

શ્રી
નિત્ય સ્વાધ્યાય સ્તોત્રાદિ
સંગ્રહ

લગભગ ૪૦૦૦ ગાથાઓ અને પરચુરણ
ઉપયોગી વિષય સહિત

નામ રૂ

કેડાણું

વીર સં. ૨૪૮૬

આવૃત્તિ બીજી

વિ. સં. ૨૦૧૬

નકલ ૨૦૦૦

: પ્રકાશક :

શાન્તિકુમાર જગાભાઈ
કૃતાસાની પોળ-અમદાવાદ

ખીજી આવૃત્તિ : ૧૯૬૦
પ્રત : ૨૦૦૦

: મુદ્રક :

મનુભાઈ ગોરવનદાસ શાહ
સર્વોદય પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ
ઘીકાંટારોડ : અમદાવાદ

પ્રસ્તાવના

અત્યાર સુધી પ્રકરણ માલા તરીકેનાં પુસ્તકો ઘણાં છપાયાં છે. પરંતુ તેમાં આટલો બધો વિષય નહિ હોવાને લીધે વધારે પુસ્તકો સાથે રાખવાની જરૂરીયાત લાણુનારને પડતી હોવાથી એક જ શુદ્ધ પુસ્તકમાં સ્વાધ્યાય યોગ્ય વિષયો છપાવ્યા હોય તો લાણુનાર તેજ પુસ્તકમાંથી સ્વાધ્યાય કરી શકે એટલા માટે આ પુસ્તક તૈયાર કરાવી છપાવ્યું છે. જે આપને વાંચવાથી માલુમ પડશે.

આ પુસ્તકમાં આટલો બધો વિષય છપાવવાનો પ્રથમ વિચાર ન હતો, પરંતુ પછીથી સુચના થવાથી કેટલોક વિષય વધારવામાં આવ્યો છે. અતિચારનાં છુટા શબ્દાર્થો કોઈપણ પુસ્તકમાં છપાયેલ નહિ હોવાથી તૈયાર કરાવી છપાવ્યા છે, તેમજ અનધ્યાયનાં દિવસો પણ પ્રવચન સારોદ્ધારમાંથી લાભાન્તર કરાવી છપાવ્યા છે.

આ પુસ્તક કેટલીક મળેલી હસ્તલિખિત પ્રતો સાથે મેળવીને તથા વ્યાકરણ અને અનુષ્ટુપ વિગેરે છંદ શાસ્ત્રનાં

લક્ષણોને અનુસરીને બનતા પ્રયાસે શુદ્ધ કરાવવામાં આવ્યું છે, જેમકે : નમિઉણની ગાથા ૧૬ માં કબંધે શબ્દ સંસ્કૃત છે પણ નમિઉણ માગધી ભાષામાં હોવાથી શ્રીમદ્ હેમચંદ્રાચાર્ય મહારાજશ્રીના વ્યાકરણ સૂત્ર ૮-૧-૧૩૬ “કવન્ધે મયૌ” નાં અનુસારે કમન્ધે થાય, પણ કવન્ધે ન થાય.

સ્વાધ્યાય કરનારને સૂત્રના સ્વાધ્યાયની સુગમતાથી બખર પડે, તેટલા માટે માગધી સૂત્રોનાં મથાળાં શાસ્ત્રી અક્ષરોમાં મૂકવામાં આવ્યાં છે તથા સંસ્કૃત કે ગુજરાતી શ્લોકાદિ હોય તો સ્વાધ્યાય તરીકે ન ગણાય, માટે તેનાં મથાળાં ગુજરાતી અક્ષરોમાં આપવામાં આવ્યાં છે. સ્વાધ્યાય કરનારે ઇરિયાવહિ પડિછમીને ઓછામાં ઓછી ૫૦૦ ગાથા ગણવી, તોજ એકાસણાનો લાભ મળે. સ્વાધ્યાય કરતી વખતે વાતચીત કરવી નહિ.

દશ વૈકાલિક સૂત્રના ચાર અધ્યયન સુધી લણવાનો અધિકાર સચિત્ત ત્યાગી શ્રાવક શ્રાવિકાનો છે. અને તે પછીનાં અધ્યયનો લણવાનો અધિકાર સાધુ સાધ્વીઓનો છે.

આ પુસ્તકની પહેલી આવૃત્તિ અમારા પૂ. માતૃશ્રીએ વિ. સં. ૧૯૯૩ માં શ્રાવક અમૃતલાલ પુરુષોત્તમદાસ મારફત છપાવેલી પરંતુ તેની નકલો હાલ મળતી ન હોવાથી અને આ પુસ્તક પૂ. સાધુ-સાધ્વીજી મહારાજને વિહારમાં અત્યંત ઉપયોગી હોવાથી શ્રાવક અમૃતલાલ પુરુષોત્તમદાસ

દેવગત થયેલ હોવાથી અમે શ્રી અમૃતલાલ તારાચંદ શાહ પાસે શુદ્ધ તપાસડાવી છપાવી છે.

મતિ મંદતાથી કે પ્રેસ દોષથી કાંઈ ભૂલચૂક કે અશુદ્ધિ રહી ગઈ હોય તે માટે ત્રિકરણ યોગે મિથ્યા દુષ્કૃત દઉં છું. તથા સજ્જનો શુદ્ધિ પત્રક પ્રમાણે અગાઉથી શુદ્ધ કરી લઈને પુસ્તકનો ઉપયોગ કરે અને પુસ્તકમાં રહેલી આમીઓને જણાવવા કૃપા કરે તેવી વિનંતિ છે.

તા. ૧-૨-૬૦

પ્રસિદ્ધ કર્તા

શાન્તિકુમાર જગાભાઈ

ફતાસાની પોળ, અમદાવાદ.

અનુક્રમણિકા

નંબર	વિષય	પૃષ્ઠ
૧.	આત્મરક્ષા નવકાર મંત્ર.	૧
૨.	નવ સ્મરણ.	૨
૩.	જિન પંજર સ્તોત્ર.	૩૦
૪.	મન્ત્રાધિરાજ સ્તોત્ર.	૩૩
૫.	ઋષિમંડલ સ્તોત્ર.	૩૬
૬.	ઘંટાકર્ણ મહામંત્ર.	૪૧
૭.	ગ્રહશાન્તિ સ્તોત્ર.	૪૧
૮.	રોગાદિકની શાન્તિને માટે.	૪૩
૯.	ચૌસરણ પયના.	૪૪
૧૦.	આઉરપચ્ચક્ષ્માણ પયના.	૫૦
૧૧.	શત્રુજય લઘુકલ્પ.	૫૮
૧૨.	રતનાકર પચ્ચિશી.	૬૦
૧૩.	ગૌતમ અષ્ટક.	૬૩
૧૪.	ગૌતમ સ્વામીનો રાસ.	૬૪
૧૫.	પુન્ય પ્રકાશનું સ્તવન.	૭૩
૧૬.	પદ્માવતી આરાધના.	૮૨
૧૭.	સાધુ-સાધ્વી યોગ્ય આવશ્યક ક્રિયાનાં સૂત્રો.	૮૫
૧૮.	સાધુ-સાધ્વી કાળધર્મ પામે ત્યારે કરવાની વિધિ.	૧૩૭
૧૯.	પરિખ આદિ પ્રતિક્રમણની વિધિ.	૧૪૪
૨૦.	અસ્વાધ્યાયનાં દિવસો.	૧૪૬

૨૧.	સુતક વિચાર.	૧૫૩
૨૨.	શ્રી દશવૈકાલિકસૂત્ર મૂલપાઠ.	૧૫૬
૨૩.	ચાર પ્રકરણ.	૨૨૦
૨૪.	ત્રણ ભાષ્ય.	૨૩૬
૨૫.	છ કર્મગ્રંથ.	૨૪૭
૨૬.	બૃહત્સંગ્રહી.	૨૮૫
૨૭.	લઘુક્ષેત્ર સમાસ પ્રકરણ.	૩૧૫
૨૮.	સમવસણ પ્રકરણ.	૩૩૭
૨૯.	કુલકો.	૩૪૦
૩૦.	તત્ત્વાર્થોધિગમ સૂત્ર.	૩૫૫
૩૧.	સિન્દૂર પ્રકર:	૩૬૮
૩૨.	વૈરાગ્ય શતક.	૩૮૫
૩૩.	વીતરાગ સ્તોત્ર.	૩૯૪
૩૪.	જીવાનુશાસ્તિ કુલક	૪૧૨
૩૫.	ઇન્દ્રિય પરાજય શતક	૪૧૩
૩૬.	આનુપૂર્વિ	૪૨૨
૩૭.	સમક્રિતાના ૬૭ ખોલ	૪૨૮
૩૮.	અભક્ષ્યઅનંતકાય	૪૩૧
૩૯.	ભાવના	૪૩૨
૪૦.	શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાનના ૧૦૮ નામનો છંદ	૪૩૫

શુદ્ધિપત્રક

પાનું	લીટી	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૫	૧૦	ચતુથ	ચતુર્થ
૧૭	૧૨	નમ્ર:	નમ્રૈ:
૧૮	૨૨	સ્થાગત	સ્થગિત
૨૧	૭	માતનં	મતિનં
૨૧	૨૩	ન્નિદધે,	ન્નિદાધે,
૨૨	૫	ગોસ્વામિનિ:	ગોસ્વામિનિ
૩૦	૧૩	સિદ્ધભ્યો	સિદ્ધેભ્યો
૩૨	૬	નિરંજન:	નિરંજન:
૩૫	૧	મન્ત્રાદ્ય	મન્ત્રાદૈ:
૪૬	૯	સુકંઠ	સુકંઠં
૬૮	૧૧	કચ્ચણ	કચ્ચણ
૭૮	૨૩	સ છટ્ટો	એ છટ્ટો
૭૯	૨૦	શવગતિ	શિવગતિ
૮૯	૯	પારદ્વંધવિઅં	પરદ્વંધવિઅં
૧૦૫	૧૧	અવિસંવાઈસ્સ	અવિસંવાઈ-અસ્સ
૧૦૯	૨૩	અપ્પસકિખઅં,	અપ્પસકિખઅં,
૧૧૦	૧૯	અદિન્નાદાસસ્સ	અદિન્નાદાણુસ્સ
૧૨૭	૯	વિવાવાદિ	વિવાહાદિ
૧૨૮	૨૧	ભિષા	ભિક્ષા
૧૨૯	૧૦	અચિત્ત	અચિત્ત
૧૫૧	૧	જકલેવર	કલેવર

૧૫૧	૧	યાં	જ્યાં
૧૫૬	૧૫	ઈહ	ઈઈ
૧૬૦	૧૮	પણાણું	પાણાણું
૧૬૪	૧૬	હરતાણું	હરિતાણું
૧૭૦	૧	ઈહ	ઈઈ
૧૭૧	૧	તુમહા	તમહા
૧૮૧	૭	ભહું	ખહું
૧૮૨	૪	મુણેહ	સુણેહ
૧૮૪	૮	સવ્યભૂએસુ	સવભૂએસુ
૧૯૯	૮	જેગં ચં	જેગં ચ
૨૦૦	૪	વિવાજ્જઅં	વિવજ્જઅં.
૨૦૦	૧૦	દિદ્રઠ	દિદિઠ
૨૦૦	૧૨	નાર	નારિં
૨૦૫	૯	મુવાદ્રઠયા.	મુવદ્રિઠયા.
૨૨૮	૧૧	પણિંદ	પણિંદિ
૨૨૯	૫	સાલગ	સલિંગ
૨૩૩	૬	અપ્પહિણા	અપ્પહિઆ
૨૩૩	૧૬	બીયપસે વિ,	બિયપાસે વિ,
૨૩૭	૪	દિદ્રઠ-જુઓ	દિદ્રિઠ-જુઓ
૨૫૧	૭	થિરં	થિરં
૨૫૭	૬	દોવદ	દેવિંદ
૨૬૫	૨૨	તઅભેઅ	તિઅભેઅ
૨૭૩	૧	પાણુદિ	પણિંદિ
૨૮૭	૨૧	કપુરિસા	કિંપુરિસા

૨૯૩	૧૪	દાહિણુલ્લાણું	દાહિણિલ્લાણું
૩૦૮	૨૪	મારિઉં	મરિઉં
૩૦૯	૨૨	ચઉસહુત્થં	ચઉહુત્થં
૩૧૨	૨૩	સુક્કલં	સુક્કાલં
૩૧૫	૧૯	મણેઅવ્વા	મુણેઅવ્વા
૩૨૭	૩	દહપઉપાણું.	દહપઉમાણું.
૩૪૦	૧૯	તોસ	તેસિં
૩૫૧	૨૧	ગિક્ખિઅત્તચિત્તે	વિક્ખિઅત્તચિત્તે
૩૬૧	૬	સકપાયાયપાયયોઃ	સકપાયાકપાયયોઃ
૩૬૮	૧૯	મત્યજન્મ	મત્યંજન્મ
૩૬૮	૨૨	વકિય	વિકિય
૩૮૧	૧૭	દાવાગ્ન	દવાગ્નિં
૩૯૭	૮	તવ સુરાસુરાઃ	તત્ર સુરાસુરાઃ
૩૯૮	૬	તત્કૃતાથં	તત્કૃતાથં
૩૯૮	૧૧	ચત્યપાદપઃ	ચૈત્યપાદપઃ

શ્રી

નિત્ય સ્વાધ્યાય સંગ્રહ

શ્રી આત્મરક્ષા નવકાર મંત્ર.

ૐ પરમેષ્ઠિ-નમસ્કારં, સારં નવપદાત્મકં,
આત્મરક્ષાકરં વજ્ર-પંજરાલં સ્મરમ્બહુ. ૧

ૐ નમો અરિહંતાણું, શિરસ્કં શિરસિ સ્થિતં,
ૐ નમો સંવસિંદ્રાણું, મુખે મુખપટં વરમ્ ૨

ૐ નમો આયરિયાણું, અંગરક્ષાતિશાયિની,
ૐ નમો ઉવજઝાયાણું, આયુધં હસ્તયોદ્ધતં. ૩

ૐ નમો લોચે સંવસાહૂણું, મોચકે પાદયોઃ શુભે,
એસો પંચ નમુક્કારો, શિલા વજ્રમયી તત્ત્વે. ૪

સંવપાવપ્પણાસણો, વત્રો વજ્રમયો અહિઃ,
મંગલાણું ચ સંવેસિં, આદિરાંગાર-આતિકા. ૫

સ્વાહાંતં ચ પદં જ્ઞેયં, પદમં હૃવર્ધ મંગલં,
વત્રોપરિ વજ્રમયં, પિધાનં દેહ-રક્ષણે. ૬

મહાપ્રભાવા રક્ષેયં, ક્ષુદ્રોપદ્રવ-નાશિની,
પરમેષ્ઠિ-પદોદ્ભૂતા, કથિતા પૂર્વસૂરિભિઃ. ૭

યશ્ચૈવં કુરૂતે રક્ષાં, પરમેષ્ઠિપદૈઃ સદા;
તસ્ય ન સ્યાદ્ લયં વ્યાધિ-રાધિશ્ચાઽપિ કદાચન. ૮

નવકાર.

(પ્રથમં સ્મરણમ્)

નમો અરિહંતાણું ॥ ૧ ॥ નમો શિદ્ધાણું ॥ ૨ ॥
 નમો આયરિયાણું ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્જાયાણું ॥ ૪ ॥
 નમો લોચ્ચે સવ્વસાદ્દુણું ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુદ્ધારો ॥ ૬ ॥
 સવ્વપાવપ્પણાગ્ગણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણું ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥
 પઠમં હુવર્ધ મંગલં ॥ ૯ ॥

ઉવસગ્ગહરં સ્તવનમ્.

(દ્વિતીયં સ્મરણમ્)

ઉવસગ્ગહરં પાસં, પાસં વંદામિ કમ્મ-ધણુ-મુદ્ધં,
 વિસદ્ધર-વિસ-નિદાસં, મંગલ-કલ્લાણુ-આવાસં. ૧
 વિસદ્ધર-કુલિગ-મંતં, કંઠે ધારેઈ જો સયા માણુજો,
 તત્ત્વ ગદ-રોગ-મારી, હુદ્દરે જાંતિ ઉવસામં. ૨
 ચિદ્દુદ્ધ દ્વરે ગંતો, તુલ્લ પચ્ચાનો વિ ગદ્દુદ્ધો હોઈ.
 મન્નિરિચ્છે વિ હવા, પાવંતિ ન હુદ્ધ-દોગચ્ચં. ૩
 તુલ, સમ્મને લોલ, ચિતામણિ-કપ્પપાયવગ્ગાદિચ્છે,
 પાવંતિ અવિચ્છં, હવા અયસમરં હાણું. ૪
 પંચ સંધુદ્ધે સદ્ધરસ, વલ્લિગમર-નિવ્વરેણુ-દિયજોણુ,
 તા દેવ દિલ્લ જોદિ, બવે બવે પાસ વિગ્ગચ્ચંદ. ૫

સંતિકરં સ્તવનમ્.

(તૃતીયં સ્મરણમ્)

- સંતિકરં સંતિજિણું, જગસરણું જય-સિરિધ દાયારં,
સમરામિ લત્ત-પાલગ, નિવ્વાણી-ગરૂડ-કય-સેવં. ૧
- ૐ સ નમો વિખ્ખોસહિ-પત્તાણું સંતિસામિ-પાયાણું,
ૐ સ્વાહા-મંતેણું, સંવ્વાસિવ-હુરિઆ-હરણાણું. ૨
- ૐ સંતિ-નમુક્કારો, ખેલોસહિમાધ લલ્હિ-પત્તાણું,
સો હો નમો સંવ્વાસહિ-પત્તાણું ચ દેધ સિરિં. ૩
- વાણી તિહુઅણુ-સામિણિ, સિરિદેવિ જ્ઞપ્પરાય ગણિ-
પિડગા,
ગહ-દિસિપાલ-સુરિદા, સયાવિ રક્ષંતુ જિણુલત્તે. ૪
- રક્ષંતુ મમ રોહિણી, પન્નત્તી પન્નજસિખલા ય સયા,
વન્નજંકુસિ ચલ્લેસરિ, નરદત્તા કાલી મહાકાલી. ૫
- ગોરી તહ ગંધારી, મહન્નલા માણવી અ વર્ધરૂદા,
અચ્છુત્તા માણુસિઆ, મહમાણુસિયાઉ દેવીઓ. ૬
- જ્ઞપ્પા ગોસુહ મહજ્ઞપ્પ, તિમુહ જ્ઞપ્પેસ તુંખર કુસુમો,
માયંગ-વિજય-અજિયા, ખંભો માણુઓ સુરકુમારો. ૭
- છમ્મસુહ પયાલ કિન્નર, ગરૂલો ગંધવ્વ તહય જક્કિખદો,
કૂખર વરૂણો સિઉડી, ગોમેહો પાસ-માયંગા. ૮
- દેવીઓ ચલ્લેસરિ, અજિઆ હુરિઆરિ કાલી મહાકાલી.
અચ્ચુઅન્નંતા જલા, સુતારયા-સોય સિરિવચ્છા. ૯
- ચંડાવિજયંકુસિ, પન્નઘત્તિ નિવ્વાણિ અચ્ચુઆધરણી,
વર્ધરૂદ છુત્ત ગંધારિ, અંખ પઉમાવર્ધ સિદ્ધા. ૧૦

શ્રી સર્વતોમદ્ર યંત્ર.

૨૫ હ ૐ હ્રીં ઐ રોહિણ્યૈ નમઃ	૮૦ ર ૐ હ્રીં ઐ પ્રજાપત્યૈ નમઃ	શ્રી	૧૫ હું ૐ હ્રીં ઐ વજ્ર શંખલાયૈ નમઃ	૫૦ હઃ ૐ હ્રીં ઐ વજ્રાંકુર્યૈ નમઃ
૨૦ સ ૐ હ્રીં ઐ વક્રેશ્વર્યૈ નમઃ	૪૫ ર ૐ હ્રીં ઐ નરદત્તાયૈ નમઃ	પ	૩૦ સું ૐ હ્રીં ઐ કાલ્યૈ નમઃ	૭૫ સઃ ૐ હ્રીં ઐ મહાકાલ્યૈ નમઃ
શિ	પ	ૐ	સ્વા	હા
૭૦ હ ૐ હ્રીં ઐ ગૌર્યૈ નમઃ	૩૫ ર ૐ હ્રીં ઐ ગાંધાર્યૈ નમઃ	સ્વા	૬૦ હું ૐ હ્રીં ઐ મહાજ્વાલાયૈ નમઃ	૫ હઃ ૐ હ્રીં ઐ માનવ્યૈ નમઃ
૫૫ સ ૐ હ્રીં ઐ વૈરુદ્યાયૈ નમઃ	૧૦ ર ૐ હ્રીં ઐ અચ્છુપ્તાયૈ નમઃ	હા	૬૫ સું ૐ હ્રીં ઐ માનસ્યૈ નમઃ	૪૦ સઃ ૐ હ્રીં ઐ સહામાનસ્યૈ નમઃ

આ યંત્રને રૂપાના પતરામાં અથવા તામ્રપત્રમાં લખીને ધરને વિષે પૂજન કરવું. જ્યારે કાચ પડે, ત્યારે તે યંત્રનું શુદ્ધ જલથી પક્ષાલન કરીને તે પી જવું.

ઈઅં તિથ્ય-રક્ષાણુરયાં, અન્નેવિસુરાસુરી યં ચઉહાવિઃ
 વંતર ભેઘણિ પમુહા, કુણંતુ રક્ષાં સયા અમ્હં. ૧૧
 એવં સુદિદ્દિ સુરગણ, સહિઓ સંઘસસ સંતિ જિણિયદો,
 મન્નવિ કરેઉ રક્ષાં, સુણિસુંદરસૂરિ-થુઅ-મહિમા. ૧૨
 ઈઅ સંતિનાહ સમ્મ-દિદ્દી, રક્ષાં સરંધં તિકાલં ન્ને,
 સંવોવદવ-રહિઓ, સં લહઈ સુહસંપયં પરમં. ૧૩
 તવગચ્છગયણુ-દિણયર, બુગંવર-સિરિસોમસુંદરગુણુ;
 સુપસાય-લક્ષ-ગણુહર, વિજ્ઞાસિદ્ધી લણુઈ સીસો. ૧૪

તિજયપહુત સ્તોત્રમ્.

(ચતુથ સ્મરણમ્)

તિજય-પહુત-પયાંસય, અટ્ઠ-મહાપાડિહેર-બુતાણું,
 સમયકિખત્ત-ઠિઆણું, સરેમિ ચક્કં જિણિંદાણું. ૧
 પણુવીસા યં અસીઆ, પતરસં પન્નાસ જિણુવર-સમૂહો,
 નાસેઉ સયલ-હુરિઅં, લવિઆણું ભત્તિ-બુતાણું. ૨
 વીસા પણુયાલાં વિય, તીસા પન્નતરી જિણુવરિદા,
 ગહ-ભૂઅ-રક્ષા-સાઈણિ, ઘોરવસગ્ગં પણાસંતુ. ૩
 સત્તરિ પણુતીસા વિય, સટ્ઠી પંચેવ જિણુગણો એસો,
 વાહિ-જલ-જલણુ-હરિ-કરિ, ચોરારિ-મહાભયં હરઉ. ૪
 પણુપન્ના યં દસેવ ય, પન્નટ્ઠી તહય એવં આલીસા,
 રક્ષાંતુ મે સરીરં, દેવાસુર-પણુમિઆ સિદ્ધા. ૫
 ઈ હરહુંહઃ સરસુંસઃ, હરહુંહઃ તહય એવં સરસુંસઃ;
 આલિહિય-નામ-ગબ્ભં, ચક્કં કિર સંવચ્છોભદં. ૬

श्री सर्वतोभद्र यंत्र.

२५ ह ॐ ह्रीं श्रीं रोहिण्यै नमः	८० र ॐ ह्रीं श्रीं प्रज्ञप्त्यै नमः	क्षीं	१५ हुं ॐ ह्रीं श्रीं वज्र शुक्लायै नमः	५० हः ॐ ह्रीं श्रीं वज्राकुक्ष्यै नमः
२० स ॐ ह्रीं श्रीं चक्रेश्वर्यै नमः	४५ र ॐ ह्रीं श्रीं नरदत्तायै नमः	प	३० सुं ॐ ह्रीं श्रीं काल्यै नमः	७५ सः ॐ ह्रीं श्रीं महाकाल्यै नमः
क्षि	प	ॐ	स्वा	हा
७० ह ॐ ह्रीं श्रीं गौर्यै नमः	३५ र ॐ ह्रीं श्रीं गांधार्यै नमः	स्वा	६० हुं ॐ ह्रीं श्रीं महाज्वालायै नमः	५ हः ॐ ह्रीं श्रीं मानव्यै नमः
५५ स ॐ ह्रीं श्रीं वैरुद्रायै नमः	१० र ॐ ह्रीं श्रीं अच्छुप्तायै नमः	हा	६५ सुं ॐ ह्रीं श्रीं मानस्यै नमः	४० सः ॐ ह्रीं श्रीं महामानस्यै नमः

आ यंत्रे इषाना पतरामां अथवा ताअपत्रमां लप्तीते धरते विष्टे पूजनं कर्तुं. नयारे आयं पडे, तयारे ते यंत्रनुं शुद्ध जलया पक्षावन करीने ते पी जवुं.

ઈયં તિથ્યે-રક્ષાણુરયાં, અન્નેવિસુરાસુરી યા ચઉઠાવિઠ્ઠિ ૯૭
 વંતર નેઠણિ પમુહા, કુણુંતુ રક્ષાં સયા અમ્હં. ૧૧
 એવં સુદિદ્દિ સુરગણ, સહિઓ સંઘસ્સ સંતિ જિણિયંદો ૧૨
 મજ્ઞવિ કરેઉ રક્ષાં, મુણિસુંદરસૂરિ-થુઅ-મહિમા. ૧૨
 ઈઅ સંતિનાહ સમ્મ-દિદ્દેઠી, રક્ષાં સરઈ તિકાલં ન્ને, ૧૩
 સંવોવદવ-રહિઓ, સ લહઈ સુહસંપયં પરમઃ. ૧૩
 તવગચ્છગાયણુ-દિણુયર, બુગંવર-સિરિસોમસુંદરગુરુણુ; ૧૪
 સુપસાય-લદ્ધ-ગણુહર, વિજ્ઞાસિદ્ધી લણુઈ સીસો. ૧૪

તિજયપહુત સ્તોત્રમ્.

(ચતુથ સ્મરણમ્)

તિજય-પહુત-પંચાસય, અટ્ઠ-મહાપાડિહેર-બુતાણુ; ૧
 સમયકિખત્ત-ઠિઆણુ, સરેમિ ચક્કં જિણિંદાણુ. ૧
 પણુવીસા ય અસીઆ, પનરસં પન્નાસ જિણુવર-સમૂહો; ૨
 નાસેઉ સયલ-દુરિઅં, લવિઆણુ ભત્તિ-બુતાણુ. ૨
 વીસા પણુયાલા વિય, તીસા પન્નતરી જિણુવરિદા, ૩
 ગહ-ભૂઅ-રક્ષા-સાધણિ, થોરવસગ્ગં પણુસંતુ. ૩
 સત્તરિ પણુતીસા વિય, સટ્ઠી પંચેવ જિણુગણો એસો, ૪
 વાહિ-જલ-જલણુ-હરિ-કરિ, ચોરારિ-મહાભયં હરઉ. ૪
 પણુપન્ના ય દસેવ ય, પન્નટ્ઠી તહય એવ ચાલીસા, ૫
 રક્ષાંતુ મે સરીરં, દેવાસુર-પણુમિઆ સિદ્ધા. ૫
 ઠ્ઠ હરહુંહઃ સરસુંસઃ, હરહુંહઃ તહય એવ સરસુંસઃ; ૬
 આલિહિય-નામ-ગંભલં, ચક્કં કિર સંવઓભદં. ૬

ૐ રોહિણી પન્નતિ, વન્જસિખલા તહય વન્જઅં-
કુસિઆ.

અક્કેસરી નરદતા, કાલી મહાકાલી તહા ગોરી. ૭

ગંધારિ મહન્નલા, માણવી વધરૂદ તહય અન્ધુતા,
માણસિ મહમાણસિઆ, વિન્નજદેવીઓ રૂખંતુ. ૮

પંચદસ કમ્મભૂમિસુ, ઉપ્પન્નં સત્તરિ જિણાણુ સયં,
વિવિહ-ચણાઈ-વન્નો, વસોહિઅં હરઉ દુરિઆઈ. ૯

અઉત્તીસ અઈસયા-જુઆ, અટ્ઠ-મહાપાડિહેર-કયસોહા,
તિથયરા ગયમોહા, ઝાએઅન્વા પયત્તેણું. ૧૦

ૐ વરકણુય સંખવિદુમ-મરગય ધણુસન્નિહં વિગયમોહં,
સત્તરિસયં જિણાણું, સન્વામર-પૂઈઅં વંદે સ્વાહા. ૧૧

ૐ ભવણુવઈ વાણુવંતર, જોઈસ વાસી વિમાણુવાસીઅ,
જે કેવિ હુદ્દ દેવા, તે સન્વે ઉવસમંતુ મમં સ્હાવા. ૧૨

અંદણુકપૂરેણું, ફલએ લિહિગિણુ ખાલિઅં પીઅં,
એગંતરાઈ-ગહ-ભૂઅ, સાઈણિ-મુગ્ગં પણાસેઈ. ૧૩.

ઈઅ સત્તરિસયં જતં, સમ્મં મંતં હુવારિ-પડિલિહિઅં,
દુરિઆરિ વિજયવંતં નિખલંતં નિચ્ચ-મન્ચેહ. ૧૪.

નમિઝ્ઞ સ્તોત્રમ્.

(પંચમં સ્મરણમ્.)

નમિગિણુ પણુયસુરગણુ, ચુડામણિકિરણુરંજિઅં મુણિણો,
અલણુ-જુઅલં મહાભય, પણાસણું સંથવં પુચ્છં. ૧
સડિય-ઠર-ચરણુ-નહ-મુહ, નિખુહ-નાસા વિવન્ન-લાયન્ના,
કુદ્દ-મહારોગાનલ, કુલિંગ-નિદ્દ-સન્વંગા. ૨

તે તુહ ચલણારાહણ, સલિલજલિ-સેય-પુર્ણિય-ચાયા,
 વણુદવ-દહ્નિઃ ગિરિ પાયવ વ્વ પત્તા પુણો લચ્છિં. ૩
 હુવાય ખુભિય-જલનિહિ, ઉબલકલ્લદોલ ભીસણારાવે,
 સંભંત-ભય-વિસંહુલ-નિજ્જમય-મુચ્છ-વાવારે. ૪
 અવિદલિઅ-ભાણવત્તા, ખણેણ પાવંતિ ઇચ્છિઅં કૂલં,
 પાસજિણુ-ચલણુ-જુઅલં, નિચ્ચં ચિઅ જે નમંતિ નસ. ૫
 ખરપવણુદ્રુય-વણુદવ-બલાવલિમિલિય-સયલદુમ ગગહણે,
 ડબ્બંત-મુચ્છ મયવહું-ભીસણુરવ-ભીસણુમિ વણે. ૬
 જગણુરણો કમજુઅલં, નિવાવિઅ-સયલ-તિહુઅણુભોઅં,
 જે સંભરંતિ માણુઆ, ન કુણુઈ જલણો ભયં તેસિં ૭
 વિલસંત-લોગભીસણુ, કુરિંઆરણુનયણુ-તરલજહાલં,
 ઉગ્ગ-ભુઅંગાં નવ-જલય-સત્થહું ભીસણુઆરં. ૮
 મન્નંતિ કીડ-સરિંસં, દૂર-પરિચ્છૂલ-વિસમ-વિસ-વેગા,
 તુહ નામકુખર-કુડસિંદ્ધ-મંતગુરુઆ નરા લોઅે. ૯
 અડવીસુ, લિલ્લ-તચ્છર, પુલિંદ-સર્પૂલ-સદ્-ભીમાસુ,
 ભયવિહુર-વુત્તકાયર-ઉલ્લૂરિય-પહિય-સત્થાસુ. ૧૦
 અવિહુત્ત-વિહવ-સારા, તુહ નાહ પણામ-મત્ત-વાવારા,
 વવગય-વિગ્ધા-સિગ્ધં, પત્તા હિય-ઇચ્છિઅં ઠાણું. ૧૧
 પન્નજલિઆનલ-નયણું, દૂર-વિચારિઅ મુહં મહાકાયં,
 નહકુલિસ-ધાય-વિઅલિઅ-ગઈદ-કુંભત્થલા-લોઅં. ૧૨
 પણુય-સસંભમ-પત્થિવ. નહ મણિ-માણિચ્છ-પડિઅ-પડિમસ્સ,
 તુહ વયણુ-પહરણુ ધરા, સીહં કુદ્ધંપિ ન ગણંતિ. ૧૩
 સસિ-ધવલ-દંતમુસલં, દીહ-કરલ્લાલ-પુર્ણિ-ઉચ્છાહું,
 મહુપિંગ-નયણુજુઅલં, સસલિલ-નવ-જલહરારાવં. ૧૪

ભીમં મહાગર્ધદ, અસ્થાસત્રપિ તે ન વિ જાણંતિ, ૧૩
 જે તુમ્હ ચલણ-જુઅલં, મુણિવર્ધતુંગં સમદ્વીણાં. ૧૪
 સમરમિમ તિફખખગાં, લિગ્ધાય-પવિદ્ધ-ઉદ્ધુય-કમંધે,
 કુંત-વિણિભિન્ન-કરિકલહ, મુક્ક-સિદ્ધાર-પઉરંમિ. ૧૫
 નિન્નિજઅ દખ્ખુદ્ધર-રિઉ-નરિંદનિવહા ભડા જસં ધવલં,
 પાવંતિ પાવ-પેસમિણ, પાસજિણ ! તુહખલાવેણ. ૧૬
 રોમ-જલ-જલણ-વિસંહર, ચોરારિ-મર્ધદ-ગય-રણભયાર્ધ,
 પાસજિણ-નામ-સંકિત્તણેણ, પેસમંતિ સંવાર્ધ. ૧૭
 એવં મહા-ભયહરં, પાસ-જિણિંદસ્સ સંથવ-મુઆરં,
 ભવિય-જણાણુદયરં, કલ્લાણુ-પરંપર-નિહાણુ. ૧૮
 રાયભય-જફખ-રફખંસ-કુસુમિણ-હસ્સઉણ-રિફખ-પીડાસુ;
 સંઝાસુ દોસુ પંથે, ઉવસગ્ગે તહય રયાણીસુ. ૧૯
 જે પઠર્ધજે અ નિસુણુર્ધ, તાણું કર્ધણો ય માણુતુંગસ્સ;
 પાસો પાવં પેસમેઉ, સયલ-ભુવણ-ચિચય-ચલણો. ૨૦
 ઉવસગ્ગતે કમઠા-સુરમિમ-ઝાણાઓ જે ન સંચલિઓ;
 સુર-નર-કિન્નર-જુવર્ધિં, સંથુઓ જયઉ પાસજિણો. ૨૧
 એઅસ્સ મન્નઝારે, અદ્ધારસ-અફખરેહિં જે મંતો;
 જે જાણુર્ધ સો ઝાયર્ધ, પરમ-પયત્થં કુડં પાસં. ૨૨
 પાસહ સમરણ જે કુણુર્ધ, સંતુદ્ધે હિયએણ;
 અદ્ધુત્તરસય-વાહિ-ભય, નાસર્ધ તસ્સ દ્ધરેણ. ૨૩

શ્રી અજિતશાંતિ સ્તવનમ્

(ષષ્ઠં સ્મરણમ્)

અજિત્યં જિત્ય-સંવલયં, સંતિં ચ પંસંત-સંવલ-
ગય-પાવં; જયશુર સંતિશુભકરે, દેવિ જિણુવરે પણિવયામિ.
૧ ગાહા.

વવગય-મંશુલભાવે, તેહ વિઉલતવ-નિમ્મલસહાવે
નિરવમ-મહાપ્પભાવે, થોસામિ સુદિદ્ધસખભાવે. ૨- ગાહા.

સંવદ્ધકખપ્પસંતીણું, સંવપાવપ્પસંતિણું; સયા
અજિત્યસંતીણું, નમો અજિત્યસંતિણું. ૩. સિદ્ધોગો.

અજિત્યજિણુ ! સુહપ્પવત્તાણું, તવ પુરિસુત્તમ !
નામકિત્તાણું, તહય ધિઈમઈપ્પવત્તાણું; તવ ચ જિણુત્તમસંતિ!
કિત્તાણું. ૪. માગહિઆ.

કિરિઆ-વિહિ-સંચિઆ-કમ્મ-કિલેસ-વિમુક્ખયરં,
અજિત્યં નિચિઆં ચ શુણેહિં મહામુણિ-સિદ્ધિગયં;
અજિત્યસ્સય ચ સંતિ મહામુણિણો વિઆ સંતિકરં, સયયં
મમ નિવુઈ-કારણયં ચ નમંસણયં. ૫. આલિંગણયં.

પુરિસા ! જઈ દુક્ખવાસણું, જઈય વિમંગ્ગહ સુક્ખ-
કારણું; અજિત્યં સંતિ ચ ભાવઓ, અભયકરે સરણું
પવજજહા. ૬, માગહિઆ.

અરઈ-રઈ-તિમિર-વિરહિઆ-મુવરય-જરમરણું, સુર-
-અસુર-ગરૂલ-ભુયગવઈ-પયય-પણિવઈયં; અજિત્ય-
મહમવિ અ સુનયનય-નિઉણ-મભયકરં, સરણું-મુવસરિઆ
ભુવિ-દિવિજ-મહિઆં સયયમુવણમે. ૭ સંગયયં.

ઈશ્વરભાગ વિદેહનરીસર નરવસહા મુણિવસહા, નવ-
સારથ-સસિસકલાણુણુ વિગયતમા વિહુઅરયા; અન્નિ-
ઉત્તમ-તેઅ ગુણેહિં મહામુણિ અમિઅઅલા વિઉલકુલા,
પણુમામિ તે ભવ-ભય મૂરણુ જગસરણા મમ સરણું. ૧૩.
ચિત્તલેહા.

દેવ-દાણુ-વિંદ-ચંદ-સૂર-વંદ હેદેઠ-તુદેઠ જિદેઠ-પરમ,
લદેઠ-રૂવ-ધંત-રૂપ-પદ-સેઅ-સુદ્ધ-નિદ્ધ-ધવલ; દંતપંતિ
સંતિ ! સત્તિ-કિત્તિ-મુત્તિ-બ્રુત્તિ-ગુત્તિ-પવર, દિત્તતેઅ
-વંદ ધેય સંવલોઅ-ભાવિઅપ્પભાવણે અ પઈસમે સમાહિં.
૧૪ નારાયણો.

વિમલસસિ-કલાઈરેઅ-સોમં, વિતિમિર-સૂર-કરા-
ઈરેઅ-તેઅં; તિઅસવઈ-ગણાઈરેઅ-રૂવં, ધરણિંધરપ્પવરા-
ઈરેઅ-સારં. ૧૫ કુસુમલયા.

સત્તે અ સયા અન્નિઅં, સારીરે અ બલે અન્નિઅં;
તવ સંજમે અ અન્નિઅં, એસ થુણુમામિ જિણું અન્નિઅં.
૧૬ ભુઅગપરિરિંગિઅં.

સોમગુણેહિં પાવઈ ન તં નવ-સરથ સસી, તેઅ-
ગુણેહિં પાવઈ ન તં નવ-સરથ-રવી, રૂવગુણેહિં પાવઈ
ન તં તિઅસ- ગણુવઈ, સારગુણેહિં પાવઈ ન તં ધર-
ણિધરવઈ. ૧૭ ખિન્નિઅઅયં.

તિત્થવર-પવત્તયં તમરય-રહિયં, ધિરજણુ-થુઅ-
ચ્ચિઅં ચુઅ-કલિ-કલસં; સંતિસુહ-પ્પવત્તયં તિગરણુ-
પયયો, સંતિમહં મહામુણિ સરણુમુવણુમે. ૧૮ લલિઅઅયં.

વિણુઓણુય-સિરરઈ-અંજલિ-રિસિગણુ-સંથુઅંથિમિઅં,
 વિણુહાહિવ-ધણુવઈ-નરવઈ-થુઅ-મેહિ-અન્નિઅં. બહુસો;
 અઈરંગય-સરય-દિવાયર-સમહિ-અસંપલં તંવસા, ગયણુ
 -ગણુ-વિયરણુ-સમુઈઅ-ચારણુ-વંદિઅં - સિરસા. ૧૯
 કિસલયમાલા.

અસુર-ગરલ-પરિવંદિઅં, કિન્નરોરગ-નમંસિઅં દેવ-
 કોડિસય-સંથુઅં, સમણુસંધ-પરિવંદિઅં. ૨૦ સુમુહં.

અભયં અણુહં, અરયં અરયં, અન્નિઅં અન્નિઅં,
 પયઓ પણુમે. ૨૧ વિજયુવિલસિઅં.

આગયા વરવિમાણુ-દિવ્વકણુગ-રહુ-તુરય-પહુકર-
 સંએહિ હુલિઅં, સસંભમોઅરણુ-ખુલિઅં-હુલિઅં-ચલ-
 કુડલં ગય-તિરીક-સોહંત-મઉલિમાલા. ૨૨ વેદુઓ.

જં સુરસંધા સાસુરસંધા, વેરવિઉત્તા ભંતિસુંખુત્તા,
 આયરભૂસિઅં સંભમપિંડિઅં સુંદહુસુવિમિહિઅં-સંવંખદોધા;
 ઉત્તમ-કંચણુ-ચણુ-પરવિઅં-ભાસુર-ભૂસણુ-ભાસુરિઅંગા,
 ગાય-સમોણુય-ભત્તિ-વસાગય-પંજલિ પેસિય-સીસ-પણુમા.
 ૨૩ ચણુમાલા.

વંદિગિણુ થોગિણુ તો જિણુ, તિશુણુમેવ ય પુણો
 પયાહિણુ, પણુમિગિણુ ય જિણુ. સુરાસુરા, પમુઈઆ સ્થલવંણુઈ
 તો ગયા. ૨૪ ખિત્તયં.

તં મહામુણિમહંપિ પંજલી, રાગદોસ-ભય-મોહ-
 વન્નિઅં દેવ-દાણુવ-નરિંદ-વંદિઅં, સંતિમુત્તમ-મહાતંવં
 નમે. ૨૫ ખિત્તયં.

અંખરંતર-વિઝારણિઆહિં, લલિઅ-હંસવહુ-ગામિ-
ણિઆહિં, પીણુ-સોણિથણુ-સાલિણિઆહિં, સકલ કમલદલ-
લોઅણિઆહિં. ૨૬ દીવયં.

પીણુ-નિરંતર-થણુભર-વિણુમિય-ગાયલઆહિં, મણિ-
કંચણુ-પંસિઠિલ-મેહલ-સોહિઅ-સોણિતડાહિં; વરખંખિણિ
નેઉર-સંતિલય-વલય-વિભૂસણિઆહિં, રઈકર-ચઉર-મણોહર
-સુંદર-દંસણિઆહિં. ૨૭ ચિત્તકંખરા.

દેવસુંદરીહિં પાયવંદિઆહિં, વંદિઆ ય જસસ તે
સુવિઝસા-કમા; અખણો નિડાલએહિં મંડણોડુણુખગાર-
એહિં કેહિંકેહિં વિ, અવંગ-તિલય-ચત્તલેહનામએહિં
ચિલલએહિં સંગયંગયાહિં, ભંતિસન્નિવિદ્-વંદણા ગયાહિં
હુંતિ તે વંદિઆ પુણો પુણો. ૨૮ નારાયણો.

તમહં જિણુઅંદં, અજિઅં જિઅમોહં, ધુયસવં-
કિલેસં, પયઓ પણુમામિ. ૨૯ નંદિઅયં.

થુઅવંદિઅયસસા, રિસિગણુ-દેવગણેહિં, તો દેવ-
વહુહિં, પયઓ પણુમિઅસસા; જસસ જશુત્તમસાસણુઅસસા,
ભત્તિવસાગય-પિંડિઅયાહિં, દેવવરચ્છરસા બહુઆહિં;
સુરવર-રઈગુણુ-પંડિઅયાહિં. ૩૦ ભાસુરયં.

વંસસદ-તંતિતાલ-મેલિએ, તિઉકંખરાલિરામ-સદ-
મીસએ કએ અ, સુઈસમાણુણું અ સુદ્ધ-સજજ-ગીઅ-
પાયબલધંટિઆહિં, વલય-મેહલા-કલાવ-નેઉરાલિરામ સદ-
મીસએ કએ અ, દેવ-નદિઆહિંહાવલાવવિજભમખગારએહિં,
નચિઉણુ અંગહારએહિં, વંદિઆ ય જસસ તે સુવિઝસા કમા,
તયં તિલોય-સવસત્ત-સંતિકારયં. પસંત-સવ-પાવ-દોસમેસ
હં નમામિ સંતિમુત્તમં જિણું. ૩૧ નારાયણો.

છત્ત-આમર-પડાગ-જૂવ-જૂવ-મંડિઆ,   ઝયવર-
મગર-તુરય-સિરિવચ્છ-સુલંછણા,   દીવ-સમુદ્-મંદર-
દિસાગય-સોહિયા,   સત્થિઅ-વસહ-સીહ-રહ-અઝ્ઝ-
વરં ક્રિયા. ૩૨ લલિઅયં.

સહાવલદ્દા સમખપઈદ્દા અદોસહદ્દા ગુણેહિં જિદ્દા,
પસાયસિદ્દા તવેણ પુદ્દા, સિરીહિં ઈદ્દા રિસીહિં જુદ્દા.
૩૩ વાણવાસિઆ.

તે તવેણ ધુઅ-સંવપાવયા, સંવદોઅ-હિઅમૂલ-
પાવયા, સંથુઆ અજિઅ-સંતિ-પાયયા, હું તુ મે સિવ-
સુહાણુ દાયયા ૩૪ અપરાંતિકા.

એવં તવ-ખલ-વિઉલં, થુઅં મચ્ચે અજિઅ-
સંતિ જિણુ-જુઅલં; વવગય-કમ્મ-રય-મલં, ગઈ ગયં
સાસયં વિઉલં. ૩૫ ગાહા.

તં બહુગુણપસાયં, મુક્ખસુહેણુ પરહેણુ અવિ-સાયં;
નાસેઉ મેવિસાયં, કુણુઉ અ પરિસાવિ અપ્પસાયં, ૩૬ ગાહા.

તં મોચ્ચેઉ અનંદિં, પાવેઉ અ નંદિસેણુમભિનંદિં,
પરિસાવિ અ સુહ-નંદિં, મમય દિસઉ સંજમે નંદિં,
૩૭ ગાહા.

પદ્ધિઅ આઉમ્માસિઅ, સંવચ્છરિઅ અવસ્સ લણિ-
અવ્વો, સોઅવ્વો સંવેહિં, ઉવસગ્ગ-નિવારણો અેસો. ૩૮

ને પઢધ ને અ નિસુણઈ, ઉલચ્ચો કાલંપિ અજિ-
અસંતિ-થયં, નહું હુંતિ તસ્સ રોગા, પુવ્વુપ્પન્ના વિ
નાસંતિ ૩૯

જઈ ઈચ્છહ પરમપયં, અહવા કિત્તિં સુવિત્થડં
ભુવણે; તા તેહુકુદ્દરણે, જિણુવયણે-આયરં કુણુહ ૪૦

મક્તામર સ્તોત્રમ્

(સપ્તમં સ્મરણમ્)

ભક્તામર-પ્રણુત-મૌલિ-મણિ-પ્રભાણા, -મુદ્યોતકં
 દ્વલિત-પાપ-તમોવિતાનમ્, સમ્યક્ પ્રણમ્ય જિનપ્રાદ-
 યુગંયુગાદા, -વાલંબનંભવજલે પતતાં જનનામ્. ૧
 યઃ સંસ્તુતઃ સકલ-વાહ્મય-તત્ત્વબોધા, હૃદ્ભૂત-બુદ્ધિ-
 પટુભિઃ સુરલોક-નાથૈઃ, સ્ત્રોત્રૈર્જગત્રિતય-ચિત્ત-
 હરૈરૃદારૈઃ, સ્તોત્ર્યે કિલાહમપિ તં પ્રથમં જિનેન્દ્રમ્. ૨
 બુદ્ધ્યા વિનાડપિ વિબુધા-ચિંત-પાદપીઠ!, સ્તોતું સમુ-
 દ્યત-મતિ-વિગત ત્રયોડહમ્, બાલં વિહાય જલ-સંસ્થિ-
 ત મિંદુબિખ, -મન્યઃ ક ઈચ્છતિ જનઃ સહસા ગ્રહીતુમ્. ૩
 વક્તું ગુણાન્ ગુણુસસુદ્ર! શશાંક-કાંતાન્, કસ્તે ક્ષમઃ
 સુરગુર-પ્રતિભોડપિ બુદ્ધ્યા?, કલ્પાંતકાલ-પવનોદ્યત-
 નકચકં, કો વા તરીતુમલમંબુનિર્ધિ ભુજલ્યામ્? ૪
 સોડહં તથાપિ તવ ભક્તિવશાન્મુનીશ!, કર્તું સ્તવં વિ-
 ગતશક્તિ-રપિપ્રવૃત્તઃ, પ્રીત્યાત્મવીર્ય-મવિચાર્ય મૃગો
 મૃગેન્દ્રં, નાલ્યેતિ કિં નિજશિશોઃ પરિપાલનાર્થમ્? ૫
 અલ્પશ્રુતં શ્રુતવતાં પરિહાસ-ધામ, ત્વહ્ભક્તિરેવ મુખ-
 રીકુરેતે બલાન્મામ્, યત્કોકિલઃ કિલ મધૌ મધુરં વિરૌતિ
 તત્ત્યાર-ચૂત-કલિકા-નિકરૈકહેતુઃ. ૬
 ત્વત્સંસ્તવેન ભવ-સંતતિ-સન્નિબદ્ધં, પાપં ક્ષણાત્ક્ષય-
 મુપૈતિ શરીરભાજમ્, આકાંતલોક-મલિ-નીલ-મશેષ-
 માશુ, સૂર્યાંશુ-ભિન્નમિવ શાર્વર-મંધકારમ્. ૭

મત્તવેતિ નાથ ! તવ સ્તવનં મયેદ,--મારભ્યતે તનુ-
ધિયાડપિ તવ પ્રભાવાત્, એતો હરિષ્યતિ સતાં નલિની-
દક્ષેષુ, મુક્તાક્ષ-ધુતિ-મુપૈતિ નનૂદ્ધર્મિદુઃ ૮

આરતાં તવ સ્તવન-મસ્ત-સમસ્તદોષં, ત્વત્સંકથાપિ
જગતાં દુરિતાનિ હન્તિ, દૂરે સહસ્રકિરણુઃ કુરુતે પ્રલૈવ;
પ્રજ્ઞાકરેષુ જલજ્વલિ વિકાસભાંજિ. ૯

નાત્યહભુતં ભુવન-ભૂષણુ-ભૂત ! નાથ ! ભૂતૈર્ગુણૈર્ભુવિ-
ભવંતમભિષ્ટુવન્તઃ, તુલ્યા ભવન્તિ ભવતો નનુ તેન
કિંવા, ભૂત્યાશ્રિતં ય ઇહ નાત્મસમં કરોતિ. ૧૦

દૃઢા ભવન્ત મનિમેષ-વિલોકનીયં, નાડન્યત્ર તોષમુપ યાતિ
જનસ્ય ચક્ષુઃ, પીત્વા પયઃ શશિકર-ધુતિ-દુગ્ધ-
સિધોઃ, ક્ષારં જલં જલનિધે—રશિતું ક ઇચ્છેત્ ? ૧૧
યૈઃ શાંતરાગ-રૂચિભિઃ પરમાણુભિસ્ત્વં, નિર્માપિત-શ્ચિભુવનૈક-
લલામભૂત !, તાવંત એવ ખંડુ તેડાચણુવઃ પૃથિવ્યાં, યત્તે
અમાન-મપરં ન હિ રૂપમસ્તિ. ૧૨

વદ્યં ક્વ તે સુર-નરોરગ-નેત્રહારિ ? નિઃશેષ-નિર્જિત-
જગત્ત્રિતયોપમાનમ્, ણિણં કલંક-મલિનં કેવ નિશા-
કરસ્ય ? ચક્રાસરે ભવતિ પાંદુ-પલાશ-કલ્પમ્. ૧૩

અંપર્ણ-મંડવ-શશાંક-કલા-કલાપ, શુભ્રા શુભ્રાશ્ચિભુવનં
તવ લંબયન્તિ, એ સંશ્રિતાસ્તિજગદ્વીધર ! નાથમેકં,
કસ્તાશિવાચ્યતિ સંચરતો યથેષ્ટમ્ ? ૧૪

ચિત્તં કિમત્ર ? યદિ તે ત્રિદશાંગનાભિ, નર્તિતં રાનાગપિ
મનો ન વિકાર-માર્ગમ્, કલ્પાંતકાલ-મરૂતા ચલિતા-ચક્ષેન
દિ મંદરાદિ-શિખરં ચલિતં કદાચિત્ ? ૧૫

નિર્ધૂમવર્ત્તિ-રપવન્નિર્જાત-તૈલપૂરઃ, કૃત્સ્નં જગત્રયમિદં
પ્રકટીકરોષિ, ગમ્યે ન જાતુ મરતાં ચલિતાચલાનાં,
દ્વીપોડપરસ્ત્વમસિ નાથ ! જગત્રપ્રકાશઃ ૧૬

નાસ્તં કદાચિંદુપયાસિ ન રાહુગમ્યઃ, સ્પષ્ટી કરોષિ સહસ્રા
યુગપન્નજગંતિ, નાંભોધરોદર-નિરૂદ્ધ-મહાપ્રભાવઃ,
સૂર્યાતિશાયિ-મહિમા-સિ સુનીંદ્ર ! લોકે. ૧૭

નિત્યોદયં દલિતમોહ-મહાંધકારં, ગમ્યં ન રાહુવદનસ્ય
ન વારિદાનામ્, વિબ્રાજતે તવ સુખાબ્જ-મનદ્વકાંતિ,
વિદ્યોતયન્નજગદ્ધર્મ-શશાંક-ખિન્નમ. ૧૮

કિં શર્વરીષુ શશિનાડહિ વિવસ્વતા વા ?, યુષ્મન્સુખેન્દુ-
દલિતેષુ તમસ્સુ નાથ !, નિષ્પન્ન-શાલિ-વન-શાલિનિ
ભવલોકે, કાર્યં કિયન્નજલધરૈ-જલભાર-નમ્રઃ ? ૧૯

જ્ઞાનં યથા ત્વયિ વિભાતિ કૃતાવકાશં, નૈવં તથા
હરિહરાદિષુ નાયકેષુ, તેજઃ સ્ફુરન્મણિષુ યાતિ યથા
મહત્ત્વં, નૈવં તુ કાચ-શકલે કિરણાકુલેડપિ. ૨૦

મન્યે વરં હરિહરાદય એવ દષ્ટા, દષ્ટેષુ ચેષુ હૃદયં ત્વયિ
તોષમેતિ, કિં વીક્ષિતેન ભવતા ? ભુવિ ચેન નાન્યઃ,
કશ્ચિન્મનો હરતિ નાથ ! ભવાંતરેડપિ. ૨૧

સ્ત્રીણાં શતાનિ શતશો જનયન્તિ પુત્રાન્, નાન્યા સુતં
ત્વદુપમં જનની પ્રસૂતા, સર્વા દિશો દધતિ ભાનિ
સહસ્રરશ્મિં, પ્રાચ્યેવ દિગ્જનયતિ સ્ફુરદંશુબલમ્. ૨૨

ત્વામામનન્તિ સુનયઃ પરમં પુમાંસ-માદિત્યવર્ણ-મમલં
તમસઃ પુરસ્તાત્, ત્વામેવ સમ્યગુપલભ્ય જયંતિ મૃત્યું,
નાન્યઃ શિવઃ શિવપદસ્ય સુનીન્દ્ર ! પંથાઃ. ૨૩

त्वामव्ययं विभुमर्थित्य-मसंख्यमाद्यं, ब्रह्माण्ण-भीश्वरमनंत-
मनंगकेतुम्, योगीश्वरं विदितयोग-मनेकमेकं, ज्ञानस्वरूप-
ममलं प्रवदंति सन्तः. २४

बुद्धस्त्वमेव विभुधार्यित-बुद्धि-भोधात्, त्वं शंकरोऽसि
ब्रुवनत्रय-शंकरत्वात्, धातासि धीर ! शिवमार्गविधे-
विधानात्, व्यक्तं त्वमेव लगवन् ! पुष्टोत्तमोऽसि. २५
तुभ्यं नमस्त्रिब्रुवनार्त्तिहाराय नाथ !, तुभ्यं नमः क्षिति-
तला-मल-लूषणाय, तुभ्यं नमस्त्रिजगतः परमेश्वराय,
तुभ्यं नमो जिन ! लघोदधि-शोषणाय. २६

को विस्मयोऽत्र ? यद्वि नाम गुणैरशेषैः-स्त्वं संश्रितो
निरवकाशतया मुनीश !, द्यौषैरुपात्त-विविधाश्रय-जलतगवैः,
स्वप्नांतरेऽपि न कदाचि-दपीक्षितोऽसि. २७

उभ्यै-रशोकतर्-संश्रित-मुन्मथूण, -माभाति. २५-
ममलं लवतो नितान्तम्, स्पष्टोद्धसत्किरणमस्त-तमो-
वितानं, गिम्भं रवेरिव पयोधर-पार्श्ववर्त्ति. २८

सिंहासने भण्डि-भयूण-शिखा-विचित्रे, विभ्राजते तव
वपुः कनकावदातम्, गिम्भं वियद्विलसद्दंशु-लता-वितानं,
तुंगोदयाद्रि-शिरग्रीव सहस्ररश्मेः. २९

कुंदावदात-यलन्यामर-याशैलं, विभ्राजते तव वपुः
कलधौत-कान्तम्, उदन्मृशंक-शुचि-निर्जर-वारिधार,-
मुभ्यैस्तटं मुरगिरेरिव शातदौर्भलम्. ३०

छत्रत्रयं तव विभाति शशांककान्तं, -मुभ्यैः स्थितं स्थागतं-
लातु-कर प्रतापम्, मुक्ताक्ष-प्रकर-जल-विवृद्ध-शैलं,
प्रप्रापयन्निजगतः परमेश्वरत्वम्. ३१

હિન્નિદ્ર-હેમ-નવપંકજ-પુંજ-કાંતિ,-પર્યુલ્લસન્નખ-મયૂખ-
શિખાભિરામૌ, પાદૌ પદાનિ તવ યત્ર જિનેન્દ્ર ! ધત્તઃ,
પદ્માનિ તત્ર વિખુધાઃ પરિકલ્પયંતિ. ૩૨

ઈત્યંથથા તવ વિભૂતિ-રભૂજિજનેન્દ્ર !, ધર્મોપદેશન-વિધૌ
ન તથા પરસ્ય, યાદૃક્ પ્રભા દિનકૃતઃ પ્રહતાંધકારા, તાદૃક્
કૃતો ગ્રહ-ગણસ્ય વિકાશિનોઽપિ ? ૩૩

શ્ચયોતન્મહાવિલ-વિક્ષોલ-કપોલમૂલ, મત્ત-ભ્રમદ્ભ્રમર-નાદ-
વિવૃદ્ધકૌપમ્, ઐરાવતાભમિભમુદ્ધત-માપતન્તં, દષ્ટ્રવા
ભયં ભવતિ નૌ ભવદાશ્રિતાનામ્. ૩૪

સિન્નેભ - કુંભ-ગલદુજ્જવલ-શોણિતાકૃત,-મુક્તાશ્લ-પ્રકર-
ભૂષિત-ભૂમિભાગઃ, બદ્ધકેમઃ કેમગતં હરિણાધિપોઽપિ,
નાકામતિ કેમયુગા-ચત્ર-સંશ્રિતં તે. ૩૫

કલ્પાંતકાલ-પવનોદ્ધત-વહ્નિકલ્પં, દાવાનલં જ્વલિતં-
મુજ્જવલ-મુત્કુંલિંગમ્, વિશ્વં જિઘત્સુમિવ સંમુખ-માપ-
તન્તં, ત્વન્નામ-કીર્તન-જલં શમયત્યશેષમ્. ૩૬

રક્તેક્ષણું સમદ-કોકિલ-કંઠનીલં, કોધોદ્ધતં ક્ષણિન-મુત્ક-
ણુ-માપતન્તમ્, આકામતિ કેમ-યુગેન નિરસ્ત-શંક-
સ્ત્વન્નામ-નાગદમની હૃદિ યસ્ય પુંસઃ. ૩૭

વદગતુરંગ-ગજગર્જિત-ભીમનાદ,-માન્ઐ બલં બલવતામપિ
ભૂપતીનામ્, ઊઘદિવાકર-મયૂખ-શિખાપવિહ્નં, ત્વત્કીર્તનાત્ત-
મર્ધવાશુ લિદામુપૈતિ. ૩૮

કુંતાત્ર-સિન્નગજ-શોણિત-વારિવાહ, વેગાવતાર-તરણાતુર-
યોધભીમે, યુદ્ધે જયં વિજિત-દુર્જય-જેયપક્ષા,-સ્ત્વત્પાદ-
યંકજ-વનાશ્રયિણૌ લલતે. ૩૯

અંભોનિધૌ ક્ષુભિત-ભીષણ-નકચક્ર,-પાઠીનપીઠ-ભયદો-
 દબણ-વાડવાગ્નૌ, રંગત્તરંગ-શિખર-સ્થિત-યાનપાત્રા,-
 શ્વાસં વિહાય ભવતઃ સ્મરણાદ્ વ્રજંતિ, ૪૦

ઉદ્ભૂત-ભીષણ-જલોદર-ભારભુગ્નાઃ,-શોભ્યાં દશા-સુપગ-
 તાશ્ચ્યુત-બ્રવિતાશાઃ, ત્વત્પાદપંકજ રજો-ડમૃત-દિગ્ધ-
 દેહા, મર્ત્યા ભવંતિ મકરધ્વજ-તુલ્યરૂપાઃ. ૪૧

આપાદકંઠ-સુરશૃંખલ-વેષિતાર્જી, ગાઠં બૃહન્નિગડ-કોટિન્નિ-
 ઘૃષ્ટજંઘાઃ, ત્વન્નામ-મંત્ર-મનિશં મનુજાઃ સ્મરંતઃ, સ્વઃ
 સ્વયં વિગત-બંધ-ભયા ભવંતિ. ૪૨

મત્તદ્વિપેંદ્ર-મૃગરાજ-દવાનલાહિ,-સંગ્રામ-વારિધિ-મહોદર-
 બંધનોત્થમ્, તસ્યાશુ નાશ-સુપયાતિ ભયંભિયેવ, યસ્તાવકં
 સ્તવમિમં મતિમાનધીતે. ૪૩

સ્તોત્રસ્ત્રજં તવ જિનેંદ્ર! શુભૈર્નિબદ્ધાં, ભક્ત્યા મયા
 રૂચિરવર્ણ-વિચિત્રપુષ્પામ્, ધત્તે જનો ય ઇહ કંઠ-ગતા-
 મજસ્રં, તં માનતુંગ-મવશા સમુપૈતિ લક્ષ્મીઃ. ૪૪

श्री कल्याणमंदिर स्तोत्रम्.

(अष्टमं स्मरणम्)

(बसन्ततिलका वृत्तम्)

कल्याणमंदिर-मुद्गर-भवद्यलेद्धि, लीतालयप्रदमनिहित-
मग्निपद्मम्, संसारसागर-निमज्जदशेषजंतु, पोतायमान-
मंलिनभ्य जिनेश्वरस्य. १

यस्य स्वयं सुरशुद्धं गरिमांभुराशेः, स्तोत्रं सुविस्तृत-भातनं
विभुर्विधातुम्, तिर्येश्वरस्य कमठ-स्मय-धूम-केतो, -स्तस्या-
हमेष-किंल संस्तवनं करिष्ये. २

सामान्यतोऽपि तव वर्णयितुं स्वल्प, -भस्मादशाः कथमधीश !
सर्वत्यधीशाः ?, धृष्टोऽपि कौशिकशिशुर्याद्धि वा द्विवांधो,
इयं प्रपयति किं किंल धर्मरश्मेः ?. ३

मोहक्षया-दनुसवन्नपि नाथ ! मर्त्यो, नूनं गुणान् गणयितुं
न तव क्षमेत, कटपांत-वांत-पयसः प्रकटोऽपि यस्मा-न्मीयेत
केन जलधेर्ननु रत्नराशिः ? ४

अभ्युद्यतोऽस्मि तव नाथ ! जडाशयोऽपि, कर्तुं स्तवं
लसदसंभ्य-गुणाकरस्य, भादोऽपि किं न निजभाहुयुगं
वितत्य, विस्तीर्णतां कथयति स्वधियांभुराशेः ?. ५

ये योगिनामपि न यांति गुणास्तवेश !, वक्तुं कथं
स्रवति तेषु मभावकाशः ?, जता तद्देवमससीक्षित-
कारितेयं, जल्पन्ति वा निजगिरा ननु पक्षिणोऽपि. ६

आस्ता-मयित्य-महिमा जिन ! संस्तवस्ते, नासापि पाति
स्रवतो स्रवतो जगन्ति, तीव्रातपोपहत-पांथजनान्निदधे,
प्रीणाति पद्मसरसः सरसोऽनिदोऽपि. ७

હૃદ્વર્ત્તિનિ ત્વયિ વિભો ! શિથિલીલવંતિ, જંતોઃ ક્ષણેન
નિવિડો અપિ કર્મખંધાઃ, સઘો ભુજંગમમયા ઇવ મધ્યભાગ,—
મભ્યાગતે વનશિખંડિનિ ચંદનસ્ય. ૮

મુચ્યંત એવ મનુજઃ સહસા જિનેદ્ર !, રૌદ્રૈરૂપદ્રવશતૈસ્ત્વયિ
વીક્ષિતેડપિ, ગોસ્વામિનિઃ-સ્ફુરિત-તેજસિ-દૃષ્ટમાત્રે, ચૌરૈરિવાશુ
પશવઃ પ્રપલાયમાનૈઃ ૯

ત્વં તારકો જિન ! કથં ? ભવિનાં ત એવ, ત્વામુદ્ગહંતિ
હૃદયેન ચક્રતરંતઃ. ચક્રા દૃતિસ્તરતિ યજ્જલમેષ નૂન,—મન્ત-
ર્ગતસ્ય મરૂતઃ સ કિલાનુભાવઃ. ૧૦

ચસ્મિન્ હર-પ્રભૃતયોડપિ હૃત-પ્રભાવાઃ, સોડપિત્વયા રતિ-
પતિઃ ક્ષપિતઃ ક્ષણેન, વિધ્યાપિતા હૃતભુજઃ પયસાડથ યેન,
પીતં ન કિં તદપિ દુર્ધર-વાડવેન ? ૧૧

સ્વામિદાનત્પ-ગરિમાણુ-મપિ પ્રપન્ના, સ્ત્વાં જંતવઃ કથમહો
હૃદયે દધાનાઃ, જન્મોદધિં લઘુ તરંત્યતિ લાઘવેન, ચિંત્યો ન
હંત મહતાં યદિ વા પ્રભાવઃ. ૧૨

ક્રોધસ્ત્વયા યદિ વિભો ! પ્રથમં નિરસ્તો, દ્વસ્તાસ્તદા યત
કથં કિલ કર્મચૌરાઃ ?, હોષત્યમુત્ર યદિ વા શિશિરાપિ
લોકે, નીલદ્રુમાણુ વિપિનાનિ ન કિં હિમાનિ ? ૧૩

ત્વાં યોગિનો જિન ! સદા પરમાત્મરૂપ,—મન્વેષયંતિ
હૃદયાંબુજ-કોશ-દેશે, પૂતસ્ય નિર્મલરૂપે-ચંદિ વા કિમન્ય,
—દક્ષસ્ય સંભવિ પદં નનુ કર્ણિકાયાઃ ? ૧૪

ધ્યાનાનિજ્જનેશ ! ભવતો ભવિનઃ ક્ષણેન, દેહં વિહાય
પરમાત્મ-દશાં વ્રજંતિ, તીવ્રાનલા-દુપલભાવ-મપાસ્ય લોકે,
ચાત્તરત્વ-મચિરાદિવ ધાતુલેદાઃ. ૧૫

અંતઃ સદૈવ જિન! યસ્ય વિભાવ્યસે ત્વં, ભવ્યૈઃ કથં
તદપિ નાશયસે શરીરમ્?, એતત્સ્વરૂપમથ મધ્ય-વિવર્તિનો
હિ, યદ્વિથ્રહં પ્રશમયંતિ મહાનુભાવાઃ. ૧૬

આત્મા મનીષિભિરયં ત્વદ્ભેદ-બુદ્ધ્યા, ધ્યાતો જિનેન્દ્ર!
ભવતીહ ભવત્રભાવઃ, પાનીય-મખ્યમૃત-મિત્ય-નુચિંત્યમાનં,
કિં નામ નો વિષવિકાર-મપાકરોતિ?. ૧૭

ત્વામેવ વીત-તમસં પરવાદિનોઽપિ, નૂનં વિભો!
હરિહરાદિ-ધિયા પ્રપન્નાઃ, કિં કાચકામલિભિરીશ! સિતો
ઽપિ શંખો, નો ગૃહ્યતે વિવિધવર્ણુ-વિપર્યયેષુ. ૧૮

ધર્મોપદેશ-સમયે સવિધાનુભાવા, -દાસ્તાં જનો ભવતિ તે
તર-રખ્યશોકઃ, અભ્યુદ્ગતે દિનપતૌ સમહીરૂહોઽપિ, કિં-
વા વિબોધ-મુપયાતિ ન જીવલોકઃ?. ૧૯

ચિત્રં વિભો! કથમવાહમુખ-વૃંતમેવ, વિષ્વક્ પતત્ય-
વિરક્તા સુર-પુષ્પ-વૃષ્ટિઃ, ત્વદ્ગોચરે સુમનસાં યદિ વા
સુનીશ!, ગચ્છંતિ નૂનમથ એવ હિ બંધનાનિ. ૨૦

સ્થાને ગભીર-હૃદયોદધિ-સંભવાયાઃ, પીયૂષતાં તવ ગિરઃ
સમુદ્ધીરયંતિ, પીત્વા યતઃ પરમ-સંમદ-સંગભાજે, ભવ્યા
વ્રજંતિ તરસાખ્ય-જરામરત્વમ્. ૨૧

સ્વામિન્! સુદ્ધર-મવનમ્ય સસુત્પતંતો, મન્યે વદંતિ શુચયઃ
સુર-ચામરૌઘાઃ, યેઽસ્મૈ નર્તિ વિદધતે સુનિ-પુંગવાય, તે
નૂન-મૂર્ધ્વગતયઃ ખલુ શુદ્ધભાવાઃ. ૨૨

શ્યામં ગભીર-ગિર-મુજ્જવલ-હેમરત્ન, -સિંહાસન-સ્થમિહ-
ભવ્ય-શિખંરિનસ્ત્વામ્, આલોક્યંતિ રભસેન નદંતમુચ્ચૈ,-
શ્રામીકરાદિ-શિરસીવ નવાંબુવાહમ્. ૨૩

ઉદ્ગચ્છતા તવ શિતિદ્યુતિ—મંડલેન, લુપ્તચ્છદેચ્છવિ રશોકતરૂ-
ર્જભૂષ, સાનિધ્યતોડપિ યદિ વા તવ વીત—રાગ !, નીરાગતાં
વ્રજતિ કેા ન સચેતનોડપિ ? ૨૪

લો લોઃ પ્રમાદ—મવધૂય ભગ્ધ્વમેન,—માગત્ય નિવૃત્તિ—પુરીં
પ્રતિ સાર્થવાહુમ, એતન્નિવેદ્યતિ દેવ ! જગત્રયાય, મન્યે
નદન્નલિનલઃ સુરકુંડલિસ્તે. ૨૫

ઉદ્યોતિતેષુ ભવતા ભુવનેષુ નાથ !, તારાન્વિતો વિધુરયં
વિહતાધિકારઃ, સુક્રતા—કલાપ—કલિતોચ્છૃંસિતાતપત્ર, વ્યાન્ન-
ત્રિધા ધૃતતનુ—ધ્રુવ—મભ્યુપેતઃ. ૨૬

સ્વેન પ્રપૂરિત—જગત્રય—પિંડિતેન, કાંતિ—પ્રતાપ—યશસામિવ
સંચયેન, માણિક્ય—હેમ—રજત—પ્રવિનિર્મિતેન, સાંલ—ત્રયેણ
ભગવન્નલિતો વિભાસિ. ૨૭

દિવ્યસ્રજ્જે જિન ! નમત્ત્રિદશાધિપાના,—મુત્સૃજ્ય રત્ન—
રચિતાનપિ મૌલિબંધાન્, પાદૌ શ્રયંતિ ભવતો યદિ વા
પરત્ર, ત્વત્સંગમે સુમનસો ન રમંત એવ. ૨૮

ત્વં નાથ ! જન્મજલધે—વિપરાડ્સુખોડપિ, યત્તારયસ્ય—સુમતો
નિજ—પૃષ્ઠ—લક્ષ્મીન્, સુક્રતાં હિ પાર્થિવ—નિપસ્ય સતસ્તવૈવ,
ચિત્રં વિભો ! યદસિ કર્મ—વિપાક—શૂન્યઃ ૨૯

વિશ્વેશ્વરોડપિ જનપાલક ! દુર્ગતસ્ત્વં, કિં વાક્ષરપ્રકૃતિ—
રખ્યલિપિસ્ત્વમીશ !, અજ્ઞાનવત્યપિ સદૈવ કથંચિદેવ, જ્ઞાનં
ત્વયિ સ્કુરતિ વિશ્વ—વિકાશ—હેતુઃ ૩૦

પ્રાગ્ભાર—સંભૃત—નભાંસિ રજાંસિ રોષા,—દુત્યાપિતાનિ કર્મઠેન
શઠેન યાનિ, છાયાપિ તૈસ્તવ ન નાથ ! હતા હતાશો,
અસ્તસ્ત્વમીભિરયમેવ પરં દુરાત્મા. ૩૧

यद् गङ्गा-हृन्निर्गत-धनौघ-महंभ्र-लीमं, अश्वत्तडिन्मुसल-
मांसल-घोर-धारम्, दैत्येन मुक्तमथ हुस्तरवारि दध्ने,
तेनैव तस्य जिन ! हुस्तरवारि-कृत्यम्. ३२

ध्वस्तोर्ध्व-केश-विकृता-कृति-मर्त्य-मुंड,-प्रादंभलृहं लयहं-
वक्र-विनिर्यदृशिः, प्रेतप्रजः प्रतिलवन्त-मपीरितो यः,
सोऽस्याऽलवत्प्रतिलवन् लव-हुःभ-छेतुः ३३

धन्यास्त एव लुवनाधिप ! ये त्रिसंध्य-भाराधयन्ति
विधिवद्विधुतान्यकृत्याः, लङ्गत्योद्धसत्पुलक-पक्षमल-द्वेडदेशाः,
पादद्वयं तव विलो ! लुवि जन्मलाजः. ३४

अस्मिन्नपार-लव-वारिनिधौमुनीश !, मन्ये न मे श्रवण-
गोचरतां गतोऽसि, स्नाकृण्णिते तु तव गोत्र-पवित्र-मन्त्रे,
किं वा विपद्विषधरी सविधं समेति ? ३५

जन्मांतरैऽपि तव पादयुगं न द्वेव !, मन्ये मया भडित-
भीडित-दानदक्षम् ; तेनेह जन्मनि मुनीश ! परालवानां,
जतो निक्केतनमडं मथिता-शयानाम. ३६

नूनं न मोह-तिमिरा-वृतद्वेयनेन, पूर्वं विलो ! सकृदपि
प्रविद्वोऽकितोऽसि ; मर्माविधौ विधुरयन्ति हि मामनर्थाः,
प्रोद्यत्प्रभन्ध-गतयः कथमन्यथैते ? ३७

आकृण्णितोऽपि भडितोऽपि निरीक्षितोऽपि, नूनं न येतसि
मया विधृतोऽसि लङ्गत्या, जतोऽस्मि तेन जनणांधव !
हुःभपात्रं, यस्मात् क्रियाः प्रतिफलन्ति न लावशून्याः ३८

त्वं नाथ ! हुःभिजन-वत्सल ! हे शरण्य ! कारुण्य-
पुण्यवसते ! वशिनां वरेण्य !, लङ्गत्या नते भयि मडेश !
दयां विधाय, हुःभाङ्कुरोददन-तत्परतां विधेहि. ३९

उद्गच्छन्ता तव शितिद्युति-भंडेन, लुप्तच्छद्विच्छवि रशोऽकत-
र्णलूव, सानिध्यतोऽपि यद्वि वा तव वीत-राग !, नीरागतां
प्रगति के न सयेतनोऽपि ? २४

लो लोः प्रमाद-भवधूय लज्जध्वमेन, भागत्य निवृति-पुरीं
प्रति सार्थवाहुम्, येतन्निवेदयति देव ! जगत्त्रयाय, मन्ये
नदन्नसिनलः सुरङ्कुलिस्ते. २५

उद्योतितेषु लवता लुवनेषु नाथ !, तारान्वितो विधुरयं
विहताधिकारः, मुक्ता-कलाप-कलितोऽर्धसितातपत्र, व्याज-
त्रिधा धृततनु-ध्रुव-मल्युपेतः. २६

स्वेन प्रपूरित-जगत्त्रय-पिंडितेन, कांति-प्रताप-यशसाभिव
संययेन, भाषिकय-डेम-रजत-प्रविनिर्मितेन, साक्ष-त्रयेण
लगवन्नलितो विलासि. २७

दिव्यस्रजे जिन ! नमस्त्रिदशाधिपाना, सुत्सुज्य रत्न-
रश्मितानपि मौलिगंधान्, पादौ श्रयंति लवतो यद्वि वा
परत्र, त्वत्संगमे सुमनसो न रमंत येव. २८

त्वं नाथ ! जन्मजलधे-विपराङ्मुषोऽपि, यत्तारयस्य-सुभतो
निज-पृष्ठ-दसान्, युक्तां हि पार्थिव-निपस्य सतस्तवैव,
यित्रं विलो ! यद्वसि कर्म-विपाक-शून्यः २९

विश्वेश्वरोऽपि जनपालक ! दुर्गतस्त्वं, किं वाक्षरप्रकृति-
रभ्यलिपिस्त्वमीश !, अज्ञानवत्यपि सदैव कथंयिदेव, ज्ञानं
त्वयि स्फुरति विश्व-विकाश-हेतुः ३०

आग्लार-संलृत-नलांसि रत्नांसि रोषा, दुत्थापितानि कर्मठेन
शठेन यानि, छायापि तैस्तव न नाथ ! हुता हुताशो,
अस्तस्त्वमीलिरयमेव परं दुरात्मा. ३१

નિઃસંખ્ય-સાર-શરણું શરણું શરણ્ય, — માસાઘ સાદિતરિપુ-
પ્રથિતાવદાતમ્, ત્વત્પાદ-પંકજમપિ પ્રણિધાન-વંધ્યો,
વધ્યોઽસ્મિ ચેહ ભુવનપાવન ! હા હૃતોઽસ્મિ. ૪૦

દેદેદ્રવંઘ ! વિદિતા-ખિલ-વસ્તુસાર !, સંસાર-તારક !
વિલો ! ભુવનાધિનાથ !, ત્રાયસ્વ દેવ ! કર્ણાહુદ ! માં
પુનીહિ, સીદંતમઘ ભયદ-વ્યસનાંબુરાશેઃ. ૪૧

યદ્યસ્તિ નાથ ! ભવદંધ્રિ-સરોરુહાણાં, ભક્તેઃ ક્ષલં કિમપિ
સંતતિ-સંચિતાયાઃ, તન્મે ત્વદેક-શરણુસ્ય શરણ્ય ! ભૂયાઃ,
સ્વામી ત્વમેવ ભુવનેઽવ ભવાંતરેઽપિ. ૪૨

ઈત્યં સમાહિત-ધિયો વિધિવન્નિજનેંદ્ર !, સાંદ્રોલ્લસત્પુલક-
કંચુકિતાંગ-ભાગાઃ, ત્વદ્ગિંભ-નિર્મલ્લિમુખાંબુજબદ્ધ લક્ષા,
યે સંસ્તવં તવ વિલો ! રચયંતિ ભવ્યાઃ. ૪૩

જન નયન કુમુદચંદ્ર !, પ્રભાસ્વરાઃ સ્વર્ગ સંપદો ભુક્ત્વા,
તે વિગલિત-મલ-નિગ્રયા, અચિરાન્મોક્ષં પ્રપદંતે ૪૪

॥ श्रीबृहच्छांति स्तोत्रम् ॥

(नवमं स्मरणम्)

लो लो लव्याः ! शृणुत वचनं प्रस्तुतं सर्वमेतद्,
ये यात्रायां त्रिभुवन-गुरो-राहता लङ्कितभाजः, तेषां
शांतिर्भवतु लवता-मर्द्धदादि-प्रलापा,-दारोप्यश्री-धृतिमति
करी कलेश-विध्वंसहेतुः. ॥ १ ॥

लो लो लव्यदोका ! धृष्ट हि भरतैरावतविदेह-सं-
लवानां समस्त-तीर्थकृतां जन्मन्यासन-प्रकंपानंतर-
भवधिना विनाय, सौधमाधिपतिः सुधोषाघंटा-यादना-
नंतरं सकल-सुरासुरेन्द्रैः सह समागत्य, सविनय-मर्द्ध-
लङ्कारकं गृहीत्वा गत्वा कनकाद्रि-शृंगे, विहित-जन्मा-
लिषेकः शांतिमुद्घोषयति, यथा ततोऽहं कृतानुकारमिति
कृत्वा महुज्जने येन गतः स पन्थाः, धृति लव्यजनैः
सह समेत्य, स्नात्रपीठे स्नात्रं विधाय शांतिमुद्घोषयामि
तत्पूजा-यात्रा-स्नात्रादि-महोत्सवा-नंतरमिति कृत्वा कर्ण-
दत्त्वा निशम्यतां निशम्यतां स्वाहा ॥ २ ॥

ॐ पुण्याहं पुण्याहं प्रीयतां प्रीयतां लगवतोऽ-
हन्तः सर्वज्ञाः सर्वदर्शिन-स्त्रिलोचनाथा-स्त्रिलोक-महिता-
स्त्रिलोक पूज्या-स्त्रिलोकेश्वरा-स्त्रिलोकोद्योतकराः. ॥ ३ ॥

ॐ ऋषल अजित संलव अलिनंदन सुमति
पद्मप्रल सुपार्श्व चंद्रप्रल सुविधि शीतल श्रेयांस वासुपूज्य
विमल अनंत धर्म शांति कुंथु अर महि मुनिसुव्रत
नमि नेमि पार्श्व वर्द्धमानांता जिनाः शांताः शांतिकरा
भवंतु स्वाहा ॥ ४ ॥

ॐ सुनयो मुनिप्रवरा रिपु-विजय-दुर्लक्ष-कांतारेषु
दुर्गभागेषु रक्षंतु वो नित्यं स्वाहा ॥ ५ ॥

ॐ ह्रीं श्री धृति मति क्रीतिं कांति शुद्धि लक्ष्मी
मेधा विद्यासाधन-प्रवेश-निवेशनेषु सुगृहीत-नामानो
जयंतु ते जिनेन्द्राः ॥ ६ ॥

ॐ रोहिणी प्रसप्ति वज्रशृंगला वज्रकुशी अप्रतिग्रहा
युग्मदत्ता काली महाकाली गौरी गांधारी सर्वास्त्रा-महा-
ज्वाला मानवी वैरोद्या अम्बुप्ता मानसी महामानसी
षोडश विद्यादेव्यो रक्षंतुवो नित्यं स्वाहा ॥ ७ ॥

ॐ आचार्योपाध्याय-प्रभृति-आतुर्वर्णस्य श्री श्रमण-
संघस्य शांतिर्भवतु तुष्टिर्भवतु पुष्टिर्भवतु ॥ ८ ॥

ॐ ब्रह्माश्विं द्रु सूर्यांगारकं युध ऋद्धस्पति शुक्र शनै-
श्चर राहु केतु-सहिताः सप्तोक्तपादाः सोम-यम-वर्षण
कुम्भेर-वासुवाहित्य-स्कंद-विनायकोपेता ये आन्येऽपि ग्राम-
नगर-क्षेत्र देवतादयस्ते सर्वे प्रीयंतां प्रीयंतां अक्षिण-
कोश-कोष्ठागारा नरपतयश्च लवंतु स्वाहा ॥ ९ ॥

ॐ पुत्र-मित्र-भ्रातृ-कलत्र-सुहृत्-स्वजन-संघं धिष्णु-
वर्ग-सहिताः नित्यं आभोद-प्रभोद-कारिणः अस्मिन्श्च
भूमंडलायतन-निवासि-साधु-साध्वी-श्रावक-श्राविकाणां रो-
गोपसर्ग-व्याधि-दुःख-दुर्लक्ष-द्वैर्भनस्योपशमनाय शांति-
र्भवतु ॥ १० ॥

ॐ तुष्टि-पुष्टि-ऋद्धिवृद्धि-मांगदयोत्सवाः, सदा प्रादु-
र्भूतानि पापानि शाभ्यंतु दुरितानि, शत्रवः पराङ्मुखा
लवंतु स्वाहा ॥ ११ ॥

श्रीमते शान्तिनाथाय, नमः शान्ति-विधायिने,
त्रैलोक्यस्याऽमराधीश, मुकुटाख्ययितांघ्रये ॥ १ ॥

शान्तिः शान्तिकरः श्रीमान्, शान्तिं-द्विशतु मे शुभः,
शान्तिरेव सदा तेषां, येषां शान्ति-गृहे गृहे ॥ २ ॥

उन्मृष्ट-रिष्ट-दुष्ट,-अदुःख-दुःस्वप्न-दुर्निमित्तादि,
संपादित-हित-संपन्न-नामग्रहणं जयति शान्तेः ॥ ३ ॥

श्री संध-जगज्जनपद,-राजधिप-राजसन्निवेशानाम्,
गोष्ठिक-पुरमुज्याणुं, व्यादुरणु-व्यादुरेच्छांतिम्. ॥ ४ ॥

श्रीश्रमण-संधस्य शान्तिर्भवतु, श्रीजनपदानां
शान्तिर्भवतु, श्रीराजधिपानां शान्तिर्भवतु, श्रीराजसन्निवेशानां
शान्तिर्भवतु, श्री गोष्ठिकानां शान्तिर्भवतु, श्री पौरमुज्याणुं
शान्तिर्भवतु, श्री पौरजनस्य शान्तिर्भवतु, श्री ब्रह्मलोकस्य
शान्तिर्भवतु, ॐ स्वाहा ॐ स्वाहा ॐ श्री पार्श्वनाथाय
स्वाहा.

अथा शान्तिः प्रतिष्ठा-यात्रा-स्नात्राद्यवसानेषु
शान्तिकदशं गृहीत्वा कुंकुम-चंदन-कपूर-राग-धूप-वास-कुसु-
मांजलि-समेतः, स्नात्र-चतुष्टिकायां श्री-संध-समेतः
शुचिशुचिवपुः पुष्प-वस्त्र-चंदना-लरणा-लंकृतः पुष्पमालां
कंठे कृत्वा शान्तिमुद्घोषयित्वा शान्तिपानीयं भस्तके
दातव्यमिति ॥

नृत्यन्ति नृत्यं भण्डि-पुष्प-वर्षं, सृजन्ति गायन्ति
य मंगलानि; स्तोत्राणि गोत्राणि पठन्ति मंत्रान्,
कल्याणलाले हि जिनालिषेके ॥ १ ॥

શિવમસ્તુ સર્વજગતઃ, પરહિત-નિરતા ભવંતુ ભૂતગણાઃ,
દોષાઃ પ્રયાંતુ નાશં, સર્વત્ર સુખીભવંતુ દોષકાઃ ॥ ૨ ॥
અહં તિથ્યચર-માયા, સિવા દેવી તુમ્હુ નચર-નિવાસિની,
અમ્હુ સિવં તુમ્હુ સિવં, અસિવોવસમં સિવં ભવતુ
સ્વાહા ॥ ૩ ॥

ઉપસર્ગાઃ ક્ષયં યાંતિ, છિદ્યંતે વિદ્નવદ્વયઃ;
મનઃ પ્રસન્નતામેતિ, પૂજ્યમાને જિનેશ્વરે ॥ ૪ ॥

સર્વમંગલ-મંગલ્યં, સર્વકલ્યાણ-કારણમ્;
પ્રધાનં સર્વધર્માણાં, જૈનં જયતિ શાસનમ્ ॥ ૫ ॥

॥ કમલપ્રભાચાર્યવિરચિતમ્ ॥

॥ શ્રી જિનપંજરસ્તોત્રમ્ ॥

ૐ હ્રીં શ્રી અહ્ં અહ્ંદ્યો નમો નમઃ ॥ ૐ
હ્રીં શ્રી અહ્ં સિદ્ધ્યો નમો નમઃ ॥ ૐ હ્રીં શ્રી અહ્ં
આચાર્યેયો નમો નમઃ ॥ ૐ હ્રીં શ્રી અહ્ં ઉપાધ્યા-
યેયો નમો નમઃ ॥ ૐ હ્રીં શ્રી અહ્ં ગૌતમસ્વામિ-
પ્રમુખ-સર્વસાધુલ્યો નમો નમઃ. ॥ ૧ ॥

એષઃ પંચ નમસ્કારઃ, સર્વ પાપક્ષયંકરઃ ॥
મંગલાનાં ચ સર્વેષાં, પ્રથમં ભવતિ મંગલમ્ ॥ ૨ ॥
ૐ હ્રીં શ્રી જયે વિજયે, અહ્ં પરમાત્મને નમઃ ॥
કમલપ્રભસૂરીન્દ્રો ભાષતે જિનપંજરમ્. ॥ ૩ ॥

એકલકતોપવાસેન, ત્રિકાલં યઃ પઠેદિદમ્ ॥
 મનોડલિલપિતં સર્વં, ક્ષલં સ લલતે ધ્રુવમ્ ॥ ૪ ॥
 ભૂશય્યા-બ્રહ્મચર્યેણ, ક્રોધ-ક્ષોભ-વિવર્જિતઃ ॥
 દેવતાગ્રે પવિત્રાત્મા, ષણ્માસૈર્લલતે ક્ષલમ્ ॥ ૫ ॥
 અહન્તં સ્થાપયેન્મૂર્ધ્નિ, સિદ્ધં ચક્ષુર્લલાટકે ॥
 આચાર્યં શ્રોત્રયોર્મધ્યે, ઉપાધ્યાયં તુ ધ્રાણુકે ॥ ૬ ॥
 સાધુવૃન્દં સુખસ્યાગ્રે, મનઃશુદ્ધિં વિધાય ચ ॥
 સૂર્ય-ચન્દ્રનિરોધેન, સુધીઃ સર્વાર્થસિદ્ધયે ॥ ૭ ॥
 દક્ષિણે મહનદ્રેષી, વામપાર્શ્વે સ્થિતો જિનઃ ॥
 અંગસંધિષુ સર્વજઃ, પરમેષ્ઠી શિવંકરઃ ॥ ૮ ॥
 પૂર્વાશાં ચ જિનો રક્ષે-દાગ્નેયી વિજિતેન્દ્રિયઃ
 દક્ષિણાશાં પરં બ્રહ્મ, નૈઋતિ ચ ત્રિકાલવિત્ ॥ ૯ ॥
 પશ્ચિમાશાં જગન્નાથો, વાયવી પરમેશ્વરઃ ॥
 ઉત્તરાં તીર્થકૃત્સર્વા-મીશાનીં ચ નિરંજનઃ ॥ ૧૦ ॥
 પાતાલં લગવાનર્હ-ન્નાકાશં પુરૂષોત્તમઃ ॥
 રોહિણીપ્રમુખા દેવ્યો, રક્ષંતુ સકલં કુલમ્ ॥ ૧૧ ॥
 ઋષભો મસ્તકં રક્ષે, -દજિતોડપિ વિદ્વોચને ॥
 સંભવઃ કર્ણયુગલં, નાસિકાં ચાસિનંદનઃ ॥ ૧૨ ॥
 ઓષ્ઠૌ શ્રીસુમતી રક્ષે, દન્તાન્પદ્મપ્રભો વિભુઃ ॥
 જિહ્વાં સુપાર્શ્વદેવોડયં, તાલુ ચન્દ્રપ્રભાલિધઃ ॥ ૧૩ ॥
 કંઠં શ્રી સુવિધી રક્ષે, હૃદયં શ્રી સુશીતલઃ ॥
 શ્રેયાંસો બાહુયુગલં, વાસુપૂજ્યઃ કરદયમ્ ॥ ૧૪ ॥
 અંશુલીર્વિમલો રક્ષે, -દનન્તોડસૌ નખાનપિ ॥
 શ્રી ધર્મોડ્યુદરાસ્થીનિ, શ્રી શાન્તિર્નાભિમંડલમ્ ॥ ૧૫ ॥

- શ્રી કુંથુર્ગુહ્યકં રક્ષે, - દરે લોભકટીતટમ્ ॥
 મલ્લિરૂરૂપૃષ્ઠવંશ, જંઘે ચ મુનિસુવ્રતઃ ॥ ૧૬ ॥
 પાદાંગુલીર્નામી રક્ષે, - ઋષ્ટ્રીનેમિશ્વરણુદ્રયમ્ ॥
 શ્રી પાર્શ્વનાથઃ સર્વાંગં, વર્ધમાનશ્ચિદાત્મકમ્ ॥ ૧૭ ॥
 પૃથિવીજલતેજસ્ક-વાય્વાકાશમયં જગત્ ॥
 રક્ષેદશેષગાપેભ્યો, વીતરાગો નિરજનઃ. ॥ ૧૮ ॥
 રાજદ્વારે શ્મશાને ચ, સંગ્રામે શત્રુસંકટે ॥
 વ્યાઘ્ર-ચૌરાગ્નિ-સર્પાદિ, ભૂત-પ્રેતલયાડઽશ્રિતે. ॥ ૧૯ ॥
 અકાલે મરણે પ્રાપ્તે, દારિદ્ર્યાપત્સમાશ્રિતે ॥
 અપુત્રત્વે ^૧મહાહુઃખે, મૂર્ખત્વે રોગપીડિતે. ॥ ૨૦ ॥
 હાકિની-શાકિની-અસ્તે, મહાગ્રહગણાદિતે ॥
 નદ્યુત્તારેડ્ઽવૈષમ્યે, વ્યસને આપદિ સ્મરેત્. ॥ ૨૧ ॥
 પ્રાતરૈવ સમુત્થાય, યઃ સ્મરેન્નિજનપંજરમ્ ॥
 તસ્ય કિંચિદ્ભયં નાસ્તિ, લલતે સુખસંપદઃ ॥ ૨૨ ॥
 નિજનપંજરનામેદં, યઃ સ્મરેદ્દતુવાસરમ્ ॥
 કમલપ્રભરાજેન્દ્ર-શ્રિયં સ લલતે નરઃ. ॥ ૨૩ ॥
 પ્રાતઃ સમુત્થાય પઠેત્કૃત્ત્વો, યઃસ્તોત્રમેતન્નિજન-
 પંજરાખ્યમ્ ॥
 આસાદ્યેત્ સ કમલપ્રભાખ્યામ્, લક્ષ્મીં મનો-
 વાંછિત-પૂરણાય ॥ ૨૪ ॥
^૨શ્રીરૂપદ્વીપવરેણ્યગચ્છે, દેવપ્રભાચાર્યપદાખજહંસઃ ॥
 વાલીન્દ્રચૂડામણિરેષ જૈનો, જ્યાદ ગુરુઃ
 શ્રીકમલપ્રભાખ્યઃ ॥ ૨૫ ॥

अथ श्री पार्श्वनाथस्य

मन्त्राधिराजस्तोत्रम्.

श्री पार्श्वः पातु वो नित्यं, जिनः परमशंकरः ॥	
नाथः परमशक्तिश्च, शरण्यः सर्वकामहः.	॥ १ ॥
सर्वविघ्नहृरः स्वामी, सर्वसिद्धिप्रदायकः ॥	
सर्वसत्त्वहितो योगी, श्रीकरः परमार्थहः.	॥ २ ॥
देवदेवः स्वयंसिद्धः,—श्रिदानन्दमयः शिवः ॥	
परमात्मा परब्रह्म, परमः परमेश्वरः.	॥ ३ ॥
जगन्नाथः सुरज्येष्ठो, भूतेशः पुत्रोत्तमः ॥	
सुरेन्द्रो नित्यधर्मश्च, श्री-निवासः सुधाण्वः.	॥ ४ ॥
सर्वज्ञः सर्वदेवेशः सर्वगः, सर्वतोमुष्णः ॥	
सर्वात्मा सर्वदशी च, सर्वव्यापी जगद्गुरुः.	॥ ५ ॥
तत्त्वमूर्तिः परादित्यः, परब्रह्मप्रकाशकः ॥	
परमेन्दुः परप्राणुः, परमाभृतसिद्धिहः.	॥ ६ ॥
अञ्जः सनातनः शम्भु-रीश्वरश्च सदाशिवः ॥	
विश्वेश्वरः प्रमोदात्मा, क्षेत्राधीशः शुक्लप्रहः.	॥ ७ ॥
साकारश्च निराकारः, सकलो निष्कलोऽव्ययः ॥	
निर्भो निर्विकारश्च, निर्विकल्पो निरामयः.	॥ ८ ॥
अमरश्चारुणेऽनन्त ऐक्योऽनेकः शिवात्मकः ॥	
अलक्ष्यश्चाप्रमेयश्च, ध्यानलक्ष्यो निरञ्जनः.	॥ ९ ॥
ॐकाराकृतिरव्यक्तो, व्यक्ततत्त्वस्रयीमयः ॥	
ब्रह्मद्वयप्रकाशात्मा, निर्लयः परमाक्षरः.	॥ १० ॥
दिव्यतेजोमयः शान्तः, परामृतमयोऽभ्युतः ॥	
आद्योऽनाद्यः परेशानः, परमेष्ठी परः पुमान्.	॥ ११ ॥

- शुद्धस्फटिक संकाशः, स्वयंभूः परमाद्युतिः ॥
 व्योमाकारस्वरूपश्च, लोकालोकवत्सासकः. ॥ १२ ॥
- ज्ञानात्मा परमानन्दः, प्राणार्णवो मनःस्थितिः ॥
 मनःसाध्ये मनोध्येयो, मनोदृश्यः परापरः. ॥ १३ ॥
- सर्वतीर्थभयो नित्यः, सर्वदेवभयः प्रभुः ॥
 लगवान् सर्वतत्त्वेशः, शिवश्री-सौख्यदायकः. ॥ १४ ॥
- धृति श्रीपार्श्वनाथस्य, सर्वज्ञस्य जगद्गुरोः ॥
 दिव्यमण्डोत्तरं नाम, शत-मत्र प्रकीर्तितम् ॥ १५ ॥
- पवित्रं परमं ध्येयं, परमानन्द-दायकम् ॥
 लुब्धित-मुक्तिप्रदं नित्यं, पठतां मङ्गलप्रदम्. ॥ १६ ॥
- श्रीमत्परमकल्याण, -सिद्धिदः श्रेयसेऽस्तु वः ॥
 पार्श्वनाथजिनः श्रीमान्, लगवान् परमः शिवः. ॥ १७ ॥
- धरणेन्द्र-क्षुब्धत्रा-लङ्कृतो वः श्रियं प्रभुः ॥
 दद्यात्पद्मावतीदेव्या, समधिष्ठित-शासनः. ॥ १८ ॥
- ध्यायेत्कमलमध्यस्थं, श्रीपार्श्वजगद्दीश्वरम् ॥
 ॐ ह्रीं श्रीं अहं सभायुक्तं, केवलज्ञानसास्करम्. ॥ १९ ॥
- पद्मावत्यान्वितं वामे, धरणेन्द्रेण दक्षिणे ॥
 परितोऽष्टदलस्थेन, मन्त्रराजेन संयुतम्. ॥ २० ॥
- अष्टपत्रस्थितैः पञ्च-तमस्तारैस्तथा त्रिभिः ॥
 ज्ञानार्चवेष्टितं नाथं, धर्मार्थकाममोक्षदम्. ॥ २१ ॥
- सत्प्राणशहस्रारं, -विद्यादेवीलिरन्वितम् ॥
 चतुर्विंशतिपत्रस्थ, जिनमातृसमावृतम्. ॥ २२ ॥
- मायावेष्टय त्रयात्रयं, डाँडारसहितं प्रभुम् ॥
 नवशङ्खवृत्तं देवं, दिङ्पादैर्दशभिरुत्तम. ॥ २३ ॥

ચતુષ્કોણેષુ મન્ત્રાધ્યયતુર્બીજાન્વિતૈર્જિનૈઃ ॥
 ચતુરષ્ટદશક્રીતિ, - દ્વિધાંકસંસકૈર્યુતમ્. ॥ ૨૪ ॥
 દ્વિક્ષુ ક્ષિકારયુક્તેન, વિદ્વિક્ષુ લાંકિતેન ચ ॥
 ચતુરસ્રેણ વર્ણંક, ક્ષિતિતત્ત્વે પ્રતિષ્ઠિતમ્. ॥ ૨૫ ॥
 શ્રીપાર્શ્વનાથમિત્યેવં, યઃ સમારાધયેન્નિજનમ્ ॥
 તં સર્વપાપ-નિર્મુક્તં, લબ્ધતે શ્રીઃ શુભપ્રદા. ॥ ૨૬ ॥
 જિનેશઃ પૂજિતો લક્ષ્મ્યા, સંસ્તુતઃ પ્રણુતોઽથવા ॥
 ધ્યાતસ્ત્વં યૈઃ ક્ષણં વાઽપિ, સિદ્ધિસ્તેષાં મહોદયા. ॥ ૨૭ ॥
 શ્રીપાર્શ્વમન્ત્રરાજન્તે, ચિન્તામણિગુણાસ્પદમ્ ॥
 શાન્તિપુષ્ટિકરં નિત્યં, ક્ષુદ્રોપદ્રવનાશનમ્. ॥ ૨૮ ॥
 ઋદ્ધિ-સિદ્ધિ-મહાપુદ્ધિ, - ધૃતિ-શ્રી-કાન્તિ-કીર્તિદમ્ ॥
 મૃત્યુંજયં શિવાત્માનં, જપન્નાનન્દિતો જનઃ ॥ ૨૯ ॥
 સર્વં કલ્યાણ પૂર્ણઃ સ્યાન્નજરા-મૃત્યુ-વિવર્જિતઃ ॥
 અણિમાદિમહાસિદ્ધિં, લક્ષણપેન ચાપ્નુયાત્ ॥ ૩૦ ॥
 પ્રાણાયામેન યો મન્ત્ર, યોગાદમૃતમાત્મનિ ॥
 ત્વામાત્માનં શિવંધ્યાત્વા, સ્વામિન્ ! સિદ્ધ્યન્તિ જન્તવઃ ॥ ૩૧ ॥
 હર્ષદઃ કામદશ્ચેતિ રિપુદ્ધઃ સર્વસૌખ્યદઃ ॥
 પાતુ વ પરમાનંદ-લક્ષણઃ સંસ્મૃતો જિનઃ ॥ ૩૨ ॥
 તત્ત્વરૂપમિદં સ્તોત્રં, સર્વમંગલસિદ્ધિદમ્ ॥
 ત્રિસન્ધ્યં યઃપઠેન્નિત્યં, નિત્યં પ્રાપ્નોતિ સ શ્રિયમ્ ॥ ૩૩ ॥
 ॥ ઇતિ શ્રી પાર્શ્વનાથસ્ય મન્ત્રાધિરાજસ્તોત્રમ્ ॥

श्री ऋषिमंडल-स्तोत्रम्

- आद्यं ताक्षरसंलक्ष्य-भक्षरं व्याप्य यत् स्थितम् ॥
 अग्निज्वालासमं नादणिंदुरेणसमन्वितम् ॥ १ ॥
 अग्निज्वालासमाकांतं, मनोमल-विशोधकम् ॥
 देहीभ्यमानं हृत्पद्मे तत्पदं नौमि निर्मलम् ॥ २ ॥
 अर्द्धमित्यक्षरं ग्रहा-वाचकं परमेष्ठिनः ॥
 सिद्धयुक्तस्य सह भीजं, सर्वतः प्रणिदध्महे ॥ ३ ॥
 ॐ नमोऽर्द्धस्य धरोक्त्यः, ॐ सिद्धेभ्यो नमो नमः ॥
 ॐ नमः सर्वसूरिभ्यः, उपाध्यायेभ्य ॐ नमः ॥ ४ ॥
 ॐ नमः सर्वसाधुभ्यः, ॐ ज्ञानेभ्यो नमो नमः ॥
 ॐ नमस्तत्त्वद्वष्टिभ्य-चारित्र्येभ्यस्तु ॐ नमः ॥ ५ ॥
 श्रेयसेऽस्तु श्रियेस्त्वेत-द्वर्द्धाद्यष्टकं शुभम् ॥
 स्थानेष्वष्टसु विन्यस्तं, पृथग्भीज समन्वितम् ॥ ६ ॥
 आद्यं पदं शिभां रक्षेत्, परं रक्षेत्तु मस्तकम् ॥
 तृतीयं रक्षेत्रे के, तुयं रक्षेच्च नासिकाम् ॥ ७ ॥
 पंचमं तु मुणं रक्षेत्, षष्ठं रक्षेच्च घण्टिकाम् ॥
 नाभ्यंतं सप्तमं रक्षेद्, रक्षेत् पदान्तमष्टमम् ॥ ८ ॥
 पूर्णप्रणवतः सांतः सरैश्च द्वि त्रि पंचषान् ॥
 सप्ताष्ट-दशसूर्यांकान्, श्रितो णिंदुस्वरान् पृथक् ॥ ९ ॥
 पूज्यनामाक्षरा आद्याः पंचैते ज्ञानदर्शन ॥
 चारित्र्येभ्यो नमो मध्ये, ह्रीं सांतः समलंकृतः ॥ १० ॥
 ॐ ह्रीं ह्रीं ह्रीं ह्रीं ह्रीं ह्रीं ह्रीं ह्रीं ॐ असिआउसा सम्यग्
 ज्ञान-दर्शन चारित्र्येभ्यो ह्रीं नमः ॥

- જખૂવૃક્ષધરો દ્વીપઃ, દ્વારોદધિ સમાવૃતઃ ॥
અહ્દદાદ્યષ્ટકૈરષ્ટ-કાષ્ઠાધિષ્ઠૈરલંકૃતઃ ॥ ૧૧ ॥
તન્મધ્યસંગતો મેરુઃ કૂટલદૈરલંકૃતઃ ॥
ઉચ્ચૈરુચ્ચૈસ્તરસ્તાર, -સ્તારામંડલમંડિતઃ ॥ ૧૨ ॥
તસ્યોપરિ સકારાંતં, ધીજમધ્યાસ્ય સર્વગમ્ ॥
નમામિ ।ખખમાહુન્ત્યં, લલાટસ્થં નિરંજનમ્ ॥ ૧૩ ॥
અક્ષયં નિર્મલં શાંતં, ખડ્ગલં જાડયતોજ્જિતમ્ ॥
નિરીહં નિરહંકારં, સારં સારતરં ઘનમ્ ॥ ૧૪ ॥
અનુદ્રતં શુભં સ્ફીતં, સાત્ત્વિકં રાજસં મતમ્ ॥
તામસં ચિરસંખુદ્રં, તૈજસં શર્વરી-સમમ્ ॥ ૧૫ ॥
સાકારં ચ નિરાકારં, સરસં વિરસં પરમ્ ॥
પરાપરં પરાતીતં, પરંપરપરાપરમ્ ॥ ૧૬ ॥
એકવર્ણું દ્વિવર્ણું ચ, ત્રિવર્ણું તુર્યવર્ણુકમ્ ॥
પંચવર્ણું મહાવર્ણું, સપરં ચ પરાપરમ્ ॥ ૧૭ ॥
સકલં નિષ્કલં તુષ્ટં, નિવૃત્તં બ્રાંતિવર્જિતમ્ ॥
નિરંજનં નિરાકારં, નિર્લેપં વીતસંશયમ્ ॥ ૧૮ ॥
ઈશ્વરં બ્રહ્મ-સંખુદ્રં, શુદ્ધં સિદ્ધં મતં ગુરુમ્ ॥
જ્યોતીરૂપં મહાદેવં, લોકાલોકપ્રકાશકમ્ ॥ ૧૯ ॥
અહ્દદાખ્યસ્તુ વર્ણાંતઃ સરેક્ષા ણિંદુમંડિતઃ ॥
તુર્યસ્વરસમાયુક્તો, ખડ્ગધા નાદમાલિતઃ ॥ ૨૦ ॥
અસ્મિન્ ધીજે સ્થિતાઃ સર્વે, ઋષલાદ્યા જિનોત્તમાઃ ॥
વર્ણૈર્નિર્જૈર્નિર્જૈર્યુક્તા, ધ્યાતવ્યાસ્તત્ર સંગતાઃ ॥ ૨૧ ॥
નાદશ્રંદ્રસમાકારો, ણિંદુર્નીલસમપ્રલઃ ॥
કલાણ્શુક્લમાસાંતઃ, સ્વર્ણાલઃ સર્વતોમુખઃ ॥ ૨૨ ॥

શિરઃસંલીન ઇકારો, વિનીલો વર્ણુતઃ સ્મૃતઃ ॥	
વર્ણુતુસ્વારસંલીનં, તીર્થકૃન્મંડલં સ્તુમઃ	॥ ૨૩ ॥
ચંદ્રપ્રભ-પુષ્પદંતૌ, નાદસ્થિતિ-સમાશ્રિતૌ ॥	
ખિંદુમધ્યગતૌ નેમિ-સુપ્રતૌ જિનસત્તમૌ	॥ ૨૪ ॥
પદ્મપ્રભ-વાસુપૂજ્યૌ, કલાપદમધિષ્ઠિતૌ ॥	
શિર-ઇસ્થિતિસંલીનૌ, પાર્શ્વ-મઘ્વી જિનોત્તમૌ	॥ ૨૫ ॥
શેષાસ્તીર્થકૃતઃ સર્વે, હરસ્થાને નિયોજિતાઃ ॥	
માયાબીજક્ષરં ગ્રાહા-શ્રુતુર્વિશતિરહંતામ્	॥ ૨૬ ॥
ગતરાગ-દ્વેષ-મોહાઃ, સર્વપાપ-વિવર્જિતાઃ ॥	
સર્વદા સર્વકાલેષુ, તે ભવંતુ જિનોત્તમાઃ	॥ ૨૭ ॥
દેવદેવસ્ય ચચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ॥	
તયાચ્છાદિતસર્વાંગં, મા માં હિનસ્તુ કાકિની	॥ ૨૮ ॥
દેવદેવસ્ય ચચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ॥	
તયાચ્છાદિત-સર્વાંગં, મા માં હિનસ્તુ લાકિની	॥ ૨૯ ॥
દેવદેવ૦ ॥ મા માં હિનસ્તુ લાકિની	॥ ૩૦ ॥
દેવ૦ ॥ મા માં હિનસ્તુ કાકિની	॥ ૩૧ ॥
દેવ૦ ॥ મા માં હિનસ્તુ શાકિની	॥ ૩૨ ॥
દેવ૦ ॥ મા માં હિનસ્તુ હાકિની	॥ ૩૩ ॥
દેવ૦ ॥ મા માં હિનસ્તુ યાકિની	॥ ૩૪ ॥
દેવ૦ ॥ મા માં હિંસન્તુ પન્નગાઃ	॥ ૩૫ ॥
દેવ૦ ॥ મા માં હિંસન્તુ હસ્તિનઃ	॥ ૩૬ ॥
દેવ૦ ॥ મા માં હિંસન્તુ રાક્ષસાઃ	॥ ૩૭ ॥
દેવ૦ ॥ મા માં હિંસન્તુ વૃક્ષયઃ	॥ ૩૮ ॥
દેવ૦ ॥ મા માં હિંસન્તુ સિંહકાઃ	॥ ૩૯ ॥

દેવ૦ ॥ મા માં હિંસન્તુ દુર્જનાઃ ॥ ૪૦ ॥

દેવ૦ ॥ મા માં હિંસન્તુ ભૂમિપાઃ ॥ ૪૧ ॥

શ્રી ગૌતમસ્ય યા મુદ્રા, તસ્યા યા ભુવિ લબ્ધયઃ ॥

તાભિરભ્યધિક જ્યોતિ-રહ્ન સર્વનિધીશ્વરઃ ॥ ૪૨ ॥

પાતાલવાસિનો દેવા, દેવા ભૂપીઠવાસિનઃ ॥

સ્વર્વાસિનોપિ યે દેવાઃ, સર્વે રક્ષન્તુ મામિતઃ ॥ ૪૩ ॥

યેઽવધિલબ્ધયો યે તુ, પરમાવધિલબ્ધયઃ ॥

તે સર્વે મુતયો દિવ્યાઃ, માં સંરક્ષન્તુ સર્વદા ॥ ૪૪ ॥

દુર્જના ભૂત-વેતાલાઃ, પિશાચા મુદ્ગલાસ્તથા ॥

તે સર્વેઽપ્યુપશામ્યંતુ, દેવદેવપ્રભાવતઃ ॥ ૪૫ ॥

ૐ હ્રી હ્રીઃ શ્રી ધૃતિલક્ષ્મી, -ગૌરી ચંડી સરસ્વતી ॥

જ્યામ્બા વિજયા ક્ષિલ્પા, જિતા નિત્યા મદદ્રવા ॥ ૪૬ ॥

કામાંગા કામબાણા ચ, સાનંદા નંદમાલિની ॥

માયા માયાવિની રૌદ્રી, કલા કાલી કલિપ્રિયા ॥ ૪૭ ॥

એતાઃ સર્વા મહાદેવ્યો, વર્તંતે યાં જગત્રયે ॥

મહ્યં સર્વાઃ પ્રયચ્છંતુ, કાંતિં કીર્તિં ધૃતિં મતિમ્ ॥ ૪૮ ॥

દિવ્યો ગોખ્યઃ સુદુષ્પ્રાખ્યઃ શ્રીઋષિમંડલસ્તવઃ ॥

ભાષિતસ્તીર્થનાથેન, જગત્રાણુકૃતેઽનધઃ ॥ ૪૯ ॥

રણે રાજકુલે વહ્નૌ, જલે દુર્ગે ગજે હરૌ ॥

શ્મશાને વિપિને ઘોરે, સ્મૃતો રક્ષતિ માનવમ્ ॥ ૫૦ ॥

રાજ્યબ્રહ્મા નિજં રાજ્યં, પદબ્રહ્મા નિજં પદમ્ ॥

લક્ષ્મીબ્રહ્મા નિજં લક્ષ્મીં, પ્રાપ્નુવંતિ ન સંશયઃ ॥ ૫૧ ॥

ભાર્યાર્થી લભતે ભાર્યાં સુતાર્થી લભતે સુતમ્ ॥

વિત્તાર્થી લભતે વિત્તં, નરઃ સ્મરણમાત્રતઃ ॥ ૫૨ ॥

स्वर्णे इत्ये पटे कंस्ये, लिखित्वा यस्तु पूजयेत् ॥ ५३ ॥
 तस्यैवाष्ट महासिद्धि-गृहे वसति शाश्वती ॥ ५३ ॥
 भूर्भुवः लिखित्वेदं, गलके भूर्भुवः वा लुके ॥
 धारितं सर्वदा दिव्यं, सर्वलीति-विनाशकम् ॥ ५४ ॥
 भूतैः प्रेतैर्ग्रहैर्द्वैः पिशाचैर्मुद्गलैर्मलैः ॥
 वातपित्तकक्षेत्रै-भ्यश्च ते नात्र संशयः ॥ ५५ ॥
 ॐ भूर्भुवः स्वस्वयीपीठ-वर्तिनः शाश्वता ज्जिनाः ॥
 तैः स्तुतैर्वन्दितैर्दृष्टै-र्यत् इदं तत् इदं श्रुतौ ॥ ५६ ॥
 अतश्च गोप्यं महास्तोत्रं, न द्वेयं यस्य कस्यचित् ॥
 मिथ्यात्ववासिने हते बालहत्या पदे पदे ॥ ५७ ॥
 आद्याभ्लाहि-तपः कृत्वा, पूजयित्वा ज्जिनावलिम् ॥
 अष्टसाहस्रिके जपः, कार्यस्तत्सिद्धिहेतवे ॥ ५८ ॥
 शतमष्टोत्तरं प्रात-र्ये पठन्ति दिने दिने ॥
 तेषां न व्याधये दृष्टे, प्रभवन्ति न व्यापदः ॥ ५९ ॥
 अष्टमासावधिं यावद्, प्रातरुत्थाय यः पठेत् ॥
 स्तोत्रमेतन्महातेजो, जिनणिणं स पश्यति ॥ ६० ॥
 दृष्टे सत्यहं तो ज्जिने, लवे सप्तमके ध्रुवम् ॥
 पदं प्राप्नोति शुद्धात्मा, परमानन्द-नन्दितः ॥ ६१ ॥
 विश्ववन्द्यो लवेद् ध्याता, कल्याणानि च सोऽश्नुते ॥
 गत्वा स्थानं परं सोऽयि, भूयस्तु न निवर्तते ॥ ६२ ॥
 धदं स्तोत्रं महास्तोत्रं, स्तुतीनामुत्तमं परम् ॥
 पठनात् स्मरणाद्वा पाह्वयते पदमव्ययम् ॥ ६३ ॥

॥ श्री घंटाकर्ण महामंत्र ॥

ॐ घंटाकर्णो महावीरः सर्वव्याधि-विनाशकः ॥
 विस्फोटकलये प्राप्ते, रक्ष रक्ष महाभय ॥ १ ॥
 यत्र त्वं तिष्ठसे देव, विण्णितोऽक्षरपञ्चितलिः ॥
 रोगास्तत्र प्रणश्यन्ति, वातपित्तकक्षेहलवाः ॥ २ ॥
 तत्र राजलयं नास्ति, यान्ति कर्णोन्मेषाः क्षयम् ॥
 शाकिनी भूत वेताला राक्षसाः प्रलयन्ति न ॥ ३ ॥
 नाऽकाक्षे मरणं तस्य न च सर्पेण दृश्यते ॥
 अग्नि-यौरलयं नास्ति, ह्रीं घंटाकर्णो नमोऽस्तु ते ॥ ४ ॥
 ठः ठः ठः स्वाहा

॥ श्री ग्रहशान्ति स्तोत्रम् ॥

जगद्गुरुं नमस्कृत्य, श्रुत्वा सद्गुरु-भाषितम् ॥
 ग्रहशान्तिं प्रवक्ष्यामि, लव्यानां सुभङ्गेतवे ॥ १ ॥
 जनेन्द्रैः ज्येष्ठा ज्ञेयाः पूजनीया विधिं कृमात् ॥
 पुष्पैर्विलेपनैर्धूपैर्नैवेद्यैस्तुष्टिं हेतवे ॥ २ ॥
 पद्मप्रलस्य मार्तण्ड-श्चन्द्रश्चन्द्रप्रलस्य च ॥
 वासुपूज्यस्य भूपुत्रो, पुधस्याऽष्टौ ज्जिनेश्वराः ॥ ३ ॥
 विमलानन्तधर्माऽराः, शान्तिः कुन्थुर्नमिस्तथा ॥
 वर्धमानो ज्जिनेन्द्राणां, पादपद्मे पुष्पो न्यसेत् ॥ ४ ॥
 ऋषिबान्जितसुपार्श्वा-श्चास्मिन् नन्दनशीतलौ ॥
 सुमतिः संलवस्वामी, श्रेयांसश्च गृहस्पतिः ॥ ५ ॥

સુવિધેઃ કથિતઃ શુકેઃ, સુવ્રતસ્ય શનૈશ્ચરઃ ॥

નેમિનાથસ્ય રાહુઃ સ્યાત્, કેતુઃ શ્રીમદ્વિપાશ્વયોઃ ॥ ૬ ॥

જન્મલગ્ને ચ રાશૌ ચ, યદા પીડન્તિ ખેચરાઃ ॥

તદા સંપૂજ્યેદ્ધીમાન્, ખેચરૈઃ સહિતાન્ જિનાન્ ॥ ૭ ॥

પુષ્પ-ગંધાદિભિ ધૂપૈ, નૈવેદ્યૈઃ ફલ સંયુતૈઃ ॥

વર્ણસદૃશદાનૈશ્ચ, વસ્ત્રૈશ્ચ દક્ષિણાન્વિતૈઃ ॥ ૮ ॥

ૐ આદિત્ય-સોમ-મંગલ-બુધ-ગુરુ-શુક્ર-શનૈશ્ચર

રાહુ-કેતુ-સહિતાઃ ખેટા જિનપતિ-પુરતોઽવતિષ્ઠન્તુ

જિનાનામગ્રતઃ સ્થિત્વા, ગ્રહાણાં શાન્તિહેતવે ॥

નમસ્કારશતં ભક્ત્યા, જપેદ્દષ્ટોત્તરં શતમ્ ॥ ૯ ॥

ભદ્રબાહુર્ફવાચૈવં, પંચમઃ શ્રુતકેવલી ॥

વિદ્યાપ્રવાદતઃ પૂર્વાદ્, ગ્રહશાન્તિવિધિ-શ્રુતમ્ ॥ ૧૦ ॥

જિનેન્દ્ર-ભક્ત્યા જિન-ભક્તિભાજનં, યેષાં ચ પૂજા
બલિપુષ્પધૂપૈઃ ॥ ગ્રહા ગત્તા યે પ્રતિકુલતાં ચ, તે સાનુકુલા
વરદા ભવન્તુ. ॥ ૧ ॥

નામજિણા જિણુનામા, ઠવણ જિણા પુણ જિણિંદ-
પડિમાઓ ॥ દંવ જિણા જિણુજવા, લાવ જિણા
સમવસરણુત્યા. ॥ ૨ ॥

રોગાદિકની શાન્તિને માટે.

- રોગ શોકાદિભિ દોષૈ, રજિતાય જિતારયે ॥
 નમઃ શ્રી શાંતયે તસ્મૈ, વિહિંતાનંતશાંતયે ॥ ૧ ॥
 શ્રી શાંતિજિન-ભક્તાય, ભવ્યાય સુખસંપદમ્ ॥
 શ્રી શાંતિદેવતા દેયા, -દશાંતિ-મપનીયતે ॥ ૨ ॥
 અંબા નિહિત-ડિંભા મે, સિદ્ધ-બુદ્ધ-સમન્વિતા ॥
 સિતે સિંહે સ્થિતા ગૌરી, વિતનોતુ સમીહિતમ્ ॥ ૩ ॥
 ધરાધિપતિ-પત્ની યા, દેવી પદ્માવતી સદા ॥
 ક્ષુદ્રોપદ્રવતઃ સા માં, પાતુ કુંદલકુણાવલી ॥ ૪ ॥
 અંચન્યકધરા ચાર્, પ્રવાહ-દલ-દીધિતિઃ ॥
 ચિરં ચક્રેશ્વરી દેવી, નંદતા-દવતાચ્ચ માં ॥ ૫ ॥
 ખડ્ગ-ખેટક-કોદંડ, -બાણ-પાણિ-સ્તડિર્દૃતિઃ ॥
 તુરંગ-ગમનાચ્છ્રુતા, કલ્યાણાનિ કરોતુ મે ॥ ૬ ॥
 મથુરાયાં સુપાર્શ્વ-શ્રીઃ, -સુપાર્શ્વ-સ્તુપ-રક્ષિકા ॥
 શ્રી કુબેરા નરાઝઠા, સુતાંકાવતુ વો ભયાત્ ॥ ૭ ॥
 બ્રહ્મશાન્તિઃ સ માં પાયા, -દપાયાહ વીર સેવકઃ ॥
 શ્રીમદ્-વીરપુરે સત્યા, યેન કીર્તિઃ કૃતા નિજા ॥ ૮ ॥
 શ્રી શક-પ્રમુખા યક્ષા, જિન-શાસન-સંસ્થિતાઃ ॥
 દેવ દેવ્ય સ્તદન્યેપિ, સંઘં રક્ષંત્વપાયતઃ ॥ ૯ ॥
 શ્રીમદ્ વિમાન-મ'ઝઠા, યક્ષ માતંગ-સંગતા ॥
 સા માં સિદ્ધાયિકા પાતુ, ચક્રચાપેષુ-ધારિણી ॥ ૧૦ ॥
 ૐ નમો તુહ દંસણેણ સામિય, પણાસચ્ચે રોગ-
 સોગ-દોહગ્ગં ॥ કમ્પદુમેવ જાયઈ, તુહ દંસણું પસમ-

ફલહેઉ ॥ ૧ ॥ હ્રીં સ્વાહા ॥ ઐં નમ એવ પણુવ-સહિયં,
 માયાળીએણુ ધરણુ-નાગિદં ॥ સિરિ કામરાય-કલિયં,
 પાસજિણિદં નમંસામિ ॥ ૨ ॥ હ્રીં સ્વાહા ॥ ઐં અદેવેવ ય
 અદૃશ્યા, અદૃસહસ્સા ય અદૃ દોડીઓ ॥ રક્ષંતુ મે સરીરં,
 દેવાસુર-પણુમિઆ સિદ્ધા ॥ ૩ ॥ હ્રીં સ્વાહા ॥ ઐં થંભેઈ
 જલ-જલણું, ચિંતિયમિત્તો ય પંચ નમુકારો ॥ અરિ મારિ
 ચાર રાઉલ; ઘોરવસગ્ગં નિવારેઈ ॥ ૪ ॥ હ્રીં સ્વાહા ॥
 ઐં દ્વેમં ભવતુ મુલિક્ષં, સસ્યં નિપ્પદતાં જયતુ ધર્મઃ
 ॥ શામ્યંતુ સર્વ રોગા, થે કેચિદુપદ્રવા દોડે ॥ ૫ ॥
 હ્રીં સ્વાહા ॥

॥ શ્રી ચરણ પયજ્ઞા ॥

ત્રણ આયંવીજ કાર્યા પછી આ મૂત્ર વાંચવું

સાવરજેગવિરઈ, ઉદ્ધિતણુ શુભુવએા અ પડિવત્તી ॥
 અતિચન્દસ નિદણા વણ-તિગિન્છ શુભધારણા એવ ॥ ૧ ॥
 ચારિત્તન્દસ વિસોદી, દીરઈ આમાઈએણુ કિલ ઈહયં ॥
 સાવરજેયરજેગાણુ, વત્તજણા-રેવણુત્તણુઓ ॥ ૨ ॥
 દંસણુચારવિસોદી, અકેવીસાયત્થએણુ કિન્ચઈ ય ॥
 અન્નપાનુચ્ચાનુદિત્તણુ-રેવણુ નિભુવરિદાણું ॥ ૩ ॥
 નાપાઈઆ ઉ શુભા, તન્દસંપત્તપાડેવત્તિદરણાઓ ॥
 ચંદણુરેલું વિંદણા, દીરઈ સોદી ઉ તેસિ તુ ॥ ૪ ॥
 અતિચન્દસ ય તેસિ પુણે, વિદિણા જં નિદણાઈ પરિક્કમ-
 વં ॥ તેણુ પરિક્કમંણું, તેસિંગિ ય દીરએ સોદી ॥ ૫ ॥

ચરણાધ્યાધ્યાણું, જહ્નુમં વણુતિગિચ્છરવેણું ॥
 પડિછમણસુદ્ધાણું, સોહી તહ કાઉસગ્ગેણું ॥ ૬ ॥
 ગુણધારણરવેણું, પંચ્યદ્રખાણેણ તવધઆરસ ॥
 વિંરિઆયારસ પુણો, સંવેહિવિ કીરએ સોહી ॥ ૭ ॥
 ગયવસહસીહઅભિસેઅ, દામસસિદ્ધિણચરં અયં કુંભં ॥
 પઉમસર સાંગરવિમાણું, ભવણુચણુચચસિહિં અ ॥ ૮ ॥
 અમરિંદનરિંદસુણિંદ-વંદિયં વંદિઉં મહાવીરં ॥
 કુસલાણુઅંધિઅંધુર-મજઅયેણું કિત્તધસામિ ॥ ૯ ॥
 અઉસરણુગમણુ દુહ્મક-ગરિહા સુકડાણુમોયણુ એવ ॥
 એસ ગણો અણુવચયં કાયવે કુસલહેઉત્તિ ॥ ૧૦ ॥
 અરિહંતસિદ્ધસાહૂ, કેવલિ-કહિએ સુહાવહો ધમ્મો ॥
 એએ અઉરો અઉગધં-હરણુ સરણું લહધં ધન્નો ॥ ૧૧ ॥
 અહ સો જિણુભત્તિભર-અચરંત રોમંચકંચુઅકરાદો ॥
 પહુરિસપણુઉમ્મીસં, સીસંમિ કયંજલી લણુધ ॥ ૧૨ ॥
 રાગદોસારીણું, હંતા કમ્મદ્દગાધઅરિહંતા ॥
 વિસયકસાચારીણું, અરિહંતા હંતુ મે સરણું ॥ ૧૩ ॥
 રાયસિરિમવકમિત્તા, તવચરણું દુચ્ચરં અણુચરિત્તા ॥
 કેવલસિરિમરહંતા, અરિહંતા હંતુ મે સરણું ॥ ૧૪ ॥
 થુધવંદણુમરહંતા, અમરિંદનરિંદપૂઅમરહંતા ॥
 સાસયસુહમરહંતા, અરિહંતા હંતુ મે સરણું ॥ ૧૫ ॥
 પર-મણુગયં મુણુંતા, જોઈદમહિંદઝાણુ મરહંતા ॥
 ધમ્મકહં અરહંતા, અરિહંતા હંતુ મે સરણું ॥ ૧૬ ॥
 સંવજિઆણુમહિંસં, અરહંતા સચ્ચવયણુમરહંતા ॥
 અંભવંચમરહંતા, અરિહંતા હંતુ મે સરણું ॥ ૧૭ ॥

ઓસરણુમવસરિતા, ચઉતીસં અર્ધસચ્ચે નિસેવિતા ॥
 ધમ્મકહં ચ કહંતા, અરિહંતા હુંતુ મે સરણું - ॥ ૧૮ ॥
 એગાઈ ગિરાણેગે, સંદેહે દેહિણું સમં છિતા ॥
 તિહુઅણુમણુસાસંતા, અરિહંતા હુંતુ મે સરણું ॥ ૧૯ ॥
 વયણુમએણુ ભુવણું, નિંવાવંતા ગુણેસુ ઠાવંતા ॥
 જિઅલોઅમુદ્ધરંતા, અરિહંતા હુંતુ મે સરણું ॥ ૨૦ ॥
 અચ્ચંભુઅગુણુવંતે, નિયજસસહર પહાસિચ્ચ-દિચ્ચંતે ॥
 નિયયમણુઈઅણુંતે, પડિવત્તો સરણુમરિહંતે ॥ ૨૧ ॥
 ઉન્નિઅયજરમરણુણું, સમત્તદુક્ખત્તસત્તસરણુણું ॥
 તિહુઅણુજણુસુહયાણું, અરિહંતાણું નમો તાણું ॥ ૨૨ ॥
 અરિહંતસરણુમલસુદ્ધિ-લક્કસુવિસુદ્ધસિદ્ધખહંમાણુ ॥
 પણુયસિરરઈયકરકમલ-સેહરો સહરિસં ભણુઈ ॥ ૨૩ ॥
 કમ્મદુક્ખય સિદ્ધા, સાહાવિચ્ચ નાણુદંસણુસમિદ્ધા ॥
 સંવદુક્કસિદ્ધિસિદ્ધા; તે સિદ્ધા હુંતુ મે સરણું ॥ ૨૪ ॥
 તિચ્છોઅમત્થયત્થા, પરમપયત્થા અચ્ચિંતસામત્થા ॥
 મંગલસિદ્ધપયત્થા, સિદ્ધા સરણું સુહપસત્થા ॥ ૨૫ ॥
 મૂલ્લક્કખયપડિવક્ખા, અમૂલ્લક્કખા સન્નેગિપચ્ચક્ખા ॥
 સાહાવિચ્ચત્તસુક્ખા, સિદ્ધા સરણું પરમસુક્ખા ॥ ૨૬ ॥
 પડિપિદ્ધિ અપડિણીયા, સમગ્ગઝાણુદદ્ધેભવળીયા ॥
 જોઈસરસરણીયા, સિદ્ધા સરણું સમરણીયા ॥ ૨૭ ॥
 પાવિચ્ચપરમાણુંદા, ગુણુનીસંદા વિદિન્નભવકંદા ॥
 લહુઈકય-રવિચ્ચંદા સિદ્ધા સરણું ખવિચ્ચદંદા ॥ ૨૮ ॥
 ઉવલક્કપરમખંભા, દુલ્લેહલંભા વિમુક્કસંરંભા ॥
 ભુવણુધરધરણુખંભા, સિદ્ધા સરણું નિરાંરંભા ॥ ૨૯ ॥

સિદ્ધસરણેણ નયથંભ-હેઉસાહુગુણજાણિઅઅણુરાઓ ॥
 મેઘણિમિલંતસુપસત્થ મત્થઓ તત્થિમં ભંણુઈ ॥ ૩૦ ॥
 જિઅલોઅખંધુણો, કુગઈસિંધુણો પારગા મહાભાગા ॥
 નાણાઈએહિં સિવસુકખ સાહગા સાહુણો સરણું ॥ ૩૧ ॥
 કેવલિણો પરમેહી, વિઉલમઈ સુઅહરા જિણુમયંમિ ॥
 આયરિય ઉવજ્જાયા તે સંવે સાહુણો સરણું ॥ ૩૨ ॥
 અઉદસ-દસ-નવપુન્વી, હુવાલસિદ્ધારસંગિણો જે અ ॥
 જિણુકપ્પાહાલંદિઅ, પરિહારવિસુદ્ધિસાહૂ અ ॥ ૩૩ ॥
 ખીરાસવ-મહુઆસવ, સંભિન્નસોઅ-કદ્દુખુદ્ધી અ ॥
 ચારણવેઉવિપયાણુ-સારિણો સાહુણો સરણું ॥ ૩૪ ॥
 ઉજ્જયવઘરવિરોહા, નિઅઅમદોહા પસંતમુહસોહા ॥
 અભિમયગુણસંદોહા, હયમોહા સાહુણો સરણું ॥ ૩૫ ॥
 ખંડિઅસિણેહદામા, અકામધામા નિકામસુહકામા ॥
 સુપુરિસમણાભિરામા, આયારામા મુણી સરણું ॥ ૩૬ ॥
 મિલિહિઅવિસયકસાયા, ઉજ્જયઅધરધરણિસંગસુહસાયા,
 અકલિઅહરિસવિસાયા, સાહૂ સરણું ગયપમાયા ॥ ૩૭ ॥
 હિંસાઈદોસસુન્ના, કયકારુત્તા સથંભુરૂપત્તા ॥
 અજરામરપહુપુન્ના, સાહૂ સરણું સુકયપુન્ના ॥ ૩૮ ॥
 કામ-વિડંબણુ ચુક્કા, કલિમલ-મુક્કા વિમુક્ક-ચોરિક્કા ॥
 પાવરય-સુરય-રિક્કા, સાહુગુણરયણચિઅિઅક્કા ॥ ૩૯ ॥
 સાહુત્તસુદ્ધિઆ જં, આયરિયાઈ તઓ અ તે સાહૂ ॥
 સાહુભણિએણુ ગહિઆ, તમ્હા તે સાહૂણો સરણું ॥ ૪૦ ॥
 પડિવન્નસાહુસરણો, સરણું કાઉં પુણોવિ જિણુધમ્મં ॥
 પહરિસરોમંઅપવંઅ, કંચુઅંચિઅતણુ ભણુઈ ॥ ૪૧ ॥

યવરસુક્રએહિં પત્તં, પત્તેહિં વિ નવરિ કેહિવિ ન પત્તં ॥
 તં દેવલિ-પન્નતં, ધમ્મં સરણું પવન્નોહં ॥ ૪૨ ॥
 પત્તેણ અપત્તેણ ય, પત્તાણિયં જેણ નર-સુર-સુહાઈ ॥
 સુક્ખસુહં પુણ પત્તેણ, નવરિ ધમ્મો સ મે સરણું ॥ ૪૩ ॥
 નિદલિઅકલુસકમ્મો; કયસુહજમ્મો ખલીકય અહમ્મો ॥
 ખસુહપરિણામરંમ્મો, સરણું મે હોઉ જિણુધમ્મો ॥ ૪૪ ॥
 કાલત્તએવિ ન મયં, જમ્માણજરમરણ વાહિસય સમયં ॥
 અમયંવ અહમયં જિણુ-મયં ચ સરણું પવન્નોહં ॥ ૪૫ ॥
 પસમિઅ કામપમોહં, દિટ્ઠાદિટ્ઠેસુ ન કલિય-વિરોહં ॥
 સિવસુહકલયમોહં, ધમ્મં સરણું પવન્નોહં ॥ ૪૬ ॥
 નરયગર્ધ-ગમણુરોહં, ગુણસંદોહં પવાઈ-નિર્જ્ઞોહં ॥
 નિહણિય-વમ્મહજ્ઞેહં, ધમ્મં સરણું પવન્નોહં ॥ ૪૭ ॥
 ભાસુરસુવન્નસુંદર-રયણાલંકાર-ગારવ-મહુગ્ધં ॥
 નિહિમિવ દોગચ્ચહરં, ધમ્મં જિણુદેસિઅં વંદે ॥ ૪૮ ॥
 ચઉસરણુગમણુસંચિઅ-સુચરિઅરોમંચઅંચિઅસરીરો, ॥
 કયદુદ્ધકગરિહાઅસુહ, કમ્મક્રખયકંખિરો ભણઈ ॥ ૪૯ ॥
 ઇહભવિઅમન્નભવિઆં, મિચ્છત્તપવત્તાણું જમહિગરણું,
 જિણુપવયણુપડિકુદ્દેહં, દુદ્દેહં ગરિહામિ તં પાવં ॥ ૫૦ ॥
 મિચ્છત્તતમંધેણું, અરિહંતાઇસુ અવન્નવયણું જં ॥
 અન્નાણેણુ વિરઘં, ઇણ્ઠિ ગરિહામિ તં પાવં ॥ ૫૧ ॥
 સુઅ-ધમ્મ-સંઘ-સાહુસુ, પાવં પડિણીઅયાઈ જં રઘં,
 અન્નેસુ અ પાવેસું, ઇણ્ઠિ ગરિહામિ તં પાવં ॥ ૫૨ ॥
 અન્નેસુ અ છવેસું, મિત્તીકરૂણાઈ-ગોઅરેસુ કયં ॥
 પરિઆવણાઈ દુક્ખં, ઇણ્ઠિ ગરિહામિ તં પાવં ॥ ૫૩ ॥

જ' મણુ-વય-કાએહિં, કયકારિઅઆણુમઈહિં આયરિઅં,
 ધમ્મવિરૂદ્ધમસુદ્ધં, સંવં ગરિહામિ તં પાવં ॥ ૫૪ ॥
 અહ સો દુક્કઠ ગરિહા-દલ્લિ-ઉક્કઠ-દુક્કઠો કુઠં ભણુઈ ॥
 સુકડાણુરાય-સમુઈન, -પુનપુલયં કુર-કરાલો ॥ ૫૫ ॥
 અરિહંતં અરિહંતેસુ, જ' ચ સિદ્ધત્તણું ચ સિદ્ધેસુ ॥
 આયારં આયરિએ, ઉવજ્ઞાયત્તં ઉવજ્ઞાએ ॥ ૫૬ ॥
 સાહૂણુ સાહુચરિઅં, દેસવિરઈ ચ સાવયજ્ઞણાણું ॥
 આણુમન્ને સંવેસિં, સમ્મત્તં સમ્મદિટ્ઠીણું ॥ ૫૭ ॥
 અહવા સંવં ચિય, વીઅરાય-વયણાણુસારિ જ' સુકઠ ॥
 કાલત્તએવિ તિવિહં, આણુમોએમો તયં સંવં ॥ ૫૮ ॥
 સુહપરિણામો નિચ્ચં, ચઉસરણુગમાઈ આયરં જીવો ॥
 કુસલપયડીઉ અંધઈ, બદ્ધાઉ સુહાણુબંધાઉ ॥ ૫૯ ॥
 મંદણુભાવા બદ્ધા, તિન્વાણુભાવાઉ કુણુઈ તા એવ ॥
 અસુહાઉ નિરણુબંધાઉ, કુણુઈ તિન્વાઉ મંદાએ ॥ ૬૦ ॥
 તા એયં કાયન્વં, બુહેહિ નિચ્ચંપિ સંકિલેસંમિ ॥
 હોઈ તિકાલં સમ્મં, અસંકિલેસંમિ સુકયકૂલં ॥ ૬૧ ॥
 ચઉરંગો જિણુધમ્મો, ન કઓ ચઉરંગસરણુમવિ ન કયં,
 ચઉરંગભવચ્છેઓ, ન કઓ હા હારિઓ જમ્મો ॥ ૬૨ ॥
 ઈય જીવ પમાય-મહારિ, વીરભદંતમેયમજ્ઞયણું ॥
 આએસુ તિસંજ-મવંજ, -કારણું નિન્વુઈ સુહાણું ॥ ૬૩ ॥

શ્રી ચઉસરણુ પયત્તા સમાપ્ત.

॥ आउर पञ्चक्खाण पयन्ना ॥

(त्रण आयंवील कर्या पछी आ सूत्र वांचवुं)

देसिच्छदेसविरयो, सम्भदिदही भरिन्न नो लुवे ॥
 तं होध आलपंडिय-भरणं निणुसासणे लणियं ॥ १ ॥
 पंथ य आणुवयाधं, सत्त उ सिक्खाउ देस-जधम्मो,
 सवेषु व देसेषु व, तेणु लुयो होध देसजधं ॥ २ ॥
 पाणुवड-मुसावाये, अदत्त-परदारनियमणुहिं य ॥
 अपरिमिधंछाओविय, आणुवयाधं विरमणुधं ॥ ३ ॥
 जं य दिसावेरमणुं, अणुत्थदंडाओ जं य वेरमणुं ॥
 देसावगासियंपि य, गुणुवयाधं लवे ताधं ॥ ४ ॥
 लोगाणुं परिसंभा, सामाधिय अतिहि-संवितागो य ॥
 पोसहुविही उ सवो, यउरो सिक्खाउ पुत्ताओ ॥ ५ ॥
 आसुक्कारे भरणे, अच्चिन्नाओ य लुवियासाओ ॥
 नाओहि वा असुक्को, पच्चिमसंदेहुणुमच्चिन्ना ॥ ६ ॥
 आलोधिय निस्सल्लो, सधरे येवारुहित्तु संधारं ॥
 जधं भरधं देसविरयो, तं पुत्तं आलपंडियं ॥ ७ ॥
 नो नत्तपरिन्नाओ, उवक्कमो वित्थरेणु निदिदो ॥
 सो येव आलपंडिय-भरणे नेओ जडानुगं ॥ ८ ॥
 वेमाणुणुसु कप्पो-वगेसु नियमेषु तस्स उववाओ ॥
 नियमा सिन्नजधं उक्को-सओणु सो सत्तमंमि लवे ॥ ९ ॥
 धिय आलपंडियं होध, भरणु-भरिहुंत-आसणे दिदं ॥
 धत्तो पंडिय ! पंडिय-भरणु पुच्छं समासेणुं ॥ १० ॥

ઈચ્છામિ ભંતે ઉત્તમટૂં પડિછમામિ ॥ અધયં પડિછમામિ ॥
 અણાગયં પડિછમામિ ॥ પચ્યુપ્પત્તં પડિછમામિ ॥ કયં
 પડિછમામિ ॥ કારિયં પડિછમામિ ॥ અણુમોધયં
 પડિછમામિ ॥ મિચ્છતં પડિછમામિ ॥ અસંજમં
 પડિછમામિ ॥ કસાયં પડિછમામિ ॥ પાવપચ્ચોગં
 પડિછમામિ ॥ મિચ્છાદંસણુપરિણામેસુ વા ॥ ઇહલોકેસુ
 વા ॥ પરલોકેસુ વા ॥ સન્નિચ્છેસુ વા ॥ અચ્ચિત્તેસુ વા ॥
 પંચસુ ઇદ્ધિયત્થેસુ વા ॥ અન્નાણું આણે ॥ ૧ ॥ અણાચારં
 આણે ॥ ૨ ॥ કુદંસણું આણે ॥ ૩ ॥ કોહંઆણે ॥ ૪ ॥
 માણુંઆણે ॥ ૫ ॥ માયંઆણે ॥ ૬ ॥ લોહંઆણે ॥ ૭ ॥
 રાગંઆણે ॥ ૮ ॥ દોસંઆણે ॥ ૯ ॥ મોહંઆણે ॥ ૧૦ ॥
 ઈચ્છંઆણે ॥ ૧૧ ॥ મિચ્છંઆણે ॥ ૧૨ ॥ મુચ્છં આણે
 ॥ ૧૩ ॥ સંકંઆણે ॥ ૧૪ ॥ કંખં આણે ॥ ૧૫ ॥ ગેહિ
 આણે ॥ ૧૬ ॥ આસં આણે ॥ ૧૭ ॥ તણ્હં આણે ॥ ૧૮ ॥
 છુહં આણે ॥ ૧૯ ॥ પંથં આણે ॥ ૨૦ ॥ પંથાણું આણે
 ॥ ૨૧ ॥ નિદં આણે ॥ ૨૨ ॥ નિયાણું આણે ॥ ૨૩ ॥
 નેહં આણે ॥ ૨૪ ॥ કામં આણે ॥ ૨૫ ॥ કલુસં આણે
 ॥ ૨૬ ॥ કલહં આણે ॥ ૨૭ ॥ જુજ્ઞં આણે ॥ ૨૮ ॥
 નિજુજ્ઞં આણે ॥ ૨૯ ॥ સંગં આણે ॥ ૩૦ ॥ સંગહં
 આણે ॥ ૩૧ ॥ વવહારં આણે ॥ ૩૨ ॥ કયવિચ્છયં આણે
 ॥ ૩૩ ॥ અણુત્થદંડં આણે ॥ ૩૪ ॥ આલોગં આણે ॥ ૩૫ ॥
 અણાલોગં આણે ॥ ૩૬ ॥ આણાધર્મં આણે ॥ ૩૭ ॥
 વેરં આણે ॥ ૩૮ ॥ વિચક્કં આણે ॥ ૩૯ ॥ હિંસં આણે
 ॥ ૪૦ ॥ હાસં આણે ॥ ૪૧ ॥ પહાસં આણે ॥ ૪૨ ॥

પચોસ' ઝાણે ॥ ૪૩ ॥ ફરસ' ઝાણે ॥ ૪૪ ॥ ભય'ઝાણે
 ॥ ૪૫ ॥ રવ'ઝાણે ॥ ૪૬ ॥ અપ્પ-પસંસ' ઝાણે ॥ ૪૭ ॥
 પરનિદં ઝાણે ॥ ૪૮ ॥ પરગરિહં ઝાણે ॥ ૪૯ ॥ પરિગ્ગહં
 ઝાણે ॥ ૫૦ ॥ પરપરિવાયંઝાણે ॥ ૫૧ ॥ પરદ્દસણુંઝાણે
 ॥ ૫૨ ॥ આરંભંઝાણે ॥ ૫૩ ॥ સરંભંઝાણે ॥ ૫૪ ॥
 પાવાણુમોયણું ઝાણે ॥ ૫૫ ॥ અહિગરણું ઝાણે ॥ ૫૬ ॥
 અસમાહિમરણું ઝાણે ॥ ૫૭ ॥ કમ્મોદયપચ્ચયંઝાણે ॥ ૫૮ ॥
 ઇદ્ધિગારવંઝાણે ॥ ૫૯ ॥ રસગારવંઝાણે ॥ ૬૦ ॥
 સાયાગારવંઝાણે ॥ ૬૧ ॥ અવેરમણુંઝાણે ॥ ૬૨ ॥
 અમુત્તિમરણુંઝાણે ॥ ૬૩ ॥ પસુત્તસ્સ વા, પડિબુદ્ધસ્સ વા,
 જ્ઞે મે કોઈ દેવસિચ્છો રાઈચ્છો ઉત્તમદ્ધે અઈચ્છમો વઈચ્છમો
 અઈચારો અણાચારો તસ્સ મિચ્છામિ દુચ્છંડં ॥
 એસ કરેમિ પણામં, જિણુવર-વસહુસ્સ વદ્ધમાણુસ્સ ॥
 સેસાણું ચ જિણાણું, સગણુહરાણું ચ સંવેસિં ॥ ૧૧ ॥
 સંવં પાણુરંભં, પચ્ચક્ખામિત્તિ અલિયવયણું ચ ॥
 સંવમદિન્નાદાણું, મેહુન્ન-પરિગ્ગહં ચેવ ॥ ૧૨ ॥
 સમ્મં મે સંવભૂએસુ, વેરં મજ્જં ન કેણુઈ ॥
 આસાચ્છો વોસિરિત્તાણું, સમાહિમાણુપાલચ્છો ॥ ૧૩ ॥
 સંવં આહારવિહિં, સન્નાચ્છો ગારવે કસૂાચ્છો ચ ॥
 સંવં ચેવ મમત્તં, ચચ્છેમિ સંવં ખમાવેમિ ॥ ૧૪ ॥
 હુજ્જા ઇમંમિ સમચ્છો, ઉવચ્છમો જીવિચ્ચસ્સ જઈ મજ્જં
 એયં પચ્ચક્ખાણું, વિઉલા આરાહણા હોઉ ॥ ૧૫ ॥
 સંવદુક્ખપહીણાણું, સિદ્ધાણું અરહચ્છો નમો ॥
 સદ્ધે જિણુપન્નત્તં, પચ્ચક્ખામિ ચ પાવગં ॥ ૧૬ ॥

નમુત્યુ ધુઅપાવાણું, સિદ્ધાણું ચ મહેસિણું ॥
 સંથારં પડિવજ્જમિ, જહા કેવલ્લિ-દેસિયં ॥ ૧૭ ॥
 જં કિંચિવિ દુચ્ચરિયં, તં સંવં વોસિરામિ તિવિહેણું,
 સામાઈયં ચ તિવિહં, કરેમિ સંવં નિરાગારં ॥ ૧૮ ॥
 અજ્ઞં અખિલંતરં ઉવહિં, સરીરાઈ સ્સોયણું ॥
 મણુસા વય-કાએહિં, સંવં લાવેણુ વોસિરે ॥ ૧૯ ॥
 સંવં પાણુરંભં, પચ્ચક્ખામિત્તિ અલિયવયણું ચ ॥
 સંવમહિન્નાદાણું, મેહુન્ન-પરિગ્ગહં એવ ॥ ૨૦ ॥
 સમ્મં મે સંવભૂએસુ, વેરં મજ્ઞં ન કેણુઈ ॥
 આસાએ વોસિરિત્તાણું, સમાહિમણુપાલએ ॥ ૨૧ ॥
 રાગં અંધં પએાસં ચ, હરિસં દીણુલાવયં ॥
 ઉસ્સુગત્તં ભયં સોગં, રઈ અરઈ ચ વોસિરે ॥ ૨૨ ॥
 મમત્તં પરિવજ્જમિ, નિમ્મમત્તં ઉવહિંદુએ ॥
 આલંબણું ચ મે આયા, અવસેસં ચ વોસિરે ॥ ૨૩ ॥
 આયા હુ મહં નાણે, આયા મે દંસણે ચરિત્તે ચ ॥
 આયા પચ્ચક્ખાણે, આયા મે સંજમે જોગે ॥ ૨૪ ॥
 એગો વચ્ચઈ જીવો, એગો એવુવવજ્જએ ॥
 એગસ્સ એવ મરણું, એગો સિજ્ઞઈ નીરએ ॥ ૨૫ ॥
 એગો મે સાસએ અપ્પા, નાણુ-દંસણુ-સંજુએ ॥
 સેસા મે આહિરા ભાવા, સંવે સંજોગ-લક્ખણુ ॥ ૨૬ ॥
 સંજોગમૂલા જીવેણુ, પત્તા હુક્ખ-પરંપરા ॥
 તમ્હા સંજોગસંબંધં, સંવં તિવિહેણુ વોસિરે ॥ ૨૭ ॥
 મૂલગુણે ઉત્તરગુણે, જે મે નારાહિયા પયત્તેણું ॥
 તમહં સંવં નિંદે, પડિક્કમે આગમિસ્સાણું ॥ ૨૮ ॥

સત્ત લયો અદૃ મયો, સન્ના ચત્તારિ ગારવે તિન્નિ ॥
 આસાયણુ તિત્તીસં, રાગં દોસં ચ ગરિહામિ ॥ ૨૯ ॥
 અસંજમ-મન્નાણું, મિચ્છત્તં સંવમેવ ય મમત્તં ॥
 જીવેસુ અજીવેસુ અ, તં નિદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૩૦ ॥
 નિંદામિ નિંદણિજ્જં, ગરિહામિ અ જં ચ મે ગરહણિજ્જં
 આદોએમિ અ સંવં, અપ્પિસંતર-ખાહિરં ઉવહિં ॥ ૩૧ ॥
 જહ ખાદો જંપતો, કજ્જમકજ્જં ચ ઉજ્જુઅં લણ્ઠ
 તં તહ આદોઈજ્જ, માયા-મય-વિખ્ખમુછો ય ॥ ૩૨ ॥
 નાણુંમિ દંસણુંમિય, તવે ચરિત્તેય ચઉસુવિં અકંપો ॥
 ધીરો આગમ-કુસલો, અપરિસ્સાવી રહસ્સાણું ॥ ૩૩ ॥
 રાગેણુ વ દોસેણુ વ, જં મે અકયન્નુઆ-પમાએણું ॥
 જો મે કિંચિવિ લણિઓ, તમહંતિવિહેણુ ખામેમિ ॥ ૩૪ ॥
 તિવિહં લણુંતિ મરણું, ખાલાણું ખાલપંડિયાણું ચ ॥
 તઈયં પંડિયમરણું, જં કેવલિણો અણુમરંતિ ॥ ૩૫ ॥
 જે પુણુ અદૃમઈયા, પયલિય-સન્ના ચ વક્કલાવા ય ॥
 અસમાહિણા મરંતિ, ન હુ તે આરાહગા લણિયા ॥ ૩૬ ॥
 મરણે વિરાહિએ દેવ-હુગ્ગઈ દુદ્ધહા ય કિર ખોહી ॥
 સંસારો ય અણુંતો, હવઈ પુણો આગમિસ્સાણું ॥ ૩૭ ॥
 કા દેવહુગ્ગઈ ? કા અખોહિ ? કેણેવ વુજ્જઈ મરણું ? ॥
 કેણુ અણુંતં પારં, સંસારં હિંઈ ? જીવો ॥ ૩૮ ॥
 કંદખ્ખદેવ-કિંવિસ-અલિઓગા આસુરી ય સંસોહા ॥
 તો દેવહુગ્ગઈઓ, મરણુંમિ વિરાહિએ હુંતિ ॥ ૩૯ ॥
 મિચ્છાદંસણુરત્તા, સનિયાણા કિણ્ણદેસ-મોગાદા ॥
 ઈહ જે મરંતિ જીવા, તેસિં દુદ્ધહા ભવે ખોહી ॥ ૪૦ ॥

સમ્મદંસણુ-રત્તા, અનિયાણુ સુક્કલેસ-મોગાદા ॥
 ઇહ જે મરંતિ જીવા, તેસિં સુલહા લવે યોહી ॥ ૪૧ ॥
 જે પુણુ ગુર પડિણીયા, બહુમોહા સસખલા કુસીલા ય ॥
 અસમાહિણુ મરંતિ, તે હુંતિ અણુંતસંસારી ॥ ૪૨ ॥
 જિણુવયણે અણુરત્તા, ગુરવયણું જે કરંતિ લાવેણું ॥
 અસખલ-અસંકિલિટ્ટા, તે હુંતિ પરિતસંસારી ॥ ૪૩ ॥
 બાલમરણાણિ બહુસો બહુઆણિ અકામગાણિ મરણાણિ
 મરિહંતિ તે વરાયા, જે જિણુવયણું ન યાણુંતિ ॥ ૪૪ ॥
 સત્યગ્ગહણું વિસલક્ષ્મણું અ, જલણુંઅ જલપ્પવેસો અ,
 અણાચાર-ભંડસેવી, જમ્મણુ-મરણાણુબંધીણિ ॥ ૪૫ ॥
 ઉટ્ટમહે તિરિયંમિવિ, મયાણિ જીવેણુ બાલમરણાણિ ॥
 દંસણુ-નાણુ-સહગચ્છો, પંડિયમરણું આણુમરિસ્સં ॥ ૪૬ ॥
 ઉવેયણુયં જાઈ-મરણું, નરએસુ વેઅણાચ્છો ય ॥
 એઆણિ સંભરંતો, પંડિયમરણું મરસુ ઇણિહ ॥ ૪૭ ॥
 જઈ ઉપ્પજ્જઈ હુક્ખં, તો દુટ્ટંવો સહાવચ્છો નવરં ॥
 કિં કિં મએ ન પત્તં, સંસારં સંસારંતેણું ॥ ૪૮ ॥
 સંસારચક્કવાલે, સંવેવિ ય પુગ્ગલા મએ બહુસો, ॥
 આહારિયા ય પરિણામિઆ ય, ન ય હં ગચ્છો તત્તિ ॥ ૪૯ ॥
 તણુ-કદ્દેઠેહિ વ અગ્ગી, લવણુજલો વા નઈસહસ્સેહિ ॥
 ન ઇમો જીવો સક્કો, તિપ્પેઉં કામ-લોગેહિ ॥ ૫૦ ॥
 આહારનિમિત્તેણું, મચ્છા ગચ્છંતિ સત્તમિં પુઠવિં ॥
 સચ્ચિત્તો આહારો, ન ખમો મણુસાવિ પત્થેઉં ॥ ૫૧ ॥
 પુવ્વિં કયપરિકમ્મો, અનિયાણો ઊહિજિણુ મઈણુદ્ધિં ॥
 પચ્છા મલિઅ-કસાચ્છો, સજ્જે મરણું પડિચ્છામિ, ॥ ૫૨ ॥

અક્ષંડે ચિરભાવિય, તે પુરિસા મરણદેસકાલંમિ ॥
 પુન્વકયકરમ-પરિભાવણાઈ પચ્છા પરિવડંતિ ॥ ૫૩ ॥
 તમ્હા ચંદ્રમવિજ્ઞં, સકારણું ઉજ્જુએણ પુરિસેણ ॥
 જીવેા અવિરહિયગુણે, કાયવેા સુદ્ધમગ્ગંમિ ॥ ૫૪ ॥
 આહિરજોગવિરહિયો, અર્પિતરગાણ-જોગમદ્વીણે ॥
 જહુ તમ્મિ દેસકાલે, અમૂઠસન્નો ચયઈ દેહં ॥ ૫૫ ॥
 હંતૂણુ રાગદોસં, છિતૂણુ ચ અદ્ઢકમ્મસંધાયં ॥
 જમ્મણુ-મરણુરહદં, છિતૂણુ ભવા વિમુચ્ચિહિસિ. ॥ ૫૬ ॥
 એવં સંવુવએસં, જિણુદિદ્દં સદહામિ તિવિહેણું ॥
 તસ-થાવર-ખેમકરં, પારં નિન્વાણુ-મગ્ગસ્સ ॥ ૫૭ ॥
 ન હિ તંમિ દેસકાલે, સક્કો ખારસવિહો સુઅદ્ધખંધેા ॥
 સંવેા અણુચિંતેઉં, ધણિયંપિ સમત્થચિત્તેણું ॥ ૫૮ ॥
 એગંમિવિ જંમિ પએ, સંવેગં વીઅરાય-મગ્ગંમિ ॥
 ગચ્છઈ નરેા અભિક્ખં, તં મરણું તેણુ મરિયવ્વં ॥ ૫૯ ॥
 તા એગંપિ સિદ્ધોગં, જો પુરિસો મરણુ-દેસકાલંમિ ॥
 આરાહણેાવઉત્તો, ચિંતંતો-ડડરાહગેા હોઈ ॥ ૬૦ ॥
 આરાહણેાવઉત્તો, કાલં કાઝિણુ સુવિહિયો સમ્મં ॥
 ઉક્કોસં તિન્નિ ભવે, ગંતૂણું લહઈ નિન્વાણું ॥ ૬૧ ॥
 સમણુત્તિ અહં પઠમં, ખીયં સંવત્થ સંજએમિત્તિ ॥
 સંવં ચ વેાસિરામિ, એયં ભણિયં સમાસેણું ॥ ૬૨ ॥
 લદ્ધં અલદ્ધપુન્વં, જિણુવયણુ-સુભાસિયં અમયભૂઅં ॥
 ગહિયો સુગ્ગઈમગ્ગેા, નાહં મરણુસ્સ ખીહેમિ ॥ ૬૩ ॥
 ધીરેણુવિ મરિયવ્વં, કાઉરિસેણુવિ અવસ્સ મરિયવ્વં ॥
 હણ્હંપિ હુ મરિઅવે, વરં ખુ ધીરત્તણે મરિઉં ॥ ૬૪ ॥

સીદેણુવિ મરિયવ્વં, નિસ્સીદેણુવિ અવસ્સ મરિયવ્વં
 દુણ્હંપિ હુ મરિઅવ્વે, વરં ખુ સીદ્ધત્તણે મરિઉં ॥ ૬૫ ॥
 નાણુસ્સ દંસણુસ્સ ય, સમ્મત્તસ્સ ય ચરિત્તજુત્તસ્સ ॥
 ને કાહી ઉવચ્છેગં, સંસારા સો વિમુચ્ચિહિસિ ॥ ૬૬ ॥
 ચિર-ઉસિય-ખંભયારી, પાદ્ધેઠેણુ સેસયં કમ્મં ॥
 આણુપુવ્વીઠં વિસુદ્ધો, ગચ્છઠં સિદ્ધિં ધુયકિલેસો ॥ ૬૭ ॥
 નિલ્લસાયસ્સ દંતસ્સ, સૂરસ્સ વવસાધણો ॥
 સંસારપરિભીઅસ્સ, પચ્ચક્ખાણું સુહં ભવે ॥ ૬૮ ॥
 એયં પચ્ચક્ખાણું, ને કાહી મરણુદેસકાલંભિ ॥
 ધીરો અમૂઠસન્નો, સો ગચ્છઠં ઉત્તમં ઠાણું ॥ ૬૯ ॥
 ધીરો જર-મરણુ-વિગિ, ધીરો વિન્નાણુ-નાણુ-સંપન્નો ॥
 લોગસ્સુજ્જેઅગરો, દિસઉ ખયં સંવદ્ધુક્ખાણું ॥ ૭૦ ॥

॥ श्री शत्रुंजय लघुकल्प ॥

અર્ધસુત્તય-કેવલિણા, કહિઅં સેતુંજતિત્થ-માહ્યપં ॥
 નારયરિસિસ્સ પુરઓ, તં નિસુણહ લાવઓ લવિઆ ॥ ૧ ॥
 સેતુંજે પુંડરીઓ, સિદ્ધો મુણિકેડિપંચસંજુતો ॥
 ચિત્તસ્સ પુણિમાએ, સો લણ્ણહ તેણુ પુંડરિઓ ॥ ૨ ॥
 નમિ વિનમિ રાયાણો, સિદ્ધા કોડિહિં દોહિં સાહૂણું ॥
 તહ દવિડ વારિખિદ્ધા, નિવ્વુઆ દસ ય કોડીઓ ॥ ૩ ॥
 પન્નજુલ સંખ પમુહા, અદ્ધુદ્ધાઓ કુમાર-કોડીઓ ॥
 તહ પડવા વિ પંચ ય, સિદ્ધિ ગયા નારયરિસી ય ॥ ૪ ॥
 થાવન્ન્યા સુય સેલગા ય, મુણિણો વિ તહ રામમુણી ॥
 ભરહો દસરહપુત્તો, સિદ્ધા વંદામિ સેતુંજે ॥ ૫ ॥
 અન્ને વિ ખવિયમોહા, ઉસભાઈ-વિસાલ-વંસ-સંભૂઆ ॥
 જે સિદ્ધા સેતુંજે, તં નમહ મુણી અસંખિનન ॥ ૬ ॥
 પન્નાસ જોયણાઈ, આસી સેતુંજ-વિત્થરો મૂલે ॥
 દસ જોયણુ સિહરતલ્લે, ઉન્ન્યત્તં જોયણુ અદ્ધ ॥ ૭ ॥
 જં લહઈ અન્નતિત્થે, ઉગ્ગેણુ તવેણુ ખંભચેરેણુ ॥
 તં લહઈ પયત્તેણું, સેતુંજગિરિમ્મિ નિવસંતો ॥ ૮ ॥
 જં કોડિએ પુણ્ણું, કામિય-આહાર-ભોધયા જે ઉ ॥
 તં લહઈ તત્થ પુણ્ણું, એગોવાસેણુ સેતુંજે ॥ ૯ ॥
 જં કિંચિ નામ તિત્થં, સગ્ગે પાયાલિ માણુસે લોએ ॥
 તં સન્વમેવ દિદ્દં, પુંડરિએ વંદિએ સંતે ॥ ૧૦ ॥
 પડિલાલંતે સંઘં, દિદ્દંમદિદ્દે ય સાહૂ સેતુંજે ॥
 કોડિયુણું ચ અદિદ્દે, દિદ્દે ચ આણુંતયં હોઈ ॥ ૧૧ ॥
 કેવલનાણુપ્પત્તી, નિવ્વાણું આસિ જત્થ સાહૂણું ॥
 પુંડરિએ વંદિત્તા, સન્વે તે વંદિયા તત્થ ॥ ૧૨ ॥
 અદ્ધાવય સમ્મેએ, પાવા ચંપાઈ ઉન્નજંતનગે ય ॥

વંદિતા પુણ્યકલં, સયગુણં તં પિ પુંડરીએ ॥ ૧૩ ॥
 પૂઆકરણે પુણ્યં, એગગુણં સયગુણં ચ પડિમાએ ॥
 જિણભવણેણ સહસ્સં, -ણંતગુણં પાલણે હોઈ ॥ ૧૪ ॥
 પડિમં ચેધરં વા, સિત્તુંજગિરિસ્સ મત્થએ કુણ્ઠ ॥
 ભુત્તણ ભરહવાસં, વસઈ સગ્ગેણ નિરુવસગ્ગે ॥ ૧૫ ॥
 નવકાર પોરિસીએ, પુરિમંદૂ-ગાસણં ચ આયામં ॥
 પુંડરીયં ચ સરંતો, કલકંખી કુણ્ઠ અભત્તરં ॥ ૧૬ ॥
 છદ્દ-ડદ્દમ-દસમ-હવાલસાણં, માસડદ્દમાસખવણાણં ॥
 તિગરણુસુદ્ધો લહઈ, સિત્તુંજં સંભરંતો ચ ॥ ૧૭ ॥
 છદ્દેણું ભત્તેણું, અપાણેણું તુ સત્ત જત્તાઈ ॥
 ને કુણ્ઠ સેત્તુંજે, તથયભવે લહઈ સો મુક્ખં ॥ ૧૮ ॥
 અજ્જ વિ દીસઈ દોએ, ભત્તં અધગિણુ પુંડરીયનગે ॥
 સગ્ગે સુહેણુ વચ્ચઈ, સીલવિહૂણો વિ હોગિણું ॥ ૧૯ ॥
 છત્તં ઝયં પડાગં, ચામર-ભિગાર-થાલ-દાણેણું ॥
 વિજ્ઞહરો અ હવઈ, તહ ચક્કી હોઈ રહદાણા ॥ ૨૦ ॥
 દસ વીસ-તીસ ચત્તા, લક્ખ પન્નાસા પુઞ્જદામ-દાણેણુ ॥
 લહઈ ચઉત્થ-છદ્દ-ડદ્દમ, -દસમ-હવાલસ-કલાઈ ॥ ૨૧ ॥
 ધૂવે પક્ખુવવાસો, માસક્ખમણું કંપૂરધૂવમ્મિ ॥
 કિત્તિય માસક્ખમણું, સાહૂ પડિલાભિએ લહઈ ॥ ૨૨ ॥
 ન વિ તં સુવન્નભૂમિ-ભૂસણુદાણેણુ અન્નતિથેસુ ॥
 જં પાવઈ પુણ્યકલં, પૂઆ-હવણેણુ સિત્તુંજે ॥ ૨૩ ॥
 કંતાર-ચોર-સાવય, -સમુદ્-દારિદ્-રોગ-રિઉ-રુદ્ધા ॥
 સુચંતિ અવિગ્ગેણું, જે સેત્તુંજં ધરન્તિ મણે ॥ ૨૪ ॥
 સારાવલીપયન્નગ-ગાહાઓ સુઅહરેણુ ભણિઆઓ ॥
 ને પઠઈ ગુણ્ઠ નિસુણ્ઠ, સો લહઈ સિત્તુંજ-જત્તકલં. ૨૫.

શ્રી રત્નાકરસૂરિકૃત-શ્રી રત્નાકર પંચવિંશિકા.

શ્રેયઃશ્રિયાં મંગલકેલિસદ્ધ !, નરેન્દ્રદેવેન્દ્રનતાંધ્રિપદ્મ !;
 સર્વજ્ઞ ! સર્વાતિશયપ્રધાન !, ચિરંજીવ જ્ઞાનકલાનિધાન !
 ૧ જગત્રયાધારકૃપાવતાર !, દુર્વારસંસારવિકારવૈદ્ય !,
 શ્રીવીતરાગ ! ત્વયિ મુગ્ધભાવા-દ્વિજ્ઞ ! પ્રભો ! વિજ્ઞપયામિ
 કિંચિત્ ૨. કિં બાલલીલાકલિતો ન બાલઃ, પિત્રોઃ પુરો
 જલ્પતિ નિર્વિકલ્પઃ ? તથા યથાર્થઃ કથયામિ નાથ !,
 નિજ્ઞશયં સાનુશયસ્તવાગ્રે ૩. દત્તં ન દાનં પરિશીલિતં
 ચ, ન શાલિ શીલં ન તપોડલિતમ્, શુભો ન ભાવો-
 ડખ્યલવદ્ ભવેડસ્મિન્, વિભો ! મયા ભ્રાંત-મહો મુઘૈષ
 ૪. દગ્ધોડગ્નિના ક્રોધમયેન દષ્ટો, દુષ્ટેન દોષાખ્ય-
 મહોરગેણ, અસ્તોડલિમાનાજગરેણ માયા, -જલ્દેન બદ્ધો-
 ડસ્મિ કથં ભજે ત્વામ્ ? ૫. કૃતં મયામુત્ર હિતં ન
 ચેહ, -દ્વોકેડપિ દ્વોકેશ ! સુખં ન મેડભૂત, અસ્માદૃશાં
 કેવલમેવ જન્મ, જિનેશ ! જજ્ઞે ભવપૂરણાય ૬. મન્યે
 મનો યન્ન મનોઽવૃત્ત-ત્વદાસ્યપીયૂષમયૂખલાભાત્, દ્રુતં
 મહાનંદરસં કઠોર, -મસ્માદૃશાં દેવ તદ્દશમતોડપિ ૭.
 ત્વત્તઃ સુદુષ્પ્રાપ્યમિદં મયામ્, રત્નત્રયં ભૂરિભવબ્રમેણ,
 પ્રમાદનિદ્રાવશતો ગતં તત્, કસ્યાગ્રતો નાયક !
 પૂતકરોમિ ? ૮. વૈરાગ્યરંગઃ પરવંચનાય, ધર્મોપદેશો
 જનરંજનાય, વાદાય વિદ્યાધ્યયનં ચ મેડભૂત, કિયદ્ બ્રુવે ?
 હાસ્યકરં સ્વમીશ ! ૯. પરાપવાદેન મુખં સદોષં, નેત્રં
 પરસ્ત્રીજનવીક્ષણેન, ચેતઃ પરાપાયવિચિંતનેન, કૃતં ભવિષ્યામિ

कथं ? विलोऽडम् १०. विडंभितं यत्स्मरधस्मरार्त्ति, दशाव-
 शात्स्वं विषयांधले (के) न, प्रकाशितं तद् लवतो ह्रियैव,
 सर्वज्ञ ! सर्वं स्वयमेव वेत्सि ११. ध्वस्तोऽन्यमंत्रैः
 परमेष्ठिमंत्रः, कुशास्त्रवाक्यैर्निहुतागमोक्तिः, कर्तुं वृथा
 कर्म कुहेवसंगा—दवांछि हि नाथ ! भतिभ्रमो मे. १२.
 विमुच्य दृग्दक्ष्यगतं लवंतं, ध्याता मया मूढधिया हुदंतः;
 कटाक्षवक्षोजगलीरनालि,—कटीतटीयाः सुदृशां विदासाः १३.
 दोदोक्षणावकत्रनिरीक्षणेन, यो मानसे रागलवो विदग्धः, न
 शुद्धसिद्धांतपयोधिमध्ये, धौतोऽप्यगात्तारक ! कारणं किम् ?
 १४. अंगं न अंगं न गणो गुणानां, न निर्मलः
 कोऽपि, कलाविलासः, स्फुरत्प्रला न प्रभुता न कोऽपि,
 तथाऽप्यहुंकार—कदर्थितोऽडम् १५. आयुर्गलत्याशु न पाप-
 पुद्धि,—गंतं—वयो नो विषयाऽलिलाषः, यत्नश्च लैषज्यविधौ
 न धर्मे, स्वाभिन्महामोहविडंभना मे १६. नात्मा न पुण्यं
 न लवो न पापं, मया विटानां कटुगीरपीयं, आधारि कर्णे
 त्वयि केवलाके, परिस्फुटे सत्यपि देव ! धिङ्माम्. १७.
 न देवपुन न न्य पात्रपूज, न श्राद्धधर्मश्च न साधु धर्मः
 लब्ध्वापि मानुष्यमिदं समस्तं, कृतं मयारण्यविलापतुल्यम्
 १८. यके मया सत्स्वपि कामधेनु,—कल्पद्रुचिंतामणिषु
 स्पृष्टार्त्तिः, न जैनधर्मे स्फुटशर्मदेऽपि, जिनेश ! मे पश्य
 विमुढ-लावम. १९. सहस्रोगलीला न न्य रोगक्रीला, धनागमो
 नो निधनागमश्च, दारा न कारा नरकस्य चित्ते, व्यचिन्ति
 नित्यं मयकाधमेन २० स्थितं न साधोर्हृदि साधुवृत्तात्,
 परोपकारान्न यशोऽनिर्जतं न, कृतं न तीर्थोद्धरणदिकृत्यं,

મયા મુધા હારિતમેવ જન્મ ૨૧. વૈરાગ્યરંગો ન શુરુદિતેષુ,
 ન હુર્જનાનાં વચનેષુ શાંતિઃ, નાધ્યાત્મલેશો મમ ક્ષેડપિ
 દેવ !, તાર્યાઃ કથંકારમયં લેનાઞ્ઞિઃ ? ૨૧. પૂર્વે લવેડકારિ
 મયા ન પુણ્ય, — માગામિ જન્મન્યપિ નો કરિષ્યે, યદ્દીદૃશોડહં
 મમ તેન નષ્ટા, ભૂતોદ્ભવદ્ભાવિભવત્રયીશ ? ૨૩. કિંવા
 મુધાડહં બહુધા મુધાભુક્ ! પૂજ્ય ! ત્વદગ્રે ચરિતં સ્વકીયમ્,
 જદપામિ યસ્માત્ ત્રિજગત્સ્વરૂપ, નિરૂપકસ્ત્વં કિયદેતદત્ર ?
 ૨૪. દીનોદ્ધારધુરંધરસ્ત્વદપરો નાસ્તે મદન્યઃ કૃપા, — પાત્રં
 નાત્ર જને જિનેશ્વર ! તથાપ્યેતાં ન યાયે શ્રિયમ્, કિંત્વહંન્નિદમેવ
 કેવલમહો સદ્ગુણોધિરત્નં શિવં, શ્રીરત્નાકર ! મંગલૈકનિલય !
 શ્રેયસ્કરં પ્રાર્થયે ૨૫.

गौतमाष्टकम्

श्रीर्ध्रुवूतिं वसुभूतिपुत्रं, पृथ्वीलवं गौतमगोत्ररत्नं;
 स्तुवंति देवाःसुरमानवेन्द्राः, स गौतमो यच्छतु वाञ्छितं मे.
 १ श्री वर्द्धमानात् त्रिपदीमवाभ्य, मुहुर्त्मात्रेण कृतानि
 येन; अंगानि पूर्वाणि व्यतुर्द्दशापि, स गौतमो यच्छतु
 वाञ्छितं मे. २ श्रीवीरनाथेन पुरा प्रणीतं, मंत्रं महानन्द-
 सुभाय यस्य; ध्यायंत्यमी सूरिवराः समथाः, स गौतमो
 यच्छतु वाञ्छितं मे. ३. यस्यालिधानं मुनयोऽपि सवे,
 गृह्णन्ति लिक्षाब्जमण्यस्य काले; मिष्टान्नपानांणरपूर्णाकामाः,
 स गौतमो यच्छतु वाञ्छितं मे. ४ अष्टापदाद्रौ गगने
 स्वशकृत्या, ययौ जिनानां पदवन्दनाय; निशम्य तीर्थातिशयं
 सुरभ्यः, स गौतमो यच्छतु वाञ्छितं मे. ५ त्रिपञ्चसंख्या
 शततापसानां, तपःकृशानामपुनर्त्वाय; अक्षीणलब्ध्या
 परमान्नदाता, स गौतमो यच्छतु वाञ्छितं मे. ६ सदक्षिणं
 लोचनमेव देयं, साधर्मिकं संधसपर्ययेति; कैवल्यवस्त्रं
 प्रददौ मुनीनां, स गौतमो यच्छतु वाञ्छितं मे. ७ शिवं
 गते लर्तारि वीरनाथे, युगप्रधानत्वमिहैव भत्वा; पट्टालिषेष्टो
 विदधे सुरेन्द्रैः, स गौतमो यच्छतु वाञ्छितं मे. ८
 त्रैलोक्यधीजं परमेष्ठिधीजं, सज्ञानधीजं जिनराजधीजं;
 यन्नाम योक्तं विदधाति सिद्धिं, स गौतमो यच्छतु
 वाञ्छितं मे. ९ श्री गौतमस्याष्टकमादरेण, प्रयोधकाले
 मुनिपुंगवा ये; पठन्ति ते सूरिपदं सदैवा,—नन्दं दलन्ते
 सुतरां कुमेणु. १०

શ્રી ગૌતમ સ્વામીનો રાસ

ઢાળ પહેલી

- વીર જિણેસર ચરણકમલ, —કમલા-કય-વાસો,
પણમવિ પલણિસુ સામિ, સાર ગોયમગુરૂ રાસે;
મણ તણ વયણ એકંત કરવિ, નિસુણો લો ભવિઆ
જિમ નિવસે તુમ દેહગેહ, ગુણગણ ગહગહિઆ ૧
- જંબુદ્વીપ સિરિલરહણિત, ખોણીતલમંડણ,
મગધદેશ સેણિય નરેસ, રિઉદલ બલખંડણ;
ધણવર ગુવર નામ ગામ, જહિં ગુણગણ સજજા,
વિખ વસે વસુભૂર્ષ તત્થ, તસુ પુહવી લજજા. ૨
- તાણ પુત્ત સિરિઈભૂર્ષ, ભૂવલય પસિદ્ધો,
ચઉદહ વિજજા વિવિહ રૂવ, નારિ રસ વિદ્ધો (લુદ્ધો);
વિનય વિવેક વિચાર સાર, ગુણગણહ મનોહર,
સાત હાથ સુપ્રમાણ દેહ, રૂપે રંભાવર. ૩
- નયણ વયણ કર ચરણ જિણવિ, પંકજ જળે પાડિઅ,
તેજે તારા ચંદ સૂર, આકાશે ભમાડિઅ;
રૂવે મયણ અનંગ કરવિ, મેલિહ્યો નિરધાડિઅ,
ધીરમેં મેરૂ ગંભિર સિંધુ, ચંગિમ ચયચાડિઅ. ૪
- પેખવિ નિરૂવમ રૂવ જાસ, જણ જંપે કિંચિઅ,
એકાકી કલિલીતે ધત્થ, ગુણ મેહલ્યા સંચિઅ;
અહવા નિશ્ચે પુવજમ્મે, જિણવર ધણે અંચિઅ,
રંભા પડિમા ગૌરિ ગંગા રતિ, હા વિધિ વંચિઅ. ૫

નહિ બુધ નહિ ગુરુ કવિ ન કોઈ, જસુ આગળ રહિઓ,
 પંચસયાં ગુણપાત્ર છાત્ર, હીંકે પરિવરિઓ,
 કરે નિરંતર યજ્ઞકર્મ, મિથ્યા મતિ મોહિઅ,
 ઇણે છલિ હોસે ચરમનાણુ, દંસણુ વિસોહિઅ. ૬

વસ્તુ

જંબુદ્વીવહ, જંબુદ્વીવહ, ભરહવાસંમિ, ભૂમિતલમંડણ
 મગધદેસ, સેણિયનરેસર, વર ગુન્વર ગામ તિહાં, વિષ્ણુ
 વસે વસુભૂઈ સુંદર;
 તસુ ભજજ પુહવી, સયલ ગુણગણુ રૂવનિહાણુ,
 તાણુ પુત્ત વિજ્ઞાનિદો, ગોયમ અતિહિ સુખાણુ. ૭

ભાષા (દાળ ખીજ)

ચરમ જિણેસર કેવળ નાણી, ચઉવિહ સંઘ પઠકા જાણી,
 પાવાપુરી સામી સંપત્તો, ચઉવિહ દેવ નિકાયે જુતો. ૮
 દેવે સમવસરણુ તિહાં કીજે, જિણુ દીઠે મિથ્યામતિ ખીજે,
 ત્રિભુવનગુરુ સિંધાસણે ખેઠા, તતખિણુ મોહ દિગંતે પેઠા.
 ૯ કોધ માન માયા મદપુરા, જાએ નાઠા જિમ દિન ચૌરા,
 દેવદુંદુભિ આકાશે વાજે, ધર્મનરેસર આવ્યા ગાજે. ૧૦
 કુસુમ વૃષ્ટિ વિરચે તિહાં દેવા, ચઉસઠ ઇંદ્રજ માગે સેવા,
 ચામર છત્ર શિરોવરિ સોહે, રૂપેહી જિણુવર જગ સહુ
 મોહે. ૧૧ ઉપસમ રસભર ભરિ વરસંતા, ચોજનવાણી
 વખાણુ કરંતા, જાણિઅ વર્ધમાન જિન પાયા, સુરનર કિંનર
 આવે રાયા. ૧૨ કાંતિસમૂહે ઝલહલકંતા, ગયણુવિમાણે
 રણુરણુકંતા, પેળાવિ ઇંદ્રભૂઈ મન ચિંતે, સુર આવે અમહ યજ્ઞ

હોવંતે, ૧૩ તીર તરંડક જિમ તે વહતા, સમવસરણ
પુહતા ગહગહતા, તો અભિમાને ગોયમ જંપે, તિણે
અવસરે કોપે તાણુ કંપે ૧૪ મૂઠ દોક અન્નણ્યો ખોલે,
સુર જાણુંતા ઇમ કાંઈ કોલે, મૂ આગળ કો જાણુ લણીને,
મેરૂ અવર કિમ ઓપમ દીને. ૧૫.

વસ્તુ

વીર જિણુવર વીર જિણુવર, નાણુસંપન્ન, પાવાપુરી
સુરમહિઅ પત્તનાહ સંસાર તારણુ, તિહિં દેવે નિમ્મવિઅ
સમોવસરણુ ખંહુ સુખકારણુ, જિણુવર જગ ઉજ્જોઅકરે,
તેજે કરી દિણુકાર; સિંહાસણે સામી ઠંચો, હુઓ સુજય
જયકાર, ૧૬

ભાષા (ઢાળ ત્રીજી)

તવ ચડિઓ ઘણુમાણુગજે, ઇંદભૂઈ ભૂદેવ તો
હુંકારો કરિ સંચરિઅ, કવણુસુ જિણુવર દેવ તો. ૧૭
યોજન ભૂમિ સમોસરણુ, પેજે પ્રથમારંભતો,
દહદિસિ દેજે વિખુધવહૂ, આવંતી સુર રંભ તો. ૧૮
મણિમય તોરણુ દંડ ધજ, કોસીસે નવ ઘાટ તો,
વયર વિવર્જિત જંતુ ગણુ, પ્રાતિહારજ આઠ તો. ૧૯
સુર નર કિંનર અસુર વર, ઇંદ્ર ઇંદ્રાણિ રાય તો,
ચિત્તે અમદ્ધિય ચિંતવે એ, સેવંતા પ્રભુપાય તો. ૨૦
સહસકિરણુ સમ વીર જિણુ, પેખવિ રૂપ વિશાલ તો,
એહ અસંભવ સંભવે એ, સાચો એ ઇંદ્રજાળ તો. ૨૧
તો ખોલાવે ત્રિજગ શુર, ઇંદભૂઈ નામેણુ તો,
શ્રીમુખે સંશય સામિ આવે, ફેડે વેદ પચોણુ તો. ૨૨

માન મેલ્લી મદ ઠેલી કરી, ભક્તિએ નામે શીષ તો,
 પંચ સયાંશું વ્રત લીએ એ, ગોયમ પહેલો સીસ તો. ૨૩
 તવ બંધવ સંજમ સુણુવિ કરી, અગનિભૂઈ આવેય તો,
 નામ લેઈ આભાષ કરે, તે પણ પ્રતિબોધેય તો. ૨૪
 ઈણે અનુક્રમે ગણુહર રચણુ, થાપ્યા વીરે અગ્યાર તો,
 તવ ઉપદેસે ભુવન ગુરૂ, સંયમ શું વ્રત બાર તો. ૨૫
 બિહુ ઉપવાસે પારણું એ, આપણુપે વિહરંત તો,
 ગોયમ સંયમ જગ સયલ, જયજયકાર કરંત તો. ૨૬

વસ્તુ

ઈંદ્રભૂઈઅ, ઈંદ્રભૂઈઅ, અડિઅ બહુમાને, હુંકારો કરિ
 કંપતો, સમોસરણે પહોતો તુરત, અહ સંસા સામિ સવે,
 અરમનાહ ફેડે કુરંત, બોધિ બીજ સંજય મને ગોયમ
 ભવહ વિરત્ત, દિક્ષા લેઈ સિક્ષા સહિઅ, ગણુહર
 થય સંપત્ત. ૨૭

ભાષા (ઢાળ ચોથી)

આજ હુએ સુવિહાણુ, આજ પચેલિમ પુણ્ય ભરો,
 દીઠા ગોયમ સામિ, જો નિઅ નયણે અસિય ભરો. ૨૮
 (સિરિ ગોયમ ગણુધાર, પંચસયાં સુનિ પરિવરિય;
 ભૂમિય કરય વિહાર; ભવિયણુને પડિબોહ કરે.)
 સમવસરણુ મઝાર, જે જે સંશય ઉપજે એ,
 તે તે પર ઉપકાર, કારણે પૂછે સુનિપવરો. ૨૯
 જિહાં જિહાં દીજે દિખખ, તિહાં તિહાં કેવળ ઉપજે એ,
 આપ કન્હે અણહુંત, ગોયમ દીજે દાન ઈમ. ૩૦

- શુરૂ ઉપરિ શુરૂ ભત્તિ, સાંમી ગોયમ ઉપનીય,
એણિ છળ કેવળનાણુ, રાગજ રાખે રંગ ભરે. ૩૧
- જો અષ્ટાપદ સેલ, વંદે ચડી ચઉવીસ જિણ,
આતમલબ્ધિ વસેણુ, ચરમસરીરી સોય મુનિ. ૩૨
- ધય દેસણુ નિસુણેવિ, ગોયમ ગણુહર સંચલિય,
તાપસ પન્નર સએણુ, તો મુનિ દીઠો આવતો એ. ૩૩
- તપ સોસિય નિય અંગ, અમ્હુ સગતિ નવિ ઉપજે એ,
કિમ ચઢસે દઢ કાય, ગજ જિમ દીસે ગાજતો એ. ૩૪
- ગિરૂઓ એણે અભિમાન, તાપસ જો મન ચિંતવે એ,
તો મુનિ ચડિઓ વેગ, આલંબવિ દિનકર કિરણ. ૩૫
- કચણુ મણિ નિપ્પન્ન, દંડ કલસ ધજ વડ સહિઅ,
પેખવિ પરમાનંદ, જિણુહર ભરતેસર વિહિઅ. ૩૬
- નિય નિય કાય પ્રમાણુ, ચઉદિસિ સંઠિઅ જિણુહ બિંબ,
પણુમવિ મન ઉલ્હાસ, ગોયમ ગણુહર તિહાં વસિઅ. ૩૭
- વઠર સામિનો જીવ, તિર્યંકનુંભક દેવ તિહાં,
પ્રતિજોધે પુંડરીક, કંડરીક અધ્યયન ભણી. ૩૮
- વળતા ગોયમ સામિ, સવિ તાપસ પ્રતિજોધ કરે,
લેઈ આપણે સાથ, ચઢે જિમ જૂથાધિપતિ. ૩૯
- ખીર ખાંડ ઘૂત આણી, અભિઅવૂઠ અંશુઠ ઠવિ,
ગોયમ એકણુ પાત્ર, કરાવે પારણું સવિ. ૪૦
- પંચસયાં શુભ ભાવિ, ઉજ્જવળ ભરિયો ખીરમીસે,
સાચા શુરૂ સંયોગે, કેવળ તે કેવળ રૂપ હુઆ. ૪૧
- પંચસયાં જિણુ નાહુ, સમવસરણે પ્રાકારત્રય,
પેખવિ કેવળ નાણુ, ઉપન્નું ઉજ્જેય કરે. ૪૨

જાણે જિણ પીયૂષ, ગાજંતી ઘણ મેઘ જિમ,
જિણવાણી નિસુણેવિ, નાણી હુઆ પંચસયાં, ૪૩

વસ્તુ

ધણે અનુક્રમે, ધણે અનુક્રમે, નાણ સંપન્ન, પન્નરહસય
પરિવરિય; હરિઅ હરિઅ જિણનાહ વંદધ, જાણેવિ
જગશુર વયણ, તીહ નાણ અપ્પાણ નિંદધ, ચરમ જિણેસર
તવ ભણે; ગોયમ અ કરિસ ખેઉ, છેહ જઈ આપણે
સહી, હોસ્યું તુલ્લા ખેઉ. ૪૪

ભાષા. (ઢાળ પાંચમી)

સામીઓ એ વીર જિણુંદ, પુનિમચંદ જિમ ઉદ્ધસિય,
વિહુરિઓ એ ભરહવાસંમિ, વરસ બહોંતેર સંવસિઅ;
ઠવતો એ કણુય પઉમેસુ, પાયકમળ સંઘહિ સહિય,
આવિઓ એ નયણાનંદ, નયર પાવાપુરિ સુરમહિય. ૪૫
પેખીઓ એ ગોયમસામિ, દેવસમ્મા પ્રતિખોહ કરે,
આપણો એ ત્રિશલાદેવી નંદન પહોતો પરમપચે;
વળતાં એ દેવ આકાશ, પેખવિ જાણ્યો જિણ સમે એ,
તો મુનિ એ મને વિષવાદ, નાદભેદ જિમ ઉપનો એ. ૪૬
કુણ સમે એ સામિય દેખી, આપ કન્હે હું ટાળિઓ એ,
જાણતો એ તિહુઅણ નાહ, લોક વિવહાર ન પાલિઓ એ;
અતિ ભલું એ કીધલું સામી, જાણ્યું કેવલ માગશે એ.
ચિંતવ્યું એ બાળક જેમ, અહવા કેડે લાગશે એ. ૪૭
હું કિમ એ વીરજિણુંદ, ભગતે ભોળો ભોળવ્યો એ,

આપણે એ અવિહત નેહ, નાહ ન સંપે સાચ્યો એ;
 સાચો એ વીતરાગ, નેહ ન જેણે લાલિયો એ,
 તિણસમે એ ગોયમ ચિત્ત, રાગ વિરાગે વાળિયો એ. ૪૮
 આવતું એ જે ઉલટ, રહેતું રાગે સાહિયું એ,
 કેવળું એ નાણુ ઉપન્ન, ગોયમ સહેજે ઉમાહિયું એ;
 ત્રિભુવને એ જય જયકાર, કેવળિ મહિમા સુર કરે એ,
 ગણધરુ એ કરે વખાણુ, ભવિયણુ ભવ જિમ નિસ્તરે એ. ૪૯

વસ્તુ

પઠમ ગણહર, પઠમ ગણહર, વરિસ પચાસ ગિહવાસે
 સંવસિચ, તીસ વરિસ સંજમ વિભૂસિચ, સિરિ કેવળ
 નાણુ પુણુ, ખાર વરસ તિહુચણુ નમંસિચ; રાજગૃહી
 નગરી ઠંચો, ખાણુંવય વરસાઉ, સામી ગોયમ ગુણુનિદો,
 હોચ્યે શિવપુર ઠાઉ. ૫૦

ભાષા (ઢાળ છઠ્ઠી)

જિમ સહકારે કોયલ ટહુકે, જિમ કુસુમહવને પરિમળ
 બહેકે, જિમ ચંદન સુગંધનિધિ. (૫૧) જિમ ગંગાજળ
 લહેરે લહેકે, જિમ કણુચાચળ તેજે ઝળકે, તિમ
 ગોયમ સોભાગનિધિ. (૫૨) જિમ માન સરોવર નિવસે
 હંસા, જિમ સુરતરૂવર કણુચવતંસા, જિમ મહુચર
 રાણવ વને. (૫૩) જિમ રચણાયર રચણે વિલસે,
 જિમ અંબર તારાગણુ વિકસે, તિમ ગોયમ ગુણુ
 કેલિવને. (૫૪) પુનિમ દિન (નિશિ) જિમ સસહર સોહે,

સુરતરુ મહિમા જિમ જગ મોહે, પૂરવ દિસે જિમ
 સહસકરો. (૫૫) પંચાનન જિમ ગિરિવર રોજે, નરવધ
 ઘરે જિમ મયગલ ગાજે, તિમ જિનશાસન મુનિપવરો.
 (૫૬) જિમ સુરતરુવર સોહે શાખા, જિમ ઉત્તમ
 મુખે મધુરી લાષા, જિમ વન કેતકી મહમહે એ. (૫૭)
 જિમ ભૂમિપતિ ભૂય બળ ચમકે, જિમ જિનમંદિર ઘંટા
 રણકે, તિમ ગોયમ લબ્ધે ગહગહે એ. (૫૮) ચિંતામણિ
 કર ચઢિયું આજ, સુરતરુ સારે વંછિત કાજ, કામકુંભ
 સવિ વશ હુઆ એ. (૫૯) કામગવી પૂરે મન કામી,
 અષ્ટ મહાસિદ્ધિ આવે ધામી, સામી ગોયમ આણુસરો
 એ. (૬૦) પ્રણવાક્ષર પહેલો પલણીજે; માયા બીજ
 શ્રવણ નિસુણીજે, શ્રીમુખે (શ્રીમતિ) શોભા સંભવે એ.
 (૬૧) દેવહ ધુરિ અરિહંત નમીજે, વિનય પહુ ઉવજઝાય
 થુણીજે, ઇણે મંત્રે ગોયમ નમો એ. (૬૨) પરધર
 વસતાં કાંઈ કરીજે, દેશ દેશાન્તર કાંઈ ભમીજે, કવણ
 કાજ આયાસ કરો. (૬૩) પ્રહુ ઉઠી ગોયમ સમરી જે,
 કાજ સમગ્ગહ તતખિણ સીઝે, નવનિધિ વિલસે તાસ
 ઘરે. (૬૪) ચઉદહસે ખારોત્તર વરસે, ગોયમ ગણધર
 કેવળ દીવસે, (ખંભ નયર પ્રભુ પાસ પસાએ), કીયો
 કવિત ઉપગાર પરો. (૬૫) આદિ મંગળ એહ લાણીજે,
 પરવ મહોત્સવ પહિલો દીજે, રિદ્ધિ વૃદ્ધિ કલ્યાણ કરો.
 (૬૬) ધન્ય માતા જેણે ઉદરે ધરીયા, ધન્ય પિતા જિણ
 કુળે અવતરિયા, ધન્ય સદ્ગુરુ જિણે દીક્ષિયાએ. (૬૭)
 વિનયવંત વિદ્યાભંડાર, જસ ગુણ પુહવી ન લલે પાર,

રિદ્ધિ વૃદ્ધિ કલ્યાણ કરો. (૬૩) જિમ શાખા વિસ્તરો એ
 (૬૮) ગૌતમસ્વામીનો રાસ લાણીને, ચંડિવિહ સંઘ રલિયાયત
 કીને, સયળ સંઘ આણુંદ કરો. (૬૯) કુંકુમ ચંદન છડો
 દેવરાવો, માણેક મોતીના ચોક પુરાવો, રચણ સિંહાસન
 ઘેસણું એ. (૭૦) તિહાં ઘેસી ગુરુ દેસના દેસે, લવિક
 જીવનાં કારજ સરસે, ઉદયવંત મુનિ એમ લણે એ. (૭૧)
 ગૌતમ સ્વામિ તણો એ રાસ, લણતાં સુણતાં લીલવિલાસ,
 સાસય સુખ નિધિ સંપળે એ. (૭૨) એહ રાસ ને લણે
 લણાવે, વર મયગળ લચ્છી ઘર આવે, મન વાંછિત આશા
 ફલે એ. (૭૩)

મન્ત્ર. ॐ હ્રીં અરિહંત ઉવજ્જાય ગૌતમસ્વામિને નમઃ

વિધિ—[પ્રભાતે શુદ્ધતાથી એક માલા ગણવી.]

શ્રી પુન્યપ્રકાશનું સ્તવન

કુહા

- સકળ સિદ્ધિ દાયક સદા, ચોવીશે જિનરાય;
સદ્ગુરુ સ્વામિની સરસ્વતી, ત્રેમે પ્રણમું પાય. ૧
- ત્રિભુવનપતિ ત્રિશલા તણો, નંદન ગુણ ગંભીર;
શાસન નાયક જગ જયો, વર્ધમાન વડવીર. ૨
- એક દિન વીર જિણુંદને, ચરણે કરી પ્રણામ;
ભવિક જીવના હિત ભણી, પૂછે ગૌતમ સ્વામ. ૩
- મુક્તિ મારગ આરાધીએ, કહો કિણુ પરે અરિહંત;
સુધા સરસ તવ વચન રસ, ભાળે શ્રી ભગવંત. ૪
- ^૧અતિચાર આલોઈએ, ^૨વ્રત ધરીએ ગુરુ સાખ;
^૩જીવ ખમાવો સયલ જે, યોનિ ચોરાશી લાખ. ૫
- ^૪વિધિશું વળી વોસિરાવીએ, પાપસ્થાનક અઢાર;
^૫ચાર શરણુ નિત્ય અનુસરો, ^૬નિંદો દુરિત આચાર. ૬
- ^૭શુભ કરણી અનુમોદીએ, ^૮ભાવ ભલો મન આણુ;
^૯અણુસણુ અવસર આદરી, ^{૧૦}નવપદ જપો સુખાણુ. ૭
- શુભગતિ આરાધન તણા, એ છે દશ અધિકાર;
ચિત્ત આણીને આદરો, જેમ પામો ભવપાર. ૮

ઢાળ પહેલી

(કુમતિ, એ છિંડી કીહાં રાખી-એ દેશી)

જ્ઞાન દરિસણુ ચારિત્ર તપ વિરજ, એ પાંચે આચાર;
એહ તણા ઇંહ ભવ પરભવના, આલોઈએ અતિચારે.

પ્રાણી જ્ઞાન ભણેા ગુણ ખાંણી, વીર વદે એમ વાણીરે.
 પ્રાં ૧ ગુરુ ઓળવીએ નહીં ગુરુ વિનયે, કાળે ધરી
 બહુ માન; સૂત્ર અર્થ તહુભય કરી સુધાં, ભણીએ વહી
 ઉપધાનરે. પ્રાં ૨ જ્ઞાનોપગરણ પાટી પોથી, ઠવણી
 નોકારવાલી; તેહ તણી કીધી આશાતના, જ્ઞાન ભક્તિ ન
 સંભાળીરે. પ્રાં ૩ ઇત્યાદિક વિપરીતપણાથી, જ્ઞાન વિરાધ્યું
 જેહ; આ ભવ પરભવ વળીરે ભવોભવ, મિચ્છા મિ દુઝ્ઝડં
 તેહરે. પ્રાં ૪ સમક્તિ દ્યો શુદ્ધ જાણી, વીર વદે એમ
 વાણીરે, પ્રાં સં ૭ન વચને શંકા નવિ કીજે, નવિ
 પરમત અભિલાખ; સાધુ તણી નિંદા પરિહરજો, કૂળ સંદેહ
 મ રાખેરે. પ્રાં સં ૫ મૂઢપણું છંડો પરશંસા, ગુણવંતને
 આદરીએ; સાહમ્મીને ધર્મે કરી થીરતા, ભક્તિ પ્રભાવના
 કરી એરે પ્રાં સં ૬ સંઘ ચૈત્ય આસાદ તણો જે,
 અવર્ણવાદ મન લેખ્યો; દ્રવ્ય દેવકો જે વિણુસાડયો,
 વિણુસંતાં ઉવેખ્યો રે. પ્રાં સં ૭ ઇત્યાદિક
 વિપરીતપણાથી, સમક્તિ ખંડ્યું જેહ; આ ભવ પરભવ વળીરે
 ભવોભવ, મિચ્છામિ દુઝ્ઝડં તેહરે. પ્રાં ૮ ચારિત્ર દ્યો
 ચિત્ત આણી, પાંચ સમિતિ ત્રણ ગુપ્તિ વિરાધી, આઠે
 પ્રવચન માય; સાધુ તણે ધર્મે પ્રમાદે, અશુદ્ધ વચન મન
 કાયરે. પ્રાં આં ૬ શ્રાવકને ધર્મે સામાયિક, પોસહમાં મન
 વાળી, જે જયણા પૂર્વક એ આઠે, પ્રવચનમાય ન પાલીરે.
 પ્રાં આં ૧૦ ઇત્યાદિક વિપરીતપણાથી, ચારિત્ર
 ડોહોદ્યું જેહ; આ ભવ પરભવ વળીરે ભવોભવ, મિચ્છા
 મિ દુઝ્ઝડં તેહરે પ્રાં આં ૧૧ આરે લેદે તપ નવિ

ક્રીધો, છતે યોગે નિજ શકતે; ધર્મે મન વચ કાયા
 વીરજ, નવિ ફેરવીયું ભગતેરે. પ્રાં ૧૨ તપ
 વીરજ આચાર એણી પરે, વિવિધ વિરાધ્યા જેહ, આ
 ભવ પરભવ વળી રે ભવોભવ, મિચ્છા મિ દુક્કડં તેહરે.
 પ્રાં ૧૩ વળીય વિશેષે ચાસ્ત્ર કેરા, અતિચાર
 આલોઈ એ; વીર જિજ્ઞેસર વચણ સુણીને, પાપ મલ સવી
 ધોઈએરે પ્રાં ૧૪

ઢાળ બીજી

પૃથ્વી પાણી તેઉ, વાઉ વનસ્પતિ, એ પાંચે થાવર કહ્યાએ;
 કરી કરસણ આરંભ, ખેત્ર જે ખેડીયાં, કુવા તલાવ
 ખણાવીયાંએ. ૧ ઘર આરંભ અનેક, ટાંકાં ભોંયરાં, મેડી
 માળ ચણાવીઆએ; લીંપણ શુંપણ કાજ, એણીપરે પરે,
 પૃથ્વીકાંચ વિરાધીઆએ. ૨ ધોયણ નાહણ પાણી ઝીલણ
 અપકાય, છોતિધોતિ કરી દુહવ્યાએ; ભાઠીગર કુંભાર, લોહ
 સોવનગરા, ભાડભુંજ લીહાલાગરાએ. ૩ તાપણ શેકણ કાજ,
 વસ્ત્ર નિખારણ, રંગણ રાંધણ રસવતીએ; એણી પરે કર્માદાન,
 પરે પરે કેલવી, તેઉ વાઉ વિરાધીયાએ. ૪ વાડી વન
 આરામ, વાવી વનસ્પતિ, પાન ફળ ફુલ ચુંટીયાંએ; પોંક
 પાપડી શાક, શેકચાં સુકવ્યાં, છેદાં છુંદાં આથીયાંએ.
 ૫ અળશીને એરંડ, ઘાણી ઘાડીને, ઘણા તિલાદિક પીલીયાએ;
 ઘાલી કોલુ માંહે, પીલી સેલડી, કંદ મૂળ ફળ વેચીયાએ.
 ૬ એમ એકેંદ્રિય જીવ, હણ્યા હણાવીયા, હણતાં જે
 અનુમોદિયાએ; આભવ પરભવ જેહ, વલીરે ભવોભવે, તે
 મુજ મિચ્છામિ દુક્કડંએ, કૃમી સરમીયા કીડા, ગાડર

ગંઢોલા, ઇંચલ પોરા અલશીયાંએ; વાળા જળો ચુડેલ,
 વિચલિત રસતણા, વળી અથાણાં પ્રસુખનાંએ. ૮. એમ
 એઈંદ્રિય જીવ, જે મેં દુહવ્યા, તે સુજ મિચ્છામિ
 દુક્કડંએ, ઉઘેહી જુ' લીખ, માંકડ મંકોડા, ચાંચડ કીડી
 કંથુઆએ. ૯ ગઢૈહિઆં ઘીમેલ, કાનખજુરડા, ગીંગોડા
 ધનેરીયાંએ; એમ તેઈંદ્રિય જીવ, જે મેં દુહવ્યા, તે સુજ
 મિચ્છામિ દુક્કડંએ. ૧૦ માંખી મત્સર ડાંસ, મસા પતંગીયાં,
 કંસારી કોત્રિયાવડાએ; ઢીંકણ વિંછુ તીડ, લમરા લમરીઓ,
 કોતાં બગ ખડમાંકડીએ ૧૧ એમ ચૌરિંદ્રિય જીવ, જે
 મેં દુહવ્યા, તે સુજ મિચ્છામિ દુક્કડંએ; જળમાં નાખી
 જાળ, જળચર દુહવ્યા, વનમાં મૃગ સંતાપીયાએ. ૧૨
 પીડયા પંખી જીવ, પાડી પાસમાં, પોપટ ઘાલ્યા પાંજરે
 એ; એમ પંચેંદ્રિય જીવ, જે મેં દુહવ્યા, તે સુજ મિચ્છામિ
 દુક્કડંએ ૧૩

ઢાળ ત્રીજી

(વાણી વાણી હિતકારીજી-એ દેશી)

ક્રોધ લોભ ભય હાસ્યથીજી, જોલ્યાં વચન અસત્ય;
 કૂંડ કરી ધન પારકાંજી, લીધાં જેહ અદત્તરે;
 જિનજી મિચ્છામિ દુકકડં આજ, તુમ સાણે મહારાજરે,
 જિનજી દેઈ સાઈ કાજ રે, જિનજી મિચ્છામિ દુકકડં આજ ૧
 દેવ મનુષ્ય તિયંચનાંજી, મૈથુન સેવ્યાં જેહ;
 વિષયારસ લંપટપણેજી, ઘણું વિડંબ્યો દેહરે. જિનજી ૦ ૨
 પરિગ્રહની મમતા કરીજી, લવ લવ મેલી આથ;
 જે જીહાંની તે તિહાં રહીજી, કોઈ ન આવે સાથરે. જિનજી ૩

ચયણી ભોજન જે કર્યાં, કીધાં ભક્ષ અભક્ષ;
 રસના રસની લાલચે, પાપ કર્યાં પ્રત્યક્ષરે. જિનજી ૦ ૪
 વ્રત લેઈ વિસારીયાં, વળી ભાંગ્યાં પચ્ચક્ષાણુ;
 કપટ હેતુ કિરિયા કરી, કીધાં આપ વખાણુરે. જિનજી ૦ ૫
 ત્રણ ઢાલ આઠે દુડે, આલોચા અતિચાર;
 શિવગતિ આરાધન તણે, એ પહેલો અધિકારરે. જિનજી ૦ ૬

ઢાળ ચોથી

(સાહેલડીની દેશી)

પંચ મહાવ્રત આદરો, સાહેલડીરે, અથવા દ્યો વ્રત બાર
 તો; યથાશક્તિ વ્રત આદરી, સાં પાળો નિરતિચાર તો.
 ૧ વ્રત લોધાં સંભારીએ, સાં હૈડે ધરીએ વિચાર તો;
 શિવગતિ આરાધન તણે, સાં એ ખીજે અધિકાર તો.
 ૨ જીવ સર્વે ખમાવીએ, સાં યોનિ ચોરાશી લાખ તો;
 મન શુદ્ધે કરી ખામણાં, સાં કોઈ શું રોષ ન રાખ તો.
 ૩ સર્વ મિત્ર કરી ચિંતવો, સાં કોઈ ન જાણે શત્રુ તો;
 રાગ દ્વેષ એમ પરિહરો, સાં કીજે જન્મ પવિત્ર તો. ૪
 સ્વામી સંઘ ખમાવીએ, સાં જે ઉપની અપ્રીત તો;
 સજ્જન કુટુંબ કરો ખામણાં, સાં એ જિન શાસન રીત
 તો. ૫ ખમીએ ને ખમાવીએ. સાં એહ જ ધર્મનો
 સાર તો; શિવગતિ આરાધન તણે, સાં એ ત્રીજે
 અધિકાર તો. ૬ મૃષાવાદ હિંસા ચોરી, સાં ધન મૂર્છા
 મૈથુન તો; ક્રોધ માન માયા તૃણા, સાં પ્રેમ દ્વેષ
 પૈશુન્ય તો. ૭ નિંદા કલહ ન કીજીએ, સાં કુડાં ન
 દીજે આળ તો; રતિ અરતિ મિથ્યા તણે, સાં માયામોસ

જન્મળ તો. ૮ ત્રિવિધે વોસરાવિએ, સાં પાપસ્થાન
અઠાર તો; શિવગતિ આરાધન તણે, સાં એ ચોથો
અધિકાર તો. ૯

ઢાળ પાંચમી

(હવે નિસુણો ઇહાં આવીયા એ. એ દેશી.)

જનમ જરા મરણે કરીએ, એ સંસાર અસાર તો;
કર્યાં કર્મ સહુ અનુભવે એ, કોઈન રાખણહાર તો. ૧
શરણ એક અરિહંતનું એ, શરણ સિદ્ધ ભગવંત તો;
શરણ ધર્મ શ્રી જૈનનો એ, સાધુ શરણ ગુણવંત તો. ૨
અવર મોહ સવિ પરહરીએ, ચાર શરણ ચિત્ત ધાર તો;
શિવગતિ આરાધન તણે એ, એ પાંચમો અધિકાર તો. ૩
આ ભવ પરભવ જે કર્યાં એ, પાપ કર્મ કેઈ લાખ તો;
આત્મ સાખે તે નિંદીએ એ, પડિછમિએ ગુરૂ સાખ તો ૪
મિથ્યામતિ વર્તાવિયાએ, જે ભાખ્યા ઉત્સૂત્ર તો;
કુમતિ કદાચહને વશે એ. જે ઉથાખ્યાં સૂત્ર તો. ૫
ઘડયાં ઘડાવ્યાં જે ઘણાંએ, ઘરંટી હળ હથીયાર તો;
ભવ ભવ મેલી મૂકીયાં એ, કરતાં જીવ સંહાર તો. ૬
પાપ કરીને પોષીયા એ, જનમ જનમ પરિવાર તો;
જનમાંતર પોહોત્યા પછી એ, કોઈ એ ન કીધી સાર તો. ૭
આ ભવ પરભવ જે કર્યાં એ, એમ અધિકરણ અનેક તો;
ત્રિવિધે ત્રિવિધે વોસરાવીએ એ, આણી હૃદય વિવેક તો. ૮
હુષ્કૃત નિંદા એમ કરીએ, પાપ કરો પરિહાર તો;
શિવગતિ આરાધન તણે એ, સ છઠો અધિકાર તો. ૯

ઢાળ છઠ્ઠી

(આથે તું જોયને જીવડા. એ દેશી.)

- ધન ધન તે દિન માહરો, જીહાં કીધો ધર્મ;
દાન શીયળ તપ ભાવના, ટાળ્યાં હુષ્કૃત કર્મ. ધન૦ ૧
- શેત્રુંભદિક તીર્થની, જે કીધી જાત્ર,
જીગતે જિનવર પૂજ્યા, વળી પોખ્યાં પાત્ર. ધન૦ ૨
- પુસ્તક જ્ઞાન લખાવીયાં, જિનહર જિન ચૈત્ય;
સંઘ ચતુર્વિધ સાચવ્યા, એ સાતે ખેત્ર. ધન૦ ૩
- ચડિકમણાં સુપરે કર્યાં, અનુકંપા દાન,
સાધુ સૂરિ ઉવઝાયને, દીધાં બહુ માન. ધન૦ ૪
- ધર્મ કાજ અનુમોદિએ, એમ વારોવાર;
શિવગતિ આરાધન તણો, એ સાતમો અધિકાર. ધન૦ ૫
- ભાવ ભક્તો મન આણીએ, ચિત્ત આણી ઠામ;
સમતા ભાવે ભાવિએ, એ આતમરામ. ધન૦ ૬
- સુખ હુઃખ કારણ જીવને, કોઈ અવર ન હોય;
કર્મ આપ જે આચર્યાં, લોગવીએ સોય. ધન૦ ૭
- સમતા વિશુ જે અનુસરે, પ્રાણી પુન્ય કામ;
છાર ઉપર તે લીંપણું ઝાંખર ચિત્રામ. ધન૦ ૮
- ભાવ ભક્તી પરે ભાવીએ, એ ધર્મનો સાર;
શિવગતિ આરાધન તણો, એ આઠમો અધિકાર. ધન૦ ૯

ઢાળ સાતમી

(રેવતજિરિ હુઆં, પ્રભુનાં ત્રણ કલ્યાણક. એ દેશી.)

હવે અવસર જાણી, કરી સંલેખન સાર;
અણુસણુ આદરીયે, પચ્ચખી ચારે આહાર;

- લલુતા સવિ મૂકી, છાંડી મમતા અંગ;
એ આતમ ખેલે, સમતા જ્ઞાન તરંગ. ૧
- ગતિ ચારે કીધાં, આહાર અનંત નિઃશંક;
પણુ તૃપ્તિ ન પામ્યો, જીવ લાલચીયો રંક;
દુલહો એ વળી વળી, અણુસણુનો પરિણામ,
એહથી પામીજે, શિવપદ સુરપદ ઠામ. ૨
- ધન ધન્ના શાલિભદ્ર, ખંધો મેઘ કુમાર;
અણુસણુ આરાધી, પામ્યા લવનો પાર;
શિવમંદિર જાશે, કરી એક અવતાર;
આરાધન કેરો, એ નવમો અધિકાર. ૩
- દશમે અધિકારે, મહામંત્ર નવકાર;
મનથી નવિ મૂકો, શિવસુખ ફલ સહકાર;
એ જપતાં જાયે, દુર્ગતિ દોષ વિકાર;
સુપરે એ સમરો, ચૌદ પુરવનો સાર. ૪
- જનમાંતર જાતાં, જો પામે નવકાર;
તો પાતિક ગાળી, પામે સુર અવતાર;
એ નવપદ સરીખો, મંત્ર ન દોઈ સાર;
આ લવ ને પરલવે, સુખ સંપત્તિ દાતાર. ૫
- જુઓ લીલ લીલડી, રાજ રાણી થાય;
નવપદ મહિમાથી, રાજસિંહ મહારાય;
રાણી રત્નવતી ખેડુ, પામ્યાં છે સુરલોગ;
એક લવ પછી લેશે, શિવવધુ સંજોગ. ૬
- શ્રીમતીને એ વળી, મંત્ર કૃપ્યો તત્કાલ;
ફણીધર શ્રીદીને, પ્રગટ થઈ કુલમાળ;

શિવકુમરે જોગી, સોવન પુરિસો કીધ;
 એમ એણે મંત્રે, કાજ ઘણાનાં સિદ્ધ. ૭
 એ દશ અધિકારે, વીર જિણેસર ભાખ્યો;
 આરાધન કેરો, વિધિ જેણે ચિત્ત માંહિ રાખ્યો;
 તેણે પાપ પખાળી, ભવ ભય દૂરે નાખ્યો;
 જિન વિનય કરંતાં, સુમતિ અમૃતરસ આખ્યો. ૮

દાળ આઠમી

(નમો ભવિ ભાવશું એ. એ દેશી.)

સિદ્ધારથ રાય કુળ તિલોએ, ત્રિશલા માત મલ્હાર તો;
 અવનિ તળે તમે અવતર્યા એ, કરવા અમ ઉપગાર.

જયો જિન વીરજીએ ૧

મેં અપરાધ કર્યા ઘણા એ, કહેતાં ન લહું પાર તો;
 તુમ ચરણે આવ્યા ભણીએ, જો તારે તો તાર. જયો ૦ ૨
 આશ કરીને આવીયો એ, તુમ ચરણે મહારાજ તો;
 આવ્યાને ઉવેખશોએ, તો કેમ રહેશે લાજ. જયો ૦ ૩
 કરમ અલુજણ આકરાં એ, જન્મ મરણ જંજાળ તો;
 હું છું એહથી ઉમગ્યો એ, છોડાવ દેવ દયાલ. જયો ૦ ૪
 આજ મનોરથ સુજ ફળ્યા એ, નાઠાં દુઃખ દંદોલ તો;
 તુઠ્યો જિન ચોવીશમો એ, પ્રકટ્યાં પુન્ય કલ્લોલ. જયો ૦ ૫
 ભવે ભવે વિનય તુમારડો એ, ભાવ ભક્તિ તુમ પાચ તો;
 દેવ દયા કરી દીજીએ એ, બોધિ બીજ સુપસાય. જયો ૦ ૬

કુળશ

ઈમ તરણ તારણ સુગતિ કારણ, દુઃખ નિવારણ જગ જયો;
 શ્રી વીર જિનવર ચરણ શુણ્ણતાં, અધિક મન ઉલટ થયો. ૧

શ્રી વિજય દેવસૂરીંદ પટધર, તીરથ જંગમ એણી જગે;
 તપગચ્છપતિ શ્રી વિજયપ્રભસૂરિ, સૂરિ તેજે ઝગમગે. ૨
 શ્રી હીરવિજયસૂરિ શિષ્ય વાચક, શ્રી કીર્તિવિજય સુરશુર
 સમો; તસ શિષ્ય વાચક વિનયવિજયે, થુણ્યો જિન ચોવીશમો.
 ૩ સયસત્તર સંવત ઓગણત્રીશે, રહી રાંદેર ચોમાસએ;
 વિજય દશમી વિજય કારણ, કીયો ગુણ અલ્યાસ એ.
 ૪ નરભવ આરાધન સિદ્ધિ સાધન, સુકૃત લીલ વિલાસ એ;
 નિર્જરા હેતે સ્તવન રચીયું, નામે પુન્ય પ્રકાશ એ. ૫

પુન્યપ્રકાશનું સ્તવન સમાપ્ત

અથ પદ્માવતી આરાધના પ્રારંભ

હવે રાણી પદ્માવતી, જીવરાશિ ખમાવે, જાણપણું
 જુગતે ભલું, ઇંછુ વેળા આવે. ૧ તે મુજ મિચ્છામિ દુષ્કંડં,
 અરિહંતની સાખ, જે મેં જીવ વિરાધીયા, ચઠરાશી લાખ.
 તે મુજ ૦ ૨ સાત લાખ પૃથિવી તણા, સાતે અપકાય,
 સાત લાખ તેડકાયના, સાતે વળી વાય; તે ૦ ૩ દશ
 પ્રત્યેક વનસ્પતિ, ચઠદહ સાધારણ, ખિ તિ ચઠરિંદી જીવના,
 એ જે લાખ વિચાર; તે ૦ ૪ દેવતા તિર્થંચ નારકી, ચાર
 ચાર પ્રકાશી, ચઠદહ લાખ મનુષ્યના, એ લાખ ચોરાશી;
 તે ૦ ૫ ઇંછુ ભવ પરભવે સેવિયાં, જે પાપ અઢાર, ત્રિવિધ
 ત્રિવિધ કરી પરિહરું, દુર્ગતિના દાતાર. તે ૦ ૬ હિંસા કીધી
 જીવની, જોડ્યા મૃધાવાદ, દોષ અદત્તાદાનના, મૈથુન ઉન્માદ.
 તે ૦ ૭ પરિચ્છેદ મેલ્યો કારમો, કીધો ક્રોધ વિશેષ, માન
 માયા લોભ મેં કીયા, વળી રાગ ને દ્રેષ. તે ૦ ૮ કલહ
 કરી જીવ દહવ્યા, દીધાં દૂડાં કલંક, નિંદા કીધી પારકી,

રતિ અરતિ નિઃશંક. તેં ૯ ચાડી કીધી ચોતરે, કીધો
 થાપણુ મોસો, કુચુર કુદેવ કુધર્મનો, લલો આણ્યો લરોસો.
 તેં ૧૦ ખાટકીને લવે કીયા, જીવ નાનાવિધ ઘાત,
 ચડીમાર લવે ચરકલાં, માર્યાં દિન રાત. તેં ૧૧ કાજી
 મુદલાંને લવે, પઠી મંત્ર કઠોર; જીવ અનેક ઝખ્લે કીયા,
 કીધાં પાપ અઘોર. તેં ૧૨ માછીને લવે માછલાં, ઝાલ્યાં
 જળવાસ, ધીવર લીલ કોળી લવે, મૃગ પાડ્યા પાસ. તેં
 ૧૩ કોટવાળને લવે મેં કીયા, આકરા કર દંડ, અંદીવાન
 મરાવિયા, કોરડા છડી દંડ. તેં ૧૪ પરમાધામીને લવે,
 દીધાં નારકી દુઃખ, છેદન લેદન વેદના, તાડન અતિ
 તિક્ષ્ણ. તેં ૧૫ કુંભારને લવે મેં કીયા, નીલાડ પચાવ્યા,
 તેલી લવે તિલ પીલિયા, પાપે પિંડ ભરાવ્યા. તેં ૧૬
 હાલી લવે હળ ખેડિયાં, ફાડ્યાં પૃથ્વીપેટ, સૂડ નિદાન
 ઘણાં કીયાં, દીધા બળદ અપેટ. તેં ૧૭ માળીને લવે
 રોપિયાં, નાનાવિધ વૃક્ષ, મૂળ પત્ર ફળ ફૂલનાં, લાગ્યાં પાપ
 તે લક્ષ. તેં ૧૮ અધોવાઈઆને લવે, ભર્યા અધિકા ભાર,
 પોઠી પૂંઠે કીડા પડ્યા, દયા નાણી લગાર. તેં ૧૯ છીપાને
 લવે છેતર્યા, કીધા રંગણુ પાસ, અસિ આરંભ કીધા ઘણા,
 ધાતુવાદ અભ્યાસ. તેં ૨૦ શૂરપણે રણુ ઝૂઝતાં, માર્યા
 માણુસ વૃંદ, મદિરા માંસ માખણુ લખ્યાં, ખાધાં મૂળ ને
 કંદ. તેં ૨૧ જાણુ જાણુવી ધાતુની, પાણી ઉલ્લેચ્યાં,
 આરંભ કીધા અતિ ઘણા, પોતે પાપજ સંચ્યાં. તેં ૨૨
 કર્મ અંગાર કીયાં વળી, ધરમે દવ દીધા, સમ ખાધા
 વીતરાગના, ફૂડાકોશ જ કીધા. તેં ૨૩ બિદ્ધી લવે ઉંદર

લીયા, ગીરોલી હત્યારી, મૂઠ ગમારતણે ભવે, મે' જૂ લીખ
 મારી. તેં ૨૪ ભાડભૂંજતણે ભવે, એકેંદ્રિય જીવ; જવારી
 ચણા ગહું શેક્રિયા, પાડંતા રીવ. તેં ૨૫ ખાંડણ પીસણ
 ગારના, આરંભ અનેક; રાંધણ ઇંધણ અગ્નિનાં, કીધાં પાપ
 ઉદ્રેક. તેં ૨૬ વિકથા ચાર કીધી વળી, સેવ્યા પાંચ પ્રમાદ;
 ઇષ્ટ વિયોગ પાડ્યા ઘણા, કીયા રૂદન વિષવાદ. તેં ૨૭ સાધુ
 અને શ્રાવકતણાં, વ્રત લેઇને ભાંગ્યાં; મૂળ અને ઉત્તરતણાં,
 મુજ દૂષણ લાગ્યાં. તેં ૨૮ સાપ વીંછી સિંહ ચીવરા,
 શૂકરા ને સમળી; હિંસક જીવતણે ભવે, હિંસા કીધી
 સમળી. તેં ૨૯ સૂવાવડી દૂષણ ઘણાં, વળી ગર્ભ ગળાવ્યા,
 જીવાણી ઢાળ્યાં ઘણાં, શીળ વ્રત ભાંજાવ્યાં. તેં ૩૦ ભવ
 અનંત ભમતાં થકાં, કીધા દેહ સંબંધ; ત્રિવિધ ત્રિવિધ
 કરી વોસિરૂં, તીણશું પ્રતિબંધ. તેં ૩૧ ભવ અનંત ભમતાં
 થકાં, કીધાં પરિગ્રહ સંબંધ; ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી વોસિરૂં,
 તીણશું પ્રતિબંધ. તેં ૩૨ ભવ અનંત ભમતાં થકાં, કીધાં
 કુટુંબ સંબંધ; ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી વોસિરૂં, તીણશું પ્રતિબંધ.
 તેં ૩૩ ઇણિ પરે ઇહ ભવ પર ભવે, કીધાં પાપ
 અખત્ર, ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી વોસિરૂં, કંઈ જન્મ પવિત્ર.
 તેં ૩૪ એણિ વિધે એ આરાધના, ભવિ કરશે જોહ; સમય
 સુંદર કહે પાપથી, વળી છૂટશે તેહ. તેં ૩૫ રાગ વેરાડી જે
 સુણે, એહ ત્રીજી ઢાળ; સમય સુંદર કહે પાપથી, છૂટે
 સતકાળ. તેં ૩૬

દ્વિતીય ભાગ

સાધુસાધ્વીયોગ્ય આવશ્યક ક્રિયાનાં સૂત્રો,
પદ્ધિપ્રતિક્રમણાદિની વિધિઓ અસ્વાધ્યાય
દ્વિસોઃ તથા દશવૈકલિક સૂત્ર વિગેરે

સાધુ સાધ્વી યોગ્ય આવશ્યક ક્રિયાનાં સૂત્રો.

નમો અરિહંતાણું, નમો સિદ્ધાણું, નમો આચરિયાણું,
નમો ઉવજ્જાયાણું, નમો લોચે સંવસાદૂણું, એસો પંચ
નમુક્કારો, સંવ પાવપ્પણાસુણો, મંગલાણું ચ સંવેસિં,
પદમં હવધ મંગલં.

૧ શ્રી કરેમિ ભંતે.

કરેમિ ભંતે સામાધયં, સંવં સાવજ્જં જોગં
પચ્ચક્ખામિ, જાવજ્જવાચ્ચે, તિવિહં તિવિહેણું, મણેણું
વાયાચ્ચે કાચ્ચેણું, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, કરંતં પિ અજ્ઞં
ન સમણુજ્જાણામિ, તસ્સ ભંતે! પડિક્કમામિ નિંદામિ
ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિરામિ.

૨ ઇચ્છામિ ઠામિ.

ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસસગ્ગં, જો મે દેવસિચ્છો અધ્યારો
કચ્છો, કાધચ્છો, વાધચ્છો, માણસિચ્છો, ઉસુત્તો, ઉમગ્ગો,
અકપ્પો, અકરણિજ્જો, હુજ્જાચ્છો, હુવ્વિચિંતિચ્છો, અણાચારો
અણિચ્છઅન્વો, અસમણપાઉગ્ગો જ્ઞાણે દંસણે ચરિત્તે,

સુએ સામાધએ, તિણહં ગુત્તીણું, ચઉણહં કસાયાણું, પંચણહં
મહવયાણું, છણહં જીવનિકાયાણું, સત્તણહં પિંડેસણાણું,
અઠ્ઠણહં પવયણમાઉણું નવણહં ખંભચેરગુત્તીણું દસવિહે
સમણધમ્મે, સમણાણું જોગાણું, જં ખંડિયં જં વિરાહિયં,
તસ્સ મિચ્છા મિ હુક્કંડં.

ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ લગવન્ દેવસિચ્ચં આલોઉં ?
ઈચ્છં, આલોચ્ચેમિ નો મે દેવસિચ્ચો અધ્યારો કચ્ચો
ખાકી ઉપર પ્રમાણે.

ઈચ્છામિ પડિહ્મિઉં નો મે દેવસિચ્ચો અધ્યારો
કચ્ચો ખાકી ઉપર પ્રમાણે.

૩ દૈવસિક અતિચાર નાના.

ઠાણે કમણે ચંકમણે, આઉત્તે અણાઉત્તે હરિય-
કાયસંઘદે, ખીયકાયસંઘદે, ત્રસકાયસંઘદે, થાવરકાયસંઘદે,
છપ્પધ્યાસંઘદે, ઠાણાચ્ચો ઠાણું સંકામિચ્ચા, દેહુરે ગોચરી
ખાહિરભૂમિ માર્ગે જતાં આવતાં હરિચકાય ખીચકાય નીલ
કુલ ત્રસ થાવર જીવ તણા સંઘદે પરિતાપ ઉપદ્રવ હુઆ,
માટી તણો ખેરો ચાંચ્યો, કાચા પાણીતણા છાંટા લાગ્યા,
સ્ત્રી તિર્યંચતણા સંઘદે હુઆ, ચોઘો મુહપત્તિ સંઘટચાં,
અણપુંજે હીંજ્યા, ઉઘાડે મુખે ખોલ્યા, અનેરૂં જે કાંઈ
દિવસ સંખંધી પાપ લાગ્યું હોય, તે સવિ હું મન વચન
કાચાચ્ચે કરી મિચ્છામિ હુક્કંડં.

૩ દૈવસિક અતિચાર મોટા.

ઠાણે કમણે ચંકમણે, આઉત્તે, અણાઉત્તે, હરિય-
કાયસંઘદે, ખીયકાયસંઘદે, ત્રસકાયસંઘદે, થાવરકાયસંઘદે,

છપ્પઈયાસંઘટે, ઠાણાઓ ઠાણું સંકામિયા, દેહરે ગોચરી
 બાહિરભૂમિ માગે જતાં આવતાં સ્ત્રી તિર્યંચતણાસંઘટ
 પરિતાપ ઉપદ્રવ હુઆ, દિવસમાંહિ ચાર વાર સજ્જાય,
 સાત વાર ચૈત્યવંદન કીધાં નહીં, પ્રતિદેખણા આઘી પાછી
 ભણાવી, અસ્તવ્યસ્ત કીધી, આર્તધ્યાન રૌદ્રધ્યાન ધ્યાયાં,
 ધર્મધ્યાન શુકલધ્યાન ધ્યાયાં નહીં, ગોચરીતણા જેંતાલીશ
 દોષ ઉપજતાં જોયા નહી, પાંચ દોષ મંડલીતણા ટાલ્યા
 નહી, માત્રું અણપુંજે લીધું, અણપુંજ ભૂમિકાએ પરઠયું,
 પરઠવતાં અણુજાણુડ જસુગ્ગડો કીધો નહિ, પરઠ્યા પછી
 વાર ત્રણ વેસિરે વેસિરે કીધું નહીં, દેહરા ઉપાશ્રયમાંહિ
 ખેસતાં નિસરતાં નિસિહી આવસસહી કહેવી વિસારી,
 જિનભવને ચોરાશી આશાતના, ગુરુ પ્રત્યે તેત્રીસ આશાતના
 અનેરો જે કાંઈ દિવસ સંબંધી પાપ દોષ લાગ્યો હોય,
 તે સવિ હુ મને, વચને કાયાએ કરી તરસ મિચ્છામિ હુક્કડં.

૪ રાત્રિક અતિચાર નાના.

સંથારાઉવટણકી, પરિયટણકી આઉંટણટી, પસારણકી,
 છપ્પઈયાસંઘટણકી, અચક્ષુ વિસય હુએ, સંથારા
 પોરિસીતણો વિધિ ભણવો વિસાર્યો, કરથલું અણપુંજે
 હલાયું, સઉણે સ્વપ્નાંતરે દષ્ટિવિપર્યાસે મનોવિપર્યાસે
 સ્વિકલપ સખદનાદિક અતિચાર લાગ્યા, માત્રું અવિધિએ
 પરઠયું, અનેરું જે કાંઈ રાત્રિ સંબંધી પાપ લાગ્યું હોય,
 તે સવિ હુ મન, વચન, કાયાએ, કરી મિચ્છામિ હુક્કડં.

૪ રાત્રિક અતિચાર ચોટા

સંથારાઉત્તરદૃષ્ટી, પરિચદૃષ્ટી, આઉંટણી પસારણી, છાપ્પધિસંઘદૃષ્ટી, (અચકળુ વિસય હુઓ,) સંથારો, ઉત્તરપટ્ટો ટાલી અધિકું ઉપગરણ વાપયું, શરીર અણપડિલેલું હલાવ્યું, માત્રું અણપુજ્યું લીધું, માત્રું અણપુંજી ભૂમિએ પરઠવ્યું, પરઠવતાં અણુજાણુડ જસુગગહો કીધો નહીં, પરઠવ્યા પુંઠે વાર ત્રણ વોસિરે વોસિરે કીધું નહીં, સંથારાપોરિસી ભણાવ્યા વિના સૂતા, કુસ્વપ્ન લાધું, સુપનાંતરમાંહિ શિયલની વિરાધના હુઈ, મન આહટ્ટદોહટ્ટ ચિંતવ્યું, સંકટપવિકટપ કીધો, રાત્રિ સંખંધી જે કોઈ અતિચાર લાગ્યો હોય, તે સવિ હું મન, વચન કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં

૫ શ્રી શ્રમણસુત્ર.

નમો અરિહંતાણું કરેમિ ભંતે સામાઈઅં ચત્તારિ મંગલં ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ને મે દેવસિઓં ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ઇરિઆવહિઆએં ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં, પગામસિજ્જએ નિગામસિજ્જએ સંથારા ઉવ્વદૃષ્ટાએ પરિચદૃષ્ટાએ આઉંટણાએ પસારણાએ છાપ્પધિ સંઘદૃષ્ટાએ કૂઈએ કક્કરાઈએ છીએ જંલાઈએ આમોસે સસરક્ખામોસે આઉલમાઉલાએ સોઅણુવત્તિઆએ ઈત્થીવિપ્પરિઆસિઆએ દિટ્ઠીવિપ્પરિઆસિઆએ મણુવિપ્પરિઆસિઆએ પાણુલોઅણુવિપ્પરિઆસિઆએ ને મે દેવસિઓ અઈઆરો કઓ, તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં. પડિક્કમામિ ગોઅરચરિઆએ

લિક્ષ્મીયરિઆએ ઉઘાડ-કવાડ-ઉઘાડણુઆએ સાણા-
 વંચા-દારા-સંઘટ્ટણુઆએ મંડી-પાહુડિઆએ બલિ-
 પાહુડિઆએ ઠવણાપાહુડિઆએ સંક્રિએ સહસાગારિએ
 અણેસણુઆએ પાણેસણુઆએ પાણુલોઅણુઆએ ખીઅલોઅણુઆએ
 હંરિઅલોઅણુઆએ પચ્છેકમ્મિઆએ પુરેકમ્મિઆએ
 અદ્દિદ્દહડાએ દગસંસદ્દહડાએ રયસંસદ્દહડાએ પારિ
 સાડણિઆએ પારિદ્દાવણિઆએ યોહાસણુલિક્ષ્મીઆએ
 જં ઉગમેણું ઉપ્પાયણેસણુઆએ અપરિસુદ્ધં પરિગ્ગહિઅં
 થરિભુત્તં વા જં ન પારદ્દવિઅં તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.
 પડિક્કમામિ આઉક્કાલં સજ્જાયસ્ય અકરણુઆએ, ઉભયો
 કાલં ભંડોવગરણુસ્સ અપડિલેહણુઆએ, દુપ્પડિલેહણુઆએ
 અપ્પમન્જણુઆએ દુપ્પમન્જણુઆએ અઘક્કમે વઘક્કમે અઘયારે
 અણુયારે જો મે દેવસિઓ અઘયારો કઓ, તસ્સ મિચ્છા
 મિં દુક્કડં, પડિક્કમામિ એગવિહે અસંવંમે, પડિક્કમામિ
 દોહિં બંધણેહિં રાગબંધણેણું દોસબંધણેણું, પડિક્કમામિ
 તિહિં દંડેહિં મણુદંડેણું વયદંડેણું કાયદંડેણું, પડિક્કમામિ
 તિહિં ગુત્તીહિં મણુગુત્તીએ વયગુત્તીએ કાયગુત્તીએ, પડિક્કમામિ
 તિહિં સલ્લેહિં માયાસલ્લેણું નિયાણુસલ્લેણું મિચ્છાદંસણુ
 સલ્લેણું, પડિક્કમામિ તિહિં ગારવેહિં ઇડ્ડીગારવેણું
 રસગારવેણું સાયાગારવેણું, પડિક્કમામિ તિહિં વિરાહણુહિં
 નાણુવિરાહણુઆએ દંસણુવિરાહણુઆએ ચરિત્તવિરાહણુઆએ, પડિં
 ચઉહિં કસાએહિં કોહકસાએણું માણુકસાએણું માયાકસાએણું
 લોભકસાએણું, પડિં ચઉહિં સન્નાહિં આહારસન્નાએ ભયસન્નાએ
 મેહુણુસન્નાએ પરિગ્ગહસન્નાએ, પડિં ચઉહિં વિકહાહિં

ઇત્થિકહાએ ભત્તકહાએ દેસકહાએ રાયકહાએ, પડિં
 ચઉહિં આણેહિં અદેણું આણેણું, રૂદેણું આણેણું, ધમ્મેણું
 આણેણું, સુદ્ધેણું આણેણું, પડિં પંચહિં કિરિઆહિં કાઠઆએ
 અહિગરણિયાએ પાઉસિઆએ પારિતાવણિઆએ પાણાઈવાય-
 કિરિઆએ, પડિં પંચહિં કામગુણેહિં સદેણું રૂવેણું
 રસેણું ગંધેણું ક્ષાસેણું, પડિં પંચહિં મહુવ્વએહિં પાણાઈ-
 વાયાએ વેરમણું, સુસાવાયાએ વેરમણું, અદિન્નાદાણાએ-
 વેરમણું મેહુણાએ વેરમણું, પરિગ્ગહાએ વેરમણું, પડિં
 પંચહિં સમિધહિં ઇરિયાસમિધએ ભાસાસમિધએ એસણા-
 સમિધએ આયાણભંડમત્તનિક્ખેવણાસમિધએ ઉચ્ચારપાસ-
 વણુખેલજ્જસિંધાણુપારિદ્ધાવણિઆસમિધએ, પડિં છહિં જીવ
 નિકાએહિં પુઠ્ઠવિકાએણું આઉકાએણું તેઉકાએણું વાઉકા-
 એણું વણુસ્સઈકાએણું તસકાએણું, પડિંક્રમામિ છહિં
 દેસાહિં કિણ્ણદેસાએ નીલદેસાએ ઠાઉદેસાએ તેઉદેસાએ
 પમ્હદેસાએ સુદ્ધદેસાએ, પડિંક્રમામિ સત્તહિં ભયઠાણેહિં,
 અદ્દહિં મયઠાણેહિં, નવહિં અંભચેરશુત્તીહિં, દસવિહે
 સમણુધમ્મે, ઇગારસહિં ઉવાસગપડિમાહિં, ખારસહિં
 ભિક્ખુપડિમાહિં, તેરસહિં કિરિઆઠાણેહિં, ચઉદસહિં
 ભૂઅગામેહિં, જુઆર્થ હિં પરમાહમ્મિએહિં, સોલસહિં
 ગાહા સોલસએહિં આરંતરસવિહે અસંજમે, અદ્દારસવિહે
 અખંભે, એગૂણવીસાએ આયજ્જયણેહિં વીસાએ અસમાહિદ્ધા-
 ણેહિં, ઇંદ્રવીસાએ સખદેહિં, ખાવીસાએ પરીસહેહિં,
 તેવીસાએ સુઅગડજ્જયણેહિં, ચઉવીસાએ દેવેહિં પણુવીસાએ
 ભાવણાહિં, છન્વીસાએ દસાકપ્પવવહારાણું ઉદેસણુકાદેહિં,

સત્તાવીસાએ અણુગારગુણેહિં, અઠ્ઠાવીસાએ આચારખપકખેહિં,
 એગૂણુતીસાએ પાવસુઅખપસંગેહિં, તીસાએ મોહણીઅઠા-
 ગેહિં, ઇગતીસાએ સિદ્ધાઈગુણેહિં, બત્તીસાએ જોગસંગેહિં
 તિત્તીસાએ આસાયણાએહિં, અરિહંતાણું આસાયણાએ
 ૧ સિદ્ધાણું આસાયણાએ. ૨ આચરિઆણું આસાયણાએ
 ૩ ઉવજાયાણું આસાયણાએ. ૪ સાહૂણું આસાયણાએ.
 ૫ સાહુણીણું આસાયણાએ. ૬ સાવયાણું આસાયણાએ.
 ૭ સાવિયાણું આસાયણાએ. ૮ દેવાણું આસાયણાએ. ૯ દેવીણું
 આસાયણાએ ૧૦ ઇહલોગસ્સ આસાયણાએ. ૧૧ પરલોગ-
 સ્સ આસાયણાએ. ૧૩ સદેવમાણુઆસુરસ્સ લોગસ્સ આસાય-
 ણાએ. ૧૪ સંવપાણુ-ભૂઅ-જીવ-સત્તાણું આસાયણાએ. ૧૫
 કાલસ્સ આસાયણાએ. ૧૬ સુઅસ્સ આસાયણાએ ૧૭
 સુઅદેવયાએ આસાયણાએ ૧૮ વાયણાયરિઅસ્સ આસા-
 યણાએ. ૧૯ જં વાઈદ્ધં. ૨૦ વચ્ચામેલિઅં ૨૧ હીણુકખરં,
 ૨૨ અચ્ચકખરં. ૨૩ પયહીણું. ૨૪ વિણુયહીણું. ૨૫
 ઘોસહીણું. ૨૬ જોગહીણું ૨૭ સુદ્ધંદિત્તં. ૨૮ હંદંપડિ-
 ચ્છિઅં. ૨૯ અકાલે કચ્ચો સજ્જાઓ. ૩૦ કાલે ન કચ્ચો
 સજ્જાઓ. ૩૧ અસજ્જા (ઈ)એ સજ્જાઈઅં. ૩૨ સજ્જા
 (ઈ)એ ન સજ્જાઈઅં. ૩૩ તસ્સ મિચ્છા મિ હુક્કંડં.
 નમો ચઉવીસાએ તિત્થયરાણું ઉસલાઈમહાવીરપજ્જવસા-
 ણાણું, ઇણમેવ નિંગંથં પાવયંણું સચ્ચં આણુત્તરં, કેવલિઅં,
 પડિપુત્તં, નેઆઉઅં, સંસુદ્ધં, સલ્લેગત્તાણું, સિદ્ધિમગ્ગં,
 મુત્તિમગ્ગં, નિજ્જાણુમગ્ગં. નિંવાણુમગ્ગં, અવિતહમવિ-
 સંધિં સંવહુકખપહીણુમગ્ગં, ઈત્થં ઠિઆ જીવા સિજ્જંતિ.

યુજંતિ, સુચ્યંતિ, પરિનિવ્વાયંતિ, સંવદ્ધખાણુમંતં
 કરંતિ, તં ધમ્મં સદહામિ પત્તિઆમિ રોચ્છેમિ ક્ષાસેમિ
 પાલેમિ આણુપાલેમિ, તં ધમ્મં સદહંતો પત્તિઆતો,
 રોચ્છતો, ક્ષાસંતો, પાલંતો, આણુપાલંતો, તસ્સ ધમ્મસ્સ
 કેવલિપત્તત્તસ્સ અબ્બુદ્ધિઠ્ઠો મિ આરાહણુચ્છે, વિરચ્છો મિ
 વિરાહણુચ્છે, અસંજમં પરિઆણુમિ, સંજમં ઉવસંપ-
 ન્નમિ અખંભં પરિઆણુમિ, ખંભં ઉવસંપન્નમિ,
 અકપ્પં પરિઆણુમિ, કપ્પં ઉવસંપન્નમિ, અન્નાણું
 પરિઆણુમિ, નાણું ઉવસંપન્નમિ અકિરિચ્છં પરિઆણુમિ,
 કિરિચ્છં ઉવસંપન્નમિ, મિચ્છત્તં પરિઆણુમિ, સમ્મત્તં
 ઉવસંપન્નમિ, અબ્બોહિં પરિઆણુમિ, બોહિં ઉવસંપન્નમિ,
 અમગ્ગં પરિઆણુમિ, મગ્ગં ઉવસંપન્નમિ, જં સંભરામિ,
 જં ચ ન સંભરામિ, જં પરિહ્લમામિ, જં ચ ન પરિહંતસ્સ સંવરસ
 ૧ દેવસિચ્છસ્સ અઈચ્છાચ્છસ્સ પરિહ્લમામિ, સમણો હં સંજય-
 વિચય-પહિહય-પચ્ચક્ખાય-પાવકમ્મે, અનિઆણો, દિદ્ધ-
 સંપન્નો, માયામોસવિવન્નિજ્જો, અઠ્ઠાઈજ્જેસુ દીવસસુદેસુ,
 પન્નરસસુ કમ્મભૂમીસુ. જાવંત કેવિ સાહૂ, રચહરણુ-ગુચ્છ
 પહિગહ-ધારા, પંચમહુવ્વયધારા, અઠ્ઠારસસહસ્સસીલંગ-
 ધારા અક્ખુયાચારચરિત્તા, તે સંવે સિરસા મણુસા મત્થએણુ
 વંદામિ. આમેમિ સંવ જીવે, સંવે જીવા ખમંતુ મે,
 મિત્તી મે સંવભૂએસુ વેરં મજ્જ ન કેણુધ ॥૧॥ એવમહં
 આલોઠ્ઠચ, નિદિચ્છ ગરહિચ્છ દુગંછિચ્છં સમ્મં, તિવિહેણુ

૧ રાઈ વખતે ‘રાઈચ્છસ્સ’ અને પક્ખી વખતે ‘પક્ખીચ્છસ્સ’
 ઇત્યાદિ બોલવું.

પડિછંતો, વંદામિ જિણે ચઉન્વીસં ॥ ૨ ॥ ઇતિ શ્રી યતિ
પ્રતિક્રમણ સૂત્રં.

૬ પાક્ષિક અતિચાર

નાણુંમિ દંસણુંમિ અ, ચરણુંમિ તવંમિ તહ ય વિરયંમિ,
આચરણું આચારો, ઈય એસો પંચહા ભણિઓ. ૧ જ્ઞાનાચાર,
દર્શનાચાર, ચારિત્રાચાર, તપાચાર, એ પંચવિધ આચારમાંહિ.
અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિ સૂક્ષ્મ બાદર.
જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિ હુ મન વચન કાયાએ
કરી મિચ્છા મિ દુછડં. ૧

તત્ર જ્ઞાનાચારે આઠ અતિચાર—કાલે વિણએ બહુમાણે,
ઉંવહાણે તહ ય નિન્હવણે, વંજણ અત્ય તહુભએ, અદ્ઠવિહો
નાણુમાચારો. ૨ જ્ઞાન કાલવેલામાંહે પઠયો ગુણ્યો પરાવત્યો.
નહિ, અકાલે પઠયો, વિનયહીન બહુમાનહીન યોગોપધાન-
હીન પઠયો, અનેરા 'કન્હે પઠયો, અનેરો ગુરૂ કહ્યો,
દેવવંદણ વાંદણે પડિછમણે સજ્જાય કરતાં પઠતાં ગુણુતાં
ફૂડો અક્ષર કાને માત્રે આગલો ચોછો ભણ્યો ગુણ્યો. સૂત્રાર્થ
તહુભય ફૂડાં કહ્યાં, કાલે અણુઉદ્ધર્યો, ડાંડો અણુપડિદેહ્યો,
વસતિ અણુશોધ્યાં, અણુપવેયાં, અસજ્જાઈ અણોજ્જા
કાલવેલામાંહિ શ્રી દશવૈકાલિક પ્રમુખ સિદ્ધાંત પઠયો ગુણ્યો
પરાવત્યો, અવિધિએ યોગોપધાન કીધાં કરાવ્યાં. જ્ઞાનોપગરણ
પાટી, પોથી, પંઠવણી, કવલી, નોકારવાલી, સાપડા સાપડી,

૧ પાનાના રક્ષણનું સાધન. (લાંબી વાંસની સળીઓ ઉપર લુગટું
સીવીને બનાવાય છે.)

રૂઢસ્તરી વહી, કાગલીઆ, ચોલિઆ^૩ પ્રત્યે પગ લાગ્યો,
થુંક લાગ્યો, થુંકે કરી અક્ષર ભાંજ્યો, જ્ઞાનવંત પ્રત્યે પ્રદેષ
મત્સર વહ્યો, અંતરાય અવજા આશાતના કીધી, કુણહિ
પ્રત્યે તોતડો જોખડો દેખી હસ્યો, વિતકૂયો, મતિજ્ઞાન,
શ્રુતજ્ઞાન, અવધિજ્ઞાન, મનઃપર્યાવજ્ઞાન, કેવલજ્ઞાન, એ પાંચે
જ્ઞાનતણી અસદ્દહણા આશાતના કીધી, જ્ઞાનચાર વિષઈઓ
અનેરો જે કોઈ અતિચાર૦ ૨.

દર્શનાચારે આઠ અતિચાર—નિસ્સંકિચ નિષ્કંખિચ,
નિવિતિગિચ્છા અમૂઢદિટ્ઠીચ, ઉવવૂહ ચિરીકરણે, વચ્છદ્વ
પભાવણે અટ્ઠ. ૨ દેવ, ગુરુ, ધર્મતણે વિષે નિસ્સંકપણું
ન કીધું, તથા એકાંત નિશ્ચય ધર્યો નહીં, ધર્મ સંબંધીઆ
ફલતણે વિષે નિસ્સંદેહ બુદ્ધિ ધરી નહીં, સાધુ સાધ્વીતણી
નિંદા બુગુપ્સા કીધી, મિથ્યાત્વીતણી પૂજા પ્રભાવના દેખી
મૂઢદૃષ્ટિપણું કીધું, સંઘમાંહિ ગુણવંતતણી અનુપબૃંહણા કીધી,
અસ્થિરીકરણ અવાત્સલ્ય અપ્રીતિ અભક્તિ નિપજવી,
તથા દેવદ્રવ્ય, ગુરુદ્રવ્ય, સાધારણદ્રવ્ય ભક્ષિત ઉપેક્ષિત
પ્રજ્ઞાપ્રાધે વિણાસ્યો, વિણસંતો ઉવેખ્યો, છતી શક્તિએ
સારસંભાલ ન કીધી, ઠવણાયરિય હાથથકી પાડ્યા, પડિલે-
હવા વિસાર્યા, જિનભવનતણી ચોરાશી આશાતના, ગુરુપ્રત્યે
તેત્રીશ આશાતના કીધી હોય, દર્શનાચાર વિષઈઓ
અનેરો જે કોઈ અતિચાર૦ ૩.

૨ પાનાં રાખવાને માટે જે પુઠાને બેડીને કરેલું સાધન
૩ ટીપણા આકારે લખેલા કાગળના વીંટા.

ચારિત્રાચારે આઠ અતિચાર—પણિહાણુજોગજીતો,
 પંચહિં સમિધહિં તીહિં ગુત્તીહિં; એસ ચરિતાચારો,
 અટકવિહો હોઇ નાયવો. ૪ ધર્યાસમિતિ, લાષાસમિતિ,
 એષણાસમિતિ, આદાનલંડમત્તનિક્ષેપણાસમિતિ, પારિષ્ઠાપ-
 નિકાસમિતિ, મનોગુપ્તિ, વચનગુપ્તિ, કાયગુપ્તિ, એ અષ્ટ
 પ્રવચનમાતા રુડીપરે પાલી નહીં, સાધુતણે ધર્મે સદૈવ,
 શ્રાવકતણે ધર્મે સામાયિક, પોસહ લીધે જે કાંઈ ખંડના
 વિરાધના કીધી હોય, ચારિત્રાચાર વિષયો અનેરો જે
 કોઈ અતિચાર૦ ૫.

વિશેષતઃચારિત્રાચારે તપોધન તણે ધર્મે વયછક્કં
 કાયછક્કં, અકપ્પો ગિહિલાયણું, પલિઅંક—નિસિજ્જઅએ,
 સિણ્ણણું સોલવજ્જણું. ૬.

વ્રત ષટ્કે, પહિલે મહાવ્રતે પ્રાણાતિપાત સૂક્ષ્મ બાદર
 વ્રસ થાવર જીવતણી વિરાધના હુઈ. જીજે મહાવ્રતે કોધ
 દોલ લય હાસ્ય લગે જૂઠું બોલ્યા, ત્રીજે અદત્તાદાનવિરમણુ
 મહાવ્રતે સામીજીવાદત્તં, તિથયરઅદત્તં તહેવય ગુરુહિં,
 એવમદત્તં ચઉહા, પણુણુત્તં વીયરાએહિં ૧ સ્વામી અદત્ત,
 જીવ અદત્ત, તીર્થંકર અદત્ત, ગુરુ અદત્ત. એ ચતુર્વિધ
 અદત્તાદાનમાંહિ જે કાંઈ અદત્ત પરિભોગવ્યું. ચોથે મહાવ્રતે—
 વસહિકહનિસિજ્જિદ્વિય કુહિંતરપુવ્વકીલિએ પણિએ, અધ-
 માયાહારવિભુસણાય, નવ બંલચેર ગુત્તીઓ. ૧ એ નવવાડી
 સૂધી પાલી નહીં, સુહણે સ્વપ્નાંતરે દૃષ્ટિવિપર્યાસ હુઓ.
 પાંચમે મહાવ્રતે ધર્મોપગરણુને વિષે ઇચ્છા મૂર્છા ગૃહ્ણિ

આસક્તિ ધરી, અધિકૌઉપગરણુ વાવર્યો, પર્વ તિથિએ પડિલેહવો વિસાર્યો, છઠ્ઠે રાત્રીભોજન વિરમણુ વ્રતે અસૂરો ભાત પાણી કીધો, છારોદ્દગાર આવ્યો, પાત્રે પાત્ર * ખંધે તકાદિકનો છાંટો લાગ્યો, ખરડચો રહ્યો, લેપ તેલ ઔષ-ધાદિક તણો સંનિધિ રહ્યો. અતિમાત્રાએ આહાર લીધો, એ છએ વ્રત વિષયઓ અનેરો જે કોઈ અતિ ૬.

કાયષટ્રકે, ગામતણે પંચસારે નીસારે પગ પડિલે-હવા વિસાર્યાં માટી મીઠું ખડી ધાવડી ^૨અરણેટો પાષાણુતણી ચાતલી ઉપર પગ આવ્યો, અપૂકાય વાધારી કૂસણા હુવા. વિહરવા ગયા, ^૪ઉલખો હાલ્યો, દોટો દોલ્યો. કાચા પાણીતણા છાંટા લાગ્યા, તેઉકાય વીજ દીવા તણી ઉજેહી હુઈ, વાઉકાય ઉઘાડે મુખે ખાલ્યા, મહાવાય વાજતાં (વાતાં) કપડાં કાંખલીતણા છેડા સાચવ્યા નહીં, કુંક દીધી. વનસ્પતિકાય નીલકુંડ સેવાલ થડ ફલ કુંડ વૃક્ષ શાખા પ્રશાખાતણા સંઘટ્ટ પરંપર નિરંતર હુવા, ત્રસકાય બેઈદ્રી તેઈદ્રી ચઉરિંદ્રી પંચેંદ્રી કાગ ખગ ઉડાવ્યા, ઢોર ત્રાસવ્યાં, ખાલક ખીહરાવ્યાં, ષટ્ટકાય વિષયઓ અનેરો જે કોઈ અ ૭ અકલ્પનીય સિન્નળ વસ પાત્ર પિંડ પરિભોગવ્યો, સિન્નળાતરતણો પિંડ પરિભોગવ્યો, ઉપયોગ કીધા પાખે વિહર્યો, ધાત્રીદોષ ત્રસખીજસંસક્રત પૂર્વકર્મ્મ પશ્ચાત્કર્મ ઉદ્દગમ ઉત્પાદના દોષ ચિંતવ્યા નહીં ગૃહ-

* ઝોળી. ૧ રમચી. ૨ ઘોળી માટી. ૩. વરસાદની. ૪ હોકાવું પાણી જેમાં રખાય છે તે અથવા પાત્ર વિશેષ.

સ્થતણે ભાજન ભાંજ્યો, ફેડ્યો, વલી પાછો આપ્યો નહીં, સૂતાં સંથારિયા ઉત્તરપટ્ટો પટલો આધકો ઉપ-ગરણ વાવર્યો. દેશતઃ સ્નાન કીધું, મુખે ભીનો હાથ લગાડ્યો, સર્વતઃ સ્નાનતણી વાંચ્યા કીધી, શરીરતણે મેલ ફેડ્યો, કેશ રોમ નખ સમાર્યા. અનેરી કાંઈ રાઠાવિભૂષા કીધી, અકલ્પનીય પિંડાદિ વિષયઓ અનેરો જે કોઈ અતિ ૦ ૮

આવસ્સયસંજ્ઞાએ પરિણેહુણુજાણુભિક્ષખડભત્તે, આગમણે નિગ્ગમણે, ઠાણે નિસીઅણે તુઅદ્દે. ૧ આવશ્યક ઉભયકાલ વ્યાક્ષિપ્ત ચિત્તપણે પરિક્કમણે કીધો, પરિક્કમણામાંહિ ઉંઘ આવી, એઠાં પરિક્કમણું કીધું, દિવસ પ્રત્યે ચાર વાર સંજ્ઞાય સાત વાર ચૈત્ય-વંદન ન કીધાં, પડિલેહુણા આઘી પાછી ભણાવી. અસ્તવ્યસ્ત કીધી, આર્તધ્યાન રૌદ્રધ્યાન ધ્યાયાં, ધર્મધ્યાન શુકલધ્યાન ધ્યાયાં નહીં, ગોચરી ગયાં, એંતા-લીશ દોષ ઉપજતા ચિંતવ્યા નહીં, પાંચ દોષ મંડલી-તણા ટાલ્યા નહીં, છતી શક્તિએ પર્વતિથિએ ઉપવા-સાદિક તપ કીધો નહિ, દેહરા ઉપાસરામાંહિ પેસતાં નિસીહિ, નીસરતાં આવસ્સહી કહેવી વિસારી. ઈચ્છા મિચ્છા-દિક દશવિધ ચક્રવાલ સમાચારી સાચવી નહિ, ગુરુતણે વચન તહન્તિ કરી પડિવજ્યો નહિ, અપરાધ આવ્યાં મિચ્છામિ હુક્કડં દીધાં નહિ, સ્થાનકે રહેતાં હરિયકાય બીયકાય કીડીતણાં નગરાં સોધ્યાં નહીં, ઓઘો મુહપન્તિ

ચોલપટ્ટો સંઘટ્યા, સ્ત્રી તિર્યંચતણા સંઘટ્ટ અનંતર પરંપર
હુવા. વડાપ્રતે પસાઓ કરી, લહુડાં (લધુ) પ્રતે ઈચ્છાકાર
ઈત્યાદિક વિનય સાચવ્યો નહિ, સાધુસામાચારી વિષયો
અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિ સૂક્ષ્મ બાદર
બાણતાં અબાણતાં હુઓ હોય, તે સવિ મન વચન કાયાઓ
કરી મિચ્છામિ દુક્કડં. ૬ ઇતિ સાધુ અતિચાર સંપૂર્ણ. ૯

૭ પાક્ષિક સૂત્ર.

તિત્થંકરે અ તિત્થે, અતિત્થસિદ્ધે અ તિત્થસિદ્ધે
અ, સિદ્ધે જિણે રિસી મહુ-રિસી ય નાણું ચ વંદામિ ૧
જે અ ઇમં શુણ્ણરયણુ-સાયરમવિરાહિગિણુ તિણ્ણસંસારા,
તે મંગલં કરિત્તા, અહમવિ આરાહણુભિમુહો. ૨ મમ
મંગલમરિહંતા, સિદ્ધા સાહૂ સુયં ચ ધમ્મો અ; ખંતી
શુત્તી સુત્તી, અન્નજવયા મદવં ચેવ, ૩ લોઅમ્મિ સંજયા
જ, કરિંતિ પરમરિસિદ્ધેસિઅસુઆરં, અહમવિ ઉવટ્ઠિઓ
તં, મહુવ્વય-ઉચ્ચારણું કાઉં. ૪ સે કિં તં મહુવ્વય
ઉચ્ચારણુ ? મહુવ્વય ઉચ્ચારણુ પંચવિહો પણ્ણત્તા, રાઈ-
લોઅણુવેરમણુ છટ્ટા, તં જહા સવ્વાઓ પાણાઈવાયાઓ
વેરમણું ૧ સવ્વાઓ મુસાવાયાઓ વેરમણું ૨ સવ્વાઓ
અદિન્નાદાણુઓ વેરમણું ૩ સવ્વાઓ મેહુણુઓ વેરમણું
૪ સવ્વાઓ પરિગ્ગહાઓ વેરમણું ૫ સવ્વાઓ રાઈ-
લોઅણુઓ વેરમણું

તત્થ ખલુ પઢમે ભંતે ! મહુવ્વઓ પાણાઈવાયાઓ
વેરમણું, સવ્વં ભંતે ! પાણાઈવાયં પચ્ચક્ખામિ, સે સુહુમં
વા બાયરં વા, તસં વા થાવરં વા, નેવ સયં પાણે અઈ-

વાએજ્ઞ, નેવન્નેહિં પાણે અઘવાયાવિજ્ઞ, પાણે અઘવાયતે
 વિ અન્ને ન સમણુજ્ઞાણમિ, જ્ઞવજ્ઞવાએ તિવિહં
 તિવિહેણું મણેણું વાયાએ કાએણું ન કરેમિ ન કારવેમિ,
 કરંતં પિ અજ્ઞં ન સમણુજ્ઞાણમિ, તસ્સ ભંતે પડિહ્મમામિ
 નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું વૈસિરામિ. સે પાણાઘવાએ
 ચઉવિહે પત્તે, તં જહા-દંવઓ ખિત્તઓ કાલઓ
 ભાવઓ, દંવઓ ણું પાણાઘવાએ છસુ જીવનિકાએસુ,
 ખિત્તઓ ણું પાણાઘવાએ સંવલોએ, કાલઓ ણું પાણા-
 ઘવાએ દિઆ વા રાઓ વા, ભાવાઓ ણું પાણાઘવાએ
 રાગેણુ વા દોસેણુ વા, જં મએ ઇમસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપત્ત-
 ત્તસ્સ અહિંસાલક્ખણસ્સ સચ્ચાહિદ્રઠિઅસ્સ વિણુયમૂલસ્સ
 ખંતિપ્પહાણસ્સ અહિરણુસોવન્નિઅસ્સ ઉવસમપલવસ્સ
 નવખંભયેરગુત્તસ્સ અપયમાણસ્સ-ભિક્ખાવિત્તિ (અ)સ્સ
 કુક્ખીસંખલસ્સ નિરગ્ગિસરણસ્સ સંપક્ખાલિઅસ્સ ચત્તદો-
 સસ્સ ગુણગ્ગાહિઅસ્સ નિવિઆરસ્સ નિવિત્તિલક્ખણસ્સ
 પંચમહંવચજીવત્તસ્સ અસંનિહિસંચયસ્સ અવિસંવાઇઅસ્સ
 સંસારપારગામિઅસ્સ નિવ્વાણુગમણુપજ્જવસાણુકલસ્સ પુવ્વિં
 અજ્ઞાણુયાએ અસવણુયાએ અખોહિ (આ) એ અણ્ણિગમેણું
 અણિગમેણુ વા પમાએણું રાગદોષપડિખદ્વયાએ ખાલયાએ
 મોહયાએ મંદયાએ કિહયાએ તિગારવગરુ(અ)યાએ ચઉ-
 હ્મસાઓવગએણું પંચિંદિઓવસદ્દેણું પહુપ્પત્તભારિયાએ
 સાયાસુક્ખમણુપાલયંતેણું ધહિં વા ભવે અન્નેસુ વા ભવગ્ગ-
 હણેસુ, પાણાઘવાઓ કઓ વા, કારાવિઓ વા, કીરંતો વા
 ચરેહિં સમણુજ્ઞાઓ, તં નિંદામિ, ગરિહામિ તિવિહં

તિવિહેણું મણેણું વાયાએ કાએણું અર્ધઅં નિંદામિ, પડુ-
 ખનં સંવરેમિ, અણાગયં પચ્ચક્ખામિ સંવં પાણાધવાયં;
 જાવજ્જલાએ અણિસિસઓ હં નેવ સયં પાણે અર્ધવા-
 જા, નેવજ્જેહિં પાણે અર્ધવાયાવિજ્જા, પાણે અર્ધવાયંતે
 વિ અન્ને ન સમાણુજાણિજ્જા (ણામિ), તં જહા અરિહંત-
 સક્ખિઅં, સિદ્ધસક્ખિઅં, સાહુસક્ખિઅં, દેવસક્ખિઅં
 અપ્પસક્ખિઅં, એવં ભવઈ ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણી વા
 સંજય-વિરય-પડિહયપચ્ચક્ખાય-પાવકમ્મે દિઆ વા રાઓ
 વા, એગઓ વા પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા જાગરમાણે વા,
 એસ ખલુ પાણાધવાયસ્સ વેરમણે હિએ સુહે ખમે નિસ્સે-
 સિએ આણુગામિએ પારગામિએ સંવેસિં પાણાણું, સંવેસિં
 ભૂયાણું, સંવેસિં જાણું, સંવેસિં સત્તાણું, અદુક્ખણુયાએ
 અસોયણુયાએ અનૂરણુયાએ અતિપ્પણુયાએ અપીઠણુયાએ
 અપરિઆવણુયાએ આણુદવણુયાએ મહત્થે મહાગુણે મહાણુ-
 ભાવે મહાપુરિસાણુચિન્ને ગરમરિસિદ્ધેસિએ પસત્થે તં
 દુક્ખદુખયાએ કમ્મદુખયાએ મોક્ખયાએ યોહિલાલાએ
 સંસારુત્તારણુએ તિ કદ્દુ ઉવસંપન્નિજ્જતાણું વિહરામિ ।
 પઠમે ભંતે મહંવએ ઉવટ્ઠિઓ મિ સંવાઓ પાણાધવા-
 યાઓ વેરમણું. ૧

અહાવરે દોએ ભંતે ! મહંવએ મુસાવાયાઓ
 વેરમણું, સંવં ભંતે ! મુસાવાયં પચ્ચક્ખામિ । સે કોહા
 વા ૧ કોહા વા ૨ લયા વા ૩ હાસા વા ૪ । નેવ સયં
 મુસં વએજ્જા, નેવજ્જેહિં મુસં વાયાવેજ્જા, મુસં વયંતે
 વિ અન્ને ન સમાણુજાણામિ જાવજ્જલાએ તિવિહં તિવિ-

હેણું મણેણું વાયાએ કાએણું, ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંત પિ
 અન્નં ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે! પડિહ્મમામિ નિંદામ
 ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિરામિ. સે મુસાવાએ ચઉવિહે
 પત્તે, તં જહા-દવ્વએ ૧ ખિત્તએ ૨ કાલએ ૩
 ભાવએ ૪, દવ્વએ ૫ મુસાવાએ સવ્વદવ્વેસુ, ખિત્તએ
 ૬ મુસાવાએ લોએ વા અલોએ વા, કાલએ ૭ મુસાવાએ
 દિઆ વા રાએ વા, ભાવએ ૮ મુસાવાએ રાગેણ વા
 દોસેણ વા, જં મએ ઇમસ્સ ધમસ્સ કેવલિપત્તત્તસ્સ અહિં-
 સાલક્ખણસ્સ સન્ન્યાહિદ્ધયસ્સ વિણ્ણમૂલસ્સ ખંતિપ્પહા-
 ણસ્સ અહિરણ્ણસોવન્નિઅસ્સ ઉવસમપલવસ્સ નવખંભયેરણુ-
 ત્તસ્સ અપયમાણસ્સ ભિક્ખાવિત્તિ (અ)સ્સ કુક્ખીસં-
 અલસ્સ નિરગ્ગિસરણસ્સ સંપક્ખાલિઅસ્સ ચત્તદોસસ્સ
 ગુણુગ્ગાહિયસ્સ નિવ્વિઆરસ્સ નિવ્વિત્તિલક્ખણસ્સ પંચ-
 મહવ્વયણુત્તસ્સ અસનિહિસંચયસ્સ અવિસંવાઈઅસ્સ સંસા-
 રપારગામિઅસ્સ નિવ્વાણુગમણુ-પજ્જવસાણુકલસ્સ પુવ્વિ
 અન્નાણુયાએ અસવણુયાએ અખોહિ(આ)એ અણુલિગમેણુ
 અલિગમેણુ વા પમાએણું રાગદોસપડિખદ્ધયાએ ખાલયાએ
 મોહયાએ મંદયાએ કિહ્ધયાએ તિ-ગારવ-ગરુ(અ)યાએ
 ચઉહ્મસાઓવગએણું પંચિંદિઓવસદ્દેણું પડુપ્પત્તભારિયાએ
 સાયાસુક્ખમણુપાલયંતેણું ઈહં વા ભવે, અન્નેસુ વા
 ભવગ્ગહણેસુ, મુસાવાએ ભાસિએ વા ભાસાવિએ વા,
 ભાસિજ્જંતો વા પરેહિં સમણુન્નાએ, તં નિંદામિ ગરિ-
 હામિ તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાએ કાએણું અધમ્મં
 નિંદામિ, પડુપ્પત્તં સંવરેમિ, અણાગયં પચ્ચક્ખામિ સવ્વં

મુસાવાયં, જવજીવાએ અણિસિસઓ હં નેવ સયં મુસં
 વએજી, નેવજેહિં મુસં વાયાવેજી, મુસં વયંતે વિ અન્ને ન
 સમણુજીણી (ણામિ) તં જહા અરિહંતસક્કિખયં સિદ્ધસ-
 ક્કિખયં સાહુસક્કિખયં દેવસિક્કિખયં અંપસક્કિખયં, એવં
 ભવઈ સિક્કખૂ વા સિક્કખુણી વા સંજય-વિરય-પરિહય પચ્ચ-
 ક્કખાય-પાવકમ્મે દિયા વા રાઓ વા, એગઓ વા પરિ-
 સાગઓ વા, સુત્તે વા જગરમાણે વા, એસ ખલુ મુસા-
 વાયસ્સ વેરમણે હિએસુહે ખમે નિસ્સેસિઓ આણુ-
 ગામિએ પારગામિએ સંવેસિં પાણાણું સંવેસિં
 ભૂયાણું સંવેસિં જીવાણું સંવેસિં સત્તાણું અદ્દકખ-
 ણુયાએ અસોઅણુયાએ અજૂરણુયાએ અતિપ્પણુયાએ
 અપીડણુયાએ અપરિઆવણુયાએ આણુદવણુયાએ મહત્થે
 મહાગુણે મહાણુભાવે મહાપુરિસાણુચિન્ને પરમરિસિદ્ધેસિએ
 પસત્થે, તં દુક્ખદ્ધખયાએ કમ્મદ્ધખયાએ મોદ્ધખયાએ
 ખોહિલાભાએ સંસારુત્તારણુએ ત્તિ કરુદુ ઉવસંપન્નિજ્જત્તાણું
 વિહરામિ, દોચ્ચે ભંતે! મહુવ્વએ ઉવટ્ઠિઓ મિ સંવાઓ
 મુસાવાયાઓ વેરમણું ૨.

અહાવરે તચ્ચે ભંતે! મહુવ્વએ અદિત્તાદાણુઓ
 વેરમણું! સંવં ભંતે! અદિત્તાદાણું પચ્ચક્કખામિ! સે ગામે
 વા નગરે વા અરણ્ણે વા, અપ્પં વા ખહું વા, આણું વા,
 થૂલં વા, ચિત્તમંતં વા અચિત્તમંતં વા નેવ સયં અદિત્તં
 ગિણિહજ્જ નેવન્નેહિં અદિત્તં ગિણહાવિજ્જ, અદિત્તં ગિણહંતે
 વિ અન્ને ન સમણુજીણામિ, જવજીવાએ તિવિહં તિવિહેણું
 મણેણું વાયાએ કાએણું ન કરેમિ, ન કારવેમિ, કરંતં પિ

અન્નં ન સમણ્જાણામિ, તસ્સ ભંતે ! પડિષ્ઠમામિ નિંદામિ
 ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિરામિ. સે અદિન્નાદાણે ચઉવ્વિહે
 પન્નત્તે। તં જહા-દંવચ્ચો ખિત્તચ્ચો કાલચ્ચો ભાવચ્ચો દંવચ્ચો
 ણું અદિન્નાદાણે ગહણુધારણિજ્જેસુ દંવેસુ, ખિત્તચ્ચો ણું
 અદિન્નાદાણે ગામે વા નગરે વા અરણ્ણે વા, કાલચ્ચો
 ણું અદિન્નાદાણે દિચ્ચા વા રાચ્ચો વા, ભાવચ્ચો ણું અદિ-
 ન્નાદાણે રાગેણુ વા દોસેણુ વા, જં મચ્ચે ઇમસ્સ ધમ્મસ્સ
 કેવલિપન્નત્તસ્સ અહિંસાલક્ખણસ્સ સન્ન્યાહિટ્ઠિચ્ચસ્સ વિણુ-
 યમૂલસ્સ ખંતિપ્પહાણુસ્સ અહિરણ્ણસોવણિણચ્ચસ્સ ઉવસમ-
 પલવસ્સ નવખંભયેરગુત્તસ્સ અપયમાણુસ્સ ભિક્ખાવિત્તિ-
 (અ)સ્સ કુક્ખીસંખલસ્સ નિરગ્ગિસદ્ધણુસ્સ સંપક્ખાલિચ્ચસ્સ
 ચત્તદોસસ્સ ગુણગ્ગાહિચ્ચસ્સ નિવ્વિઆરસ્સ નિવ્વત્તિલક્ખ-
 ણુસ્સ પંચમહંવયજ્ઞુત્તસ્સ અસંનિહિસંચયસ્સ અવિસંવા-
 ઈચ્ચસ્સ સંસારપારગામિચ્ચસ્સ નિવ્વાણુગમણુપજ્જવસાણુ-
 ક્કલસ્સ પુવ્વિ અન્નાણુયાચ્ચે અસવણુયાચ્ચે અખોહિ(આ)ચ્ચે
 અણુભિગમેણું અભિગમેણુ વા પમાચ્ચેણું રાગદોસપડિખ-
 હંદ્યાચ્ચે ખાલયાચ્ચે મોહયાચ્ચે મંદ્યાચ્ચે કિહુયાચ્ચે તિગાર-
 વગરુયાચ્ચે ચઉક્કસાચ્ચોવગચ્ચેણું પંચિંદિચ્ચોવસદ્દેણું
 પડુપ્પન્નભારિયાચ્ચે સાયાસુક્ખમણુપાલયંતેણું ઇહં વા ભવે,
 અન્નેસુ વા ભવગ્ગહણેસુ, અદિન્નાદાણું ગહિચ્ચં વા
 ગાહાવિચ્ચં વા ઘિપ્પંતં વા પરેહિં સમાણુન્નાયં, તં
 નિંદામિ ગરિહામિ તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાચ્ચે
 કાચ્ચેણું, અઈઅં નિંદામિ, પડુપ્પન્નં સંવરેમિ, અણુગયં
 પચ્ચક્ખામિ સંવં અદિન્નાદાણું, જાવજ્જવાચ્ચે અણિસ્સિચ્ચો

હું નેવ સયં અદિન્નં ગિણ્ણિજ્જ, નેવન્નેહિં અદિન્નં
 ગિણ્ણાવિજ્જ, અદિન્નં ગિણ્ણંતે વિ અન્ને ન સમાણ્ણ-
 ણિજ્જ(ણામિ) । તં જહા-અરિહંતસક્કિખચં સિદ્ધસક્કિખચં
 સાહુસક્કિખચં દેવસક્કિખચં અપ્પસક્કિખચં, એવં ભવઠ્ઠ
 ભિક્કૂ વા ભિક્કુણ્ણી વા સંજય-વિરય-પડિહય-પચ્ચક્ખાય-
 પાવકમ્મે દિઆ વા રાઓ વા એગઓ વા પરિસાગઓ
 વા, સુત્તે વા જગરમાણે વા, એસ ખલુ અદિન્નાદાણુસ્સ
 વેરમણે હિચ્ચે સુહં ખમે નિસ્સેસિચ્ચે આણુગામિચ્ચે પાર-
 ગામિચ્ચે સંવેસિં પાણાણું સંવેસિં ભૂઆણું સંવેસિં
 સત્તાણું અદુક્ખણયાચ્ચે અસોઆણયાચ્ચે અજૂરણયાચ્ચે
 અતિપ્પણયાચ્ચે અપીડણયાચ્ચે અપરિઆવણયાચ્ચે આણુદવણ-
 યાચ્ચે મહત્થે મહાણુણે મહાણુભાવે મહાપુરિસાણુચ્ચિણ્ણે
 પરમરિસિદ્ધેસિચ્ચે પસત્થે, તં દુક્ખક્ખણયાચ્ચે કમ્મક્ખણયાચ્ચે
 સુક્ખણયાચ્ચે ખોહિલાભાચ્ચે સંસારુત્તારણાચ્ચે ત્તિ કદ્દહુ ઉવ-
 સંપન્નેજ્જતાણું વિહરામિ । તચ્ચે ભંતે ! મહુવ્વચ્ચે ઉવટ્ઠિઠ્ઠ-
 ઓમિ સંવાઓ અદિન્નાદાણુઓ વેરમણું ॥ ૩ ॥

અહાવરે ચઉત્થે ભંતે ! મહુવ્વચ્ચે મેહુણાઓ વેરમણું
 સંવં ભંતે ! મેહુણું પચ્ચક્ખામિ; સે દિવ્વં વા માણુસં
 વા તિરિક્ખજ્જેણિચ્ચં વા, નેવ સયં મેહુણું સેવિજ્જ, નેવન્નેહિં
 મેહુણું સેવાવિજ્જ, મેહુણું સેવંતેવિ અન્ને ન સમાણ્ણણામિ,
 જાવજ્જવાચ્ચે તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાચ્ચે કાચ્ચેણું
 ન કરેમિ, ન કારવેમિ, કરંતં પિ અન્નં ન સમાણ્ણણામિ,
 તસ્સ ભંતે ! પડિછમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું
 વોસિરામિ. સે મેહુણે ચઉવ્વિહે પન્નત્તે

તં જહાદંવચો ખિત્તચો કાલચો ભાવચો, દંવચો છું
 મેહુણે રૂવેસુ વા રૂવસહગચેસુ વા, ખિત્તચો છું મેહુણે
 ઉઠ્ઠોચો વા અહોદોચો વા તિરિયદોચો વા, કાલચો છું
 મેહુણે દિઆ વા રાચો વા, ભાવચો છું મેહુણે રાગેણ
 વા દોસેણ વા, જં મચો ઇમસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપણુત્તસ્સ
 અહિંસાલક્ખણુત્તસ્સ સમ્યાહિરિઠ્ઠઅસ્સ વિણુયમૂલત્તસ્સ ખંતિ-
 ખપહાણુત્તસ્સ અહિરન્નસોવન્નિઅસ્સ ઉવસમપલવત્તસ્સ નવખં-
 ભચેરણુત્તસ્સ અપયમાણુત્તસ્સ ભિક્ખાવિત્તિ(અં)ત્તસ્સ કુક્ખીસં-
 ખલત્તસ્સ નિરગ્ગિસરણુત્તસ્સ સંપક્ખાલિઅસ્સ અત્તદોસત્તસ્સ
 ગુણુગ્ગાહિઅસ્સ નિવ્વિઆરત્તસ્સ નિવ્વિત્તિલક્ખણુત્તસ્સ પંચ-
 મહંવયજુત્તસ્સ અસંનિહિસંચયત્તસ્સ અવિસંવાઈત્તસ્સ સંસાર-
 પારગામિઅસ્સ નિવ્વાણુગમણુપજ્જવસાણુક્કલત્તસ્સ પુવ્વિ અન્ના-
 ણુયાચે અસવણુયાચે અખોહિ(આ)ચે અણુભિગમેણું અભિગ-
 મેણુ વા પમાચેણું રાગદોસપરિખલ્લયાચે ખાલયાચે મોહયાચે
 મંદયાચે કિહયાચે તિગારવગરુ(અ)યાચે ચઉક્કસાઓવગચેણું
 પચિંદિઓવસદ્દેણું પડુપ્પન્નભારિયાચે સાયાસુદ્ધખમાણુપાલ-
 ચંતેણું ઇહં વા ભવે, અન્નેસુ વા ભવગ્ગહણેસુ, મેહુણું
 સેવિઅં વા સેવાવિઅં વા સેવિજ્જતં વા પરેહિં સમાણુ-
 ન્નાયં તં નિંદામિ ગરિહામિ, તિવિહં તિવિહેણું મણેણું
 વાયાચે કાચેણું, અઈયં નિંદામિ, પડુપ્પન્નં સંવરેમિ,
 અણુગયં પરચક્ખામિ સંવં મેહુણું, જાવજ્જવાચે અણિ-
 સ્સિઓ હં નેવ સયં મેહુણું સેવિજ્જા, નેવન્નેહિં મેહુણું
 સેવાવિજ્જા, મેહુણું સેવંતે વિ અન્ને ન સમાણુજાણિજ્જા,
 તં જહા-અરિહંતસક્ખિઅં સિદ્ધસક્ખિઅં સાહુસક્ખિઅં

દેવસદ્ધિખઅં અપ્પસદ્ધિખઅં, એવં ભવઠંભિક્ખૂવા ભિક્ખુણી
 વા સંજય-વિરયપડિહય-પચ્ચક્ખાય-પાવકમ્મે દિઆ વા
 રાઓ વા, એગઓ વા, પરિસાગઓ વા સુત્તે વા જાગરમાણે
 વા, એસ ખલુ મેહુણુસ્સ વેરમણે હિએ સુદે ખમે નિસ્સે-
 સિએ આણુગામિએ પારગામિએ સંવેસિં પાણાણં સંવેસિં
 ભૂઆણં સંવેસિં જીવાણં સંવેસિં સત્તાણં અદુક્ખણુયાએ
 અસોઅણુયાએ અજૂરણુયાએ અતિપ્પણુયાએ અપીઠણુયાએ
 અપરિઆવણુયાએ આણુદવણુયાએ મહત્થે મહાગુણે મહાણુભાવે
 મહાપુરિસાણુચિન્ને પરમરિસિદ્ધેસિએ પસત્થે, તં દુક્ખક્ખયાએ
 કમ્મક્ખયાએ સુક્ખયાએ જોહિલાભાએ સંસારિતારણુએ
 ત્તિ કદ્દુ ઉવસંપન્નિજ્જતાણં વિહરામિ, ચઉત્થે ભંતે!
 મહુવ્વએ ઉવટ્ઠિઓ મિ સંવાઓ મેહુણુઓ વેરમણં. ૪-

અહાવરે પંચમે ભંતે ! મહુવ્વએ પરિગ્ગહાઓ
 વેરમણં, સંવં ભંતે ! પરિગ્ગહં પચ્ચક્ખામિ, સે અપ્પં
 વા ખહું વા, અણું વા થૂલં વા, ચિત્તમંતં વા અચિત્તમંતં
 વા, નેવ સયં પરિગ્ગહં પરિગિણ્ણિહનન, નેવન્નેહિં
 પરિગ્ગહં પરિગિણ્ણાવિનન, પરિગ્ગહં પરિગિણ્ણંતેવિ અન્ને
 ન સમણુજાણામિ, જાવજજીવાએ તિવિહં તિવિહેણું મણેણું
 વાયાએ કાએણું ન કરેમિ, ન કારવેમિ, કરંતં પિ અન્નં
 ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે ! પડિછમામિ નિંદામિ
 ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિરામિ ॥ સે પરિગ્ગહે ચઉવ્વિહે
 પન્નત્તે. તં જહા દુવ્વઓ ખિત્તઓ કાલઓ ભાવઓ ।
 દુવ્વઓ ણું પરિગ્ગહે સચિત્તાચિત્તમીસેસુ દુવ્વેસુ । ખિત્તઓ ।

ભું પરિગ્ગહે ૧ સંવદ્ધોએ । કાલઓ ભું પરિગ્ગહે દિવ્યા
 વા રાઓ વા । ભાવઓ ભું પરિગ્ગહે અપ્યગ્ધે વા મહુગ્ધે
 વા, રાગેણ વા દોસેણ વા । જ' મઓ ઇમરસ ધરમરસ
 કેવલિપત્તરસ અહિંસાલક્ષણરસ સમ્યાહિદ્ધિઅરસ
 વિણુયમૂલરસ ખંતિઅપહાણરસ અહિરણુસોવન્નિઅરસ
 ઉવસમપલવરસ નવખંભચેરણુત્તરસ અપયમાણરસ
 ભિક્ષુખાવિત્તિ(અ)રસ કુક્ષીસંખલરસ નિરગ્ગિસરણરસ
 સંપક્ષાલિઅરસ ચત્તદોસરસ ગુણુગાહિઅરસ નિવ્વિઆરસ
 નિવ્વિત્તિલક્ષણરસ પંચમહુવ્વયજુત્તરસ અસંનિહિસંચયરસ
 અવિસંવાધઅરસ સંસારપારગામિઅરસ નિવ્વાણુગમણુ—
 પન્નજવસાણુકલરસ પુવ્વિં અજ્ઞાણુયાએ અસવણુયાએ અખોહિ
 આ એ અણુભિગમેણું અભિગમેણુ વા પમાએણું રાગદોસ—
 પડિખદ્ધયાએ ખાલયાએ મોહયાએ મંદયાએ કિહયાએ
 તિગારવગરુ(અ)યાએ અઉલ્લસાઓવગએણું પંચિંદિંઓવ-
 સદેણું પહુપ્પન્નભારિયાએ સાયાસુક્ખમાણુપાલયંતેણું ઇહં
 વા ભવે, અન્નેસુ વા ભવગ્ગહણેસુ, પરિગ્ગહો ગહિઓ વા
 ગાહાવિઓ વા ઘિપ્પંતો વા પરેહિં સમાણુજ્ઞાઓ, તં
 નિંદામિ, ગરિહામિ, તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાએ
 કાએણું અઈઅં નિંદામિ, પહુપ્પન્નં સંવરેમિ, અણુગયં
 પચ્ચક્ખામિ સંવં પરિગ્ગહં, જીવજ્જીવાએ અણિસ્સિઓ
 હં નેવ સયં પરિગ્ગહં પરિગિણિહજ્જ, નેવન્નેહિં પરિગ્ગહં
 પરિગિણહાવિજ્જ, પરિગ્ગહં પરિગિણહંતે વિ અન્ને ન
 સમાણુજ્જાણિજ્જ (ણામિ). તં જહા—અરિહંતસક્કિખઅં

સિદ્ધસદ્ધિખચં સાહુસદ્ધિખચં દેવસદ્ધિખચં અપ્પસદ્ધિખચં,
એવં ભવઈ ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણી વા સંજય-વિરય-પડિહય
-પચ્ચક્ખાય પાવકમ્મે દિઆ વા રાઓ વા, એગઓ વા
પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા જગરમાણે વા, એસ ખલુ
પરિગ્ગહસ્સ વેરમણે હિએ સુહે ખમે નિસ્સેસિએ આણુગામિએ
પારગામિએ સંવેસિં પાણાણું સંવેસિં ભૂઆણું સંવેસિં
જીવાણું સંવેસિં સત્તાણું અહંખણુયાએ અસોઅણુયાએ
અજૂરણુયાએ અતિપ્પણુયાએ અપીડણુયાએ અપરિઆવ-
ણુયાએ આણુદવણુયાએ મહત્થે મહાગુણે મહાણુભાવે
મહાપુરિસાણુચિન્ને પરમરિસિદ્ધેસિએ પસત્થે તં હંખંખયાએ
કમ્મખયાએ સુખયાએ ખોહિલાભાએ સંસારુત્તારણાએ
ત્તિ કદ્દહુ ઉવસંપન્નિજ્જતાણું વિહરામિ, પંચમે ભંતે !
મહુવ્વએ ઉવદ્ધિઓ મિ સંવાઓ પરિગ્ગહાઓ વેરમણું. ૫

અહાવરે છદ્ધે ભંતે ! વએ રાઈભોઅણુઓ વેરમણું;
સંવં ભંતે ! રાઈભોઅણું પચ્ચક્ખામિ, સે અસણું વા પાણું
વા ખાઈમં વા સાઈમં વા, નેવ સયં રાઈ ભુન્નિજ્જા, નેવન્નેહિં
રાઈ ભુન્નવિજ્જા, રાઈ ભુન્નંતે વિ અન્ને ન સમાણુજાણામિ,
જાવજાણુવાએ તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાએ કાએણું
ન કરેમિ, ન કારવેમિ, કરંતં પિ અત્તં ન સમાણુજાણામિ,
તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમાંમિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું
વોસિરામિ, સે રાઈભોઅણે અહિવ્વિહે પત્તત્તે, તં જહા
દુવ્વઓ ખિત્તઓ કાલઓ ભાવઓ, દુવ્વઓ ણું રાઈભોઅણે
અસણે વા પાણે વા ખાઈમે વા સાઈમે વા, ખિત્તઓ ણું
રાઈભોઅણે સમયખિત્તે, કાલઓ ણું રાઈભોઅણે દિઆ

વા રાએ વા, ભાવએ ભું રાઇભોઅણે તિત્તે વા કડુએ
 વા કસાએ વા અંખિદે વા મહુરે વા લવણે વા રાગેણ
 વા દોસેણ વા, જં મએ ઇમસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપત્તત્તસ્સ
 અહિંભાલક્ખણસ્સ સન્ન્યાહિદિઠ્ઠાસ્સ વિણુયમૂલસ્સ
 ખંતિપ્પહાણસ્સ અહિરણુસોવન્નિઅસ્સ ઉવસમપલવસ્સ
 નવખંભચેરગુત્તસ્સ અપયમાણસ્સ ભિક્ખાવિત્તિ(અ)સ્સ
 કુક્ખીસંખલસ્સ નિરગ્ગિસરણસ્સ સંપક્ખાલિઅસ્સ
 અત્તદોસસ્સ ગુણુગાહિઅસ્સ નિવ્વિઆરસ્સ નિવ્વિત્તિલક્ક-
 ખણસ્સ પંચમહુવયજુત્તસ્સ અસંનિહિસંચયસ્સ અવિસંવા
 ઇઅસ્સ સંસારપારગામિઅસ્સ નિવ્વાણુગમણુ-પજ્જવસાણુ-
 કલસ્સ પુવ્વિં અન્નાણુયાએ અસવણુયાએ અખોહિ(આ)એ
 અણુભિગમેણું અભિગમેણુ વા પમાએણું રાગદોસપડિખદ્ધયાએ
 ખાલયાએ મોહયાએ મંદયાએ કિહયાએ તિગારવગરુ(અ)યાએ
 અઉલ્લસાઓવગએણું પંચિદિઓવસદ્દેણું પડુપ્પત્તભારિઆએ
 સાયાસુક્ખમણુપાલયંતેણું ઇહં વા ભવે, અન્નેસુ વા
 ભવગ્ગહણેસુ, રાઇભોઅણું ભુત્તં વા, ભુંભવિઅં વા, ભુંજંતં
 વા પરેહિં સમણુન્નાયં, તં નિંદામિ ગરિહામિ તિવિહં
 તિવિહેણું મણેણું વાયાએ કાએણું, અઈઅં નિંદામિ,
 પડુપ્પત્તં સંવરેમિ, અણુગયં પચ્ચક્ખામિ સંવં રાઇભોઅણું,
 ભવજ્જવાએ અણુસ્સિસઓ હં નેવ સયં રાઈ ભુંજિજ્જા,
 નેવન્નેહિં રાઈ ભુંજિજ્જા રાઈ ભુંજંતે વિ અન્ને ન
 સમણુજ્જાણિજ્જા (ણામિ) તં જહા-અરિહંતસક્ખિઅં
 સિદ્ધસક્ખિઅં સાહુસક્ખિઅં દેવસક્ખિઅં-અપ્પસક્ખિઅં,
 એવં ભવઈ ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણી વા સંજય-વિરય-

પડિહય-પચ્ચક્ષુખાય પાવકસ્મે દિવ્યા વા રાત્રો વા, ચેગચો
 વા પરિસાગચો વા, સુત્તે વા જાગરમાણે વા, એસ ખલુ
 રાઇભોઆણુસ્સ વેરમણે હિચ્છે સુદે ખમે નિસ્સેસિચ્છે
 આણુગામિચ્છે પારગામિચ્છે સંવેસિં પાણાણું સંવેસિં
 ભૂઆણું સંવેસિં સત્તાણું અદુક્ખણુયાચ્છે અસોઆણુયાચ્છે
 અજૂરણુયાચ્છે અતિપ્પણુયાચ્છે અપીડણુયાચ્છે અપરિઆવણુ-
 યાચ્છે અણુદવણુયાચ્છે મહત્થે મહાગુણે મહાણુભાવે
 મહાપુરિસાણુચિન્ને પરમરિસિદ્ધેસિચ્છે પસત્થે, તં દુક્ખદુક્ખ-
 યાચ્છે કમ્મદુક્ખયાચ્છે મુદ્દુક્ખયાચ્છે યોહિલાભાચ્છે સંસારિતા-
 રણુચ્છે ત્તિ કદ્દુ ઉવસંપન્નિજ્જતાણું વિહરામિ છદ્ધે ભંતે !
 વચ્છે ઉવદ્ધિઠ્ઠોમિ સંવાચ્છો રાઇભોઆણુઓ વેરમણું ૬

ઇચ્છેઈઆઈ પંચમહોવચાઈ રાઇભોઆણુવેરમણુછદ્ધાઈ

અત્તહિઅદ્ધયાચ્છેઉવસંપન્નિજ્જતાણું વિહરામિ.

અપ્પસત્થા ય જે જોગા, પરિણામા ય દારૂણા;

પ્રાણાઈવાયસ્સ વેરમણે, એસ વુત્તે અઈક્કમે. ૧

તિવ્વરાગા ય જા ભાસા, તિવ્વદોસા તહેવ ય;

સુસાવાયસ્સ વેરમણે, એસ વુત્તે અઈક્કમે. ૨

ઉગ્ગહં સિ અજાઈત્તા, અવિદ્ધિન્ને ય ઉગ્ગહે;

અદ્ધિન્નાદાસસ્સ વેરમણે, એસ વુત્તે અઈક્કમે. ૩

સદ્દા રુવા રસા ગંધા-ફાસાણું પવિયારણા,

મેહુણુસ્સ વેરમણે, એસ વુત્તે અઈક્કમે. ૪

ઇચ્છા મુચ્છા ય ગેહી ય, કંખા લોભે ય દારૂણે,

પરિગ્ગહસ્સ વેરમણે, એસ વુત્તે અઈક્કમે. ૫

અઈમત્તે અ આહારે, સૂરખિત્તાંમિ સંકિચ્છે;

રાઇભોઆણુસ્સ વેરમણે, એસ વુત્તે અઈક્કમે. ૬

- દંસણનાણચરિત્તે અવિરાહિત્તા ઠિચ્છો સમણધમ્મે;
પઠમં વયમાણુરૂપે, વિરયા મો પાણાઈવાયાચ્છો. ૭
- દંસણનાણચરિત્તે, અવિરાહિત્તા ઠિચ્છો સમણધમ્મે;
બીઅં વયમાણુરૂપે, વિરયા મો મુસાવાયાચ્છો. ૮
- દંસણનાણચરિત્તે, અવિરાહિત્તા ઠિચ્છો સમણધમ્મે;
તઈઅં વયમાણુરૂપે, વિરયા મો અદિન્નાદાણાચ્છો. ૯
- દંસણનાણચરિત્તે, અવિરાહિત્તા ઠિચ્છો સમણધમ્મે;
ચઉત્થં વયમાણુરૂપે, વિરયા મો મેહુણાચ્છો. ૧૦
- દંસણનાણચરિત્તે, અવિરાહિત્તા ઠિચ્છો સમણધમ્મે;
પંચમં વયમાણુરૂપે, વિરયા મો પરિગ્ગહાચ્છો. ૧૧
- દંસણનાણચરિત્તે, અવિરાહિત્તા ઠિચ્છો સમણધમ્મે;
છટ્ઠં વયમાણુરૂપે, વિરયા મો રાઈલોઆણાચ્છો. ૧૨
- આલયવિહારસમિચ્છો, જુત્તો ગુત્તો ઠિચ્છો સમણધમ્મે;
પઠમં વયમાણુરૂપે, વિરયા મો પાણાઈવાયાચ્છો. ૧૩
- આલયવિહારસમિચ્છો, જુત્તો ગુત્તો ઠિચ્છો સમણધમ્મે;
બીઅં વયમાણુરૂપે, વિરયા મો મુસાવાયાચ્છો. ૧૪
- આલયવિહારસમિચ્છો, જુત્તો ગુત્તો ઠિચ્છો સમણધમ્મે;
તઈઅં વયમાણુરૂપે, વિરયા મો અદિન્નાદાણાચ્છો. ૧૫
- આલયવિહારસમિચ્છો, જુત્તો ગુત્તો ઠિચ્છો સમણધમ્મે;
ચઉત્થં વયમાણુરૂપે, વિરયા મો મેહુણાચ્છો. ૧૬
- આલયવિહારસમિચ્છો, જુત્તો ગુત્તો ઠિચ્છો સમણધમ્મે;
પંચમં વયમાણુરૂપે, વિરયા મો પરિગ્ગહાચ્છો. ૧૭
- આલયવિહારસમિચ્છો, જુત્તો ગુત્તો ઠિચ્છો સમણધમ્મે;
છટ્ઠં વયમાણુરૂપે, વિરયા મો રાઈલોઆણાચ્છો. ૧૮

- આત્રયવિહારસમિઓ, જુત્તો ઠિઓ સમણધર્મે;
તિવિહેણ અપ્પમત્તો, રક્ખામિ મહુવ્વએ પંચ. ૧૯
- સાવજ્જભોગમેગં, મિચ્છત્તં ભોગમેવ અન્નાણું;
પરિવજ્જતો જુત્તો, રક્ખામિ મહુવ્વએ પંચ. ૨૦
- અણુવજ્જભોગમેગં, સમ્મત્તં ભોગમેવ નાણું તુ;
ઉવસંપન્નો જુત્તો, રક્ખામિ મહુવ્વએ પંચ. ૨૧
- દો એવ રાગદોસે, હુન્નિ ય આણાઈં અદ્દરૂદાઈં;
પરિવજ્જતો જુત્તો, રક્ખામિ મહુવ્વએ પંચ. ૨૨
- હુવિહં ચરિત્તધર્મં, હુન્નિ ય આણાઈં ધર્મસુક્કાઈં;
ઉવસંપન્નો જુત્તો, રક્ખામિ મહુવ્વએ પંચ. ૨૩
- કિણ્ણુ નીલા કાઠિ, તિન્નિ ય લેસાઓ અપ્પસત્થાઓ;
પરિવજ્જતો જુત્તો, રક્ખામિ મહુવ્વએ પંચ. ૨૪
- તેજી પમહા સુક્કા, તિન્નિ ય લેસાઓ સુપ્પસત્થાઓ;
ઉવસંપન્નો જુત્તો, રક્ખામિ મહુવ્વએ પંચ. ૨૫
- મણ્ણસા મણ્ણસન્ન્યવિગિ, વાયાસન્ન્યેણુ કરણસન્ન્યેણુ;
તિવિહેણુ વિ સન્ન્યવિઓ, રક્ખામિ મહુવ્વએ પંચ. ૨૬
- ચત્તારિ ય દુહસિન્નજ, ચઉરો સન્ના તહા કસાયા ય;
પરિવજ્જતો જુત્તો, રક્ખામિ મહુવ્વએ પંચ. ૨૭
- ચત્તારિ ય સુહસિન્નજ, ચઉવિહં સંવરં સમાહિં ચ,
ઉવસંપન્નો જુત્તો, રક્ખામિ મહુવ્વએ પંચ. ૨૮
- પંચેવ ય કામગુણે, પંચેવ ય આણુવે મહાદોસે;
પરિવજ્જતો જુત્તો, રક્ખામિ મહુવ્વએ પંચ. ૨૯
- પંચિદ્વિસંવરણું તહેવ પંચવિહમેવ સન્નઆયં;
ઉવસંપન્નો જુત્તો, રક્ખામિ મહુવ્વએ પંચ. ૩૦

- છજીવનિકાયવહં, છપ્પિય ભાસાઉ અપ્પસત્થાઓ;
 પરિવજ્જતો ગુત્તો, રક્ષામિ મહુવ્વએ પંચ. ૩૧
- છવ્વિહમખિભંતરયં બજ્ઝં પિ ય છવ્વિહં તવોકમ્મં;
 ઉવસંપન્નેા જુત્તો રક્ષામિ મહુવ્વએ પંચ. ૩૨
- સત્ત ય ભયઠાણાઈ, સત્તવિહં એવ નાણુવિખલંગં;
 પરિવજ્જતો ગુત્તો, રક્ષામિ મહુવ્વએ પંચ. ૩૩
- પિંડેસણુ પાણેસણુ, ઉગ્ગહ સત્તિછ્ચયા મહુજ્ઝયણુ;
 ઉવસંપન્નેા જુત્તો, રક્ષામિ મહુવ્વએ પંચ. ૩૪
- અદ્દુ ય મયઠાણાઈ, અદ્દુ ય કમ્માઈ તેસિં બંધં ચ;
 પરિવજ્જતો ગુત્તો, રક્ષામિ મહુવ્વએ પંચ. ૩૫
- અદ્દુ ય પવયણુમાયા, દ્વિદ્દા અદ્દુવિહનિદ્ધિઠઅદ્દેહિં;
 ઉવસંપન્નેા જુત્તો, રક્ષામિ મહુવ્વએ પંચ. ૩૬
- નવં પાવનિઆણાઈ, સંસારત્થા ય નવવિહા જીવા;
 પરિવજ્જતો ગુત્તો રક્ષામિ મહુવ્વએ પંચ. ૩૭
- નવ બંલચેરગુત્તો, હનવવિહં બંલચેરપરિસુદ્ધં;
 ઉવસંપન્નેા જુત્તો, રક્ષામિ મહુવ્વએ પંચ. ૩૮
- ઉવધાયં ચ દસવિહં, અસંવરં તહુ ય સંકિલેસં ચ;
 પરિવજ્જતો ગુત્તો, રક્ષામિ મહુવ્વએ પંચ. ૩૯
- સચ્ચસમાહિટ્ટાણા, દસ એવ દસઓ સમાણુધમ્મં ચ;
 ઉવસંપન્નેા જુત્તો, રક્ષામિ મહુવ્વએ પંચ. ૪૦
- આસાયણું ચ સંવં, તિગુણું ઇક્કારસં વિવજ્જતો;
 ઉવસંપન્નેા જુત્તો, રક્ષામિ મહુવ્વએ પંચ. ૪૧
- એવં તિદંડવિરઓ, તિગરણુસુદ્ધેા તિસદ્ધનીસદ્ધો;
 તિવિહેણુ પડિછંતો, રક્ષામિ મહુવ્વએ પંચ. ૪૨

ઇન્દ્રિયોન્મં મહાન્વય-ઉચ્ચારણું ચિરત્તં સલ્લુક્ષરણું
 ધિર્ધનલં વવસાઓ સાહણુદ્રેઠો પાવનિવારણું નિકાયણા
 ભાવવિસોહી પડાગાહરણું નિજજૂહણારાહણા ગુણાણં સંવ-
 રનેગો પસત્યજઞાણોવઉત્તયા જુત્તયા ય નાણે પરમદ્રેઠો
 ઉત્તમદ્રેઠો, એસ ખલુ તિત્થંકરેહિં રધરાગદોસમહણેહિં
 દેસિઓ પવયણુસ્સ સારો છજ્જીવનિકાયસંજમં ઉવચ્ચેસિચ્ચં
 તેલુક્કસક્કયં ઠાણં અખલુવગયા. નમો ત્યુ તે સિદ્ધ ખુદ્ધ
 સુત્ત નિરય નિસ્સંગ માણુમૂરણુ ગુણુરયણુસાયરમણંતમખ્યમેચ્ચ,
 નમો ત્યુ તે મહધ્મહાવીરવદ્ધમાણુસામિસ્સ, નમો ત્યુ તે
 અરહઓ, નમો ત્યુ તે ભગવઓ ત્તિ કદ્દે, એસા ખલુ
 મહાન્વય-ઉચ્ચારણા કયા. ઇન્દ્રિયામો સુત્તકિત્તાણું કાઉ-
 નમો તેસિં ખમાસમણાણં જેહિં ધ્મં વાધચ્ચં છવ્વિહમા-
 વસ્સયં ભગવંતં, તં જહા સામાધચ્ચં ૧, ચઉવીસત્થઓ
 ૨, વંદણુયં ૩, પડિક્કમણું ૪, કાઉસ્સગ્ગો ૫, પચ્ચક્ખાણં
 ૬, સંવેહિં પિ એચ્ચમ્મિ છવ્વિહે આવસ્સઓ ભગવંતે
 સસુત્તે સચ્ચત્થે સગંથે સનિજ્જીવિત્તિઓ સસંગહણિઓ જે
 ગુણા વા ભાવા વા અરિહંતેહિં ભગવંતેહિં પણ્ણત્તા વા
 પરુવિચ્ચા વા, તે ભાવે સદ્દહામો પત્તિયામો રોઓમો ક્કાસેમો
 પાલેમો અણુપાલેમો, તે ભાવે સદ્દહંતેહિં પત્તિચ્ચંતેહિં રોચ્ચં-
 તેહિં ક્કાસંતેહિં પાલંતેહિં અણુપાલંતેહિં, અંતોપક્ખસ્સ જં
 વાધચ્ચં પઢિચ્ચં પરિચ્ચકિચ્ચં પુચ્ચિચ્ચં અણુપેહિચ્ચં અણુપા-
 લિચ્ચં તં દુક્ખક્ખયાઓ કમ્મક્ખયાઓ સુદ્ધયાઓ
 જોહિલાભાઓ સંસારુત્તારણાઓ ત્તિ કદ્દે ઉવસંપનિજ્જત્તાણં
 વિહરામિ । અંતોપક્ખસ્સ જં ન વાધચ્ચં, ન પઢિચ્ચં,

ન પરિચ્છિન્નં, ન પુચ્છિન્નં, નાણુપેહિન્નં, નાણુપાલિન્નં,
સંતે ખલ્લે, સંતે વીરિન્ને સંતે પુરિસકારપરચ્છમે, તંસસ
આલોચ્છમે પહિચ્છમામે નિંદામે ગરિહામે વિઉદ્દેમે
વિસોહેમે અકરણ્યાચ્છે અણુદ્દેમે અહારિહં તવોકમ્મં
પાયચ્છિત્તં પડિવજ્જમામે, તંસસ મિચ્છા મિ દુચ્છડં.

નમે તેસિં ખમાસમાણાણં, જેહિં ઇમં વાઈચ્છં
અંગખાહિરં ઉચ્છાલિન્નં ભગવંતં તં જહા, દસવેઆલિન્નં
૧, કપ્પિઆકપ્પિચ્ચં ૨, ચુલ્લકપ્પસુચ્ચં ૩, મહાકપ્પસુચ્ચં
૪, એવાઈચ્ચં ૫, રાયપ્પસેણિચ્ચં ૬, જીવાલિગમે ૭,
પણ્ણવણ્ણ ૮, મહાપન્નવણ્ણ ૯, નંદી ૧૦, આણુઓગદારાઈ
૧૧, દેવિંદત્થઓ ૧૨, તંદુલવિચ્ચાલિન્નં ૧૩, અંદાવિજ્જયં
૧૪, પમાયપ્પમાયં ૧૫, પોરિસિમંડલં ૧૬, મંડલપ્પવેસો
૧૭, ગણિવિજ્જ ૧૮, વિજ્જનચરણવિણિચ્છઓ ૧૯, ઝાણુ-
વિલત્તી ૨૦, મરણવિલત્તી ૨૧, આયવિસોહિ ૨૨,
સંલેહણસુચ્ચં ૨૩, વીયરાયસુચ્ચં ૨૪, વિહારકપ્પો ૨૫,
ચરણવિહી ૨૬, આઉરપચ્ચકૂખાણં ૨૭, મહાપચ્ચકૂખાણં ૨૮,
સંવેહિં પિ એઅમ્મિ અંગખાહિરે ઉચ્છાલિન્ને ભગવંતે
સસુત્તે સચ્ચે સગંથે સનિજ્જુત્તિચ્ચે સસંગહણિચ્ચે જે ગુણા
વા ભાવા વા અરિહંતેહિં ભગવંતેહિં પન્નત્તા વા પરુવિચ્ચા
વા, તે ભાવે સદહામે પત્તિઆમે રોચ્છમે ક્કાસેમે પાલેમે
આણુપાલેમે, તે ભાવે સદહંતેહિં પત્તિચ્ચંતેહિં રોચ્ચંતેહિં ક્કાસ-
ંતેહિં પાલંતેહિં આણુપાલંતેહિં અંતોપકૂખસં જં વાઈચ્ચં
પહિચ્ચં પરિચ્છિન્નં પુચ્છિન્નં આણુપેહિન્નં આણુપાલિન્નં
તં હંકૂખકૂખયાચ્છે કમ્મકૂખયાચ્છે મુકૂખયાચ્છે ઝોહિલાભાચ્છે

સંસારુત્તારણાએ ત્તિ કદ્દુ ઉવસંપન્નિજ્ઞતાં છાં વિહરમિ,
અંતોપદ્મખસ જં ન વાઇઅં, ન પઢિઅં, ન પરિઅદ્વિઅં,
ન પુચ્છિઅં, નાણુપેહિઅં, નાણુપાલિઅં, સંતે ખલે, સંતે
વીરિએ, સંતે પુરિસકારપરચ્છમે, તસસ આલોએમો પડિચ્છ-
મામો નિંદામો ગરિહામો વિઉદ્દેમો વિસોહેમો અકરણયાએ
અબ્બુદ્દેમો અહારિહં તવોકમ્મં પાયચ્છિતં પડિવજ્જમો
તસસ મિચ્છામિ દુચ્છંડં.

નમો તેસિં જમાસમણાણું જોહ ઇમં વાઇઅં
અંગખાહિરં કાલિઅં ભગવંતં તં જહા—ઉત્તરજ્ઞયણાઈ
૧, દસાઓ ૨, કપ્પો ૩, વવહારો ૪, ઇસિલાસિઆઈ
૫, નિસીહં ૬, મહાનિસીહં ૭, જંબુદીવપત્તત્તી
૮, સૂરપત્તત્તી ૯, અંદપન્નત્તી ૧૦, દીવસાગરપત્તત્તી
૧૧, ખુદ્ધિયાવિમાણુપવિલત્તી ૧૨, મહદ્ધિઆવિમાણુ-
પવિલત્તી ૧૩, અંગચૂલિઆએ ૧૪, વગ્ગચૂલિઆએ
૧૫, વિવાહચૂલિઆએ ૧૬, અરુણોવવાએ ૧૭, વરુણોવ-
વાએ ૧૮, ગરુલોવવાએ ૧૯, (ધરણોવવાએ) વેસમણો-
વવાએ ૨૦, વેલંધરોવવાએ ૨૧, દેવિંદોવવાએ ૨૨.
ઉટ્ટાણુસુએ ૨૩, સસુટ્ટાણુસુએ ૨૪. નાગપરિઆવલિઆણું
૨૫, નિરિયાવલિઆણું ૨૬, કપ્પિઆણું ૨૭, કપ્પવટિ-
સયાણું ૨૮, પુચ્છિઆણું ૨૯, પુચ્છચૂલિઆણું ૩૦,
(વણ્ણિહઆણું) વણ્ણિહદસાણું ૩૧, આગ્રીવિસલાવણાણું
૩૨, દિટ્ઠિવિસલાવણાણું ૩૩, ચારણુ(સુમિણુ)લાવણાણું
૩૪, મહાસુમિણુલાવણાણું ૩૫, તેઅગ્ગિનિસગ્ગાણું ૩૬,
સંવેહિં પિ એઅમ્મિ અંગખાહિરે કાલિએ ભગવંતે

સસુત્તે સચ્ચત્થે સગંથે સનિબ્બુત્તિચ્ચે સસંગહણિચ્ચે જે
 ગુણા વા ભાવા વા ચરિહંતેહિં ભગવંતેહિં પન્નતા વા
 પરુવિઆ વા, તે ભાવે સદહામો પત્તિઆમો રોચ્ચેમો
 ક્ષાસેમો પાલેમો આણુપાલેમો તે ભાવે સદહંતેહિં પત્તિચ્ચંતેહિં
 રોચંતેહિં ક્ષાસંતેહિં પાલંતેહિં આણુપાલંતેહિં અંતોપક્ખ-
 રસ જં વાઇચ્ચં, પઠિચ્ચં પરિચ્ચદ્વિચ્ચં પુચ્છિચ્ચં આણુપેહિચ્ચં
 આણુપાલિચ્ચં, તં હુક્ખખ્યાચ્ચે કમ્મખ્યાચ્ચે સુક્ખ્યાચ્ચે
 ખોહિલાભાચ્ચે સંસારુત્તારણાચ્ચે ત્તિ કદ્દહુ ઉવસંપન્નિજ્જતા
 ણું વિહરામિ, અંતોપક્ખરસ જં ન વાઇચ્ચં ન પઠિચ્ચં
 ન પરિચ્ચદ્વિચ્ચં ન પુચ્છિચ્ચં નાણુપેહિચ્ચં નાણુપાલિચ્ચં, સંતે
 અલ્લે સંતે વીરિચ્ચે સંતે પુરિસકારપરચ્ચમે તસ્સ આલોચ્ચેમો
 પડિચ્ચમામો નિંદામો ગરિહામો વિઉદ્દેમો વિસોહેમો અક-
 રણ્યાચ્ચે અબ્ભુદ્દેમો અહારિહં તવોકમ્મં પાયચ્છિત્તં
 પડિવજ્જામો તસ્સ મિચ્છામિ હુચ્છંડં,

નમો તેસિં ખમાસમણાણું જેહિં ઇમં વાઇચ્ચં
 હવાલસંગં ગણિપિડગં ભગવંતં, તં જહા-આચારો
 ૧, સૂચગડો ૨, ઠાણું ૩, સમવાચ્ચો ૪, વિવાહપન્નત્તી
 ૫, નાયાધમ્મકહાચ્ચો ૬, ઉવાસગદસાચ્ચો ૭, અંતગડ-
 દસાચ્ચો ૮, આણુત્તરોવવાઇચ્ચદસાચ્ચો ૯, પણ્ડાવાગરણું
 ૧૦, વિવાગસુચ્ચં ૧૧ દિદ્ધિઠવાચ્ચો ૧૨, સંવેહિં પિ
 ચ્ચેચ્ચંમિ હવાલસંગે ગણિપિડગે ભગવંતે સસુત્તે સચ્ચત્થે
 સગંથે સણિબ્બુત્તિચ્ચે સસંગહણિચ્ચે જે ગુણા વા ભાવા
 વા ચરિહંતેહિં ભગવંતેહિં પન્નતા વા પરુવિઆ વા, તે ભાવે
 સદહામો પત્તિઆમો રોચ્ચેમો ક્ષાસેમો પાલેમો આણુપાલેમો,

તે ભાવે સદહંતેહિં પત્તિઅંતેહિં રોયંતેહિં ક્ષાસંતેહિં પાલં-
 તેહિં આણુપાલંતેહિં અંતોપક્રમસ્સ જં વાઘઅં પઠિઅં
 પરિઅટ્ઠિઅં પુચ્છિઅં આણુપેહિઅં આણુપાલિઅં તં
 હુક્ખક્રખયાએ કમ્મક્રખયાએ મુક્ખયાએ યોહિલાભાએ
 સંસારુત્તારણાએ ત્તિ કદ્દહુ ઉવસંપન્નિજ્જતા ભું વિહરામિ.
 અંતોપક્રમસ્સ જં ન વાઘઅં ન પઠિઅં ન પરિઅટ્ઠિઅં
 ન પુચ્છિઅં નાણુપેહિઅં નાણુપાલિઅં, સંતે ખલે સંતે
 વીરિએ સંતે પુરિસકારપરછમે, તસ્સ આલોએમો પડિછ-
 મામો નિંદામો ગરિહામો વિઉદ્દેમો વિસોહેમો અકરણયાએ
 અબ્બુદ્દેમો અહારિહં તવોકમ્મં પાયચ્છિત્તં પડિવજ્જમો
 તસ્સ મિચ્છામિ હુછકં.

નમો તેસિં ખમાસમણાણં જેહિં ઇમં વાઘઅં
 હવાલસંગં ગણિપિડગં ભગવંતં તં જહા સમ્મં કાએણું
 ક્ષાસંતિ પાલંતિ પૂરંતિ તીરંતિ કિટ્ઠંતિ સમ્મં આણુએ
 આરાહંતિ, અહં ચ નારાહેમિ, તસ્સ મિચ્છામિ
 હુછકં ॥ ૮ ॥

સુઅદ્દેવયા ભગવઈ, નાણુવરણી અ કમ્મસંધાયં;
 તેસિં ખવેઉ સયયં, જેસિં સુઅસાયરે ભત્તી ॥ ૧ ॥

॥ ૮ ॥ શ્રી પાક્ષિકખામણા.

ઈચ્છામિ ખમાસમણો! પિઅં ચ મે જં લે, હટ્ઠાણં
 તુટ્ઠાણં, અખ્ખાયંકાણં, અભગ્ગનેગાણં; સુસીલાણં, સુવ્વ-
 યાણં સાયરિયઉવજ્જાયાણં, નાણેણં દંસણેણં, અરિત્તેણં,
 તવસા અખ્ખાણં ભાવેમાણુણં, ખહુસુભેણુ લે દિવસો

પોસહો પકૂખો વઘછંતો; અન્નો ય લે કહ્વાણેણં પન્નુ-
વરિઠ્ઠો, સિરસા મણુસા મત્થએણુ વંદામિ. ૧
(શુરવાક્યમ્) તુબ્ભેહિં સમં.

ધરંછામિ ખમાસમણો ! પુવ્વિં ચેઠઆઈં વંદિતા,
નમંસિતા, તુબ્ભણ્હં પાયમૂલે વિહરમાણેણં, જે કેઈ
બહુદેવસિયા સાહુણો દિઠ્ઠા સમાણા વા વસમાણા વા
ગામાણુગામં દ્વંધન્નમાણા વા, રાઈણિયા સંપુચ્છંતિ,
ઓમરાઈણિયા વંદંતિ. અન્નજયા વંદંતિ અન્નિજયાઓ
વંદંતિ, સાવયા વંદંતિ, સાવિયાઓ વંદંતિ, અહંપિ
નિસ્સદ્ધો નિચ્છસાઓ ત્તિ કદ્દહુ સિરસા મણુસા મત્થએણુ
વંદામિ. ૧ (શુરવાક્યમ્) અહમવિ વંદાવેમિ ચેઠઆઈં.

ધરંછામિ ખમાસમણો ! ઉવરિઠ્ઠોહં, (અબ્ભુરિઠ્ઠ-
ઓહં) તુબ્ભણ્હં, સંતિઅં, અહાકખ્પં વા, વત્થં વા,
પડિગ્ગહં વા, કંબલં વા, પાયપુચ્છણં વા (ચયહરણં વા)
અકૂખરં વા પયં વા ગાહં વા સિલોગં વા (સિલોગદ્ધં વા)
અદ્દહં વા, હેઉ વા, પસિણં વા, વાગરણં વા, તુબ્ભેહિં
ચિઅત્તેણં દિનં, મએ અવિણુએણુ પડિચ્છિઅં, તસ્સ
મિચ્છા મિ દુચ્છં. ॥ ૩ ॥ (શુરવાક્યમ્) આયચિયસંતિઅં.

ધરંછામિ ખમાસમણો ! અહમપુન્વાઈં, કયાઈં ચ મે,
કિઈકમ્માઈં, આયારમંતરે, વિણુયમંતરે, સેહિઓ, સેહા-
વિઓ, સંગહિઓ, ઉવગ્ગહિઓ, સારિઓ, વારિઓ,
ચોઈઓ, પડિચોઈઓ, ચિઅત્તા મે પડિચોયણા, (અબ્ભુ-
રિઠ્ઠોહં) ઉવરિઠ્ઠોહં, તુબ્ભણ્હં તવતેયસિરીએ, ધમાઓ

ચાઉરંતસંસારકંતારાઓ, સાહરેટ્ટ નિત્યરિસામિતિ કહેલું,
સિરસા મણસા મત્યએણ વંદામિ. ૪ (શુરવાકયર્મ)
નિત્યારગપારગા હોહ.

૯. સાધુને દૈવસિક અને રાત્રિક પ્રતિક્રમણમાં
અતિચારની આઠ ગાથાને સ્થાનકે ગણવાની

અર્થ સહિત એક ગાથા.

સયણાસણનપાણે ચેઈય જઈ સિજ્જ કાય ઉચ્ચારે;
સમિઈ ભાવણા શુત્તી, વિતહાયરણેય અઈચારે. ૧

અર્થ—શયન એટલે સંધ્યારાત્રિ, આસન એટલે
પીઠકાદિ, અને અન્નપાણે એટલે આહાર પાણી આટલું
અવિધિએ ગ્રહણ કરવાથી, ચૈત્ય એટલે અવિધિએ દેરાસરજીને
અથવા પ્રતિમાજીને વંદનાદિ કરવાથી, યતિ એટલે
મુનિઓનો રીતિ પ્રમાણે વિનય ન કરવાથી, શય્યા એટલે
વસતિની અવિધિએ પ્રમાર્જના વગેરે કરવાથી, કાય એટલે
લઘુનીતિ, ઉચ્ચાર એટલે વડીનીતિ, આ બન્નેનું
અસ્થંડિલે અથવા અપ્રતિદેખિત સ્થંડિલે વ્યુત્સર્જન
કરવાથી, પાંચ સમિતિ, ખાર ભાવના, ત્રણ શુભિ વગેરેનું
અવિધિએ સેવન કરવાથી અથવા સેવન નહીં કરવાથી,
ઇત્યાદિ ક્રિયામાં વિતથ આચરણ થવાથી અતિચાર
લાગ્યા હોય તે.

આ ગાથા ગણતાં તેમાં કહેલ બાબતો સંબંધી જે
કાંઈ અતિચાર લાગ્યા હોય તે સાધુએ સંભારીને યાદ
કરવા. સામાન્ય સાધુ કરતાં શુરને (આચાર્યને) અલ્પ
વ્યાપાર હોવાથી શુરએ જો વાર આ ગાથા અર્થ સાથે વિચારવી.

૧૦ પડિલેહણની વિધિ (સવારની)

ધરિયાવહી (ખમા૦ થી લોગસ્સ સુધી) કહી ખમાસમણ દઈ, ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ લગવન્ પડિલેહણ કરે? ‘ઈચ્છ’ કહી સાધુએ મુહપત્તિ ૫૦ જોલથી, એધો ૧૦ જોલથી, આસન ૨૫ જોલથી, સૂત્રનો કંદોરો ૧૦ જોલથી અને ચોલપટ્ટો ૨૫ જોલથી પડિલેહવો (સાધ્વીએ મુહપત્તિ ૫૦ જોલથી, એધો ૧૦ જોલથી, આસન ૨૫ જોલથી, કપડો ૨૫ જોલથી, કંચુચો ૨૫ જોલથી, સાડો ૨૫ જોલથી અને કંદોરો ૧૦ જોલથી પડિલેહવો.) પછી ધરિયાવહિ પડિજ્જમી ખમાસમણ દઈ ‘ઈચ્છકારી લગવન્! પસાય કરી પડિલેહણ પડિલેહાવો’ ઈચ્છ. કહી સ્થાપનાચાર્યની પડિલેહણ કરે. તે આ પ્રમાણે—

પ્રથમ ખલાની કામલી પડિલેહી સંકેલીને તેની ઉપર સ્થાપનાચાર્ય મૂકે. પછી તેને છોડી પ્રથમ ઉપરની એક મુહપત્તિ પડિલેહે. પછી “શુદ્ધ સ્વરૂપના ધારક ગુરૂ, જ્ઞાનમય, દર્શનમય, ચારિત્રમય, શુદ્ધશ્રદ્ધામય, શુદ્ધપ્રરૂપણામય, શુદ્ધસ્પર્શનામય, પંચાચાર પાત્રે, પલાવે, અનુમોદે મનશુભિ, વચનશુભિ, કાયશુભિએ શુભા” આ પ્રમાણે તેર તેર જોલ જોલી પાંચે સ્થાપનાજીની પૃથક્ પૃથક્ પડિલેહણ કરે. પછી સ્થાપનાજી સંબંધી બીજી મુહપત્તિઓ પડિલેહે. (સાંજની પડિલેહણ વખતે પહેલાં સ્થાપનાજીની બધી મુહપત્તિઓ પડિલેહીને પછી સ્થાપનાજી પડિલેહે.) પછી

સ્થાપનાજી ખાંધી ઠવાણી ઉપર પધરાવી, ખમાસમણ દઈ ઇચ્છાં ઉપધિ મુહપત્તિ પડિલેહું? ઇચ્છં, કહી મુહપત્તિ પડિલેહી, ખમાં ઇચ્છાં ઉપધિ સંદિસાહું? ઇચ્છં, ખમાં ઇચ્છાં ઉપધિ પડિલેહું? ઇચ્છં, કહી આકીનાં સર્વ વસ્ત્રો પડિલેહવાં. છેવટે ડાંડો પડિલેહવો. પછી ડાંડાસણ પડિલેહી, ઇરિઆવહી પડિછમી, કાળે દેવો. પછી ઇરિઆવહી પડિછમી, કાળે જોઈને પરઠવવો. પછી ઇરિઆવહી પડિછમી, ખમાસમણ દઈ, ઇચ્છાં સજ્જાય કંઈ? ઇચ્છં, કહી એક નવકાર ગાણી ‘ધર્મો મંગલમુક્ષિદેઠં’ એ સજ્જાય પાંચ ગાથાની કહે.

પછી ઇચ્છાં ઉપયોગ કંઈ? ઇચ્છં, ઇચ્છાં ઉપયોગ કરાવણી કાઉસ્સગ્ગ કંઈ? ઇચ્છં. ઉપયોગ કરાવણી કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં અન્નતથં કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી નવકાર ગાણી, ઇચ્છાં ગુરુ કહે ‘લાભ’ શિષ્ય કહે ‘કહું’ લઈશું? ગુરુ કહે ‘જહાગહિઅં પુન્વસૂરીહિં’ શિષ્ય કહે ‘આવસ્સિઆએ’ ગુરુ કહે ‘જસ્સ જોગો’ કહી શિષ્ય સજ્જાતર ઘર પૂછે, (ગુરુ કહે તે ઘર સજ્જાતર કરવું.)

પ્રાતઃ ગુરુવંદન વિધિ—જે ખમાં દઈ ઇચ્છકારં (પંન્યાસાદિ પદસ્થ હોય તો ખમાં દઈ) પછી અણ્ણુદિઠંઓં ખામી ખમાં દઈ ઇચ્છકારી ભગવન્ પસાય કરી પચ્ચક્ખાણુનો આદેશ આપશોજી? ઇચ્છં. કહી (ગુરુ પાસે પચ્ચક્ખાણુ લે) પછી ખમાં

ઈચ્છાં બહુવેલ સંદિસાહું? ઇચ્છં. ખમાં ઇચ્છાં
બહુવેલ કરશું? ઇચ્છં.

પહેલી પોરિસિ સુધી સ્વાધ્યાય કરવો. તે સ્વા-
ધ્યાયને માટે આ પુસ્તકમાંથી ગાથાઓ વાંચવી.

૧૧ ચૈત્યવંદન વિધિ

ઈરિયાવહિ પ્રતિક્રમી ત્રણ ખમાસમણ દઈ ઇચ્છાં
ચૈત્યવંદન કરું? ઇચ્છં. કહી ચૈત્યવંદન જંકિંચિં
નમુત્થુણું જાવંતિં ખમાં જાવંતં નમોડહંતું
પૂર્વાચાર્યકૃત સ્તવન, જયવીયરાયં ઉભા થઈ અરિહંત-
ચેઈઆણું અન્નતથં એક નવકારનો કાઉસ્સગ પારીને
નમોડહંતું કહી થોય કહેવી.

૧૨ પોરિસિવિધિ.

છ ઘડી દિવસ ચડ્યા પછી ખમાસમણ દઈ
ઈચ્છાં બહુ પડિપુન્ના પોરિસિ? ઇચ્છં, કહી, ખમા-
સમણ દઈ, ઇરિયાવહી પડિઝમવા. પછી ખમાસમણ
દઈ ઇચ્છાં પડિદેહણ કરું? ઇચ્છં. કહી મુહપત્તિ
પડિદેહવી. (ચોમાસાની વખતે વસતિ પ્રમાજવી.)

૧૩ પચ્ચકુખાણુ પારવાનો વિધિ.

ખમાસમણ દઈ, ઇરિયાવહી પડિઝમી, ખમાસમણ
દઈ ઇચ્છાં ચૈત્યવંદન કરું? ઇચ્છં કહી જગચિંતા-
મણીનું ચૈત્યવંદન જયવીયરાયં સંપૂર્ણ પર્યાંત કરવું.
(સ્તવનના સ્થાને ઉવસગ્ગહરં કહેવું) પછી ખમા-

સસણુ દર્થ ઇચ્છાં સજ્જાય કંઈ? ઇચ્છં. કહી એક નવકાર ગણી ‘ધમ્મો મંગલમુદ્ધિકં’ સજ્જાય કહેવી. પછી ખમાગમણુ દર્થ ઇચ્છાં મુહુપત્તિ પરિણેહું? ઇચ્છં. કહી મુહુપત્તિ પરિણેહવી. પછી ખમાં ઇચ્છાં પચ્ચદ્ધાણુ પાઈ? ‘યથાશક્તિ’ ખમાં ઇચ્છાં પચ્ચદ્ધાણુ પાર્યુ ‘તહત્તિ’ કહી જમણે હાથ મુઠી વાળી, યોધા ઉપર સ્થાપી એક નવકાર ગણી, આંખિલ પર્યાતના પચ્ચદ્ધાણુ નીચે પ્રમાણે કહીને પારવાં.

“ઉગ્ગએ સૂરે નમુદ્ધારસહિઅં પોરિસિં સાઠપોરિસિં સૂરે ઉગ્ગએ પુરિમહું અવહું મુદ્ધિંસહિઅં પચ્ચદ્ધાણુ કયુ” ચઉવિહાર; આયંખિલ, નીવી, એકાસણું, બેઆસણું, પચ્ચદ્ધાણુ કયુ” તિવિહાર પચ્ચદ્ધાણુ દ્વાસિઅં, પાલિઅં, સોહિઅં, તીરિઅં, દિદ્ધિઅં, આરાહિઅં, જં ચ ન આરાહિઅં, તરસ મિચ્છામિ દુક્કડં.”

(આમાંનું જે પચ્ચદ્ધાણુ કયુ” હોય ત્યાં મુધી જોલવું, આગળનાં પચ્ચદ્ધાણુ ન જોલવાં.) તિવિહાર ઉપવાસવાગાએ નીચે પ્રમાણે કહેવું.

“સૂરે ઉગ્ગએ ઉપવાસ કયો તિવિહાર; પોરિસિં સાઠપોરિસિં પુરિમહું અવહું મુદ્ધિંસહિઅં પચ્ચદ્ધાણુ કયુ” પાણુહાર; પચ્ચદ્ધાણુ દ્વાસિઅં, પાલિઅં, સોહિઅં, તીરિઅં, દિદ્ધિઅં, આરાહિઅં જં ચ ન આરાહિઅં તરસ મિચ્છામિ દુક્કડં.”

(આમાં પણ પોરિસિ વગેરે પચ્ચક્ષુખાણનાં નામ
જ્યાં સુધીને માટે તિવિહાર ઉપવાસ કર્યો હોય, ત્યાં
સુધીનાં દેવાં)

આ પ્રમાણે પચ્ચક્ષુખાણ પાર્યા પછી નીચે પ્રમાણે
૧૭ ગાથા કહેવી,)

ધમ્મો મંગલમુદિકદ્દઠં અહિંસા સંજમો તવો, દેવા
વિ તં નમંસંતિ, જરસ ધમ્મે સયા મણો ॥૧॥ જહા
હમસ્સ પુષ્કેસુ, ભમરો આવિયઈ રસં, ન ચ પુષ્કં
કિલામેઈ, સો અ પીણેઈ અપ્પયં ॥૨॥ એમેએ સમણા
મુત્તા, જે દોએ સંતિ સાહુણો, વિહંગમા વ પુષ્કેસુ
દાણુભત્તેસણે રયા ॥૩॥ વયં ચ વિત્તિ લખ્ભામો, ન ચ
કોઈ ઉવહમ્મઈ, અહાગડેસુ રીયંતે, પુષ્કેસુ ભમરા જહા
॥૪॥ મહુગારસમા ખુદ્ધા, જે ભવંતિ અણિસ્સિયા, નાણા-
પિંડરયા દંતા, તેણુ વુચ્ચંતિ સાહુણો ॥ ત્તિએમિ ॥૫॥
(હમપુષ્કિઅજ્જયણુમ્ ॥૧॥) કહં તુ કુજ્જા સામદ્ધં,
જે કામે ન નિવારએ, પએ પએ વિસીઅંતો, સંકપ્પસ્સ
વસં ગએ ॥ ૬ ॥ વત્થગંધમદંકારં, ઈત્થિએ સયણાણિ
ચ, અચ્છંદા જે ન ભુજંતિ, ન સે આઈ ત્તિ વુચ્ચઈ
॥ ૭ ॥ જે અ કંતે પિએ ભોએ, લદ્ધેવિ પિદ્ધિ કુવ્વઈ,
સાહીણે ચયઈ ભોએ, સે હુ આઈ ત્તિ વુચ્ચઈ ॥ ૮ ॥
સમાઈ પેહાઈ પરિવ્વયંતો, સિઆ મણો નિરસરઈ અહિદ્ધા;
ન સા મહં નો વિ અહંપિ તીસે, ઈચ્ચેવ તાએ વિણુઈજ્જ
રાગં ॥ ૯ ॥ આયાવયાહી ચય સોગમદ્ધં, કામે કમાહી

ક્રમિયં ખુ હ્રુખં; છિંદાહિ દોસં વિણુધન્ન રાગં,
 એવ સુહી હોહિસિ સંપરાએ ॥ ૧૦ ॥ પદ્મખંદે જલિયં
 નેઇ, ધૂમકેઉં દુરાસયં, નેચ્છંતિ વંતયં લોતું, કુલે જાયા
 અગંધણે ॥ ૧૧ ॥ ધિરતથુ તેડજસો કામી, જો તં
 જીવિયકારણા; વંતં ઇચ્છસિ આવેઉ, સેયં તે મરણું ભવે
 ॥ ૧૨ ॥ અહં ચ લોગરાયસ્સ, તં ચ સિ અંધગવણિહણો, મા કુલે
 ગંધણા હોમો, સંજમં નિહુઓ ચર ॥ ૧૩ ॥ જઈ તં
 કાહિસિ ભાવં, જા જા દિચ્છસિ નારીઓ; વાયાવિધુન્વ હડો,
 અદિઠઅખ્ખા ભવિસ્સસિ ॥ ૧૪ ॥ તીસે સો વયણું સોચ્ચા,
 સંજયાર્થ સુભાસિયં; અંકુસેણુ જહા નાગો, ધમ્મે સંપ-
 ડિવાઇઓ ॥ ૧૫ ॥ એવં કરંતિ સંખુદ્ધા, પડિઆ પવિ-
 યદ્ધખણા; વિણિઅદ્દંતિ લોગેસુ, જહા સે પુરિસુત્તમો;
 ત્તિખેમિ ॥ ૧૬ ॥ (સામન્નપુવ્વિયજ્જયણુમ્ ॥ ૨ ॥ સંજમે
 સુદિઠયખ્ખાણું, વિખ્ખમુદ્ધાણુ તાઈણું, તેસિમેયમણાઈન્નં,
 નિગ્ગંથાણું મહેસિણું ॥ ૧૭ ॥

સાધુ મહારાજે ઉપયોગપૂર્વક મુહપત્તિ શુચ્છો પડિલેહવો,
 પછી પડલાં અને પાત્રાં પડિલેહવાં.

૧૪ ગોચરીના ૪૭ દોષ.

સાધુસાધ્વીએ આહાર પાણી વહોરતાં તેના ૪૨ દોષ
 વર્જવા તથા આહાર કરતાં મંડલીના ૫ દોષ વર્જવા તે
 આ પ્રમાણે—પ્રથમ ઉદ્દગમના એટલે આહાર ઉપજવાના
 સંબંધના ૧૬ દોષ આ પ્રમાણે—૧ સર્વ દર્શનીઓને
 અથવા સર્વ લિંગીઓ (મુનિઓ) ને ઉદેશીને કરવું તે
 આધાક્રમી દોષ. ૨ પૂર્વે તૈયાર કરેલા ભાત, લાડુ આદિ-

કને મુનિને ઉદેશીને દહીં ગોળ વિગેરેથી સ્વાદિષ્ટ કરવા;
તૈયાર થયેલ ચૂરમા મધ્યે ઘૂતાદિ ભેળવી લાડુ કરવા તે
‘ઉદેશ દોષ’ ૩ શુદ્ધ અન્નાદિકને અધાકમીંથી મિશ્રિત
કરવું તે ‘પૂતિકમંદોષ.’ ૪ જે પોતાને માટે તથા સાધુને
માટે પ્રથમથી જ કદપીને બનાવવું તે ‘મિશ્ર દોષ;’ ૫ સાધુને
માટે ક્ષીર આદિક જુદાં કરી પોતાના ભાજનમાં સ્થાપી
રાખવાં તે ‘સ્થાપિત દોષ.’ ૬ વિવાહાદિકને વિલંબ છતાં
સાધુને રહેલા જાણી તેમનો લાભ મેળવવા માટે તે
વખતમાં જ વિવાવાદિ કરવા તે ‘ચાહુડી દોષ.’ ૭
અંધકારમાં રહેલી વસ્તુને દીવા આદિકથી શોધી લાવી
સાધુને આપવી તે ‘પ્રાહુઃકરણ દોષ.’ ૮ સાધુને માટે
કિંમત આપીને ખરીદ કરવું તે ‘કીત દોષ.’ ૯ સાધુને માટે
ઉધારે અન્નાદિક લાવીને આપવું તે ‘પ્રામિત્યક દોષ.’ ૧૦
પોતાની વસ્તુ બીજા સાથે અદલાબદલી કરીને મુનિને
આપવી તે ‘પરાવર્તિત દોષ.’ ૧૧ સાહસું લાવીને
આપવું તે ‘અભ્યાહુત દોષ.’ ૧૨ કુડલાદિકમાંથી ઘી
આદિક કાઢવા માટે તેના મુખ પરથી માટી વગેરે દૂર
કરવી ‘તે ઉદ્ભિન્ન દોષ.’ ૧૩ ઉપલી ભૂમિથી, સીકેથી
કે ભોંયરામાંથી લઈને સાધુને આપવું તે ‘માલોપહુત
દોષ.’ ૧૪ રાજાઆદિ જોરાવરીથી કોઈની પાસેથી આંચકી
લઈને આપે તે ‘આચ્છેદ્ય દોષ.’ ૧૫ આખી મંડળીએ
નહીં દીધેલું (નહીં રજા આપેલું) તેમાંનો એક જણ
સાધુને આપે તે ‘અનાસૃષ્ટિ દોષ.’ ૧૬ સાધુનું આવવું
સાંભળી પોતાને માટે કરાતી રસવતી પ્રમુખમાં વધારે તે

‘અધ્યવપૂરક દોષ.’ આ સોળ દોષ આહાર દેનારથી લાગે છે.

હવે સાધુથી થતા ઉત્પાદનાના ૧૬ દોષ પ્રમાણે-૧ ગૃહસ્થના ખાળકને દૂધ પાવું, નવરાવલું, શણગારવું, રમાડવું તથા ખોળામાં બેસાડવું ઇત્યાદિ કર્મ કરવાથી મુનિને ‘ધાત્રીપિંડ’ નામે દોષ લાગે છે. ૨. દૂતની પેઠે સંદેશો લઈ જવાથી સાધુને ‘દૂતિપિંડ’ નામે દોષ લાગે છે. ૩ ત્રણે કાળના લાભાલાભ જીવિત મૃત્યુ આદિ નિમિત્ત કહેવાથી ‘નિમિત્તપિંડ’ નામે દોષ લાગે છે. ૪ ભિક્ષા માટે પોતાના કુળ, જાતિ, કર્મ, શિષ્ય, આદિકના વખાણ કરવાથી ‘આજીવપિંડ’ નામે દોષ લાગે છે. ૫ ગૃહસ્થની પાસે દીનપણું જણાવીને ભિક્ષા લેવાથી ‘વનીપકપિંડ’ નામે દોષ લાગે છે. ૬ ભિક્ષાપ્રાપ્તિ માટે ઔષધાદિક બતાવવાથી ‘ચિકિત્સાપિંડ’ નામે દોષ લાગે છે. ૭ ગૃહસ્થને ડરાવી, શ્રાપ દઈને આહાર ગ્રહણ કરવાથી ‘ક્રોધપિંડ’ નામે દોષ લાગે છે. સાધુઓની પાસે એવી પ્રતિભા કરે કે ‘હું તો લઙ્ગિધમાન, કે જે અમુક ઘરેથી સારો આહાર તમને લાવી આપું’ એમ કહી ગૃહસ્થને વિડંબના કરી આહાર ગ્રહણ કરે તેથી ‘માનપિંડ’ નામે દોષ લાગે છે. ૮ ભિક્ષા માટે જુદા જુદા વેષ તથા ભાષા બદલવાથી ‘માયાપિંડ’ નામે દોષ લાગે છે. ૯ અતિ લોભ વડે ભિષા લેવા માટે ઘણું ભટકવાથી ‘લોભપિંડ’ નામે દોષ લાગે છે. ૧૧ પકેલાં ગૃહસ્થના માખાપની તથા પછી સાસુસસરાની પ્રશંસાપૂર્વક તેમની સાથે પોતાનો પરિચય જણાવવાથી ‘પૂર્વપશ્ચાત્ સંસ્તવ’

નામે દોષ લાગે છે. ૧૨-૧૩-૧૪-૧૫ લિક્ષા માટે વિદ્યા, મંત્ર, નેત્રાંજન આદિ ચૂર્ણ તથા પાદદ્વેષાદિ યોગનો ઉપયોગ કરવાથી 'વિદ્યાદિ પિંડ' નામે ચાર દોષ લાગે છે. ૧૬ લિક્ષા માટે ગર્ભનું સ્તંભન, ગર્ભનું ધારણ, પ્રસવ તથા રક્ષાબંધનાદિ કરાવવાથી 'મૂળકર્મપિંડ' નામે દોષ લાગે છે.

હવે સાધુ તથા ગૃહસ્થ બંનેના સંયોગથી ઉત્પન્ન થતા એષણના દશ દોષ આ પ્રમાણે-૧ આધાકર્માદિક દોષની શંકા સહિત જે પિંડ ગ્રહણ કરવો તે 'શંકિત-દોષ.' ૨ સચિત્ત અથવા અચિત્ત એવા મધુઆદિક નિંદનીય પદાર્થોના સંઘટ્ટવાળો પિંડ ગ્રહણ કરવો તે 'અક્ષિત દોષ.' ૩ છ કાયની (સચિત્તની) મધ્યમાં સ્થાપન કરેલું જે અચિત્ત અન્ન પણ લેવું તે 'નિક્ષિત દોષ.' ૪ સચિત્ત કૂળાદિકથી ઢંકાયેલું જે અન્નાદિ ગ્રહણ કરવું તે 'પિહિતદોષ' ૫ દેવાના પાત્રમાં રહેલા પદાર્થને બીજા પાત્રમાં નાખીને તે વાસણથી જે દેવું તે 'સંહૃતદોષ' ૬ બાલક, વૃદ્ધ, નપુંસક, ધૂંજતો, આંધળો, મદોન્મત્ત, હાથપગવિનાનો, ખેડીવાળો, પાહુકાવાળો, ખાંસીવાળો, ખાંડનાર, તોડનાર ફાડનાર, અનાજ વિગેરે દળનાર, ભુંજનાર, કાતરનાર, પિંજનાર, વિગેરે છકાયના વિરાધક પાસેથી, તેમજ ગર્ભિણી, તેડેલ છોકરાવાળી અથવા ધાવતા બાળકવાળી સ્ત્રી પાસેથી આહોર લેવો તે 'દાયકદોષ.' ૭ દેવાલાયક જે ખાંડ આદિક વસ્તુ તેને સચિત્ત અનાજ આદિકમાં મિશ્ર કરી આપવું તે 'હિન્મિશ્રદોષ.' ૮ અચિત્તપણાને પાગ્યા વિનાનું

જે દેવું તે ‘અપરિણ્ણિત દોષ.’ ૯ દહીં દૂધ, ઘી, ખીર આદિ દ્રવ્યોથી જે વાસણ તથા હાથાદિને ખરડીને આપે તે ‘લિપ્તદોષ.’ ૧૦ ઘી આદિકનાં જમીન ઉપર છાંટા પડે તેમ વહોરાવવું તે ‘છર્તિતદોષ.’

હવે ગ્રાસૈષણના અર્થાત્ આહારાદિ વાપરતી વખતના પાંચ દોષ આ પ્રમાણે—૧ રસના લોભથી પુડલા આદિકને અંદર તથા ઉપરથી ઘી, ખાંડ આદિમાં ઝળોળવા તે ‘સંયોજના દોષ.’ ૨ જેટલો આહાર કરવાથી ધીરજ, બળ, સંયમ તથા મન વચન કાયાના યોગને બાધ ન આવે તેટલો આહાર કરવો, ઉપરાંત કરે તો ‘પ્રમાણાતિરિક્તતા દોષ.’ ૩ સ્વાદિષ્ટ અન્નને અથવા તેના દેનારને વખાણતો થકો જે લોભન કરે તે રાગરૂપી અગ્નિથી ચારિત્રરૂપ અંદનનાં કાષ્ટોને બાળીને કોલસારૂપ કરી નાંખે છે તેથી તે ‘અંગારદોષ.’ ૪ અન્નની કે તેના દેનારની નિંદા કરતો આહાર કરે તે પણ ચારિત્રરૂપ ચિત્રશાળાને કાળી કરે છે તેથી તે ‘ધૂમ્રદોષ.’ ૫ મુનિને લોભન કરવામાં છ કારણો છે—૧ ક્ષુધા વેદના શમાવવા માટે, ૨ આચાર્યાદિક સાધુની વૈયાવચ્ચ કરી શકાય તે માટે, ૩ ઈર્ષ્યાસમિતિની શુદ્ધિ માટે, ૪ સંયમ પાળવા માટે, ૫ જીવિતવ્યની રક્ષા માટે, તથા ૬ ધ્યાનને સ્થિર કરવા માટે લોભન કરવાની જરૂરીયાત છે, તેના અભાવે લોભન કરે તો ‘કારણભાવ’ નામનો પાંચમો દોષ લાગે.

આ ૪૭ દોષ સાધુ—સાધ્વીએ બરાબર સમજીને નિરંતર તે દોષ ન લાગે તેમ સાવધાનપણે વર્તવું.

અહાકમ્મુદેસિય, પૂઠકમ્મે ય મીસનએ ય
 ઠવણા પાહુડિયાએ, પાઓઅર કીય પામિચ્ચે. ૧
 પરિયટ્ટિએ અભિહુડુ, ઝિભન માલોહુડે ય અચ્છિજ્જે,
 અનિસિદ્ધે ડજ્જોયરએ, સોલસ પિણ્ડુગ્ગમે દોસા. ૨
 ધાઈ દ્ધઈ નિમિત્તે, આજીવ વણીમગે તિગિચ્છા ય,
 કોહે માણે માયા, લોભે ય હવન્તિ દસ એએ. ૩
 પુવ્વિ-પચ્છા-સંથવ, વિજ્ઞા મંતે ય ચુણ્ણ જોગે ય,
 ઉપ્પાયણાએ દોસા, સોલસમે મૂલકમ્મે ય. ૪
 સંકિયમદ્ધિખયનિદ્ધિખત્તે, પિહિય સાહરિયદાયગુમ્મીસે
 અપરિણુય લિત્ત છડ્ડિય, એસણુ દોસા દસ હવન્તિ ૫
 સંજોયણા પમાણે, ઇંગાલે ધૂમડકારણે ચેવ,

ગોચરી આલોચવાની વિધિ.

ઉપર જણાવેલા દોષ ટાળી ગોચરી લઈ આવી, ત્રણ
 વાર નિસીહિ કહીને ઉપાશ્રયમાં પ્રવેશ કરે. ગુરૂ સન્મુખ
 આવી ' નમો ખમાસમણાણં, મત્થએણુ વંદામિ ' કહે
 પછી પગ મૂકવાની ભૂમિ પ્રમાણ, ગુરુ અથવા વડીલ
 સન્મુખ ઉભા રહી, ડાબા પગ ઉપર ડાંડો રાખી જમણા
 હાથમાં સુહપત્તિ રાખી ઉભા ઉભા ખમાસમણુ દઈ આદેશ
 માગી ઇરિઆવહિં તસ્સં અન્નત્થં કહી એક લોગસ્સને
 કાઉસ્સગ્ગ કરે. કાઉસ્સગ્ગમાં જે કમથી ગોચરીની જે જે
 વસ્તુઓ લીધી હોય તે અને તેમાં લાગેલા દોષ સંભારે.
 પછી ' નમો અરિહંતાણું ' કહી, કાઉસ્સગ્ગ પારી ધારી
 રાખેલા અતિચાર ક્રમ પ્રમાણે ગુરૂને કહી બતાવે પછી
 ગુરૂને આહાર દેખાડે. પછી ગોચરી આલોચે, તે આ પ્રમાણે—

‘પડિછમામિ ગોચરચરિઆએ’થી માંડી મિચ્છામિ
 દુક્કડં પયંત (શ્રમણ સૂત્ર—પગામ સજ્જાયમાં આવે છે
 તે આલાવો) કહે. પછી તસ્સ ઉત્તરીં અન્નતથં કહી
 કાઉસ્સગ્ગ કરે. તે કાઉસ્સગ્ગમાં નીચેની ગાથા વિચારે.
 આહો જિણેહિં અસાવજ્જ, વિત્તિ સાહૂણુ દેસિયા,
 સુદ્ધસાહુણુહેઉસ્સ, સાહુ દેહુસ્સ ધારણા. ૧

અર્થ—મોક્ષ સાધનના હેતુરૂપ એવા સાધુના દેહને
 ટકાવનારી એવી પાપ રહિત વૃત્તિ (વર્તન) જિનેશ્વરોએ
 સાધુઓને દેખાડી છે, તે આશ્ચર્યરૂપ છે.

પછી કાઉસ્સગ્ગ પારીને લોગસ્સ કહે.

સાંજે ગુરૂને વંદન વિધિ

એ ખમાસમણં દઠં ઇચ્છકારં (ખન્યાસાદિ પદસ્થ
 હોય તો ખમાં દઠં) પછી અબ્ભુદ્ધઓં ખામી, ખમાં
 દઠં યથાશક્તિ પચ્ચક્ખાણુ લેવું.

૧૫ પડિલેહણુ વિધિ (સાંજની)

ખમાસમણુ દઠં, ઇચ્છાં ખહુ પડિપુત્તા . પોરિસિ ?
 કહી, ખમાસમણુ દઠં, ઇરિયાવહી પડિછમી, ખમાસમણુ
 દઠં ઇચ્છાં પડિલેહણુ કરું ? ઇચ્છં, કહી ઉપવાસ કર્યો
 હોય તો સુહપત્તિ, આસન ને ઓઘો પડિલેહવાં, નહીં તો
 પૂર્વવત્ પાંચ વાનાં પડિલેહવાં. પછી ઇરિયાવહી પડિછમી
 ખમાસમણુ દઠં, ઇચ્છકારી લગવન્ પસાય કરી પડિલેહણુ
 પડિલેહાવોળ. એમ કહી પૂર્વોક્ત રીતે સ્થાપનાજની

પડિલેહું કરવી. પછી ખમાં ઇચ્છાં ઉપધિ મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઇચ્છં. કહી મુહપત્તિ પડિલેહી, ખમાં ઇચ્છાં સજ્જાય કરે ? ઇચ્છં. કહી, એક નવકાર ગણી ‘ધમ્મો મંગલમુચ્છિદ્ધં’ એ સજ્જાય પાંચ ગાથાની કહે. પછી આહાર વાપર્યો હોય તો બે વાંદણા દઈને ઇચ્છકારી ભગવન્ ! પસાય કરી પચ્ચક્ખાણુનો આદેશ દેશોળ. કહી મુદ્દસી આદિ ચોગ્ગ પચ્ચક્ખાણુ કરે. ઉપવાસ કર્યો હોય તો ખમાસમણુ દઈ ‘ઇચ્છકારી ભગવન્ પસાય કરી પચ્ચક્ખાણુનો આદેશ દેશોળ.’ કહી ચઉવિહાર ઉપવાસ કે પાણુહારનું પચ્ચક્ખાણુ કરે. પછી ખમાં ઇચ્છાં ઉપધિ સંદિસાહું ? ઇચ્છં. ખમાં ઇચ્છાં ઉપધિ પડિલેહું ? ઇચ્છં. કહી સર્વ વસ્ત્ર પડિલેહે પછી પૂર્વોક્ત રીતે ઇરિયાવહી પડિલ્લમી, કાળે લઈ ઇરિયાવહી પડિલ્લમી કાળે પરઠવે.

૧૬ સ્થંડિત્ત શુદ્ધિનો વિધિ

દૈવસિક પ્રતિક્રમણના પ્રારંભમાં ખમાં ઇરિયાવહિં તસ્સ ઉત્તરીં અન્નત્થં કહી એક લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ ચંદેસુ નિમ્મલયરા સુધી કરી ‘નમો અરિહંતાણું’ કહી કાઉસ્સગ્ગ પારી લોગસ્સં ખમાં ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! પચ્ચક્ખાણુ (ન કયું હોય તો કરવું. અને અને કયું હોય તો) કયું છેળ એમ કહી ખમાં ઇચ્છાં સ્થંડિત્ત પડિલેહું ? ઇચ્છં, એકેકી દિશાએ છ-છ માંડલા કરે તે આ પ્રમાણે :—

59 11 12

[Faint handwritten notes, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[illegible]

1870
 1871
 1872
 1873
 1874
 1875
 1876
 1877
 1878
 1879
 1880
 1881
 1882
 1883
 1884
 1885
 1886
 1887
 1888
 1889
 1890
 1891
 1892
 1893
 1894
 1895
 1896
 1897
 1898
 1899
 1900
 1901
 1902
 1903
 1904
 1905
 1906
 1907
 1908
 1909
 1910
 1911
 1912
 1913
 1914
 1915
 1916
 1917
 1918
 1919
 1920
 1921
 1922
 1923
 1924
 1925
 1926
 1927
 1928
 1929
 1930
 1931
 1932
 1933
 1934
 1935
 1936
 1937
 1938
 1939
 1940
 1941
 1942
 1943
 1944
 1945
 1946
 1947
 1948
 1949
 1950
 1951
 1952
 1953
 1954
 1955
 1956
 1957
 1958
 1959
 1960
 1961
 1962
 1963
 1964
 1965
 1966
 1967
 1968
 1969
 1970
 1971
 1972
 1973
 1974
 1975
 1976
 1977
 1978
 1979
 1980
 1981
 1982
 1983
 1984
 1985
 1986
 1987
 1988
 1989
 1990
 1991
 1992
 1993
 1994
 1995
 1996
 1997
 1998
 1999
 2000
 2001
 2002
 2003
 2004
 2005
 2006
 2007
 2008
 2009
 2010
 2011
 2012
 2013
 2014
 2015
 2016
 2017
 2018
 2019
 2020
 2021
 2022
 2023
 2024
 2025
 2026
 2027
 2028
 2029
 2030
 2031
 2032
 2033
 2034
 2035
 2036
 2037
 2038
 2039
 2040
 2041
 2042
 2043
 2044
 2045
 2046
 2047
 2048
 2049
 2050
 2051
 2052
 2053
 2054
 2055
 2056
 2057
 2058
 2059
 2060
 2061
 2062
 2063
 2064
 2065
 2066
 2067
 2068
 2069
 2070
 2071
 2072
 2073
 2074
 2075
 2076
 2077
 2078
 2079
 2080
 2081
 2082
 2083
 2084
 2085
 2086
 2087
 2088
 2089
 2090
 2091
 2092
 2093
 2094
 2095
 2096
 2097
 2098
 2099
 2100
 2101
 2102
 2103
 2104
 2105
 2106
 2107
 2108
 2109
 2110
 2111
 2112
 2113
 2114
 2115
 2116
 2117
 2118
 2119
 2120
 2121
 2122
 2123
 2124
 2125
 2126
 2127
 2128
 2129
 2130
 2131
 2132
 2133
 2134
 2135
 2136
 2137
 2138
 2139
 2140
 2141
 2142
 2143
 2144
 2145
 2146
 2147
 2148
 2149
 2150
 2151
 2152
 2153
 2154
 2155
 2156
 2157
 2158
 2159
 2160
 2161
 2162
 2163
 2164
 2165
 2166
 2167
 2168
 2169
 2170
 2171
 2172
 2173
 2174
 2175
 2176
 2177
 2178
 2179
 2180
 2181
 2182
 2183
 2184
 2185
 2186
 2187
 2188
 2189
 2190
 2191
 2192
 2193
 2194
 2195
 2196
 2197
 2198
 2199
 2200
 2201
 2202
 2203
 2204
 2205
 2206
 2207
 2208
 2209
 2210
 2211
 2212
 2213
 2214
 2215
 2216
 2217
 2218
 2219
 2220
 2221
 2222
 2223
 2224
 2225
 2226
 2227
 2228
 2229
 2230
 2231
 2232
 2233
 2234
 2235
 2236
 2237
 2238
 2239
 2240
 2241
 2242
 2243
 2244
 2245
 2246
 2247
 2248
 2249
 2250
 2251
 2252
 2253
 2254
 2255
 2256
 2257
 2258
 2259
 2260
 2261
 2262
 2263
 2264
 2265
 2266
 2267
 2268
 2269
 2270
 2271
 2272
 2273
 2274
 2275
 2276
 2277
 2278
 2279
 2280
 2281
 2282
 2283
 2284
 2285
 2286
 2287
 2288
 2289
 2290
 2291
 2292
 2293
 2294
 2295
 2296
 2297
 2298
 2299
 2300
 2301
 2302
 2303
 2304
 2305
 2306
 2307
 2308
 2309
 2310
 2311
 2312
 2313
 2314
 2315
 2316
 2317
 2318
 2319
 2320
 2321
 2322
 2323
 2324

[illegible]

The image shows a single page of a document, possibly a ledger or a record book, with extremely faded and illegible text. The page is oriented horizontally and contains several lines of text that are difficult to decipher due to the low contrast and quality of the scan. Some faint characters and symbols are visible, but they do not form recognizable words or sentences. The overall appearance is that of a historical or archival document that has been poorly preserved or scanned.

6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529

પોરિસિ' કહી ખમાસમણુ દર્ધ ધરિઆવહીથી લોગસ્સ
 સુધી કહી, ખમાં ઇચ્છાં 'ખહુ પડિપુત્તા પોરિસિ રાધય
 સંથારએ ઠામિ' ઇચ્છાં કહી ચઉછસાયં નમુત્યુણું
 જાવંતિં ખમાં જાવંતં નમોડહંતું ઉવસગ્ગહરં અને
 જય વીયરાય પૂરા કહી ખમાં ઇચ્છાં સંથારા વિધિ
 લાણુવા મુહપત્તિ પડિવેહું? ઇચ્છાં. કહી મુહપત્તિ પડિ-
 વેહીને 'નિસીહિ નિસીહિ નિસીહિ નમો ખમાસમણાણું
 ગોયમાઈણું મહામુણીણું' આટલો પાઠ, નવકાર તથા
 કરેમિ ભંતે-એટલું ત્રણ વાર કહે.

અણુજાણુહ જિદઠજ્જા અણુજાણુહ પરમગુરૂ, ગુરૂગુણ-
 રચણેહિં મંડિયસરીરા ॥ ખહુપડિપુણુ પોરિસિ, રાધયસં-
 થારએ ઠામિ ॥ ૧ ॥ અણુજાણુહસંથારં, ખાહુવહાણેણુ
 વામપાસેણું, કુકુકુડિપાયપસારણુ, અંતરંત પમજ્જએ
 ભૂમિં ॥ ૨ ॥ સંકોઈઅ સંકાસા. ઉવ્વદંતે અ કાયપડિ-
 વેહા ॥ દંવાઈ ઉવયોગં, ઉસાસનિરૂંભણુ લોએ ॥ ૩ ॥
 જઈ મે હુંજ પમાઓ, ઇમસ્સ દેહસ્સિમાઈ રચણીએ ॥
 આહારમુવહિદેહં, સંવં તિવિહેણુ વોસિરિઅં ॥ ૪ ॥
 ચત્તારિ મંગલં-અરિહંતા મંગલં, સિદ્ધા મંગલં, કેવલી-
 પન્નત્તો ધમ્મો મંગલં ॥ ૫ ॥ ચત્તારિ લોગુત્તમા-અરિહંતા
 લોગુત્તમા, સિદ્ધા લોગુત્તમા, સાહૂ લોગુત્તમા, કેવલિપન્નત્તો
 ધમ્મો લોગુત્તમો ॥ ૬ ॥ ચત્તારિ સરણું પવજ્જમિ, અરિહંતે
 સરણું પવજ્જમિ, સિધ્ધે સરણું પવજ્જમિ; સાહૂ સરણું
 પવજ્જમિ, કેવલિપન્નત્તં ધમ્મં સરણું પવજ્જમિ ॥ ૭ ॥
 પાણાઈવાયમલિઅં, ચોરિજ્જં મેહુણું દવિણુમુચ્છં ॥ કોહં

માણં માયં, લોભંપિન્નજં તહા દોસં ॥ ૮ ॥ કલેહં
 અબલક્ષણં, પેસુદ્ધં રથચરથં સમાઉત્તં ॥ પરચરિવાયં માયા
 મોસં મિચ્છત્તસદ્ધં ચ ॥ ૯ ॥ વોસિરિસુ ઈમાઈ, સુક્ખ-
 સગ્ગસંસગ્ગવિગ્ધભૂઆઈ ॥ દુગ્ગધનિબંધણાઈ, અટ્ટારસ
 પાવઠાણાઈ ॥ ૧૦ ॥ એગોડહં નત્થિ મે કોઈ, નાહમન્નસ્સ
 કસ્સઈ ॥ એવં અદ્દીણમણુસો અપ્પાણુમણુસાસઈ ॥ ૧૧ ॥
 એગો મે સાસઓ અપ્પા, નાણદંસણુસંભુઓ ॥ સેસા મે
 બાહિરા ભાવા, સંવે સંનેગલક્ષણા ॥ ૧૨ ॥ સંને-
 ગમૂલા જીવેણુ, પત્તા દુક્ખપરંપરા ॥ તમ્હા સંનેગસંબંધં,
 સંવં તિવિહેણુ વોસિરિઅં ॥ ૧૩ ॥ અરિહંતો મહ દેવો;
 જાવજીવં સુસાહુણો ગુરુણો ॥ ત્રિષુપન્નત્તં તત્તં, ઇઅ
 સમ્મત્તં મયે ગહિઅં ॥ ૧૪ ॥ ખમિઅ ખમાવિઅ, મઈ
 ખમિઅ સંવહ જીવનિકાય ॥ સિદ્ધહ સાખ આલોચણહ,
 સુજ્ઞહ વધરે ન ભાવ ॥ ૧૫ ॥ સંવે જીવા કમ્મવસ,
 અઉદ્ધ રાજ ભમંત ॥ તે મે સંવ ખમાવિઆ, સુજ્ઞવિ
 તેહ ખમંત ॥ ૧૬ ॥ જં જં મણેણુ ખદ્ધં, જં જં વાએણુ
 ભાસિઅં પાવં ॥ જં જં કાએણુ કયં, મિચ્છામિ દુક્કહં
 તસ્સ ॥ ૧૭ ॥

તેમાં ચૌદમી ગાથા ત્રણ વાર કહેવી. પછી ત્રણ નવકાર ગણવા.
 પછી છેલ્લી ત્રણ ગાથા કહેવી. ત્યાર બાદ નિદ્રા ન આવે ત્યાં સુધી
 સજ્જાય ધ્યાન કરે. પછી કુકડાની માફક પગ સંકોચીને સુવે

૧૮ પાક્ષિક પ્રતિક્રમણમાં કોઈને છીંક આવે તો

કાઉસ્સગ્ગ કરવાનો વિધિ.

જો પાક્ષિક અતિયાર અગાઉ છીંક આવે તો ધરિઆવહીથી
 માંડીને સર્વ દરીને કરવું, અતિયાર પછી જુદ્ધાંતિ સુધીમાં આવે,

તો દુઃખપ્રયોગોનો કાઉન્સિલ કર્યા અગાઉ ધરિયાવહી પડિશ્કમી, લોગરસં કહી ખમાસમણુ દર્ધ ઈચ્છાં ‘શુદ્રોપદ્રવ ઓહડાવણુત્થ’ કાઉન્સિલ કરૂં?’ ઈચ્છાં કહી શુદ્રોં કરેમિ કાઉન્સિલ અનત્થં કહી ચાર લોગરસનો કાઉન્સિલ સાગરવરગંભીરા સુધી કરવો. તે નીચેની ગાથા કહીને પારવો.

સર્વે વક્ષાંબિકાઘા યે વૈયાવૃત્યકરા જિને (સુરાઃ) શુદ્રોપદ્રવ-સંઘાતં, તે દ્રુતં દ્રાવયંતુ નઃ ૧

પછી પ્રગટ લોગરસ કહેવો.

૧૯ બાર માસે કાઉન્સિલ કરવાનો વિધિ.

ચૈત્ર શુદ્ધિ ૧૧-૧૨-૧૩ અથવા ૧૨-૧૩-૧૪ અથવા ૧૩-૧૪-૧૫ એ ત્રણ દિવસોએ દરરોજ દૈવસિક પ્રતિક્રમણમાં સંજ્ઞાય કહ્યા પછી આ કાઉન્સિલ કરવો. પ્રથમ ખમાસમણુ દર્ધ ઈચ્છાં ‘અચિત્તરજ ઓહડાવણુત્થ’ કાઉન્સિલ કરૂં?’ ઈચ્છાં. અચિત્તં કરેમિ કાઉન્સિલ અનત્થં કહી ચાર લોગરસનો કાઉન્સિલ સાગરવરગંભીરા સુધી કરવો, પારીને લોગરસ કહેવો.

૨૦ લોચ કરવાના પ્રારંભમાં કાઉન્સિલ કરવાનો વિધિ.

લોચ કરવો હોય તે દિવસે લોચ કર્યા અગાઉ ધરિયાવહી પડિશ્કમી ખમાં ઈચ્છાં ‘(સચિત્ત) અચિત્તરજ ઓહડાવણુત્થ’ કાઉન્સિલ કરૂં?’ ઈચ્છાં (સચિત્ત) અચિત્તં કરેમિ કાઉન્સિલ અનત્થં કહી ચાર લોગરસનો કાઉન્સિલ સાગરવરગંભીરા સુધી કરવો, પારીને પ્રગટ લોગરસ કહેવો.

૨૧ કોઈ સાધુ કાળ કરે ત્યારે સાધુને કરવાનો વિધિ.

જો કોઈ સાધુ કે સાધ્વીએ રાત્રે કાળ કર્યો હોય અને ખીજ સાધુઓને પ્રતિક્રમણ ક્રિયા કરવી હોય તો સ્થાપનાચાર્યજીને લઈ તે સ્થાને કે ખીજ સ્થાનકે જઈને મનમાં ક્રિયા કરવી અને કાળ કરેલ સાધુ તથા ખીજ સાધુઓના સ્થાપનાચાર્યજી ત્યાં રાખવા નહિ.

કોઈ સાધુ અથવા સાધ્વી કાળ કરે કે તરત જ મૃતકના માથાની જગ્યાએ જમીનમાં લોઢાની ખીલી મારવી, પછી જે સાધુએ કાળ કર્યો હોય તેની પાસે આવીને એક સાધુ આ પ્રમાણે કહે. કોટિકગણ, વયરીશાખા, ચાંદ્રકુલ, આચાર્યશ્રી વિજયસિંહસુરિ, ઉપાધ્યાય શ્રી સકલચંદ્રજી, પંન્યાસ શ્રી સત્યવિજયગણિ, સ્થવિર શ્રી (સમુદાયમાં વૃદ્ધ સાધુનું નામ) મહત્તરાશ્રી (મોટા ગુરુજીજીનું નામ) અમુક મુનિના શિષ્ય (મુનિશ્રી) અમુકની શિષ્યા ( ) મહાપારિદાવણિઆએ કરેમિ કાઉરસગ્ગ અત્તથમ કહી એક નવકારનો કાઉરસગ્ગ કરી, પારી પ્રગટ નવકાર કહી ત્રણ વાર વોસિરે વોસિરે કહે, તે વખતે માથે વાસક્ષેપ નાખવો.

કોઈ સાધુ કાળ કરે ત્યારે શ્રાવકને કરવાનો વિધિ.

જો રાત્રિ મૃતક રાખવાનું હોય, તો મૃતકના માથાની નીચે જમીન કે થાંભલે ખીલી મારવી અને નિર્ભય માણસોએ સત્રે જગવું, પણ સૂવું નહિ.

પ્રથમ દાઢી, મૂછ અને માથાના કેશ કાઢી નાંખાવે, પછી હાથની છેલ્લી આંગળીના ટેરવાનો છેદ કરે, પછી હાથ પગની આંગળીઓનો ઘોળા સુતરથી બંધ કરે, પછી કથરોટમાં બેસાડીને કાચા પાણીથી રનાન કરાવે, પછી નવાં સુંવાળાં કપડાંથી શરીર લુંછીને સુખડ કેસર ખરાસનો વિલેપન કરી નવાં સુંવાળાં વસ્ત્ર પહેરાવે તે આ પ્રમાણે :—સાધુ સાધ્વી હોય તો પ્રથમનો ઓઘો લઈ લેવો, સાધુને નવો ચોળપટ્ટો રાહા હાથનો પહેરાવી કંદોરો બાંધે તથા નવો શ્વેત કપડો ડાહા હાથનો કેશરના પાંચ અવળા સાથીઆ કરી ઓઢાડે, ખીજાં કપડાંને કેશરના છાંટા નાખવા. નનામી ઉપર એક ઉત્તરપટ્ટો પાથરવો અને તેના વચલા ભાગમાં એક આટાનો અવળો સાથીઓ કરવો અને માંડવી હોય તો બેઠકે અવળો સાથીઓ કરવો, તથા સાધ્વી હોય તો લેંઘા વગેરે નીચેનાં બધાં વસ્ત્રો સિવાયના.

ઉપરના ભાગનાં બધાં વસ્ત્રોને કેશરના ચરણા પાંચ પાંચ સાથીઓ કરવા તેમજ ઉપર અને નીચેનાં બધાં વસ્ત્રોને કેશરના છાંટા નાંખવા.

ચાર આંગળ પહેળો નવાં. લુગડાંનો પાટો કેડે બાંધવો, પછી નાવના આકારે ચૌદ પડનો લાંગોટ પહેરાવે તે નાવના આકારે ન હોય, તો કપડાંના ચૌદ પડ કરીને તેનો લાંગોટ પહેરાવે પછી નાનો લેંઘો બાંધ સુધીનો પહેરાવે, પછી લાંબો લેંઘો પગના કાંડા સુધીનો પહેરાવી કેડે દોરો બાંધીને, એક સાડો ઢીંચણથી નીચે અને પગના કાંડાથી ઉપર સુધીનો પહેરાવે, તેના ઉપર ખીજો સાડો પગના કાંડા સુધી પહેરાવી દોરીથી બાંધવો. પછી કંચવાની જગ્યાએ, લુગડાંનો પાટો વીંટી ત્રણ કંચવા પહેરાવી એક કપડો ઓઢાડે, પછી સુવાડીને ખીજો કપડો ઓઢાડે, અને જમીન ઉપર સુવાડે ત્યાં પણ માથાની જગ્યાએ જમીનમાં ખાલો ઠોકે, પછી મૃતકની જમણી બાજુએ ચરવણી તથા મુહપત્તિ મૂકે અને ડાબી બાજુએ ઝાળાની અંદર ખંડિત પાત્રામાં એક લાકડું મૂકે. પછી જે વખતે કાળ કર્યો હોય તે વખતનું ક્યું નક્ષત્ર હતું તે જોવું. (અથવા બ્રાહ્મણને પૂછવું) રોહિણી, વિશાખા, પુનર્વસુ અને ત્રણ ઉત્તરા એ છ નક્ષત્રમાં ડાલના એ પુતળાં કરવાં. જ્યેષ્ઠા, આર્દ્રા, સ્વાતિ, શતભિષા, ભરણી અશ્લેષા અને અભિજિત આ સાત નક્ષત્રમાં પુતળાં કરવાં નહિ, બાકીનાં ૧૫ નક્ષત્રમાં એકેક પુતળું કરવું તે પુતળાંના જમણા હાથમાં ચરવણી તથા મુહપત્તિ આપવી, તથા ડાબા હાથની ઝાળામાં લાંગેલું પાત્ર લાકડું સહિત મૂકવું જે એ પુતળાં હોય તો બંનેને તે પ્રમાણે આપવું. પછી પુતળાં આદિ બધી વસ્તુ મૃતકની પાસે મૂકવી. પછી સારો મજબુત ત્રીજો કપડો હોય તે પાથરીને તેની અંદર બધી વસ્તુઓ સહિત મૃતકને સુવાડીને કપડાંના બધા છેડા વીંટાળી દે. અને મૃતકનાં પ્રથમનાં બધાં વસ્ત્રો હોય તે આવડો ઉનાં પાણીથી પલાળી સુકાવી ફાડીને પરદાવી દે અને સંથારો, કામળા વગેરે જે ઉનનાં કપડાં હોય તેને ગોમુત્ર છાંટે (જે સુતરાઉ કપડાંને પલાળવાની જોગવાઈ ન બને તો ગોમુત્ર છાંટે તો પણ ચાલે).

રૂર સાધુ સાધ્વી કાળ ધર્મ પામે ત્યારે જોઈતા સામાનની યાદી

લાડવાના ડોઘલા. દીવીઓ વાંસની ૪. વાટકા ૪. દેવતા ને કંદ્રુપ શેર ૨. સુતર શેર ૨૧. બદામ શેર ૧૦. ટોપરાં મણુ ૦૧. ચોમાસું હોય તો વધારે. પુજણીઓ ૨. સાજમાં સામાન વાંસ ૨. ખપાટીઆં અને છાણું આશરે ૧૫. ખોડા ઢોરની ગાડી. બરાસ તો. ૦૧. કેશર તોલો ૦૧. વાસક્ષેપ તોલો ૦૧. સોના રૂપાનાં કુલ. બળતણ. છૂટા પૈસા ૩૧. ૫ ના આશરે તાસ, દેવડો, બાજરી આશરે મણુ ૫. સુખડ. રાળ શેર બે, ચોમાસું હોય તો વધારે. ગુલાલ શેર ૫. નાકું શેર ૧.

ગૃહસ્થ મૃતકને લઈ જાય ત્યારે બીજી વાર વાસક્ષેપ મંત્રેલો કે વેચાતો લાવેલો એમ ને એમ નાંખવો. ઉપાશ્રયમાંથી મૃતકને બહાર કાઢે ત્યારે પગ તરફથી કાઢે, કોઈ એ રોવું નહિ, પણ સર્વ શ્રાવકોએ ‘જય જય નંદા’ ‘જય જય ભદ્રા’ એમ બોલતા જવું; અને આગળ બદામો, નાણું વગેરે ઉપાશ્રયથી ઠેક સ્મશાનભૂમિ સુધી એક શ્રાવકે ઊછાળવું શોક રહિત મહોત્સવપૂર્વક વાજાંત્ર વાગતે મોટા આડંબરથી, શુદ્ધ કરી રાખેલ ભૂમિ ઉપર સુખડ વગેરેનાં ઉત્તમ લાકડાંની ચિતા કરી માંડવી પધરાવે, ત્યારે મૃતકનું મુખ ગામ તરફ રાખી, અગ્નિસંસ્કાર કરી, રક્ષા યોગ્ય સ્થાનકે પરઠવી, પવિત્ર થઈ ગુરુ પાસે આવી સંતિકર કે લઘુશાંતિ અથવા બૃહત્શાંતિ સાંભળે તથા અનિત્યતાનો ઉપદેશ સાંભળી શ્રાવકો અદ્વાષ્ટ મહોત્સવ કરે. મૃતકને ઉપાડી ગયા પછી આખા મકાનમાં ગોમુત્ર છાંટવું તથા મૃતકના સંચારાની જગ્યા સોના વાણી કરેલ અચિત્ત પાણીથી ઘોઈ નાંખવી તથા મૃતકે જ્યાં જીવ છોડ્યા હોય ત્યાં લોટનો અવળો સાથીઓ કરવો. કાળ કરેલ સાધુ-સાધ્વીના શિષ્ય કે શિષ્યા અથવા લઘુપર્યાયવાળા શિષ્ય કે શિષ્યા અવળો વેષ પહેરે અને ઓઘો જમણા હાથમાં રાખી અવળો કાળે દ્વારથી આસન તરફ લે. અવળો કાળે લેતી વખતે પ્રથમ કરેલ લોટનો અવળો સાથીઓ અવળા

કાજમાં લઈ લેવો પછી કાજ સંબંધી ધરિયાવહિ પડિછમાને અવળાઃ દેવ વાંદવાની શરૂઆત કરે.

પ્રથમ કલ્લાણુકંદની એક થોઈ કહી એક નવકારનો કાઉરસગ્ગઃ પછી અન્નતથં અરિહંતયેઈં જય વીયરાયં ઉવસગ્ગહરંં નમોહર્ત્તંં જ્ઞવંતંં ખમાં જ્ઞવંતિં નમુત્થુણ્ં જં કિંચિં પાશ્વનાથનું ચૈત્યવંદનં લોગસ્સં એક લોગસ્સનો કાઉરસગ્ગ અન્નતથં તસ્સ ઉત્તરીં ધરિયાવહિં ખમાસમણુ દઈ અવિધિ આશાતના મિચ્છામિ દુક્કડં કહે. પછી અવળો વેષ કાઢી નાખીને સવળો પહેરીને પછી સવળો કાજો લેવા સંબંધી ધરિયાવહિ પડિછમે. પછી દેવ વાંદવા માટે આવેલા સર્વ સાધુ સાધ્વીઓએ કપડો ચોળપટ્ટો મુહપત્તિઃ ઓધાની એક દશી અને કંદોરો એ પાંચે વસ્તુના છેડા સોનાવાણીમાં તથા ગૌમુત્રમાં જરા બોળવા પછી પ્રભુ પધરાવે. ત્યાં આગળ કંકુના પાંચ સાથીઆ સવળા કરાવી તેના ઉપર ચોખાના પાંચ સાથીઆ સવળા કરાવી સભા સમક્ષ સર્વ સાધુ સાધ્વીઓ આઠ થોયવડે સવળા દેવ વાંદે, તેમાં સર્વ ઠેકાણે પાશ્વનાથનાં ચૈત્યવંદનો, સંસારદાવા અને સ્નાતસ્થાની સ્તુતિઓ તથા સ્તવનને ઠેકાણે અજિત શાંતિ રાગ કાઢ્યા વિનાં કહે.

દેવ વાંદી રહ્યા પછી ખમાસમણું ઇચ્છાં હુદ્રોપદ્રવ ઓહડાવણુત્થં કાઉરસગ્ગ કરં ? ઇચ્છં. હુદ્રોપદ્રવ ઓહડાવણુત્થં કરેમિ કાઉરસગ્ગં અન્નતથં કહી ચાર લોગસ્સનો કાઉરસગ્ગ સાગરવરગંભીરા સુધી કરી, એક જણુ કાઉરસગ્ગ પારીને નમોહર્ત્તંં કહી સર્વે યક્ષાંચિકાં આ સ્તુતિ અને ધૃહત્શાંતિ કહીને પારે, પછી પ્રગટ લોગસ્સ કહી અવિધિ આશાતનાનો મિચ્છામિ દુક્કડં દઈ સાધુ-સાધ્વી પરસ્પર થોભવંદન કરે.

બહારગામથી રવ-સમાચારીવાળા સાધુ કાળધર્મ પામ્યાના સમાચાર આવે તો ઉપર પ્રમાણે અઠ થુઈએ સવળા દેવ વાંદે તથા અજિતશાંતિ, ધૃહત્શાંતિ વગેરે ઉપર પ્રમાણે કહે.

સાધ્વીના સમાચાર આવે તો સાધ્વીઓ અને શ્રાવિકાઓ સવળા દેવ વાદે અને અગ્નિતશાંત્રિ વગેરે ઉપર લખ્યા મુજબ કહે.

૨૩ સાધુ દરરોજ સાન વખત ચૈત્યવંદન કરે તે આ પ્રમાણે.

૧ જગે ત્યારે રાઈપડિક્કમણના પ્રારંભમાં જગચિંતામણિનું.
૨ રાઈપડિક્કમણને અંતે વિશાલલોચનનું. ૩ દેરાસર દર્શન કરવા
જાય ત્યારે ત્યાં. ૪ પચ્ચક્ષ્ણાણુ પારતાં જર્ગાયતામણિનું. ૫ આહાર
કરી રહ્યા પછી ધરિયાવહી પડિક્કમીને જગચિંતામણિનું. ૬ દૈવસિક
પ્રતિક્રમણના પ્રારંભમાં. (કોઈ નમોડરતુ વર્દમાનાયનું કહે છે.)
૭ સંધારા પોરિસિ ભણાવતાં ચઉક્કસાયનું.

૨૪ સાધુ દરરોજ ચાર વાર સજ્ઞાય કરે તે આ પ્રમાણે.

૧ સવારની પડિલેહણને અંતે ધમ્મો મંગલં ની. ૨ સાંજની
પડિલેહણના મધ્યમાં ધમ્મો મંગલં ની. ૩ દૈવસિક પ્રતિક્રમણને
અંતે કહેવાય છે તે. (કોઈ પચ્ચક્ષ્ણાણુ પારતાં ધમ્મો મંગલં ની
કહે છે તે ગણે છે.) ૪ રાઈપડિક્કમણના આરંભમાં ભરહેસરં ની.

	કારતક શુદ્ધ ૧૫ થી	ફાગણ શુદ્ધ ૧૫ થી	અષાઢ શુદ્ધ ૧૫ થી
સુખડીનો કાળ	૧ માસ	૨૦ દિવસ	૧૫ દિવસ
પદ્ધાં	૪	૩	૫
કાંમળાનો કાળ	૪ ઘડી	૨ ઘડી	૬ ઘડી
પામ્બીનો કાળ	૪ પ્રહર	૫ પ્રહર	૩ પ્રહર

ફાગણ શુદ્ધ ૧૪ થી ભાલપાલો, નવું પીત્તેલ તલનું તેલ અને
મેવાગા ખટુર, કાન્ન, ચારોલી, અખોડ, જરદાલુ વગેરે આદિ માસ
સુખી બંધ આદિથી દેરી અને કાચી ખાંડ બંધ.

કરણસિતરી

૫ ૧૦ ૧૭ ૧૦ ૯
 વય સમણધમ્મ સંજમ, વેયાવચ્ચં ચ ખંભશુત્તીઓ;
 ૩ ૧૨ ૪
 નણ્ણાઈ તિયં તવ કોહુ નિગ્ગહાઈ ચરણમેયં ॥ ૧ ॥

ચરણસિતરી

૪ ૫ ૧૨ ૧૨ ૫
 પિંડવિસોહી સમિઈ, ભાવણ પડિમાય ઇંદિયનિરોહો;
 ૨૫ ૩ ૪
 પડિલેહણું શુત્તીઓ, અભિગ્ગહા એવ કરણું તુ. ॥ ૨ ॥

સ્થાપનાચાર્યની પડિલેહણુના ખોલ.

(૧) શુદ્ધ સ્વરૂપના ધારક ગુરુ (૨) જ્ઞાનમય. (૩) દર્શનમય.
 (૪) ચારિત્રમય. (૫) શુદ્ધ શ્રદ્ધામય. (૬) શુદ્ધ પ્રરૂપણામય. (૭)
 શુદ્ધ સ્પર્શનામય. (૮) પંચાચાર પાળે (૯) પળાળે (૧૦) અનુમોદે
 (૧૧) મનગુપ્તિ. (૧૨) વચનગુપ્તિ (૧૩) કાયગુપ્તિએ ગુપ્તા.

મુહુપત્તિના પચાસ ખોલ.

૧ સૂત્ર અર્થ તત્ત્વ કરી સદ્બુદ્ધ. ૨ સમ્યક્ત્વ મોહનીય. ૩ મિશ્ર
 મોહનીય. ૪ મિથ્યાત્વ મોહનીય પરિહરં. ૫ કામરાગ. ૬ રનેહરાગ
 ૭ દષ્ટિરાગ પરિહરં. ૮ સુદેવ. ૯ સુગુર. ૧૦ સુધર્મ આદરં. ૧૧
 કુદેવ. ૧૨ કુગુર. ૧૩ કુધર્મ. પરિહરં. ૧૪ જ્ઞાન. ૧૫ દર્શન. ૧૬
 ચારિત્ર. આદરં, ૧૭ જ્ઞાન વિરાધના. ૧૮ દર્શન વિરાધના. ૧૯ ચારિત્ર
 વિરાધના પરિહરં. ૨૦ મનગુપ્તિ ૨૧ વચનગુપ્તિ. ૨૨ કાયગુપ્તિ
 આદરં. ૨૩ મન દંડ. ૨૪ વચન દંડ. ૨૫ કાય દંડ પરિહરં.
 ૨૬ હાસ્ય. ૨૭ રતિ. ૨૮ અરતિ. પરિહરં, ૨૯ ભય.
 ૩૦ શોક. ૩૧ દુર્ગંધ. પરિહરં. ૩૨ કૃષ્ણ દેશ્યા. ૩૩ નીલ દેશ્યા.

૩૪ કાપોત લેશ્યા પરિહરં, ૩૫ રસ ગારવ. ૩૬ ઋદ્ધિ ગારવ. ૩૭ શાતા ગારવ પરિહરં, ૩૮ માયા શલ્ય. ૩૯ નિયાણુ શલ્ય. ૪૦ મિથ્યાત્વ શલ્ય પરિહરં, ૪૧ ક્રોધ. ૪૨ માન પરિહરં. ૪૩ માયા. ૪૪ લોભ. પરિહરં, ૪૫ પૃથ્વીકાય. ૪૬ અપ્કાય. ૪૭ તેહિકાયની રક્ષા કરં, ૪૮ વાઉકાય. ૪૯ વનસ્પતિકાય. ૫૦ વસ કાયની રક્ષા કરં.

શ્રી પદ્મી પ્રતિક્રમણુ વિદ્ધિ.

૧ પ્રથમ દૈવસિક પ્રતિક્રમણુમાં વંદિતુ કહીએ ત્યાં સુધી સર્વ કહેવું, પણ ચૈત્યવંદન સકલાહતનું કહેવું અને થોથો સ્નાતસ્થાની કહેવી.

૨ પછી ખમાસમણુ દધને ‘દેવસિય આલોઈય પડિછંતા ઇચ્છાકારેણુ સંદિસહ ભગવન્ ! પદ્મી મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઇચ્છં’ એમ કહી મુહપત્તિ પડિલેહવી.

૩ પછી વાંદણાં જે દઈ ઇચ્છાકારેણુ સંદિં ભગં અબ્ભુટ્ટિઓહં સંખુદ્ધાખામણેણુ અબ્ભિલંતર પદ્ધિપચં ખાગેઉં ? ઇચ્છં ખામેમિ પદ્ધિપચં, એક પદ્ધિપચં પનરસ દિવસાણુ, પનરસ રાષ્ઠઆણુ જંદિયિ અપત્તિયં, પરપત્તિયં કહેવું.

૪ ઇચ્છાકારેણુ સંદિં ભગં પદ્ધિપચં આલોઈ ? ઇચ્છં આલોએમિ જે મે પદ્ધિપચો અધઆરો કઓં કહેવું.

૫ પછી “ ઇચ્છાકારેણુ સંદિં ભગં પદ્મી અતિચાર આલોઈ ? ઇચ્છં ” એમ કહી પદ્મી અતિચાર સંપૂર્ણ કહીએ.

૬ પછી “ સવ્વરસવિ પદ્ધિપચં દુચ્ચિંતિચ, દુખ્ખાસિચ, દુચ્ચિટ્ટિચ, ઇચ્છાં ઇચ્છં ” તરસ મિચ્છામિ દુક્કડં ” કહી

૭ પછી શિષ્ય કહે, “ ઇચ્છાકારી ભગવન્ ! પસાય કરી પદ્ધિપ તપ પ્રસાદ કરાવેણ ” ગુરુ આવી રીતે કહે “ ચઉથેણુ એક ઉપવાસ, જે આયંખિલ, તણુ નીચિ, ચાર એકાસણાં, આઠ જેઆસણાં, જે હમર સજ્જય, યથાશક્તિ તપ કરી પહોંચાડવો. ”

૮ પછી પ્રવેશ કર્યો હોય તો ‘પદ્ધિઓ કહીએ અને કરવો હોય તો ‘તહત્તિ’ કહીએ તથા ન કરવો હોય તો અણખોલ્યા રહીએ.

૯ પછી વાંદણા બે દર્ધ ઇચ્છાકારેણં અબ્હુદ્ધિઓહં પત્તેઅ-ખામણેણું અબ્હિલંતર પક્ષિખઅં ખામેઉં? ઇચ્છં ખામેમિ પક્ષિખઅં, એક પક્ષપરસ પનરસ દિવસાણું, પનરસ રાઈઆણું જંકિયિ અપત્તિઅં કહી વાંદણાં બે દેવાં.

૧૦ પછી “દેવસિઅ આલોઈઅ પડિહ્લંતા ઇચ્છાં સંદિં લગવનં પક્ષિખઅં પડિહ્લમામિ? સમ્મં પડિહ્લમામિ,”

૧૧ એમ કહી કરેમિ ભંતેં ઇચ્છામિ પડિહ્લમિઉ જો મે પક્ષિખઓં કહેવું.

૧૨ પછી ખમાસમણ દર્ધ ઇચ્છાકારેણું સંદિં પક્ષખીસૂત્ર પદું? એમ કહી ત્રણ નવકાર ગણી સાધુ હોય તો પક્ષખીસૂત્ર કહે અને સાધુ ન હોય તો ત્રણ નવકાર ગણીને શ્રાવક વંદિતુ કહે.

૧૩ પછી સુઅદેવયાની થોય કહેવી.

૧૪ પછી નાંચે ખેસી જમણો ઠીંચણુ ઉભો રાખી, એક નવકાર ગણી, કરેમિ ભંતેં ઇચ્છામિ પડિં કહી વંદિતુ કહેવું.

૧૫ પછી કરેમિ ભંતેં ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં જો મે પક્ષિખઓં તરસ ઉત્તરીં અન્નતથં કહીને ખાર લોગરસને કાઉસ્સગ્ગ કરવો.

૧૬ પારીને પ્રગટ લોગરસ કહી, મુહપત્તિ પડિલેહીને વાંદણાં બે દેવાં.

૧૭ પછી ‘ઇચ્છાં અબ્હુદ્ધિઓહં સમાપ્તખામણેણું અબ્હિલંતર પક્ષિખઅં ખામેઉં? ઇચ્છં ખામેમિ પક્ષિખઅં, એક પક્ષપરસ, પનરસ દિવસાણું પનરસ રાઈઆણું જંકિયિ અપત્તિઅં કહેવું.

૧૮ પછી ખમાસમણ દર્ધને ઇચ્છાં પક્ષિખ ખામણાં ખામું? ઇચ્છં, કહી ખામણાં ચાર ખામવાં.

૧૯ પક્ષી દેવસી પ્રતિક્રમણમાં વંદિતુ કહ્યા પક્ષી બે વાંદળાં દબાવે ત્યાંથી તે સામાયિક પારીએ ત્યાં સુધી સર્વ દેવસીની પેઠે જાણવું. પણ “સુઅદેવયા” ની થોયને ઠેકાણે “જ્ઞાનાદિ” ની થોય અને “જિસે ખિતે” ને ઠેકાણે “યર્યાક્ષેત્ર” ની થોય કહેવી. સ્તવન અજિતશાંતિનું કહેવું. સજ્જાયને ઠેકાણે ઉવસગ્ગહર તથા સંસારદાવાની ચાર થોયો કહેવી અને લઘુ શાંતિને ઠેકાણે મ્હોટી શાન્તિ કહેવી.

શ્રી ચઉમાસી પ્રતિક્રમણ વિધિ.

એમાં ઉપર કહ્યા મુજબ પક્ષીની વિધિ પ્રમાણે કરવું, પણ એટલું વિશેષ કે ખાર લોગસ્સના કાઉસ્સગ્ગને ઠેકાણે વીશ લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો અને પક્ષીના શબ્દને ઠેકાણે ચઉમાસીનો શબ્દ કહેવો તથા તપને ઠેકાણે “છટ્ટેણું”, બે ઉપવાસ, ચાર આયંખિલ, છ નીવિ, આઠ એકાસણાં, સોળ બેઆસણાં ચાર હજાર સજ્જાય” એ રીતે કહેવું.

શ્રી સંવત્સરી પ્રતિક્રમણ વિધિ.

એમાં પણ ઉપર લખ્યા મુજબ પક્ષીની વિધિ પ્રમાણે કરવું, પણ એટલું વિશેષ કે ખાર લોગસ્સના કાઉસ્સગ્ગને ઠેકાણે ચાલીસ લોગસ્સ અને એક નવકાર અથવા એક સો અને સાઠ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો અને તપને ઠેકાણે “અક્રમભત્ત”, ત્રણ ઉપવાસ, છ આયંખિલ, નવ નીવિ, ખાર એકાસણાં, ચોવીસ બેઆસણાં છ હજાર સજ્જાય” એ રીતે કહેવું, અને પક્ષીના શબ્દને ઠેકાણે સંવત્સરીનો શબ્દ કહેવો.

અસ્વાધ્યાય દિવસો.

પ્રત્યન સારોદ્ધારની છાપેલી પ્રત ભાગ ૨ બે. પાનું ૪૨૨ થી અસ્વાધ્યાય = જેમાં સિદ્ધાંતમાં કહેલી મર્યાદા વડે સારી રીતે ભણવું ન હોય તે, લોહી વિગેરે. અસ્વાધ્યાય બે પ્રકારે. આત્મ

સમુત્થ (સ્વાધ્યાય કરનારને પોતાનાથી ઉત્પન્ન થયેલો) અને પર સમુત્થ (સ્વાધ્યાય કરનારને અન્યથી ઉત્પન્ન થયેલો) પર સમુત્થમાં ઘણું કહેવા યોગ્યપણું હોવાથી પરસમુત્થ પહેલાં કહેવાય છે.

પરસમુત્થ પાંચ પ્રકારે-૧. સંયમ ધાતી, ૨ ઔત્પાતિક (ઉત્પાતથી થયેલ). સદૈવ (દેવ પ્રયોગથી થયેલ) ૪. વ્યુદ્ગ્રહ (સંગ્રામ-ઝગડો), અને ૫. શરીરથી થયેલ. આ પાંચે અસ્વાધ્યાયને વિષે સ્વાધ્યાય કરનાર સાધુને તીર્થંકરની આજ્ઞાલંગ વિગેરે દોષો થાય છે.

૧. સંયમધાતી ૩ ભેદે—મહિકા, સચિત્તરજ, અને વર્ષાદ. મહિકા=કાર્તિકથી માધ માસ સુધીના મહિનાઓ (વર્ષાદને માટે) ગર્ભમાસ હોવાથી ધૂમરી (ધૂમસ) પડતાંની સાથે તે સર્વ અપ્કાયમય કરે છે.

સચિત્ત રજ=વનવાયુથી ઉડેલી ઝીણી ધૂતી વ્યવહારથી સચિત્ત છે, તે દિશાઓમાં કાંઈક લાલ દેખાય છે. તે પણુ નિરંતર પડવા પડે ત્રણ દિવસથી આગળ સર્વ પૃથ્વીકાયમય કરે છે. વર્ષાદ ૩ ભેદે જે વર્ષાદથી પરપોટા થાય તે યુદ્ધયુદ્ધ. જે વર્ષાદમાં પરપોટા ન થાય તે યદીજે ભેદ. તથા જે યુદ્ધયુદ્ધ વર્ષાદ પછી આઠ પહોરે પડે છે તે જલરપર્શિકા. અન્ય આચાર્યો ત્રણ પાંચ અથવા સાત દિવસ પછી જલરપર્શિકા કહે છે અને તે અપ્કાય રપજ થાય છે.

આ સંયમધાતી ભેદો થતે અસ્વાધ્યાય. જે ક્ષેત્રમાં જેટલા કાળ સુધી મહિકાદિ પડે ત્યાં સુધી શ્વાસ અને પાપણના મટકા સિવાય વર્જવું. અહીંયાં કાંઈ પણુ એટલા પડિણેહણાદિ કારણ વિના ન કરે. ગ્લાનાદિ કારણે યતનાથી, હસસંજાથી, આંખના ઈસારાથી કે અંગુલીની સંજાથી, વ્યવહાર કરે, મોઢે મુહપત્તિ રાખીને બોલે; કામળા ઓઢીને ગમન કરે.

૨. ઔત્પાતિક પાંચ ભેદે—પાંશુ વૃષ્ટિ, માંસવૃષ્ટિ, રૂધિર વૃષ્ટિ, રૂક્ષવૃષ્ટિ અને શિલા વૃષ્ટિ. પાંશુ વૃષ્ટિ=ધૂમાકાર અચિત્ત રજ પડે તે. માંસ વૃષ્ટિ=માંસ ખંડ પડે તે. રૂધિર વૃષ્ટિ=ઢોહીનાં ટીપાંનો

વરસાદ પડે તે. કેશ વૃષ્ટિ=ઉપરના ભાગથી વાળોનો વરસાદ પડે તે. શિલા વૃષ્ટિ=પાષાણ કરા વિગેરે શિલાનો વરસાદ. પાંશુ વૃષ્ટિ જે ભેદે-પાંશુ અને રજ ઉદ્ધાત. પાંશુ=ધૂમાકા જેવી કાંઈક ગૌર વર્ણવાળી અચિત્ત રજ. અને રજ ઉદ્ધાત=ચારે બાજુએ અંધકાર જેવું દેખાય તે. પાંશુ વૃષ્ટિ અને રજ ઉદ્ધાત (રજવાળા દિશાઓ) વાયુ સહિત કે વાયુ સહિત હોય તો તેમાં સૂત્ર ન લખાય પણ બાકીની સર્વે ક્રિયાઓ કરાય. માંસ અને લોહીનો વરસાદ પડે છતે ૧ અહોરાત્ર અસજ્જાય. બાકીના પાંશુ, કેશ અને શિલાનો વરસાદ જેટલા કાળ સુધી હોય તેટલા કાળ સુધી નંદિ વિગેરે સૂત્રો ન લખાય, પણ બાકીના કાળે લખાય.

૩. સદૈવ=દેવકૃત ગંધર્વ નગર કે જે ચક્રવર્તિ વિગેરેના નગરને ઉત્પાત જળાવવા માટે સંધ્યા સમયે તે નગરના ઉપર (આકાશમાં) પ્રાકાર અને અદાલિકાદિ વડે સ્થિત થયેલું બીજું નગર દેખાય તે.

દિગ્દાહ=કોઈ એક દિશામાં બળતા મહાનગરની જેમ ઉપર પ્રકાશ અને નીચે અંધકાર હોય તે. (અકાળે) વિજળી. ઉલ્કા=તારા ખરે તેની જેમ પાછળથી રેખા સહિત કે પ્રકાશ યુક્ત હોય. (અકાળે) ગર્જિત=મેઘ ગર્જના. ચૂપક=શુદ્ધ બીજ ત્રીજ અને ચોથ એ ત્રણ દિવસમાં સંધ્યાગત ચંદ્ર હોવાથી સંધ્યા ન જળાય તેથી તે ત્રણ દિવસમાં સંધ્યાગત ચંદ્ર સંધ્યાના વિભાગ વડે અવરાયેલો છે. ચૂપક વેળામાં કાળ વેળા નહિ જળવાથી પ્રાદોષિક કાલગ્રહણ કે પ્રાદોષિક સૂત્ર પોરિસી ન થાય. યક્ષાદિભ-એક દિશામાં આંતરે આંતરે વિજળી જેવો પ્રકાશ દેખાય. મેઘગર્જના પછી જે પ્રહર સુધી અને બાકીનાં (ગંધર્વ નગર દિગ્દાહ વિજળી વિગેરે) માં ૧ પ્રહર સુધી અસજ્જાય. ગંધર્વ નગર દેવકૃતજ હોય અને બાકીનામાં લજના એટલે કોઈ વખત સ્વાભાવિક હોય અને કોઈ વખત દેવકૃત હોય. તેમાં સ્વાભાવિકમાં સ્વાધ્યાયનો ત્યાગ કરાતો નથી, પરંતુ દેવકૃતમાં ત્યાગ કરાય છે. જે સ્વાભાવિક

કે દેવકૃત છે એવી ખબર ન પડે તો સામાન્યથી તેઓને પરિહાર થાય છે. એટલે અસજ્જાય તરીકે ગણાય છે. નિર્ધાત-મેઘ સહિત અથવા મેઘ રહિત આકાશને વિષે વ્યંતર વડે કરાયેલ મહાન્ ગર્જના સમાન અવાજ. ગુંજિત-ગર્જનાની પેઠે ગુંજરવ થતો મોટો અવાજ થાય તે. નિર્ધાત અને ગુંજિત જે દિવસે જે વેળાએ થયો હોય ત્યારથી ૮ પ્રહર સુધી અસજ્જાય. ચાર સંધ્યા-૧ સવારે, (સૂર્ય ઊગ્યા પહેલાં ૨૪ મીનીટ અને પછી ૨૪ મીનીટ સુધી.) ૨. સાંજે (સૂર્ય આથમ્યા પહેલાં ૨૪ મીનીટ અને આથમ્યા પછી ૨૪ મીનીટ સુધી) ૩. દિવસના મધ્ય ભાગે બે ઘડી (૪૮ મીનીટ) સુધી અને ૪ રાત્રિના મધ્ય ભાગે બે ઘડી સુધી. આ ચારે સંધ્યામાં સ્વાધ્યાય ન કરાય; પરંતુ પડિલેહણાદિ (દેવવંદન પ્રતિક્રમણ સ્મરણ વિગેરેનો નિષેધ નથી.)

ચાર મહા ઉત્સવના પડવા-ચૈત્ર શુદ્ધ ૧૫ અશાઢ શુદ્ધ ૧૫ આસો શુદ્ધ ૧૫ અને કાર્તિક શુદ્ધ ૧૫ સુધીના ચારે મહાન્ ઉત્સવો જે દેશમાં જે દિવસથી માંડીને જેટલા કાળ સુધી પ્રવર્તે તેટલા કાળ સુધી અને તે પછીનો પડવો અસજ્જાય જે નગર કે ગામ વિગેરેમાં પશુ વધ જેટલા કાળ સુધી થાય ત્યાં સુધી અસજ્જાય (જેમકે:- બકરી ઈદ).

ચંદ્રગ્રહણ થાય તો ઉત્કૃષ્ટથી ૧૨ પહોર અને જઘન્યથી ૮ પહોર સુધી અસજ્જાય કરે છે. કેવી રીતે? ઊગતો ચંદ્રમા રાહુ વડે ગ્રહણ કરાય, તો ૪ પહોર રાત્રિના અને બીજા દિવસના ૪ પહોર મળીને ૮ પહોર સુધી જઘન્યથી તથા પ્રભાતકાળે ચંદ્રમા ગ્રહણ સહિત આથમે તો તે પછીનો દિવસ રાત અને બીજા દિવસ મળીને ૧૨ પ્રહર સુધી ઉત્કૃષ્ટથી અસજ્જાય. અથવા ઔત્પાતિક ગ્રહણ વડે ચંદ્રને સર્વ રાત્રિ ગ્રહણ રહ્યું અને ગ્રહણ સહિત આથમ્યો તો તે રાત્રિના ૪ પ્રહર અને બીજા દિવસ રાતના ૮ પ્રહર મળીને ૧૨ પ્રહર સુધી અસજ્જાય.

સૂર્યગ્રહણ થાય તો જઘન્યથી ૧૨ પ્રહર અને ઉત્કૃષ્ટથી ૧૬ પ્રહર સુધી અસજ્જાય કરે છે. કેવી રીતે? સૂર્ય ગ્રહણ સહિત અસ્ત

પામ્યો તો ચાર પ્રહર તે રાત્રિના તથા અગામી દિવસના ૪ પ્રહર અને બીજી રાત્રિના ૪ પ્રહર મળી કુલ ૧૨ પ્રહર જન્યથી અસજ્જાય. ઉગતો સૂર્ય રાહુ વડે ગ્રહાય અને આખો દિવસ ગ્રહણ રહીને ગ્રહણ સહિત અસ્ત પામે તો તે દિવસ રાત અને બીજો દિવસ રાત મળી ૧૬ પ્રહર ઉત્કૃષ્ટથી અસજ્જાય.

ચંદ્ર સૂર્ય ગ્રહણ માટે અન્ય મત-ચંદ્ર રાતમાં ગ્રહણ કરાયો અને રાત્રે મૂકાયો હોય તો, બીજો ચંદ્ર ઉદય ન પામે ત્યાં સુધી એટલે તે રાત્રિ અને બીજા દિવસ સુધી અસ્વાધ્યાય, એ પહેલો મત તથા બીજો મત-ચંદ્ર રાતમાં ગ્રહણ કરાયો અને મૂકાયો હોય તો તે રાત્રિનો બાકીનો ભાગ અસ્વાધ્યાય કારણકે બીજો સૂર્ય ઊગે છતે અહોરાત્રિની સમાપ્તિ થઈ. સૂર્ય પછી દિવસે ગ્રહણ કરાયો અને દિવસે મૂકાયો હોય તો તે દિવસનો બાકીનો ભાગ અને રાત્રિ અસ્વાધ્યાય (અસજ્જાય).

૪ વ્યુદ્ધ (લડાઈ-ઝગડો)-જે રાજા, જે સેનાપતિઓ, જે પ્રસિદ્ધ નાયક સ્ત્રીઓ. મધ્યયુદ્ધ જે ગામનું યુદ્ધ તથા હોળીનો ઝગડો જ્યાં સુધી ઉપશમ ન થાય ત્યાં સુધી અસ્વાધ્યાય, કારણ કે સ્વાધ્યાય કરવાથી વ્યંતરો હજે તથા લોકોની અપ્રીતિ થાય. રાજા, ગ્રામસ્વામી, દંડિકાદિ કાળ પામે છતે નવો રાજા અભિષેકવાળો ન થાય ત્યાં સુધી પ્રજાને ક્ષોભ હોય તેથી અસજ્જાય; તથા મ્લેચ્છાદિકના ભય વડે આકુળ હોય ત્યારે અસજ્જાય. આ લડાઈ વિજેરેમાં જેટલા કાળ સુધી અસ્વસ્થતા હોય તેટલો કાળ તથા સ્વસ્થ થયા પછી એક અહો રાત્રિ સુધી અસજ્જાય.

મહુત્તરાદિ (ગ્રામનો અધિકારી, ઘણા સ્વજનવાળો, શય્યાતર અથવા સાત ધરની અંદર કોઈ સામાન્ય મનુષ્યનું) મરણ થયે અહો રાત્રિ અસજ્જાય; સ્વાધ્યાય કરવાથી નિંદા અને અપ્રીતિ થાય, માટે ગુપ્ત ધીમે પ્રતિક્રમણાદિક કરે. સો હાથની અંદર મરેલ (મનુષ્યનું)

જકલેવંર યાં સુધી ન લઈ જાય ત્યાં સુધી અસજાયા. સ્ત્રીનું રૂદન સંભળાય ત્યાં સુધી અસ્વાધ્યાય.

૫ મત્ર્યાદિ પંચેન્દ્રિય કલેવર ૬૦ હાથ સુધી હોય તો અસજાયા, પછી નહિ. ત્રણ નાની શેરી અથવા રાજમાર્ગના આંતરે કાગડા અને કુતરાદિ વડે તે માંસાદિ પુદ્ગલો વિખરાયેલા હોય તો સ્વાધ્યાય કરાય. રાજમાર્ગમાં લોહી ખિંદુ વિગેરે હોય તો સ્વાધ્યાય કલ્પે કારણ કે જતાં આવતાં માણસો વિગેરેના પગથી આણુઓ વિખરાય એવી જિનાસા છે. આખું ગામ જલચરના ચર્મ રૂધિર માંસ અને હાડથી વિખરાયેલ હોય, ત્રણ નાની શેરીના આંતરે તે ન મળે, તો ગામ બહાર સ્વાધ્યાય કરે. ૬૦ હાથની અંદર જલચરના લોહી માંસાદિ ઘોયા છતાં પણ આણુઓ રહે માટે ૩ પ્રહર સુધી અસજાયા તથા ૬૦ હાથની અંદર માંસ પાકમાં પણ ત્રણ પ્રહર સુધી અસજાયા, તેથી વધારે છેડું હોય તો સ્વાધ્યાય કરવામાં કોઈ પણ દોષ નથી.

મહાકાયવાળા પંચેન્દ્રિય મૂષકાદિનું ખિલાડા આદિ વડે મરણ થાય, તો ૮ પ્રહર સુધી નંદાદિ સૂત્રોનો અસ્વાધ્યાય.

૬૦ હાથની અંદર ઈંકું પડે અને તે ઈંકું કુટે નહિ તો લઈ ગયા પછી સ્વાધ્યાય કલ્પે. ઈંકું કુટે અને કલણના અંશો જમીનમાં રહે માટે ત્રણ પ્રહર અસજાયા. માખીનો પગ બૂડે તેટલું પણ લોહી કે ઈંડાનો રસ પડે તો, ત્રણ પ્રહર અસજાયા. વસ્ત્ર ઉપર ઈંકું કુટયું હોય અને તે વસ્ત્ર ૬૦ હાથથી બહારની ભૂમિમાં ઘોયું હોય તો સ્વાધ્યાય કલ્પે.

અજરાયુ હાથણી પ્રસવે તો ૩ પ્રહર સુધી અસજાયા. ગાય વિગેરેની જરા લટકે ત્યાં સુધી અને પડ્યા પછી ૩ પ્રહર અસજાયા. તિર્યંચનાં ચર્મ માંસ લોહી અને અસ્થિ રાજમાર્ગથી

અન્ય સ્થળે ૬૦ હાથની અંદર પડ્યાં હોય તે વર્ષાદથી ઘોંવાય કે અગ્નિથી રાખ થયે સ્વાધ્યાય કરવે.

માણસના કલેવરનું ચામડું લોહી માંસ છતે હોય ત્યાં ૧૦૦ હાથની અંદર અને કાળથી ૧ અહોરાત્રી સુધી અસજ્જાય. મનુષ્ય અને તિયંચનું લોહી વર્ણાન્તર ખદિરના લેપ સરખું થાય તો તે પડે છતે સ્વાધ્યાય કરવે. વર્ણાદિ બદલાય નહિ તો અસજ્જાય.

* સ્ત્રીને ઋતુના ૭ દિવસ સુધી અસજ્જાય, પછીથી ગળે તો તે ઋતુ સંબંધી નથી પણ તે લોહી ફેરફાર વર્ણવાળું હોવાથી સ્વાધ્યાય કરવો કરવો.

* પુત્ર જન્મે તો ૭ દિવસ સુધી અસજ્જાય અને પુત્રી જન્મે તો તે વધારે લોહીવાળી હોવાથી ૮ દિવસ સુધી અસજ્જાય.

પરોમે દાંત સો હાથની અંદર હોય તો શોધી દૂર કરવો, રૂંડે પ્રકારે શોધવા વડે પગ દાંત ન દેખાય તો શુદ્ધ છે તેથી સ્વાધ્યાય કરવો કરવો. અથવા અન્ય કોઈ છે કે પરદેશવાનો દાંત ઓહાહાવણુથં, કાહિરસગ્ગ કહં, ઇન્દ્રિય દાંત ઓહાહાવણુથં કરેમિ કાહિરસગ્ગ, અનત્યં ૬૩ ઓહ નવકારનો કાહિરસગ્ગ કરવો.

દાંત મૂકીને પાછીનાં અંગોમાં સંબંધી હાડકું હોય તો બાર કલાક સુધી અસજ્જાય. અગ્નિથી બળેલું હાડકું સો હાથની અંદર હોય તો અસજ્જાય, અનુપ્રેક્ષા (અર્થની વિચારણા) તો કાઈ વખત નિષ્ક્રમ કરવી નથી.

સૂતક વિચાર.

(નિત્ય સ્વાધ્યાય નામના પુસ્તકમાંથી ઉધ્ધૃત)

ઋતુવંતી સ્ત્રી સંબંધી સૂતક.

* ૧. દિન ૩ સુધી ભાંડાદિકને અડક નહીં દિન ચાર લગી પડિ-
છમણાદિક કરે નહીં, પણ તપસ્યા કરે તે લેખે લાગે, દિન
૫ પછી જિન પૂજા કરે. રોગાદિક કારણે ૩ દીવસ વીત્યા
પછી પણ જો રૂધિર દીઠામાં આવે તો તેનો દોષ નથી. વિવેક
કરી પવિત્ર થઈ દેવદર્શન અને જિન પ્રતિમ દિકની અગ્રપૂજાદિક
કરે તથા સાધુને પડિલાભે, પણ જિનપ્રતિમાની અંગ પૂજા
ન કરે.

કોઈને ઘેર જન્મ થાય તે વિષે

* ૨. પુત્ર જન્મે ત્યારે દિન ૧૦ નું તથા પુત્રી જન્મે દિન ૧૧ અને
રાત્રે જન્મે તો દિન ૧૨ નું સૂતક.

૩. ન્યારા (જુદા) જમતા હોય, તો ખીજના ધરના પાણીથી જિન
પૂજા કરે અને સુત્રાવડ કરનારી તથા કરાવનારીને તો નવકાર
ગણવો પણ સૂઝે નહીં.

૪. પ્રસવવાળી સ્ત્રી માસ ૧ સુધી જનપ્રતિમાની પૂજા કરે નહીં
અને સાધુને પણ વહોરાવે નહીં.

૫. ધરના ગોત્રીને દિન ૫ નું સૂતક જાણવું.

૬. ગાય, ઘોડી, ઉંટડી, ભેંસ ધરમાં પ્રસવે, તો દિન ૨ નું અને
વનમાં પ્રસવે તો દિન ૧ નું સૂતક.

૭. ભેંસ પ્રસવે તો દિન ૧૫, બકરી પ્રસવે તો દિન ૮, ગાય તથા
ઉંટડી પ્રસવે તો દિન ૧૦ પછી તેનું દૂધ કલ્પે.

૮. દાસ દાસી જે આપણી નિશ્રાએ ધરમાં રહ્યાં હોય તેનો જન્મ
કે મૃત્યુ થાય તો ત્રણ દિવસ સૂતક.

મૃત્યુ સંબંધી સૂતકનો વિચાર.

૧. જેને ઘેર જન્મ તથા મરણ થાય. તેને ઘેર જમનારા દિન-
બાર સુધી જિન પૂજા કરે નહીં. સાધુ આહાર લે નહીં. તથા
તેના ઘરનાં જળથી જિન પૂજા થાય નહીં.
૨. મૃત્યુવાળા પાસે જેઓ સુવે તેઓ દિન ૩ પૂજા ન કરે.
૩. ખાંધીયા, દેવ પૂજા ૩ દિન ન કરે. પરંતુ પડિસ્તમણાદિક ને
નવકારતું ધ્યાન મનમાં કરે, તો તેમાં કાંઈ પણ ખાધ નથી.
૪. મૃતકને અડક્યા ન હોય તો સ્નાન કરી શુદ્ધ થાય.
૫. અન્ય પુરૂષ જો મૃતકને અડક્યા હોય તો તે સોલ પહોર
પર્યંત પડિસ્તમણાદિક મોટથી ન કરે. પણ મનમાં કરે.
૬. વેષના પાલટનારા આઠ પહોર સૂતક પાલે.
૭. જન્મે તે દિવસે મૃત્યુ થાય અથવા દેશાંતરે મરણ પામે તો
દિન ૧ નું સૂતક.
૮. આઠ વરસ સુધીનું નાનું બાળક મરણ પામે તો દિન ૮ નું
સૂતક.
૯. ગાય પ્રમુખનું મૃત્યુ થાય તો કલેવર ઘરની બહાર લઈ ગયા
પછી દિન ૧ લગે સૂતક અને અન્ય તિર્થંચનું કલેવર પડ્યું
હોય તેને ઘેરથી બહાર લઈ જાય ત્યાં સુધી સૂતક.
૧૦. જેટલા મહીનાનો ગર્ભ પડે તેટલા દિવસ સૂતક.
૧૧. ગોમૂત્રમાં ૨૪ પહોર, ભેંસના મૂત્રમાં ૧૬ પહોર, ઘેટી ગધેડી
તથા ઘોડીના મૂત્રમાં ૮ પહોર અને નરનારી મૂત્રમાં અંતર્મુહૂર્ત
પછી સમૂર્ણિષ્ઠમ જીવે ઉપજે.

ઉપદેશ પ્રાસાદમાંથી

૧. ધુવાર પડે તો સૂત્ર પટવાની તથા પડિલેહણુ પ્રતિક્રમણાદિ ક્રિયા પણુ ન કરવી. વચ્ચે રાજમાર્ગ હોય તો છૂટી.
૨. આસો તથા ચૈત્ર શુદ્ધ પાંચમના મધ્યાહ્ન સમય (૧૨ વાગ્યા) થી પડવા સુધી અસજ્જાય.
૩. જે પાડામાં નારી પ્રસવે વચમાં ગાડાપ્રમાણુ માર્ગ ન હોય તો અસજ્જાય.
૪. ધરતીકંપ થાય તો ૮ પહોર સુધી અસજ્જાય.
૫. ત્રણે ચોમાસીમાં ચોમાસી પ્રતિક્રમણુ કર્યા પછી એકમ સુધી રાત્રિ દિવસ અને પશ્ચિમ પ્રતિક્રમણુની રાત્રિએ અસજ્જાય.
૬. શુક્લપક્ષે પડવા ખીજ અને ત્રીજની રાત્રે પહેલે પ્રહરે ઉત્તરાધ્યયનાદિ સૂત્રની અસજ્જાય.
૭. ઉપાશ્રય કે ધરમાં વિષ્ટાદિકની અશુચિ હોય ત્યાં સુધી અસજ્જાય.
૮. છુદ્ધુદાકાર નિરંતર ૮ સુહૃત્ ઉપરાંત વરસે તો અસજ્જાય.
૯. થોડો થોડો મેઘ નિરંતર ૭ દિવસ ઉપરાંત જ્યાં સુધી વરસે ત્યાં સુધી અસજ્જાય.
૧૦. છુદ્ધુદ વિનાનો મેઘ ૧૬ પ્રહર નિરંતર વરસે તે ઉપરાંત જ્યાં સુધી નિરંતર વરસે ત્યાં સુધી અસજ્જાય.
૧૧. મસાણુ ઢુકકું હે.ય તો અસજ્જાય.
૧૨. આદ્રાથી સ્વાતિ સુધી મેઘ, ગર્જના કે વિજળી થાય તો સ્વાધ્યાય કલ્પે.

સેનપ્રશ્નમાં સેનસુરિજી મહારાજ સાહેબ જણાવે છે કે આ સૂતક વિચારમાં કોઈ કોઈ મતાન્તર હોય તો તે ઠેકાણે અન્ય દર્શનીઓ જૈનધર્મની નિંદા ન કરે તે પ્રમાણે વર્તવું.

॥ શ્રુતકેવલિશ્રીશયમ્ભવસૂરિસંદર્શનઃ ॥

॥ શ્રી દશવૈકાલિકસૂત્રમૂલપાઠઃ ॥

॥ ૧ ॥ દુમપુષ્પિકાદ્યયનમ્ ॥

(અનુષ્ટુપજૂતમ્)

ધમ્મો મંગલસુચ્છિકું, અહિંસા સંજમો તવો;
દેવા વિ તં નમંસંતિ, જસ ધમ્મે સયા મણો. ૧
જહા દુમસસ પુષ્પેસુ, ભમરો આવિયઇ રસં;
એય પુષ્પં કલામેઇ, સો અ પીણેઇ અપ્પયં. ૨
એમેએ સમણા મુત્તા, જે લોએ સંતિ સાહુણો;
વિહંગમા વ પુષ્પેસુ, દાણુલત્તેસણે રયા. ૩
વયં અ વિત્તિં લખ્ભામો, ન ય કોઇ ઉવહમ્મઇ;
અહાગડેસુ રીયંતે, પુષ્પેસુ ભમરા જહા. ૪
મહુકારસમા બુદ્ધા, જે ભવંતિ અણિરિસયા;
નાણાપિંડરયા દંતા, તેણુ વુચ્ચંતિ સાહુણો તિએમિ. ૫

॥ ઈહ દુમપુષ્પિયનામપઠમં અજ્ઞયણં સસ્મત્તં ॥

॥ ૨ ॥ શ્રામણ્યપૂર્વિકાદ્યયનમ્ ॥

કહં તુ કુજ્જા સામણણં, જે કામે ન નિવારએ;
પએ પએ વિસીઅંતો, સંકપ્પસસ વસં ગચ્છો. ૧
વત્થગંધમત્તંકારં, ઈત્થીએ સયણાણિ અ;
અચ્છંદા જે ન ભુજંતિ, ન સે આઇત્તિ વુચ્ચંઇ. ૨
જે અ કંતે પિએ લોએ, લધ્ધે વિ પિક્કિ કુવ્વઇ;

સાહીણે ચયઈ ભોચે, સે હું ચાઈ ત્તિ વુચ્ચઈ. ૩

(કાવ્યમ્)

સમાઈ પેહાઈ પરિવયંતો,
 સિઆ મણો નિસ્સરઈ બહિદ્દા;
 ન સા મહં નોવિ અહંપિ તીસે,
 ઈચ્છેવ તાચો વિણુઈજજ રાગં. ૪

આયાવયાહી, ચય સોગમદ્દં,
 કામે કમાહી, કમિઅં ખુ હૂખં;
 છિદાહિ દોસં, વિણુઈજજ રાગં;
 એવં સુહી હોહિસિ સંપરાચે. ૫

(અનુષ્ટુબ્ધતમ્)

પદ્મખંદે જલિઅં જોઈ, ધૂમકેઈં દુરાસયં;
 નેચ્છંતિ વંતયં ભોતું, કુલે જાયા અગંધણે. ૬
 ધિરત્થુ તેડજસોકામી, જો તં જીવિયકારણા;
 વંતં ઈચ્છસિ આવેઈં, સેયં તે મરણું ભવે. ૭
 અહં ચ ભોગરાયસ્સ, તં ચ સિ અંધગવણિહણો;
 મા કુલે ગંધણા હોમો, સંજમં નિહુઓ ચર. ૮
 જઈ તં કાહિસિ ભાવં, જા જા દિચ્છસિ નારીઓ;
 વાયાવિદ્ધુવ હડો, અદિઠ અખ્યા ભવિસ્સસિ. ૯
 તીસે સો વયણું સોચ્યા, સંજયાઈ સુભાસિયં;
 અંકુસેણુ જહા નાગો, ધમ્મે સંપડિવાઈઓ. ૧૦
 એવં કરંતિ સંજુદ્ધા, પંડિયા પવિઅદ્ધણા;
 વિણ્ણિઅદ્દંતિ ભોગેસુ, જહા સે પુરિસુત્તમો ત્તિએમિ. ૧૧

૧૧ ઈં સામન્નપુવિચયનામળીયં અન્નજયણું સમ્મતં ॥

॥ ૩ ॥ કુલ્લકાચારાધ્યયનમ્ ॥

(અનુષ્ટુપ્પૃતમ્)

- સંજમે સુદિઠઅપ્પાણું, વિપ્પસુક્કાણુ તાર્ઠણું;
તેસિમેઅમણાધન્નં, નિગ્ગંથાણુ મહેસિણું. ૧
- ઉદેસિયં કીયગડં, નિયાગ-મલિહડાણિ ય;
રાર્ઠલત્તે સિણાણે ય, ગંધમલ્લે ય વીયણે. ૨
- સંનિહી ગિહિમત્તે અ, રાયપિંડે કિમિચ્છમે;
સંવાહણાદંતપહોયણા અ સંપુચ્છણા દેહપહોયણા અ. ૩
- અદ્દઠાવમે અ નાલીએ, છત્તસ્સ ય ધારણુદ્દઠાએ;
તેગિચ્છં પાહણાપાએ, સમારંભં અ જોઈણો. ૪
- સિન્નજયરપિંડં અ, આસંદી-પલિઅંકમે;
ગિહંતર નિસિન્નજ ય, ગાયસ્સુવટ્ટણાણિ ય. ૫
- ગિહિણો વેઆવડિયં, જ ય આજીવવત્તિયા;
તત્તા નિવ્વુડલોખંતં, આઉરસ્સરણાણિ અ. ૬
- મૂલએ સિંગખેરે ય, ઉચ્છુખંડે અનિવ્વુડે;
કંદે મૂલે ય સચ્ચિત્તે, કૂલે જીએ ય આમએ. ૭
- સોવચ્ચલે સિંધવે લોણે, રોમાલોણે ય આમએ;
સામુદે પંસુખારે ય, કાલાલોણે ય આમએ. ૮
- ધૂવણે ત્તિ વમણે અ, વત્થી કમ્મ-વિરેયણે;
અંજણે દંતવણે અ, ગાયાખ્લંગ-વિભૂસણે. ૯
- સંવમેયમણાધન્નં, નિગ્ગંથાણુ મહેસિણું;
સંજમંમિ અ જુત્તાણું, લહુભૂયવિહારિણું. ૧૦

- પંચાસવપારણ્યાયા, તિગુત્તા છસુ સંજ્યા;
 પંચનિગ્ગહણા ધીરા, નિગ્ગંથા ઉજ્જુદંસિણો. ૧૧
- આયાવયંતિ ગિમ્હેસુ, હેમંતેસુ અવાઉડા;
 વાસાસુ પડિસંદીણા, સંજ્યા સુસમાહિયા. ૧૨
- પરીસહ-રિગિ-દંતા, ધૂઅમોહા જિઈદિઆ;
 સંવહુક્ખ-પ્પહીણુટ્ટા, પક્કમંતિ મહેસિણો. ૧૩
- હુક્કરાઈ કરિત્તાણું, હુસ્સહાઈ સહેતુ અ;
 કેઈતથ દેવલોએસુ, કેઈ સિજ્ઞંતિ નીરયા. ૧૪
- ખવિત્તા પુન્વકમ્માઈ, સંજમેણુ તવેણુ ય;
 સિદ્ધિમગ્ગમાણુપ્પત્તા, તાઈણો પરિનિવ્વુડે ત્તિળેમિ ૧૫
- ॥ ઈઈ ખુહિયાયારકહા નામં તઈયં અજ્ઞયણું સમ્મત્તં ॥

॥ ૪ ॥ છન્નજીવણિયજ્ઞયણું ગદ્ધમ્ ॥

- સુઅં મે આઉસં ! તેણું ભગવયા એવ-મક્ખાયાં,
 ઇહ ખલુછન્નજીવણિઆનામજ્ઞયણું સમણેણું ભગવયા
 મહાવીરેણું કાસવેણું પવેઈઆ, સુઅક્ખાયા, સુપન્નત્તા,
 એઅં મે અહિન્નિજ્ઞઉં અજ્ઞયણું ધમ્મપન્નત્તી. ૧
- કયરા ખલુ સા છન્નજીવણિઆ નામજ્ઞયણું,
 સમણેણું ભગવયા મહાવીરેણું.
 કાસવેણું પવેઈઆ, સુઅક્ખાયા સુપન્નત્તા,
 એઅં મે અહિન્નિજ્ઞઉં અજ્ઞયણું ધમ્મપન્નત્તી. ૨
- ઇમા ખલુ સા છન્નજીવણિઆ નામજ્ઞયણું,
 સમણેણું ભગવયા મહાવીરેણું,
 કાસવેણું પવેઈઆ, સુઅક્ખાયા સુપન્નત્તા;
 એઅં મે અહિન્નિજ્ઞઉં અજ્ઞયણું ધમ્મપન્નત્તી. ૩

- તં જહા-પુઠવિકાઠ્યા આઠિકાઠ્યા, તેઠિકાઠ્યા,
વાઠિકાઠ્યા, વણુસ્સઠિકાઠ્યા, તસકાઠ્યા. ૪
- પુઠવી ચિત્તમંત-મદ્ધખાયા, અણેગ-જીવા,
પુઠો-સત્તા, અન્નતથ સત્થ-પરિણુએણું. ૫
- આઠ ચિત્તમંતમદ્ધખાયા, અણેગજીવા;
પુઠો-સત્તા, અન્નતથ સત્થ-પરિણુએણું. ૬
- તેઠ ચિત્તમંત-મદ્ધખાયા, અણેગ-જીવા;
પુઠો-સત્તા, અન્નતથ સત્થ-પરિણુએણું. ૭
- વાઠ ચિત્તમંત-મદ્ધખાયા, અણેગજીવા;
પુઠો સત્તા, અન્નતથ સત્થ-પરિણુએણું ૮
- વણુસ્સઠ ચિત્તમંત-મદ્ધખાયા, અણેગ-જીવા,
પુઠો-સત્તા, અન્નતથ સત્થ-પરિણુએણું. ૯
- તં જહા-અગ્ગળીઆ, મૂલળીઆ, પોરળીઆ, ખંધળીઆ
ળીઅરુહા, સંમુચ્છિમા તણુલયા, વણુસ્સઠિકાઠ્યા,
પુઠો-સત્તા, અન્નતથ સત્થ-પરિણુએણું. ૧૦

એ જે પુણુ ઇમે અણેગે થહવે તસા પાણા, તં
જહા-અંડયા પોયયા જરાઉઆ રસયા સંસેઠમા સંમુચ્છિમા
ઉગ્ગિલઆ ઉવવાઠ્યા, જેસિં કેસિં ચિ પણાણું અલિદ્ધંતં
પરિદ્ધંતં સંકુચિઅં પસારિઅં રૂઅં ભંતં તસિઅં પલાઠઅં
આગઠગઠવિનાયા જે અ કીડપયંગા, જા ય કુંથુપિપીલિઆ,
સંવે ખેઈદિઆ, સંવે તેઈદિઆ સંવે ચઉરિંદિઆ, સંવે
પંચિંદિઆ, સંવે તિરિદ્ધાણેણિઆ, સંવે નેરઠઆ, સંવે

મણુઆ, સંવે દેવા, સંવે પાણા પરમાહુમ્મિઆ એસો
ખલુ છઠ્ઠો જીવનિકાઓ તસકાઉ ત્તિ, પવુચ્ચઇ (સૂત્ર૦ ૧)

ઇચ્ચેસિં છણ્હં જીવનિકાયાણું નેવ સયં દંડં
સમારંભિજ્જ, નેવન્નેહિં દંડં સમારંભાવિજ્જ, દંડં
સમારંભંતે વિ અન્ને ન સમાણુજ્જામિ, જીવજીવાઓ
તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાઓ કાઓણું ન કરેમિ ન
કારવેમિ, કરંતં પિ અન્નં ન સમાણુજ્જામિ તસ્સ ભંતે !
પડિચ્છમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિરામિ
(સૂત્ર૦ ૨)

પઠમે ભંતે ! મહુવ્વઓ પાણાઇવાયાઓ વેરમણું,
સંવં ભંતે ! પાણાઇવાયં પચ્ચક્ખામિ, સે સુહુમં વા
બાયરં વા, તસં વા થાવરં વા. નેવ સયં પાણે અઇ-
વાઇજ્જ, નેવન્નેહિં પાણે આઇવાયાવિજ્જ, પાણે અઇવાયંતે
વિ અન્ને ન સમાણુજ્જામિ, જીવજીવાઓ તિવિહં તિવિહેણું
મણેણું વાયાઓ કાઓણું ન કરેમિ ન કારવેમ કરંતં પિ
અન્નં ન સમાણુજ્જામિ, તસ્સ ભંતે પડિચ્છમામિ નિંદામિ
ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિરામિ ! પઠમે ભંતે ! મહુવ્વઓ
ઉવટ્ઠિઓમિ સંવાઓ પાણાઇવાયાઓ વેરમણું ॥ ૧ ॥
(સૂત્ર૦ ૩)

અહાવરે દુચ્ચે ભંતે ! મહુવ્વઓ મુસાવાયાઓ વેરમણું,
સંવં ભંતે ! મુસાવાયં પચ્ચક્ખામિ સે કોહા વા, લોહા
વા, ભયા વા, હાસા વા, નેવ સયં મુસં વઇજ્જ નેવડન્નેહિં
મુસં વાયાવિજ્જ, મુસં વયંતે વિ અન્ને ન સમાણુજ્જામિ,
જીવજીવાઓ તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાઓ કાઓણું

ન કરેમિ ન કારવેમિ કરતં પિ અન્નં ન સમણુજાણમિ,
તસ્સ ભંતે ! પડિચ્છમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું
વોસિરામિ, દુચ્ચે ભંતે ! મહુવ્વચ્ચે ઉવદ્ધિચ્ચોમિ સંવાચ્ચો
સુસાવાચાચ્ચો વેરમણું ॥૨ ॥ સૂત્ર૦ ૪)

અહાવરે તચ્ચે ભંતે ! મહુવ્વચ્ચે અદિન્નાદાણાચ્ચો વેરમણું,
સંવં ભંતે ! અદિન્નાદાણું પચ્ચક્ખામિ, સે ગામે વા નગરે
વા રણે વા અપ્પં વા ખહું વા આણું વા થૂલં વા ચિત્તમંતં વા
અચિત્તમતં વા નેવ સયં અદિત્તં ગિણિહજ્જ, નેવડન્નેહિં
અદિત્તં ગિણહાવિજ્જ, અદિત્તં ગિણહંતેવિ અન્ને ન સમણુ-
જાણમિ, જાવજ્જવાચ્ચે તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાચ્ચે
કાચ્ચેણું ન કરેમિ ન કારવેમિ કરતં પિ અન્નં ન સમણુ-
જાણમિ, તસ્સ ભંતે ! પડિચ્છમામિ નિંદામિ ગરિહામિ
અપ્પાણું વોસિરામિ, તચ્ચે ભંતે ! મહુવ્વચ્ચે ઉવદ્ધિચ્ચોમિ,
સંવાચ્ચો અદિન્નાદાણાચ્ચો વેરમણું ॥ ૩ ॥ (સૂ૦ ૫)

અહાવરે ચઉત્થે ભંતે ! મહુવ્વચ્ચે મેહુણાચ્ચો વેરમણું,
સંવં ભંતે ! મેહુણું પચ્ચક્ખામિ, સે દિવં વા માણુસં
વા તિરિક્ખજ્જેણિચ્ચં વા નેવ સયં મેહુણું સેવિજ્જ, નેવન્નેહિં
મેહુણું સેવાવિજ્જ, મેહુણું સેવંતે વિ અન્ને ન સમણુજાણમિ,
જાવજ્જવાચ્ચે તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાચ્ચે કાચ્ચેણું ન
કરેમિ ન કારવેમિ કરતં પિ અન્નં ન સમણુજાણમિ, તસ્સ
ભંતે ! પડિચ્છમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિરામિ,
ચઉત્થે ભંતે ! મહુવ્વચ્ચે ઉવદ્ધિચ્ચોમિ, સંવાચ્ચો મેહુણાચ્ચો
વેરમણું. ॥ ૪ ॥ (સૂત્ર૦ ૬)

અહાવરે પંચમે ભંતે ! મહુવ્વચ્ચે પરિગ્ગહાચ્ચો
 વેરમણું, સંવં ભંતે ! પરિગ્ગહં પચ્ચક્ખામિ, સે અપ્પં વા
 બહું વા અણું વા થૂલં વા ચિત્તમંતં વા અચિત્તમંતં વા
 નેવ સયં પરિગ્ગહં પરિગિણ્હિજ્જા, નેવડ્ઢેહિં પરિગ્ગહં
 પરિગિણ્હાવિજ્જા, પરિગ્ગહં પરિગિણ્હંતે વિ અન્ને
 ન સમણુજ્જણામિ જ્ઞવજ્જવાચ્ચે તિવિહં તિવિહેણું મણેણું
 વાયાચ્ચે કાચ્ચેણું ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં
 ન સમણુજ્જણામિ, તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ નિંદામિ
 ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિરામિ ! પંચમે ભંતે ! મહુવ્વચ્ચે
 ઉવદ્ધિઠ્ઠેચ્ચોમિ, સંવાચ્ચો પરિગ્ગહાચ્ચો વેરમણું ॥ ૫ ॥
 (સૂત્ર ૦ ૭)

અહાવરે છઠ્ઠે ભંતે ! વચ્ચે રાઘલોચણાચ્ચો વેરમણું,
 સંવં ભંતે ! રાઘલોચણું પચ્ચક્ખામિ, સે અસણું વા
 યાણું વા ખાઇમં વા સાઇમં વા નેવ સયં રાઇ ભુંજિજ્જા
 નેવડ્ઢેહિં રાઇ ભુંજવિજ્જા રાઇ ભુંજંતે વિ અન્ને ન
 સમણુજ્જણામિ, જ્ઞવજ્જવાચ્ચે તિવિહં તિવિહેણું મણેણું
 વાયાચ્ચે કાચ્ચેણું ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતંપિ અન્નં ન
 સમણુજ્જણામિ, તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ
 અપ્પાણું વોસિરામિ । છઠ્ઠે ભંતે ! વચ્ચે ઉવદ્ધિઠ્ઠેચ્ચોમિ,
 સંવાચ્ચો રાઘલોચણાચ્ચો વેરમણું ॥ ૬ ॥ (સૂત્ર ૦ ૮)
 ઇન્દ્રેયાઇ પંચ મહુવ્વયાઇ રાઘલોચણુવેરમણુ-છઠ્ઠાઇ
 અત્તહિયદ્ધયાચ્ચે ઉવસંપન્નિજ્જતાણું વિહરામિ ॥ (સૂત્ર ૦ ૯)

સે ભિક્ષૂ વા ભિક્ષુણી વા સંજય-વિરયપડિહય-
 પચ્ચક્ખાય-પાવકમ્મે દિઆ વા રાચ્ચો વા એગચ્ચો વા

પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા જાગરમાણે વા, સે પુઠવિ વા ભિત્તિ વા, સિલં વા લેલું વા, સસરક્રખં વા કાયં સસરક્રખં વા વત્થં હુત્થેણ વા પાએણ વા કદ્દેઠેણ વા કિલિંચેણ વા અંગુલિઆએ વા સિલાગાએ વા સિલાગહુત્થેણ વા ન આલિહિજ્જા ન વિલિહિજ્જા ન ઘટ્ટિજ્જા ન ભિંદિજ્જા અન્નં ન આલિહાવિજ્જા ન વિલિહાવિજ્જા ન ઘટ્ટાવિજ્જા ન ભિંદાવિજ્જા, અન્નં આલિહંતં વા વિલિહંતં વા ઘટ્ટંતં વા ભિંદંતં વા ન સમાણુજ્જણામિ, જાવજ્જવાએ તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાએ કાએણું ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન સમાણુજ્જણામિ, તસ્સ ભંતે ! પડિચ્છમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિરામિ ॥ ૧ ॥

(સૂત્ર ૦ ૧૦)

સે ભિક્ષૂ વા ભિક્ષુણી વા સંજય-વિરય-પડિહય-પચ્ચક્રખાય-પાવકમ્મે દિઆ વા રાઓ વા, એગઓ વા પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા જાગરમાણે વા, સે ઉદગં વા ઓસં વા હિમં વા મહિઅં વા કરગં વા હુરતાણુગં વા સુદોદગં વા ઉદઉલ્લં વા કાયં ઉદઉલ્લં વા વત્થં સસિણિહ્દં વા કાયં સસિણિહ્દં વા વત્થં ન આમુસિજ્જા ન સંકુસિજ્જા, ન આવીલિજ્જા, ન પવીલિજ્જા, ન અક્રખોડિજ્જા, ન પક્રખોડિજ્જા, ન આયાવિજ્જા, ન પયાવિજ્જા, અન્નં ન આમુસાવિજ્જા, ન સંકુસાવિજ્જા, ન આવીલાવિજ્જા, ન પવીલાવિજ્જા, ન અક્રખોડાવિજ્જા, ન પક્રખોડાવિજ્જા, ન આયાવિજ્જા, ન પયાવિજ્જા, અન્નં આમુસંતં, વા સંકુસંતં, વા, આવીલંતં વા પવીલંતં વા, અક્રખોડંતં વા પક્રખોડંતં,

વા આયાવંતં વા પયાવંતં વા, ન સમણુજ્ઞણામિ
જવજ્જવાએ તિવિહં તિવિહેણું, મણેણું વાયાએ કાએણું,
ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજ્ઞણામિ,
તસ્સ ભંતે ! પડિછમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું
વોસિરામિ ॥ ૨ ॥ (સૂત્ર ૦ ૧૧)

સે ભિક્ષૂ વા ભિક્ષુણી વા સંજય-વિરય-પડિહય-
પચ્ચક્ખાય-પાવકમ્મે-દિઆ વા રાએ વા, એગએ વા
પરિસાગએ વા, સુત્તે વા જગરમાણે વા, સે અગણિં વા
ઇંગાલં વા મુમ્મુરં વા અચ્ચિયં વા જલં વા અલાયં વા
સુદ્ધાગણિં વા ઉછં વા ન ઉંજેજ્જ, ન ઘટ્ટેજ્જ, (નભિંદેજ્જ)
ન ઉજ્જલેજ્જ, (ન પજ્જલેજ્જ) ન નિવ્વાવેજ્જ, અન્નં ન
ઉંજાવેજ્જ ન ઘટ્ટાવેજ્જ (ન ભિંદાવિજ્જ,) ન ઉજ્જલલા-
વિજ્જ (ન પજ્જલલાવિજ્જ) ન નિવ્વાવિજ્જ, અન્નં ઉંજંતં
વા ઘટ્ટંતં વા, (ભિંદંતં વા,) ઉજ્જલલંતં વા, (પજ્જલલંતં
વા) નિવ્વાવંતં વા, ન સમણુજ્ઞણામિ, જવજ્જવાએ
તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાએ કાએણું ન કરેમિ ન
કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજ્ઞણામિ, તસ્સ ભંતે !
પડિછમામિ, નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિરામિ ૩
(સૂત્ર ૦ ૧૨)

સે ભિક્ષૂ વા ભિક્ષુણી વા, સંજય-વિરય-પડિહય-
પચ્ચક્ખાય-પાવકમ્મે, દિઆ વા, રાએ વા, એગએ વા,
પરિસાગએ વા, સુત્તે વા જગરમાણે વા, સે સિએણ વા,
વિહુયણેણ વા, તાલિઅંટેણ વા, પત્તેણ વા, પત્તભંગેણ
વા, સાહાએ વા, સાહાભંગેણ વા, પિહુણેણ વા, પિહુણહત્થેણ

વા, ચેત્તેણ વા, ચેત્તકણ્ણેણ વા, હૃત્થેણ વા, મુહેણ વા,
 અપ્પણો, વા કાયં, બાહિરં વાવિ પુગ્ગલં, ન કુમેજ્જા.
 ન વીએજ્જા, અન્નં ન કુમાવેજ્જા ન વીઆવેજ્જા અન્નં
 કુમંતં વા વીઅંતં વા ન સમણુજ્જાણામિ, જાવજ્જવાએ
 તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાએ કાએણું ન કરેમિ ન
 કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજ્જાણામિ તસ્સ ભંતે!
 પડિચ્છમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિરામિ ॥ ૪ ॥
 (સૂત્ર ૦ ૧૩)

સે લિક્ખૂ વા લિક્ખુણી વા સંજય-વિરય-પડિહય-
 પચ્ચક્ખાય-પાવકચ્ચે, દિઆ વા, રાએ વા, એગએ વા,
 પરિસાગએ વા, સુત્તે વા, જાગરમાણે વા, સે ખીએસુ વા,
 ખીઅપઈઠેસુ વા, રૂઠેસુ વા, રૂઠપઈઠેસુ વા, જાએસુ વા,
 જાથપઈઠેસુ વા, હરિએસુ વા, હરિઅપઈઠેસુ વા, છિન્નેસુ
 વા, છિન્નપઈઠેસુ વા, સચિત્તેસુ વા, સચિત્તકોલપડિનિસ્સિએસુ
 વા ન ગચ્છેજ્જા, ન ચિદ્ધેજ્જા, ન નિસીએજ્જા, ન
 તુઅદ્ધેજ્જા, અન્નં ન ગચ્છાવેજ્જા, ન ચિદ્ધાવેજ્જા, ન
 નિસીઆવેજ્જા, ન તુઅદ્ધાવેજ્જા, અન્નં ગચ્છંતં વા, ચિદ્ધંતં
 વા, નિસીયંતં વા, તુયદ્ધંતં વા, ન સમણુજ્જાણામિ,
 જાવજ્જવાએ તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાએ કાએણું
 ન કરેમિ, ન કારવેમિ, કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજ્જાણામિ,
 તસ્સ ભંતે! પડિચ્છમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું
 વોસિરામિ ॥ ૫ ॥ (સૂત્ર ૦ ૧૪)

સે લિક્ખૂ વા લિક્ખુણી વા સંજય-વિરય-પડિહય-
 પચ્ચક્ખાય-પાવકચ્ચે, ૧૬આ વા, રાએ વા. એગએ વા,

પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા, જાગરમાણે વા, સે કીડં વા,
 પયંગં વા, કુંથું વા, પિપીલીઅં વા, હૃત્યંસિ વા, પાચંસિ
 વા, બાહુંસિ વા, ઊર્ણંસિ વા, ઉદરંસિ વા, સીસંસિ વા,
 વૃત્યંસિ વા, પડિગ્ગહંસિ વા, કંબલંસિ વા, પાચપુંછણંસિ
 વા, રચહરણંસિ વા, ગોચ્છગંસિ વા, ઉંડગંસિ વા, દંડગંસિ
 વા, પીઠગંસિ વા, ફલગંસિ વા, સેજ્જંસિ વા, સંથારગંસિ
 વા, અન્નચરંસિ વા, તહપ્પગારે ઉવગરણુજ્જએ તઓ
 સંજ્યામેવ પડિલેહિઅ પડિલેહિઅ, પમન્નિજઅ પમન્નિજઅ,
 એગંતમવણેજ્જ, નો ભું સંઘાયમાવજ્જેજ્જ ॥ ૬ ॥
 (સૂત્ર ૦ ૧૫)

(અનુષ્ટુબ્ધતમ)

અજયં ચરમાણો ઉ, પાણુભૂયાઈ હિંસઈ;	
અંધઈ પાવયં કમ્મં, તં સે હોઈ કડુઅં ફલં.	૧
અજયં ચિદ્દમાણો ઉ, પાણુભૂયાઈ હિંસઈ;	
અંધઈ પાવયં કમ્મં. તં સે હોઈ કડુઅં ફલં.	૨
અજયં આસમાણો ઉ, પાણુભૂયાઈ હિંસઈ;	
અંધઈ પાવયં કમ્મં, તં સે હોઈ કડુઅં ફલં.	૩
અજયં સયમાણો ઉ, પાણુભૂયાઈ હિંસઈ,	
અંધઈ પાવયં કમ્મં, તં સે હોઈ કડુઅં ફલં.	૪
અજયં ભુજમાણો ઉ, પાણુભૂયાઈ હિંસઈ;	
અંધઈ પાવયં કમ્મં, તં સે હોઈ કડુઅં ફલં.	૫
અજયં ભાસમાણો ઉ, પાણુભૂયાઈ હિંસઈ;	
અંધઈ પાવયં કમ્મં, તં સે હોઈ કડુઅં ફલં.	૬

- કહું ચરે ? કહું ચિદ્રે ? કહુમાસે ? કહું સચે ?
 કહું ભુંજંતો ? ભાસંતો ? , પાવં કમ્મં ન બંધંઈ ? ૭
- જયં ચરે જયં ચિદ્રે, જયમાસે જયં સચે;
 જયં ભુંજંતો ભાસંતો, પાવં કમ્મં ન બંધંઈ. ૮
- સંવભૂય-પભૂચસ્સ, સમ્મં ભૂયાઈ પાસચો;
 પિહિઆસવસ્સ દંતસ્સ, પાવં કમ્મં ન બંધંઈ. ૯
- પઠમં નાણું તચો દયા. એવં ચિદ્દં સંવ-સંજચે;
 અન્નાણી કિં કાહી ? કિં, વા નાહીઈ છેચ-પાવગં ? ૧૦
- સોચ્યા નાણુઈ કહ્વાણું, સોચ્યા નાણુઈ પાવગં;
 ઉભયં પિ નાણુઈ સોચ્યા, જં (છે) સેચંતં સમાચરે. ૧૧
- જે જીવે વિ ન ચાણુઈ, અજીવે વિ ન ચાણુઈ;
 જીવા-જીવે ચાચાણુંતો, કહું સો નાહીઈ સંજમં. ૧૨
- જે જીવે વિ વિચાણુઈ, અજીવે વિ વિચાણુઈ;
 જીવાજીવે વિચાણુંતો, સો હું નાહીઈ સંજમં. ૧૩
- જયા જીવમજીવે ચ, દો વિ ચેચે વિચાણુઈ;
 તયા ગઈ બહુવિહં, સંવજીવાણુ નાણુઈ, ૧૪
- જયા ગઈ બહુવિહં, સંવજીવાણુ નાણુઈ;
 તયા પુણ્ણં ચ પાવં ચ, બંધં સુદ્ધં ચ નાણુઈ. ૧૫
- જયા પુણ્ણં ચ પાવં ચ, બંધં સોદ્ધં ચ નાણુઈ;
 તયા નિવ્વિંદચે ભોચે, જે દિવે જે ચ માણુસે. ૧૬
- જયા નિવ્વિંદચે ભોચે, જે દિવે જે ચ માણુસે;
 તયા ચયઈ સંજેગં, સજિસંતર-ખાહિરં. ૧૭
- જયા ચયઈ સંજેગં, સજિસંતર-ખાહિરં;
 તયા મુંડે લવિત્તાણું, પંવધચે અણુગારિચં, ૧૮

- જયા મુંડે ભવિત્તાણું પવ્વર્ધએ આણુગારિઅં,
તયા સંવરમુક્કિટઠં, ધમ્મં ક્કાસે આણુત્તરં. ૧૯
- જયા સંવરમુક્કિટઠં, ધમ્મં ક્કાસે આણુત્તરં;
તયા ધુણુઈ કમ્મરયં, અબોહિ-કલુસં કંઠં. ૨૦
- જયા ધુણુઈ કમ્મરયં, અબોહિ-કલુસં કંઠં;
તયા સવ્વત્તગં નાણું, દંસણું આભિગચ્છઈ. ૨૧
- જયા સવ્વત્તગં નાણું, દંસણું આભિગચ્છઈ;
તયા લોગ-મલોગં ચ, જિણો જાણુઈ કેવલી. ૨૨
- જયા લોગ-મલોગં ચ, જિણો જાણુઈ કેવલી;
તયા જોગે નિરુંભિત્તા, સેલેસિં પડિવજ્જઈ. ૨૩
- જયા જોગે નિરુંભિત્તા સેલેસિં પડિવજ્જઈ,
તયા કમ્મં ખવિત્તાણું, સિદ્ધિં ગચ્છઈ નીરચ્ચો. ૨૪
- જયા કમ્મં ખવિત્તાણું, સિદ્ધિં ગચ્છઈ નીરચ્ચો;
તયા લોગ-મત્થયત્થો, સિદ્ધો હવઈ સાસચ્ચો. ૨૫

(અર્થાંગીતિવૃત્તમૂ)

- સુહસાયગસ્સ સમણુસ્સ, સાયાઉદ્ધગસ્સ નિગામસાઈસ્સ,
ઉચ્છોલણાપહોઅસ્સ, દુલ્લહા સુગઈ તારિસગસ્સ. ૨૬
- તંવોગુણુ-પહાસ, ઉજ્જુમઈ ખંતિ-સંજમ-ચસ્સ;
પરીસહે જિણુંતસ્સ, સુલહા સુગઈ તારિસગસ્સ. ૨૭
- પચ્છા વિ તે પયાયા, ખિખ્ખં ગચ્છંતિ અમર-ભવણાઈં,
જેસિં પિચ્ચો તવો સંજમો અ, ખંતી અ ખંભચેરં ચ. ૨૮
- ઇચ્ચેઅં છજ્જવણિઅં, સમ્મદિદ્દી સયા જચ્ચે;
દુલ્લહં લહિત્તુ સામન્નં, કમ્મણા ન વિરાહેજ્જસિ
ત્તિ ખેમિ. ૨૯

ઘડ ચઉત્થં છજીવણિયા નામજીયણું સમતં ॥ ૪ ॥

પંચમજીયણું પિણ્ડેસણાઓ ॥ ૫૬મો ઉદ્દેસઓ

સંપત્તે લિખખકાલંમિ, અસંભંતો અમુચ્છિઓ,
ઘમેણુ કમ્મજોગેણુ, ભત્તપાણું ગવેસઓ. ૧

સે ગામે વા નગરે વા, ગોચરગ્ગ-ગઓ મુણી,
ચરે મંદમાણુવિગ્ગો, અવ્વખિખતેણુ ચેઅસા. ૨

પુરઉ જુગમાયાઓ, પેહુમાણો મહિં ચરે,
વજ્જંતો ખીઅહુરિઆઈ, પાણે અ દગમદ્દિઅં. ૩

ઓવાયં વિસમં ખાણું, વિજલં પરિવજ્જઓ,
સંકમેણુ ન ગચ્છેજ્જ, વિજ્જમાણે પરછસે. ૪

પવડંતે વ સે તત્થ, પખખલંતે વ સંજઓ,
હિંસેજ્જ પાણુભૂઆઈ, તસે અદ્ધવ થાવરે. ૫

તમ્હા તેણુ ન ગચ્છિજ્જ, સંજઓ સુસમાહિઓ;
સઈ અન્નેણુ મગ્ગેણુ, જયસેવ પરછમે. ૬

ઈંગાલં છારિઅં રાસિં, તુસરાસિં ચ ગોમયં;
સસરક્ખેહિં પાઓહિં, સંજઓ તં નઈછમે. ૭

ન ચરેજ્જ વાસે વાસંતે, મહિઆઓ વ પડંતિઓ;
મહાવાઓ વ વાયંતે, તિરિચ્છ-સંપાઈમેસુ વા. ૮

ન ચરેજ્જ વેસ-સામંતે, ખંભચેર-વસાણુ(ણ)ઓ;
ખંભયારિસ્સ દંતસ્સ, હુંજ્જ તત્થ વિસુત્તિઆ. ૯

અણાયણે ચરંતસ્સ, સંસગ્ગીઓ અભિક્ખણું;
હુંજ્જ વયાણું પીલા. સામત્તંમિ અ સંસઓ. ૧૦

- તુમ્હા એઅં વિઆણિતા, દોસં દુગ્ગઈ-વઢૂણું;
વજ્જએ વેસ-સામંતં, સુણી એગંત-મસ્સિએ. ૧૧
- સાણું સૂયં ગાવિ, દિત્તં ગોણં હયં ગયં;
સંકિમ્ભં કલ્લહં જુદ્ધં, દૂરએ પરિવજ્જએ. ૧૨
- આણુત્તએ નાવણુએ, અપ્પહિદ્દે અણાઉત્તે;
ઇંદિઆઈ જહાલાગં દમઈતા સુણી ચરે. ૧૩
- દવદવસ્સ ન ગમ્મેજ્જ, ભાસમાણો અ ગોઅરે;
હસંતો નાસિગમ્મિજ્જ, કુલં ઉમ્મ્યાવયં સયા. ૧૪
- આલોઅં થિગ્ગલં દારં સંધિં દગલવણાણિ અ;
ચરંતો ન વિનિજ્જાએ, સંક-દ્દાણું વિવજ્જએ. ૧૫
- રત્તો ગિહવઈણં અ, રહસ્સા રક્ષિઅઆણુ ય;
સંકિલેસકરં ઠાણં, દૂરએ પરિવજ્જએ. ૧૬
- પડિકુદ્ધકુલં ન પવિસે, મામગં પરિવજ્જએ;
અચિઅત્તં કુલં ન પવિસે, ચિઅત્તં પવિસે કુલં. ૧૭
- સાણી-પાવાર-પિહિઅં, અપ્પણા નાવપંશુરે;
કવાડં નો પણોદ્દેજ્જ, એગ્ગહંસિ અન્નઈઆ. ૧૮
- ગોઅરગ્ગ-પવિદ્દે અ, વચ્ચ-મુત્તં ન ધારએ;
એગાસં કાસુઅં નમ્મ્યા, આણુત્તવિઅ વોસિરે. ૧૯
- નીઅ-દુવારં તમસં, કોદ્ધગં પરિવજ્જએ;
અચ્ચક્ખુવિસએ જત્થ, પાણા દુપ્પડિલેહગા. ૨૦
- જત્થ પુપ્પાઈ ખીઆઈ, વિપ્પઈન્નાઈ કોદ્ધએ;
અહુણોવલિત્તં ઉલ્લં, દદ્દહૂણં પરિવજ્જએ. ૨૧
- એલગં દારગં સાણં, વચ્છગં વા વિ કુદ્ધએ;
ઉલ્લંધિઆ ન પવિસે, વિઉહિત્તાણુ વ સંજએ. ૨૨

- અસંસતં પદોઢજ્જ, નાઈદ્દરાવટોઅએ; ૨૩
- ઉપ્પુલ્લં ન વિનિજ્જાએ, નિઅદ્દિજ્જં અયંપિરો. ૨૩
- અઈભૂમિં ન ગચ્છેજ્જ, ગોઅરગ્ગ-ગઓ સુણી; ૨૪
- કુલસ્સ ભૂમિં જાણિતા, મિઅં ભૂમિં પરકકમે. ૨૪
- તત્થેવ પડિલેહિજ્જ, ભૂમિભાગં વિઅક્ખણો; ૨૫
- સિણાણુસ્સ ય વચ્ચસ્સ, સંલોગં પરિવજ્જએ, ૨૫
- દગ્ગ-મદ્દિઅ-આયાણે, ખીયાણિ હરિઆણિ અ; ૨૬
- પરિવજ્જંતો ચિદ્દિઠંજ્જ, સવ્વિંદિઅ સમાહિએ, ૨૬
- તત્થ સે ચિદ્દંમાણુસ્સ, આહારે પાણુ-ભોઅણં; ૨૭
- અકપ્પિઅં ન ગેણિહંજ્જ, પડિગાહિજ્જ કપ્પિઅં. ૨૭
- આહરંતી સિઆ તત્થ, પરિસાડિજ્જ ભોયણં; ૨૮
- દ્વિંતિઅં પડિઆઈક્ખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૨૮
- સંમદ્દમાણી પાણાણિ, ખીઆણિ હરિઆણિ અ; ૨૯
- અસંજ્જમકરિં નચ્ચા, તારિસિં પરિવજ્જએ. ૨૯
- સાહદ્દહુ નિદ્ધિખવિત્તાણં, સચિત્તં ઘટ્ઠિઆણિ અ; ૩૦
- તહેવ સમણુદ્દાએ, ઉદ્દગં સંપણુલ્લિઆ. ૩૦
- ઓગાહઈતા ચલઈતા, આહરે પાણુ-ભોઅણં; ૩૧
- દ્વિંતિઅં પડિઆઈક્ખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૩૧
- પુરેકમ્મેણુ હત્થેણુ, દ્વંવીએ ભાયણેણુ વા. ૩૨
- દ્વિંતિઅં પડિઆઈક્ખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૩૨
- (એવં) ઉદ્દઉલ્લે સસિણિદ્દે, સસરક્ખે મદ્દિઆઉસે; ૩૩
- હરિઆલે હિંચુલએ, મણોસિલા અંજ્જણે લોણે. ૩૩
- ગેરુઅ વન્નિઅ સેઠિઅ-સોરદ્દિઠઅ પિદ્દુકુદ્દુસકએ ય; ૩૪
- ઉદ્ધિદ્દુ-મસંસદ્દેઠે સંસદ્દેઠે એવ જોદ્ધવે. ૩૪

- અસંસદેભ્યુ હૃત્યેભ્યુ, દંવીએ ભાયણેભ્યુ વા; ૩૫.
 દિનજમાણાં ન ઇચ્છિજ્ઞા, પચ્છાકમ્મં જહિં ભવે.
 સંસદેભ્યુ ય હૃત્યેભ્યુ, દંવીએ ભાયણેભ્યુ વા; ૩૬
 દિનજમાણાં પડિચ્છિજ્ઞા, જં તત્થેસણિઅં ભવે.
 દુણ્હં તુ ભુજમાણાણાં, એગો તત્થ નિમંતથે; ૩૭.
 દિનજમાણાં ન ઇચ્છિજ્ઞા, છંદં સે પડિલેહએ,
 દુણ્હં તુ ભુજમાણાણાં, દો વિ તત્થ નિમંતથે; ૩૮
 દિનજમાણાં પડિચ્છિજ્ઞા, જં તત્થેસણિઅં ભવે.
 ગુવિણીએ ઉવણુત્થં, વિવિહં પાણુ-ભોઅણાં; ૩૯
 ભુજમાણાં વિવન્નિજ્ઞા, ભુત્તસેસં પડિચ્છએ.
 સિઆ ય સમણુદ્દાએ, ગુવિણી કાલમાસિણી; ૪૦
 ઉદ્દિઆ વા નિસીઇજ્ઞા, નિસન્ના વા પુણુદ્દએ.
 તં ભવે ભત્તપાણાં તુ, સંજયાણુ અકાપ્પઅં; ૪૧
 દિંતિઅં પડિઆઇફ્ફએ, ન મે કપ્પઇ તારિસં.
 થણુગં પિજ્જેમાણી, દારગં વા કુમારિઅં; ૪૨
 તં નિક્ખિવિત્તુ રોઅંતં, આહરે પાણુભોઅણું.
 તં ભવે ભત્તપાણાં તુ સંજયાણુ અકપ્પિઅં; ૪૩.
 દિંતિઅં પડિઆઇફ્ફએ, ન મે કપ્પઇ તારિસં
 જં ભવે ભત્તપાણું તુ, કપ્પાકપ્પંમિ સંકિઅં; ૪૪
 દિંતિઅં પડિઆઇફ્ફએ, ન મે કપ્પઇ તારિસં
 દગવારેણુ પિહિઅં, નીસાએ પીઠએણુ વા; ૪૫.
 લોઢેણુ વા વિ લેવેણુ, સિલેસેણુ વ કેણુઇ.
 તં અં ઉપ્પિભંદિઉં દિનજા, સમણુદ્દાએ વ દાવએ; ૪૬
 દિંતિઅં પડિઆઇફ્ફએ, ન મે કપ્પઇ તારિસં.

- અસણું પાણુગં વા વિ, ખાઈમં સાઈમં તહા;
જં જાણિજજ સુણિજજ વા, દાણદ્દા પગડં ઈમં. ૪૭
- તં ભવે ભત્ત પાણું તુ, સંજયાણુ અકપ્પિઅં;
દ્દિતિઅં પડિઆઈદ્દુજે, ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૪૮
- અસણું પાણુગં વા વિ, ખાઈમં સાઈમં તહા;
જં જાણિજજ સુણિજજ વા, પુણ્ણદ્દા પગડં ઈમં. ૪૯
- તં ભવે ભત્ત-પાણું તુ, સંજયાણુ અકપ્પિઅં;
દ્દિતિઅં પડિઆઈદ્દુજે, ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૫૦
- અસણું પાણુગં વા વિ, ખાઈમં સાઈમં તહા;
જં જાણિજજ સુણિજજ વા, વણિમદ્દા પગડં ઈમં. ૫૧
- તં ભવે ભત્ત-પાણું તુ, સંજયાણુ અકપ્પિઅં;
દ્દિતિઅં પડિઆઈદ્દુજે, ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૫૨
- અસણું પાણુગં વા વિ, ખાઈમં સાઈમં તહા;
જં જાણિજજ સુણિજજ વા, સમાણદ્દા પગડં ઈમં. ૫૩
- તં ભવે ભત્ત-પાણું તુ, સંજયાણુ અકપ્પિઅં;
દ્દિતિઅં પડિઆઈદ્દુજે, ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૫૪
- ઉદ્દેસિઅં ટીઅગડં, પૂઈકમ્મં ચ આહડં;
અજ્જોયર-પામિઅં, મીસજાયં વિવજ્જએ. ૫૫
- ઉગમં સે અ પુચ્છિજ્જ, કરસદ્દા કેણુ વા કડં;
સુઅ્યા નિરસંકિઅં સુહં, પડિગાહિજજ સંજએ. ૫૬
- અસણું પાણુગં વા વિ ખાઈમં સાઈમં તહા;
પુદ્દેસુ હુજ્જ ઉમ્મીસં, ખીએસુ હરિએસુ વા. ૫૭
- તં ભવે ભત્તપાણું તુ, સંજયાણુ અકપ્પિઅં;
દ્દિતિઅં પડિઆઈદ્દુજે, ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૫૮

અસણું પાણુગં વા વિ, ખાઈમં સાઈમં તહા;
 ઉદગંમિ હુંજ નિફ્રિખતં, ઉત્તિંગ-પણુગેસુ વા. ૫૬
 તં ભવે ભત્ત-પાણું તુ, સંજયાણુ અકપ્પિઅં;
 દિતિઅં પડિઆઈફ્રજે, ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૬૦
 અસણું પાણુગં વા વિ, ખાઈમં સાઈમં તહા;
 તેઉમ્મિ હુંજ નિફ્રિખતં, તં ચ સંઘટ્ટિઆ દથે. ૬૧
 તં ભવે ભત્તપાણું તુ, સંજયાણુ અકપ્પિઅં;
 દિતિઅં પડિઆઈફ્રજે, ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૬૨
 એવં ઉસ્સક્કિઆ ઓસક્કિઆ,

ઉજ્જલિઆ પજ્જલિઆ નિંવાવિઆ;
 ઉસ્સિંચિઆ નિસ્સિંચિઆ,

ઉંવત્તિઆ ઓયારિઆ દથે. ૬૩
 તં ભવે ભત્ત-પાણું તુ, સંજયાણુ અકપ્પિઅં;
 દિતિઅં પડિઆઈફ્રજે, ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૬૪
 હુંજ કટ્ઠં સિલં વા વિ, ઇટ્ઠાલં વા વિ એગયા;
 ઠવિઅં સંકમટ્ઠાએ, તં ચ હોજ્જ ચલાયલં. ૬૫
 ન તેણુ ભિક્ખૂ ગમ્મિછજ્જ, દિદ્દેઠો તત્થ અસંજમે;
 ગંભીરં ઊસિરં એવ, સવ્વિંદિઅ-સમાહિએ. ૬૬
 નિસ્સેણિં ફલગં પીઠં, ઉસ્સવિત્તાણુ-મારુહે;
 મંચં કીલં ચ પાસાયં, સમણુટ્ઠા એવ દાવએ. ૬૭
 હરુહમાણી પવડિજ્જ, હત્થં પાયં વ લૂસએ;
 પુઠવિજીવે વિ હિંસિજ્જ, જે ચ તન્નિસ્સિઆ જગે. ૬૮
 એયારિસે મહાદોસે, જાણિજીણુ મહેસિણો;
 તમ્હા માલોહુડં ભિક્ખાં, ન પડિગિણુહંતિ સંજયા. ૬૯

- કંદં મૂલં પલંબં વા, આમં છિન્નં વ સન્નિરં;
તુંબાગં સિંગખેરં ચ, આમગં પરિવજ્જએ. ૭૦
- તહેવ સત્તુ-ચુણ્ણાઈ, કૈલ-ચુણ્ણાઈ આવણે;
સક્કુલિં કાણિયાં પૂઆં, અન્નં વા વિ તહાવિહં. ૭૧
- વિક્કાયમાણું પસઠં, રચેણું પરિક્કાસિયાં;
દિંતિયાં પડિઆઈફળે, ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૭૨
- બહુઆરિઠઆં પુગ્ગલં, અણિમિસં વા બહુકંટયં;
અત્થિયં તિંદુયં ણિલ્લં, ઉચ્છુબ્બંડં વ સિંવલિં. ૭૩
- આપે સિઆ લોઆણ્ણનનએ, બહુઉન્નિઝયધમ્મિએ;
દિંતિયાં પડિઆઈફળે, ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૭૪
- તહેવુચ્ચાવયં પાણું, અદુવા વારધોઆણું;
સંસેઈમં આઉલોદગં, અહુણ્ણાધોઆં વિવજ્જએ. ૭૫
- જં નાણેજ્જ ચિરાધોયં, મધએ દંસણેણુ વા;
પડિપુચ્છિત્થેણુ સુચ્ચા વા, જં ચ નિરસંકિયાં ભવે. ૭૬
- અણ્ણવં પરિણયં નચ્ચા, પડિગાહિજ્જ સંજએ;
અહુ સંકિયં ભવિજ્જ, આસાઈત્તાણુ રોયએ. ૭૭
- થોવમાસાયણ્ણકાએ, હુત્થગંમિ દલાહિ. મે;
મા મે અચ્ચંખિલં પૂઈ, નાલં તણ્ણં વિણિત્તએ. ૭૮
- તં ચ અચ્ચંખિલં પૂઈ, નાલં તણ્ણં વિણિત્તએ;
દિંતિયાં પડિઆઈફળે, ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૭૯
- તં ચ હોજ્જ અકામેણુ, વિમણેણુ પડિચ્છિયાં;
તં અપ્પણા ન પિણે, નો વિ અન્નરસ દાવએ. ૮૦
- એગંત-મવજ્જમિત્તા, અચિત્તં પડિલેહિઆ;
જયં પરિટ્ટવિજ્જ, પરિટ્ટપ્પ પડિજ્જમે. ૮૧

સિઆ ય ગોયરગ-ગઓ,

ધન્ધિજ્જા પરિભુત્તઅં (ભુંજિઉં;)

કુટુંગં લિત્તિમૂલં વા, પડિલેહિતાણુ કાસુઅં. ૮૨

અણુન્નવિત્તુ મેહાવી, પડિન્ધન્નમિ સંપુડે;

હત્થગં સંપમન્નિજ્જા, તત્થ ભુંજિજ્જા સંજએ. ૮૩

તત્થ સે ભુંજમાણુસ્સ, અદિઠઅં કંટઓ સિઆ;

તાણુકુટુંસક્કરં વા વિ, અન્નં વા વિ તહાવિહં. ૮૪

તં ઉક્ખિવિત્તુ ન નિક્ખિખવે, આસએણુ ન છહએ;

હત્થેણુ તં ગહેઝેણું, એગંત-મવક્કમે. ૮૫

એગંત-મવક્કમિત્તા, અચિત્તં પડિલેહિઆ;

જયં પરિદ્દઠવિન્નં, પરિદ્દઠપ્પ પડિક્કમે. ૮૬

સિઆ ય લિક્ખૂ ધન્ધિજ્જા, સિન્નજમાગમ્મ ભુત્તઅં;

સપિંડપાય-માગમ્મ, ઉંડુઅં પડિલેહિઆ. ૮૭

વિણુએણું પવિસિત્તા, સગાસે ગુરુણો મુણી;

ધરિયાવહિય-માયાય, આગઓ ય પડિક્કમે. ૮૮

આલોધત્તાણુ નીસેસં, આધિઆરં જહક્કમં;

ગમણાગમણે એવ, ભત્ત-પાણે વ સંજએ. ૮૯

ઉન્નયુપન્નો આણુવિગ્ગો, અન્વકિખત્તેણુ એઅસા;

આલોએ ગુરુસગાસે, જં જહા ગહિઅં ભવે. ૯૦

ન સમ્મમાલોધિયં હુન્નં, પુવ્વિ પચ્છા વ જં કડં;

પુણો પડિક્કમે તસ્સ, વોસદ્દેઠો ચિંતએ ઇમં. ૯૧

અહો જિણેહિં અસાવજ્જા, વિત્તી સાહૂણુ દેસિઆ;

મુક્ખ-સાહણુ-હેઉસ્સ, સાહુ-દેહસ્સ ધારણા. ૯૨

નમુક્ષારેણ યારિતા, કરિતા જિણુસંથવં;
 સજ્જાયં પદઠવિત્તાણું, વીસમેજ્જ ખણું સુણી. ૯૩
 વીસમંતો ઇમં ચિંતે, હિયમદઠં લાભમદ્ધિઠયો;
 જઈ મે આણુગ્ગહં કુજ્જા, સાહૂ હુજ્જામિ તારિયો, ૯૪
 સાહવો તો ચિચ્ચેણું, નિમંતિજ્જ જહ્મમં;
 જઈ તત્થ કેઈ ઇચ્છિજ્જા, તેહિં સદ્ધિં તુ ભુંજયે. ૯૫
 અહ કેઈ ન ઇચ્છિજ્જા, તયો ભુંજિજ્જા એગયો;
 આલોએ ભાયણે સાહૂ, જયં અપરિસાડિયં. ૯૬
 તિત્તગં વ કડુઅં વ કસાયં, અંગિદાં વ મહુરં લવણુંવા;
 એઅ લદ્ધ-મન્નતથ-પઉત્તં, મહુ ઘયં વ ભુંજિજ્જા
 સંજયે. ૯૭

(અનુષ્ટુબ્ધવ્રતમ્)

અરસં વિરસં વા વિ, સૂઈઅં વા અસૂઈઅં;
 ઉલ્લં વા જઈ વા સુક્કં, મંથુ-કુમ્માસ-ભોચણું. ૯૮
 ઉપ્પણું નાઈહીલિજ્જા, અપ્પં વા ખહુ ક્કાસુઅં;
 મુહાલદ્ધં મુહાલવી, ભુંજિજ્જા દોસવજ્જિઅં. ૯૯
 હુલ્લહા ઉ મુહાદાઈ, મુહાલવીવિ હુલ્લહા;
 મુહાદાઈ મુહાલવી, દોડવિ ગચ્છંતિ સુગ્ગઈ. ૧૦૦
 ત્તિ જેમિ.

॥ ઇતિ પિંડેસણાએ પદમે ઉદ્દેસો સમત્તો ॥

પંચમજ્જયાણું બીજો ઉદ્દેસરો

- પડિગ્ગહં સંલિહિતાણું, લેવમાયાએ સંજએ; ૧
 દુગંધં વા સુગંધં વા, સંવં ભુજે ન છડએ.
- સેજ્જા નિસીહિયાએ, સમાવજ્જો ય ગોઅરે; ૨
 અયાવયદ્દા ભુઆ ણું, જઈ તેણું ન સંથરે.
- તઓ કારણસુખપન્ને, ભત્ત-પાણું ગવેસએ; ૩
 વિહિણા પુવ્વઉત્તેણ, ઇમેણ ઉત્તરેણ ય.
- કાલેણ નિફ્ખમે ભિફ્ખૂ, કાલેણ ય પડિછમે; ૪
 અકાલં ચ વિવલ્લિજ્જન્ન (તા), કાલે કાલં સમાયરે.
- અકાલે ચરસિ ભિફ્ખૂ, કાલં ન પડિલેહસિ; ૫
 અપપાણું ચ કિલામેસિ, સંનિવેસં ચ ગરિહસિ.
- સઈ કાલે ચરે ભિફ્ખૂ, દુજ્જા પુરિસકારિયં; ૬
 અલાભુત્તિ ન સોએજ્જા, તવોત્તિ અહિઆસએ.
- તહેવુઆવયા પાણા, ભત્તદ્દાએ સમાગયા; ૭
 તં ઉજ્જુઅં ન ગચ્છિજ્જા, જયમેવ પરછમે.
- ગોયરગ્ગ-પવિદ્દો અ, ન નિસીએજ્જા કત્થઈ; ૮
 કહં ચ ન પખંધિજ્જા, ચિદ્દિઠંતાણુ વ સંજએ.
- અગ્ગલં ક્કલિહં દારં, કવાડં વા વિ સંજએ; ૯
 અવલંખિઆ ન ચિદ્દિઠંજ્જા, ગોયરગ્ગ-ગઓ મુણી.
- સમણું માહણું વાવિ, કિવિણું વા દણીમગં; ૧૦
 ઉવસંકમંતં ભત્તદ્દા, પાણુદ્દાએ વ સંજએ.
- તં અઈછ્છમિતુ ન પવિસે, ન ચિદ્દે અફ્ખુગોયરં; ૧૧
 એગંત-મવછ્છમિત્તા, તત્થ ચિદ્દંજ્જા સંજએ.

- વણીમગસ્સ વા તસ્સ, દાયગસ્સુભયસ્સ વા;
 અપ્પત્તિઅં સિઆ હુજ્જમ, લહેત્તં પવયણુસ્સ વા. ૧૨
 પડિસેહિએ વ દિન્ને વા, તએ તમ્મિ નિયત્તિએ;
 ઉવસંકમિજ્જ લત્તદ્દઠા, પાણુદ્દઠાએ વ સંજએ. ૧૩
 ઉપ્પલં પઉમં વા વિ, કુમુઅં વા મગદંતિઅં;
 અન્નં વા પુખ્ફસચ્ચિત્તં, તં ચ સંલુચ્ચિઆ દએ. ૧૪
 તં ભવે લત્ત-પાણું તુ, સંજયાણુ અકપ્પિઅં;
 દિંતિઅં પડિઆઈફ્ફણે, ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૧૫
 ઉપ્પલં પઉમં વા વિ, કુમુઅં વા મગદંતિઅં;
 અન્નં વા પુખ્ફ સચ્ચિત્તં, તં ચ સંભદિઆ દએ. ૧૬
 તં ભવે લત્ત-પાણું તુ, સંજયાણુ અકપ્પિઅં;
 દિંતિઅં પડિઆઈફ્ફણે, ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૧૭
 સાલુયં વા વિરાલિયં કુમુઅં ઉપ્પલ-નાલિઅં;
 મુણ્ણલિઅં સાસવ-નાલિઅં, ઉચ્છુ-ળંડં અનિન્વુડં. ૧૮
 તરુણુગં વા પવાલં, રુક્ખસ્સ તણુગસ્સ વા;
 અન્નસ્સ વા વિ હુરિઅસ્સ, આમગં પરિવજ્જએ. ૧૯
 તરૂણિઅં વા છિવાડિં, આમિઅં ભન્નિઅં સઈં;
 દિંતિઅં પડિઆઈફ્ફણે, ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૨૦
 તહા કોલ-મણ્ણુસ્સિન્નં, વેલુઅં કાસવ-નાલિઅં;
 તિલ-પપ્પડગં નીમં, આમગં પરિવજ્જએ. ૨૧
 તહેવ આઉલં પિટ્ઠં, વિઅડં વા તત્તડનિન્વુડં;
 તિલપિટ્ઠં-પૂઈપિન્નાગં, આમગં પરિવજ્જએ. ૨૨
 કવિટ્ઠં માઉલિંગં ચ, મૂલગં મૂલગત્તિઅં;
 આમં અસત્થપરિણુયં, મણ્ણુસા વિ ન પત્થએ, ૨૩

- તહેવ ફલ-મંથૂણિ ખીચમંથૂણિ જાણિય; ૨૪
- ખિહેલગં પિયાલં ચ, આમગં પરિવજ્જયે. ૨૫
- સમુચ્ચાણું ચરે સિક્ખૂ, કુલસુચ્ચાવયં સયા; ૨૬
- નીયં કુલ-મધક્કમ્મ, ઊસઠં નાલિધારયે. ૨૭
- અદીણો વિત્તિમેસિજ્જા, ન વિસીઈજ્જા પંડયે; ૨૮
- અમુચ્છિયો લોચ્ચણંસિ માંયણે એસણા-રયે. ૨૯
- ભહું પરધરે અત્થિ, વિવિહં ખાઈમં-સાઈમં; ૩૦
- ન તત્થ પંડિયો કુખ્ખે, ઇચ્છા દિજ્જા પરો ન વા. ૩૧
- સયાણાસણ વત્થં વા, ભત્ત-પાણં વ સંજયે; ૩૨
- અર્દિતસ્સ ન કુખ્ખિજ્જા, પરચ્ચક્ખે વિ અ દ્દીસયો. ૩૩
- ઇત્થિઅં પુરિસં વાવિ ડહરં વા મહલ્લગં; ૩૪
- વંદમાણું ન જાઈજ્જા, નો અ ણં ફુરસં વયે ૩૫
- જે ન વંદે ન સે કુખ્ખે, વંદિયો ન સમુક્કસે; ૩૬
- એવ-મન્ને સમાણુસ્સ, સામણુ-મણુચિટ્ઠં. ૩૭
- સિઆ એગઈયો લધ્ધું, લોલેણુ વિણિગૂહઈ; ૩૮
- મામેયં દાઈયં સંતં, દરૂહૂણં સયમાયયે. ૩૯
- અત્તદ્દઠા ગુરુયો લુહ્ધો, બહું પાવં પકુવ્વઈ; ૪૦
- હુ-તોસયો અ સો હોઈ, નિવ્વાણું ચ ન ગચ્છઈ ૪૧
- સિઆ એગઈયો લધ્ધું વિવિહં પાણુ-લોચ્ચણં; ૪૨
- ભદ્દગં ભદ્દગં ભુચ્ચા, વિવત્તં વિરસમાહરે ૪૩
- જાણુંતુ તા ઇમે સમણા, આયયદ્દઠી અયં સુણી; ૪૪
- સંતુદ્દઠો સેવયે પંતં, લૂહવિત્તી સુતોસયો. ૪૫
- પૂચ્ચણુદ્ધા જસોકામી, માણુ-સમ્માણુ-કામયે; ૪૬
- બહું પસવઈ પાવં, માયાસલ્લં ચ કુવ્વઈ. ૪૭

- સુરં વા મેરગં વા વિ, અન્નં વા મન્નગં રસં;
 સસક્ષ્ણં ન પિણે ભિક્ષુ, જસં સારક્ષ્ણ-મપ્પણો. ૩૬
- પિયા એગધઓ તેણો, ન મે કોઈ વિઆણુધ;
 તસ્સ પસ્સહ દોસાઈ, નિઅડિ ચ મુણેહ મે. ૩૭
- વઠ્ઠઈ સુંડિઆ તસ્સ, માયામોક્ષં ચ ભિક્ષુણો;
 અયસોઅ અનિન્વાણું, સયયં ચ અસાહુઆ. ૩૮
- નિચ્ચુવ્વિગ્ગો જહા તેણો, અત્તકમ્મેહિં દુમ્મમ્મ;
 તારિસો મરણુંતે વિ, ન આરાહેઈ સંવરં. ૩૯
- આયરિએ નારાહેઈ, સમણે આવિ તારિસે;
 ગિહત્થાવિ ણું ગરિહંતિ, જેણુ જાણુંતિ તારિસં. ૪૦
- એવં તુ અગુણુપ્પેહી, ગુણાણું ચ વિવન્નજઓ;
 તારિસો મરણુંતે વિ, નારાહેઈ સંવરં. ૪૧
- તવં કુન્વમ્મ મેહાવી, પણીઅં વન્નજએ રસં;
 મન્નજ-પ્પમાય વિરઓ, તવસ્સી અઈઉક્કસો. ૪૨
- તસ્સ પસ્સહ કલ્લાણું, અણેગ-સાહુ-પૂઈઅં;
 વિઉલ્લં અત્થ સંજુત્તં, કિત્તઈસ્સં સુણેહ મે. ૪૩
- એવં તુ સગુણુપ્પેહી, અગુણાણું ચ વિવન્નજઓ;
 તારિસો મરણુંતે વિ, આરાહેઈ અ સંવરં. ૪૪
- આયરિએ આરાહેઈ, સમણે આવિ તારિસો;
 ગિહત્થા વિ ણું પૂયંતિ, જેણુ જાણુંતિ તારિસં ૪૫
- તવ-તેણે વય-તેણે, રૂવ-તેણે અ જે નરે;
 આયાર-લાવતેણે અ, કુન્વમ્મ દેવકિવ્વિસં. ૪૬
- લધ્ધૂણુ વિ દેવત્તં, ઉવવન્નો દેવકિવ્વિસે;
 તત્થા વિ સે ન યાણાઈ, કિં મે કિચ્ચા ઈમં ફલં. ૪૭

તત્તો વિ સે ચઘંતાણું, લખિલહી એલ-મૂઅગં;
 નરયં તિરિક્ષખજોણિં વા, યોહી જત્થ સુહુલહા. ૪૮
 એઅં ચ દોસં દરૂહૂણું, નાયપુત્તેણુ ભાસિઅં;
 આણુમાયં પિ મેહાવી, માયામોસં વિવજ્જએ. ૪૯

(કાવ્યમ)

સિક્ષિખગિણુ સિક્ષખેસણુ-સોહિં;
 સંજયાણુ બુદ્ધાણુ સગાસે;
 તત્થ સિક્ષખૂ સુપ્પણિહિ-ધંદિએ,
 તિવ્વલજ્જ-ગુણુવં વિહરિજ્જસિ. ત્તિ યેમિ. ૫૦
 ॥ ઇતિ પંચમં પિંડસણાનામજ્જયણું સમતં ॥

૬ મહાચારકથાડઠ્યયનસૂ

નાણુ-દંસણુ-સંપદ્ધં, સંજમે અ તવે રયં;
 ગણિ-માગમ-સંપદ્ધં, ઉજ્જાણુમ્મિ સમોસઠં ૧
 રાયણો રાયમગ્ગ્યા ય, માહણુ અહુવ ખત્તિઆ;
 પુચ્છંતિ નિહુઅખ્ખાણો, કહં લે આચારગોયરો ? ૨
 તેસિં સો નિહુઓ દંતો, સવ્વભૂઅ-સુહાવહો;
 સિક્ષખાએ સુસમાઉત્તો, આયક્ખખં વિઅક્ખણો. ૩
 હંદિ ધમ્મત્થ-કામાણં, નિગ્ગંથાણં સુણેહ મે;
 આચારગોઅરં ભીમં, સયલં દુરહિઠ્ઠિઅં. ૪
 નન્નત્થ એરિસં પુત્તં, જં લોએ પરમહુઅરં;
 વિઉલટ્ઠાણુભાઈસ્સ, ન ભૂઅં ન ભવિસ્સઇ. ૫

- સખુડંગ-વિઅત્તાણં, વાહિઆણું ચ જે ગુણા;
અખંડકુડિઆ કાયન્વા, તં સુણેહ જહાં તહા. ૬
- દસ અઠ્ઠ ય ઠાણાઈ, જાઈ ધાલોડવરજાઈ,
તત્થ અન્નયરે ઠાણે, નિગ્ગંથત્તાઉ ભસ્સઈ. ૭
- (વયછક્કં કાયછક્કં, અકપ્પો ગિહિ-ભાયણં;
પલિયંક નિસેજ્જ ય, સિણાણં સોહવજ્જણં.) ૮
- તત્થિમં પઠમં ઠાણં, મહાવીરેણ દેસિઅં;
અહિંસા નિઉણા દિટ્ઠા, સવ્યભૂએસુ સંજમો. ૯
- જાવંતિ દોઅે પાણા, તસા અહુવ થાવરા;
તે જાણુ-મજ્જણું વા, ન હણે નોવિ ઘાયએ. ૧૦
- સન્વે જીવા વિ ઇચ્છંતિ, જીવિઉં ન મરિજ્જિઉં;
તમ્હા પાણુવહં ઘોરં, નિગ્ગંથા વજ્જયંતિ જું. ૧૧
- અપણટ્ટા વા, પરટ્ટા વા કોહા વા જઈ વા ભયા;
હિંસગં ન મુસં ખૂઆ, નોવિ અન્નં વયાવએ. ૧૨
- મુસાવાએ ઉ દોગમ્મિ, સન્વસાહૂહિં ગરિહિએ;
અવિસ્સાએ અ મૂઆણું, તમ્હા મોસં વિવજ્જએ. ૧૩
- ચિત્તમંત-મચિત્તં વા, અપ્પં વા જઈ વા ખહું;
દંત-સોહણુ-મિત્તં વિ, ઉગ્ગહંસિ અજ્જઇયા. ૧૪
- તં અપ્પણા ન ગિણહંતિ, નો વિ ગિણહાવએ પરં;
અન્નં વા ગિણહમાણું પિ, નાણુજાણુંતિ સંજયા. ૧૫
- અખંભચરિઅં ઘોરં, પમાયં દુરહિાદઠઅં;
નાયરંતિ મુણી દોઅે, લેઆયયણુ-વજ્જિણો. ૧૬
- મૂલમેય-મહમ્મસ્સ, મહાદોસ-સમુચ્ચયં;
તમ્હા મેહુણુ-સંસગ્ગં, નિગ્ગંથા વજ્જયંતિ જું. ૧૭

- ખિડ-મુખેઘમં દોણું, તિલ્લં સખિં ચ ક્ષણિચં;
 ન તે સંનિહિમિચ્છંતિ, નાયપુત્ત-વચ્ચો-રયા. ૧૮
- દોહસ્સેસ આણુપ્પાસે, મન્ને અન્નયરામવિ;
 જે સિઆ સન્નિહિં કામે, ગિહી પવ્વઘચ્ચે ન સે. ૧૯
- જં પિ વત્થં વ પાયં વા, કંબલં પાયપુંછણું;
 તં પિ સંજમ-લજ્જઠ્ઠા, ધારંતિ પરિહિંતિ અ. ૨૦
- ન સો પરિગ્ગહો પુત્તો, નાયપુત્તેણુ તાઘણા;
 મુચ્છા પરિગ્ગહો પુત્તો, ઇઠં વુત્તં મહેસિણા. ૨૧
- સંવત્થુવહિણા ખુદ્ધા, સંરક્ખણુ-પરિગ્ગહે,
 અવિ અપ્પણોવિ દેહંમિ, નાયરંતિ મમાઘયં ૨૨
- અહો નિચ્ચં તવો કમ્મં, સંવખુદ્ધેહિં વણિણચં;
 જા ય લજ્જા-સમા વિત્તી, એગલત્તં ચ લોઅણું. ૨૩
- સંતિમે સુહુમા પાણા, તસા અદુવ થાવરા;
 જાઠં રાચ્ચો અપાસંતો, કહમેસણિચં ચરે ? ૨૪
- ઉદ્દઉદ્દલં ખીચ-સંસત્તં, પાણા નિવડિયા મહિં;
 દિઆ તાઠં વિવજ્જજ્જ, રાચ્ચો તત્થ કંહં ચરે ? ૨૫
- એચં ચ દોસં દદેહૂણું, નાયપુત્તેણુ ભાસિચં;
 સંવાહારં ન ભુજંતિ, નિગ્ગંથા રાઘલોઅણું. ૨૬
- પુઠવિકાયં ન હિંસંતિ, મણુસા વચસા કાયસા;
 તિવિહેણુ કરણજેએણુ, સંજયા સુસમાહિઆ. ૨૭
- પુઠવિકાયં વિહિંસંતો, હિંસઈ ઉ તયસ્સિએ;
 તસે ચ વિવિહે પાણે, ચક્ખુસે ચ અચક્ખુસે. ૨૮
- તુમ્હા એચં વિઆણિત્તા, દોસં દુગ્ગઈ-વર્ઠૂણું;
 પુઠવિકાય-સમારંભં, જાવજાવાઈ વજ્જચે. ૨૯

- આઉકાયં ન હિંસંતિ, મણુસા વયસા કાયસા;
તિવિહેણુ કરણુનેએણુ, સંજયા સુસમાહિઆ. ૩૦
- આઉકાયં વિહિંસંતો હિંસર્ધ ઉ તયસ્સિએ;
તસે અ વિવિહે પાણે, ચક્ષુસે અ અચક્ષુસે. ૩૧
- તમ્હા એઅં વિઆણિત્તા, દોસં દુગ્ગર્ધ-વર્ઢુણું;
આઉકાય-સમારંભં, જાવણવાઈ વજ્જએ. ૩૨
- જાયતેઅં ન ઈચ્છંતિ, પાવગં જલઈતએ;
તિક્ખમન્નયરં સત્થં, સંવઓ વિ દુરાસયં. ૩૩
- પાઈણું પડિણું વા વિ, ઉડ્ઢં અણુદિસામવિ;
અહે દાહિણુઓ વા વિ, દહે ઉત્તરઓ વિ અ. ૩૪
- ભૂઆણુ-મેસ-માઘાઓ, હુવવાહો ન સંસઓ;
તં પઈવ-પયાવર્ઢા, સંજયા કિંચિ નારલે. ૩૫
- તમ્હા એઅં વિઆણિત્તા, દોસં દુગ્ગર્ધ-વર્ઢુણું;
તેઉકાય-સમારંભં, જાવણવાઈ વજ્જર્ધ. ૩૬
- અણિલસ્સ સમારંભં, ખુદ્ધા મન્નંતિ તારિસં;
સાવજ્જ-ખડ્ડલં એઅં, નેઅં તાઈહિં સેવિઅં. ૩૭
- તાલિઅંટેણુ પત્તેણુ, સાહા-વિહુઅણેણુ વા;
ન તે વીઈઉમિચ્છંતિ, વેઆવેગિણુ વા પરં. ૩૮
- જં પિ વત્થં વ પાયં વા, કંખલં પાયપુંછણું,
ન તે વાયમુઈરંતિ, જ્યં પરિહરંતિ અ. ૩૯
- તમ્હા એઅં વિઆણિત્તા, દોઅં દુગ્ગર્ધ-વર્ઢુણું;
વાઉકાય-સમારંભં, જાવણવાઈ વજ્જએ ૪૦
- વણુસ્સર્ધં ન હિંસંતિ, મણુસા વયસા કાયસા;
તિવિહેણુ કરણુનેએણુ, સંજયા સુસમાહિઆ. ૪૧

- વણુસ્સઈં વિહિંસંતો, હિંસઈં ઉ તયસ્સિએ; .
 તસે અ વિવિહે પાણે, ચક્ખુસે અ અચક્ખુસે. ૪૨.
- તમ્હા એઅં વિઆણિત્તા, દોસં દુગ્ગઈં-વઠ્ઠણું;
 વણુસ્સઈં-સમારંભં, જાવણવાઈં વજ્જએ. ૪૩.
- તસકાયં ન હિંસંતિ, મણુસા વયસા કાયસા
 તિવિહેણુ કરણુજેએણુ, સંજ્યા સુસમાહિઆ. ૪૪.
- તસકાયં વિહિંસંતો, હિંસઈં ઉ તયસ્સિએ;
 તસે અ વિવિહે પાણે, ચક્ખુસે અ અચક્ખુસે. ૪૫.
- તમ્હા એઅં વિઆણિત્તા, દોસં દુગ્ગઈં-વઠ્ઠણું;
 તસકાય-સમારંભં, જાવણવાઈં વજ્જએ. ૪૬.
- જાઈં અતારિડભુજ્જાઈં, ઇંસિણા-હારમાઈણિ;
 તાઈં તુ વિવજ્જંતો, સંજમં આણુપાલએ. ૪૭.
- પિંડં સિજ્જં અ વત્થં અ, ચઉત્થં પાયમેવ ય;
 અકપ્પિઅં ન ઇંચિજ્જા, પડિગાહિજ્જ કપ્પિઅં. ૪૮.
- જે નિઆગં મમાયંતિ, કીઅ-સુદેસિ-આહડં;
 વહં તે સમણુજાણુતિ, ઇંધ વુત્તં મહેસિણા. ૪૯.
- તમ્હા અસણુ-પાણાઈં, કીઅ-સુદેસિ-આહડં;
 વજ્જયંતિ ઠિઅપ્પાણે!, નિગ્ગંથા ધરમજીવિણો. ૫૦.
- કંરેસુ કંસપાએસુ, કુંડમોએસુ વા પુણો;
 ભુજંતો અસણુ-પાણાઈં, આચારા પરિભસ્સઈં. ૫૧.
- સીઓદગ-સમારંભે, મત્તઘોઅણુ-છટ્ટણે;
 જાઈં છન્નંતિ (છિપ્પંતિ) ભૂઆઈં,
 દિહો તત્થ અસંજમો. ૫૨.

- પચ્છાક્રમ્મં પુરેક્રમ્મં, સિચ્ચા તત્થ ન કપ્પઈ;
એચ્ચમદ્દઠં ન ભુજંતિ, નિગ્ગંથા ગિહિ-શાયણે. ૫૩
- આસંદ્દી-પલિચ્ચંકેસુ, મંચ-માસાલચ્ચેસુ વા;
આણ્ણાયરિચ્ચ-મજ્જાણું, આસઈત્તુ સઈત્તુ વા. ૫૪
- નાસંદ્દી-પલિચ્ચંકેસુ, ન નિસિજ્જા ન પીઠચ્ચે;
નિગ્ગંથાપડિલેહાચ્ચે, બુદ્ધ-વુત્ત-મહિદ્દંગા. ૫૫
- ગંભીરવિજ્ઞયા ચ્ચેચ્ચે, પાણ્ણા હુપ્પડિલેહગા
આસંદ્દી પલિચ્ચંકે અ, એચ્ચમદ્દઠં વિવન્નિજ્જચ્ચા. ૫૬
- ગોચરગ્ગ-પવિદ્દંસસ, નિસિજ્જા જસસ કપ્પઈ;
ઈમેરિસ-મણ્ણાયારં, આવન્નજઈ અબોહિચ્ચં. ૫૭
- વિવત્તી અંભચ્ચેરસસ, પાણ્ણાણું ચ વહે વહો;
વણ્ણીમગ-પડિઘ્ઘાચ્ચો, પડિકોહો અગારિણું. ૫૮
- અગુત્તી અંભચ્ચેરસસ, ઇત્થીચ્ચો વા વિ સંકણું;
કુસીલ-વડ્ડણું ઠાણું, દૂરચ્ચો પરિવન્નજચ્ચે. ૫૯
- તિણ્ણમન્નયરાગસસ, નિસિજ્જા જસસ કપ્પઈ;
જરાચ્ચે અલિભૂચ્ચસસ, વાહિચ્ચસસ તવસ્સિણો. ૬૦
- વાહિચ્ચો વા અરોગી વા, સિણ્ણાણં જો ઉ પત્થચ્ચે;
વુદ્ધંતો હોઈ આચારો, જહો હવઈ સંજમો. ૬૧
- સંતિમે સુહુમા પાણ્ણા, ઘસાસુ લિલુગાસુ અ;
જો અ લિદ્ધૂ સિણ્ણાયંતો, વિચ્ચડેણ્ણપ્પલાવચ્ચે. ૬૨
- તમ્હા તે ન સિણ્ણાયંતિ, સીચ્ચેણુ ઉસિણેણુ વા;
જાવન્નજવં વયં ઘોરં, અસિણ્ણાણુ-મહિદ્દંગા. ૬૩
- સિણ્ણાણં અહુવા કલ્લં, લુદ્ધં પઉમગાણિ અ;
ગાયસ્સુવદ્દણ્ણદ્દાચ્ચે, નાયરંતિ કયાઈ વિ. ૬૪

નગિણુસ્સ વા વિ મુંડસ્સ, દીહ-રોમ-નહંસિણો;
 મેહુણા ઉવસંતસ્સ, કિં વિભૂસાઈ કારિયાં ? ૬૫.
 વિભૂસા-વત્તિયાં ભિક્ખૂ, કમ્મં અંધઇ ચિક્કણં;
 સંસાર-સાયરે ઘોરે, જેણં પડઇ દુરુત્તરે. ૬૬
 વિભૂસા-વત્તિયાં ચેયાં, ખુદ્ધા મન્નંતિ તારિસં;
 સાવજ્જ-અહુલં ચેયાં, નેયં તાઇહિં સેવિયાં. ૬૭
 (કાવ્યમ્)

અવંતિ અપ્પાણુ-મમોહદંસિણો,
 તવે રયા સંજમ-અજ્જવે શુણે;
 ધુણંતિ પાવાઈ, પુરેકડાઈ,
 નવાઈ પાવાઈ ન તે કરંતિ. ૬૮
 સચ્ચોવસંતા અમમા અકિંચણા,
 સવિજ્જ-વિજ્જાણુગયા જસંસિણો;
 ઉઉપ્પસન્ને વિમલે વ ચંદિમા,
 સિદ્ધિં વિમાણાઈ ઉવેંતિ તાઇણો. ત્તિ ઝેમિ. ૬૯
 ॥ ઇતિ મહાચારકથાખ્યં (ધર્મર્થિકામાખ્યાનં) ॥
 પષ્ટમધ્યયનં સમાપ્તમ્. ॥ ૬ ॥

૭ સુવાક્યશુદ્ધ્યાખ્યં સપ્તમં અધ્યયનમ્
 ચઉણ્હં ખલુ ભાસાણં, પરિસંખાય પત્તવં;
 દુણ્હં તુ વિણુયં સિદ્ધે, દો ન ભાસિજ્જ સંવસો. ૧
 જા અ સચ્ચા અવત્તંવા, સચ્ચામોસા અ જા મુસા;
 જા અ ખુદ્ધેહિંડણાઇણા, ન તં ભાસિજ્જ પત્તવં. ૨

- અસન્ન્યમોસં સન્ન્યં ચ, અણુવજ્જ-મકકસં;
 સમુપ્પેહ-મસંદિદ્ધં, ગિરં ભાસિજ્જ પત્તવં. ૩
- એઘ્ઘં ચ અદ્દસન્નં વા, જં તુ નામેઠ સાસયં;
 સ્સ ભાસં સન્ન્યમોસં પિ, તં પિ ધીરો વિવજ્જએ. ૪
- વિતહં પિ તહામુત્તિ, જં ગિરં ભાસએ નરો;
 તમ્હા સો પુદ્દો પાવેણં, કિં પુણં નો મુસં વએ ? ૫
- તમ્હા ગમ્ધામો વદ્ધામો, અમુગં વા એ ભવિસ્સઠં;
 આહં વા ણં કરિસ્સામિ, એસો વા ણં કરિસ્સઠં. ૬
- એવમાઠ ઉ જા ભાસા, એસકાલં મિ સંકિયા;
 સંપયા-ઇઅ-મદ્દે વા, તં પિ ધીરો વિવજ્જએ. ૭
- અઠ્ઠામિ અ કાલંમિ, પન્ન્યુપ્પન્ન-મણાગએ;
 જમદ્દેં તુ ન જાણિજ્જમ, એવમેઅં તિ નો વએ. ૮
- અઠ્ઠામિ અ કાલંમિ, પન્ન્યુપ્પન્ન-મણાગએ;
 જત્થ સંકા ભવે તં તુ, એવમેઅં તિ નો વએ. ૯
- અઠ્ઠામિ અ કાલંમિ, પન્ન્યુપ્પન્ન-મણાગએ;
 નિસ્સંદિઅં ભવે જં તુ, એવમેઅં તિ નિદિસે. ૧૦
- તહેવ ક્કુસા ભાસા શુરુ-ભૂઓવધાઈણી;
 સન્ન્યા વિ સા ન વત્તવા, જએ પાવસ્સ આગમો. ૧૧
- તહેવ કાણં કાણેત્તિ, પંડગં પંડગે ત્તિ વા;
 વાહિઅં વા વિ રોગિત્તિ, તેણં ચોરે ત્તિ નો વએ. ૧૨
- એએણુડન્નેણુ અદ્દેણં, પરો જેણુવહુમ્મઠં;
 આયાર-ભાવ-દોસન્નૂ, ન તં ભાસિજ્જ પત્તવં. ૧૩
- તહેવ હોદ્દે ગોલિત્તિ, સાણે વા વસુલિ ત્તિ અ;
 હમએ હહએ વા વિ, નેવં ભાસિજ્જ પત્તવં. ૧૪

- અન્નિજ્યે પન્નિજ્યે વા વિ, અમ્મો માઉસિઉત્તિ અ; ૧૫
 પિઉસિસ્યે લાયણિજ્જત્તિ, ધૂયે નતુણિઅત્તિ અ. ૧૫
 હલે હલિત્તિ અન્નિત્તિ, ભદ્દે સામિણિ ગોમિણિ; ૧૬
 હલે ગોલે વસુલિત્તિ, ઇત્થિઅં નેવમાલવે. ૧૬
 નામધિજ્જેણુ ણં ખૂઆ, ઇત્થીગુત્તેણુ વા પુણે; ૧૭
 જહારિહુ-મલિગિજ્જ, આલવિજ્જ લવિજ્જ વા. ૧૭
 અન્નજ્યે પન્નજ્યે વા વિ, ખપ્પો ચુલ્લપિઉત્તિ અ; ૧૮
 માઉલો લાઇણિજ્જત્તિ, પુત્તે નતુણિઅત્તિ અ. ૧૮
 હે હો હલિત્તિ અન્નિત્તિ, ભદ્દે સામિઅ ગોમિઅ; ૧૯
 હોલ ગોલ વસુલિત્તિ, પુરિસં નેવ-માલવે ૧૯
 નામધિજ્જેણુ ખૂઆ, પુરિસગુત્તેણુ વા પુણે; ૨૦
 જહારિહુ-મલિગિજ્જ, આલવિજ્જ લવિજ્જ વા. ૨૦
 યંચિદિઆણુ પાણાણું, એસ ઇત્થી અયં પુમં; ૨૧
 જાવ ણું ન વિ જાણિજ્જ, તાવ જાઈત્તિ આલવે. ૨૧
 તહેવ માણુસં પસું, પફ્ખિં વા વિ સરીસવં; ૨૨
 થૂલે પમેઈલે વજ્જે, પાપમે ત્તિ અ નો વચ્ચે. ૨૨
 પરિવૂઠ ત્તિ ણું ખૂઆ, ખૂઆ ઉવચિઅ ત્તિ અ; ૨૩
 સંજ્ઞયે પીણિયે વા વિ, મહાકાયત્તિ આલવે. ૨૩
 તહેવ ગાઓ દુજ્ઞાઓ, દમ્મા ગોરહગ ત્તિ અ; ૨૪
 વાહિમા રહજ્જેગિ ત્તિ, નેવં લાસિજ્જ પત્તવં. ૨૪
 જુવં ગવિત્તિ ણું ખૂઆ ઘેણું રસદય ત્તિ અ; ૨૫
 રહસ્સે મહલ્લયે વા વિ, વચ્ચે સંવહણિ ત્તિ અ. ૨૫
 તહેવ ગંતુમજ્જાણું, પંવયાણિ વણાણિ અ; ૨૬
 રૂપ્પા મહલ્લ પેહાએ, નેવં લાસિજ્જ પત્તવં. ૨૬

- અલં પાસાય-ખંભાણું, તોરણાણું ગિહાણું અ,
 ફલિહગ્ગલ-નાવાણું, અલં ઉદગ-દોણિણું. ૨૭
- પીઠએ ચંગણેરે અ, નંગલે મધ્યં સિઆ;
 જંતલદ્દી વ નાલી વા, ગંડિઆ વ અલં સિઆ. ૨૮
- આસણું સયણું જાણું, હુંજમ વા કિંચુવસ્સએ;
 ભૂઓવધાધણિં ભાસં, નેવં ભાસિજજ પન્નવં. ૨૯
- તહેવ ગંતુમુજ્જાણું, પવ્વયાણિ વણાણિ અ;
 રુદ્ધા મહુલ્લ પેહાએ, એવં ભાસિજજ પન્નવં. ૩૦
- જાઈમંતા ઈમે રુદ્ધા, દીહવટ્ટા મહાલયા;
 પયાયસાલા વિડિમા, વએ દરિસણિ ત્તિ અ. ૩૧
- તહા ફલાઈ પક્કાઈ, પાયખજ્જાઈ નો વએ;
 વેલ્લોઈયાઈ ટાલાઈ, વેહિમાઈ તિ નો વએ. ૩૨
- અસંથડા ઈમે અંખા, ખહુંનિવ્વડિમા ફલા;
 વઈજજ ખહું સંભૂઆ, ભૂઅરૂવ ત્તિ વા પુણો. ૩૩
- તહોસહિઓ પક્કાઓ, નીલિઆઓ છવીઈ અ;
 લાઈમા ભજ્જમાઉત્તિ, પિહુંખજ્જ ત્તિ નો વએ. ૩૪
- રૂહા ખહુંસંભૂઆ, થિરા ઓસહા વિ અ;
 ગણિઆઓ પસૂઆઓ, સસારાઉ ત્તિ આલવે. ૩૫
- તહેવ સંખડિં નચ્ચા, કિચ્ચં કજ્જં તિ નો વએ;
 તેણુગં વાવિ વજ્જિત્તિ, સુતિત્થિ ત્તિ અ આવગા. ૩૬
- સંખડિં સંખડિં ખૂઆ, પલ્લિઅરૂકં તિ તેણુગં;
 ખહુંસમાણિ તિત્થાણિ, આવગાણું વિઆગરે. ૩૭
- તહા નઈઓ પુણ્ણાઓ, કાયતિજ્જ ત્તિ નો વએ;
 નાવાડિ તારિમાઓ ત્તિ, પાણ્ણિપિજ્જ ત્તિ નો વએ. ૩૮

બહુબાહુડા અગાહા, બહુસલિલુપ્પિદોદગા;	
બહુવિત્થડોદગા આવિ, એવં ભાસિજ્જ પન્નવં.	૩૯
તહેવ સાવજ્જં જોગં, પરસ્સદ્દાએ નિરિઠં;	
કીરમાણું તિ વા નચ્ચા, સાવજ્જં નાલવે મુણી.	૪૦
સુકહિત્તિ સુપહ્લિત્તિ, સુચ્છિન્ને સુહડે મહે;	
સુનિરિઠંએ સુલરિઠંતિ, સાવજ્જં વજ્જંએ મુણી.	૪૧

(કાવ્યમ્)

પયત્તપહ્લે (હ્લ) ત્તિ વ પહ્લમાલવે,	
પયત્તછિન્ન ત્તિ વ છિન્નમાલવે;	
પયત્તલરિઠં (ટ્ઠ) ત્તિ વ કમ્મહેઉચ્ચં,	
પહારગાઠ ત્તિ વ ગાઠમાલવે.	૪૨

(અનુબુદ્ધઅવૃત્તમ્)

સંવુહ્લસં પરગ્ધં વા, અઉલં નત્થિ એરિસં;	
અવિહ્લિઅમવત્તવં, અવિઅત્તં એવ નો વચ્ચે.	૪૩
સંવમેચ્ચં વર્ધસામિ, સંવમેચ્ચં તિ નો વચ્ચે;	
અણુવીર્ધ સંવં સંવત્થ, એવં ભાસિજ્જ પન્નવં.	૪૪
સુહ્લીચ્ચં વા સુવિહ્લીચ્ચં, અકિન્નં કિન્નમેવ વા;	
ધમં ગિણ્હ ધમં મુંચ, પણીયં નો વિઆગરે.	૪૫
અપ્પગ્ધે વા મહગ્ધે વા, કચ્ચે વા વિહ્લચ્ચે વિ વા;	
પણ્ણિઅદ્ધે સમુપ્પન્ને, અણુવજ્જં વિઆગરે	૪૬
તહેવાસંજયં ધીરો, આસ એહિ કરેહિ વા;	
સય ચિદ્ધ વયાહિ ત્તિ, એવં ભાસિજ્જ પન્નવં	૪૭

ખહવે ઈમે અસાહુ, લોચે વુચ્યંતિ સાહુણો;
ન લવે અસાહુ સાહુત્તિ, સાહુ સાહુત્તિ આલવે. ૪૮

નાણું-દંસણ-સંપન્નં, સંજમે ન તવે રયં;
એવં ગુણુ-સમાઉત્તં, સંજયં સાહુમાલવે. ૪૯

દેવાણું માણુઆણું ચ, તિરિઆણું ચ વુગ્ગહે;
અમુગાણું જઓ હોઉ, મા વા હોઉ ત્તિ નો વઓ. ૫૦

વાઓ વુદ્ધં ચ સીઉણ્ઠં, ખેમં ધાયં સિવંતિ વાં;
કયાણુ હુન્નજ એઆણિ? મા વા હોઉ ત્તિ નો વઓ. ૫૧

(કાવ્યમ્)

તહેવ મેહં વ નહં વ માણુવં,
ન દેવદેવ ત્તિ ગિરં વધંનના;
સમુચ્છિએ ઉન્નએ વા પઓએ,
વધંનજ વા વુદ્ધં જલાહયે ત્તિ. ૫૨

(અનુષ્ટુપ્ખવ્રતમ્)

અંતલિક્ષખ ત્તિ ણું ખૂઆ, ગુજઆણુચરિઅ ત્તિ અ;
રિદ્ધિમંતં નરં દિસ્સ, રિદ્ધિમંતં તિ આલવે. ૫૩

(કાવ્યમ્)

તહેવ સાવજજણુમોઆણી ગિરા,
એહારિણી ના ય પરોવધાઈણી;
સે કોહ લોહ લય હાસ માણુવો,
ન હાસમાણો વિ ગિરં વધંનના. ૫૪

સુવક્કસુદ્ધિં સમુપેહિઆ મુણી,
ગિરં ચ હુદ્ધં પરિવજજએ સયા;

મિત્રં અદુરૂઠં આણુવીર્ધ ભાસયો,
 સયાણુ મજ્ઞે લહર્ધ પસંસણુ. ૫૫
 ભાસાર્ધ દોસે અ ગુણે અ જાણિયા,
 તીસે અ દુરૂઠે પરિવજ્જયો સયા;
 છસુ સંજયો સામણિયો સયા જયો,
 વર્ધજ્જ યુદ્ધે હિઅમાણુત્તોમિત્રં. ૫૬
 પરિક્ષભાસી સુસમાહિ-ઈદિયો,
 અઉક્કસાયા-વગયો અણિસ્સિયો;
 સ નિક્કુણે ધુતમલં પુરેકકં,
 આરાહયો લોગમિણું તહા પરં તિ યેમિ. ૫૭
 ઇતિ સુવક્કસુદ્ધીનામં સત્તમમજ્ઞયણું સમત્તં ॥ ૭ ॥

॥ ૮ ॥ આચાર પ્રણિધિનામકમધ્યયનં ॥

આચાર-પ્રણિહિં લક્કું, જહા કાયવ્વ ભિક્કુપુણા;
 તં લે ઉદાહરિસ્સામિ, આણુપુવ્વિં સુણેહ મે. ૧
 પુઠવી-દગ-અગણિમારુઅ, તણુ-રુક્ખ-સખીયગા;
 તસા અ પાણા જીવં તિ, ઇર્ધ વુત્તં મહેસિણા. ૨
 તેસિં અચ્છણુ-જેએણુ, નિચ્ચં હોઅવ્વયં સિયા;
 મણુસા કાય-વક્કેણું, એવં હવર્ધ સંજયો. ૩
 પુઠવિં ભિત્તિં સિલં લેલું, નેવ ભિંદે ન સંલિહે;
 તિવિહેણુ કરણુ-જેએણુ, સંજયો સુસમાહિયો. ૪
 સુદ્ધપુઠવીએ ન નિસીએ, સસરક્ખંમિ અ આસણે;
 પમજ્જતુ નિસીઈજ્જ, જાઈત્તાં જસ્સ ઉગ્ગહં. ૫

- સીચોદગં ન સેવિજ્ઞ, સિદ્ધાવુદ્ધં હિમાણિ ચ;
 ઉસિણોદગં તત્ત-ક્રાસુચં, પડિગાહિજ્ઞ સંજચે. ૬
- ઉદ્દઉદ્દલં અપ્પણો કાયં, નેવ પુંછે ન સંલિહિ;
 સમુપ્પેહ તહાભૂચં, નો છું સંઘટ્ટચે મુણી; ૭
- ધંગાલં અંગણિ અચ્ચિયં, અલાયં વા સન્નેર્ધચં;
 ન ઉંજિજ્ઞ ન ઘટ્ટિજ્ઞ, નો છું નિવ્વાવચે મુણી. ૮
- તાલિઅંટેણ પત્તેણ, સાહાચે-વિહુચણેણ વા;
 ન વીર્ધજ્ઞ અપ્પણો કાયં, બાહિરં વા વિ પુગ્ગલં. ૯
- તણુરુદ્ધં ન છિંદિજ્ઞ, ફલં મૂલં ચ કસ્સ ઈ;
 આમગં વિવિહં બીચં, મણુસા વિ ન પત્થચે. ૧૦
- ગહણેસુ ન ચિદ્દેઠજ્ઞ, બીચેસુ હરિચેસુ વા;
 ઉદગંમિ તહા નિચ્ચં, ઉત્તિગ-પણુગેસુ વા. ૧૧
- તસે પાણે ન હિંસિજ્ઞ, વાયા અદુવ કમ્મણા;
 ઉવરચો સંવભૂચેસુ, પાસેજ્ઞ વિવિહં જગં. ૧૨
- અદ્દ સુહુમાઈ પેહાચે, જાઈ જાણિત્તુ સંજચે;
 દયાહિગારી ભૂચેસુ, આસ ચિદ્દ સચોહિ વા. ૧૩
- કયરાઈ અદ્દ સુહુમાઈ જાઈ પુચ્છિજ્ઞ સંજચે;
 ઇમાઈ તાઈ મેહાવી, આઈખિજ્ઞ વિચ્છાણે. ૧૪
- સિણેહં પુદ્ધસુહુમં ચ, પાણુત્તિગં તહેવ ચ;
 પણુગં બીચ-હરિચં ચ, અંડસુહુમં ચ અદ્દમં. ૧૫
- એવમેઆણિ જાણિત્તા સંવભાવેણ સંજચે;
 અપ્પમત્તો જચે નિચ્ચં, સવ્વિંદિચ-સમાહિચે. ૧૬
- ધુવં ચ પડિલેહિજ્ઞ, જોગસા પાયકંબલં;
 સિજ્ઞ-મુચ્ચારભૂમિ ચ, સંથારં અદુવાસણં. ૧૭

ઉચ્ચારં પાસવણું, ખેલં સિંધાણુ-જલ્પિયં;	
ક્રાસુઅં પડિલેહિતા, પરિટ્ટાવિજ્ઞ સંજયે.	૧૮
પવિસિતુ પરાગારં, પાણુટ્ટા ભોઅણુસ્સ વા;	
જયંચિદ્દે મિઅં ભાસે, ન ય રૂવેસુ મણું કરે.	૧૯
ખહું સુણેહિ કન્નેહિં, ખહું અચ્છીહિં પિચ્છઈ;	
ન ય દિદેઠં સુઅં સંવં, સિક્ખૂ અક્ખાઉમરિહઈ.	૨૦
સુઅં વા જઈ વા દિદેઠં, ન લવિજ્ઞેવધાઈઅં;	
ન ય કેણુ ઉવાચેણું, ગિહિજ્ઞેગં સમાયરે.	૨૧
નિટ્ટાણું રસનિજ્ઞૂઠં ભદ્દગં પાવગંતિ વા;	
પુદ્દેઠા વા વિ અપુદ્દેઠા વા, લાલાલાલં ન નિદિસે.	૨૨
ન ય ભોઅણુમિ ગિદ્ધો, ચરે ઉંછં અયંપિરો;	
અક્રાસુઅં ન ભુંજિજ્ઞ, કીય-સુદેસિ-આહડં.	૨૩
સંનિહિં ચ ન કુવ્વિજ્ઞ, આણુમાયં પિ સંજયે;	
મુહાણવી અસંખધે, હવિજ્ઞ જગનિસ્સિયે.	૨૪
લૂહવિત્તી સુસંતુદ્દેઠે, અપ્પિચ્છે સુહરે સિઆ;	
આસુરત્તં ન ગચ્છિજ્ઞ, સુચ્ચાણું જિણુ-સાસણું	૨૫
કન્નસુક્ખેહિં સદેહિં, પેમં નાભિનિવેસયે;	
દારુણું કલ્લસં ક્રાસં, કાચેણુ અહિઆસયે.	૨૬
ખુહં પિવાસં દુસ્સિજ્ઞ, સી-ઉણ્હં અરઈં ભયં;	
અહિઆસે અવહિચ્ચો, દેહદુક્ખં મહાકલં,	૨૭
અત્યંગયંમિ આઈચ્ચે, પુરતથા અ આણુગગયે;	
આહાર-માઈયં સંવં, મણુસાવિ ન પત્થયે.	૨૮
અતિંતિણે અચવઢે, અપ્પભાસી મિઆસણે;	
હવિજ્ઞ ઉચ્ચરે દંતે, થોવં લલ્લુધું ન ણિસયે	૨૯

- ન બાહિરં પરિભવે, અત્તાણું નં સમુક્કસે; ૩૦
- સુઅલાભે ન મન્નિજ્જનન, જન્મ્યા-તવસ્સિ-બુદ્ધિએ,
- સે જાણુમજાણું વા, કદ્દેદુ આહમ્મિઅં પયં; ૩૧
- સંવરે ખિખ્પમખ્પાણું, બીઅં તં ન સમાયરે.
- અણાચારં પરક્કમ્મ, નેવ ગૂહે ન નિન્હવે;
- સુધં સયા વિચડલાવે, અસંસત્તે જિંધંદિએ, ૩૨
- અમોહં વયણું કુન્નન, આચરિઅસ્સ મહુખ્પણો;
- તં પરિગિન્નઝ વાયાએ, કમ્મુણા ઉવવાયએ. ૩૩
- અધુવં જીવિઅં નન્મ્યા, સિદ્ધિમગ્ગં વિઆણિઆ;
- વિણિઅટિન્નજ્જ લોગેસુ, આઉં પરિમિઅમખ્પણો. ૩૪
- બલં થામં ચ પેહાએ, સદ્ધા-મારુગ્ગ-મખ્પણો;
- ખિત્તં કાલં ચ વિનાય, તહુખ્પાણું નિજુન્નએ. ૩૫
- જરા જાવ ન પીડેઇ, વાહી જાવ ન વર્હૂઇ;
- જાવિંદિઆ ન હાયંતિ, તાવ ધમ્મં સમાયરે. ૩૬
- કોહં માણું ચ માયં ચ, લોભં ચ પાવ-વર્હૂણું;
- વમે અત્તારિ દોસે ઉ, ઇન્દ્રિયંતો હિઅ-મખ્પણો. ૩૭
- કોહો પીઇં પણાસેઇ, માણો વિણય-નાસણો;
- માયા મિત્તાણિ નાસેઇ, લોભો સંવ-વિણાસણો. ૩૮
- ઉવસમેણ હણે કોહં, માણું મદવયા જિણે;
- માયં ચન્નજવ-ભાવેણ, લોભં સંતોસઓ જિણે. ૩૯

(કાવ્યમ્)

કોહો ચ માણો ચ અણિગ્ગહીઆ,

માયા ચ લોભો ચ પવર્હૂમાણા;

અત્તારિ એએ કસિણા કસાયા,

સિંચન્તિ મૂલાઇં પુણ્ણલવસ્સ.

રાયણિએસુ વિણ્યં પઉંજે,

ધુવસીલયં સયયં ન હાવઈજ્જા;

કુમ્મુવ અલ્લીણુ-પલીણુ-ગુત્તો,

પરહ્લમિજ્જા તવ-સંજમંમિ.

૪૧

(અનુબુદ્ધતમ્)

નિદં ચ ન ખહુ મન્નિજ્જા, સપ્પહાસં વિવજ્જએ;

મિહો કહાહિં ન રમે, સજ્જાયંમિ રઓ સયા.

૪૨

જોગં ચં સમાણુધમ્મમ્મિ, જુંજે આણુલસો ધુવં;

જુત્તો ચ સંમાણુધમ્મમ્મિ, અરેઠં લહુઈ આણુત્તરં.

૪૩

ઈહલોગ-પારત્ત-હિઅં, જેણું ગચ્છઈ સુગ્ગઈ;

ખહુસ્સુઅં પજ્જુવાસિજ્જા,

પુચ્છિજ્જત્થ વિણિચ્છયં.

૪૪

હત્થં પાયં ચ કાયં ચ, પણિહાય જિઈંદિએ;

અલીણુ-ગુત્તો નિસિએ, સગાસે ગુરુણો મુણી.

૪૫

ન પફ્ખઓ ન પુરઓ, નેવ કિચ્ચાણુ પિટ્ઠઓ;

ન ચ ઉરં સમાસિજ્જા, ચિદિઠંજ્જા ગુરુણુંતિએ.

૪૬

અપુચ્છિઓ ન ભાસિજ્જા, ભાસમાણુસ્સ અંતરા;

પિટ્ઠમંસં ન ખાઈજ્જા, માયામોસં વિવજ્જએ.

૪૭

અપ્પત્તિઅં જેણુ સિઆ, આસુ કુપ્પિજ્જ વા પરો;

સંવસો તં ન ભાસિજ્જા, ભાસં અહિઅગામિણિં.

૪૮

દિટ્ઠં મિઅં અસંદિદ્ધં, પડિપુન્નં વિઅં જિઅં;

અયંપિર-માણુવિગ્ગં, ભાસં નિસિર અત્તવં.

૪૯

આચાર-પન્નત્તિ-ધરં, દિટ્ઠિવાય-મહિજ્જગં;

વાયવિક્ખલિઅં નચ્ચા, ન તં ઉવહસે મુણી.

૫૦

- નક્ષત્રં સુમિત્રું ભેગં, નિમિત્તં મંત-લેસજં;
ગિહિણો તં ન આધિક્ષે, ભૂઆહિગરણું પયં. ૫૧
- અન્નદ્રઠં પગડં લયણું, લઘજ્જ-સયણાસણું;
ઉચ્ચાર ભૂમિ-સંપન્નં, ઈત્થી-પસુ-વિવાજ્જઅં. ૫૨
- વિવિત્તા અ લવે સિજ્જા, નારીણું ન લવે કહં;
ગિહિ-સંથવં ન કુજ્જા, કુજ્જા સાહૂહિં સંથવં ૫૩
- જહા કુક્કુડ-પોઅસ્સ, નિચ્ચં કુલલઓ લયં;
એવં ખુ ખંભયારિસ્સ, ઈત્થી-વિગ્ગહઓ લયં. ૫૪
- ચિત્તલિત્તં ન નિજ્જાએ, નારિં વા સુ-અલંકિઅં;
ભક્ષરં પિવ દદેહૂણું, દિદેઠ પડિસમાહરે. ૫૫
- હુત્થ-પાય-પડિઅંછદ્ધં, કન્ન-નાસ-વિગખ્ખિઅં;
અવિ વાસસયં નાર, ખંભયારી વિવજ્જએ. ૫૬
- વિભૂસા ઈત્થિ-સંસગ્ગો, પણીઅં રસલોઆણું;
નરસ્સત્ત-ગવેસિસ્સ, વિસં તાલઉઠં જહા ૫૭
- અંગ-પચ્ચંગ સંઠાણું, ચારુલ્લવિઅ-પેહિઅં;
ઈત્થીણું તં ન નિજ્જાએ, કામરાગ-વિવઠ્ઠણું. ૫૮
- વિસએસુ માણુન્નેસુ, પેમં નાભિનિવેસએ;
અણિચ્ચં તેસિં વિન્નાય, પરિણામં પુગલાણુ ય. ૫૯
- પુગલાણું પરીણામં, તેસિં નચ્ચા જહા તહા;
વિણીઅ-તણ્હો વિહરે, સીધભૂએણુ અખ્ખણા ૬૦
- જાઈ સદ્ધાઈ નિક્ષત્તો પરિઆય-ટ્ટાણુ-સુત્તમં;
તમેવ આણુપાલિજ્જા, ગુણે આયરિઅ-સંમએ. ૬૧

(કાવ્યમ્)

- તવં ચિમં સંજમ-જોગયં ચ,
સજઝાયજોગં ચ સયા અહિદિઠયે;
સુરે વ સોણાઈ સમત્ત માઉહે,
અલમખણો હોઈ અલં પરેસિં. ૬૨
- સજઝાય-સજઝાણુ-ચયસ્સ તાઈણો,
અપાવ-લાવસ્સ તવે ચયસ્સ;
વિસુજઝઈ જં સિ મલં પુરેકડં,
સમીરિઅં રૂપમલં વ જોઈણા. ૬૩
- સે તારિસે હુફખસહે જિઈંદિયે,
સુએણુ જુત્તે અમમે અકિંચણે;
વિરાયઈ કમ્મ-ઘણુંમિ અવગએ,
કસિણુળ-પુડાવગમે વ ચંદિમે ત્તિ જોમિ. ૬૪
- ॥ ઇતિ આચાર પણિહીનામમહુમમજઝયણું સમત્ત ॥

૯ વિનયસમાધિનામાધ્યયને પ્રથમોદ્દેશકઃ

(કાવ્યમ્)

- થંલા વ કોહા વ મયખમાયા,
શુરુસ્સગાસે વિણયં ન સિફ્ખે;
સો એવ ઉ તસ્સ અભૂઈલાવો,
ફલં વ કીઅસ્સ વહાય હોઈ. ૧

- જે આવિ મંદિત્તિ, ગુરું વિઈત્તા,
 ડહરે ધમે અપ્પસુઅત્તિ નચ્ચા;
 હીલંતિ મિચ્છં પડિવજ્જમાણા,
 કરંતિ આસાયણુ તે ગુરુણં ૨
- પગઈઈ મંદા વિ ભવંતિ એગે,
 ડહરા વિ અ જે સુઅબુધ્ધોવવેઆ;
 આયારમંતા ગુણુસુદિઠઅપ્પા,
 જે હીલિઆ સિહિરિવ ભાસ કુજ્જા. ૩
- જે આવિ નાગં ડહરં તિ નચ્ચા,
 આસાયએ સે અહિઆય હોઈ,
 એવાયરિઅં પિ હુ હીલયંતો,
 નિઅચ્છઈ જાઈપહં ખુ મંદો. ૪
- આસિવિસો યા વિ પરં સુરુદ્દો,
 ઈં જીવનાસાઉ પરં તુ કુજ્જા;
 આયરિઅપાયા પુણુ અપ્પસન્ના,
 અખોહિ-આસાયણુ નત્થિ સુદ્ધો. ૫
- જો પાવગં જલિઅ-મવક્કમિજ્જા,
 આસીવિસં વા વિ હુ કેવઈજ્જા;
 જો વા વિસં ખાયઈ જીવિઅદ્દી,
 એસોવ-માસાયણુયા ગુરુણં ૬
- સિયા હુ સે પાવય નો ડહેજ્જા
 આસીવિસો વા કુવિઓ ન ભદ્ધે;
 સિયા વિસં હાલહલં ન મારે,
 ન યાવિ મોદ્ધો ગુરુ-હીલણાએ. ૭

- જો પવયં સિરસા લેતુ-મિચ્છે,
 સુતં વ સીહં પડિખોહ્યેજ્જ;
 જો વા દ્યે સત્તિ-અગ્ગે પહારં,
 એસોવ-માસાયણ્યા ગુરુણં. ૮
- સિયા હુ સિસેણ ગિરિં પિ લિન્દે,
 સિયા હુ સીહો કુવિચ્છો ન ભક્ષે;
 સિયા ન લિન્દિજ્જ વ સત્તિ અગ્ગં,
 ન યાવિ મોક્ષો ગુરુ-હીલણ્યાએ. ૯
- આયરિય-પાયા પુણ અપ્પસન્ના,
 અખોહિ-આસાયણ નત્થિ મુક્ષો;
 તમ્હા અણાખાહ-સુહાલિકંખી,
 ગુરુપ્પસાયા-ભિમુહો રમેજ્જ. ૧૦.
- જહાહિઅગ્ગી જલણં નમસે,
 નાણાહુધ-મન્ત-પયા-ભિસિતં;
 એવાયરિયં ઉવચ્ચિદ્ધએજ્જ,
 અણુન્તનાણોવગચ્છો વિ સન્તો. ૧૧.
- જસ્સન્તિચ્છે ધમ્મપયાઠં સિક્ષે,
 તસ્સન્તિચ્છે વેણુધયં પઉંજે;
 સઙ્કારચ્છે સિરસા પંજલીચ્છો,
 કાય-ગિરા “લો” મણુસા ય નિચ્ચં. ૧૨.
- લજ્જ દયા સંજમ ખંભચેરં,
 કલ્લાણુ-ભાગિસ્સ વિસોહિ-ઠાણું;
 જે મે ગુરુ સયય-મણુસાસયન્તિ,
 તેહ્હં ગુરુ સયયં પૂયયામિ. ૧૩.

- જહા નિસન્તે તવણુચિમાલી,
પલાસઈ કેવલ-ભારહું તુ;
એવાયરિઓ સુય-સીલ બુદ્ધિએ,
વિરાયઈ સુરમજાએ વ ધન્દો ૧૪
- જહા સસી કોમુઈ-જોગ-જુતો,
નક્રખત-તારાગણુ-પરિવુડખા;
એ સોહઈ વિમલે અખલમુક્રકે,
એવં ગણી સોહઈ લિફખુમજાએ. ૧૫
- મહાગરા આયરિયા મહેસી,
સમાહિ-જોગે સુય-સીલ-બુદ્ધિએ;
સમ્પાવિઉ-કામે અણુત્તરાઈ,
આરાહએ તોસઈ ધમ્મ-કામી. ૧૬
- સુચ્યાણ મેહાવિ-સુભાસિયાઈ,
સુસ્સૂસએ આયારિઅપ્પમત્તો;
આરાહઈતાણુ ગુણે અણુગે,
સે પાવઈ સિદ્ધિમાણુત્તરં. તિ જોમિ. ૧૭
- ॥ ઇતિ વિણુયસમાહીએ પઢમે ઉદ્દેસો સમત્તો ॥ ૧ ॥

૯ વિનયસમાધ્યયને દ્વિતીયઉદ્દેશઃ ॥ ૨ ॥

(કાવ્યમૂ)

- મૂલાઉ ખન્ધપ્પલવો હુમસ્સ,
ખન્ધાઉ પચ્છા સમુવેન્તિ સાહા;
સાહપ્પસાહા વિરુહન્તિ પત્તા,
તઓ સે પુપ્ફં ચ ફલં રસો ય. ૧

(અનુષ્ટુપ્વૃત્તમ્)

- એવં ધમ્મસ્સ વિણ્ણો, મૂલં પરમે સે સુક્ખો;
જેણ કીત્તિં સુઅં સિગ્ધં, નીસેસં આલિગચ્છઈ. ૨
- જે ય અણ્ણે મિચ્છે થદ્ધે, હુન્વાઈ નિયડી સદે;
વુજ્જઈ સે અવિણ્ણીઅપ્પા, કદ્ધં સોયગયં જહા. ૩
- વિણ્ણયં પિ ને ઉવાચેણું, ચોઈઓ કુપ્પઈ નરો;
દિવ્વં સો સિરિમિજ્જન્તિ, દંડેણ પડિસેહચ્છે. ૪
- તહેવ અવિણ્ણીઅપ્પા, ઉવવજ્જા હયા ગયા;
દીસન્તિ હુહમેહન્તા, આલિઓગ-સુવાદ્ધંયા. ૫
- તહેવ સુવિણ્ણીઅપ્પા, ઉવવજ્જા હયા ગયા;
દીસન્તિ સુહમેહન્તા, ઇદ્ધિં પત્તા મહાયસા. ૬
- તહેવ અવિણ્ણીઅપ્પા, દોગંસિ નર-નારિઓ;
દીસન્તિ હુહમેહન્તા, છાયા વિગલિતેન્દિયા. ૭
- દણ્ણ-સત્થ-પરિણુણ્ણા, અસખ્ખ-વયણ્ણહિ ય;
કલુણ્ણા વિવન્ન-છન્દા, ખુપ્પવાસા-પરિગયા. ૮
- તહેવ સુવિણ્ણીઅપ્પા, દોગંસિ નરનારિઓ;
દીસન્તિ સુહમેહન્તા, ઇદ્ધિં પત્તા મહાયસા. ૯
- તહેવ અવિણ્ણીઅપ્પા, દેવા જજ્જા ય ગુજ્જગા;
દીસન્તિ હુહમેહન્તા, આલિઓગ-સુવદ્ધિંયા. ૧૦
- તહેવ સુવિણ્ણીઅપ્પા, દેવા જજ્જા અ ગુજ્જગા;
દીસન્તિ સુહમેહન્તા, ઇદ્ધિં પત્તા મહાયસા. ૧૧
- જે આયરિય-ઉવજ્જાયાણં, સુસ્સૂયા-વયણંકરા;
તેસિં સિદ્ધા પવઠ્ઠન્તિ, જલસિત્તા ઇવ પાયવા. ૧૨

- અખણુટ્ટા પરટ્ટા વા, સિખ્પા નેઉણિયાણિ ય;
ગિહિણો ઉવલોગદ્દા, ઇહ લોગસ્સ કારણા. ૧૩
- જેણુ બન્ધં વહં ઘોરં, પરિઆવં ચ દારુણં;
સિદ્ધખમાણા નિચચ્છન્તિ, જુત્તા તે લલિધન્દિઆ. ૧૪
- તેડવિ તં ગુરું પૂયન્તિ, તસ્સ સિખ્પસ્સ કારણા;
સઙ્કારેન્તિ નમંસન્તિ, તુદ્દા નિદેસ-વત્તિણો. ૧૫
- કિં પુણુ જે સુઅગ્ગાહી, અણુન્ત-હિયકામએ;
આયરિયા જં વએ ભિક્ખૂ, તમ્હા તં નાઈવત્તએ. ૧૬
- નીચં સેજ્જં ગઈ ઠાણું, નીચં ચ આસણાણિ ય;
નીચં ચ પાએ વન્દિજ્જા, નીચં કુજ્જા ય અંજલિં ૧૭
- સંઘદ્દઈત્તા કાએણાં, તહા ઉવહિણામવિ;
'ખમેહુ અવરાહું મે', વઈજ્જ 'ન પુણુ' ત્તિ અ. ૧૮
- હુગગ્ગો વા પઓએણાં, ચોઈઓ વહઈ રહં;
એવં હુખુદ્ધિ કિચ્ચાણાં, વુત્તોવુત્તો પકુવ્વઈ. ૧૯
- (આલવન્તે લવન્તે વા, ન નિસિજ્જમઈ પડિસ્સુણે;
સુત્તૂણું આસણું ધીરો, સુસ્સૂસાએ પડિસ્સુણે.)
કાલં છન્દોવયારં ચ, પડિવેહિત્તાણુ હેઉહિં;
તેણું તેણું ઉવાએણાં, તં તં સંપડિવાયએ. ૨૦
- વિવત્તી અવિણીયસ્સ, સમ્પત્તી વિણિયસ્સ અ;
જસ્સેયં હુહયો નાયં, સિદ્ધં સે અભિગચ્છઈ. ૨૧
- (કાચમ્)
- જે આવિ ચાગુટે મઈ-ઈડ્ડિઠ-ગારવે,
પિસુણે નરે સાહસ-હીણેપેસણે;
અદ્દિદ્દ-ધમ્મે વિણુએ અકોવિએ,
અસંવિલાગી ન હુ તસ્સ મુદ્દજો. ૨૨

નિદેસવત્તી પુણ્ણુ જે ગુરુણ્ણુ,

સૂયત્થ-ધમ્મા વિણ્ણુયમ્મિ કેવિયા;

તરિત્ત તે ઓહમિણ્ણં દુરુત્તરં,

અવિત્તુ કમ્મં ગઠ્ઠમુત્તમં ગયા. ॥ ત્તિળેમિ. ॥ ૨૩ ॥

॥ ઇતિ વિણ્ણુયસમાહિ અજ્ઞઝયણ્ણુ ળીઓ ઉદ્દેસો સમત્તો ॥

૯ વિનયસમાધ્યધ્યને તૃતીય ઉદ્દેશ :

॥ ૩ ॥

(કાવ્યમ્)

આયરિયં અગ્ગિ-મિવાહિઅગ્ગી,

સુસ્સૂસમાણ્ણુ પડિન્નગરિન્નમ્;

આદોધયિં ઇંગિઅમેવ નચ્ચા,

જે છન્દમારાહુયર્ધ સ પુન્નજે. ૧

આયારમદ્દા વિણ્ણુયં પઉંજે,

સુસ્સૂસમાણ્ણુ પરિગિન્નઝ વક્કં;

જેહોવઇદ્દં અભિકંખમાણ્ણુ,

ગુરું તુ નાસાયયર્ધ સ પુન્નજે. ૨

રાઈણિએસુ વિણ્ણુયં પઉંજે,

હહરા વિ ય જે પરિયાય-જેદ્દા;

નિયત્તણ્ણુ વદ્દર્ધ સચ્ચવાર્ધ,

ઓવાયવં વક્કકરે સ પુન્નજે. ૩

અન્નાયઉંછં ચરર્ધ વિસુદ્ધં,

જવણ્ણુદ્દયા સમુયાણ્ણું ચ નિચ્ચં;

- અલદ્ધુયં નો પરિદેવએજા, ,
 લદ્ધું ન વિકત્યયર્થ સ પુજાએ. ૪
- સંથાર-સેજા-સણ-સત્પણે,
 અપિચ્છયા અઘલાલે વિ સન્તે;
 ને એવમપાણુભિતોસએજા,
 સંતોસ-પાહુન્ન-રએ સ પુજાએ. ૫
- સક્કા સહેઉં આસાર્થ કંટયા,
 અઓમયા ઉચ્છહયા નરેણું;
 અણાસએ ને ઉ સહેજા કંટએ,
 વધમએ કણસરે સ પુજાએ. ૬
- મુહુત્ત-હુખા ઉ હવન્તિ કંટયા,
 અઓમયા તે વિ તઓ સુ ઉદ્ધરા;
 વાયાહુરુતાણિ હરુદ્ધરાણિ,
 વેરાણુબન્ધીણિ મહુલયાણિ. ૭
- સમાવયન્તા વયણાભિધાયા,
 કણુગયા હુમ્મણિયં જણુન્તિ;
 ધમ્મો ત્તિ કિન્થ્યા પરમગ્ગસૂરે,
 જિઠન્દિએ ને સહર્ધ સ પુજાએ. ૮
- અવણુવાયં ચ પરમ્મુહસ્સ,
 પચ્ચક્ખઓ પડિણીયં ચ ભાસં;
 ઓહારણિ અપિપયકારિણિ ચ,
 ભાસં ન ભાસેજા સયા સ પુજાએ. ૯
- અલોલુએ અફ્ફુહુએ અમાઘ,
 અપિસુણે યાવિ અદીણુવિત્તી;

- નો ભાવએ નો વિય ભાવિયખ્યા,
અકોઉહલ્લે ય સયા સ પુજ્જો. ૧૦
- ગુણેહિ સાહૂ અગુણેહિડસાહૂ,
ગેણહાહિ સાહૂ-ગુણ મુંચડસાહૂ;
વિયાણિયા અપગ-મપએણ.
જો રાગદોસેહિ સમો સ પુજ્જો. ૧૧
- તહેવ ડહરં વ મહદ્દગં વા,
ઈર્થી પુમં પવ્વધયં ગિહિ વા;
નો હીલએ નોડવિ ય ખિસએજ્જ,
થંભં ચ કોહં ચ ચએ સ પુજ્જો. ૧૨
- જે માણિયા સયયં માણયન્તિ,
જતેણ કનં વ નિવેસયન્તિ;
તે માણએ માણરિહે તવસ્સી,
જિઠન્દિએ સચ્ચરએ સ પુજ્જો. ૧૩
- તેસિં ગુણં ગુણસાયરાણં,
સોચ્ચાણ મેહાવી સુભાસિયાઈ;
ચરે મુણી પંચ-રએ તિગુત્તો,
ચઉક્કસાયા-વગએ સ પુજ્જો. ૧૪
- ગુરુમિહ સયયં પડિયરિય મુણી,
જિણમય-નિઉણે અભિગમ-કુસલે;
ધુણિય રયમલં પુરેકકં,
ભાસુર-મઉલં ગઈ ગય ॥ ત્તિએમિ ॥ ૧૫ ॥
॥ ઇતિ વિણ્ણસમાહીએ તથએ ઉદ્દેસો સમતો ॥ ૩ ॥

॥ ૯ ॥ વિનયસમાધ્યયને ચતુર્થ ઉદ્દેશઃ ॥

સુયં મે આઉસં ! તેણું ભગવયા એવમદ્ભાયાં,
ઇહ ખલુ થેરેહિં ભગવન્તેહિં ચત્તારિ વણ્ણિય-સમાહિ-
દ્દઠાણા પન્નત્તા કયરે ખલુ તે થેરેહિં ભગવન્તેહિં ચત્તારિ
વિણ્ણય-સમાહિ-દ્દઠાણા પન્નતા ૧

ઇમે ખલુ તે થેરેહિં ભગવન્તેહિં ચત્તારિ વિણ્ણય-
સમાહિ-દ્દઠાણા પન્નત્તા તં જહા-વિણ્ણય સમાહી, સુય-
સમાહી, તવસમાહી, આયારસમાહી, વિણ્ણયે સુચ્છેઅ તવે,
આયારે નિચ્છ પંડિયા; અભિરામયન્તિ અપ્પાણું, જે
ભવંતિ જિઠન્દિયા. ૧

ચઉવ્વિહા ખલુ વિણ્ણયસમાહી ભવર્થ, તં જહા-
આણુસાસિન્નજન્તો સુસ્સૂસર્થ ૧, સમ્મં સમ્પડિવજ્જઈ
૨, વેયમારાહઈ ૩, ન ય ભવર્થ અત્તસમ્પગ્ગહિચ્છે, ૪,
ચઉત્થં પયં ભવર્થ, ભવર્થ ય એત્થ સિલ્લોગો

પેહેઈ હિયાણુસાસણું,

સુસ્સૂસર્થ ત ચ પુણ્ણો અહિદ્ધિઠ્ઠચ્છે;

ન ય માણ-મચ્છેણુ મજ્જઈ,

વિણ્ણય-સમાહી આયયદ્ધિઠ્ઠચ્છે.

૨

ચઉવ્વિહા ખલુ સુયસમાહી ભવર્થ, તં જહા સુયં મે
ભવિસ્સઈત્તિ અજ્જાઈયવ્વં ભવર્થ ૧, એગગચિત્તો
ભવિસ્સામિત્તિ અજ્જાઈયવ્વં ભવર્થ ૨, અપ્પાણું ઠાવઈસ્સા-
મિત્તિ અજ્જાઈયવ્વં ભવર્થ ૩, ઠિચ્છો પરં ઠાવઈસ્સામિત્તિ
અજ્જાઈયવ્વં ભવર્થ ૪, ચઉત્થં પયં ભવર્થ, ભવર્થ ય
એત્થ સિલ્લોગો.

નાણુમેગગ-ચિંતો ય, ઠિઓ ય ઠાવઈ પરં;

સુયાણુ ય અહિન્નિજતા, રઓ સુય-સમાહિઓ. ૩

અઉવિહા ખલુ તવસમાહી ભવઈ, તં જહા-નો
ઈહલોગદ્ઠયાઓ તવમહિદિઠંજળ ૧, નો પરલોગદ્ઠયાઓ
તવમહિદિઠંજળ ૨, નો કિત્તિ-વણુ-સદસિલોગદ્ઠયાઓ
તવમહિદિઠંજળ ૩, નન્નતથ નિજજરદ્ઠયાઓ તવમહિદિઠંજળ
૪, અઉત્યં પયં ભવઈ, ભવઈ ય એતથ સિલોગો.

વિવિહગુણુ-તવો-રઓ ય નિચ્યં,

ભવઈ નિરાસઓ નિજજરદ્ઠિઠઓ;

તવસા ધુણુઈ પુરાણુ-પાવગં,

જુત્તો સયા તવ-સમાહિઓ. ૪

અઉવિહા ખલુ આયારસમાહી ભવઈ. તં જહા-નો
ઈહલોગદ્ઠયાઓ આયારમહિદિઠંજળ ૧, નો પરલોગદ્ઠયાઓ
આયારમહિદિઠંજળ ૨, નો કિત્તિ વણુ-સદસિલોગદ્ઠયાઓ
આયારમહિદિઠંજળ ૩, નન્નતથ આરહન્તેહિં હેઠાંહિં
આયારમહિદિઠંજળ ૪, અઉત્યં પયં ભવઈ ભવઈ ય
એતથ સિલોગો.

જિણુવયણુ-રઓ અતિન્તિણે,

પડિપુણુણાયય-માયયદિઠઓ;

આયારસમાહિ-સંવુડે,

ભવઈ ય દન્તે ભાવ-સન્ધઓ. ૫

અભિગમ અઉરો સમાહિઓ,

સુવિસુદ્ધો સુસમાહિયખઓ;

વિઉલ-હિય-સુહાવહં પુણો,

કુન્વઈ સો પય-ખેમમખણો. ૬

જાઈમરણાઓ મુચ્ચઈ, ઈત્યં ત્યં ચ ચયઈ સંવસો;
સિદ્ધે વા લવઈ સાસચે, દેવે વા અપ્પરચે મહરૂઠચે.

॥ તિથેમિ ॥ ૭ ॥

॥ ઇતિ વિણ્યસમાહીચે ચઉત્થે! ઉદેસો સમતો ॥ ૪ ॥

॥ ઇતિ વિણ્યસમાહીનામં નવમમજ્જયણં સમતં ॥

॥ ૧૦ સલિણુચ્ચયનં ॥

નિક્ખમ્મમાણાઈ ય બુદ્ધવયણે, નિચ્ચં ચિત્તસમાહિચો
હવિન્નમ; ઇત્થીણ વસં ન યાવિ ગચ્છે, વન્તં નો પડિયાયઈ
જે સ લિક્ખૂ. ૧ પુઠવિં ન ખણે ન ખણાવચે, સીચોદ્દગં
ન પિચે ન પિયાવચે; અગણિ-સત્થં જહા સુનિસિયં,
તં ન જલે ન જલાવચે જે સ લિક્ખૂ. ૨ અનિદેણુ ન
વીચે ન વીયાવચે, હરિયાણિ ન છિન્દે ન છિન્દાવચે;
ખીયાણિ સયા વિવન્નજયન્તો, સચ્ચિત્તં નાહારચે જે સ
લિક્ખૂ. ૩ વહણું તસ-થાવરાણુ હોઈ, પુઠવિ-તાણુ-કઠું-
નિસ્સિયાણું; તુમ્હા ઉદેસિયં ન ભુંજે, નો વિ પચે ન
પયાવચે જે સ લિક્ખૂ. ૪ રોઈય-નાયપુત્ત-વયણે, અત્તસમે
મન્નેન્ન છપ્પિ કાચે; પંચ ય ક્કાસે મહુવ્વયાઈ, પંચાસવ-
સંવરચે જે સ લિક્ખૂ. ૫ ચત્તારિ વમે સયા કસાચે,
ધુવજેગી હવિન્ન બુદ્ધવયણે; અહણે નિન્નજાય-રવરચે,
ગિહિજેગં પરિવન્નચે જે સ લિક્ખૂ. ૬ સમ્માદરિઠં સયા
અમૂઠે, અત્થિ હું નાણે તવે સંજમે ય; તવસા ધુણુઈ પુરાણુ-
પાવગં, મણુ-વય-કાય-સુસંવુડે જે સ લિક્ખૂ. ૭ તહેવ
અસણું પાણુગં વા, વિવિહં ખાઈમ-સાઈમં લલિત્તા;
હોહી અદ્દઠો સુચે પરે વા, તં ન નિહે ન નિહાવચે

જે સ લિફ્ખૂ. ૮ તહેવ અસણું પાણુગં વા, વિવિહં
 ખાઈમ-સાઈમં લલિતા; છન્દિય સાહમ્મિઆણુ ભુંજે,
 ભોઆ સજગાય-રચે ય જે સ લિફ્ખૂ. ૯ ન ય વુગહિયં
 કહં કહેજા, ન ય કુખે નિહુંધન્દિયે પસન્તે; સંજમે
 ધુવં જોગેણુ જુત્તે, ઉવસન્તે અવિહેડયે જે સ લિફ્ખૂ. ૧૦
 જો, સહઈ હું ગામ-કણ્ટયે, અકકોસ-પહાર-તજજણુઓ
 ય; ભય-ભેરવ-સદ-સપ્પહાસે, સમ-સુહ-હુફ્ખ-સહે ય જે
 સ લિફ્ખૂ. ૧૧ પડિમં પડિવજ્જિયા મસાણે, નો ભીયચ્ચે
 ભયભેરવાઈ દિઅસ્સ; વિવિહગુણુ-તવો-રચે ય નિચ્ચં, ન
 સરીરં ચાલિકંખઈ જે સ લિફ્ખૂ. ૧૨ અસઈ વોસઠ્ઠ-
 ચત્ત દેહે, અકુદ્ધે વ હુચ્ચે વ લૂસિચ્ચે વા; પુઠવિ-સમે
 મુણી હવિજ્જા, અનિયાણે અકોઉહલ્લે જે સ લિફ્ખૂ. ૧૩
 અભિભૂય કાચ્ચેણુ પરીસહાઈ, સસુદ્ધરે જાઈ-પહાચ્ચો અપ્પયં;
 વિઈત્તુ જાઈ-મરણું મહુલ્લયં, તવે રચે સામણિચ્ચે જે સ
 લિફ્ખૂ. ૧૪ હત્થ-સંજચ્ચે પાય-સંજચ્ચે, વાય-સંજચ્ચે
 સંજઈન્દિયે; અજ્જપ્પ રચે સુસમાહિયપ્પા, સુત્તત્થં ચ
 વિયાણુઈ જે સ લિફ્ખૂ. ૧૫ ઉવહિમ્મિ અસુચ્ચિચ્ચે અગિધ્ધે,
 અન્નાય ઉંછં પુલ્લ-નિપ્પુલાચ્ચે; કય-વિચ્છય-સન્નિહિચ્ચો
 વિરચ્ચે, સન્વ-સંગાવગચ્ચે ય જે સ લિફ્ખૂ. ૧૬ અલોલ-
 લિફ્ખૂ ન રસેસુ ગિધ્ધે, ઉંછં ચરે જીવિય નાલિકંખે;
 ઇડ્ઠિંઠ ચ સક્કારણુ-પૂયણું ચ, ચચ્ચે ઠિયપ્પા અણિહે જે
 સ લિફ્ખૂ. ૧૭ ન પરં વચ્ચેજ્જાસિ ‘અયં કુસીલે,’ જેણુજ્જ
 કુખેજ્જ ન તં વચ્ચેજ્જા; જાણિય પત્તેયં પુણુ-પાવં, અતાણું
 ન સમુચ્છસે જે સ લિફ્ખૂ. ૧૮ ન જાઈમત્તે ન ય રૂવમત્તે, ન

લંભમત્તે ન સુચ્યેણ મત્તે; મયાણિ સવ્વાણિ વિવજ્જઈતા,
 ધમ્મજ્ઞાણ-રચે ય જે સ લિક્ખૂ. ૧૯ પવેચચે અજ્ઞ-પયં
 મહામુણી, ધમ્મે કિચ્છો ઠાવયઈ પરંપિ; નિક્ખમ્મ વજ્જેજ્જ
 કુસીલલિંગં, ન યાવિ હાસં કુહચે જે સ લિક્ખૂ. ૨૦
 તં દેહવાસં અસુઈ અસાસયં, સયા ચચે નિચ્ચ-હિયરિઠ-
 ચપ્પા; છિન્દિત્તુ જાઈ-મરણસ્સ બન્ધણું, ઉવેઈ લિક્ખૂ
 અપુણ્ણગમં ગઈ. ત્તિ યેમિ. ૨૧

॥ ઇદં સલિક્ખૂ અજ્ઞયણં દસમં સમતં ॥ ૧૦ ॥

॥ ૧ ॥ શ્રી દશવૈકાલિકે પ્રથમા ચૂલિકા ॥

ઈહ ખલુ લો પંચઘએણું ઉપ્પન્નદુક્ખેણું સંજમે
 અરથ-સમાવન્ન-ચિત્તેણું ઓહાણુપેહિણા અણોહાધએણું
 એવ હુયરસ્સિગયંકુસ-પોયપડાગાભૂઆઈ ઇમાઈ અટ્ટારસ
 ઠાણાઈ સમ્મં સંપડિલેહિઅન્વાઈ ભવંતિ; તં જહા-હં
 લો દુસ્સમાએ દુપ્પજવી ૧, લહુસગા ઇત્તરિઆ ગિહીણું
 કામલોગા ૨, ભુન્ને અ સાઈખહુલા માણુસ્સા ૩, ઇમે
 અ મે દુક્ખે ન ચિરકાલોવટ્ટાઈ ભવિસ્સઇ ૪, ઓમજણુ-
 પુરક્કારે ૫, વંતસ્સ ય પડિઆયણું ૬, અહરગઈ વાસોવ-
 સંપયા ૭, દુલ્લહે ખલુ લો ગિહીણું ધમ્મે ગિહવાસ
 મજ્ઞે વસંતાણું ૮, આયંકે સે વહાય હોઈ ૯, સંકપ્પે
 સે વહાય હોઈ ૧૦, સોવજ્ઞેસે ગિહવાસે, નિરુવકકેસે
 પરિઆએ ૧૧, અંધે ગિહવાસે, મુક્ખે પરિઆએ ૧૨,
 સાવજ્ઞે ગિહવાસે, અણુવજ્ઞે પરિઆએ ૧૩, ખહુસાહારણા
 ગિહાણું કામલોગા ૧૪, પત્તેઅં પુત્તપાવં ૧૫, અણિચ્ચે
 ખલુ લો માણુઆણુ જીવિએ કુસગ્ગજલખિંદુઅંચલે ૧૬,
 ખહું ચ ખલુ લો પાવં કમ્મં પગડં ૧૭, પાવાણું ચ
 ખલુ લો કડાણું કમ્માણું પુવ્વિં દુચ્ચિન્નાણું દુપ્પડિકંતાણું
 વેઈત્તા મુક્ખો નત્થિ અવેઈત્તા તવસા વા ઓસઈત્તા ૧૮,
 અટ્ટારસમં પયં ભવઈ, ભવઈ અ ઇત્થ સિલોગો.
 જયા ય ચયઈ ધમ્મં, અણુન્ને લોગકારણા;
 સે તત્થ મુચ્છિએ ખાલે, આયઈ નાવણુજ્ઞઈ. ૧
 જયા ઓહાવિઓ હોઈ, ઇદો વા પડિઓ છમં;
 સંવ ધમ્મ-પરિભદ્દો, સ પચ્છા પરિતપ્પઈ. ૨

- જયા અ વદિમો હોઈ, પચ્છા હોઈ અવદિમો;
 દેવયા વ ચુઆ ઠાણા, સ પચ્છા પરિતપ્પઈ. ૩
- જયા અ પૂઠમો હોઈ, પચ્છા હોઈ અપૂઠમો;
 રાયા વ રજ્જ-પળદ્રો, સ પચ્છા પરિતપ્પઈ. ૪
- જયા અ માણિમો હોઈ, પચ્છા હોઈ અમાણિમો;
 સિદ્ધિવે કળ્લકે છૂઠો, સ પચ્છા પરિતપ્પઈ. ૫
- જયા અ થેરઓ હોઈ, સમઘક્કંત-જુવણો;
 મચ્છુ વ ગલં ગિલિત્તા, સ પચ્છા પરિતપ્પઈ. ૬
- જયા અ કુ-કુકુંબસ્સ, કુ-તત્તીહિં વિહમ્મઈ;
 હુત્થી વ બંધણે બંધો, સ પચ્છા પરિતપ્પઈ. ૭
- પુત્ત-દાર-પરીકિન્નો, મોહસંતાણુ- સંતઓ;
 પંદોસન્નો જહા નાગો, સ પચ્છા પરિતપ્પઈ. ૮
- અજ્જ આહં ગણી હુંતો, ભાવિઅપ્પા બહુસ્સુઓ;
 જઈડહં રમંતો પરિઆઓ, સામન્ને જિણ્ણદેસિઓ. ૯
- દેવલોગ-સમાણો અ, પરિઆઓ મહેસિણં;
 રયાણું અરયાણું અ, મહાનરય-સારિસો. ૧૦

(કાવ્યમ)

અમરોવમં જાણિઅ સુક્ખમુત્તમં, રયાણુ-પરિઆઈ તહા-
 ડરયાણું; નિરઓવમં જાણિઅ દુક્ખમુત્તમં, રમિજ્જ
 તમ્હાપરિઆઈ પંડિઓ. ૧૧ ધમ્માઉ લદ્ધં સિરિઓ
 અવેયં, જન્નગિગ વિજ્ઞાઅ-મિવ-ડપ્પતેઅં; હીલતિણું
 હવિહિઅં કુસીલા, દાહુરિઠઅં ઘોરવિસં વ નાગં. ૧૨
 ઈહેવ ધમ્મો અયસો અકિત્તી, દુન્નામધિજ્જ અ-
 પિહુજ્જણુંમિ; ચુઅસ્સ ધમ્માઉ અહમ્મસેવિણો, સંલિન્ન-

વિત્તસ્સ ચ હિદ્ધંભો ગઈ. ૧૩ ભુન્જિતુ ભોગાઈ પસન્ન
 ચેઅસી, તહાવિહં કદદુ અસન્નમં બહું; ગઈ ચ ગચ્છે
 અણભિન્નિઅં દુહં, ખોહી અ સે નો સુલહા પુણો પુણો.
 ૧૪ ઈમસ્સ તા નેરઈઅસ્સ જંતુણો, દુહોવણીઅસ્સ
 કિલેસવંતિણો; પલિઓવમં ઝિન્નઈ સાગરોવમં, કિમંગ
 પુણ મન્નઈમં મણોદુહં. ૧૫ ન મે ચિરં દુક્ખમિણું
 ભવિસ્સઈ, અસાસયા ભોગપિવાસ જંતુણો; ન ચે સરીરેણ
 ઈમેણુડવિસ્સઈ, અવિસ્સઈ જીવિઅ-પન્નવેણ મે ૧૬
 જસ્સેવમપ્પા ઉ હવિન્ન નિચ્છિઓ, અઈન્ન દેહં ન હં
 ધમ્મસાસણું; તં તારિસં નો પઈલંતિ ઈદ્ધિઆ, ઉવિંતવાંયા
 વ સુદંસણું ગિરિં. ૧૭ ઇન્ધિયેવ સંપંસિસઅ બુદ્ધિમં નરો
 આયં ઉવાયં વિવિહં વિઆણિઆ; કાએણ વાયાં અહુ
 માણસેણ, તિગુત્તિ ગુત્તો જિણુવયણ-મહિદ્ધિઞ્ઞસિ, તિ
 એમિ. ૧૮

॥ ઇઈ સિરિદસવેયાલિએ રઈવકકા પઠમા ચૂલા સમત્તા. ૧

॥ શ્રી દશવૈકાલિકે દ્વિતીયા ચૂલિકા ॥

ચૂલિઅં તુ પવક્ખામિ, સુંઅં કેવલિ-ભોસિઅં;
 જં સુણિતુ સુપુણ્ણાણં, ધમ્મે ઉપ્પન્નએ મઈ. ૧
 આણુસોઅ-પરિઠઅ-બહુજ્જામિ, પડિસોઅ-લક્ક-લક્કજેણં;
 પડિસોઅમેવ અપ્પા, દાયવ્વો હોઉ-કામેણં. ૨
 આણુસોઅસુહો દોઓ, પડિસોઓ આસવો સુવિહિઆણં;
 આણુસોઓ સંસારો, પડિસોઓ તસ્સ ઉત્તારો. ૩
 તમ્હા આયાર-પરક્કમેણં, સંવર-સમ્માહિ-બહુલેણં;
 અરિઆ ગુણા અ નિયમા અ, હંતિ સાહૂણુ દદ્ધંવા. ૪

અનિચ્છેત્ય-વાસોં સમુચ્ચાણુ-ચરિઆ, અન્નાય-ઉંછં
 પઠરિક્કયા અ; અપ્પોવહી કલહ વિવન્નજણા અ, વિહાર-
 ચરિઆ ઇન્દ્રિણું પસત્થા. ૫ આઈન્ન-ચોમાણુ-વિવન્નજણા
 અ, ચોસન્ન-દિદ્દઠાહડ-ભત્તપાણે; સંસદ્ધ-કપ્પેણુ ચરિન્નજ
 ભિક્ખૂ, તન્નનય-સંસદ્ધ જઈ જઈન્ન. ૬ અમન્નજ મંસાસિ
 અમન્નચરીઆ, અભિક્ખણું નિવ્વિગઈ ગયા અ; અભિક્ખણું
 કાઉસ્સગગકારી, સન્નઝાયજોગે પયચો હવિન્ન. ૭ ન પડિ-
 ન્નવિન્ન સયણાસણાઈ, સિન્નજં નિસિન્નજં તહ ભત્તપાણું,
 ગામે કુલે વા નગરે વ દેસે, મમત્તભાવં ન કહિં પિ કુન્ન. ૮
 ગિહિણો વેઆવડિઅં ન કુન્ન, અભિવાયણુ-વંદણુ-પૂઅણું
 વા; અસંકિલિદ્દેહિં સમં વસિન્ન, મુણી ચરિત્તસ્સ જચો
 ન હાણી. ૯ ન યા લલેન્ન નિઉણું સહાયં, ગુણાહિઅં
 વા ગુણુચો સમં વા; ઇક્કો વિ પાવાઈ વિવન્નજયંતો,
 વિહરિન્નજ કામેસુ અસન્નજમાણો. ૧૦ સંવચ્છરં વા વિ
 પરં પમાણું, ખીઅં ચ વાસં ન તહિં વસિન્ન; સુત્તસ્સ
 મગ્ગેણુ ચરિન્નજ ભિક્ખૂ, સુત્તસ્સ અત્થો જહ આણુવેઈ ૧૧
 જો પુન્નવરત્તાવરત્તકાલે, સંપિક્ખઅચ્છે અપ્પગ-મપ્પગેણું;
 કિં મે કડં ચ મે કિન્નચસેસં, કિં સક્કણિન્નજં ન સમાય-
 રામિ. ૧૨ કિં મે પરોપાસઈ કિં ચ અપ્પા, કિં વાહં
 ખલિઅં ન વિવન્નજયામિ; ઇન્નચેવ સમ્મં આણુપાસમાણો,
 અણાગયં નો પડિઅંધ કુન્ન. ૧૩ જત્થેવ પાસે કઈ
 દુપ્પઉત્તં, કાચેણુ વાયા અહુ માણુસેણું; તત્થેવ ધીરો
 પડિસાહરિન્ન, અઈન્નચો ખિપ્પમિવ ખલીણું ૧૪ જસ્સે-
 રિસા જોગ જઈદિઅસ્સ, ઘિઈમચો સપ્પુરિસસ્સ નિન્નચં;

તમાહુ દોઝે પડિખુદજીવી, સો જીઅઈ સંજમ-જીવિએણું.
 ૧૫ અખા ખલુ સયયં રક્ષિખઅવો, સવિંદિએહિં.
 સુસમાહિએહિં; અરક્ષિખઓ જાઈપહં ઉવેઈ, સુરક્ષિખઓ
 સવંદહાણુ મુચ્ચઈ. તિ યેમિ. ૧૬

॥ ઈઈ સિરિદસવેઆલિએ વિવિત્તચરિઆ ખીઆ ચૂલા.
 સમતા ॥ ૨ ॥

॥ ઈઈ દસવેઆલિએ મૂલસુત્તં સમત્તં ॥

તૃતીયો ભાગ :

પ્રકરણો, કુલકો, તત્ત્વાર્થ સૂત્ર, શતકો,
વીતરાગ સ્તોત્ર, યોગશાસ્ત્ર વિગેરે

શ્રી જીવ વિચાર પ્રકરણ મૂળ

- જીવણ-પદ્ધત્ત્વં વીરં, નમિગિણ લણામિ અણુહ-ખોહત્થં,
જીવ-સરૂવં કિંચિ વિ, જહુ લણિયં પુન્ન-સૂરીહિં ૧
- જીવા સુત્તા સંસારિણો ય, તસ થાવરા ય સંસારી,
પુઠવી જલ જલણ વાઉં, વણુસસઠ થાવરા નેયા ૨
- ફલિહ મણિ રથણ વિદુમ, હિંચુલ હરિયાલ મણસિલ રસિંદા,
કણુગાર્ધ ધાઉ સેઠી, વન્નિય અરણેટ્ટય પલેવા. ૩
- અખલય તૂરી ઊસં, મટ્ટી-પાહાણ-જાઈઓ જોગા,
સોવીરંજણ લુણાઈ, પુઠવી-લેઆ ધ ધન્નિયાઈ. ૪
- ભોમંતરિફખ-મુદગં, ઓસા હિમ કરગ હરિતણુ મહિઆ,
હુંતિ ઘણોદહિમાઈ, લેયાજોગા ય આઉસ ૫
- ઈંગાલ જલ મુમ્મુર, ઉછાસણિ કણુગ વિન્નુમાઈઆ,
અગણિ-જિયાણું નેયા, નાયન્વા નિઉણુ-ણુદ્ધિએ. ૬
- ઉખામગ ઉછલિયા, મંડલી મહ સુદ્ધ શુંજવાયા ય,
ઘણુ-તણુ-નાયાઈઆ, નેયા ખલુ વાઉકાયસ. ૭
- સાહારણ પસેઆ, વણુસસઠ જીવા હહા મુએ લણિયા,
જેમિ-મણુતાણું તણુ, એગા સાહારણા તે ઉ. ૮

- કંદા અંકુર કિસલય; પાણુગા સેવાલ ભૂમિકોડા ય;
 અદ્વયતિય ગજગર મોત્ય; વત્યુલા થેગ પદ્મંકા. ૬
- કોમલ ફલં ચ સન્વં, ગૂઢ સિરાઈ સિણાઈ-પત્તાઈ,
 થોહરિ કુંઆરિ ગુગુલી, ગલોય પમુહા ઈ છિન્નરૂહા. ૧૦
- ઈચ્છાઈણો આણેગે, હવંતિ ભેયા આણંતકાયાણં,
 તેસિં પરિભાણુણત્યં; લક્ષ્મણ-મેઅં સુઅે ભણિયં. ૧૧
- ગૂઢસિર-સંધિ-પન્વં, સમભંગ-મહિરુગં ચ છિન્નરૂહં,
 સાહારણં સરીરં; તવિવસ્થિઅં ચ પત્તેયં. ૧૨
- એગ સરીરે એગો, જીવો જેસિં તુ તે ય પત્તેયા,
 ફલ ફૂલ છલ્લિ કઠ્ઠા, મૂલગ પત્તાણિ ખીયાણિ. ૧૩
- પત્તેય તરું મુત્તું, પંચ વિ પુઠવાઈણો સયલ લોઅે,
 સુહુમા હવંતિ નિયમા, અંતમુહુત્તાઝિ અદિસ્સા. ૧૪
- સંખ કવહુય ગંહુલ, જલોય ચંદણગ અલસ લહુગાઈ,
 મેહરિ કિમિ પૂઅરગા, ઝેઈદિય માઈવાહાઈ. ૧૫
- ગોમી મંકણુ જૂઆ, પિપીલિ ઉદેહિયા ચ મક્કોડા,
 ઇલ્લિય ઘયમિલ્લીઓ, સાવય ગોકીડ બાઈઓ. ૧૬
- ગદહુય ચોરકીડા, ગોમયકીડા ચ ઘન્નકીડા ય,
 કુંથુ ગોવાલિયા ઈલિયા, તેઈદિય ઈદિગોવાઈ. ૧૭
- ચઉરિંદિયા ચ વિચ્છૂ ઢિંકુણુ ભમરા ચ ભમરિયા તિહા,
 મચ્છિય ડંસા મસગા, કંસારી કવિલ ડોલાઈ. ૧૮
- પંચિંદિયા ચ ચઉહા, નારય તિરિયા મણુસ્સ દેવા ય,
 નેરઈયા સત્તવિહા, નાયન્વા પુઠવી-લેએણું. ૧૯
- જલયર થલયર ખયરા, તિવિહા પંચિંદિયા તિરિક્ખા ય,
 સુસુમાર મચ્છ કચ્છવ, ગાહા મગરા ય જલચારી ૨૦

- ચઉપય ઉરપરિસખ્યા, ભુયપરિસખ્યા ય થલયરા તિવિહા,
ગો સખ્ય નઉલ પમુહા, બોધવ્વા તે સંમાસેણું. ૨૧
- ખયરા રોમયપદ્મખી ચમ્મયપદ્મખી ય પાયડા ચેવ,
નરદોગાઓ બાહિં, સમુગ્ગપદ્મખી વિચયપદ્મખી. ૨૨
- સંવે જલ-થલ-ખયરા, સમુચ્છિમા ગજ્જલયા હુહા હુંતિ,
કમ્મા-કમ્મગભૂમિ, અંતરદીવા માણુસ્સા ય. ૨૩
- દસહા ભવણાહિવર્ધ, અદ્દઠવિહા વાણુમંતરા હુંતિ,
બેઈસિયા પંચવિહા, હુવિહાં વેમાણિયા દેવા. ૨૪
- સિદ્ધા પનરસ લેયા, તિત્થા-તિત્થાઈ સિદ્ધ-લેએણું,
એએ સંખેવેણું, જીવ-વિગખ્યા સમક્ખાયા ૨૫
- એએસિં જીવાણું, સરીર-માઉ ઠિઈ સકાયંમિ,
પાણા-બેણિ-પમાણું, જેસિં જં અત્થિ તં ભણિમો. ૨૬
- અંજુલ-અસંખ-ભાગો, સરીર-મેગિંદિયાણુ સંવેસિં,
બેયણુ સહસ્સ-મહિયં, નવરં પત્તેય-રુક્ખાણું. ૨૭
- ખારસ બેયણુ તિન્નેવ, ગાઉઆ બેયણું ચ આણુક્કમસો,
બેઈદિય તેઈદિય, ચઉરિંદિય દેહુમુચ્ચત્તં. ૨૮
- ધણુસયપંચ-પમાણા, નેરઈયા સત્તમાઈ પુઠવીએ,
તત્તો અહ્હધૂણા, નેયા રયણુપ્પહા ભવ. ૨૯
- બેયણુ સહસ્સમાણા, મચ્છા ઉરગા ય ગજ્જલયા હુંતિ,
ધણુહ-પુહુત્તં પદ્મખીસુ, ભુયચારી ગાઉઆ-પુહુત્તં. ૩૦
- ખયરા ધણુહપુહુત્તં, ભુયગા ઉરગા ય બેયણુપુહુત્તં,
ગાઉઆ પુહુત્તમિત્તા, સમુચ્છિમા ચઉપ્પયા ભણિયા. ૩૧
- છન્નેવ ગાઉઆઈ, ચઉપ્પયા ગજ્જલયા મુણેયવ્વા,
કેસ તિગં ચ માણુસ્સા, ઉક્કોસ સરીર-માણેણું. ૩૨

- ઇસાણુંત સુરાણું, રચણીઓ સત્ત હુંતિ ઉચ્ચત્તં,
 હુગ હુગ હુગ ચઉ ગેવિજ્જ, જુત્તરે ઇચ્છિચ્છ-પરિહાણી. ૩૩
 ખાવીસા પુઠવીએ, સત્તય આઉસ્સ તિન્નિ વાઉસ્સ,
 વાસ સહસ્સા દસ તરૂ, ગણાણુ તેજી તિ રત્તાજી. ૩૪
 વાસાણિ ખારસાજી, ઝેઇદ્ધિયાણું તેઇદ્ધિયાણું તુ,
 અઉણાપન્ન દિણુઇ, ચઉરિંદીણું તુ છમ્માસા. ૩૫
 સુર-નેરઇયાણુ ઠિંઠ, ઉચ્છોસા સાગરાણિ તિત્તીસં,
 ચઉપય તિરિય માણુસ્સા, તિન્નિ ય પલિઓવમા હુંતિ. ૩૬
 જલયર-ઉરં-ભુયગાણું, ધરમાજી હોઇ પુવ્વ કોડીઓ,
 યક્ખીણું પુણુ ભણિઓ, અસંખભાગો ય પલિયસ્સ ૩૭
 સંવે સુહુમા સાહારણા ય, સમુચ્છિમા માણુસ્સા ય,
 ઉચ્છોસ જહન્નેણું, અંતમુહુત્તં ચિય જિયંતિ. ૩૮
 ઓગાહણાઉ-માણું, એવં સંખેવઓ સમક્ખાયં,
 જે પુણુ ઇત્થ વિસેસા, વિસેસ-સુત્તાઉ તે નેયા. ૩૯
 એગિંદ્ધિયા ય સંવે, અસંખ-ઉસ્સપ્પિણી સકાયંમિ,
 ઉવવજ્જંતિ ચયંતિ ય અણુંતકાયા અણુંતાઓ. ૪૦
 સંખિજ્જ સમા વિગલા, સત્તદ્ઠ ભવા પણિંદ્ધિતિરિમાણુઆ,
 ઉવવજ્જંતિ સકાએ, નારય દેવા ય નો એવ. ૪૧
 દસહા જિયાણુ પાણા, ઇંદ્ધિય ઊસાસ આઉ ખલરૂઆ,
 એગિંદ્ધિએસુ ચઉરો, વિગલેસુ છ સત્ત અદ્ઠેવ. ૪૨
 અસન્નિ સન્નિ પંચિંદ્ધિએસુ, નવ દસ કમેણુ બોધવ્વા,
 તેહિં સહ વિપ્પઓગો, જીવાણું ભન્નએ મરણું. ૪૩
 એવં અણોરપારે, સંસારે સાયરંમિ ભીમંમિ,
 પત્તો અણુંતપ્પત્તો, જીવેહિં અપત્ત-ધમ્મેહિં ૪૪

તહ ચઉરાસી લક્ષ્મી, સંખા જોણીણ હોઈ જીવાણું,
 પુઠવાઈણું ચઉણહં, પત્તેયં સત્ત સત્તેવ. ૪૫
 દસ પત્તેય તરણું, ચઉદસ લક્ષ્મી હવંતિ ઇયરેસુ,
 વિગલિંદિએસુ દો દો, ચઉરો પંચિંદિતિરિયાણું. ૪૬
 ચઉરો ચઉરો નારય, સુરેસુ મણુઆણુ ચઉદસ હવંતિ,
 સંપિંડિયા ય સંવે, ચુલસી લક્ષ્મી ઉ જોણીણું. ૪૭
 સિદ્ધાણું નત્થિ દેહો, ન આઉ કમ્મં ન પાણુ જોણીઓ,
 સાર્ધ આણુંતા તેસિં, ઠિંઈ જિણિંદાગમે લણિઆ. ૪૮
 કાલે આણાઈ-નિહણે, જોણિ-ગહણુંમિ ભીસણે ઇત્થ,
 ભમિયા ભમિહિંતિચિરં, જીવા જિણુ-વયણુ-મલહંતા. ૪૯
 તા સંપઠ સંપત્તે, મણુઅત્તે દુદ્ધહે વિ સમ્મત્તે,
 સિરિ-સંતિ-સૂરિ સિદ્ધે, કરેહુ ભો ઉજ્જમં ધમ્મે. ૫૦
 એસો જીવવિયારો, સંખેર-રુઈણુ જાણુણા-હેજી,
 સંખિત્તો ઉદ્ધરિઓ, રુદાઓ સુય-સમુદાઓ. ૫૧

શ્રી નવતત્ત્વ પ્રકરણ સૂળ

જીવા-જીવા પુણણું, પાવા-સવ સંવરો ય નિજ્જરણા,
 ખંધો મુક્ષો ય તહા, નવ તત્તા હંતિ નાવંવા. ૧
 ચઉદસ ચઉદસ આયાલીસા, ણાસી ય હંતિ આયાલા,
 સત્તાવન્નં ણારસ, ચઉ નવ ભેયા કમેણેસિં. ૨
 એગવિહ હુવિહ તિવિહા, ચઉવિહા પંચ છવિહા જીવા,
 ચેયણુ તસ ઇયરેહિં, વેય-ગઈ-કરણુ-કાએહિં. ૩
 એગિંદિય સુહુમિયરા, સન્નિયર પણિંદિયા ય સ ણિ તિ ચઉ,
 અપજ્જતા પજ્જતા, કમેણુ ચઉદસ જિય-ટ્ટાણા. ૪

નાણું ચ દંસણું ચેવ, ચરિતં ચ તવો તહો,
 વીરિયં ઉવચોગો ચ, એચં જીવસ્સ લક્ખણું. ૫
 આહાર સરીરિદ્ધિય, પન્નન્તી આણુપાણુ ભાસ મણે,
 ચઉ પંચ પંચ છપ્પિય, ઇગ-વિગલા-સન્નિ-સન્નીણું. ૬
 પણિદ્ધિય ત્તિ ખલુસા, સાગિ દસ પાણુ ચઉ છ સગ ચદ્દુ,
 ઇગ-દુ-તિ-ચઉરિદ્ધિણું, અસન્નિ-સન્નીણુ નવ દસ ચ. ૭
 ધમ્માડધમ્મા-ગાસા, તિય તિય લેયા તહેવ અદ્ધાય,
 ખંધા દેસ પએસા, પરમાણુ અજીવ ચઉદસહા. ૮
 ધમ્મા-ધમ્મા પુગ્ગલ, નહ કાલો પંચ હુંતિ અજીવા,
 ચલણુ સહાવો ધમ્મો, ચિર સંઠાણો અહમ્મો ચ. ૯
 અવગાહો આગાસં, પુગ્ગલ-જીવાણુ પુગ્ગલા ચઉહા,
 ખંધા દેસ પએસા, પરમાણુ ચેવ નાયવ્વા. ૧૦
 સદંધયાર ઉજ્જેચ, પલા છાયાતવેહિ આ,
 વણુ ગંધ રસા ફાસા, પુગ્ગાણું તુ લક્ખણું. ૧૧
 એગા કેહિ સત સદિઠ, લક્ખા સત્તહત્તરી સહસ્સા ચ,
 દો ચ સંયા સોલહિઆ, આવલિઆ ઇગ મુહુત્તમ્મિ. ૧૨
 સમયાવલિ મુહુત્તા, દીહા પદ્ધા ચ માસ વરિસા ચ,
 ભણિઓ પલિઆ સાગર, ઉસ્સપ્પિણિ-સપ્પિણી કાલો. ૧૩
 પરિણામિ જીવ મુત્તં, સપએસા એગ ખિત્ત કિરિઆ ચ;
 શિચ્ચં કારણુ કત્તા, સંવગય ઇયર અપ્પવેસે. ૧૪
 સા ઉચ્ચગોચ મણુદુગ, સુરદુગ પંચિંદ્ધિનર્થ પણુદેહા,
 આર્ધતિતણુ-વંગા, આર્ધમ-સંધયણુ-સંઠાણા. ૧૫
 વન્ન ચઉક્કા-ગુરુલહુ, પરધા ઉસાસ આય-લુજ્જેચં,
 સુભખગર્ધ નિમિણુ તસદસ, સુર-નર-તિરિઆઉ તિત્થયરં. ૧૬

તસ ધાયર પન્નત્તં, પત્તેઅં ચિરં સુભં ચ સુભજં ચ,
 સુસ્સર આઈન્ન જસં, તસાઈદસગં ઈમં હોઈ. ૧૭
 નાણું-તરાય દસગં, નવ ળીએ નીઅ સાય મિચ્છત્તં,
 થાવર દસ નરયતિગં, કસાય પણુવીસ તિરિયદ્દુગં. ૧૮
 ઇગ ણિ તિ ચઉ જાઈએ, કુખગઈ ઉવધાય હુંતિ પાવસ્સ,
 અપસત્થં વન્ન-ચઉ, અપઠમ-સંધયાણુ-સંઠાણુ. ૧૯

થાવર સુહુમ અપન્નં, સાહારણુ-મથિર-મસુભ-હલગાણિ,
 હુસ્સર-ણાઈન્ન-જસં, થાવરદસગં વિવન્નત્થં. ૨૦
 ઈદિઅ કસાય અવ્વય, જોગા પંચ ચઉ પંચ તિન્નિ કમા,
 કિરિઆઓ પણુવીસં, ઈમા ઉ તાઓ અણુક્કમસો. ૨૧

કાઈઅ અહિગરણિઆ, પાઉસિયા પારિતાવણી કિરિયા,
 પાણાઈવાયારંભિઅ, પરિગ્ગહિયા માયવત્તી ચ. ૨૨
 મિચ્છા-દંસણ-વત્તી, અપચ્ચક્ખાણુ ચ દિદિઠપુદ્ધિઠ અ,
 પાડુચ્ચિરત્તં સામંતો, વણીઅ નેસત્થિ સાહત્થી. ૨૩

આણુવણિ વિઆરણિઆ, આણુલોગા આણુવકંખપચ્ચઈઆ,
 અન્ના મયોગ સમુદાણુ, પિન્ન દોસેરિયાવહિઆ. ૨૪
 સમિઈ ગુત્તી પરિસહ, જઘધમ્મો ભાવણુ ચરિતાણિ,
 પણુ તિ હવીસ દસ ધાર, પંચ લેએહિં સગવન્ના. ૨૫

ઈરિયા-સાસે-સણા-દાણે, ઉચ્ચારે સમિઈ સુ અ,
 મણુગુત્તી વયગુત્તી, કાયગુત્તી તહેવ ચ. ૨૬

ખુદા પિવાસા ગ્રી ઉણ્હં, દંસા ચેલા- રઈ-ત્થિઓ,
 ચરિઆ નિસીહિયા સિન્નત્ત, અક્કોસ વહુ જાયણુ. ૨૭
 અલાણ રોગ તણુદાસા, મલ સક્કર પરિસહા,

- પન્ના અન્નાણુ સમ્મત્તં, ઇંથ બાવીસ પરિસહા. ૨૮
- ખંતી મદ્વ અન્નજવ, મુત્તી તવ સંજમે અ બોધવે,
સંચ્યં સોઅં અકિંચણું ચ, ખંભં ચ જઈ ધમ્મો. ૨૯
- પઠમ-મણ્ણિચ્ચ-મસરણું, સંસારો એગયા ય અન્નત્તં,
અસુઇત્તં આસવ, સંવરો ય તહ નિન્નજરા નવમી. ૩૦
- લોગસહાવો બોહી, હુલ્લહા ધમ્મસ્સ સાહગા અરિહા,
એઆઓ ભાવણાઓ, ભાવેઅન્વા પયત્તેણું. ૩૧
- સામાઇ અત્થ પઠમં, છેઓવદ્ધાવણું ભવે બીયં,
પરિહારવિસુદ્ધિઅં, સુહુમં તહ સંપરાયં ચ. ૩૨
- તત્તો અ અહક્ખાયં, ખાયં સન્વંમિ જીવલોગમ્મિ,
જં ચરિગીણુ સુવિહિઆ, વચ્ચંતિ અયરામરં ઠાણું. ૩૩
- અણુસણુ-મૂણ્ણાઅરિયા, વિત્તીસંખેવણું રસચ્ચાઓ,
કાયકિલેસો-સંલીણયા ય, ખન્નઓ તવો હોઈ ૩૪
- પાયચ્છિત્તં વિણુઓ, વેયાવચ્ચં તહેવ સન્નજાઓ,
ઝાણું ઉસ્સગ્ગો વિ અ, અખિભંતરઓ તવો હોઈ. ૩૫
- ખારસ વિહં તવો નિન્નજરા ચ, ખંધો ચઉ વિગખ્પો અ,
પયઈ-ટ્ટિઈ-અણુભાગ, પએસ-લેએહિં નાયવો. ૩૬
- પયઈ સહાવો પુત્તો, ઠિઈ કાલાવહારણું,
અણુભાગો રસો જેઓ, પએસો દલ-સંચઓ. ૩૭
- પડ-પડિહાર-સિ-મન્નજ, હડ-ચિત્ત-કુલાલ-ભંડગારીણું,
જહ એએસિં ભાવા, કમ્માણુ વિ જાણુ તહ ભાવા. ૩૮
- ઇહ નાણુ-દંસણુ-વરણુ, વેય-મોહાઉ-નામ-ગોઆણિ,
વિગ્ધં ચ પણુ નવ હ, અટ્ટવીસ ચઉ તિસય હ પણુવિહં. ૩૯
- નાણે અ દંસણુવરણે, વેઅણિએ ચેવ અંતરાએ અ,
તીસં દોડાકોડી, અયરાણું ઠિઈ અ ઉલ્લોસા. ૪૦

- સત્તરિ કોડાકોડી, મોહણીએ વીસ નામ ગોએસુ,
તિત્તીસં અયરાઈ, આઉરિઈ ઇંધં ઉછોસા. ૪૧
- બારસ મુહત્ત જહન્ના, વેયણિએ અદ્દ નામ-ગોએસુ,
સેસાણું-તમુહત્ત, એયં ઇંધ-રિઈ-માણું. ૪૨
- સંતં-પય-પરવણયા, દંવ-પમાણં ચ ખિત્ત કુંસણા ય,
કાલો અ અંતરં ભાગ, ભાવે અપ્પાખહું ચેવ. ૪૩
- સંત-સુદ્ધપયત્તા, વિજ્જંતં ખ કુસુમંવ ન અસંતં,
મુક્ખત્તિ પયં તસ્સ ઉ, પરવણા મગ્ગણાઈહિં. ૪૪
- ગઈ ઇંદિએ કાએ, ભેએ વેએ કસાય નાણે ય.
સંજસ દંસણ લેસા, ભવ સમ્મે સન્નિ આહારે. ૪૫
- નરગઈ પણિદ તસ ભવ, સન્નિ અહ્કખાય ખઈઅ સમ્મત્તે,
મુક્ખો-ણાહાર કેવલ, દંસણ નાણે ન સેસેસુ. ૪૬
- દંવપમાણે સિદ્ધાણું, જીવ-દંવાણિ હુંતિ જીંતાણિ,
લોગસ્સ અસંખિજ્જે, ભાગે ઇછો ય સંવે વિ. ૪૭
- કુંસણા અહિયા કાલો, ઇગ-સિદ્ધ-પદુચ્ચ સાઈઓ જીંતો,
પડિવાયા-ભાવાઓ, સિદ્ધાણં અંતરં નત્થિ. ૪૮
- સંવજિયાણુ-મણુંતે, ભાગે તે તેસિં દંસણું નાણં,
ખઈએ ભાવે પરિણામિએ, અ પુણુ હોઈ જીવત્તં. ૪૯
- થોવા નપુંસ સિદ્ધા, થી નર સિદ્ધા કમેણુ સંખગુણા,
ઈઅ મુક્ખતત્ત-મેઅં, નવતત્તા લેસઓ ભણિઆ. ૫૦
- જીવાઈ નવ પયત્થે, ભે જાણઈ તસ્સ હોઈ સમ્મત્તં,
ભાવેણુ સદ્દહંતો, અયાણુમાણેવિ સમ્મત્તં. ૫૧
- સંવાઈ જિણેસર-ભાસિઆઈ, વયણાઈ નન્નહા હુંતિ,
ઈઅ પુદ્ધિ જસ્સ મણે, સમ્મત્તં નિચ્ચલં તસ્સ. ૫૨

અતોમહુત્ત-મિત્તંપિ, કાસિઅં હુજ્જ જેહિં સમ્મતં,
 તેસિં અવઠ્ઠ પુગ્ગલ, પરિઅટ્ટો એવ સંસારો. ૫૩
 ઉસ્સપ્પિણી અણુતા, પુગ્ગલ-પરિઅટ્ટઓ મુણેઅવો,
 તે-ણુતા-તીઅદ્ધા. અણુગયદ્ધા અણુતગુણા. ૫૪
 જિણુ અજિણુ તિત્થ તિત્થા, ગિહિ અન્ન સાલગ થી નર નપુંસા
 પત્તેય સયંબુદ્ધા, બુદ્ધબોહિય ઇક્કણિક્કા ય. ૫૫
 જિણુસિદ્ધા અરિહંતા, અજિણુસિદ્ધા ય પુંડરિઅ પમુહા,
 ગણુહારિ તિત્થ સિદ્ધા, અતિત્થસિદ્ધા ય મરૂદેવી. ૫૬
 ગિહિલિંગ સિદ્ધ ભરહો, વક્કલચીરી ય અન્નલિંગમ્મિ,
 સાહૂ સલિંગસિદ્ધા, થી-સદ્ધા ચંદણા-પમુહા. ૫૭
 પુંસિદ્ધા ગોયમાઈ, ગાંગેય-પમુહ નપુંસયા સિદ્ધા,
 પત્તેય સયંબુદ્ધા, ભણિયા કરકંડુ કવિલાઈ. ૫૮
 તહ બુદ્ધબોહિ ગુરુબોહિય, ઇગસમય એગ સિદ્ધા ય,
 ઇગ સમયે વિ અણેગા, સિદ્ધા તે-ણેગ સિદ્ધા ય. ૫૯
 (જઈઆ ઈ હોઈ પુચ્છા, જિણુણુ મગ્ગમ્મિ ઉત્તરં તઈયા,
 ઇક્કસ્સ નિગોયસ્સ, અણુતભાગો ય સિદ્ધિ-ગચ્છો.) ૬૦

શ્રી દંડક પ્રકરણ સૂત્ર

નમિઉં ચઉવીસ જિણે, તસ્સુત્ત-વિચાર-લેસ-દેસણુઓ,
 દંડગ-પએહિં તે ચિયય, થોસામિ સુણેહ લો ભવ્વા. ૧
 નેરઈઆ અસુરાઈ, પુઢવાઈ-બેઈદિયાદ્ધઓ એવ,
 ગળ્લય-તિરય-મણુસ્સા, વંતર ભેઈસિય વેમાણી. ૨
 સંખિત્તયરી ઉ ઈમા, સરીર-મોગાહુણા ય સંઘયણા,
 સન્નો સંઠાણુ કસાય, લેસિન્દિય દુસમુઘાયા. ૩

- દિદ્દી દંસણ નાણે, જોગુ-વચોગો-વવાય ચવણ ઠિઈ,
પજગત્તિ કિમાહારે, સન્નિ ગઈ આગઈ વેચો. ૪
- ચઉગબલ-તિરિય-વાઉસુ, મણુઆણું પંચ સેસ તિસરીરા,
થાવરચઉગે હુહચો, અંગુલઅસંખભાગતણુ. ૫
- સંવેસિંપિ જહન્ના, સાહાવિય અંગુલસ્સ અસંખસો,
ઉફ્ફોસ પણુસયધણુ, નેરઈયા સત્તહત્થ સુરા. ૬
- ગબલતિરિસહસ જોયણુ, વણુસ્સઈ અહિયજોયણુસહસ્સં,
નર તેઈદિ તિગાગી, જોઈદિય જોયણુ ખાર. ૭
- જોયણુ-મેગં ચઉરિંદિ, દેહ-મુચ્ચત્તણું સુચો ભણિઅં,
વેઉવ્વિય-દેહં પુણુ, અંગુલ-સંખંસ-મારંભે. ૮
- દેવ નર અહિયલક્ખં, તિરિયાણું નવ ચ જોયણુ સયાઈ,
હુણું તુ નારયાણં, ભણિયં વેઉવ્વિયસરીરં. ૯
- અંતમુહુત્તં નિરચો, મુહુત્ત ચત્તારિ તિરિય-મણુએસુ,
દેવેસુ અદ્ધમાસો, ઉફ્ફોસ વિઉવ્વણા-કાઢો. ૧૦
- થાવર-સુર-નેરઈઆ, અસ્સંધયણા ચ વિગલ છેવઢ્ઠા,
સંધયણુ છગ્ગં ગબ્બય, નર-તિરિચેસુ વિ મુણેયવ્વં. ૧૧
- સંવેસિં ચઉદ્દહ વા, સન્ના સંવે સુરા ચ ચઉરંસા,
નર તિરિય છ સંઠાણા, હુંડા વિગલિદિ-નેરઈયા. ૧૨
- નાણાવિહ ધય સૂઈ, ખુખ્ખુય વણુ વાઉ તેઉ અપકાયા,
પુઠવી મસૂર અંદા-કારા સંઠાણુઓ ભણિયા. ૧૩
- સંવે વિ ચઉ કસાયા, લેસ છગ્ગં ગબ્બલતિરિયમણુએસુ,
નારય તેગી વાગી, વિગસા વેમાણિ ચ તિ લેસા. ૧૪
- જોઈસિય તેઉલેસા, સેસા સંવેવિ હુંતિ ચઉલેસા,
ઈદિય દારં સુગમં, મણુઆણું સત્ત સમુગ્ધાયા. ૧૫

વેયણ કસાય મરણે, વેઉવિય તેયએ 'ય' આહારે,
 કેવલિ ય સમુઘાયા, સત્ત ઈમે હુંતિ સન્નીણું ૧૬
 એગિંદિયાણુ કેવલ, તેઉ-આહારગ વિણા ઉ ચત્તારિ,
 તે વેઉવિયવજ્જ, વિગલા-સન્નીણુ તે ચેવ. ૧૭
 પણુ ગજ્જલતિરિસુરેસુ, નારય વાહિસુ ચઉર તિય સેસે,
 વિગલ હુ દિદ્દહી થાવર, મિચ્છિત્તિ સેસ તિય દિદ્દહી. ૧૮
 થાવર ણિ તિસુ અચ્છૂ, ચઉરિંદિસુ તદ્દહુગં સુએ ભણિયં,
 માણુઆ ચઉ દંસણિણો, સેસેસુ તિગં તિગં ભણિયં. ૧૯
 અન્નાણુ નાણુ તિય તિય, સુર તિરિ નિરએ થિરે અન્નાણુહુગં,
 નાણુઆનાણુ હુ વિગલે, માણુએ પણુ નાણુ તિ અન્નાણુ. ૨૦
 ઈક્કારસ સુર-નિરએ, તિરિએસુ તેર પન્નર માણુએસુ,
 વિગલે ચઉ પણુ વાએ, જોગ તિગં થાવરે હોઈ. ૨૧
 ઉવઓગા માણુએસુ, ખારસ નવ નિરય તિરિય દેવેસુ,
 વિગલહુગે પણુ છક્કં, ચઉરિંદિસુ થાવરે તિયગં. ૨૨
 સંખમસંખા સમયે, ગજ્જલય તિરિ વિગલ નારય સુરા ય,
 માણુઆ નિયમા સંખા, વણુ-ણંતા થાવર અસંખા. ૨૩
 અસન્નિ નર અસંખા, જહુ ઉવવાએ તહેવ ચવણે વિ,
 ખાવીસ સગ તિ દસવાસ, સહસ્સ ઉચ્છિદ્ધ પુઠવાઈ. ૨૪
 તિ દિણ્ણિગિ તિ પદ્ધાહિ, નર તિરિ સુર નિરય સાગર તિત્તીસા,
 વંતર પદ્ધં જોઈસ, વરિસલક્ખા-હિયં પલિયં. ૨૫
 અસુરાણુ અહિય અચરં, દેસૂણુ હુ પદ્ધયં નવ નિકાએ,
 ખારસવાસુણુ પણુદિણુ, છમ્માસુચ્છિદ્ધ વિગલાહિ. ૨૬
 પુઠવાઈ-દસ-પયાણુ, અંતમુહુત્તં જહુન્ન આઉઠિઈ,
 દસસહસવરિસઠિઈઆ, ભવણુહિવનિરયવંતરિઆ. ૨૭

વેમાણિય જોઈસિયા, પદ્મતયદ્ધંસં આઉઆ હુંતિ, ૧૬
 સુરનરતિરિનિરએસુ, છ પંજતી થાવરે ચઉગં. ૨૮
 વિગદે પંચ પંજતી, છદિસિઆહાર હોઈ સંવેસિં. ૨૯
 પણુગાઈ-પયે ભયણા, અહ સન્નિતિયં ભણિસ્સામિ ૨૯
 ચઉવિહંસુરતિરિએસુ, નિરએસુ આ દીહકાલિગી સન્ના, ૩૦
 વિગદે હેઉવએસા, સન્નારહિયા થિરા સંવે. ૩૦
 માણુઆણુ દીહકાલિય, દિદ્દીવાઓ-વએસિયા કેવિ, ૩૧
 પંજપણુતિરિ માણુ અચ્ચિય, ચઉવિહ દેવેસુ ગમ્મંતિ ૩૧
 સંખાઉ પંજ પણિદિ, તિરિય-નરેસુ તહેવ પંજત્તે, ૩૨
 ભૂ-દગ-પત્તેયવણે, એએસુ ચ્ચિય સુરાગમણું. ૩૨
 પંજત્તસંખગળ્લય, તિરિયનરા નિરયસત્તગે જંતિ, ૩૩
 નિરય ઉવટ્ટા એએસુ, ઉવવજ્જંતિ ન સેસેસુ. ૩૩
 પુઠવી-આઉ-વણુસ્સર્ધ, મજ્જે નારયવિવળ્લયા જીવા, ૩૪
 સંવે ઉવવજ્જંતિ, નિય નિય કમ્માણુમાણેણું ૩૪
 પુઠવાઈ-દસ પએસુ, પુઠવી આગિ વણુસ્સર્ધ જંતિ, ૩૫
 પુઠવાઈદસપએહિ ય, તેગિ-વાગિસુ ઉવવાઓ. ૩૫
 તેગિવાગિ-ગમણું, પુઠવી-પમુહંમિ હોઈ પયનવગે, ૩૬
 પુઠવાઈઠાણુદસગા, વિગદાઈતિયં તહિં જંતિ. ૩૬
 ગમણા-ગમણું ગળ્લય, તિરિયાણું સયલજીવઠાણેસુ, ૩૭
 સંવત્થ જંતિ માણુઆ, તેગિવાગિહિં નો જંતિ ૩૭
 વેયતિય તિરિ-નરેસુ, ઈત્થી પુરિસો ય ચઉવિહ-સુરેસુ, ૩૮
 થિરવિગલનારએસુ, નપુંસવેઓ હવઈ એગો. ૩૮
 પંજ માણુ ખાયરગ્ગિ, વેમાણિય ભવણ નિરય વંતરિયા ૩૯
 જોઈસ ચઉ પણુતિરિયા, જોઈદિય તેઈદિય ભૂ આગિ. ૩૯

વાળી વણુસસઈ ચિચય, અહિયા અહિયા કમેણિમે હુંતિ, -
 સંવેવિ ઈ મે ભાવા, જિણા મએ જુંતસો પત્તા. ૪૦
 સંપઈ તુમ્હ લત્તસસ, -દંડગ-પય-ભમણ-ભગ્ગ હિયયસસ,
 દંડતિય-વિરય-સુલહં, લહુ મમ દિંતુ મુક્ખપયં. ૪૧
 સિરિજિણહંસ મુણીસર, રજ્જે સિરિ ધવલચંદ સીસેણ,
 ગજસારેણ લિહિયા, એસા વિનનત્તિ અપ્પહિણા. ૪૨

શ્રી લઘુસંગ્રહણી પ્રકરણ મૂળ

નમિય જિણું સંવન્નું, જગપુજ્જં જગશુરં મહાવીરં,
 જંખૂદીવ પયત્થે, વુચ્છં સુત્તા સપરહેણી. ૧
 ખંડા જ્ઞેયણ વાસા, પંવય કૂડા ય તિત્થ સેઢીઓ,
 વિજય-દહ-સલિલાઓ, પિંડેસિં હોઈ સંઘયણી. ૨
 નઉચ્ચસયં ખંડાણું, ભરહ-પમાણેણ ભાઈએ લક્ષ્ણે,
 અહવા નઉચ્ચ-સયણુણું, ભરહ-પમાણું હવઈ લક્ષ્ણં; ૩
 અહવિગ ખંડે ભરહે, દો હિમવંતે અ હેમવઈ ચઉરો,
 અદ્રઠ મહાહિમવંતે, સોલસ ખંડાઈ હરિવાસે. ૪
 ખત્તીસં પુણુ નિસઢે, મિલિઆ તેસદિઠ ખીયપસે વિ,
 ચઉસદ્રઠી ઉ વિદેહે, તિરાસિપિંડે ઉ નઉચ્ચ-સયં. ૫
 જ્ઞેયણ પરિમાણાઈ, સમચઉરંસાઈ ઇત્થ ખંડાઈ,
 લક્ષ્ણસસ ય પરિહીએ, તપ્પાયણુ ય હુંતેવ. ૬
 વિક્ષંભવગ્ગદહણુ, કરણી વટ્ટસસ પરિરઓ હોઈ,
 વિક્ષંભપાયણુઓ, પરિરઓ તસસ ગણિય-પયં. ૭
 પરિહી તિલક્ષ્ણ સોલસ, સહસસ દો ય સય સત્તવીસહિયા,
 કોસ તિગ-દ્દઠાવીસં, ધણુસય તેરંશુલદ્દહિયાં. ૮

- સત્તેવ ય કોઠિ સયા, નઉઆ છપ્પન્ન-સય-સહસ્સાઈ, ૧૦.
 ચઉનઉયં ચ સહસ્સા, સયં દિવડ્ઠં ચ સાહિયં. ૧૧.
 ગાઉઅ-મેગં પનરસ, ધણુઅયા તહ ધણુણિ પન્નરસ,
 સદ્દિઠં ચ અંગુલાઈ. જખૂદ્દીવસ્સ ગણિયપયં. ૧૦.
 ભરહાઈ સત્ત વાસા, વિયડ્ઠં ચઉ ચઉરતિસ વદ્દિયરે,
 સોલસ વક્ખારગિરિ, દો ચિત્ત વિચિત્ત દો જમગા. ૧૧.
 દોસય કણુય-ગિરિણું, ચઉ ગયદંતા ચ તહ સુમેરૂ ચ,
 છ વાસહરા પિંડે, એગુણુસત્તરિ સયા હન્ની. ૧૨.
 સોલસવક્ખારેસુ, ચઉ ચઉ કૂડા ચ હુંતિ પત્તેયં,
 સોમણુઅ ગંધમાયણુ, સત્તદ્ઠં ચ રુપ્પિ-મહહિમવે. ૧૩.
 ચઉત્તીસવિયડ્ઠેસુ, વિજ્જુપ્પહ-નિસદ્-નીલવત્તેસુ,
 તહ માલવંત સુરગિરિ, નવ નવ કૂડાઈ પત્તેયં. ૧૪.
 હિમ-સિહરિસુ ઇક્કારસ, ઇય ઇગસદ્દીગિરિસુ કૂડાણું,
 એગત્તે સન્વધણું, સય ચઉરો સત્તસદ્દી ચ. ૧૫.
 ચઉ સત્ત અદ્ઠ-નવગે, ગારસ-કૂડેહિં ગુણુહ જહસંખં,
 સોલસ હ હ ગુણુયાલં, હવે ચ સગસદ્દિઠ સય-ચઉરો. ૧૬.
 ચઉત્તીસવિજ્જેસુ, ઉસહકૂડા અદ્ઠ મેરુજખુમ્મિ,
 અદ્ઠ ચ દેવકુરાએ, હરિકૂડ હરિસ્સહે સદ્દી. ૧૭.
 માગહવરદામપલાસ, તિત્થ વિજ્જેસુ એરવય-ભરહે,
 ચઉત્તીસા તિહિં ગુણિયા, હરુત્તર-સંયં તુ તિત્થાણં. ૧૮.
 વિજ્જાહર-અભિઓગિય, સેદીઓ હન્નિ હન્નિ વેઅડ્ઠે,
 ઇય ચઉગુણુ ચઉત્તીસા, છત્તીસસયં તુ સેદીણું. ૧૯.
 અક્કી-જેઅન્વાઈ, વિજ્યાઈ ઇત્થ હુંતિ ચઉત્તીસા,
 મહદ્દહ છપ્પઉમાઈ, કુરેસુ દસગં તિ સોલસગં. ૨૦.

ગંગા સિંધૂ રત્તા, રત્તવં યઉ નંધઓ પત્તેયં,
ચઉદસહિં સહસ્ત્રેહિં, સમગં વચ્ચંતિ જલહિંમિ. ૨૧.

એવં અગ્નિભંતરિયા, ચઉરૌ પુણુ અદ્ઠવીસ સહસ્ત્રેહિં,
પુણુરવિ છપ્પન્નેહિં, સહસ્ત્રેહિં જંતિ ચઉ સલિલા. ૨૨.

કુરૂમજ્જે ચઉરાસી,—સહસ્ત્રાઈં તહુ ય વિજય સોલસસુ,
બત્તીસાણુ નંધણું, ચઉદસસહસ્ત્રાઈં પત્તેયં. ૨૩.

ચઉદસ સહસ્ત્ર ગુણિયા, અડતીસ નંધઓ વિજયમન્નિજ્ઞા,
સીઓયાએ નિવડંતિ, તહુ ય સીયાઈં એમેવ. ૨૪.

સીયા સીઓયા વિ ય, બત્તીસ—સહસ્ત્ર પંચ—લક્ષ્મેહિં,
સંવે ચઉદસ—લક્ષ્મા, છપ્પન્ન—સહસ્ત્ર મેલવિયા. ૨૫.

છન્નેયણે સકોસે, ગંગા—સિંધૂણુ વિત્થરૌ મૂલે,
દસ ગુણિઓ પન્નજંતે, ઇય હુ હુ ગુણુણેણુ સેસાણું. ૨૬.

નેયણુ સયસુચ્ચિદ્ઠા, કણુયમયા સિહરિ—ચુલ્લ હિમવંતા,
રાપ્પમહાહિમવંતા, હુસઉચ્ચા રુપ્પ—કણુયમયા. ૨૭.

ચત્તારિ નેયણુસએ, ઉચ્ચિદ્ઠા નિસઠ નીલવંતો ય,
નિસઠો તવણિન્નમઓ. વેરુલિઓ નીલવંતગિરી. ૨૮.

સંવેવિ પંવયવરા, સમયક્રિખત્તંમિ મંદરવિહૂણા,
ધરણિતલ્લે ઉવગાઠા, ઉસ્સેહ—ચઉત્થ—ભાયંમિ. ૨૯.

ખંડાઈંગાહાહિં, દસહિં દારેહિં જંખૂદીવસ્સ,
સંધયણી સમ્મત્તા, રધયા હરિભદ—સૂરીહિં. ૩૦.

શ્રી ચૈત્યવંદન લાખ્ય મૂળ

- વંદિતુ વંદેણિજ્જે, સંવે ચિધવંદણાઈ સુવિયારં,
બહુ-વિત્તિ-ભાસ-ચુણ્ણી, સુયાણુસારેણુ પુચ્છામિ. ૧
- દહતિગ અહિગમ-પણુગં, દુદિસિ-તિહુગ્ગહ તિહા ઉવંદણ્યા,
પણિવાય- નમુક્કારા, વન્ના સોલ-સય-સીયાલા. ૨
- ઈગસીઈ સયં તુ પયા, સગનઉઈ સંપયાઓ પણુ દંડા,
બાર અહિગાર ચઉ વંદેણિજ્જ, સરણિજ્જ ચઉહ જિણા. ૩
- ચઉરે શુઈ નિમિત્તદ્દઠ, બાર હેઊ અ સોલ આગારા,
શુણુવીસ દોસ ઉસસગ્ગ, -માણુ શુત્તં ચ સગવેલા. ૪
- દસ આસાયણુ-ચાઓ, સંવે ચિધવંદણાઈ ઠાણાઈ,
ચઉવીસ દુવારેહિં, હસહસ્સા હુંતિ ચઉસયરા. ૫
- તિન્નિ નિસીહી તિન્નિ ઉ, પયાહિણા તિન્નિ ચેવ ચ પણામા,
તિવિહા પૂયા ચ તહા, અવત્થ-તિય-ભાવણં ચેવ. ૬
- તિદિસિ-નિરિક્ખાણુ-વિરઈ, પયભૂમિ-પમજ્જણું ચ તિક્ખુત્તો
વન્નાઈ-તિયં મુદા, -તિયં ચ તિવિહં ચ પણિહાણું. ૭
- ઘર-જિણુહર-જિણુપૂયા, વાવારચ્ચાયઓ નિસીહિ-તિગં,
આગ્ગ-દારે મજ્જે, તઈયા ચિઈ-વંદણા-સમઓ. ૮
- અંજલિખદ્ધો અદ્ધો, ણુઓ અ પંચંગઓ અ તિ પણામા,
સંવત્થ વા તિવારં, સિરાઈ-નમણે પણામ-તિયં. ૯
- અંગગ્ગભાવ-ભેયા, પુચ્છાહાર-શુઈહિં પૂયતિગં,
પંચુવયારા અદ્દેઠો, -વયાર સંવોવયારા વા. ૧૦
- ભાવિજ્જ અવત્થતિયં, પિંડત્થ પયત્થ રૂવ-રહિયત્તં,
છઉમત્થ કેવલિત્તં, સિદ્ધત્તં ચેવ તસ્સત્થો. ૧૧

- નહવણુચગેહિંછઉમત્ય,-વત્ય પડિહારગેહિં કેવલિયં,
 પેલિયં કુસ્સગેહિ અ, જિણુસ્સ લાવિજ્જ સિદ્ધત્તં. ૧૨
- ઉઠ્ઠાહો તિરિઆણું, તિદિસાણુ નિરિક્ખણાં ચઈજ્જહવા,
 પચ્છિમ-દાહિણુ-વામાણુ, જિણુમુહ-નત્ય-દિદ્દેઠ-જુઓ. ૧૩
- વન્નતિયં વન્નત્યા,-લંખણુમાલંખણું તુ પડિમાઈ,
 જોગ-જિણુ-મુત્તસુત્તી,-મુદાલેએણુ મુદતિયં. ૧૪
- અન્નુન્નંતરિઆંશુલિ,-કોસાગારેહિં દોહિં હત્થેહિં,
 પિટ્ટોવરિ કુપ્પર, સંઠિએહિં તહ જોગમુદત્તિ. ૧૫
- ચત્તારિ અંશુલાઈ, પુરઓ ઊણાઈ જત્ય પચ્છિમઓ,
 પાયાણાં ઉસ્સગો, એસા પુણુ હોઈ જિણુમુદા. ૧૬
- મુત્તસુત્તી મુદા, જત્ય સમા દોવિ ગખ્ખિલઆ હત્થા,
 તે પુણુ નિલાડદેસે, લગ્ગા અન્ને અલગ્ગ ત્તિ. ૧૭
- પંચંગો પણિવાઓ, થયપાઠો હોઈ જોગમુદાએ,
 પંચંગો પણિવાઓ, થયપાઠો હોઈ જોગમુદાએ,
 વંદણુ જિણુમુદાએ, પણિહાણાં મુત્તસુત્તીએ. ૧૮
- પણિહાણુતિગં ચેઈઅ,-મુણિવંદણુ-પત્થણુ સરૂવં વા
 મણુ-વય-કાએગત્તં, સેસ-તિયત્થો ચ પયહુત્તિ. ૧૯
- સંચિત્તદંવમુજ્જણુ,-મચ્ચિત્તમાણુજ્જણું મણેગત્તં,
 ઈગ-સાઠિ ઉત્તરાસંશુ, અંજલી સિરસિ જિણુ-દિદ્દેઠ ૨૦
- ઈઅ પંચવિહાસિગમો, અહવા મુચ્ચંતિ રાયચિહાણહાઈ,
 ખગ્ગં છત્તોવાણુહ, મઉડં ચમરે અ પંચમએ. ૨૧
- વંદતિ જિણે દાહિણુ,-દિસિદિઠઆ પુરિસ વામદિસિ નારી,
 નવકર જહજ્જ સરિઠકર, જિદ્દ મજ્જુગ્ગહો સેસો. ૨૨
- નમુક્કારેણુ જહન્ના, ચિઈવંદણુ મજ્જ દંડ-થુઈ-જુઆલા,
 પણુ દંડ થુઈ-ચઉક્કગ, થયપણિહાણેહિં ઉક્કોસા. ૨૩

- અન્ને ખિંતિ ઇગેણાં, સક્કથએણાં, જહન્ન-વંદણયા,
તદુગ-તિગેણ મજ્ઞા, ઉક્કોસા ચઉહિં પંચહિં વા. ૨૪
- પણિવાઓ પંચંગો, દો જાણુ કરદુગુત્તમંગં ચ,
સુમહત્થ-નમુક્કારા, ઇગ દુગ તિગ જાપ અદ્દસયં. ૨૫
- અડસદ્રિઠ અદ્દવીસા, નવનઉયસયં ચ દુસય-સગનઉયા,
દોગુણતીસ દુસદ્દા, દુસોલ અડનઉયસય દુવન્નસયં. ૨૬
- ઇઅ નવકાર-ખમાસમણ, ઇરિઅ-સક્ક ત્થઆઈ દંડેસુ,
પણિહાણેસુ અ અદુરુત્ત, -વન્ન સોલસય સીયાલા ૨૭
- નવ ખત્તીસ તિતીસા, તિયત્ત અડવીસ સોલ વીસ પયા,
મંગલ-ઇરિયા-સક્કથયાઈસું એગસીઈસયં. ૨૮
- અદ્દદ્દ નવદ્દય અદ્દવીસ, સોલસ ય વીસ વીસામાં,
કમસો મંગલ-ઇરિયા, -સક્કથયાઈસુ સગનઉઈ. ૨૯
- વણુદ્દસદ્રિઠ નવ પય, નવકારે અદ્દ સંપયા તત્થ,
સગ સંપય પય તુલ્લા, સતરક્ખર અદ્દઠમી દુ પયા. ૩૦
- પણિવાય અદ્દખરાઈ, અદ્દઠાવીસં તહા ય ઇરિયાઓ,
નવનઉઅ-મદ્દખરસયં, દુતીસ પય સંપયા અદ્દઠ. ૩૧
- દુગ દુગ ઇગ ચઉ ઇગ પણુ, ઇગાર છગ ઇરિય-સંપયાઈ પયા,
ઇઅછા ઇરિગમ પાણા, જે મે એગિંદિ અલિ તસ્સ. ૩૨
- અખ્ખુવગમો નિમિત્તં, ઓહે-અરહેઉ-સંગહે-પંચ,
જીવ-વિરાહણુ-પડિક્કમણુ, ભેયઓ તિન્નિ ચૂલાઓ. ૩૩
- દુ-તિ-ચઉ-પણુ-પણુ-પણુ-દુ, ચઉ તિપય સક્કથય સંપયાઈપયા,
નમ્મ આઈગ પુરિસો લોગુ, અલય ધમ્મ-ખ્ખ જિણુ સંવં. ૩૪
- થોઅવ્વ સંપયા ઓહ, ઇયરહેઉ-વઓગ તદ્દેગી,
સવિસેસુવઓગ સંરૂવ, -હેઉ નિયસમ-ફલય મુદ્દખે ૩૫

દો સગનઉઆ વન્ના, નવસંપય પય તિત્તીસ સઙ્કથએ,
 ચેઈયથયદ્દ-સંપય, તિયત્ત-પય વન્ન-હુસયગુણુતીસા. ૩૬
 હુ છ સગ નવ તિય છ-ચ્ચઉ, છપ્પય ચિઈ સંપયા પયા પઠમા
 અરિહં વંદણુ સદ્ધા, અન્ન સુહુમ એવ જ તાવ. ૩૭
 અબ્બુવગમો નિમિત્તં, હેઉ ઇગ-બહુ-વયંત આગારા,
 આગંતુગ આગારા, ઉસસગ્ગાવહિ સરવદ્દ. ૩૮
 નામથયાઈસુ સંપય, પયસમ અડવીસ સોલ વીસ કમા,
 અહુરુત્ત-વન્ન દોસદ્દ, હુસયસોલદ્દનઉઅસયં. ૩૯
 પણિહાણિ હુવન્નસયં, કમેણુ સગ તિ ચઉવીસ તિત્તીસા
 ગુણુતીસ અદ્દવીસા, ચઉત્તી-સિગતીસ બાર ગુરુ વન્ના. ૪૦
 પણુદંડા સઙ્કથય, ચેઈઅ નામ સુઅ સિદ્ધથય ઈથ,
 દો ઇગ દો દો પંચ ય, અહિગારા બારસ કમેણુ. ૪૧
 નમુ જેઅ અ. અરિહં દોગ, સંવ પુદ્ધ તમ સિદ્ધ જો દેવા,
 ઉન્નિજં ચત્તા વેઆ, -વચ્ચગ અહિગાર પઠમપયા. ૪૨
 પઠમ-હિગારે વંદે, ભાવજિણે બીયએ ઉ દંવજિણે,
 ઇગંચેઈય-ઠવણુ-જિણે, તઈય ચઉત્થંમિ નામજિણે. ૪૩
 તિહુઆણુ-ઠવણુ-જિણે પુણુ, પંચમએ વિહરમાણુ-જિણુ છદ્દે,
 સત્તમએ સુયનાણું, અદ્દમએ સંવ-સિદ્ધ થુઈ. ૪૪
 તિત્થાહિવ-વીરથુઈ, નવમે દસમે ય ઉન્નજયંત-થુઈ,
 અદ્દાવયાઈ ઇગદ્ધિસિ, સુદ્ધિદ્ધિસુર-સમરણુ ચરિમે. ૪૫
 નવ અહિગારા ઇહ લલિઅ-વિત્તિમાઈ આણુસારા,
 તિન્નિ સુય-પરંપરયા, બીઓ દસમે ઇગારસમે. ૪૬
 આવસ્સય ચુણ્ણીએ. જં લણિયં સેસયા જહિચ્છાએ,
 તેણું ઉન્નિજતાઈ વિ, અહિગારા સુયમયા એવ. ૪૭

ખીઓ સુયત્થયાઈ, અત્થઓ વન્નિઓ તહિં ચેવ,
 સંઝ્ઝત્થયંતે પઠિઓ, દંવારિહ-વસરિ પયડત્થો. ૪૮
 અસઠાઈન્નણુવન્નજ્જં, ગીઅત્થ-અવારિયાંતિ મન્નજ્જત્થા,
 આંયરણા વિહુ આણુત્તિ, વયણુઓ સુખંહુ મન્નંતિ. ૪૯
 ચઉવંદહિન્નજ્જ જિણુ સુંણિ, સુય સિદ્ધા ઇહં સુરાઈ સરણિન્નજ્જ,
 ચઉહ જિણા નામ ઇવણુ, દંવ ભાવ જિણુ-ભેએણું. ૫૦
 નામજિણા જિણુનામા, ઇવણુજિણા પુણુ જિણિંદપડિમાઓ,
 દંવજિણા જિણુજીવા, ભાવજિણા સમવસરણુત્થા. ૫૧
 અહિગય-જિણુ-પઠમથુઈ, ખીયા સંવાણુ તઈઅ નાણુસ્સ,
 વેયાવચ્ચગરાણું, ઉવઓગત્થં ચઉત્થ થુઈ. ૫૨
 પાવખવણુત્થ ઈરિઆઈ, વંદણુવત્તિઆઈ છ નિમિત્તા,
 પવયણુ-સુર-સરણુત્થં, ઉસ્સગ્ગે ઈઅ નિમિત્તદ્ઢ. ૫૩
 ચઉ તસ્સ ઉત્તરીકરણુ-પમુહ સંદ્ધાઈઆ ય પણુ હેગિ,
 વેયાવચ્ચગરત્તાઈ, તિન્નિ ઈઅ હેઉ ખારસગં. ૫૪
 અન્નત્થયાઈ ખારસ, આગારા એવમાઈયા ચઉરો,
 અંગણી પણિંદિ-છિંદણુ, ખોહી-ખોભાઈ ડહ્કો ય. ૫૫
 ઘોડગ લય ખંભાઈ, માલુ દ્વી નિઅલ સખરિ ખલિણુ વહ્ણ,
 લંખુત્તર થણુ સંજ્ઞઈ, ભમુહંગુલિ વાયસ કવિદ્દો. ૫૬
 સિરકંપ મૂઝ વારુણિ, પેહત્તિ ચઈન્નજ્જ દોસ ઉસ્સગ્ગે,
 લંખુત્તર થણુ સંજ્ઞઈ, ન દોસ સમાણીણુ સવહુ સઙ્ગહીણું. ૫૭
 ઈરિ-ઉસ્સગ્ગપમાણું, પણુવીસુરસાસ અદ્ધ સેસેસુ,
 ગંભીર-મહુર-સદં, મહુત્થ-જુત્તં હવઈ થુત્તં. ૫૮
 પડિકમણે એઈય જિમણુ, ચરિમ પડિકમણુ સુઆણુ પડિખાહે,
 ચિઈવંદણુ ઈઅ જઈણો, સત્ત ઉ વેલા અહોરત્તે. ૫૯

પડિકમઓ ગિહિણોવિ હું, સગવેલા પંચવેલ ઇચ્છારસ્સ,
 પૂઆસુ તિસંગાસુ અ, હોઇ તિ-વેલા જહન્નેણું. ૬૦
 તંખોલ થાણુ લોચણુ, વાણુહ મેહુન્ન સુચણુ નિર્દવણું,
 મુત્તુ-ચ્ચારં જૂઅં, વજ્જે જિણુનાહ-જગઈએ. ૬૧
 ઇરિ નમુકાર નમુત્થુણુ, અરિહંત થુઈ દોગ સંવ થુઈ પુરૂખ,
 થુઈ સિદ્ધા વેઆ થુઈ, નમુત્થુ જાવંતિ થય જયવી. ૬૨
 સંવોવાહિ વિસુદ્ધં, એવં જો વંદએ સયા દેવે,
 દેવિંદવિંદ મહિઅં, પરમપયં પાવઈ લહું સો. ૬૩

શ્રી ગુરુવંદન લાખ્ય મૂળ

ગુરુવંદણુ-મહ તિવિહં, તં કિદ્દા છોલ ખારસાવત્તં,
 સિરનમણાઈસુ પઠમં, પુણ્ણુ-ખમાસમણુ-દુગિ ખીઅં. ૧
 જહ હૂઓ રાયાણું, નમિઈ કજ્જં નિવેઈઈં પચ્છા,
 વીસન્નિજઓ વિ વંદિઅ, ગચ્છઈ એમેવ ઇત્થ દુગં. ૨
 આચારસ્સ ઉ મૂલં, વિણુઓ સો ગુણુવઓ અ પડિવત્તી,
 સા ચ વિહિ-વંદણુઓ, વિહી ઇમો ખારસાવત્તે, ૩
 તઈયં તુ છંદણુ-દુગે, તત્થ મિહો આઈમં સયલસંઘે,
 ખીયં તુ દંસણીણુ ચ, પયદિઠઆણું ચ તઈયં તુ. ૪
 વંદણુ-ચિઈ-કિઈકમ્મં, પૂઆકમ્મં ચ વિણુયકમ્મં ચ,
 કાયન્વં કસ્સ વ? દેણ, વાવિ? કાહેવ? કઈ ખુત્તો? ૫
 કઈઓણુયં? કઈ સિરં, કઈહિ વ આવસ્સએહિં પરિસુદ્ધં?
 કઈદોસ-વિખ્પમુદ્ધં, કિઈકમ્મં કીસ કીરઈ વા. ૬
 પણુનામ પણુહરણા, અજુગ્ગપણુ જુગ્ગપણુ ચઉ અદાયા,
 ચઉદાય પણુનિસેહા, ચઉ અણિસેહ-દઠકારણુયા. ૭

આવસસય-મુહુર્ણતય,-તાણુપેહ-પણીસ દોસ બતીસા,
 છગુણુ ગુરુઠવણુ હુગહ, હુધવીસક્રખર ગુરુ પણીસા. ૮
 પય અડવન્ન છઠાણા, છગુરવયણા આસાયણુ-તિત્તીસં,
 હુવિહી હુવીસ-દારેહિં, ચઉસયા બાણુઉઘ ઠાણા. ૯
 વંદણુયં ચિઘકમ્મં, કિઘકમ્મં વિણુયકમ્મ પૂઅકમ્મં,
 ગુરુવંદણુ-પણુ-નામા, દવે ભાવે હુહાહરણા (હુહોહેણ.) ૧૦
 સીયલય ખુરૂહુએ વીર,-કન્હ સેવગ હુ પાલએ-સંખે,
 પંચે એ દિદ્દઠંતા, કિઘકમ્મે દવ-ભાવેહિં. ૧૧
 પાસત્થો ઓસન્નો, કુસીલ સંસત્તઓ અહાછંદો,
 હુગ-હુગ-તિ-હુગ-ણેગવિહા, અવંદણિજ્જા જિણુમયંમિ. ૧૨
 આયરિય ઉવજ્જાએ, પવત્તિ થેરે તહેવ રાયણિએ,
 કિઘકમ્મ નિજ્જરદ્દઠા, કાયવ-મિમેસિ પંચણહં. ૧૩
 માય પિઅ જિદ્દભાયા, ઓમાવિ તહેવ સવ-રાયણિએ,
 કિઘકમ્મ ન કારિજ્જા, ચઉસમણાઈ કુણુંતિ પુણો. ૧૪
 વિદ્ધિખત્ત પરાહુત્તે, અ પમત્તે મા કયાઈ વંદિજ્જા,
 આહારં નીહારં, કુણુમાણે કાઉ-કામે અ. ૧૫
 પસંતે આસણુથે અ, ઉવસંતે ઉવદિઠએ,
 આણુન્નવિત્તુ મેહાવી, કિઘકમ્મં પઉંજઈ. ૧૬
 પડિકમણે સજ્જાએ, કાઉસગ્ગા-વરાહ પાહુણુએ,
 આલોયણુ સંવરણે, ઉત્તમદ્દે ય વંદણુયં. ૧૭
 દોવણુય-મહાજયં, આવત્તા બાર ચઉસિર તિશુતં,
 હુપવેસિગ નિદ્ધખમણું, પણુવીસાવસય કિઘકમ્મે. ૧૮
 કિઘકમ્મંપિ કુણુંતો, ન હોઈ કિઘકમ્મ-નિજ્જરા-ભાગી,
 પણુવીસા-મન્નયરં, સાહૂ ઠાણું વિરાહંતો. ૧૯

દિદિઠ-પડિલેહ એગા, છ ઉર્દૂ-પખ્કૈડ તિગ-તિગં તરિઆ,
અફખોડ પમજજણુયા, નવ નવ મુહપત્તિ પણવીસા. ૨૦
પાયાહિણેણુ તિઅ તિઅ, વાંમેઅર-ગાહુ સીસ મુહ હિયએ,
અંસુદ્દાહો પિદ્દે, અઉ છપ્પય દેહ-પણવીસા. ૨૧

આવસ્સએસુ જહ જહ, કુણુઈ પયત્તં અહીણુ-મઈરિત્તં,
તિવિહુ-કરણોવઉત્તો, તહ તહ સે નિજજરા હોઈ. ૨૨
દોસ અણાઠિઅ થરિઠઅ, પવિદ્ધ પરિપિંડિઅં અ ટોલગઈ,
અંકુસ કચ્છલ-રિંગિઅ, મચ્છુવત્તં મણુપઉદ્દં. ૨૩

વેઈયખદ્ધ લયત્તં, લય ગારવ મિત્ત કારણા તિન્નં,
પડિણીય રુદ્ધ તન્નિઅ, સઠ હીલિઅ વિપલિઉ-ચિયયં. ૨૪
દિદ્દેઠમદિદ્દેઠં સિંગં, કર તમ્મેઅણુ અણિદ્ધણાલિદ્ધં.

ઊણું ઉત્તરચૂલિઅ, મૂઅં ઢૂંર ચુડલિયં અ ૨૫
ળત્તીસદોસ-પરિસુદ્ધં, કિઈકમ્મં જો પઉંજઈ ગુરુણું,
સો પાવઈ નિવ્વાણું, અચિરેણુ વિમાણુવાસં વા. ૨૬

ઈહુ છચ્ચ ગુણા વિણુઓ, વયાર માણાઈલંગ ગુરુપૂઆ,
તિથયરાણુ ય આણા, સુઅધમ્મા-રાહણા કિરિયા. ૨૭

ગુરુગુણુજુત્તં તુ ગુરું, ઠાવિજ્જા અહુવ તત્થ અફખાઈ,
અહુવા નાણાઈ-તિઅં, ઠવિજ્જ સફખં ગુરુઅભાવે. ૨૮

અફખે વરાડએ વા, કદ્દે પુત્થે અ ચિત્તકમ્મે અ,
સખ્ખાવ-મસખ્ખાવં, ગુરુઠવણા ઈત્તરાવકહા. ૨૯

ગુરુવિરહંમિ ઠવણા, ગુરુવએસોવદંસણુત્થં અ,
જિણુવિરહંમિ જિણુજિંખ, -સેવણા-મંતાણું સહલં. ૩૦

અઉદિસિ ગુરુગહો ઈહુ, અહુદ્દં તેરસ કરે સપરપફખે,
અણુણુજ્ઞાયસ્સ સયા, ન કપ્પએ તત્થ પવિસેઉં. ૩૧

પણ તિગ ખારસ દુગ તિગ, ચઉરો છદ્દાણુ પય ઇશુણુતીસં,
શુણુતીસ સેસ આવસસયાઈ, સંવપય અડવત્તા. ૩૨

ઇન્દ્રાય આણુનવણા, અંવાખાહં ચ જત જવણા ય,
અવરાહ-ખામણાવિ ય, વંદણુ-દાયસસ છદ્દાણા. ૩૩

છંદેણુ-ણુજાણામિ, તહત્તિ તુખ્લંપિ વદ્યે એવં,
અહમવિ ખામેમિ તુમં, વયણાઈ વંદણુરિહસસ. ૩૪

પુરઓ પદ્મખાસન્ને, ગંતા ચિદ્દાણુ નિસીઅણા-ચમણે,
આલોચણુ પડિસુણુણે, પુન્વા-લવણે અ આલોચે. ૩૫

તહ ઉવદંસ નિમંતણુ, ખદ્દા-યયણે તહા અપડિસુણુણે,
ખદ્દત્તિ ય તત્થગચ્ચે, કિં તુમ તજ્જાય નોસુમણે. ૩૬

નો સરસિ કહં છિત્તા, પરિસંભિત્તા આણુદિઠ્યાઈ કહે,
સંથાર-પાયઘદ્દણુ, ચિદ્દહુ-ચ્ચ-સમાસણે આવિ ૩૭

ઇરિયા કુસુમિણુસગ્ગો. ચિઈવંદણુ પુત્તિ વંદણા-લોચં,
વંદણુ ખામણુ વંદણુ, સંવર ચઉછોલ દુસજ્જાઓ, ૩૮

ઇરિયા ચિઈવંદણુ પુત્તિ, વંદણું ચરિમ-વંદણા-લોચં,
વંદણુ ખામણુ ચઉછોલ, દિવસુસસગ્ગો દુસજ્જાઓ. ૩૯

એયં કિઈકમ્મ-વિહિં, જુજંતા ચરણુ-કરણુ-માઉત્તા,
સાહૂ ખવંતિ કમ્મં, અણેગલવ-સંચિય-મણુંતં. ૪૦

અખ્ખમઈ-લવ્વ-ખોહત્થ, -લાસિયં વિવરિયં ચ જમિહ મચ્ચે,
તં સોહંતુ ગિયત્થા, અણુભિનિવેસી અમચ્છરિણો. ૪૧

શ્રી પચ્ચક્ષુખાણુ ભાષ્ય મૂળ

- દસ પચ્ચક્ષુખાણુ ચઉવિહિ, આહાર હુવીસગાર અહુરુત્તા,
દસ વિગધ તીસ વિગધ-ગય હુહલંગા છ સુદ્ધિ ફલં. ૧
- અણુગય-મધ્ધંતં, કેડીસહિયં નિયંટિ અણુગારં,
સાગાર નિરવસેસં, પરિમાણુકકં સકે અદ્ધા. ૨
- નવકારસહિય પોરિસિ, પુરિમડૂઢે-ગાસણે-ગઠાણે અ,
આયંખિલ અલતદ્ધે, ચરિમે અ અભિગ્ગહે વિગધ. ૩
- ઉગગ્યે સૂરે અ નમો, પોરિસિ પચ્ચક્ષુખ ઉગગ્યે સૂરે,
સૂરે ઉગગ્યે પુરિમં, અલતદ્ધં પચ્ચક્ષુખાધત્તિ. ૪
- ભણુધ ગુરૂ સીસો પુણુ, પચ્ચક્ષુખામિત્તિ એવ વોસિરધં,
ઉવઓગિત્થ પમાણં, ન પમાણં વંજણુચ્છલાણુ. ૫
- પઠમે ઠાણે તેરસ, ખીએ તિન્નિઉ તિગાધ તધઅંમિ,
પાણુસ્સ ચઉત્થાંમિ, દેસવગાસાધ પંચમએ. ૬
- નમુ પોરિસિ-સઠ્ઠા, પુરિમ-વડ્ઢ અંશુદ્ધકમાધ અઠ તેર,
નિવિ વિગધંખિલ તિય તિય, હુ ઇગાસણુ એગઠાણુધ. ૭
- પઠમંમિ ચઉત્થાધ, તેરસ ખીયંમિ તધય પાણુસ્સ,
દેસવગાસં તુરિએ, ચરિએ જહુ સંલવં નેયં. ૮
- તહ મજ્જ પચ્ચક્ષુખાણુસુ, ન પિહુ સૂરુગ-યાધ વોસિરધં
કરણુવિહિ ઉ ન ભન્નં, જહાવસીયાધ ખિઅછંદે. ૯
- તહ તિવિહુ પચ્ચક્ષુખાણુ, ભન્નંતિ અ પાણુગસ્સ આગારા,
હુવિહાહારે અચિત્ત-ભોધણો તહ ચ ક્કાસુજલે. ૧૦
- ઈત્તુચ્ચિય અવણંખિલ, નિવિયાધસુ ક્કાસુયં ચિય જલં તુ,
સડ્ઢા વિ પિયંતિ તહા, પચ્ચક્ષુખંતિ ચ તિહાહારં. ૧૧
- ચઉહાહારં તુ નમો, રત્તિંપિ મુણીણુ સેસ તિહ-ચઉહા,
નિસિ પોરિસિ પુરિમેગા સણુધસડ્ઢાણુ હ-તિ-ચઉહા, ૧૨

ખુહપસમ-ખમેગાગી, આહારિ વ એઈ દેઈ વા સાયં,
 ખુહિઓ વિ ખિવઈ કુદે, જં પંકુવમં તમાહારો- ૧૩
 અસણે સુગો-યણુ-સત્તુ,-મંડ-પય-ખજજ-રખખ-કંદાઈ,
 પાણે કંજિય જવ કયર, કંછકો-દગ સુરાઈજલં. ૧૪
 ખાઈમે ભત્તોસ ફલાઈ, સાઈમે સુઠિ જીર અજમાઈ,
 મહુ શુડ તંખોલાઈ, આણહારે મોય નિંખાઈ. ૧૫
 દો નવકારિ છ પોરિસિ, સગ પુરિમડે ઈગાસણે અટ્ટ,
 સત્તોગઠાણિ અંખિલિ, અટ્ટ પણુ ચઉત્થિ છ પાણે ૧૬
 ચઉ ચરિમે ચઉ-ભિગ્ગહિ, પણુ પાવરણે નવટ્ટ નિંવીએ,
 આગારુદ્ધિખત્ત વિવેગ; સુત્તુ દવ વિગઈ નિયમિ-ટ્ટ. ૧૭
 અન્ન સહ હુ નમુક્કારે, અન્ન સહ પચ્છ-દિસ ય સાહુ સંવ,
 પોરિસિ છ સઠ્ઠપોરિસિ, પુરિમડે સત્ત સમહત્તરા. ૧૮
 અન્ન સહસાગારિ અ, આઉંટણુ ગુરુઅ પારિ મહ સંવ,
 એગ-ખિઆસણિ અટ્ટઉ, સગ ઈગઠાણે અઉંટ વિણા. ૧૯
 અન્ન સહ લેવા ગિહ, ઉદ્ધિખત્ત પડુચ્ચ પારિ મહ સંવ,
 વિગઈ નિંવિગઈએ નવ, પડુચ્ચ વિણુ અંખિલે અટ્ટ. ૨૦
 અન્ન સહ પારિ મહ સંવ, પંચ ખવણે છ પાણિ લેવાઈ,
 ચઉ ચરિમંશુદ્ધાઈ, ભિગ્ગહિ અન્ન સહ મહ સંવ. ૨૧
 હંદ-મહુ-મજ્જ-તિલ્લં, ચઉરો દવવિગઈ ચઉર પિંડ-દવા,
 ઘય-શુલ-દહિયં પિસિયં, સક્ખણુ-પક્કન્ન દો પિંડા. ૨૨
 પોરિસિ સઠ્ઠ-અવડ્ઠં, હુલત્ત નિંવિગઈ પોરિસાઈ સમા,
 અંશુદ્ધં-સુદ્ધિં-ગંઠી-સચિત્ત દવ્વાઈ-ભિગ્ગહિયં. ૨૩
 વિસ્સરણુ-મણાભોગો, સહસાગારો સયં સુહપવેસો,
 પચ્છન્નકાલ મેહાઈ, દિસિ-વિવજ્જસુ દિસિમોહો. ૨૪

સાંહુવયણુ ઉગ્ધાડા,—પોરિસિ તણુ—સુત્યયા સમાહિત્તિ,
 સંઘાઈકજજ મહત્તર, ગિહુત્ય—ખંદાઈ સાગારી. ૨૫
 આઉંટણુ—મંગાણાં, ગુરુ—પાહુણુ—સાહુ ગુરુઅભુદ્દાણાં,
 પરિઠાવણુવિહિ—ગહિએ, જઈણુ પાવરણિ કડિપદો. ૨૬
 ખરડિય લૂહિઅ ડોવાઈ, લેવ સંસદુ કુચ્ય મંડાઈ,
 ઉક્રિખત પિંડ વિગઈણુ, મક્રિખયં અંગુલીહિં મણા. ૨૭
 લેવાંડં આયામાઈ, ઈઅર સોવીરમચ્છ—મુસિણુજલં,
 ઘોઆણુ ખહુલ સસિત્યં, ઉચ્છેઈમ ઈઅર સિત્યવિણા. ૨૮
 પણુ ચઉ ચઉ ચઉ હુ હુવિહ, છ ભક્ષખ હુદ્દાઈ વિગઈઈગવીસં,
 તિ હુ તિ ચઉવિહ અભક્ષખા, ચઉ મહુમાઈ વિગઈખાર. ૨૯
 ખીરઘય દહિઅ તિલ્લં, ગુડ(લ) પક્ષન્નં છ ભક્ષખ વિગઈઓ,
 ગોં-મહિસિ-ઉટ્ટિ-અય-એલગાણુ, પણુ હુદ્દ અહુ ચઉરો, ૩૦
 ઘય દહિઆ ઉટ્ટિ વિણા, તિલ સરિસવ અયસિલદ્દ તિલ્લ ચઉ
 દવગુડ પિંડગુડા દો, પક્ષન્નં તિલ્લ-ઘય-તલિયં, ૩૧
 પયસારિ-ખીર-પેયા,—વલેહિ હુદ્દદિ હુદ્દ વિગઈગયા,
 દક્ષખ ખહુ અખ્પ તંદુલ, તુચ્ચુન્નં—ખિલસહિઅ હુદ્દે. ૩૨
 નિખ્ભંજણુ વીસંદણુ, પક્ષોસહિતરિય કિદ્દિ પક્ષઘયં,
 દહિએ કરંખ સિહુરિણિ, સલવણુ—દહિ ઘોલ ઘોલવડા. ૩૩
 તિલકુટ્ટી નિખ્ભંજણુ, પક્ષતિલ પક્ષુસહિ-તરિય તિલ્લ મલી,
 સક્ષર ગુલવાણુય પાય, ખંડ અદ્ધકઠિ ઇક્ષુરસો. ૩૪
 પૂરિય તવ પૂઆ ખીય, પૂઅ તન્નેહુ તુરિય ઘાણાઈ,
 ગુલહાણી જલલખ્પસિ, ચ પંચસો પૂત્તિકય પૂઓ. ૩૫
 હુદ્દ દહી ચઉરંગુલ, દવગુડ ઘય તિલ્લ એગ ભત્તુવરિં,
 પિંડગુડ મક્ષખણાણાં, અદામલયં ચ સંસદેઈ. ૩૬

દવ્વહયા વિગઈ વિગઈ,—ગય પુણો તેણુ તં હયં દવ્વં,
ઉદ્ધરિયે તત્તંમિ ય, ઉદ્ધિદ્ધેઠ દવ્વં ઈમં ચન્ને. ૩૭

તિલસક્કુલિ વરસોલાઈ, રાયણંખાઈ દક્ખવાણાઈ,
ડોલી તિલ્લાઈ ઈચ્છ, સરસુત્તમ દવ્વ લેવકકા. ૩૮

વિગઈગયા સંસદ્ધા, ઉત્તમદવ્વા ય નિવ્વિગઈયંમિ,
કારણ્ણયં સુત્તું, કપ્પંતિ ન ભુત્તું જં વુત્તં. ૩૯

વિગઈ વિગઈલીચ્છો, વિગઈગયં જો ચ ભુજ્જચ્છે સાહુ,
વિગઈ વિગઈ—સહાવા, વિગઈ વિગઈ ખલા નેઇ. ૪૦

કુત્તિય મચ્છિય લામર, મહું તિહા કટ્ટં પિટ્ટં મજ્જા હહા,
જલ થલ ખગ મંસતિહા, ઘયવ્વ મક્ખણ ચઉચ્ચમક્ખા. ૪૧

મણુ વયણ કાય મણુવય, મણુતાણુ વયતાણુ તિલ્લેગિ સગસત્ત,
કર કારણુમઈ હુ તિ જુઇ, તિકાલી સીયાલ—લંગ—સયં. ૪૨

એયં ચ ઉત્તકાલે, સયં ચ મણુ વયણુ તણુહિં પાલણિયં,
જાણુગ—જાણુગ પાસિ ત્તિ, લંગ ચઉગે તિસુ આણુન્ના, ૪૩

કાસિય પાલિય સોહિય, તીરિય કિટ્ઠિય આરાહિય છ સુદ્ધં,
પચ્ચક્ખાણં કાસિય, વિહિણોચ્ચિયકાલિ જં ચત્તં. ૪૪

પાલિય પુણું પુણુ સરિયં, સોહિય ગુરુદત્ત સેસ લોચણુચ્છો,
તીરિય સમહિય કાલા, કિટ્ઠિય લોચણુસમય સરણા. ૪૫

ઇચ્છ પડિચ્ચરિચ્છં આરાહિયં તુ, અહવા છ સુદ્ધિ સદ્દહણા,
જાણુણુ વિણુય—ણુલાસણુ, આણુપાલણુ ભાવસુદ્ધિત્તિ. ૪૬

પચ્ચક્ખાણુરસ ફલં, ઈહ પરલોચે ય હોઈ હવિહં તુ,
ઇહલોચે ધમ્મિલાઈ, દામન્નગ—માઈ પરલોચે. ૪૭

પચ્ચક્ખાણુમિણું સેવિઊણુ, ભાવેણુ જિણુવરુદ્ધિદ્ધં,
યત્તા અણુંત જીવા, સાસય—સુક્ખં આણુખાહં. ૪૮

ભાષ્યત્રયં સમાપ્તમ્

શ્રી કર્મગ્રંથ મૂલ.

(શ્રીમદ્દેવેન્દ્રસૂરિવિરચિત.)

કર્મવિપાક નામા પ્રથમઃ કર્મગ્રંથઃ

- સિરિવીરજિણું વંદિઅ, કમ્મવિવાગં સમાસચો વુચ્છં.,
કીરઈ જિએણ હેઉહિં, જેણું તો ભન્નચે કમ્મં. ૧
- પયઈ ઠિઈ-રસ-પએસા, તં ચઉહા મોચગસ્સ દિદ્દંતા,
મૂલપગઈદ્દં ઉત્તર, પગઈ અડવન્નસયભેયં. ૨
- ઈહ નાણુદંસણાવરણુ, -વેઅમોહાઉ-નામગોઆણિ,
વિગ્ધં ચ પણુનવહુ, -અદ્દવીસ ચઉતિસયદુપણુવિહં. ૩
- મઈસુઅઓહીમણુકેવલાણિ, નાણાણિ તત્થ મઈનાણું,
વંજણુવગ્ગહં ચઉહા, મણુનયણુવિણ્ઠિદિયચઉક્કા. ૪
- અત્થુગ્ગહં-ઈહાવાય, -ધારણા કરણુ-માણુસેહિં છહા,
ઇય અદ્દવીસ-ભેઅં, ચઉદ્દસહા વીસહા વ સુયં. ૫
- અક્ખરં સન્ની સમ્મં, સાઇઅં ખલુ સપન્નજવસિઅં ચ,
ગમિયં અંગપવિદ્દં, સત્ત વિ એએ સપડિવક્ખા. ૬
- પન્નજઅક્ખર-પયસંઘાયા, પડિવત્તિ તહુ ચ આણુઓગો,
પાહુંપાહું-પાહું, વત્થૂ-પુન્વા ચ સસમાસા. ૭
- આણુગામિ વદ્દમાણુય, -પડિવાઈયરવિહા છહા ઓહી,
રિઉમઈ-વિઉલમઈ, મણુનાણું કેવલમિગવિહાણું. ૮
- એસિં જં આવરણું, પડુન્વ ચક્ખુસ્સ તં તયાવરણું,
દંસણુ ચઉ પણુ નિદા, વિત્તિસમં દંસણાવરણું. ૯
- ચક્ખૂદિદ્દં-અચક્ખૂ, -સેસિંદિઅ-ઓહિકેવલેહિં ચ,
દંસણુમિહુ સામન્નં, તસ્સાવરણું તયં ચઉહા. ૧૦

- સુહપડિઓહા નિદા, નિદાનિદા ય હુફખપડિઓહા,
પયલા ઠિઓવવિદ્દસસ, પયલપયલા ઉ ચંકમઓ. ૧૧
- દિણચિંતિ-અત્થકરણી, થીણુદ્ધી અદ્ધચલ્લિ-અદ્ધબલા,
મહુલિત્તખગ્ગધારા,-લિહણું વ હુહા ઉ વેઅણિયં. ૧૨
- ઓસન્નં સુરમણુઓ, સાયમસાયં તુ તિરિઅ-નિરઓસુ,
મજ્જં વ મોહણીઅં, હુવિહં દંસણુ-ચરણુમોહા. ૧૩
- દંસણુમોહં તિવિહં, સમ્મં મીસં તહેવ મિચ્છતં,
સુદ્ધં અદ્ધવિસુદ્ધં, અવિસુદ્ધં તં હવઇ કમસો. ૧૪
- જિઅઅજિઅપુણ્ણપાવા-સવસંવર ખંધમુક્ખનિજ્જરણા,
જેણું સદ્દહઇ તયં, સમ્મં ખઇગાઇ-ખહુલેઅં. ૧૫
- મીસા ન રાગદોસો, જિણુધમ્મે અંતમુહુ જહા અન્ને,
નાલિયરદ્ધીવ-મણુણો, મિચ્છં જિણુધમ્મ વિવરીઅં. ૧૬
- સોલસ કસાય નવ નોકસાય, હુવિહં ચરિત્તમોહણિયં,
અણુ અપચ્ચક્ખાણા, પચ્ચક્ખાણા ય સંજલણા. ૧૭
- જાણવ-વરિસ-ચઉમાસ,-પક્ખગા નિરયતિરિઅ-નર-અમરા,
સમ્માણુ-સંવવિરઇ,-અહુક્ખાયચરિત્ત-ધાયકરા. ૧૮
- જલ-રેણુ-પુઠવિ-પંવય,-રાઇસરિસો ચઉવિહો કોહો.
તિણિસલયા-કદ્દઠ્ઠિઠ્ઠિઅ,-સેલત્થંભોવમો માણો. ૧૯
- માયાવત્તેહિ-ગોમુત્તિ,-મિઠસિંગ-ઘણુવંસિમૂલ-સમા,
લોહો હુલિદ્-ખંજણુ, કદ્દમકિમિરાગસામાણો (સારિચ્છો.) ૨૦
- જસુદ્ધયા હોઇ જિઓ, હાસ રઇ અરઇ સોગ લય કુચ્છા,
સનિમિત્તમન્નહા વા, તં ઇહ હાસાઇમોહણિયં. ૨૧
- પુરિસિત્થિતહુલયં પઇ, અહિલાસો જંવસા હવઇ સો ઉ,
થી-નર-નપુ-વેઉદ્ધઓ, કુંકુમ-તણુ-નગર-દાહસમો. ૨૨

સુર-નર-તિરિ-નિરયાગી, હડિસરિસં નામકમ્મ ચિત્તિસમં,
 બાયાલ-તિનવધવિહં, તિઉત્તરંસયં ચ સત્તદ્દેહી. ૨૩.
 ગધ-જ્ઞધ-તાણુ-ઉવંગા, બંધણુ-સંઘાયણુણિ સંઘયણુ,
 સંઠાણુ વન્નગંધરસ-ફાસ આણુપુવ્વિ વિહુગગંધ. ૨૪.
 પિંડપયડિત્તિ ચઉદ્દસ, પરધા-ગિસાસ-આયવુજ્જએઅં,
 અગુરુલહુ-તિત્થ-નિમિણો, -વધાયમિઅ અદ્દ પત્તેઆ. ૨૫.
 તસ-બાયર-પજ્જત્તં, પત્તેય-થિરં સુલં ચ સુલગં ચ,
 સુસરાધંજ્જજસં, તંસદ્દસગં થાવરદ્દસં તુ ધમં. ૨૬.
 થાવર-સુહુમ અપજ્જં, સાહારણુ-અથિર-અસુલ-હુલગાણિ,
 હુસસર-ણાધંજ્જ-જસ, -મિઅનામે સેઅરા વીસં. ૨૭.
 તસચઉ થિરછક્કં અથિરછક્કં, સુહુમતિગ થાવરચઉક્કં,
 સુલગતિગાધં વિલાસા, તયાધસંબાહિ પયડીહિં. ૨૮.
 વન્નચઉ-અગુરુલહુ ચઉ, તસાધં-હુ-તિ-ચઉર-છક્કમિઅ્યાધં,
 ધંઅ અન્નાવિ વિલાસા, તયાધસંબાહિ પયડીહિં. ૨૯.
 ગધઆધણુ ઉ કમસો, ચઉપણુ-પણુતિપણુ-પંચછછક્કં,
 પણુહુગ-પણુદ્દેહ ચઉહુગ, ધંઅ ઉત્તરસેય પણુસદ્દેહી. ૩૦.
 અડવીસજુઆ તિનવધં, સંતે વા પનરબંધણે તિસયં,
 બંધણુસંઘાયગહો, તણુસુ સામન્ન-વણુચગી. ૩૧.
 ધંઅ સત્તદ્દેહી બંધોદ્દએ ચ, ન ચ સમ્મ-મીસયા બંધે;
 બંધુદ્દએ સત્તાએ, વીસ-હુવીસદ્દેહવણુસયં. ૩૨.
 નિરયતિરિ-નરસુરગધં, ધંગણિઅતિઅ-ચઉપણિંદ્દિન્નધએ,
 ચોરાલવિઉવ્વાહારગ, -તેઅકમ્મણુ પણુસરીરા. ૩૩.
 બાહૂરુ પિટ્ઠિ સિર ઉર, ઉયરંગ ઉવંગ અંગુલીપમુહા,
 સેસા અંગોવંગા, પદમતાણુતિગસ્સુવંગાણિ. ૩૪.

ઉરલાઈ-પુગલાણું. નિખદ્ધ-ખજંતયાણુ સંખંધં,
 જં કુણુધ જઉસમં તં, ખંધણુ-મુરલાઈતાણુનામા. ૩૫
 જં સંઘાયઈ ઉરલાઈ,-પુગલે તિ (ત) જુગણું વ દંતાલી,
 તં સંઘાયં ખંધણુ-મિવ તાણુનામેણુ પંચવિહં, ૩૬
 ઓરાલવિઉંવાહારયાણુ, સગ-તેઅ-કમ્મજુતાણું,
 નવ ખંધણાણિ ઇઅર દુ,-સહિયાણું તિન્નિ તેસિં અ, ૩૭
 સંઘયણુમદિઠનિચઓ, તં છદ્ધા વજ્જરિસહનારાયં,
 તહ રિસહનારાયં, નારાયં અદ્ધનારાયં. ૩૮
 કીલિઅ છેવદઠં ઇહ, રિસહો પદો અ કીલિઆ વંજં,
 ઉલઓ મદ્ધકળંધો, નારાયં ઇમમુરાલંગે. ૩૯
 સમચઉરંસં નિગ્ગોહ, સાઇ ખુજ્જઈ વામણું હુંડં,
 સંઠાણા વણ્ણા કિણ્ણુ,-નીલ-લોહિઅ-હલિદં-સિઆ. ૪૦
 સુરહિદુરહી રઆ પણુ, તિત્ત-કડુ-કસાય-અંખિલા-મહુરા,
 કાસા ગુરુલહું-મિઉખર,-સીઉણ્ણુ-સિણ્ણુદરૂખદા. ૪૧
 નીલ-કસિણું દુગંધં, તિત્તં કડુઅં ગુરું ખરં રૂખં,
 સીઅં અ અસુહનવગં, ઇક્કારસગં સુલં સેસં. ૪૨
 અઉહગમ્બવ-ણુપુન્વી, ગમ્બુવિદુગં તિગં નિયાઉજુઅં,
 પુન્વીઉદઓ વદ્ધે, સુહઅસુહવસુદ્ધવિહગમર્થ. ૪૩
 પરધા-ઉદયા પાણી, પરેસિ ખલિણુંપિ હોઈ દુદ્ધરિસો,
 લિઅસણુ-લદ્ધિજુત્તો, હવેઈ ઊસાસનામ-વસા. ૪૪
 રવિખેખે ઉ જિઅંગં, તાવજુઅં આયવાઉ ન ઉ જલણે,
 જમુમિણુકાસસ્સ તહિં, લોહિઅવણ્ણુસ્સ ઉદઉત્તિ. ૪૫
 આણુસિણુપયાસરૂવં, જિઅંગમુજ્જેઅઓ ઇહુજ્જેઆ,
 અઈ-દેવુત્તરવિક્કિઅ,-જેઇસ-ખજ્જેઅમામ્બવ. ૪૬

અંગં ન ગુરુ ન લહુઅં, જાયઈ જીવસ્સ અગુરુલહુ-ઉદયા.
 તિથેણુ તિહુઅણુસ્સવિ, પુજ્જો સે ઉદઓ કેવલિણો. ૪૭
 અંગોવંગ-નિઅમણું, નિમ્માણું કુણઈ સુતહારસમં.
 ઉવધાયા ઉવહુમ્મઈ, સતાણુવયવ-લંખિગાઈહિં. ૪૮
 ખિતિચઉપણિંદિઅ તસા, ખાયરઓ ખાયરા જિઆ થૂલા,
 નિઅનિઅપજ્જતિજુઆ, પજ્જતા લક્ષિ-કરણેહિં. ૪૯
 પત્તેઅતણુ પત્તે-ઉદઓણું દંતઅદ્ધિઠમાઈ થિરં,
 નાભુવરિ સિરાઈ સુહં, સુલગાઓ સંવજ્જણુઈદ્ધો. ૫૦
 સુસરા મહુરસુહુણી, આઇજ્જ સંવલોઅ-ગિજ્જવઓ,
 જસઓ જસ કિત્તીઓ, થાવરદસગં વિવજ્જત્યં. ૫૧
 ગોઅં દુહુઅનીઅં, કુલાલ ઈવ સુધડણુંલલાઈઅં,
 વિગ્ધં દાણે લાભે, ભોગુવભોગેસુ વીરિએ અ. ૫૨
 સિરિહરિઅ સમં એઅં, જહુ પડિકૂલેણુ તેણુ રાયાઈ,
 ન કુલઈ દાણાઈઅં, એવં વિગ્ધેણુ જીવો વિ. ૫૩
 પડિણીઅત્તાણુ-નિન્હવ, ઉવગાય-પઓસ-અંતરાઓણું,
 અઅયાસાયણુયાએ, આવરણુદુગં જિઓ જયઈ. ૫૪
 ગુરુભત્તિ-ખંતિ-કરુણા, વય-જોગ-કસાયવિજય-દાણુજુઓ,
 દેઢધમ્માઈ અજ્જઈ, સાયમસાયં વિવજ્જયઓ. ૫૫
 ઉમગ્ગદેસણા-મગ્ગા, નાસણા-દેવદંવહુરણેહિં,
 દંસણુમોહં જિણુસુણિ, એઈઅ-સંધાઈ-પડિણીઓ. ૫૬
 દુવિહંપિ અરણુમોહં, કસાયહાસાઈ-વિસય-વિવસમણો,
 ખંધઈ નિરયાઉ મહા, રંભપરિગ્ગહુ-રઓ રુદ્ધો. ૫૭
 તિરિઆઉ ગૂઠહિઅઓ, સઠો સસલ્લો તહા માણુસ્સાણિ,
 પયઈઈ તાણુકસાઓ, દાણુરૂઈ મજ્જિમગુણો અ. ૫૮

અવિરયમાઈ સુરાઉં, ખાલતવોડકામનિજજરો જયઈ,
 સરલો અગારવિલ્લો, સુહનામં અન્નહા અસુહં. ૫૬
 ગુણુપેહી મયરહિઓ, અજઝયણુ-જઝાવણુરુઈ નિચ્યં,
 પકુણુઈ જિણાઈલત્તો, ઉચ્યં નીચ્યં ઈચરહા ઉ. ૬૦
 જિણુપૂઆ-વિગ્ધકરો, હિંસાઈ-પરાયણો જયઈ વિગ્ધં,
 ઈચ કમ્મવિવાગોયં, લિહિઓ દેવિંદસૂરીહિં. ૬૧

કર્મસ્તવનામા દ્વિતીયઃ કર્મગ્રંથઃ

તહ થુણિમો વીરજિણું, જહ ગુણુઠાણેસુ સયલકમ્માઈ,
 ળંધુદઓદીરણુયા,-સત્તાપત્તાણિ ખવિચ્ચાણિ. ૧
 મિચ્છે સાસણુ મીસે, અવિરય દેસે પમત્ત અપમત્તે,
 નિચ્ચદિ અનિચ્ચદિ, સુહુમુવસમ ખીણુસન્નેગિચ્ચન્નેગિગુણા, ૨
 અલિનવકમ્મગ્ગહણું, ળંધો ઓહેણુ તત્થ વીસસયં,
 તિત્થયરાહારગદ્ડુગ,-વજ્જં મિચ્છંમિ સતરસયં. ૩
 નરયતિંગ જાઈથાવર,-ચઉ હુંડાયવ-છિવટ્ટં નપુ-મિચ્છં,
 સોલાંતો ઇગહિચ્ચસય, સાસણિ તિરિથીણુદ્ડુગતિંગં. ૪
 અણુમજ્જાગિઈસંઘયણુ,-ચઉ નિઉજ્જેચ્ચ-કુખગઈત્થિત્તિ,
 પણુવીસંતો મીસે, ચઉસયરિ દુઆઉચ્ચ-અમંધા. ૫
 સમ્મે સગસયરિ જિણાઉ, ળંધિ વઈરનરતિચ્ચ ણિચ્ચકસાયા
 ઉરલદ્ડુગંતો દેસે, સત્તદ્દહી તિચ્ચકસાયંતો. ૬
 તેવદ્દિઠં પમત્તે સોગ, ચરઈ અથિરદ્ડુગ અજસ અસસાયં,
 પુચ્ચિજ્જ છચ્ચ સત્ત વ, નેઇ સુરાઉં જયા નિદ્દઠં. ૭

શુભસદિઠ અપ્પમત્તે, સુરાઉ ખંધંતુ જંધ ઇહાગચ્છે,
 અન્નહ અટ્ટાવન્ના, જં આહારગદ્ધગં ખંધે. ૮
 અડવન્ન અપુન્વાઈ મિ, નિદ્દહગંતો છપન્ન પણ ભાગે,
 સુરદ્ધગ-પણિદ્ધિ-સુખગઈ, -તસનવ ઉરલવિણુ તણુવંગા. ૯
 સમયઉરનિમિણુજિણુવન્ન, અશુરલહુચઉ છલં સિતીસંતો
 ચરમે છવીસખંધો, હાસ રઈ-કુચ્છ-ભય ભેઓ. ૧૦
 અનિઅદ્ધિ-ભાગપણુગે, ઈગેગહીણો હવીસવિહખંધો,
 પુમ સંજલણુ-ચઉણ્હં, કમેણુ છેઓ સતર સુહુમે. ૧૧
 ચઉદ્ધંસણુચ્ચજસનાણુ, -વિઘ્ઘદસગંતિ સોલસુચ્છેઓ,
 તિસુ સાયખંધ છેઓ, સ્નેહગિ ખંધંતુડણુંતો અ. ૧૨
 ઉદ્ધેઓ વિવાગવેઅણુ-સુદ્ધીરણુમપત્તિ ઈહ હવીસસયં,
 સતરસયં મિચ્છે મીસ, -સમ્મ-આહાર-જિણુણુદયા. ૧૩
 સુહુમતિગાયવમિચ્છં, મિચ્છંતં સાસણે ઇગારસયં,
 નિરયાણુપુવ્વિ-ણુદયા, અણુથાવર-ઈગવિગલઅંતો. ૧૪
 મીસે સયમણુપુવ્વી, -ડણુદયા મીસોદઅણુ મીસંતો,
 ચઉસયમજ્જએ સમ્મા, -ડણુપુવ્વિખેવા ખિઅકસાર્યા. ૧૫
 મણુતિરિણુપુવ્વિ વિઉવટ્ટ, દુહગઅણાઈજ્જહુગ સતરછેઓ,
 સગસીઈ દેસિ તિરિગઈ, -આઉ નિઉજ્જેઅ તિકસાયા. ૧૬
 અટ્ટંચ્છેઓ ઈગસી, પમત્તિ આહારણુઅ(ગ)લ પક્ખેવા,
 થીણુતિગાહારગદ્ધગ, -છેઓ છસ્સયરિ અપમત્તે. ૧૭
 સમ્મત્તંતિમસંઘયણુ-તિઅગચ્છેઓ ખિસત્તરિ અપુવ્વે,
 હાસાઈછક્ક-અંતો, છસદિઠ અનિઅદ્ધિ વેઅતિગં. ૧૮
 સંજલણુતિગં છ-છેઓ. સદિઠ સુહુમંમિ તુરિઅલોભંતો,
 ઉવસંતણુણે શુભસદિઠ, રિસહનારાયદ્ધગઅંતો. ૧૯

સગવન્ન ખીણદુચરિમિ, નિદદુગંતો અ ચરિમિ પણવન્ના,
 નાણુંતરાયદંસણુ,—ચઉ છેઓ સજોગિ ખાયાલા. ૨૦
 તિથુદયા ઉરલા—થિર,—ખગઈદુગ પરિત્તતિગ છ સંઠાણા,
 અગુરુલહું-વન્નચઉ નિમિણુ,—તેઅકમ્માઈ સંઘયણું. ૨૧
 દૂસર સૂસર સાયા,—સાએગયરં ચ તીસ પુચ્છેઓ,
 ખારસ અજોગિ સુભગાઈજજ,—જસજયરવેઅણિઅં. ૨૨
 તસતિગપણિંદિમાણુઆઉ,—ગઈજિણુચંતિ ચરિમસમયંતો.
 ઉદઉવુદીરણા પર,—મપત્તાઈ—સગણુણેસુ ૨૩
 એસા પયડિતિગૂણા, વેચણિયાહારણુઅલ—થીણુતિગં,
 માણુઆઉ પમત્તાંતા, અજોગિ આણુદીરગો ભયવં. ૨૪
 સત્તા કમ્માણુ ઠિઈ, ખંધાઈલદ્ધ—અત્તલાલાણું,
 સંતે અડયાલસયં, બા ઉવસમુ વિજિણુ ણિઅતઈએ. ૨૫
 અપુન્વાઈચઉકે, આણુતિરિનિરયાઉ વિણુ ણિયાલસયં,
 સમ્માઈચઉસુ સત્તગ,—ખયંમિ ઈગચત્તસયમહવા. ૨૬
 ખવગંતુ પખ્ખ ચઉસુવિ, પણુયાલં નિરયતિરિસુરાઉ વિણા,
 સત્તગવિણુ અડતીસં, બા અનિઅટ્ટી—પઠમભાગો. ૨૭
 થાવરતિરિનિરયાયવ,—દુગ થીણુતીગેગ વિગલ સાહારં,
 સોલખઓ દુવીસસયં, ખીઅંસિ ખીઅતિગકસાયંતો. ૨૮
 તઈઆઈસુ ચઉદસતેર,—ખારછપણુ-ચઉતિહિયસય કમસો,
 નપુ-ઈત્થિહાસજગ-પુંસ, તુરિઅકોહ-સયમાય-ખઓ. ૨૯
 સુહુંમિ દસય લોહંતો, ખીણદુચરિમેગસય દુનિદખઓ,
 નવનવઈ ચરિમસમએ, ચઉદંસણુ—નાણુવિગવંતો. ૩૦
 પાણુસીઈ સજોગિ અજોગિ, દુચરિમે દેવંખગઈગંધદુગં,
 કાચદ્દ વન્નરસતાણુ—ખંધાણુસંઘાયપણુ નિામણું. ૩૧

સંઘયાણુઅથિરસંઠાણુ-છક્ક અશુરુલહુંચંઉ અપજજતં,
 સાયંવ અસાયંવા, પરિત્તવંગતિગ સુસર નિચં. ૩૨
 બિસયરિ ખચો અ ચરિમે, તેરસ માણુઅતસ તિગ જસાઈજજં
 સુભગ-જિણુચ-પણિદિઅ, સાયાસાએગયર-છેચો. ૩૩
 નરઅણુપુવિ વિણા વા, બારસચરિમસમયંસિ જો ખવિઉં,
 પત્તો સિદ્ધિં દેવિદ્, -વંદિઅં નમહ તં વીરં. ૩૪

બંધસ્વામિત્વ નામા તૃતીયઃ કર્મગ્રંથઃ

- બંધવિહાણુ-વિમુક્તં, વંદિય સિરિવદ્ધમાણુ-જિણુચંદં,
ગઈઆઈસું પુચ્છં, સમાસઓ બંધસોમિત્તં. ૧
- ગઈ ઈંદિઓ ય કાઓ, જોઓ વેઓ કસાય નાણે ય,
સંજમ દંસણુ લેસા, ભવ સમ્મે સન્નિ આહારે. ૨
- જિણુ સુરવિઉવાહારદુ, દેવાઉ ય નિરય-સુહુમ-વિગલ્લતિગં,
એગિંદિ થાવરાયવ, નપુ મિચ્છં હુંડ છેવદ્દં. ૩
- અણુ મજ્જાગિઈસંઘયણુ, કુખગઈનિયઈત્થિદુહગથીણુતિગં,
ઉજ્જોઓ તિરિદુગંતિરિ, -નરાઉ નરઉરલદુગ-રિસહં. ૪
- સુરઈગુણુવીસવજ્જં, ઇગસઉ ઓહેણુ બંધહિં નિરયા,
તિત્થવિણુ મિચ્છિ સયં, સાસણિ નપુચઉવિણુ છનુઈ. ૫
- વિણુઆણુછવીસ મીસે, બિસયરિ સમ્મંમિ જિણુનરાઉજુઆ,
ઈઓ રયણાઈસુ ભંગો, પંકાઈસુ તિત્થયર-હીણો. ૬
- અજિણુમણુઆઉ ઓહે, સત્તમિઓ નરદુગુચ્ચવિણુ મિચ્છે,
ઈગનવઈ સાસાણે, તિરિઆઉ નપુંસચઉ વજ્જં. ૭
- અણુચઉવીસ વિરહિઆ, સનરદુગુચ્ચા ય સયરિ મીસહુગે,
સત્તરસઓ ઓહિ મિચ્છે, પજ્જતિરિઆ વિણુ જિણુહારં. ૮
- વિણુ નિરયસોલ સાસણિ, સુરાઉઅણુએગતીસ વિણુ મીસે,
સસુરાઉ સયરિ સમ્મે, ળીઆકસાઓ વિણુ દેસે. ૯
- ઈય ચઉગુણેસુવિ નરા, પરમજયા સજિણુ ઓહું દેસાઈ,
જિણુઈકારસ-હીણં, નવસય અપજ્જત્ત-તિરિચ્ચનરા. ૧૦
- નિરયવ્વ સુરા નવરં, ઓહે મિચ્છે ઇગિંદિતિગ-સહિઆ,
કપ્પદુગે વિ ય એવં, જિણુહીણો જોઈ-ભવણુ-વણુ. ૧૧

રચણુવ સણકુંમારાઈ, આણયાઈ ઉજ્જોયચઉ-રહિઆ,
 અપજ્જતિરિઅવ નવસય, મિગિદિપુઠવિજલતરુવિગલે. ૧૨
 છનવઈ સાસણિ વિણુ સુહુમતેર, કેઈ પુણુ મિંતિ ચઉનવઈ,
 તિરિઅનરાગિહિં વિણા, તણુપજ્જતિં ન જંતિ જઓ. ૧૩
 ઓહુ પણિંદિતસે ગઈ,—તસે જિણિક્કારનરતિશુઅ વિણા,
 મણુવયજ્જેગે ઓહો, ઉરલે નરલંશુ તમ્મિસસે. ૧૪
 આહારછગ વિણો હે, ચઉદસસઉ મિમ્મિ જિણુપણુગહીણં,
 સાસણિ ચઉનવઈ વિણા, તિરિઅનરાગિ સુહુમતેર. ૧૫
 અણુચઉવીસાઈ વિણા, જિણુપણુજુઅ સમ્મિ જોગિણો સાયં,
 વિણુ તિરિનરાઉ કમ્મે વિ, એવમાહારદુગિ ઓહો. ૧૬
 સુરઓહો વેઉવે, તિરિઅનરાઉ-રહિઓ અ તમ્મિસસે,
 વેઅતિગાધમ ધિઅતિઅ,—કસાય નવ દુ ચઉ પંચગુણા. ૧૭
 સંજલણુતિગે નવ દસ, લોસે ચઉ અજઈ દુતિ અનાણુતિગે,
 આરસ અચક્રુપુચક્રુપુસુ, પઠમા અહુખાય ચરિમચગિ. ૧૮
 મણુનાણિ-સગ જયાઈ, સમઈઅઅછેઅ ચઉ દુન્નિ પરિહારે,
 કેવલદુગિ દો અરમા,—જયાઈ નવ મઈસુઓહિદુગે. ૧૯
 અઠ ઉવસમિ ચઉ વેઅગિ, ખઈએ ઇક્કાર મિમ્મિતિગિ દેસે,
 સુહુમિ સઠાણં તેરસ, આહારગિ નિઅનિઅગુણોહો. ૨૦
 પરમુવસસિ વટંતા, આઉ ન અંધંતિ તેણુ અજયગુણે,
 દેવમાણુઆઉ હીણો, દેસાઈસુ પુણુ સુરાઉ વિણા. ૨૧
 ઓહે અટ્ટારસયં, આહારદુગૂણુ-માઈલેસતિગે,
 તં તિથોણં મિઅછે, સાણાઈસુ સંવહિં ઓહો. ૨૨
 તેગિ નિરયનવૂણા, ઉજ્જોઅચઉ નિરયખારવિણુ સુક્કા,
 વિણુ નિરયખાર પમ્હા, અજિણુહારા ઈમા મિઅછે. ૨૩

સંવગુણ લવ્વસન્નિસુ, ઓહું અલવ્વા અસન્નિ મિન્ધિસમા,
 સાસણિ અસન્નિ સન્નિ વ્વ, કમ્મણલંગો અણાહારે. ૨૪
 તિસુ હુસુ સુક્કાઈગુણા, ચઉ સગ તેરત્તિ બંધસામિત્તં,
 દેવિંદસૂરિ-રઈઅં, નેઅં કમ્મત્થયં સોઉં. ૨૫

પદશીતિનામા ચતુર્થઃ કર્મગ્રંથઃ

નમિઅ જિણં જિઅમગ્ગણ, - ગુણઠાણુવઓગનેગલેસાઓ,
 બંધપ્પબહૂ લાવે, સંખિજ્ઞજઈ કિમવિ વુચ્છં. ૧
 (નમિઅ જિણં વત્તવ્વા, ચઉદ્દસ-જિઅઠાણુઓસુ ગુણઠાણા,
 નેશુવઓગો લેસા, બંધુદ્દઓદીરણા સત્તા.) ૧
 (તહ મૂલ ચઉદ્દ મગ્ગણ, - ઠાણેસુ ળાસરિઠ ઉત્તરેસું ચ,
 જિઅ-ગુણ નેશુવઓગા, લેસપ્પબહૂ ચ છટ્ટાણા.) ૨
 (ચઉદ્દસગુણેસુ જિઅને, - ગુવઓગલેસા ચ બંધહેઉ ચ,
 બંધાઈચઉ અપ્પા, - બહૂ ચ તો લાવસંખાઈ) ૩
 ઈહુ સુહુમળાયરેગિંદિ, ણિતિચઉ-અસન્નિસન્નિપંચિંદી,
 અપજ્જતા પજ્જતા, કમેણુ ચઉદ્દસ જિઅટ્ટાણા. ૨
 ખાયરઅસન્નિવિગલે, અપજ્જિ પઠમણિઅ સન્નિ અપજ્જતે,
 અજયજુઅ સન્નિપજ્જે, સંવગુણા મિન્ધ સેસેસુ. ૩
 અપજ્જતછદ્ધિ કરુરુરવ, - મીસ-જેગા અપજ્જ-સન્નિસુ,
 તે સવિઉવ્વમીસ ઓસુ, તાણુપજ્જેસુ ઉરવ મન્ને. ૪
 સંવે સન્નિપજ્જતે, ઉરવં સુહુમે સલાસુ તં ચઉસુ,
 ખાયરિ સવિઉવ્વિહુગં, પજ્જસન્નિસુ ખાર ઉવઓગા. ૫

- પન્નચઉરિંદિ-અસન્નિસુ, હંદંસ હુઅનાણુ દસસુ ચક્ષુવિણા,
સન્નિઅપન્નજે મણુનાણુ,—ચક્ષુકેવલદુગ વિહૂણા. ૬
- સન્નિહુગિં છલેસ, અપન્નજ ખાયરે પઠમચઉતિ સેસેસુ,
સત્તદં બંધુદીરણુ, સંતુદયા અદં તેરસસુ. ૭
- સત્તદં છેગ બંધા, સંતુદયા સત્ત અદં ચત્તારિ,
ચત્તદં છ પંચ દુગં, ઉદીરણુ સન્નિપન્નજતે. ૮
- ગઈ-ઈદિએ ય કાએ, જોએ વેએ કસાય-નાણેસુ,
સંજમ દંસણુ લેસા, ભવ સમ્મે સન્નિ આહારે. ૯
- સુરનરતિરિનિયગઈ, ઇગખિઅતિઅ—ચઉપણિંદિ છક્કાયા,
ભૂજલજલણુનિલવણુ, તસા ય મણુ-વયણુ—તાણુજોગા. ૧૦
- વેઅ નરિત્થિ—નપુંસા, કસાય કોહ—મય—માય—લોભત્તિ,
મઈ-સુઅવહિ-મણુ-કેવલ, વિભંગ—મઈસુઅનાણુ સાગારા.
સમાઈઅ છેઅ પરિહાર, સુહુમ અહક્રખાય દેસ જય અજયા,
ચક્ષુ અચક્ષુ ચોહી,—કેવલદંસણુ અણુગારા. ૧૨
- કિણ્હા નીલા કાગિ, તેગિ પમ્હા ય સુક્ક ભવ્વિઅરા,
વેઅગ ખઇશુવસમ મિચ્છ, મીસ સાસાણુ સન્નિઅરે. ૧૩
- આહારેઅર લેઆ, સુરનિરયવિભંગ—મઈસુઓહિદુગે,
સમ્મત્તતિગે પમ્હા, સુક્કા સન્નીસુ સન્નિહુગં. ૧૪
- તમસન્નિ અપન્નજજુયં, નરે સખાયરઅપન્નજ તેગિએ,
થાવરઈગિંદિ પંઠમા ચઉ, ખાર અસન્નિ હં હં વિગલે. ૧૫
- દસ ચરિમ તસે અજયા, હારગ તિરિ તાણુ કસાય હુઅનાણુ,
પઠમતિલેસા-ભવિઅર,—અચક્ષુનપુમિચ્છિ સંવેવિ. ૧૬
- પન્નસન્ની કેવલદુગે, સંજમ—મણુનાણુ—દેસ—મણુ—મીસે,
પણ્ણચરિમપન્નજ વયણુ, તિય છ વ પન્નજઅર ચક્ષુમિ. ૧૭

થીનરપણિદિ ચરમા ચઉ, અણહારે હસન્નિ છ અપજ્જા,
 તે સુહુમઅપજ્જા વિણા, સાસણિ ઈત્તો ગુણે વુચ્છ'. ૧૮
 પણુ તિરિ ચઉ સુરનિરએ, નરસન્નિપણિદિભવ્વતસિ સંવે,
 ઈગવિગલ-ભૂદગવણે, હુ હુ એગં ગઈતસ-અભવે. ૧૯
 વેઅતિકસાય નવ દસ, લોભે ચઉ અજઈ દુતિ અનાણુતિગે,
 ખારસ અચ્છુ ચ્છુસુ, પઠમા અહખાઈ ચરિમચ્છે ૨૦
 મણુનાણિ સગ જયાઈ, સમઈઅ છેઅ ચઉ દુન્નિ પરિહારે,
 કેવલહુગિ દો ચરિમા,-જયાઈ નવ મઈસુઓહિદુગે. ૨૧
 અડ ઉવસમિ ચઉ વેઅગિ, ખઈએ ઈક્કાર મિચ્છતિગિ દેસે,
 સુહુમે અ સઠાણં તેર, જોગ-આહાર-સુક્કાએ. ૨૨
 અસન્નિસુ પઠમહુગં, પઠમતિલેસાસુ છઅ્ય હુસુ સત્ત,
 પઠમંતિમહુગ અજયા, અણહારે મગ્ગણુસુ ગુણા. ૨૩
 સઅ્યેઅર મીસ અસઅ્ય, મોસ મણુ વય વિઉવિઆહારા,
 ઉરલં મીસા કમ્મણુ, ઈઅ જોગા કમ્મ અણહારે. ૨૪
 નરગઈ પણિદિ તસ તણુ, અસ્સુ નર નપુ કસાય સમ્મહુગે
 સન્નિ છલેસા-હારગ, ભવ મઈસુઅ ઓહિદુગિ સંવે. ૨૫
 તિરિ ઈત્થિ અજય સાસણુ, અનાણુ ઉવસમ અભવ્વ મિચ્છેસુ,
 તેરાહારહુગુણા, તે ઉરલહુગૂણુ સુરનિરએ. ૨૬
 કમ્મુરલહુગં થાવરિ, તે સવિઉવિહુગ પંઅ ઈગિ પવણે,
 છ અસન્નિ ચરિમ-વઈણુઅ, તે વિઉવહુગૂણુચઉ વિગલે. ૨૭
 કમ્મુરલમીસ વિણુ મણુ, વઈ સમઈઅ છેઅ ચ્છુ મણુનાણે,
 ઉરલહુગ કમ્મ પઠમં,-તિમમણુવઈ કેવલહુગંમિ. ૨૮
 મણુવઈઉરલા પરિહારિ, સુહુમિ નવ તે ઉ મીસિ સવિઉવ્વા,
 દેસે સવિઉવિહુગા, સકમ્મુરલમીસ અહ્છખાએ. ૨૯

તિઅનાણુ નાણુ પણુ ચઉ, દંસણુ ખાર જિઅલક્રખણુવઓગા,
 વિણુ મણુનાણુ હુકેવલ, નવ સુર-તિરિ-નિરય-અજએસુ. ૩૦
 તસ જોઅ વેઅ સુક્કા,—હાર નર પણિદિ સન્નિ ભવિ સંવે,
 નયણેઅર પણુ લેસા, કસાય દસ કેવલહુગૂણા. ૩૧
 ચઉરિંદિઅસન્નિ હુ અન્નાણુ,—હુદંસ ઇગણિતિથાવરિ અચક્રખુ,
 તિઅનાણુ દંસણુહુગં, અનાણુતિગિ અભવિ મિઅહુગે. ૩૨
 કેવલહુગે નિઅહુગં, નવ તિઅનાણુ વિણુ ખમઅઅહુક્રખાએ,
 દંસણુનાણુતિગં દેસિ, મીસિ અન્નાણુમીસં તં. ૩૩
 મણુનાણુ—ચક્રખુવજ્જ, અણુહારે તિન્નિદંસ ચઉનાણુ,
 ચઉનાણુસંજમોવસમ,—વેઅગે ઓહિદંસે અ. ૩૪
 દો તેર તેર ખારસ, મણે કમા અદઠ હુ ચઉ ચઉ વયણે,
 ચઉ હુ પણુ તિન્નિ કાયે, જિઅગુણુજોગોવઓગન્ને ૩૫
 છસુ લેસાસુ સઠાણુ, એગિંદિ—અસન્નિ—ભૂ—દગ—વણેસુ,
 પઠમા ચઉરો તિન્નિઉ, નારય—વિગલગિ—પવણેસુ. ૩૬
 અહુખાય—સુહુમ—કેવલ,—હુગિ સુક્કા છાવિ સેસઠાણેસુ,
 નર—નિરય—દેવ—તિરિઆ, થોવા હુ અસંખ—ણુંતગુણા. ૩૭
 પણુ ચઉ તિહુ એગિંદી, થોવા તિન્નિઅહિયા અણુંતગુણા,
 તસ થોવ અસંખગી, ભૂજલનિલ—અહિય વણુ-ણુંતા. ૩૮
 મણુ—વયણુ—કાયજોગી, થોવા અસંખગુણુ અણુંતગુણુ,
 પુરિસા થોવા ઇત્થી, સંખગુણુ ણુંતગુણુ કીવા. ૩૯
 માણી કોહી માયી, લોલી અહિય મણુનાણુણો થોવા,
 ઓહિ અસંખા મઈસુઅ, અહિઅ સમ અસંખ વિજ્જંગા. ૪૦
 કેવલિણો—ણુંતગુણુ, મઈસુઅઅન્નાણુ—ણુંતગુણુ તુલ્લા,
 સુહુમા થોવા પરિહાર, સંખ અહુખાય સંખગુણુ. ૪૧

- છેય સમર્થય સંખા, દેસ અસંખગુણુ ઘાંતગુણુ અજયા,
થોવ અસંખ દુણાંતા, ઝોહિ નયણુ કેવલ અચક્રુ. ૪૨
- પચ્છાણુપુવિ લેસા, થોવા દોડસંખ-ણાંત દો અહિઆ,
અલવિઅર થોવ ઘાંતા, સાસણુ થોવો વસમ સંખા. ૪૩
- મીસા સંખા વેઅગ, અસંખગુણુ ખર્ધમ મિચ્છ દુ અણાંતા,
સન્નિઅર થોવ ઘાંતા,—ણુહાર થોવેઅર અસંખા. ૪૪
- સંવજિઅઠાણુ મિચ્છે, સગ સાસણિ પણુ અપજજ સન્નિદુગં,
સમ્મે સન્ની દુવિહો, સેસેસું સન્નિપજજતો. ૪૫
- મિચ્છદુગિ અજધ જોગા,—હાર દુગૂણા અપુવપણુગે ઉ,
મણવધ ઉરલં સવિઉવિ, મીસિ સવિઉવિદુગ દેસે. ૪૬
- સાહારદુગ પમત્તે, તે વિઉવાહારમીસ વિણુ ધંઅરે,
કમ્મુરલદુગંતાધમ,—મણવયણુ સજોગિ ન અજોગી. ૪૭
- તિઅનાણુ દુદંસાધમ,—દુગે અજધ દેસિ નાણુદંસતિગં,
તે મીસિ મીસા સમણા, જયાધ કેવલદુ અંતદુગે. ૪૮
- સાસણુભાવે નાણં, વિઉવગાહારગે ઉરલમિસ્સં,
નેગિદિસુ સાસાણો, નેહાહિગયં સુયમયં પિ. ૪૯
- છસુ સંવા તેઉતિગં, ધગિ છસુ સુક્કા અજોગિ અલ્લેસા,
ખંધસ્સ મિચ્છ અવિરધ, કસાય જોગત્તિ ચઉ હેઉ. ૫૦
- અભિગહિઅ-મણુભિગહિઆ, ભિનિવેસિય-સંસધય-મણુભોગં
પણુમિચ્છ ખાર અવિરધ, મણુકરણાનિઅસુ છજિઅવહો. ૫૧
- નવ સોલ કસાયા પનર, જોગ ધંઅ ઉત્તરા ઉ સગવન્ના,
ધગ ચઉ પણુ તિગુણેસુ, ચઉ-તિ-દુ-ધગપચ્ચઅો ખંધો. ૫૨
- ચઉ મિચ્છમિચ્છઅવિરધ, પચ્ચધંઆ સાય સોલ પણુતીસા,
જોગવિણુ તિપચ્ચધંઆ,—હારગજિણુવજજ સેસાઅો. ૫૩

પણુપન્ન પન્ના તિઅછહિઅ,-ચત્ત ગુણુચત્ત છચઉદ્દગવીસા,
 સોલસ દસ નવ નવ સત્ત, હેઉણો ન ઉ અન્નેગિમિ. ૫૪
 પણુપન્ન મિચ્છિ હારગ,-હૂગૂણુ સાસણિ પન્ન મિચ્છ વિણા,
 મીસદ્દગ-કમ્મ-અણુ વિણુ, તિચત્ત મીસે અહ છચત્તા. ૫૫
 સદ્દમીસકમ્મ અજ્જએ, અવિરઠ કમ્મુરલમીસ ખિકસાએ,
 સુત્તુ ગુણુચત્ત દેસે, છવીસ સાહારદ્દ પમત્તે. ૫૬
 અવિરઠ ધંગાર-તિકસાય, વજ્જ અપમત્તિ મીસદ્દગરહિ આ,
 ચઉવીસ અપુન્વે પુણુ, દુવીસ અવિઉવ્વિ આહારે. ૫૭
 અછહાસ સોલ ખાયરિ, સુહુમે દસ વેઅસંજલણુતિ વિણા,
 ખીણુવસંતિ અલોભા, સન્નેગિ પુન્વુત્ત સંગ નેગા. ૫૮
 અપમત્તંતા સત્તદ્દ, મીસ-અપુન્વ-ખાયરા-સત્ત,
 ખંધઠં છસ્સુહુમે એગ,-સુવરિમા ખંધગા-નેગી. ૫૯
 આસુહુમં સંતુદ્દએ, અદ્દવિ મોહવિણુ સત્ત ખીણુંમિ,
 ચઉ ચરિમદ્દગે અદ્દ ઉ, સંતે ઉવસંતિ સત્તદ્દએ. ૬૦
 ઉઠરંતિ પમત્તંતા, સગદ્દઠં મીસદ્દઠં વેઅઆઉ વિણા,
 છગ અપમત્તાઠં તઓ, છપંચ સુહુમે પાણુવસંતો. ૬૧
 પણુ દો ખીણુ હુ નેગી,-ણુદ્દીરગુ અન્નેગિ થોવ ઉવસંતા,
 સંખગુણુ ખીણુ સુહુમા, નિઅદ્દિઅપુન્વ સમ અહિઆ. ૬૨
 નેગિ અપમત્ત ઈઅરે, સંખગુણા દેસ-સાસણા-મીસા,
 અવિરઠ અન્નેગિમિચ્છા, અસંખ ચઉરો દુવે-ણંતા. ૬૩
 ઉવસમ-ખય-મીસોદ્દય,-પરિણામા હુ નવ દ્દાર ધંગવીસા,
 તિઅભેઅ સન્નિવાઈઅ, સમ્મં ચરણું પઠમભાવે. ૬૪
 ખીએ કેવલણુઅલં, સમ્મં દાણાઈલદ્ધિ પણુ ચરણું,
 તઠએ સેસુવઓગા, પણુ લદ્ધી સમ્મવિરઠદ્દગં. ૬૫

અન્નાણુમચિદ્ધતા, - સંજમ-સેસા-કસાય-ગર્ધ-વેયા,
 મિચ્છં તુરિયે ભવ્વા, - ભવ્વત્ત-જિઅત્ત પરિણામે. ૬૬
 ચઉચ્છેદગર્ધસુ મીસગ, - પરિણામુદ્ધએહિં ચઉ સખર્ધએહિં,
 ઉવસમન્નુએહિં વા ચઉ, કેવલિ-પરિણા-મુદ્ધય ખર્ધએ. ૬૭
 ખય-પરિણામિ સિદ્ધા, નરાણ પશુ નેશુવસમસેઢીએ,
 ધર્મ પનર સન્નિવાર્ધઅ, લેયા વીસં અસંભવિણો. ૬૮
 મોહેવ સમો મીસો, ચઉધર્મસુ અદ્ધકમ્મસુ અ સેસા,
 ધમ્માર્ધ પારિણામિઅ, ભાવે ખંધા ઉદ્ધર્ધએ વિ. ૬૯
 સમ્માર્ધઅકિસુ તિગ ચઉ, ભાવા ચઉ પાણુ વસામ-શુવસંતે,
 ચઉ ખીણાપુન્વે તિન્નિ, સેસ શુશુકાણુ ગેગજિએ. ૭૦
 સંખિજ્જેગમસંખં, પરિત્ત-ન્નુત્ત-નિયપયન્નુયં તિવિહં,
 એવમણ્ણંતંપિ તિહા, જહન્ન-મન્નુલ્લસા સન્વે. ૭૧
 લહુસંખિજ્જં દુચ્ચિઅ, અચ્ચો પરં મન્નિજમં તુ ના શુરુઅં,
 જંણુદીવ-પમાણુય, ચઉપદ્ધ-પદ્ધવણ્ણર્ધ ધમં. ૭૨
 પદ્ધાણુવદ્ધિઅ-સલાગ, - પડિસલાગ-મહાસલાગદ્ધા,
 નેઅણુસહસેગાઠા, સવેર્ધઅંતા સસિહ ભરિઆ. ૭૩
 તો દીવુદ્ધિસુ ધંછિક્ક, સરિસવં ખિવિઅ નિદ્ધિએ પઢમે,
 પઢમંવ તદંતં ચિય, પુણુ ભરિએ તંમિ તહ ખીણે. ૭૪
 ખિખ્ખર્ધ સલાગપદ્ધેશુ, સરિસવો ધર્મ સલાગ-ખવણેણં,
 પુણ્ણો ખીણો અ તણો, પુન્વંપિ વ તંમિ ઉદ્ધરિએ. ૭૫
 ખિણે સલાગ તર્ધએ, એવં પઢમેહિં ખીઅયં ભરસુ,
 તેહિ તર્ધઅં તેહિ ય, તુરિઅં ના કિર કુડા ચઉરો. ૭૬
 પઢમતિપદ્ધુદ્ધરિઆ, દીવુદ્ધટી પદ્ધચઉ-સરિસવા ય,
 સન્વો વિ એગસાલી, દેવુણો પરમ-સંખિજ્જં. ૭૭

- રૂવળુઅંતુ પરિત્તા, -સંખં લહુ અસ્સ રાસિઅખ્ભાસે,
 નુત્તાસંખિજ્જં લહુ, આવલિઆ-સમય-પરિમાણં. ૭૮
 ખિ-તિ-ચ્ચિ-પંચમ-ગુણુણે, કમા સગાસંખ પઠમચ્ચિસત્તા,
 ડણંતા તે રૂવળુઆ, મજ્જા રૂવૂણુ શુરુપચ્છા. ૭૯-
 ઈઅ સુત્તુત્તં અન્ને, વગ્ગિઅમિદ્ધસિ ચ્ચિત્થય-મસંખં,
 હોઈ અસંખાસંખં, લહુ રૂવળુઅં તુ તં મજ્જં. ૮૦
 રૂવૂણુ માઈમં શુરુ, તિવગ્ગિઈં તત્થિમે દ્વસકૂખેવે,
 લોગાગાસપચ્ચેસા, ધમ્માડધમ્મેગગ્ગિઅદેસા. ૮૧.
 દિઈખંધજ્જવસાયા, અણુભાગા નેગછેઅપલિભાગા,
 દુણ્હ ય સમાણુ સમયા, પત્તેઅ નિગોઅચ્ચે ખિવસુ. ૮૨.
 પુણુ તંમિ તિવગ્ગિઅચ્ચે, પરિત્તણંતલહુ તસ્સ રાસીણં,
 અખ્ભાસે લહુનુત્તા, -ણંતં અલવ્વજ્જિઅ-માણં. ૮૩-
 તવ્વગ્ગે પુણુ જયઈ, ણંતાણંત લહુ તં ચ તિક્કખુત્તો,
 વગ્ગસુ તહુવિ ન તં હોઈ, ડણંતખેવે ખિવસુ છ ઈમે. ૮૪-
 સિદ્ધા નિગોઅજ્જવા, વણુસ્સઈ કાલ પુગ્ગલા ચેવ,
 સંવમલોગનહં પુણુ, તિવગ્ગિઈં કેવલદુગંમિ. ૮૫-
 ખિત્તેડણંતાણંતં, હવેઈ જિદ્ધં તુ વવહરઈ મજ્જં,
 ઈઅ સુહુમત્થવિઆરો, લિહિચ્ચો દેવિંદસૂરીહિં. ૮૬

શતકનામા પંચમકર્મગ્રંથઃ

- નમિત્ય જિણું ધુવખંધો,—દયાસંતા ઘાઈ પુન્ન પરિચ્છતા,
સેચર ચઉહવિવાગા, વુચ્છં ખંધવિહુ સામી અ. ૧
- વન્નચઉ તેચક્રમા,—ગુરુલહુ નિમિણોવધાય લય કુચ્છા,
મિચ્છ—કસાયા—વરણા, વિગ્ધં ધુવખંધિ સગચ્છતા. ૨
- તાણુવંગાગિઈ-સંઘયણ, ભઈ-ગઈ-ખગઈ-પુવિ-જિણુસાસં,
ઉજ્જે આયવ—પરધા, તસવીસા ગોચવેચણિચં. ૩
- હાસાઈજીઅલહુગ વેચ,—આઉ તેવુત્તરી અધુવખંધી(ધા),
ભંગા અણાઈસાઈ, અણુંતસંતુત્તરા ચઉરો. ૪
- પઠમણિઆ ધુવઉદ્ધસુ, ધુવખંધિસુ તઈઅવજ્જલંગતિગં,
મિચ્છંમિ તિન્નિ ભંગા, હહાવિ અધુવા તુરિચ્છ—ભંગા. ૫
- નિમિણુથિરચ્છિરચ્છગુરુચ્છ,—સુહઅસુહ તે અક્રમ-ચઉવત્તા,
નાણુંતરાય—દંસણ, મિચ્છં ધુવઉદ્ધય સગવીસા. ૬
- થિરસુલિચ્છર વિણુ અધુવ,—ખંધી મિચ્છવિણુમોહધુવખંધી,
નિદોવધાય-મીસં, સમ્મં પણુ નવઘ અધુવુદ્ધયા. ૭
- તસવન્નવીસ—સગતેચ,—ક્રમ ધુવખંધિસેસ વેચતિગં,
આગિઈતિગ વેચણિચં, હુણુઅલ સગઉરલુસાસચ્છિ. ૮
- ખગઈતિરિહુગ નિચ્છં, ધુવસંતા સમ્મ મીસ માણુચ્છહુગં,
વિઉવિચ્છાર જિણુગિ, હારસગુચ્છા અધુવસંતા. ૯
- પઠમતિણુસુ મિચ્છં, નિચ્છમા અજ્જયાઈઅદ્ધગે લજ્જં,
સાસાણે ખલુ સમ્મં, સંતં મિચ્છાઈદસગે વા. ૧૦
- સાસાણુ—મીસેસુ ધુવં, મીસં મિચ્છાઈનવસુ લયણાચ્છે,
આઈહુગે અણુ નિચ્છમા, ભઈઆ મીસાઈનવગંમિ. ૧૧

- આહારસત્તગં વા, સંવગુણે ધિતિગુણે વિષ્ણુ તિત્થં,
નોભયસંતે મિચ્છો, અંતમુહુત્તં ભવે તિત્થે. ૧૨
- કેવલજીઅલાવરણા, પણુ નિદા આરસાઈમકસાયા,
મિચ્છં તિ સંવધાઈ, ચઉનાણુ-તિદંસણુાવરણા. ૧૩
- સંજલણુ નોકસાયા, વિગ્ધં ઇઅ દેસધાઈ. ચ અધાઈ,
પત્તેયતાણુડદ્દાજિ, તસવીસા ગોઅદુગ-વન્ના. ૧૪
- સુરનરતિગુચ્ચ-સાયં, તસદસ તણુવંગ વધર-ચઉરંસં,
પરધા-સગ તિરિઆજિ, વન્નચઉ પણ્ણિદિસુભખગઈ. ૧૫
- આયાલ પુણ્ણપગઈ, અપઠમસંઠાણુ-ખગઈ-સંધયણુા,
તિરિદુગ-અસાય-નીઓ, -વધાય-ઇગ-વિગલ-નિરયતિગં. ૧૬
- થાવરદસ વન્નચઉક્ક, ધાઈ પણુયાલ સહિચ આસીઈ,
પાવપયડિ ત્તિ દોસુ વિ, વન્નાઈ-ગહા સુહા અસુહા. ૧૭
- નામધુવખંધિનવગં, દંસણુ પણુનાણુ વિગ્ધ પરધાયં,
ભય કુચ્છ મિચ્છ સાસં, જિણુ ગુણુતીસા અપરિઅત્તા. ૧૮
- તાણુઅદ્દ વેઅ દુણુઅલ, કસાય ઉન્નેઅગોઅદુગ નિદા,
તસવીસાઉ પરિત્તા, ધિત્તવિવાગાડણુપુન્વીઓ. ૧૯
- ઘણુધાઈ દુગોઅજિણુા, તસિઅરતિગ સુભગદુભગચઉ સાસં,
બઈતિગ જિઅવિવાગા, આજિ ચજિરો ભવવિવાગા. ૨૦
- નામધુવોદય ચઉતાણુ, -વધાયસાહારણિઅરુન્નેઅતિગં,
પુગલવિવાગિ અંધો, પયઈ-ઠિઈ-રસ-પએસ ત્તિ. ૨૧
- મૂલપયડીણુ અડસત્ત, -છેગઅંધેસુ તિન્નિ ભૂગારા,
અપ્પતરા તિઅ ચઉરો, અવદ્દિઠઓ ન હુ અવત્તવો. ૨૨
- એગાદહિગે ભૂઓ, એગાઈ ઊણુગંમિ અપ્પતરો,
તમ્મત્તોડવદ્દિઠયઓ, પઠમે સમએ અવત્તવો. ૨૩

- નવ છ અઘઉં દંસે હુ હ, તિ હ મોહે હુઇગવીસ સત્તરસ,
તેરસ નવ પણુ ચઉ તિ હ, ઇછો નવ અઢું દસ હનિ. ૨૪
- તિપણુઅઢુંનવહિઆ, વીસા તીસેગતીસ ઇગ નામે,
છરસગઅઢુંતિખંધા, સેસેસુ ય ઠાણુમિછિછં. ૨૫
- વીસયરકોડિકોડી, નામે ગોએ અ સત્તરીમોહે,
તીસિયરચઉસુ ઉદહી, નિરચસુરાઉંમિ તિત્તીસા. ૨૬
- મુત્તું અકસાયઠિંઈ, ખાર મહુત્તા જહન વેઅણિએ,
અઢુંદું નામગોએસુ, સેસએસું મહુતંતો. ૨૭
- વિઘાવરણુ અસાએ, તીસં અઢુંર મહૂમવિગલતિગે.
પઠમાગિઇસંધયણે, દસ હસુવરિએસુ હગવુદ્દી. ૨૮
- ચાલીસ કસાએસું, મિઉલહુનિદ્ધુલહસુરહિસિઅમહુરે,
દસ દોસઢું સમહિઆ, તે હાલિદંખિલાઇણું. ૨૯
- દસ સુહવિહગઇ ઉએ, સુરહુગ ચિરછછ પુરિસ રઇ હાસે,
મિએછે સત્તરિ મણુહુગ,—ઈત્થી—સાએસુ પત્તરસ. ૩૦
- ભયકુઅઅરઇસોએ, વિઉવિતિરિઉરલનિરચહુગનીએ,
તેઅપણુ અચિરછછે, તસચઉ થાવર ઇગ પણિંદી. ૩૧
- નપુકુખગઇસાસચઉ,—શુરકકખડરુકખસીચહુગગંધે,
વીસં કોડાકોડી, એવઇઆળાહ વાસસયા. ૩૨
- શુર કોડિકોડિ અંતો, તિત્થાહારાણુ લિન્નમહુ ળાહા,
લહુ ઠિંઈ સંખગુણુણા, નરતિરિઆણુઉ પદ્ધતિગં. ૩૩
- ઇગ વિગલ પુન્વકોડી, પલિઆડસંખંસ આઉચઉ અમાણા,
નિરુવકમાણુ છમાસા, અળાહ સેસાણુ ભવતંસો. ૩૪
- લહુઠિંઈખંધો સંજલણુ,—લોહપણુવિઘનાણુદંસેસુ,
લિન્નમહુતં તે અઢું, જસુએ ખારસ ય સાએ. ૩૫

- દો-ધંગમાસો પદ્મો, સંજલણતિગે પુમદ્દઠ વરિસાણિ,
સેસાણુક્કોસાઓ, મિચ્છત્તઠિઈ ઈ જં લદ્ધં. ૩૬
- અયમુક્કોસોગિદ્દિસુ, પલિયાડસંખંસહીણુ લહુબંધો,
કમસો પણુવીસાઓ, પન્ના સય સહસ સંશુણિઓ. ૩૭
- વિગલ-અસન્નિસુ જિદ્દો, કણિદ્દઠઓ પદ્ધસંખભાગૂણો,
સુરનિરયોઉ સમા દસ, સહસ્સ સેસાઉ ખુહલવં. ૩૮
- સંવાણુ વિ લહુબંધે, ભિન્નમુહુ અખાહ આઉજિદ્દો વિ,
કેઇ સુરાઉસમં જિણુ.-મંતમુહુ ખિંતિ આહારં. ૩૯
- સત્તરસ સમહિઆ કિર, ધંગાણુપાણુમિ હુંતિ ખુહલવા,
સગતીસસયતિહુંતર, પાણુ પુણુ ધંગમુહુતંમિ. ૪૦
- પણુસદ્ધિંસહસ પણુસય, છત્તીસા ધંગમુહુત-ખુહલવા,
આવલિઆણું દોસય,-છપ્પન્ના એગખુહલવે. ૪૧
- અવિરયસમ્મો તિત્થં, આહારદુગામરાઉ ચ પમત્તો,
મિચ્છદિદ્દી બંધઈ, જિહ્ઠદિઠઈ સેસ પયડીણું. ૪૨
- વિગલસુહુમાઉગતિગં, તિરિમણુઆ સુરવિઉવિનિરયદુગં,
ઓગદ્ધિ-થાવરાયવ, આઈસાણુ સુરુક્કોસં, ૪૩
- તિરિઉરલદ્દુગુજ્જેઅં, છિવદ્દઠ સુરનિરય સેસ ચઉગઈઆ,
આહારજિણુમપુવો,-ડનિઆદ્ધિ સંજલણુપુરિસલહું. ૪૪
- સાય જમ્મુઆવરણા, વિગ્ધં સુહુસો વિઉવિ છ અસન્ની,
સન્ની વિ આઉ બાયર,-પજ્જેગિંદ્ધી ઉ સેસાણું. ૪૫
- ઉક્કોસજ્જહન્નેઅર, લંગા સાઈ અણાઈ ધુવ અધુવ,
ચઉહા સગ અજહન્નો, સેસતિગે આઉચઉસુ દહા. ૪૬
- ચઉલેઓ અજહન્નો, સંજલણાવરણુનવગવિગ્ધાણું,
સેસંતિગિ સાઈ અધુવો, તહ ચઉહા સેસપયડીણું. ૪૭

સાણાઈઅપુવંતે, અચરંતો કોડિકોડિઓ ન હિગો.
 બંધો નહુ હીણો ન ય, મિચ્છે ભવિચરસન્નિમિ. ૪૮
 જઈલહુબંધો ખાયર, - પજજગત્રંબગુણ સુહુમપજજડહિગો,
 એસિ અપજજાણુ લહૂ, સુહુમેચર અપજજપજજગુરુ. ૪૯
 લહુ બિઅપજજઅપજજે, અપજજે અરબિઅગુરુડહિગો એવં,
 તિચઉઅસન્નિસુ નવરં, સંબગુણો બિઅઅમણુપજજે. ૫૦
 તો જઈનિદ્રો બંધો, સંબગુણો દેસવિરય-હસ્સિઅરો,
 સમ્મચઉ સન્નિચઉરો, ઠિઈબંધાણુકમ-સંબગુણા. ૫૧
 સંવાણુવિ જિદ્દઠિઈ, અસુભા જં સાઈસંઠિલેસેણં,
 ઈચરા વિસોહિઓ પુણ, સુતું નરઅમરતિરિચાઉં. ૫૨
 સુહુમનિગોઆઈબણુખ, - જોગ ખાયર ય વિગલઅમણુમણા,
 અપજજલહુ પઠમહુગુરુ, પજહસ્સિઅરો અસંબગુણો. ૫૩
 અપજજતતસુદ્ધોસો, પજજજહુન્નિઅરુ એવ ઠિઈઠાણા,
 અપજજેઅર સંબગુણા, પરમપજજિએ અસંબગુણા. ૫૪
 પઈબણુમસંબ ગુણુવિરિઅ, અપજ પઈઠિઈમસંબદોગસમા,
 અજઝવસાયા અહિઆ, સત્તસુ આઉસુ અસંબગુણા. ૫૫
 તિરિનિરયતિ-જોઆણું, નરભવણુઅ સચકેપલ્લ તેસદઠં,
 થાવરચઉ-ઈગવિગલા, - ચવેસુ પણુસીઈસચમચરા. ૫૬
 અપઠમસંઘયણાગિઈ, - ખગઈઅણુમિચ્છ-હુહુગથીણુતિગં,
 નિઅનપુઈતિ હુતીસં, પણિદિસુ અખંધઠિઈ પરમા. ૫૭
 વિજયાઈસુ ગેવિજજે, તમાઈ દહિસચ હુતીસ તેસદઠં.
 પણુસીઈ સચયબંધો, પલ્લતિગં સુરવિઉવિહુગે. ૫૮
 સમયાદસંબકાલં, તિરિહુગ-નીએસુ આઉ અંતમુહૂ,
 ઉરલિ અસંબપરદા, સાયઠિઈ પુવકોહૂણા. ૫૯

- જલહિસયં પણ્ણસીઅં, પરધુસ્સાસે પાણ્ણદિ તસચઉગે,
 ખત્તીસં સુહવિહગર્ધ, પુમ-સુભગતિગુચ્ચ-ચઉરંસે. ૬૦
- અસુ ખગર્ધજર્ધઆગિર્ધ, -સંધયાણા-હાર-નિરય-જ્ઞેઅહુગં,
 થિરસુભજસ-થાવરદસ, નપુર્ધત્થી-હુન્નુઅલ-મસાયં. ૬૧
- સમયાદંતસુહુત્તં, માણ્ણુદુગ-જિણ્ણ-વર્ધર-ઉરલુવંગેસુ,
 તિત્તીસયરા પરમે, અંતસુહુ લહૂવિ આઉજિણ્ણે. ૬૨
- તિવ્વે અસુહસુહાણું, સંકેસવિસોહિચ્છો વિવજ્જયચ્છો,
 મંદરસો ગિરિમહિરય, -જલરેહાસરિસકસાચ્છેહિં. ૬૩
- ચઉઠાણાર્ધ અસુહો, સુહડન્નહા વિગ્ધદેસઆવરણા,
 પુમસંજલણિગદ્ધતિચઉ, -ઠાણુરસા સેસ હુગમાર્ધ. ૬૪
- નિંપુચ્છુરસો સહજ્ઞે, દુતિચઉભાગકઠિર્ધક્કભાગંતો,
 ઈગઠાણાર્ધ અસુહો, અસુહાણુ સુહો સુહાણું તુ. ૬૫
- તિવ્વભિગથાવરાયંવ, સુરમિચ્છા વિગલસુહુમનિચ્ચતિગં
 તિરિમાણુઆઉ તિરિનરા, તિરિદુગ-છેવદ્ધં સુરનિરયા. ૬૬
- વિઉવિસુરાહારદુગં, સુખગર્ધવન્નચઉતેઅજિણ્ણસાયં,
 સમચઉ-પરધા-તસદસ, પણ્ણિદિસાસુચ્ચ ખવગા ઉ. ૬૭
- તમતમગા ઉજ્જેઅં, સમ્મસુરા માણ્ણુઅઉરલદુગ-વર્ધરં,
 અપમત્તો અમરાઉં, ચઉગર્ધ મિચ્છા ઉ સેસાણું. ૬૮
- થીણ્ણતિગં આણ્ણ-મિચ્છં, મંદરસં સંજસુમ્મસુહો મિચ્છો,
 ખિચ્ચ તિચ્ચકસાય અવિરય, દેસ પમત્તો અરર્ધ સોચ્છે. ૬૯
- અપમાર્ધ હારગદુગં, હુનિદં-અસુવન્ન-હાસરર્ધકુચ્છા,
 ભયસુવધાયમપુવ્વે, અનિચ્છાટ્ટી પુરિસ-સંજલણે. ૭૦
- વિગ્ધાવરણે સુહુમો, માણ્ણુતિરિચ્ચા સુહુમવિગલતિગ આઉં,
 વેઉવિવિછક્કમમરા, -નિરયા ઉજ્જેઅ-ઉરલદુગં. ૭૧

- તિરિદુગનિઅં તમતમા, જિણુમવિરય નિરયવિણિગથાવરયં,
આસુહમાયવ સમ્મો વ, સાયથિરસુલજસા સિઅરા. ૭૨
- તસવન્તનેઅચઉમણુ,—ખગઈદુગ પણિદિ—સાસ—પરધુઅં,
સંઘયણાગિઈનિપુથી, સુલગિઅરતિ મિઅચઉગઈઆ. ૭૩
- અઉતેઅવન્ત વેઅણિઅ,—નામાણુકોસ સેસધુવખંધી,
ઘાઈણું અજહન્નો, ગોઅે દુવિહો ઇમો અઉહા. ૭૪
- સેસંમિ દુહા ઇગ દુગ,—ણુગાઈ જા અલવણુંત ગુણિઆણુ,
ખંધા ઉરદોઅિઅવગણા, ઉ તહ અગહણુંતરિઆ. ૭૫
- એમેવ વિઉંવાહાર,—તેઅભાસાણુપાણુ—મણુકમ્મે,
સુહુમા કમાવગાહો, ઊણુણુંગુલ—અસંખંસો. ૭૬
- ઈક્કિહિઆ સિદ્ધા,—ણુંતંસા અંતરેસુ અગહણા,
સંવત્થ જહન્નુઅિઆ, નિઅણુંતંસાહિઆ જિદ્ધા. ૭૭
- અંતિમઅઉકાસદુગંધ,—પંચવન્નરસ—કમ્મખંધદલં,
સંવજિઅણુંતગુણુરસ, આણુજુત્તમણુંતયપએસં- ૭૮
- એગપએસોગાઠં, નિઅસંવપએસએા ગહેઈ જિએો,
થોવો આઉ તદંસો, નામે ગોએ સમો અહિએો, ૭૯
- વિઘાવરણે મોહે, સંવોવરિ વેઆણીઈ જેણુપે,
તરસ કુંડતંન હવઈ, ઠિઈ—વિસેસેણુ સેસાણું, ૮૦
- નિઅજાઈલદ્ધદલિઆ,—ણુંતંસો હોઈ સંવધાઈણું,
ખજ્જંતીણુ વિલજ્જઈ, સેસં સેસાણુ પઈસમયં. ૮૧
- સમ્મ—દર—સંવવિરઈ, આણુવીસંજેઅ દંસખવગે અ,
મોહસમ—સંત—ખવગે, ખીણુ—સજેગિઅર—ગુણુસેઠી. ૮૨
- ગુણુસેઠી દલરયણા,—ણુસમયસુદયાદસંખગુણુણાએ,
એયગુણા પુણુ કમસો, અસંખગુણુનિજ્જરા જવાં. ૮૩

પલિઆડસંખંસ-મુહૂ, સાસણુઈઅરણુ-અંતરં હસ્સં,
 ગુરુ મિચ્છિ યે છસદ્દઠી, ઇઅરણુ પુગ્ગલદ્ધંતો. ૮૪
 ઉદ્ધારઅદ્ધખિત્તં, પલિઅ તિહા સમય-વાસસય-સમયે,
 કેસવહારો દીવો, -દ્દહિ-આઉ-તસાઈપરિમાણું ૮૫
 દંવે ખિત્તે કાલે, ભાવે ચઉહ દુહ બાયરો સુહુમો,
 હોઈ અણુંતુસ્સપ્પિણિ, -પરિમાણો પુગ્ગલપરદો. ૮૬
 ઉરલાઈસત્તગેણું, એગજિઓ મુઅઈ કુસિઅ સંવઅણુ,
 જત્તિઅકાલિ સ થૂલો, દંવે સુહુમો સગન્નયરા. ૮૭
 લોગપએસોસપ્પિણિ, -સમયા અણુભાગખંધઠાણા ય,
 જહતહ કમમરણેણું, પુટ્ટા ખિત્તાઈ-થૂલિઅરા. ૮૮
 અપ્પયરપયડિખંધી, ઉક્કડબેગી અ સન્નિપજ્જતો,
 કુણ્ઠ પએસુક્કોસં, જહન્યં તસ્સ વચ્ચાસે. ૮૯
 મિચ્છઅજયચઉ આગિ, ખિતિગુણવિણુ મોહિસત્તમિચ્છાઈ,
 છણ્હં સતરસ સુહુમો, અજયા દેસા ખિતિકસાએ. ૯૦
 પણુ અનિઅટ્ટી સુખગઈ, નરાઉ-સુરસુખગતિગ-વિઉવ્વિદ્ધગં,
 સમચઉરંસ-મસાયં, વઈરં મિચ્છો વ સમ્મે વા. ૯૧
 નિદાપયલાહુણુઅલ, -ભયકુચ્છાતિત્થ સમ્મગો સુજઈ,
 આહારદ્ધગં સેસા, ઉક્કોસપએસગા મિચ્છો. ૯૨
 સુમણી દુન્નિ અસન્ની, નિરયતિગ-સુરાઉ સુરવિઉવ્વિદ્ધગં,
 સમ્મે જિણું જહન્નં, સુહુમનિગોઆઈઅણિ સેસા. ૯૩
 દંસણુછગ-ભયકુચ્છા, ખિતિતુરિઅકસાય વિગ્ગનાણાણું,
 મૂલછગેડણુક્કોસો, ચઉહ દુહા સેસિ સંવત્થ. ૯૪
 સેહિઅસંખિજ્જસે, બેગટ્ટાણાણિ પયડિ-ઠિઈલેઆ,
 ઠિઈખંધજ્ઞવસાયા, -ણુભાગઠાણા અસંખગુણા. ૯૫

- તત્તો કમ્મપએસા, અણુંતગુણિઆ તઓ. રસચ્છેઆ,
 જોગા પયડિપએસં, ઠિઈઆણુભાગં કસાયાઓ. ૯૬
- અઉદસરજૂ લોગો, ખુદ્ધિકઓ સત્તરજૂમાણુધણો,
 તદીહોગપએસા, સેઠી પયરો અ તવ્વગો. ૯૭
- અણુ-દંસ-નપુંસિત્થી, વેઅચ્છક્કં અ પુરિસવેઅં અ,
 દો દો એગંતરિએ, સરિસે સરિસં ઉવસમેઈ ૯૮
- અણુમિચ્છમીસસમ્મં, તિઆઉઈગવિગલથીણુતિગુજેઅં,
 તિરિ-નરય-થાવરદુગં, સાહારાયવ-અડ-નપુત્થી. ૯૯
- છગપુમસંજલણા દો, નિદાવિગ્ધાવરણખએ નાણી,
 દેવિંદસૂરિ-લિહિઅં, સયગમિણું આયસરાણુદ્દા. ૧૦૦

॥ श्री चंद्रमहत्तराचार्यकृत षष्ठः

सप्ततिका कर्मग्रंथः ॥

સિદ્ધપએહિં મહત્થં, બંધોદયસંતપયડિઠાણાણું,
 વુચ્છં સુણ સંખેવં, નીસંદં દિદ્ધિવાયસ્સ. ૧
 કથં બંધંતો વેયર્થં?, કથં કથં વા સંતપયડિઠાણાણિ,
 મૂલુત્તરપગઈસું, ભંગવિગખ્ખા મુણેઅન્વા. ૨
 અદ્ધંવિહસત્તછબ્બંધએસુ, અદ્ધેવ ઉદયસંતંસા,
 એગવિહે તિવિગખ્ખો, એગવિગખ્ખો અબંધંમિ. ૩
 સત્તદ્ધંબંધ અદ્ધુદય,—સંતંતેરસસુ જીવઠાણેસુ,
 એગંમિ પંચ ભંગા, દો ભંગા હંતિ કેવલિણો. ૪
 અદ્ધસુ એગવિગખ્ખો, છસ્સુવિ ગુણસન્નિએસુ હુવિગખ્ખા,
 પત્તેઅં પત્તેઅં, બંધોદયસંતકમ્માણં. ૫
 પંચ નવ હુન્નિ અદ્ધાવીસા, ચઉરો તહેવ ખાયાલા,
 હુન્નિ અ પંચ ચ ભણિયા, પયડીએ આણુપુન્વીએ. ૬
 બંધોદયસંતંસા, નાણાવરણુંતરાઈએ પંચ,
 બંધોવરમેવિ ઉદય, સંતંસા હંતિ પંચેવ. ૭
 બંધસ્સ ચ સંતસ્સ ચ, પગઈદ્ધાણાઈ તિણિણુ તુદ્ધાઈ,
 ઉદયદ્ધાણાઈ હુવે, ચઉ પણુગં દંસણાવરણે. ૮
 ખીઆવરણે નવબંધએ (ગે) સુ, ચઉપંચઉદય નવસંતા,
 છચ્ચઉબંધે એવં, ચઉબંધુદયે છલંસા ચ. ૯
 ઉવરયબંધે ચઉ પણુ, નવંસ ચઉરુદય છચ્ચચઉસંતા,
 વેઅણિઆઉયગોએ, વિભન્ન મોહં પરં વુચ્છં. ૧૦

- ગોઝાંમિ સત્ત ભંગા, અદ્રઠ ય ભંગા હંવંતિ વેઅણિએ,
પણુ નવ નવ પણુ ભંગા, આઉચઉછે વિ કમસો ઉ. ૧૧
- બાવીસ ઇછવીસા, સત્તરસં તેરસેવ નવ પંચ,
ચઉ તિગ હુગં ચ ઇછં, ણંધદ્રઠાણાણિ મોહસ્સ. ૧૨
- એગં વ દો વ ચઉરો, એત્તો એગાહિઆ દસુછોસા,
એહિણુ મોહણિજ્જે, ઉદયદ્રઠાણાણિ નવ હંતિ. ૧૩
- અદ્રઠ ય સત્ત ય છ ચ્ચઉ, તિગ હુગ એગાહિઆ ભવે વીસા,
તેરસ આરિક્કારસ, ઇત્તો પંચાઇ એગૂણા. ૧૪
- સંતસ્સ પચડિઠાણાણિ, તાણિ મોહસ્સ હંતિ પન્નરસ,
અંધોદયસંતે પુણુ ભંગવિગપ્પા બહૂ જાણુ. ૧૫
- છબ્બાવીસે, ચઉ ઇગવીસે, સત્તરસ તેરસે દો દો,
નવઅંધગે વિ હુણિણુ ઉ, ઇછિછમઓ પરં ભંગા. ૧૬
- દસ બાવીસે નવ ઇગવીસે, સત્તાઇ ઉદયકમ્મંસા,
છાઇ નવ સત્તરસે, તેરે પંચાઇ અદ્રઠેવ. ૧૭
- ચત્તારિઆઇ નવઅંધએસુ, ઉફ્ફોસ સત્તમુદયંસા,
પંચવિહઅંધગે પુણુ, ઉદઓ હણ્હં મુણેઅવો. ૧૮
- ઇત્તો ચઉઅંધાઇ, ઇછિછુદયા હંવંતિ સંવેવિ,
અંધોવરમે વિ તહા, ઇદયાભાવે વિ વા હુજ્જા. ૧૯
- ઇછગ છછિક્કારસ, દસ સત્ત ચઉછ ઇછગં ચેવ,
એએ ચઉવીસગયા, બાર હુગિછંમિ ઇક્કારા. ૨૦

(પાઠાંતરે—ચઉવીસ હુગિછિમિક્કારા.)

- નવતેસીઇસએહિં, ઉદયવિગપ્પેહિં મોહિઆ જીવા,
અઉણુત્તરિ—સીઆલા, પચવિંદસએહિં વિન્નેઆ. ૨૧

- નવપંચાણુઉચ્ચસએ, ઉદયવિગખેહિં મોહિઆ જીવા,
અઉણુત્તરિ એગુત્તરિ, પયવિંદસએહિં વિન્નેઆ. ૨૨
- તિન્નેવ ય બાવીસે, ઇગવીસે અદઠવીસ સત્તરસે,
છન્નેવ-તેર-નવ-બંધએસુ પંચેવ ઠાણાણિ. ૨૩
- પંચવિહ-ચઉવિહેસું, છ છક્ક સેસેસુ જાણુ પંચેવ,
પત્તેઅં પત્તેઅં, ચત્તારિ અ બંધવુચ્છેએ. ૨૪
- દસ-નવ-પન્નરસાઈ, બંધોદય-સંત-પયડિઠાણાણિ,
ભણિઆણિ મોહિજિજે, ઇત્તો નામં પરં વુચ્છં. ૨૫
- તેવીસ પન્નવીસો, છન્વીસો અદવીસ ગુણુતીસા,
તીસેગતીસમેગં, બંધદ્રઠાણાણિ નામસ્સ. ૨૬
- ચઉ પણુવીસા સોલસ, નવ બાણુઉચ્ચસયા ય અડઆલા,
એયાલુત્તર છાયાલ,-સયા ઇક્કિચ્છ બંધવિહી. ૨૭
- વીસિગવીસા ચઉવીસગા ઉ, એગાહિઆ ય ઇગતીસા,
ઉદયદ્રઠાણાણિ ભવે, નવ અદ્રઠ ય હુંતિ નામસ્સ. ૨૮
- ઇક્ક બિઆલિચ્છારસ, તિત્તીસા છસ્સયાણિ તિત્તીસા,
બારસ-સત્તરસસયાણુ-હિગાણિ-બિપંચસીઈહિં. ૨૯
- અઉણુત્તીસિચ્છારસ, સયાણિહિઅ સતરપંચસદ્દીહિં,
ઇક્કિચ્છગં ચ વીસા, દદ્દુદયંતેસુ ઉદયવિહી. ૩૦
- તિ હુનઉઈ ગુણુનઉઈ, અડસી છલસી અસીઈ ગુણુસીઈ,
અદ્દયછપ્પન્નત્તરિ, નવ અદ્રઠ ય નામસંતાણિ. ૩૧
- અદ્રઠ ય બારસ બારસ, બંધોદય-સંત-પયડિઠાણાણિ,
એહિણુએસેણુ ય, જત્થ જહાસંભવં વિભજે. ૩૨
- નવ પણુગોદયસંતા, તેવીસે પન્નવીસ છન્વીસે,
અદ્રઠ ચઉરદઠવીસે, નવ સગિ ગુણુતીસ તીસંભિ. ૩૩

એગેગમેગતીસે, એગે એગુદય અદ્રઠ સંતંમિ,
 ઉવરયખંધે દસ દસ, વેઅગસંતંમિ ઠાણાણિ. ૩૪
 તિવિગખ્પ-પગઈ-ઠાણેહિં, જીવગુણસન્નિએસુ ઠાણેસુ,
 ભંગા પઉંજિઅવ્વા, જત્ય જહા સંભવો ભવઈ. ૩૫
 તેરસસુ જીવ-સંખેવએસુ, નાણુંતરાય-તિવિગખ્પો,
 ઈછ્છંમિ તિદુવિગખ્પો, કરણું પઈ ઇત્ય અવિગખ્પો. ૩૬
 તેરે નવ ચઉ પણુગં, નવ સંતેગંમિ ભંગમિછારા,
 વેઅણિ-આઉચ-ગોએ, વિભજ્જ મોહં પરં વુચ્છં. ૩૭
 પજ્જતગ-સન્નિઅરે, અદ્રઠ ચઉકકં ચ વેઅણિઅભંગા,
 સત્ત ય તિગં ચ ગોએ, પત્તેઅં જીવઠાણેસુ. ૩૮
 પજ્જતાપજ્જતગ, સમણે પજ્જતઅમણ સેસેસુ,
 અદ્રઠાવીસં દસગં, નવગં પણુગં ચ આઉસ્સ. ૩૯
 અદ્રઠસુ પંચસુ એગે, એગ દુગં દસ ય મોહખંધગએ,
 તિગ ચઉ નવ ઉદયગએ, તિગ તિગ પત્તરસ સંતંમિ ૪૦
 પણુ દુગ પણુગં પણુ ચઉ, પણુગં પણુગા હવંતિ તિન્નેવ,
 પણુ છપ્પણુગં છચ્છ, પ્પણુગં અદ્રઠદ્રઠ દસગં તિ. ૪૧
 સત્તેવ અપજ્જતા, સામી સુહુમા ય બાયરા એવ,
 વિગલિંદિઆઉ તિન્નિઉ, તહ ય અસન્ની અ સન્ની અ ૪૨
 નાણુંતરાય તિવિહમવિ, દસસુ દો હંતિ દોસુ ઠાણેસું,
 મિચ્છાસાણે ખીએ, નવ ચઉ પણુ નવ ય સંતંસા. ૪૩
 મિસ્સાઈ નિઅટ્ટીઓ, છ ચચઉ પણુ નવ ય સંતકમ્મંસા,
 ચઉખંધ તિગે ચઉપણુ, નવંસ દુસુ જીઅલ છસ્સંતા. ૪૪
 ઉવસંતે ચઉ પણુ નવ, ખીણે ચઉરુદય છચ્ચ ચઉ સંતા,
 વેઅણિ-આઉઅ-ગોએ, વિભજ્જ મોહં પરં વુચ્છં. ૪૫

- ચઉ છસ્સુ દુન્નિ સત્તસુ, એગે ચઉગુણિસુ વેચણિઅભંગા,
ગોએ પણ ચઉ દો તિસુ, એગદ્દસુ દુન્નિ ઇકકંમિ. ૪૬
- અદ્દઽછાહિગવીસા, સોલસ વીસં ચ ખારસ છ દોસુ,
દો ચઉસુ તીસુ ઇકકં, મિચ્છાઈસુ આઉએ ભંગા. ૪૭
- ગુણુઠાણુએસુ અદ્દસુ, ઇચ્છિક્કં મોહખંધઠાણું તુ,
પંચ અનિઅટ્ટિઠાણે, ખંધોવરમે પરં તત્તો. ૪૮
- સત્તાઇ દસ ઉ મિચ્છે, સાસાયણુમીસએ નવુક્કોસા,
છાઈ નવ ઉ અવિરએ, દેસે પંચાઈ અદ્દેવ. ૪૯
- વિરએ ખએવસમિએ, ચઊરાઈ સત્ત છચ્ચ પુવંમિ,
અનિઅટ્ટિખાયરે પુણુ, ઇક્કો વ દુવે વ ઉદયંસા. ૫૦
- એગં સુહુમસરાગો, વેએઈ અવેઅગા ભવે સેસા,
ભંગાણું ચ પમાણું, પુવુદિદ્દેણુ નાયવં. ૫૧
- ઇચ્છ છઠિચ્છારિચ્છા,—રસેવ, ઇચ્છારસેવ નવ તિન્નિ,
એએ ચઉવીસગયા, ખાર દુગે પંચ ઇચ્છંમિ. ૫૨
- ખારસ—પણુસદ્દિઠ—સયા, ઉદયવિગખ્પેહિં મોહિઆ છવા,
ચુલસીઈ સત્તુત્તરી, પયવિંદસએહિં વિન્નેઆ. ૫૩
- અદ્દુગ ચઉ ચઉ ચઉરદ્દઠગા ચ, ચઉરો અ હુંતિ ચઉવીસા,
મિચ્છાઈ—અપુવંતા, ખારસ પણુગં ચ અનિઅટ્ટી. ૫૪
- નેગોવએગલેસા, ઇએહિં ગુણિઆ હવંતિ કાયવ્વા,
જે જત્થ ગુણુદ્દઠાણે, હવંતિ તે તત્થ ગુણુકારા. ૫૫
- અદ્દંદ્દઠી ખત્તીસં, ખત્તીસં સદ્દિઠમેવ ખાવન્ના,
ચોઆલ દોસુ વીસા, વિઅ મિચ્છમાઈસુ સામન્નં. ૫૬
- તિન્નેગે એગેગં, તિગ મીસે પંચ ચઉસુ તિગ પુવે,
ઇચ્છાર ખાયરંમિ ઉ, સુહુમે ચઉ તિન્નિ ઉવસંતે. ૫૭

છન્નવં છક્કં તિગ સત્ત, હુગં હુગ તિગ હુગં તિં અદ્દં ચત્તિ,
 હુગ છન્નચત્તિ હુગ પણુ ચત્તિ, ચત્તિ હુગ ચત્તિ પણુગ એગ ચત્તિ. ૫૮
 એગેગમદ્દં એગેગમદ્દં, છઉમત્થ—કેવલિન્નિણ્ણાણું,
 એગ ચત્તિ એગ ચત્તિ, અદ્દં ચત્તિ હુ છક્કમુદ્દયંસા. ૫૯
 ચત્તિ પણુવીસા સોલસ, નવ ચત્તાલા સયા ય બાણુઉધં,
 બત્તીસુત્તર છાયાલ,—સયા મિન્નચરસ બંધવિહી. ૬૦
 અદ્દં સયા ચત્તિસદ્દહી, બત્તીસસયાધં સાસણે લેઆ,
 અદ્દંઠાવીસાધંસું, સંવાણુડદ્દંહિગછન્નઉધં. ૬૧
 ઇગચત્તિગાર બત્તીસ, છસય ઇગત્તીસિગારનવનઉધં,
 સતરિગસિ શુત્તીસચત્તિ, ઇગારચત્તિસદ્દિઠમિન્નચુદ્દયા. ૬૨
 બત્તીસ હુન્નિ અદ્દં ય, બારીધં સયાયપંચ નવ ઉદ્દયા,
 બારહિઆ તેવીસા, બાવન્નિઝ્ઞારસ સયા ય. ૬૩
 દો છક્કદ્દં ચત્તિઠ્ઠં, પણુ નવ ઇઝ્ઞાર છક્કં ઉદ્દયા,
 નેરઘઆધંસુ સત્તા, તિ પંચ ઇઝ્ઞારસ ચત્તિઠ્ઠં. ૬૪
 ઇગ વિગલિદ્દિઅ સગલે, પણુ પંચ ય અદ્દં બંધઠાણાણિ,
 પણુ છક્કિઝ્ઞારુદ્દયા, પણુ પણુ બારસ ય સંતાણિ. ૬૫
 ઇઅ કમ્મપગર્ધ—ઠાણાણિ, સુદ્દં બંધુદ્દય—સંતકમ્માણું,
 ગર્ધઆધંએહિં અદ્દંસુ, ચત્તિપયારેણુ નેઆણિ. ૬૬
 ઉદ્દયસ્સુદ્દીરણાએ, સામિત્તાએ ન વિન્નજ્ઞં વિસેસો,
 સુત્તાણુ ય ઇગયાલં, સેસાણું સંવપયડીણું. ૬૭
 નાણુંતરાય-દસગં, દંસણુ નવ વેઅણિજ્ઞ મિન્નચત્તં,
 સમ્મત્ત લોલ વેઆ,—ઉઆણિ નવનામ ઉચ્ચં ચ. ૬૮
 તિત્થયરાહારગ—વિરહિઆઉ, અન્નજેઠં સંવપયડીએ,
 મિન્નચત્તવેઅગો, સાસણેવિ શુણુવીસસેસાઓ. ૬૯

- છાયાલસેસ મીસૌ, અવિરયસમ્મે તિઆલપરિસેસા,
તેવન્ત દેસવિરઓ, વિરઓ સગવન્તસેસાઓ. ૭૦
- ઈગુણુદિઠ-મપ્પમત્તો, અંધઈ દેવાઉઅસ્સ ઈઅરોવિ,
અદ્દઠાવન્ત-મપુન્વો, છપ્પન્ન વાવિ છન્વીસં. ૭૧
- બાવીસા એગૂણું, અંધઈ અદ્દઠારસંત-મનિઅટ્ટી,
સતરસ સુહુમસરાગો, સાયમમોહો સન્નેગુત્તિ. ૭૨
- ઓસો ઉ અંધસામિત્ત, -ઓહો ગઈઆઈએસુ વિ તહેવ,
ઓહાઓ સાહિજ્જઈ, જત્થ જહા પગઈસખ્ખાવો. ૭૩
- તિત્થયર-દેવનિરયાઉઅં ચ, તિસુ તિસુ ગઈસુ બોધન્વં,
અવસેસા પયડીઓ, હવંતિ સન્વાસુ વિ ગઈસુ. ૭૪
- પઠમકસાયચઉક્કં, દંસણુતિગ સત્તગા વિ ઉવસંતા,
અવિરયસમ્મત્તાઓ, જાવ નિઆટ્ટિત્તિ નાયન્વા. ૭૫
- સત્તદ્દઠ નવ ચ પનરસ, સોલસ અદ્દઠારસેવ ગુણુવીસા,
એગાહિ હુ ચઉવીસા, પણુવીસા બાયરે જાણુ. ૭૬
- સત્તાવીસં સુહુમે, અદ્દઠાવીસં ચ મોહપયડીઓ,
ઉવસંતવીઅરાએ, ઉવસંતા હુંતિ નાયન્વા. ૭૭
- પઠમકસાયચઉક્કં, ઈત્તો મિચ્છત્ત-મીસ-સમ્મત્તં,
અવિરયસમ્મે દેસે, પમત્તિ અપમત્તિ ખીઅંતિ. ૭૮
- અનિઆટ્ટિબાયદેથીણ, -ગિચ્છિતિગ-નિરયતિરિઅનામાઓ,
સંખિજ્જઈમે સેસે, તપ્પાઉગ્ગાઓ ખીઅંતિ. ૭૯
- ઈત્તો હણુઈ કસાય-દ્દઠગંપિ, પચ્છા નપુંસગં ઈત્થિં,
તો નોકસાયછક્કં, છુહઈ સંજલણુકોહંમિ. ૮૦
- પુરિસં કોહે કોહં, માણે માણું ચ છુહઈ માયાએ,
માયં ચ છુહઈ દોહે, દોહં સુહુમંપિ તો હણુઈ. ૮૧

- ખીણુકસાયદુયરિમે, નિદં પયલં ચ હુણુર્ધ ઇઉમત્યો,
આવરણમંતરાચો, ઇઉમત્યો ચરમસમયંમિ. ૮૨
- દેવગર્ધસહગયાઓ, દુયરમસમયંભવિઅંમિ ખીઅંતિ,
સવિવાગેઅરનામા, નીઆગોઅંપિ તત્યેવ. ૮૩
- અન્નયર વેઅણીઅં, માણુઆઉઅ-મુચ્ચગોઅ-નવનામે,
વેઅેઘ અન્નેગિજિણો, ઉક્રકોસજહન્નમિક્કારા. ૮૪
- માણુઅગર્ધ જ્ઞર્ધ તસ ખાયરં ચ, પજ્જતસુભગમાર્ધજ્જં,
જસકિત્તી તિત્થયરં, નામસ્સ હવંતિ નવ એઆ. ૮૫
- તચ્ચાણુપુવ્વિસહિઆ, તેરમ ભવસિદ્ધિઅસ્સ ચરમંમિ,
સંતંસગમુક્કેસં, જહન્નયં ખારસ હવંતિ. ૮૬
- માણુઅગર્ધસહગયાઓ, ભવખિત્તવિવાગ-જિઅવિવાગાઓ,
વેઅણિઅન્નયરુચ્ચં, ચરમ-સમયંમિ ખીઅંતિ. ૮૭
- અહસુર્ધઅસયલજગસિહર-મરુઅનિરુવમસહાવસિદ્ધિસુહં,
અનિહણુમન્વાખાહં. તિરયાણુસારં આણુહવંતિ. ૮૮
- ઠુરહિગમ-નિઉણુ-પરમતથ-રુર્ધરખહુલંગદિદ્ઠવાયાઓ,
અતથા આણુસરિઅન્વા, ખંધોદંયસંતકમ્માણું, ૮૯
- જ્ઞે જતથ અપહિપુન્ને, અતથો અખ્ખાગમેણુ ખદ્ધોત્તિ,
તં ખમિઉણુ ખહુસુઆ, પૂરેઉણું પરિકહંતુ. ૯૦
- ગાહગ્ગં સયરીએ, ચંદમહત્તર-મયાણુસારીએ,
ટીગાઘ-નિઅમિઆણું, એગૂણા હોર્ધ નઉર્ધઓ. ૯૧

શ્રી બૃહત્ સંપ્રહણી પ્રકરણ મૂલ.

- નમિઉં અરિહંતાઈ, ઠિઈ ભવણો-ગાહણા ય પત્તેયં,
સુર-નારયાણુ વુચ્છં, નર તિરિયાણં વિણુ ભવણં. ૧
- ઉવવાય-ચવણુ-વિરહં, સંખં ધગ-સમધયં ગમા-ગમણે,
દસ વાસ સહસ્સાઈ, ભવણુવધણં જહન ઠિઈ. ૨
- ચમર ખલિ સાર-મહિઅં, તદેવીણું તુ તિન્નિ ચત્તારિ,
પલિયાઈ સઠ્ઠાઈ, સેસાણું નવનિકાયાણું. ૩
- દાહિણુ દિવઠું પલિયં, ઉત્તરચો હુન્તિ દુન્નિ દેસૂણા,
તદેવીણુ-મદ્દ પલિયં, દેસૂણું આઉ-મુક્કોસં. ૪
- વંતરિયાણુ જહનં, દસ વાસ સહસ્સ પલિય-મુક્કોસં,
દેવીણં પલિયદ્દં, પલિયં અહિયં સસિ-રવીણં. ૫
- લક્ષ્મેણુ સહસ્સેણુ ય, વાસાણુ ગહાણુ પલિય-મેએસિ,
ઠિઈ અદ્દં દેવીણં, કમેણુ નક્ખત તારાણં. ૬
- પલિયદ્દં ચઉભાગો, ચઉ અડ ભાગાહિગાઉ દેવીણં,
ચઉ જુઅલે ચઉભાગો, જહન-મડ ભાગ પંચમએ. ૭
- દો સાહિ સત્ત સાહિય, દસ ચઉદસ સત્તર અયર જા સુક્કો,
ધક્કિક્ક-મહિય-મિત્તો, જા ધગતીસુવરિ ગેવિજ્જે. ૮
- તિત્તીસ-ણુત્તરેસુ, સોહમ્માઈસુ ધમા ઠિઈ જિદ્દા,
સોહમ્મે ધસાણે, જહન ઠિઈ પલિય-મહિયં ચ. ૯
- દો સાહિ સત્ત દસ ચઉદસ, સત્તર અયરાઈ જા સહસ્સારો,
તેપ્પરચો ધક્કિક્કં, અહિયં જાણુત્તર-ચઉક્કે. ૧૦
- ધગતીસ સાગરાઈ, સંવદ્દે પુણુ જહન ઠિઈ નત્થિ,
પરિગહિયાણિ-યરાણિ ય, સોહમ્મી-સાણુ દેવીણં. ૧૧

- પલિયં અહિયં ચ કમા, ઠિંધ જહન્ના ધમ્મો ય ઉક્કોસા,
પલિયાઈ સત્ત પન્નાસ, તહુ ય નવ પંચવન્ના ય. ૧૨
- પણુ છ ચઉ ચઉ અદ્દઠ ય, કમેણુ પત્તેય-મગ્ગમહિસીઓ,
અસુર નાગાઈ વંતર, જોઈસ કપ્પ દુગિંદાણં. ૧૩
- હુસુ તેરસ હુસુ ખારસ, છ પણુ ચઉ ચઉ દુગે દુગે ય ચઉ,
ગેવિન્નજ-ણુત્તરે દસ, ગિસદ્દિઠ પયરા ઉવરિ દોઓ. ૧૪
- સોહમુક્કોસ ઠિંધ, નિય પયર વિહત્ત ઇન્ધિય સંગુણિઓ,
પયરુક્કોસ ઠિંધઓ, સંવત્થ જહન્નઓ પલિયં. ૧૫
- સુરકપ્પઠિંધ વિસેસો, સગ પયર વિહત્ત ઇન્ધિય સંગુણિઓ,
હિઠિદ્ધ ઠિંધ સહિઓ, ઇન્ધિય પયરંમિ ઉક્કોસા. ૧૬
- કપ્પસ્સ અંતપયરે, નિય કપ્પ-વડિંસયા વિમાણુઓ,
ઈદ નિવાસા તેસિં, ચઉદિસિ લોગપાલાણં. ૧૭
- સોમ જમાણં સતિભાગ, પલિય વરણુસ્સ હુન્નિ દેસૂણા,
વેસમણે દો પલિયા, એસ ઠિંધ લોગપાલાણં. ૧૮
- અસુરા નાગ સુવન્નાં, વિન્નણુ અગ્ગી ય દ્વીવ ઉદ્દહી અ,
દિસિ પવણુ થણિય દસવિહ, ભવણુવર્ધ તેસુ દુદ્ધ ઈંદા. ૧૯
- ચમંરે બલી અ ધરણે, ભૂયાણંદે ય વેણુદેવે ય,
તત્તો ય વેણુદાલી, હરિકંતે હરિસ્સહે એવ. ૨૦
- અગ્ગિસિહ અગ્ગિમાણુવ, પુન્ન-વિસિદ્ધે તહેવ જલકંતે,
જલપહ તહુ અમિઅગઈ, મિયવાહણુ દાહિણુત્તરઓ. ૨૧
- વેલંખે ય પભંજણુ, ઘોસ મહાઘોસ એસિ-મન્નયરો,
જંબુદીવં છત્તં, મેરું દંડં પહુ કાઉં. ૨૨
- ચઉત્તીસા ચઉચત્તા, અદ્દઠત્તીસા ય ચત્ત પંચણ્હં,
પન્ના ચત્તા કમસો, લક્ખા ભવણુણુ દાહિણુઓ. ૨૩

- ચઉં ચઉ લક્ષ્મ વિહૂણા, તાવધ્યા એવ ઉત્તર દિસાએ,
સંવેવિ સત્તકોડી, ખાવત્તરિ હુન્તિ લક્ષ્મા ય. ૨૪
- ચયાણાએ હિરેહુવરિ, જોયણ સહસ્સં વિમુત્તં તે ભવણા,
જંખુદીવ સમા તહ, સંખ-મસંખિજ્જ વિત્થારા. ૨૫
- ચુડામણિ ક્ષણિ ગરુડે, વજ્રે તહ કલસ સીહ અસ્સે ય,
ગય મયર વદ્ધમાણે, અસુરાઈણં મુણ્ણુ સિંધે. ૨૬
- અસુરા કાલા નાગુ દહિ, પંડુરા તહ સુવન્ન દિસિ થણિયા;
કણ્ણુગાલ વિજ્જુ સિહિ દીવ, અરૂણા વાઝિ પિયંશુ નિલા. ૨૭
- અસુરાણુ વત્થ રત્તા, નાગો દહિ વિજ્જુ દીવ સિહિ નીલા,
દિસિ થણિય સુવન્નાણં, ધવલા વાઉણુ સંઝ-રૂઈ. ૨૮
- ચઉ-સદ્દિઠં સદ્દિઠં અસુરે, છન્ન સહસ્સાઈં ધરણુમાઈણં,
સામાણિયા ઇમેસિં, ચઉગુણા આયરક્ષ્મા ય. ૨૯
- ચયાણાએ પઠમ જોયણુ, સહસ્સે હિરેહુવરિ સય સય વિહૂણે,
વંતનિયાણં રમ્મા, ભોમા નયરા અસંખિજ્જા. ૩૦
- આહિં વદ્દા અંતો, ચઉરંસા અહો ય કણિણુઆયારા,
ભવણુવઈણં તહ વંતરાણુ, ઇદ્ધ ભવણાઓ નાયવ્વા. ૩૧
- તહિં દેવા વંતરિયા, વર તરુણી ગીય વાઈય રવેણં,
નિચ્ચં સુહિયા પસુઈયા, ગયં પિ કાલં ન યાણંતિ. ૩૨
- તે જંખુદીવ ભારહ, વિદ્દેહ સમ ગુરૂ જહન્ન મન્નિઝમગા,
વંતર પુણુ અદ્દહવિહા, પિસાય ભૂયા તહા જક્ષ્મા. ૩૩
- રક્ષ્મસ કિંનર કપુરિસા, મહોરગા અદ્દઠમા ય ગંધવ્વા,
દાહિણુત્તર ભેયા, સોલસ તેસિં ઇમે ઇદ્ધા. ૩૪
- કાલે ય મહાકાલે, સુરુવ પડિરુવ પુન્નભદે ય,
તહ એવ માણિભદે, ભીમે ય તહા મહાભીમે. ૩૫

- કિંનર કિંપુરિસે સખપુરિસા, મહાપુરિસ તહય અઘકાયે,
મહાકાય ગીયરઈ, ગીયજસે હુન્નિ હુન્નિ કમા. ૩૬
- ચિંધં કલંબ સુલસે, વડ ખટંગે અસોગ ચંપયએ,
નાગે તુંબરૂ અ ઝએ, ખટંગ વિવન્નિજયા રૂખા. ૩૭
- જરૂખ પિસાય મહોરગ, ગંધવ્વા સામ કિંનરા નીલા,
રૂખસ કિંપુરિસા વિય, ધવલા ભૂયા પુણે કાલા. ૩૮
- અણુપન્ની પણુપન્ની, ઇસિવાઈ ભૂયવાઈ એ એવ,
કંદીય મહાકંદી, કોહંડે એવ પયંગે ય. ૩૯
- ઈય પઠમ નેયણુ સએ, રયણુએ અટ્ટ વંતરા અવરે,
તેસુ ઇહ સોલસિંદા, રુયગ અહો દાહિણુત્તરઓ. ૪૦
- સંનિહિએ સામાણે, ધાઈ વિહાએ ઇસીય ઇસીવાલે,
ઇસર મહેસરે વિય, હવઈ સુવચ્છે વિસાલે ય. ૪૧
- હાસે હાસરઈ વિય, સેએ ય ભવે તહા મહાસેએ,
પયંગે પયંગવઈ વિય, સોલસ ઇંદાણુ નામાઈ. ૪૨
- સામાણિયાણુ ચઉરો, સહસ્સ સોલસ ય આયરૂખાણં,
યત્તયં સંવેસિં, વંતરવઈ સસિ રવીણં ચ. ૪૩
- ઈંદ સમ તાયતીસા, પરિસતિયા રૂખ દોગપાલા ય,
અણિય પઈના અભિઓગા,
કિષ્કિંભસં દસ ભવણુ વેમાણી. ૪૪
- ગંધવ્વ નટ્ટ હય ગય, રહ ભડ અણિયાણિ સંવ ઇંદાણં,
વેમાણિયાણુ વસહા, મહિસા ય અહોનિવાસીણં. ૪૫
- તિત્તીસ તાયતીસા, પરિસતિયા દોગપાલ ચત્તારિ,
અણિઆણિ સત્ત સંત્તય, અણિયાહિવ સંવઈંદાણં. ૪૬

નવરં વંતર જોઈસ, ઇંદાણુ ન હુન્તિ દોગપાલાઓ,
 તાયતીસ-લિહાણુ, તિયસા વિ ચ તેસિ ન હુ હુન્તિ. ૪૭
 સમભૂતલાઓ અદેઠહિં, દસૂણુ જોયણુ સચેહિં આરખલ,
 ઉવરિ દસુત્તર જોયણુ, સચંમિ ચિદ્દંતિ જોઈસિયા. ૪૮
 તત્થ રવી દસ જોયણુ, અસીઈ તદુવરિં સસીય રિક્ખેસુ,
 અહ ભરણિ સાઈ ઉવરિં, બહિં મૂલો સિંતરે અલિઈ. ૪૯
 તાર રવી ચંદ રિક્ખા, બુહ સુક્કા જીવ મંગલ સણિયા,
 સગ સચ નૂંય દસ અસિઈ,
 ચઉ ચઉ કમેસો તિયા ચઉસુ. ૫૦
 ઇક્કારસ જોયણુ સચ, ઇંગવીસિક્કાર સાહિયા કમેસો,
 મેરુ અલોગા-ખાહં, જોઈસ ચક્કં ચરઈ ઠાઈ. ૫૧
 અદ્દ કંવિદ્દાંગારા, કલિહમયા રમ્મ જોઈસ-વિમાણુ,
 વંતર નયરેહિંતો, સંખિજ્જ ગુણુ ઇમે હુન્તિ. ૫૨
 તાઈ વિમાણુઈ પુણુ, સંવાઈ હુન્તિ કલિહ-મયાઈ,
 દગ-કલિહ મયા પુણુ, લવણુ જે જોઈસ વિમાણુ. ૫૩
 જોયણિ-ગંસદિઠ ભાગા, છપ્પન્ન અડયાલ ગાઉ હુ ઇંગ-દ્દં,
 ચંદાઈ વિમાણુ-યામ, વિત્થઠા અદ્દ-સુચ્ચત્તં. ૫૪
 પણુયાલ લંકખ જોયણુ, નર-ખિત્તં તત્થિમે સયા ભમિરા,
 નરખિત્તાઉ બહિં પુણુ, અદ્દ-પમાણુ ઠિઆ નિચ્ચં. ૫૫
 સસિ રવિ ગહ નક્ખત્તા, તારાઓ હુન્તિ જહુત્તરં સિગ્ધા,
 વિવરીયા ઉ મહરિઠઅ, વિમાણુ-વહગા કમેણુ-સિં. ૫૬
 સોલસ સોલસ અડ ચઉ, દો સુર સહસ્સા પુરઓ દાહિણુઓ,
 પચ્ચિમ ઉત્તર સીહા, હત્થી વસહા હયા કમેસો. ૫૭
 ગહ અટ્ટાસી નક્ખત્ત, અડવીસં તાર કોડિ-કોડીણુ,
 છાસદિઠ સહસ્સ નવસચ, પણુહત્તરિ એગ સસિ સિન્નં. ૫૮

- કોડા કોડી સન્ન-તરં તુ, મન્નન્તિ ખિત્ત-થોવતયા,
કેઈ અન્ને ઉસ્સે-હંશુલ-માણેણુ તારાણાં. ૫૬
- કિણ્ણહં રાહુ વિમાણાં, નિચ્ચં ચંદ્રેણુ હોઈ અવિરહિયં,
ચઉરંશુલ-મખ્ખત્તં, હિદ્ધં ચંદસ્સ તં ચરધં. ૬૦
- તારસ્સ ય તારસ્સ ય, જંબુદીવંમિ અંતરં શુરયં,
ખારસ જોયણુ સહસ્સા, હુન્નિ સયા ચેવ ખાયાલા. ૬૧
- નિસઠો ય નીલવંતો, ચત્તારિ સય ઉચ્ચ પંચ સય કૂડા,
અદ્ધં ઉવરિં રિક્ખા, ચરંતિ ઉલય-દ્ધં ખાહાએ. ૬૨
- છાવદ્ધં હુન્નિ સયા, જહલ્લ-મેયં તુ હોઈ વાધાએ,
નિન્વાધાએ શુરુ લહુ, દો ગાઉ ય ધણુ સયા પંચ. ૬૩
- માણુસ-નગાએ ખાહિં, ચંદા સૂરસ્સ સૂર ચંદસ્સ,
જોયણુ સહસ્સ પન્નાસ, જુણુગા અંતરં દિદ્ધં. ૬૪
- સસિ સસિ રવિ રવિ સાહિય, જોયણુ લક્ખેણુ અંતરં હોઈ,
રવિ અંતરિયા સસિણો, સસિ અંતરિયા રવિ દિત્તા. ૬૫
- અહિયા ઉ માણુસુત્તરઓ, ચંદા સૂરા અવરિઠ-ઉન્નજોયા,
ચંદા અભિઈ-જુત્તા, સૂરા પુણુ હુન્તિ પુસ્સેહિં. ૬૬
- ઉદ્ધાર સાગર હુગે, સડ્ઢે સમએહિં તુલ્લ દીવુદ્ધિ,
હુણુણા હુણુણ પવિત્થર, વલયાગારા પઠમ વજ્જં. ૬૭
- પઠમો જોયણુ લક્ખં, વદ્ધો તં વેઢિઉં ઠિઆ સેસા,
પઠમો જંબુદીવો, સયંભૂરમણોદ્ધી ચરમો. ૬૮
- જંબુ ધાયઈ પુદ્ધર, વારુણીવર ખીર ઘય ખોય નંદીસરા,
અરુણુ-રણુવાય કુંડલ, સંખ રુયગ ભુયગ કુસ કુંચા. ૬૯
- પઠમે લવણો જલહી, ખીએ કાલોય પુદ્ધરાર્ધસુ,
દીવેસુ હુન્તિ જલહી, દીવ-સમાણેહિં નામેહિં. ૭૦

આભરણુ વત્ય ગંધે, ઉપ્પલ તિલએ ચ પઉમ નિહિ રચણે,
વાસહર દહ નઈઓ, વિજયા વક્ષખાર કખિંદા. ૭૧

કુર મંદર આવાસા, ફૂડા નક્ષત્ર ચંદ સૂરા ચ,
અન્નેવિ એવમાઈ, પસત્ય-વત્થુણુ જે નામા. ૭૨

તન્નામા દીવુદહી, તિપડોયાયાર હુન્તિ અરુણાઈ,
જંખૂ-લવણાઈયા, પત્તેયં તે અસંખિજ્જ. ૭૩

તાણાં-તિમ સૂરવરા-વલાસ જલહી પરંતુ ઇક્કિલ્લા,
દેવે નાગે જક્ષમે, ભૂએ ચ સયંભૂરમણે ચ. ૭૪

વારુણીવર ખીરવરો, ઘયવર લવણો ચ હુન્તિ ભિન્નરસા,
કાલોય પુક્ષરો-દહિ, સયંભૂરમણો ચ ઉદ્દગરસા. ૭૫

ઇક્ષુરસ સેસ જલહી, લવણે કાલોએ ચરિમિ ખહુમચ્છા,
પણુ સગં દસ જોયણુ સય, તણુ કમા થોવ સેસેસુ. ૭૬

દો સસિ દો રવિ પંઠમે, દુગુણા લવણાંમિ ધાયઈ સંડે,
આરસ સસિ આરસ રવિ, તપ્પલિઈ નિદિદ્ઠ સસિરવિણો. ૭૭

તિગુણા પુવ્વિલ્લ જુયા, અણાંતરા-ણાંતરંમિ ખિત્તંમિ,
કાલોએ ખાયાલા, ખિસત્તરી પુક્ષરહંમિ. ૭૮

દો સસિ દો રવિપંતી, એગંતરિયા છસદ્દિઠ સંખાયા,
મેરું પચાહિણાંતા, માણુસ-ખિત્તે પરિઅડન્તિ. ૭૯

એવં ગહાઈણો વિ હુ, નવરં ધુવ પાસવત્તિણો તારા,
તં ચિય પચાહિણાંતા, તત્થેવ સયા પરિભમન્તિ. ૮૦

પન્નરસ ચુલસી ઇ સયં,
ઇહ સસિ-રવિ મંડલાઈ તદ્દિખતં,
જોયણુ પણુ-સય દસહિય, ભાગા અડયાલ ઇગસદ્દેઠા. ૮૧

તીસિ-ગસદ્દેઠા અઉરો, ઇગ ઇગસદ્દેઠસ સત્ત ભઈયસ્સ,
ચણુતીસં ચ હુ જોયણુ, સસિ-રવિણો મંડલ-તરયં. ૮૨

મંડલ દસગં લવણે, પણગં નિસઠંમિ હોઈ ચંદસ્સ,
મંડલ-અંતર-માણં, જાણ પમાણં પુરા કહિયં. ૮૩

પણસદ્દી નિસઠંમિ ય, હુન્નિ ય બાહા હુજેયણં-તરિયા,
ધણુવીસં તુ સયં, સૂરસ્સ ય મંડલા લવણે. ૮૪

સસિ-રવિણો લવણંમિ ય, જોયણ સય તિન્નિ તીસ અહિયાઈ,
અસીયં તુ જોયણ સયં, જંબુદીવંમિ પવિસન્તિ. ૮૫

ગહ રિક્ખ તાર સંખં, જત્થે-અછસિ નાઉ મુદ્દહિ-દીવે વા,
તસ્સસિહિ એગ-સસિણો, ગુણ સંખં હોઈ સંવગ્ગં. ૮૬

બત્તીસ-દ્દાવીસા, બારસ અઠ અઉ વિમાણુ લક્ખાઈ,
પન્નાસ અત્ત ઇં સહસ્સ, કમેણુ સોહમ્માઈસુ. ૮૭

હુસુ સયઅઉ હુસુ સય-તિગ, મિગારસહિ યં સયં તિગે હિદ્દા,
મજ્જે સત્તુત્તર-સય, મુવરિ તિગે સય-મુવરિ પંચ. ૮૮

ચુલસીઈ લક્ખ સત્તાણુવઈ, સહસ્સા વિમાણુ તેવીસં,
સંવગ્ગ મુઠ્ઠ લોગંમિ, ઇદિયા ણિસાર્દ્ધ પયરેસુ. ૮૯

અઉ દિસિ અઉ પંતીઓ, બાસદિઠ વિમાણિયા પઠમ પયરે,
ઉવરિ ઇક્કિલ્લ હીણા, આણુત્તરે જાવ ઇક્કિલ્લં. ૯૦

ઇંદય વટ્ટા પંતીસુ, તો કમસો તંસ અઉરંસા વટ્ટા,
વિવિહા પુખ્કવકિન્ના, તયંતરે મુત્તું પુવ્વ-દિસિં. ૯૧

એગં દેવે-દીવે, હુવે ય નાગોદહીસુ બોધવે,
અત્તારિ જક્ખ-દીવે, ભૂય-સમુદેસુ અદ્દેવ. ૯૨

સોલસ સયંભૂરમણે, દીવેસુ પધદિઠયા ય સુરલવણા,
ધગંતીસં અ વિમાણા, સયંભૂરમણે સમુદે ય. ૯૩

વટ્ટં વટ્ટસ્સુવરિં, તંસં તંસસ્સ ઉવરિમં હોઈ,
અઉરંસે અઉરંસં, ઉદ્ધં તુ વિમાણુ સેદીઓ. ૯૪

- સન્વે વદ-વિમાણા, એગ-હુવારા હવન્તિ નાયન્વા,
તિન્નિ ય તંસ વિમાણે, ચત્તારિ ય હુન્તિ ચઉરંસે. ૯૫
- પાગાર-પરિક્ષિત્તા, વદવિમાણા હવન્તિ સન્વેવિ,
ચઉરંસ વિમાણાણં, ચઉદ્ધિસિં વેધયા હોઈ. ૯૬
- જત્તો વદ વિમાણા, તત્તો તંસસ્સ વેધયા હોઈ,
પાગારો યોધન્વો, અવસેસેસું તુ પાસેસુ. ૯૭
- આવલિય-વિમાણાણં, અંતરં નિયમસો અસંખિન્નજં,
સંખિન્નજ-મસંખિન્નજં, લણિયં પુપ્ફાવકિન્નાણં. ૯૮
- અન્નચંત-સુરહિ ગંધા, કાસે નવણીય-મઉય સુહકાસા,
નિચ્ચુજ્જેયા રમ્મા, સયં પહાં તે વિરાયંતિ. ૯૯
- જે દક્ષિણેણુ ઇંદા, દાહિણુઓ આવલી મુણેયન્વા,
જે પુણુ ઉત્તર ઇંદા, ઉત્તરઓ આવલી મુણે તેસિં. ૧૦૦
- પુન્વેણુ પચ્છિમેણુ ય, સામન્ના આવલી મુણેયન્વા,
જે પુણુ વદ વિમાણા, મન્નિજ્જલા દાહિણુલાણં. ૧૦૧
- પુન્વેણુ પચ્છિમેણુ ય, જે વદા તે વિ દાહિણિલ્લસ્સ,
તંસ ચઉરંસગા પુણુ, સામન્ના હુન્તિ દુણ્હં પિ. ૧૦૨
- પઠમં-તિમ પયરાવલિ, વિમાણુ મુહ ભૂમિ તસ્સમાસજ્જં,
પયર ગુણુ-મિદ્ધ કપ્પે, સન્વગ્ગં પુપ્ફકિન્નિયરે. ૧૦૩
- ઈગદિસિ-પંતિ વિમાણા, તિવિલત્તા તંસ ચઉરંસા વદા,
તંસેસુ સેસ-મેગં, ખિવ સેસ દુગસ્સ ઇચ્છિક્કં. ૧૦૪
- તંસેસુ ચઉરંસેસુ ય, તો રાસિ તિગંપિ ચઉગુણું કાઉં,
વદેસુ ઇંદયં ખિવ, પયર ઘણું મીલિયં કપ્પે. ૧૦૫
- સત્ત-સય સત્તવીસા, ચત્તારિ સયા ય હુન્તિ ચઉનઉયા,
ચત્તારિ ય છાસીયા, સોહમ્મે હુન્તિ વદાઈ. ૧૦૬

એમેવ ય ઇસાણે, નવરં વટાણ હોઈ નાણતં;
દો સય અદ્રંતીસા, સેસા જહ ચેવ સોહરમે. ૧૦૭

પુન્વા-વરા છ લંસા, તંસા પુણ દાહિણુતરા બજા,
અખિલન્ટર ચઉરંસા, સંવા-વિ ય કણહરાઈઓ. ૧૦૮
ચુલસી અસિઈ ખાવત્તરિ, સત્તરિ સદ્રી ય પદ ચત્તાલા,
તુલ્લ સુર તીસ વીસા,

દસ સહસ્સ આચરફળ ચઉશુણિયા. ૧૦૯
કપ્પેસુ ય મિય મહિસો, વરાહ સીહા ય છગલ સાલૂરા,
હય ગય ભુયંગ બગ્ગી, વસહા વિડિમાઈ ચિંધાઈ. ૧૧૦
હસુ તિસુ તિસુ કપ્પેસુ,

ઘણુદહિ ઘણુવાય તદ્દભયં ચ કમા,
સુર-ભવણ-પઈદ્રઠાણં, આગાસ પઈદ્રિઠયા ઉવરિં. ૧૧૧
સત્તાવીસ સયાઈ, પુઠવિ-પિંડો વિમાણુ-ઉચ્ચતં,
પંચ સયા કપ્પ હુગે, પઠમે તત્તોય ઇચ્છિછં. ૧૧૨

હાયઈ પુઠવીસુ સયં, વડ્ડઈ ભવણેસુ હ હ હ કપ્પેસુ,
ચઉગે નવગે પણુગે, તહેવ જા-ણુત્તરેસુ ભવે. ૧૧૩
ઈગવીસ સયા પુઠવી, વિમાણુ-મિચ્છારસેવ ય સયાઈ,
બત્તીસ જોયણુ સયા, મિલિયા સંવત્થ નાયન્વા. ૧૧૪
પણુ ચઉ તિ હુ વદ્ધ વિમાણુ,

સધયે હસુ હસુ ય જા સહસ્સારો,
ઉવરિ સિય ભવણુ વંતર, જોઈસિયાણુ વિવિહ વદ્ધા. ૧૧૫
રવિણો ઉદય-ત્થંતર, ચઉ નવઈ સહસ્સ પણુ સય છવીસા,
ખાયાલ સદ્રિઠ ભાગા, કચ્છ-સંકંતિ દિયહંમિ. ૧૧૬
એયંમિ પુણો શુણિએ, તિ પંચ સગ નવ ય હોઈ કમ માણુ,
તિશુણંમિ ય દો લક્ખાં, તેસીઈ સહસ્સ પંચ સયા. ૧૧૭

અસીધ છ સદિઠ ભાગા, જોયણુ ચંઉ લક્ષ્મ ણિસત્તરિ
 સહસ્સા, ૧૧૮
 છન્ન સયા તેત્તીસા, તીસ કલા પન્ન ગુણિયંમિ. ૧૧૯
 સત્ત ગુણે છ લક્ષ્મ, ઇગસદિઠ સહસ્સ છ સય છાસીયા,
 ચંઉપન્ન કલા તહ નવ, ગુણંમિ અહલક્ષ્મ સઠ્ઠાઓ. ૧૧૯
 સત્તસયા ચત્તાલા, અદ્દઠારસ કલા ય ઇય કમા ચંઉરો,
 ચંડા ચવલા જયણા, વેગા ય તહા ગઈ ચંઉરો. ૧૨૦
 ઇત્થ ય ગઈ ચંઉત્થિં, જયણયરિં નામ કેઈ મન્નંતિ,
 એહિં કમેહિ-મિમાહિં, ગઈહિં ચંઉરો સુરા કમસો. ૧૨૧
 વિક્ષંભં આયામં, પરિહિં અખિભંતરં ચ ખાહિરિયં,
 જુગવં મિણ્ણંતિ છમ્માસ, જાવ ન તહાવિ તે પારં. ૧૨૨
 પાવંતિ વિમાણાણું, કેસિં પિહુ અહવ તિગુણયાઈએ,
 કમ ચંઉગે પત્તેયં, ચંડાઈ ગઈ ઉ જોઈજ્જા. ૧૨૩
 તિગુણેણુ કપ્પ ચંઉગે, પન્ન ગુણેણું તુ અદ્દઠસુ મુણિજ્જા,
 ગેવિજ્જે સત્ત ગુણેણું, નવ ગુણે-ણુત્તર ચંઉલ્લે. ૧૨૪
 પઠમ પયરંમિ પઠમે, કપ્પે ઉડુ નામ ઇદ્દય વિમાણું,
 પણુયાલ લક્ષ્મ જોયણુ, લક્ષ્મં સન્વુવરિ સન્વદ્દઠં. ૧૨૫
 ઉડુ ચંદ રયય વગ્ગુ, વીરિય વરુણે તહેવ આણુદે,
 અંભે કંચણુ રુઈરે, ચંદ અરુણે ય વરુણે ય. ૧૨૬
 વેરૂલિય રુયગ રુઈરે, અંકે કલિહે તહેવ તવણિજ્જે,
 મેહે અગ્ગ હલિદે, નલિણે તહ લોહિયક્ખે ય. ૧૨૭
 વઈરે અંજણુ વરમાલ, રિદ્ધ દેવે ય સોમ મંગલએ,
 અલભદે ચલ્લ ગયા, સોવત્થિય ણુદ્ધિયાવત્તે. ૧૨૮

આભંકરે ય ગિદ્ધી, કેળિંગરુલે ય હોઈ બોધવે,
 બંભે બંભહિએ પુણુ, બંભુત્તર લંતએ ચેવ. ૧૨૬
 મહસુદ્ધ સહસ્સારે, આણુય તહ પાણુએ ય બોધવે,
 પુષ્કે-લંકાર આરણુ, તહા વિય અન્યુએ ચેવ. ૧૩૦
 સુદંસણુ સુપડિબદ્ધે, મણોરમે ચેવ હોઈ પદમ તિગે,
 તત્તો ય સંવલદે, વિસાલએ સુમણે ચેવ. ૧૩૧
 સોમણસે પીઈકરે, આઈએ ચેવ હોઈ તઈય તિગે,
 સંવદ્ધસિદ્ધિ નામે, ઈંદિયા એવ બાસદ્ધી. ૧૩૨
 પણુયાલીસં લક્ષ્મી, સીમંતય માણુસં ઉડુ સિવં ચ,
 અપયદ્ધાણુ સંવદ્ધ, જંબૂદીવો ઈમં લક્ષ્મં. ૧૩૩
 અહ ભાગા સગ પુઠવીસુ, રજ્જુ ઇચ્છિક્ક તહેવ સોહમ્મે,
 માર્હિદ લંત સહસ્સાર, અન્યુઅ ગેવિજ્જ લોગંતે. ૧૩૪
 સમ્મત્ત ચરણુ સહિયા, સંવં લોગં કુસે નિરવસેસં,
 સત્ત ય ચઉદસ ભાએ, પંચ ય સુય દેસ વિરઈએ. ૧૩૫
 ભવણુ વણુ જોઈ સોહમ્મી, સાણુ સત્ત હત્થ તણુ-માણુ,
 હ હ હ ચઉદ્ધે ગેવિજ્જ-ણુત્તરે હાણિ ઇચ્છિક્કં. ૧૩૬
 કપ્પ હગ હ હ હ ચઉગે, નવગે પણુગે ય જિદ્ધ-ઈઈ અચરા,
 દો સત્ત ચઉદ-દ્ધારસ, બાવીસિગતીસ તિત્તીસા. ૧૩૭
 વિવરે તાણિ કૂકુણે, ઇચ્છારસગા ઉ પાડિએ સેસા;
 હત્થિચ્છારસ ભાગા, અચરે અચરે સમહિયંમિ. ૧૩૮
 ચય પુંવ સરીરાઓ, કમેણુ ઇણુત્તરાઈ પુરૂદીએ,
 એવં ઈઈ વિસેસા, સણુકુમારાઈ તણુ-માણુ. ૧૩૯
 ભવ ધારણિજ્જ એસા, ઉત્તર વેઉવિ જોયણુ લક્ષ્મં,
 ગેવિજ્જ-ણુત્તરેસુ, ઉત્તર વેઉવિયા નત્થિ. ૧૪૦

સાહાવિય વેઉવિય, તણુ જહન્નો કમેણુ પોરંભે,
 અંગુલ અસંખ ભાગો, અંગુલ સંખિજા ભાગોય. ૧૪૧
 સામન્નેણુ અઉવિહ, સુરેસુ ખારસ મુહુત ઉઘોસા,
 ઉવવાય વિરહકાલો, અહ ભવણાઈસુ પત્તેયં. ૧૪૨
 ભવણુ વણુ જોઈ સોહમ્મી, - સાણેસુ મુહુત અઉવીસં,
 તો નવદિણુ વીસ મુહુ, ખારસ દિણુ દસ મુહુતાય. ૧૪૩
 ખાવીસ સરૂઠ દિયહા, પણુયાલ અસીઈ દિણુ સયં તત્તો;
 સંખિજા હસુ માસા; હસુ વાસા તિસુ તિગેસુ કમા. ૧૪૪
 વાસાણુ સયા સહરસા, લક્ષ્મ તહ અઉસુ વિજયમાઈસું,
 પલિયા અસંખ ભાગો, સંવદ્રેઠે સંખભાગો ય. ૧૪૫
 સંવેસિંપિ જહન્નો, સમઓ એમેવ અવણુ વિરહો વિ,
 ઇગ હુ તિ સંખ-મસંખા, ઇગ સમઓ હુન્તિ ય અવંતિ. ૧૪૬
 નર પંચિદિય તિરિયા-ણુપત્તી સુરભવે પજાતાણુ,
 અજાવસાય વિસેસા, તેસિં ગઈ તારતમ્મં તુ. ૧૪૭
 નર તિરિ અસંખ જીવી, સંવે નિયમેણુ જંતિ દેવેસુ,
 નિય આઉય સમ હીણા, - ઉઓસુ ઇસાણુ અંતેસુ. ૧૪૮
 જંતિ સમુચ્છિમ તિરિયા, ભવણુ-વણેસુ ન જોઈમાઈસુ,
 જં તેસિં ઉવવાઓ, પલિયા-સંખંસ આઉસુ. ૧૪૯
 ખાલતવે પડિખદ્દા, ઉઘડરોસા તવેણુ ગારવિયા,
 વેરેણુ ય પડિખદ્દા, મંરિઉં અસુરેસુ જાયંતિ. ૧૫૦
 રજજુગહ વિસ-લક્ષ્મણુ, જલ-જલણુ-પવેસ, તણહ-
 છુહ-હુહઓ,
 ગિરિસિર પડણાઉ મુઆ, સુહલાવા હુન્તિ વંતરિયા. ૧૫૧

તાવસ જા જોઈસિયા, ચરગ પરિવાય બાંલલોગો જા,
 જા સહસ્સારો પાંચિદિ, તિરિય જા અચ્ચુઓ સરૂઠા. ૧૫૨
 જઈ લિંગ મિચ્છ દિદ્દી, ગેવિજા જાવ જાંતિ ઉઝોસ,
 પયમવિ અસદહંતો, સુત્તત્યં મિચ્છદિદ્દીઓ. ૧૫૩
 સુત્તં ગણુહર-રઈયં, પતેયં ખુદ્ધ-રઈયં ચ,
 સુય-કેવલિણા રઈયં, અલિન્ન-દસ-પુવ્વિણા રઈયં. ૧૫૪
 છઉમત્ય સંજયાણું, ઉવવા ઉઝોસઓ અ સંવદ્દે,
 તેસિં સરૂઠાણું પિ ય, જહુન્નઓ હોઈ સોહમ્મે. ૧૫૫
 લંતંમિ ચઉદ પુવ્વિસ્સ, તાવસાઈણુ વંતરેસુ તહા,
 એસિં ઉવવાય વિહિ, નિય કિરિય ઠિયાણુ સંવોવિ. ૧૫૬
 વજ્જરિસહ નારાયં, પઠમં ખીયં ચ રિસહ નારાયં,
 નારાય-મદ્દ નારાયં, કીલિયા તહ ય છેવદ્દં. ૧૫૭
 એએ છ સંઘયણા, રિસહો પદો ય કીલિયા વજ્જં,
 ઉલઓ મદ્દહ બંધો, નારાઓ હોઈ વિન્નેઓ. ૧૫૮
 છ ગણલ તિરિ નરાણું, સમુચ્છિમ પણિદિ વિગલ છેવદ્દં,
 સુર નેરઈયા એગિદિયા ય સંવે અસંઘયણા. ૧૫૯
 છેવદ્દેણું ઉ ગમ્મઈ, ચઉરો જા કપ્પ કીલિયાઈસુ,
 ચઉસુ હ હ કપ્પ પુરૂઠી, પઠમેણું જાવ સિદ્ધી વિ. ૧૬૦
 સમચઉરંસે નંગોહ, સાઈ વામણુ ય ખુજ્જ હુંડે ય,
 જીવાણુ છ સંઠાણા, સંવત્થ સુલકખણું પઠમં. ૧૬૧
 નાહીએ ઉવરિ ખીયં, તઈય-મહો પિદ્ધિ ઉયર ઉર વજ્જં,
 સિર ગીવ પાણિ પાએ, સુલકખણું તં ચઉત્યં તુ. ૧૬૨
 વિવરીયં પંચમગં, સંવત્થ અલકખણું લવે છદ્દં,
 ગણ્ણય નર તિરિય છહા, સુરા સમા હુંડયા સેસા. ૧૬૩

જંતિ સુરાસંખાઉ ચ, ગર્ભસય પન્નજંત મેણુય તિરિએસુ,
 પન્નજંતેસુ ચ ખાયર, ભૂ-દગ-પતેયગ-વણેસુ. ૧૬૪
 તત્થવિ સણુકુમારં, પભિઈ એગિંદિએસુ નો જંતિ,
 આણુય પમુહા ચવિઉં, માણુએસુ એવ ગમ્મન્તિ. ૧૬૫
 દો કપ્પ કાયસેવી, દો દો દો ફરિસ રૂવ સદેહિં,
 ચઉરો મણેણુ-વિરમા, અપ્પ વિયારા આણુંત સુહા. ૧૬૬
 જં ચ કામસુહં દોએ, જં ચ દિવ્વં મહાસુહં,
 વીયરાય-સુહસ્સ ચ, આણુંતભાગં પિ નગ્ધઈ. ૧૬૭
 ઉવવાઓ દેવીણું, કપ્પ દુગં જા પરઓ સહસ્સારા,
 ગમણાગમણું નત્થી, અન્નચુય પરઓ સુરાણુંપિ, ૧૬૮
 તિ પલિય તિ સારતેરસ, સારા કપ્પ દુગ તઈય લંત અહો,
 કિઞ્ચિમસિય ન હુન્તિ ઉવરિં, અન્નચુય પરઓ-ભિઓગાઈ. ૧૬૯
 અપરિગ્ગહ દેવીણું, વિમાણુ લક્ખા છ હુંતિ સોહમ્મે,
 પલિયાઈ સમયાહિય, ઠિઈ જાસિં જાવ દસ પલિયા. ૧૭૦
 તાઓ સણુકુમારા, એવં વરૂદન્તિ પલિય દસગેહિં,
 જા ખંભ સુક્ક આણુય, આરણુ દેવાણુ પન્નાસા. ૧૭૧
 ઈસાણે ચઉ લક્ખા, સાહિય પલિયાઈ સમય અહિય ઠિઈ,
 જાં પન્નર પલિય જાસિં, તાઓ માહિંદ દેવાણું. ૧૭૨
 એ એણુ કમેણુ ભવે, સમયાહિય પલિય દસગ વુડ્ડીએ,
 લંત સહસ્સાર પાણુય, અન્નચુય દેવાણુ પાણુપન્ના. ૧૭૩
 કિણ્હા નીલા કાગિ, તેગિ પમ્હા ચ સુક્ક લેસ્સાઓ,
 ભવણુ વણુ પઠમ ચગિ લેસ, જોઈસ કપ્પ દુગે તેગિ. ૧૭૪
 કપ્પ તિય પમ્હ લેસા, લંતાઈસુ સુક્કલેસ હુન્તિ સુરા,
 કણ્ણગાભ પઉમ કેસર, વન્ના દુસુ તિસુ ઉવરિ ધવલા. ૧૭૫

- દસવાસ સહસ્સાર્થ, જહન-માઉં ધરંતિ જે દેવા,
તેસિં અઉત્યાહારો, સત્તહિં થોવેહિં ઊસાસો. ૧૭૬
- આહિ વાહિ વિમુક્કસ, નીસાસૂસાસ એગગો,
પાણુ સત્ત ઇમો થોવો, સોવિ સત્ત ગુણો લવો. ૧૭૭
- લવ સત્તહત્તરીએ, હોઈ મુહુત્તો ઇમંમિ ઊસાસા;
સગતીસ સય તિહુત્તર, તીસ ગુણા તે અહોરત્તો. ૧૭૮
- લક્ષ્મં તેરસ સહસા, નઉયસયં અયર સંખયા દેવે,
પક્ષેહિં ઊસાસે, વાસ સહસ્સેહિં આહારો. ૧૭૯
- દસવાસ સહસ્સુવરિં, સમયાર્થ જાવ સાગરં ઊણું,
દિવસ મુહુત્ત પુહુત્તા, આહારુસાસ સેસાણું. ૧૮૦
- સરીરેણુ આયાહારો, તયાઈ ક્ષાસેણુ લોમ આહારો,
પક્ષેવાહારો પુણુ, કાવલિઓ હોઈ નાયવો. ૧૮૧
- આયાહારા સંવે, અપજ્જત પજ્જત લોમ આહારો,
સુર નિરય ઇગિંદિ વિણા, સેસા લવત્યા સપક્ષેવા. ૧૮૨
- સચિત્તા-ચિત્તો-ભય, રૂવો આહાર સંવ તિરિયાણું,
સંવ-નરાણું ચ તહા, સુર-નેરધયાણુ અચ્ચિત્તો. ૧૮૩
- આભોગ્ગ-ણાભોગા, સંવેસિં હોઈ લોમ આહારો,
નિમ્મલુ ડ ડ ઈર્પ પરિણમઇ સુરાણુ સમાણુત્તો. ૧૮૪
- તહા નિરંસે નગ્ગોણું, અંતમુહુત્તા સ હોઈ ઉક્કોસો,
પંચિંદિ તિ સંઠાણું, સાહાવિઓ છટ્ટ અટ્ટમઓ. ૧૮૫
- વિગ્ગહ ગઈ-મો ખી, કેવલિણો સમુહયા અજ્ઞેગી ય,
સિદ્ધા ય અણાહારો, સેસા આહારગા જીવા. ૧૮૬
- કેસરિઠ મંસ નહ રોમ, રહિર વસ ચમ્મ મુત્ત પુરિસેહિં,
રહિયા નિમ્મલ દેહા, સુગંધ નીસાસ ગય લેવા. ૧૮૭

અંતમુહુતેષુ ચિય, પન્નજતી તરુણ પુરિસ સકાસા,
 સન્વંગ ભૂસણધરા, અન્નરા નિરુયા સમા દેવા. ૧૮૮
 અણિમિસ નયાણા મણ, કન્નજ સાહણા પુષ્ક દામ અમિલાણા,
 ચરિંગુદેણુ ભૂમિ, ન ઇવન્તિ સુરા જિણા મિતિ. ૧૮૯
 પંચસુ જિણકલ્લાણેસુ, એવ મહરિસિ તવાણુભાવાઓ,
 જન્મંતર નેહેણુ ય, આગચ્છન્તિ સુરા ઇહયં. ૧૯૦
 સંકંતિ દિવ્વ-પેમા, વિસય-પસત્તા-સમત્ત-કત્તવા,
 અણુહીણુ મણુય કન્નજ, નરભવ-મસુહં ન ઇતિ સુરા. ૧૯૧
 ચત્તારિ પંચ જ્ઞેયણુ, સયાઈ ગંધોય મણુય લોગસ્સ,
 ઉડ્ઠં વચ્ચઈ જ્ઞેણુ, ન હુ દેવા-તેણુ આવન્તિ. ૧૯૨
 દોકપ્પ પંઠમ પુઠવિં, દો દો દો જીય તદ્ધયગં ચઉત્થિં,
 ચઉ ઉવરિમ ઓહીઓ, પાસન્તિ પંચમં પુઠવિં. ૧૯૩
 છદ્ધિઠ છ ગેવિન્નજ, સત્તમીયરે અણુત્તર સુરા ઉ,
 કિંચૂણુ લોગનાલિં, અસંખં દીવુદહિ તિરિયં તુ. ૧૯૪
 બહુઅરગં ઉવરિમગા, ઉડ્ઠં સવિમાણુ ચૂલિય ધયાઈ,
 ઊણુદ્ધ સાગરે સંખ, જ્ઞેયણા તપ્પર-મસંખા. ૧૯૫
 પણુવીસ જ્ઞેયણુ લહુ, નારય ભવણુ વણુ જોઈ કપ્પાણુ,
 ગેવિન્નજ-ણુત્તરાણુ ય, જહસંખં ઓહિ આગારા. ૧૯૬
 તપ્પાગારે પલ્લગ, પડહગ જલ્લરિ મુહંગ પુષ્ક જવે,
 તિરિય મણુએસુ ઓહિ, નાણુવિહ સંઠિઓ ભણિઓ. ૧૯૭
 ઉડ્ઠં ભવણુ વણુણુ, બહુગો વેમાણિયાણુ હો ઓહી,
 નારય જોઈસ તિરિયં, નર તિરિયાણુ અણેગવિહો. ૧૯૮
 ઇય દેવાણુ ભણિયં, ઠિઈ પમુહં નારયાણુ વુચ્છામિ,
 ઇગ તિન્નિ સત્ત દસ સત્તર, અયર ખાવીસ તિત્તીસા. ૧૯૯

સત્ત ય પુઠવીસુ ઠિઈ, જિદ્રો-વરિમાઈ હિદ્રો પુઠવીએ,
 હોઈ કમેણુ કણિદ્રો, દસવાસ સહસ્સ પઠમાએ. ૨૦૦
 નવઈ સમ સહસ લક્ષ્મા, પુન્વાણુ કોડી અયર દસ ભાગ,
 ઇક્ષિક્ષ ભાગ વુડ્ડી, જા અયરં તેરસે પયરે. ૨૦૧
 ઈઅ જિદ્રો જહન્ના પુણુ, દસ વાસ સહસ્સ લક્ષ પયર હુગે,
 સેસેસુ ઉવરિ જિદ્રો, અહો કણિદ્રોઈ પઈ પુઠવિં. ૨૦૨
 ઉવરિ ખિઈ ઠિઈ વિસેસો,

સગ પયર વિહત્તુ ઇઅ સંગુણિઓ,
 ઉવરિમ ખિઈ ઠિઈ સહિઓ,

ઇઅિય પયરંમિ ઉક્કોસા. ૨૦૩

અંધણુ ગઈ સંઠાણુ, લેયા વન્ના ય ગંધ રસ ફાસા,
 અગુરે લહુ સદ દસહા, અસુહા વિય પુગલા નિરએ. ૨૦૪
 નરયા દસવિહ વેયણુ, સી ઊસિણ ખુહ પિવાસ કંદૂહિં,
 પરવસ્સં જર દાહં, ભય સોગં ચેવ વેયંતિ. ૨૦૫

સત્તસુ ખિત્તજ વિયણુ, અન્નજ કયાવિ પહરણેહિં વિણુ,
 પહરણુ કયા વિ પંચસુ, તિસુ પરમાહમ્મિય કયાવિ. ૨૦૬
 રયણુપહ સક્કરપહ, વાલુયપહ પંકપહ ય ધૂમપહા,
 તમપહા તમતમપહા, કમેણુ પુઠવીણુ ગોત્તાઈ. ૨૦૭

ઘમ્મા વંસા સેલા, અંજણુ રિદ્રો મઘા ય માઘવઈ,
 નામેહિં પુઠવીઓ, છત્તાઈછત્ત સંઠાણુ. ૨૦૮

અસીય ખત્તીસ અડવીસ, વીસા અદ્રોર સોલ અડસહસા,
 લક્ષ્મુવરિ પુઠવિ પિંડો, ઘણુદહિ ઘણુવાય તણુવાયા. ૨૦૯
 ગયણુ અ પઈદ્રોણુ, વીસ સહસ્સાઈ ઘણુદહિ પિંડો,
 ઘણુતણુ વાયાગાસા, અસંખ જોયણુ જુયા પિંડો. ૨૧૦

નં કુસંતિ અલોગં, ચઉદિસંપિ પુઠવી ચ વલય સંગહિયા,
 ચણાએ વલયાણું, છદ્દ પંચમ જોયાણું સહદં. ૨૧૧
 વિક્ષખંભો ઘણઉદહી, ઘણ તણવાયાણ હોઈ જહસંખં,
 સતિભાગ ગાઉયં, ગાઉયંચ તહ ગાઉય તિભાગો. ૨૧૨
 પઠમ મંહીવલએસું, ખિવિજ્જ એયં કમેણ ખીયાએ,
 હુ તિ ચઉ પંચ છ ગુણું, તઈયાઈસુ તંપિખિવ કમસો. ૨૧૩
 મજ્જે ચિય પુઠવી અહે, ઘણુદહિ પ્રમુહાણ પિંડ પરિમાણું,
 સણિયં તઓ કમેણું, હાયઈ જા વલય પરિમાણું. ૨૧૪
 તીસ પણવીસ પન્નરસ, દસ તિન્નિ પણુણ એગ લક્ષખાઈ,
 પંચ ય.નરયા કમસો, ચુલસી લક્ષખાઈ સત્તસુ વિ. ૨૧૫
 તેરિઝ્ઝારસ નવ સગ, પણુ તિન્નિગ પયર સંવિગુણુવન્ના,
 સીમંતાઈ અપ્પઈ, -ઠાણુંતા ઈદયા મજ્જે. ૨૧૬
 તેહિંતો દિસિ વિદિસિં, વિણિગ્ગયા અદ્દનિરય આવલીયા,
 પઠમે પયરે દિસિ ગુણુ, -વન્ન વિદિસાસુ અડયાલા. ૨૧૭
 ખીયાઈસુ પયરેસુ, ઇગ ઇગ હીણા ઉ હુન્તિ પંતીઓ,
 જા સત્તમી મહી પયરે, દિસિ ઇઝ્ઝિઝો વિદિસિ નત્થિ. ૨૧૮
 ઇદ્દ પયરેગ દિસિ, સંખ અડગુણા ચઉવિણા સઈગસંખા,
 જહ સીમંતય પયરે, એગુણુનઉયા સયા તિન્નિ. ૨૧૯
 અપયદ્દાણે પંચ ઉ, પઠમો મુહ-મંતિમો હવઈ ભૂમી,
 મુહભૂમી સમાસદ્દં, પયરગુણું હોઈ સંવધણું. ૨૨૦
 છન્નવઈ સય તિવન્ના, સત્તસુ પુઠવીસુ આવલી નિરયા,
 સેસ તિયાસી લક્ષખા, તિસય સિયાલા નવઈ સહસા. ૨૨૧
 તિ સહસ્સુચ્યા સંવે, સંખ-મસંખિજ્જ વિત્થઠાયામા,
 પણુયાલ લક્ષખ સીમંતઓ ય લક્ષખં અપધદ્દાણો. ૨૨૨

છસુ હિદ્રોવરિ જોયણુ, સહસ્ત્ર જાવન્ન સડઠ ચરિમાએ,
પુઠવીએ નરય રહિયં, નરયા સેસંમિ સંવાસુ. ૨૨૩

ખિસહસ્ત્રણા પુઠવી, તિસહસ ગુણિએહિં નિયય પયરેહિં,
જીણા રુવૂણાં નિય પયર, ભાઈયા પત્થડંતરંયં. ૨૨૪

પઝીણુદ્રઠ ધણુ છ અંગુલ, રયણાએ દેહમાણુ-મુકકોસં,
સેસાસુ હુગુણુ હુગુણું, પાણુધણુ સય જાવ ચરમાએ. ૨૨૫

રયણાએ પઠમ પયરે, હુત્થતિય દેહમાણુ-મિણુપયરં,
છપન્નંગુલસઠ્ઠાં, વડ્ઠી જા તેરસે પુન્નં. ૨૨૬

જં દેહ પમાણુ ઉવરિમાએ, પુઠવીછ અંતિમે પયરે,
તં ચિય હિદ્રિઠમ પુઠવી, પઠમ પયરંમિ યોધવં. ૨૨૭

તં ચેશુણુગ સગ પયર, ભાઈયં બીયાઈ પયર વુડિઠ ભવે,
તિકર તિ અંગુલ કરસત્ત, અંગુલા સડિઠં ગુણવીસં. ૨૨૮

પણુ ધણુ અંગુલ વીસં, પનરસ ધણુ હુન્નિ હુત્થ સઠ્ઠાં યં,
ખાસારઠં ધણુહ સઠ્ઠાં, પણુ પુઠવી પયર વુડિઠ ઇમા. ૨૨૯

ઈઅ સાહાવિય દેહો, ઉત્તર વેઉવિઓ ય તર્ફુગુણો,
હુવિહોવિ જહન્ન કમા, અંગુલ અસંખ સંખસો. ૨૩૦

સત્તસુ ચઉવીસ મુહૂં, સગ પન્નર દિણેગ હુ ચઉ છમ્માસા,
ઉવવાય ચવાણુ વિરહો, યોહે ખારસ મુહુત્ત શુરુ. ૨૩૧

લહુઓ હુહાવિ સમઓ, સંખા પુણુ સુર સમા મુણેયવ્વા,
સંખાઉ પજ્જંત પણિંદિ, તિરિ નરા જંતિ નરએસુ. ૨૩૨

મિચ્છદિદિઠ મહારંભ, પરિગ્ગહો તિવ્વકોહ નિસ્સીલો,
નરયાઉઅં નિખંધઈ, પાવમઈ રૂદ પરિણામો. ૨૩૩

અસન્નિ સરિસિવ પક્ખી, સીહ ઉરગિત્થિ જન્તિ જા છદિઠં,
કમસો ઉક્કોસેણું, સત્તંમ પુઠવિં મણુય મચ્છા. ૨૩૪

વાલા દાદી પંક્રખી, જલયર નરયા—ગયા ઉ અધકૂરા,
જંતિ પુણેા નરએસુ, બાહુદેણું ન ઉણુ નિયમો. ૨૩૫
દો પઢમ પુઢવિ ગમણું. છેવટે કીલિયાઈ સંઘયણે,
ધક્કિધક્ક પુઢવિ વુડ્ડી, આઈ તિલેસ્સાઉ નરએસું. ૨૩૬
હુસુ કાઝી તઈયાએ, કાઝી નીલાય નીલ પંકાએ,
ધૂમાએ નીલ કિણ્ડા, હુસુ કિણ્ડા હુન્તિ લેસ્સાઓ. ૨૩૭
સુર—નારયાણુ તાઓ, દંવ લેસા અવદિઠ્યા ભણિયા,
ભાવ પરાવત્તીએ પુણુ, એસિં હુન્તિ છલેસા. ૨૩૮
નિરઉવટ્ટા ગખ્ભય, પજ્જત સંખાઉ લલ્લિ એએસિં,
ચક્કિ હરિ જુઅલ અરિહા,

જિણુ જઈ દિસિ સમ્મ પુઢવિ કમા. ૨૩૯
રયાણાએ એહિ ગાઉઅ, ચત્તારિ અહુદ્દુ ગુર લહુ કમેણુ,
પઈ પુઢવિ ગાઉયદ્દં, હાયઈ જા સત્તમિ ઇગદ્દં. ૨૪૦
ગખ્ભ નર તિ પલિયાઝી, તિ ગાઉ ઉક્કોસ તે જહન્નેણું,
મુચ્છિમ હુહાવિ અંતમુહૂ, અંશુલ અસંખ ભાગતણુ. ૨૪૧
આરસ મુહુત્ત ગખ્ભે, ઇયરે ચઉવીસ વિરહ ઉક્કોસો,
જમ્મ—મરણેસુ સમઓ, જહન્ન સંખા સુર સમાણા. ૨૪૨
સત્તમિ મહિ નેરઈએ, તેઝી વાઝી અસંખ નર તિરિએ,
મુત્તૂણુ સેસ જીવા, ઉખ્ખજંતિ નરભવંમિ. ૨૪૩
સુર નેરઈએહિં ચિય, હવંતિ હરિ અરિહુ ચક્કિ બલદેવા,
ચઝીવિહુ સુર ચક્કિ બલા, વેમાણિય હુન્તિ હરિ અરિહા. ૨૪૪
હરિણેા મણુસ્સ રયાણાઈ, હુન્તિ નાણુત્તરેહિં દેવેહિં,
જહ સંભવ—મુવવાઓ, હય ગય એગિંદિ રયાણાણું. ૨૪૫
વામ પમાણું ચક્કં, છત્તં કંડં દુહુત્થયં ચમ્મં,

બત્તીસાંશુલ અગ્ગો, સુવન્નકાગિણિ ચઉરંશુલિયા. ૨૪૬
 ચઉરંશુલો હુ અંશુલ-પિહુલો ય મણિ પુરોહિ ગય તુરયા,
 સેણાવધ ગાહાવધ, વરૂઠ ઇત્થી ચક્કિ રચણાઈ. ૨૪૭
 ચક્કં ધણુહં અગ્ગો, મણી ગયા તહ ય હોઈ વણમાલા,
 સંખો સત્ત ઇમાઈ, રચણાઈ વાસુદેવસ્સ. ૨૪૮
 સંખ નરા ચઉસુ ગઈસુ, જંતિ પંચસુવિ પઠમ સંઘયણે,
 ઇગ હુ તિ જા અઠ્ઠસયં, ઇગસમએ જંતિ તે સિદ્ધિ. ૨૪૯
 વીસિત્થિ દસ નપુંસગ, પુરિસ-ઠ્ઠસયં તુ એગસમએણું,
 સિજ્ઞઝઈ ગિહિ અન્ન સલિંગ, ચઉ દસ અઠ્ઠાહિય સયંચ. ૨૫૦
 ગુરૂલહુ મન્નિઝમ દો ચઉ, અઠ્ઠસયં ઉઠ્ઠહો તિરિયલોએ,
 ચઉ બાવીસ-ઠ્ઠસયં, હુ સમુદે તિન્નિ સેસ જલે. ૨૫૧
 નરય તિરિયા-ગયા દસ, નરદેવ ગઈઉ વીસ અઠ્ઠસયં,
 દસ રચણા સક્કર વાલુયાઉ, ચઉ પંક ભૂ દગચો. ૨૫૨
 છચ્ચ વણુસ્સઈ દસ તિરિ,

તિરિત્થી દસ માણુય વીસ નારીઓ,
 અસુરાઈ વંતરા દસ, પણુ તદેવિઉ પત્તેયં. ૨૫૩
 જોઈ દસ દેવિ વીસં, વેમાણિય-દ્રઠસય વીસ દેવીઓ,
 તહ પુવેએહિંતો, પુરિસો હોગિણુ અદ્રઠસયં. ૨૫૪
 સેસદ્રઠ ભંગએસુ, દસ દસ સિજ્ઞઝન્તિ એગ સમએણું,
 વિરહો છમાસ ગુરૂઓ, લહુ સમઓ ચવણુમિહ નત્થિ. ૨૫૫
 અડ સગ છ પંચ ચઉ તિન્નિ, હુન્નિ ઇક્કો ય સિજ્ઞમાણેસુ,
 બત્તીસાઈસુ સમયા, નિરંતરં અંતરં ઉવરિં. ૨૫૬
 બત્તીસા અડયાલા, સદ્દહી બાવત્તરી ય બોધવ્વા,
 ચુલસીઈ છત્તવઈ, દુરહિય-મદ્દહુત્તર સયં ચ. ૨૫૭

પણ્યાલ લક્ષ્મ જેયણ, વિક્ષમંભા-સિદ્ધસિલ કલિહ વિમલા,
 તદુવરિગ જેયણ્તે, લોગંતો તત્થ સિદ્ધ-ઠિંધ. ૨૫૮
 ખાવીસ સગતિ દસ વાસ, સહસ ગણિ તિદ્ધિણુ જેધંદિયાઇસુ,
 ખારસ વાસુણુ પણુ દિણુ, છમ્માસ તિપલિય ઠિંધ જિદ્ધા. ૨૫૯
 સણહા ય સુદ્ધ વાલુય, મણોસિલા સક્કરાય ખર પુઠવી,
 ઈગ ખાર ચઉદ્ધ સોલસ, દ્વઠારસ ખાવીસ સમ સહસા. ૨૬૦
 ગમ્ભ ભુય જલયરો-ભય, ગમ્ભોરગ પુન્વ કોડિ ઉક્કોસા,
 ગમ્ભ ચઉખ્ખય પક્કિખસુ, તિપલિય પલિયા અસંખંસો. ૨૬૧
 પુન્વસ્સ ઉ પરિમાણું, સયરિં ખલુ વાસ કોડિ લક્ષ્યાઓ,
 છખ્ખન્નં ચ સહસ્સા, ઓધન્વા વાસ કોડીણું. ૨૬૨
 સસુન્ધિ પણિંદિ થલ ખયર, ઉરગ ભુયગ જિદ્ધ ઠિંધ કમસો,
 વાસ સહસ્સા ચુલસી, ખિસત્તરિ તિપન્ન ખાયાલા. ૨૬૩
 એસા પુઠવાઇણું, ભવઠિંધ સંપયં તુ કાયઠિંધ,
 ચઉ એગિંદિસુ જેયા, ઉસ્સખિપણિઓ અસંખિન્ન. ૨૬૪
 તાઓ વણુંમિ અણુંતા, સંખિન્ન વાસ સહસ વિગલેસુ,
 પંચિંદિ તિરિ નરેસુ, સત્તદ્ધં ભવા ઉ ઉક્કોસા. ૨૬૫
 સન્વેસિંપિ જહન્ના, અંતસુહુત્તં ભવે ય કાયે ય,
 જેયણુ સહસ્સ-મહિયં, એગિંદિય દેહ-સુક્કોસં. ૨૬૬
 ખિતિ ચઉરિંદિ સરીરં, ખારસ જેયણુ તિક્કેસ ચઉકોસં,
 જેયણુ સહસ પણિંદિય, ઓહે વુન્ધં વિસેસંતુ. ૨૬૭
 અંશુલ અસંખ ભાગો, સુહુમ નિગોઓ અસંખ ગુણવાળિ,
 તો અગણિ તઓ આઉ, તત્તો સુહુમા ભવે પુઠવી. ૨૬૮
 તો ખાયર વાઉ ગણી, આઝિ પુઠવી નિગોય આણુક્કમસો,
 પત્તેઅવણુ સરીરં, અહિયં જેયણુ સહસ્સં તુ ૨૬૯

ઉસ્સેહુંશુલ જોયણુ, સહસ્સમાણે જલાસએ નેયં,
 તં વહ્નિ પઉમં પમુહં, અઓ પરં પુઠવીરુવં તુ. ૨૭૦
 ખારસ જોયણુ સંખો, તિંકોસ ગુમ્મીય જોયણુ લમરો,
 મુચ્છિમં ચઉપય ભુય, ગુરગગાઊ-ધણુ-જોયણુ-પુહુંતં. ૨૭૧
 ગખલ ચઉપય છગ્ગાઉયાઈ, ભુયગાઉ ગાઉય પહુંતં,
 જોયણુ સહસ્સ-મુરગા, મચ્છા ઊભયે વિ ય સહસ્સં. ૨૭૨
 પદ્મિખ દુગ ધણુ પુહુંતં, સંવાણું-શુલ અસંખ લાગ લહૂ,
 વિરહો વિગલાસન્નીણુ, જમ્મ મરણેસુ અંતમુહૂ. ૨૭૩
 ગખલે મુહુંત ખારસ, ગુરઓ લહુ સમય સંખ સુર તુહા,
 અણુસમય-મસંખિજ્જ, એગિંદિય હુંતિ ય ચવંતિ. ૨૭૪
 વણુકાઈઓ અણુંતા, ઇચ્છિચ્છાઓ વિ જં નિગોયાઓ,
 નિચ્ચ-મસંખો લાગો, અણુંત જીવો ચયઈ એઈ. ૨૭૫
 ગોલા ય અસંખિજ્જ, અસંખ નિગોયઓ હવઈ ગોલો,
 ઇચ્છિચ્છંમિ નિગોએ, અણુંત જીવા મુણેયંવા. ૨૭૬
 અત્થિ અણુંતા જીવા, જેહિં ન પત્તો તસાઈ પરિણામો,
 ઉપ્પજ્જંતિ ચયંતિ ય, પુણો વિ તત્થેવ તત્થેવ. ૨૭૭
 સંવોવિ કિસલઓ ખલુ, ઉગ્ગમમાણો અણુંતઓ લણિઓ,
 સોં ચેવ વિવરૂંતો, હોઈ પરિત્તો અણુંતો વા. ૨૭૮
 જયા મોહોદ્ધઓ તિંવો, અન્નાણું ખુ સહખલયં,
 પેત્રવં વેયણીયં તુ, તયા એગિંદિયત્તણું. ૨૭૯
 તિરિએસુ જંતિ સંખાઉ, તિરિ નરા જા દુકખ દેવાઓ,
 પજ્જત્ત સંખ ગખલય, ખાયર ભૂ દગ પરિત્તેસુ. ૨૮૦
 તો સહસારંત સુરા, નિરયા પજ્જત્ત સંખ ગખલેસુ,
 સંખ પણિંદિય તિરિયા, મારિઉં ચઉસુવિ ગઇસુ જન્તિ. ૨૮૧

થાવર વિગલા નિયમા, સંખાઉય તિરિ નરેસુ ગચ્છન્તિ,
 વિગલા લખિલજી વિરધં, સમ્મંપિ ન તેઉવાઉ ચુયા. ૨૮૨
 પુઠવી દગ પરિત્તવણા, ખાયર પજ્જત્ત હુન્તિ ચઉલેસા,
 ગખ્લય તિરિય નરાણું, છલ્લેસા તિન્નિ સેસાણું. ૨૮૩
 અંતમુહુત્તંમિગચ્છે, અંતમુહુત્તંમિ સેસચ્છે ચેવ,
 લેસાહિ પરિણ્યાહિ, જીવા વચ્ચંતિ પરલેાયં. ૨૮૪
 તિરિ નર અગામિ ભવ, લેસ્સાચ્છે અધગચ્છે સુરા નિરયા,
 પુવ્વ ભવ લેસ્સ સેસે, અંતમુહુત્તે મરણમિંતિ. ૨૮૫
 અંતમુહુત્ત ઠિંધચ્છો, તિરિય નરાણું હવન્તિ લેસ્સાચ્છો,
 ચરિમા નરાણુ પુણુ નવ, વાસૂણા પુવ્વકોડી વિ. ૨૮૬
 તિરિયાણુ વિ ઠિંધપમુહં, ભણિય-મસેસંપિ સંપધ વુચ્છં,
 અભિહિય દાર-ખલહિયં, ચઉગધ જીવાણુ સામન્નં. ૨૮૭
 દેવા અસંખ નર તિરિ, ઇત્થી પુવ્વેય ગખ્લ નર તિરિયા,
 સંખાઉયા તિ વેયા, નપુંસગા નારયાઈઆ. ૨૮૮
 આયંશુલેણુ વત્થું, સરીર-મુસ્સેહ-અંશુલેણુ તહા,
 નગ-પુઠવિ-વિમાણાઈ, મિણુસુ પમાણું-શુલેણુંતુ. ૨૮૯
 સત્થેણુ સુતિફ્ખેણુ વિ, છિત્તું ભિત્તું ચ જં કિર ન સક્કા,
 તં પરમાણું સિદ્ધા, વયંતિ આઈ પમાણાણું. ૨૯૦
 પરમાણુ તસરેણુ, રહરેણુ વાલઅગ્ગ લિક્ખા ય,
 જૂય જયો અદ્દશુણો, કમેણુ ઉસ્સેહ-અંશુલયં. ૨૯૧
 અંશુલ છક્કં પાચ્છો, સો હુણુ વિહત્થિ સા હુણુ હત્થો,
 ચઉસહત્થં ધણુ હસહસ, કેસો તે જ્ઞેયણું ચઉરો. ૨૯૨
 ચઉસયણું પમાણું, શુલ મુસ્સેહ-શુલાઉ ખોધવ્વં,
 ઉસ્સેહ-શુલ હુણું, વીરસ્સાય-શુલં ભણિયં. ૨૯૩

પુઠવાઈસું પત્તેયં, સગ વણ પત્તેય ણુંત દસ ચઉદ,
 વિગલે હુહુ સુર નારય, તિરિ ચઉ ચઉ ચઉદસ નરેસુ. ૨૯૪
 એગિંદિએસુ પંચસુ, ખાર સગ તિ સત્ત અઠ્ઠવીસા ય,
 વિગલેસુ સત્ત અડ નવ, જલ ખહ ચઉપય ઉરગ ભુયગે. ૨૯૫
 અદ્ધ તેરસ ખારસ, દસ દસ નવગં નરામરે નિરએ,
 ખારસ છન્વીસ પણવીસ, હુન્તિ કુલ કોડિ લક્ખાઈ. ૨૯૬
 ઈગ કોડિ સત્ત નવઈ, લક્ખા સઠ્ઠા કુલાણ કોડીણ,
 સંવુડજેણિ સુરેગિંદિ, નારયા વિયડ વિગલ ગણ્ણભયા. ૨૯૭
 અચિત્ત જોણિ સુર નિરય, મીસ ગળ્ણે તિલેય સેસાણ,
 સી ઉસિણ નિરય સુર ગળ્ણ, મીસ તે ઉસિણ સેસ તિહા. ૨૯૮
 હુયગળ્ણ સંખવત્તા, જોણી કુમુન્નયાઈ જાયંતિ,
 અરિહ હુરિ ચક્કિરામા, વસી પત્તાઈ સેસ નરા. ૨૯૯
 આઉસસ ખંધ કાલો, અખાહકાલો ય અંતસમએ ય,
 અપવત્તણ-ણપવત્તણ, ઉવચ્છમ-ણુવચ્છમા લણિયા. ૩૦૦
 ખંધન્તિ દેવ નારય, અસંખ નર તિરિ છમાસ સેસાણિ,
 પરલવિયાણિ સેસા, નિરવચ્છમ તિલાગ સેસાણિ. ૩૦૧
 સોવચ્છમાઉયા પુણ, સેસ તિલાગે અહવ નવમ લાગે,
 સત્તાવીસઈમે વા, અંતમુહુત્ત-તિમે વા વિ. ૩૦૨
 જઈમે લાગે ખંધો, આઉસસ લેવે અખાહ કાલો સો,
 અંતે ઉજ્જુગઈ ઈગ, સમય વચ્છચઉ પંચ સમયં તા. ૩૦૩
 ઉજ્જુગઈ પઠમ સમએ, પરલવિયં આઉયં તહા-હારો,
 ઉજ્જુગઈ પઠમ સમએ, પરલવિયાઈ ઉદય-મેઈ. ૩૦૪
 ઈગ હુ તિ ચઉ વચ્છાસુ, હુગાઈસમએસુ પરલવાહારો,
 હુગ વચ્છાઈસુ સમયા, ઈગ દો તિન્નિય અણાહારા. ૩૦૫
 ખહુકાલ વેયણિજ્જ, કમ્મ અપ્પેણ જમિહ કાલેણ,
 વેઈજ્જઈ જુગાવં ચિયં, ઉઈન્ન સન્વ-પએસગાં. ૩૦૬

અપવત્તણિજ-મેયં, આઉં અહવા અસેસ-કમ્મંપિ,
 બંધ સમયે વિ બદ્ધં, સિદ્ધિલં ચિય તંજહા ભેગં. ૩૦૭
 જં પુણુ ગાઠ નિકાયણુ, બંધેણું પુવ્વમેવ કિલ બદ્ધં,
 તં હોઈ અણુપવત્તણુ, બુગ્ગં કમ વેયણિજજ કલં. ૩૦૮
 ઉત્તમ ચરમ સરીરા, સુર નેરઈયા અસંખ નર તિરિયા,
 હુન્તિ નિરુવક્કમાયો, હુહાવિ સેસા મુણેયવ્વા. ૩૦૯
 જેણાઉ-મુવક્કમિજજઈ, અપ્પ સમુત્થેણુ ઈયરગેણાવિ,
 સો અજ્ઞવસાણાઈ, ઉવક્કમ-ણુવક્કમો ઈયરો. ૩૧૦
 અજ્ઞવસાણુ નિમિત્તે, આહારે વેયણા પરાધાએ,
 કાસે આણાપાણુ, સત્તવિહં ઝિજ્ઞએ આઉં. ૩૧૧
 આહાર સરીર ઈદ્ધિય, પન્નજત્તી આણુ પાણુ ભાસ મણે,
 ચઉ પંચ પંચ છપ્પિય, ઈગ વિગલા-સન્નિ સન્નીણું. ૩૧૨
 આહાર સરીર ઈદ્ધિય, ઊસાસ વઝી મણો-ભિનિવ્વત્તી,
 હોઈ જએ દલિયાઝી, કરણું પઈ સાઉ પન્નજત્તી. ૩૧૩
 પણ્ણિદ્ધિય તિબલૂસા, સાઝી દસપાણુ ચઉ છ સગ અદ્દઠ,
 ઈગહુતિ ચંઝીરિદ્ધીણું, અસન્નિસન્નીણુ નવ દસ ય. ૩૧૪
 સંખિત્તા સંઘયણી, ગુરુતર સંઘયણિ મન્નજએ એસા,
 સિરિ સિરિ ચંદ મુણ્ણિદ્દેણુ, નિમ્મિયા અપ્પ પઠણુદ્દા. ૩૧૫
 સંખિત્તયરી ઉ ઈમા, સરીર-મોગાહણા ય સંઘયણા,
 સન્ના સંઠાણુ કસાય, લેસિદ્ધિય હુ સમુગ્ધાયા. ૩૧૬
 દિદ્દેદ્દી દંસણુ નાણે, ભેગુ-વયોગો-વવાય ચવણુ ઠિઈ,
 પન્નજત્તિ કિમાહારે, સન્નિ ગઈ આગઈ વેએ. ૩૧૭
 મલહારિ હેમ સૂરીણુ, સીસ લેસેણુ વિરઈયં સમ્મં,
 સંઘયણિ રયણુ-મેયં, નંદઉ જ વીરજિણુ તિત્થં. ૩૧૮

बृहत्संग्रहणीने उपयोगी प्रक्षेप गाथाओ.

- पंच सया आवीसा, तिन्नेव सया उ हुंति छप्पन्ना,
तिन्नि सया अउयाला, सण्णकुमारस्स वट्ठाई. १
- सत्तरिसयमणुण्णं, तिन्नेव सया हुवन्ति छप्पन्ना,
तिन्नि सया अउयाला, वट्ठाई माहिंद सग्गस्स. २
- योवत्तरि युवसीया, छसुत्तरया हुवे हुवे सयाओ,
कप्पंमि अंलदोओ, वट्ठा तंसा य अउरंसा. ३
- ति नउयं येव सयं, हो येव सया सयं य आणुउयं,
कप्पंमि लंतगंमि, वट्ठा तंसा य अउरंसा. ४
- अट्ठावीसं य सयं, छत्तीस-सयं सयं य अत्तीसं,
कप्पंमि मंडासुल्ले, वट्ठा तंसा य अउरंसा. ५
- अट्ठुत्तरसयं सोलसं, सयं पुण्ण अट्ठुत्तरं सयं पुण्णं,
कप्पंमि सहुस्सारे, वट्ठा तंसा य अउरंसा. ६
- अउंसीई आणुउई, अट्ठासीई य डोई ओधव्वा,
आणुय-पाणुय कप्पे, वट्ठा तंसा य अउरंसा. ७
- अउसट्ठी आवत्तरि, अउसट्ठी येव डोई नायव्वा,
आरणु अन्नयुय कप्पे, वट्ठा तंसा य अउरंसा. ८
- पणुतीसा यत्ताला, छत्तीसा डेरिठमंमि जेविज्जे,
तेवीसा अट्ठवीसा, योवीसा येव मज्झिमओ. ९
- छंकारसं सोलसं, आरसेव जेविज्जे उवरिमे हुंति,
ओल्लं वट्ठा तंसा, अउरो य आणुत्तर विमाणे. १०
- अच्चि तड्ढाच्चिमाली, वधरोयणु पसंकर य अंढालं,
सुरालं सुल्ललं, सुयर्द्धालं य रिद्धालं. ११

- સારસ્સય- માઈચ્ચા, વણ્હી વરણા ય ગદ્તોયા ય,
તુસિયા અવ્વાખાહા, અગિ તહુ ચેવ રિંદ્દા ય. ૧૨
- નાણુસ્સ કૈવલીણું, ધમ્માયરિયસ્સ સંવસાદૂણું,
માઈ અવણ્ણવાઈ, કિઞ્ઞિયસિય ભાવણું કુણ્ણઈ. ૧૩
- કેઞિય ભૂઈકમ્મે, પસિણાપસિણે નિમિત્તમાણ્ણવે,
ઈરૂઠે રસ સાય ગરુઓ, અભિચ્ચોગં ભાવણું કુણ્ણઈ. ૧૪
- તેસીયા પંચસયા, ઈક્કારસ ચેવ જ્ઞેયણુ સહસ્સા,
ચણ્ણાએ પત્થડંતર, મેગો ચિય જ્ઞેયણુ તિભાગો. ૧૫
- સત્તાણુવઈ સયાઈ, ખીયાએ પત્થડંતરં હોઈ,
પણ્ણહત્તરિ તિન્નિ સયા, ખારસ સહસ્સ તઈયાએ. ૧૬
- છાવરિઠ સયં સોલસ, સહસ્સ એગો ય દો વિભાગાઈ,
અઠ્ઠાઈજ્જ સયાઈ, પણ્ણવીસ સહસ્સ ધૂમાએ. ૧૭
- ખાવન્ન સહસ્સાઈ, પંચેવ હવંતિ જ્ઞેયણુ સયાઈ,
પત્થડમંતર-મેયં, છટ્ઠી પુઠવીએ નેયવ્વં. ૧૮
- સીમંતઓ ત્થ પઠમો, ખીઓ પુણુ રોડ્ડયત્તિ નામેણુ,
રંભો(ભંતો) ય તત્થ તઈઓ, હોઈ ચઉત્થેય ઉખ્ખંતો. ૧૯
- સંભંત-મસંભંતો, વિખ્ખંતો ચેવ સત્તમો નિરઓ,
અઠ્ઠમઓ ભંતો (તત્તો) પુણુ, નવ મો સીઓત્તિ નાયવ્વો. ૨૦
- વક્કંત-મવક્કંતો, વિકલ્લો (વિક્કંતો) તહુ ચેવ રોડ્ડઓ નિરઓ,
પઠમાએ પુઠવીએ, ઈદ્દયા એએ ળોધવ્વા. ૨૧
- થણ્ણિએ થણ્ણુએ ય તહા, મણ્ણુએ ચ (વ) ળુએ ય હોઈ નાયવ્વો,
ઘટ્ટે તહુ સંઘટ્ટે, જિજ્જલે અવજિજ્જલએ ચેવ. ૨૨
- લોલ્લે લોલાવત્તે, તહેવ ઘણ્ણલોલુએ ય ળોધવ્વે,
ખીયાએ પુઠવીએ, ઈક્કારસ ઈદ્દયા એએ. ૨૩

તત્તો તવિઓ તવણો, તાવણો પંચમોય ય નિદડ્ડો (નિદ્દાહો),
 છદ્દો પુણ્ણ પજ્જલિઓ, ઉપ્પજ્જલિઓ ય સત્તમઓ. ૨૪
 સંજલિઓ અદ્દમઓ, સંપજ્જલિઓ ય નવમઓ ભણ્ણિઓ,
 તથ્યાઓ પુઠવીઓ, નવ ઇંદય નારયા ઐઓ. ૨૫
 આરે તારે મારે, વચ્ચે તમઓ ય હોઈ નાયવ્વે,
 ખાડ ખડે ખડ ખડે, ઇંદય નરયા ય ચઉત્થીઓ. ૨૬
 ખાઓ તમઓ ય તહા, ઊસે ઉ અંધઓ ય તહા તિમિસે,
 ઇય પંચમી પુઠવીઓ, પંચ નિરય ઇંદયા હુંતિ. ૨૭
 હિમ વદ્દલ લલ્લકે, તિન્નિ નિરય ઇંદયા ય છદ્દીઓ,
 ઐઓ ય સત્તમાઓ, અપઘટ્ટાણો ઉ નામેણુ. ૨૮

શ્રી લઘુ ક્ષેત્રસમાસ પ્રકરણ મૂલ.

- વીરં જયસેહરપય, - પઠદ્રિઠઅં પણમિગિણુ સુગુરં ચ,
મંદુ ત્તિ સસરણુદ્રઠા, ખિત્તવિઆરાડણુ મુંછામિ. ૧
- તિરિએગરજગુખિત્તે, અસંખ-દીવોદદીઉ તે સંવે,
ઉદ્ધારપલિઅ-પણવીસ, કોડાકોડી-સમયતુદ્ધા. ૨
- કુર-સગદિષ્ટાવિ-અંગુલ, રોમે સગવાર-વિહિઅ-અંડખંડે,
ખાવન્નસયં સહસા, સગનઉર્ધ વીસલક્રખાણુ. ૩
- તે થૂલા પદ્મે વિ હુ, સંખિજ્જન એવ હુંતિ સંવેડવિ,
તે ઇચ્છિચ્છ અસંખે, સુહુમે ખંડે પકખેહ. ૪
- સુહુમાણુ-નિચિઅ-ઉત્સેહં, - ગુલ-અઉકોસ-પલ્લિ-ઘણુવદે,
પઠસમય-મણુગગહ, નિદ્રિઠઅમ્મિ ઉદ્ધારપલિઉ ત્તિ. ૫
- પઠમો જંખૂ ખીઓ, ધાયઠસંડો અ પુકખરો તઠઓ,
વારણિવરો ચક્રેથો, ખીરવરો પંચમો દીવો. ૬
- ઘયવરદીવો છદ્રઠો, ઇક્રખુરસો સત્તમો અ અદ્રઠમઓ,
નંદીસરો અ અરણો, નવમો ઇચ્ચાર્ધઅસંખિજ્જન. ૭
- સુપસત્થ-વત્થુનામા, તિપડોઆરા તહાડરણુધંઆ,
ઈગનામેડવિ અસંખા, જાવ ય સૂરાવલાસ ત્તિ. ૮
- તત્તો દેવે નાગે, જક્રખે ભૂએઅ સયંભુરમણે અ,
એએ પંચ વિ દીવા, ઇગેગનામા મણેઅવા. ૯
- પઠમે લવણો ખીએ, કાલોદહિ સેસએસુ સંવેસુ,
દીવસમ-નામયા જા, સયંભુરમણોદદી ચરમો. ૧૦

- ખીઓ તઇઓ ચરમો, ઉદગરસા પઠમ-ચઉત્થ-પંચમગા,
છદોડવિ સનામરસા, ધક્ખુરસા સેસ-જલનિહિણો. ૧૧
- જંખુદીવ પમાણું, -ગુલ-જેઆણુ-લક્ખ-વટ્ટ-વિક્ખંભો,
લવણાઈઆ સેસા, વલયાલા હુણુહુણુ ય. ૧૨
- વયરામઈહિં નિઅનિઅ, દીવોદહિ-મજ્ઞ-ગણિઅ-મૂલાહિં,
અરહુઆહિં ખારસ, ચઉ-મૂલે-ઉવરિ-રંદાહિં. ૧૩
- વિત્થાર-હુગ-વિસેસો, ઉસેહ-વિભત્ત-ખઓ ચઓ હોઈ,
ઈઅ ચૂલાગિરિકૂઠાઈ, તુલ્લ-વિક્ખંભ-કરણાહિં. ૧૪
- ગાઉહુઆઈ તયદઠ, ભાગ રુંદાઈ પઠમવેઈઓ,
દેસૂણુ-હુજેઆણુ-વર, -વણાઈ પરિમંડિઅ-સિરાહિં. ૧૫
- વેઈસમેણુ મહયા, ગવક્ખ-કડએણુ સંપરિત્તાહિં,
અરહારસૂણુ-ચઉભત્ત, પરિહિ-દારંતરાહિં ચ. ૧૬
- અરહુઆ-ચઉસુવિત્થર, -હુપાસ-સક્કોસ-કુહદારાહિં,
પુંવાઈ-મહરિઠઅ દેવ, દાર-વિજ્યાઈ-નામાહિં. ૧૭
- નાણુંમણિમય-દેહલિ, -કવાડ-પરિધાઈ-દાર-સોહાહિં,
જગઈહિં તે સંવે, દીવોદહિણો પરિક્ખિત્તા. ૧૮
- વરતિણુ-તોરણુ-જમય, છત્ત-વાવિ-પાસાય-સેલ-સિલવદે,
વેઈવણે વરમંડવ, -ગિહાસણેસું રમંતિ સુરા. ૧૯
- ઈહુ અહિગારો જેસિં, સુરાણુ દેવીણુ તાણુસુપ્પત્તી,
નિઅદીવોદહિનામે, અસંખઈમે સનયરીસુ. ૨૦
- જંખૂદીવો છહિં કુલ-ગિરિહિં, સત્તહિં તહેવ વાસેહિં,
પુંવાવર-દીહેહિ, પરિછિન્નો તે ઇમે કમસો. ૨૧
- હિમવંસિહરી મહહિમવ, -રુપ્પિનિસદ્દો અ નીલવંતો અ,
ખાહિરઓ હુહુ ગિરિણો, ઉભઓ વિ સવેઈઆ સંવે. ૨૨

ભરહેરવય તિ દુગં, દુગં ચ હેમવય-રણુવયરૂવં,
હરિવાસ-રમ્મય-દુગં, મન્નિજ વિદેહુ તિ સગ વાસા. ૨૩
દો દીહા ચઉ વટ્ટા, વેચ્યરૂઠા ખિત્ત-છક્ક-મન્નમ્મિ,
મેરૂ વિદેહુમન્નએ, પમાણુમિત્તો કુલગિરીણું. ૨૪
ધંગ દો ચઉ સય ઉચ્ચા, કણુગમયા કણુગરાયયા કમસો,
તવણિન્ન-સુવેરૂલિયા, ખહિ-મન્ન-ખિલંતરા દો દો. ૨૫
દુગ ચડ દુત્તીસચંકા, લક્ષણુણા કમેણુ નઉચ્ચસયલધંચા,
મૂલોવરિ સમરૂવં, વિત્થારં ખિંતિ જુચ્ચલતિગે. ૨૬
ખાવન્ન-હિચ્ચો સહસો, ખાર કલા ખાહિરાણુ વિત્થારો,
મન્નિજમગાણુ દસુત્તર, -ખાયાલસયા દસ કલાય. ૨૭
ચ્ચખિલંતરાણુ દુકલા, સોલસહસ્સ-ડસયા સખાયાલા,
ચઉચ્ચત્તસહસ દો સય, દસુત્તરા દસ કલા સંવે. ૨૮
ધંગ ચઉ સોલસ ચંકા, પુવુત્તવિહીર્ધ ખિત્તજુચ્ચલતિગે,
વિત્થારં ખિંતિ તહા, ચઉસદ્ધિઠંકો વિદેહુસ્સ. ૨૯
પંચ સયા છન્વીસા, છચ્ચ કલા ખિત્તપઠમજુચ્ચલમ્મિ,
ખીએ ધંગવીસસયા, પણુત્તરા પંચ ચ કલા ચ. ૩૦
ચુલસીસય ધંગવીસા, ધકકકલા તધંચગે વિદેહિ પુણો,
તિત્તીસસહસ છસય, ચુલસીઆ તહા કલા ચઉરો. ૩૧
પણુપન્નસહસ સગ સય, ગુણુનઉઆ નવકલા સયલવાસા,
ગિરિ-ખિત્તંક-સમાસે, જ્ઞેચ્ચણુલક્ષ્ખં હવર્ધ પુણુણું. ૩૨
પન્નાસસુદ્ધ ખાહિર, -ખિત્તે દલિચ્ચમ્મિ દુસય ચડતીસા,
તિન્નિ ચ કલા ચ એસો, ખંડચઉકકસ્સ વિક્ષખંભો. ૩૩
ગિરિઉવરિ સવેધદહા, ગિરિ-ઉચ્ચત્તાઉ દસગુણા દીહા,
દીહત્ત-અદ્ધરુંદા, સંવે દસ જ્ઞેચ્ચણુવેહા. ૩૪

- અહિ પઉમ-પુંડરીયા, મળએ તે એવ હુંતિ મહુપુન્વા,
 તેગચ્છિ-કેસરીઆ, અખિલંતરિઆ કમેણેસું. ૩૫
- સિરિલચ્છી-હિરિબુદ્ધી ધીકિંતી નામિયાઉ દેવીઓ,
 ભવણવધઓ પલિઓ, -વમાઉ વરકમલનિલયાઓ. ૩૬
- જલુવરિ કોસાહુગુચ્ચં, દહવિત્થર-પણસાયંસ-વિત્થારં,
 આહલ્લં વિત્થરદ્ધં, કમલં દેવીણુ મૂલિદ્ધં. ૩૭
- મૂલે કંદે નાલે, તં વયરા-રિદ્ધ વેરુલિઅરૂવં,
 જંબુજયમળ-તવણિજ-અહિઅદલં રત્તકેસરિઅં. ૩૮
- કમલદ્ધપાય-પિહુલુચ્ચ, કણુગમય-કણિણુગોવરિં ભવણું,
 અદ્ધેગકોસા-પિહુદ્ધીહ, ચઉદસય-ચાલ-ધણુહુચ્ચં. ૩૯
- પચ્છિમદિસિ વિણુધણુપણુ, સય ઉચ્ચ ઢાઈજસય પિહુપવેસં,
 દારતિગં ઈહ ભવણે, મળએ દહદેવિ-સયણિજ. ૪૦
- તં મૂલકમલદ્ધપમાણુ, -કમલાણુ અડહિઅ-સએણું,
 પરિખિત્તં તખસવણેસુ, ભૂસણાઈણિ દેવીણું. ૪૧
- મૂલપઉમાઉ પુવિં, મહુયરિયાણું ચઉણહ ચઉ પઉમા,
 અવરાઈ સત્ત પઉમા, અણિઆહિવઈણુ સત્તણહં. ૪૨
- વાયન્વાઈસુ તિસુ સુરિ, -સામન્નસુરાણુ ચઉસહસ પઉમા,
 અદ્ધ દસ ખાર સહસા, અગ્ગેઆઈસુ તિપરિસાણું. ૪૩
- ઈઅ ખીઅપરિદ્ધેવો, તઈએ ચઉસુ વિ દિસાસુ દેવીણું,
 ચઉ ચઉ પઉમસહસ્સા, સોલસસહસ્સાડડયરૂખાણું. ૪૪
- અભિઓગાઈ તિવલએ, હુતીસ-ચતા-ડયાલ-લક્ષ્ખાઈ,
 ઈગકોહિ વીસ લક્ષ્ખા, સદ્ધા વીસં સયં સન્વે.
 (પન્નાસ સહસ્સ વીસસયં). ૪૫

પુન્નાવર-મેરુમુહં, દુસુન્દારતિગં પિ સદિસિ દહમાણા,
 અસિધલાગપમાણું, સતોરણું નિગ્ગય-નધંઅં. ૪૬
 ભમુત્તર-દારદુગં, સેસેસુ દહેસુ તાણુ મેરુમુહા,
 સદિસિ દહાસિઅલાગા, તયદ્ધમાણા ય બાહિરિયા. ૪૭
 ગંગા સિંધુ રત્તા, રત્તવર્ધ બાહિરં નધંઅઉક્કં,
 બહિદ્ધ-પુન્નાવરદાર,-વિત્થરં વહર્ધ ગિરિસિહરે. ૪૮
 પંચ સય ગંતુ નિઅગા-વત્તણૂકાઉ બહિમુહં વલર્ધ,
 પણુસય-તેવીસેહિં, સાહિઅ-તિઠ્ઠાહિં સિહરાઓ. ૪૯
 નિવડર્ધ મગરમુહોવમ,-વયરામય-જિષ્ણઆર્ધ-વયરતલે,
 નિઅગે નિવાયકુંડે, મુત્તાવલિ-સમ-પ્પવાહેણુ. ૫૦
 દહદાર-વિત્થરાઓ, વિત્થર-પન્નાસલાગ-જહાઓ,
 જહુત્તાઓ અઉગુણુ,-દ્વીહાઓ સન્વજિબ્બીઓ. ૫૧
 કુંડંતો અડભેઅણુ,-પિહુલો જલઉવરિ કોસદુગમુઅઓ,
 વેધંબુઓ નધદેવી,-દ્વીવો દહદેવિ-સમભવણો. ૫૨
 ભેઅણુસદિઠ-પિહુત્તા, સવાયછપ્પિહુલ-વેધતિહુવારા,
 એએ દસુંડ કુંડા, એવં અન્ને વિ નવરં તે. ૫૩
 એસિં વિત્થારતિગં, પડુઅસમ-દુગુણુ-અઉગુણુ-દુગુણા,
 અઉસદિઠ-સોલ-અઉ-દો, કુંડા સન્વેવિ ઈહ નવર્ધ. ૫૪
 એઅં અ નધંઅઉક્કં, કુંડાઓ બહિ-દુવાર-પરિવૂઠં,
 સગસહસ-નધંસિમેઅં, વેઅર્દુગિરિં પિ સિદ્ધેર્ધ. ૫૫
 તત્તો બાહિરખિત્તદ્ધ,-મજ્જઓ વલર્ધ પુન્નાવરમુહં,
 નધં-સત્તસહસ-સહિઅં, જગર્ધતલેણું ઉદ્ધિસેર્ધ. ૫૬
 ધુરિ કુંડ-દુવાર-સમા, પજ્જંતે દસગુણા ય પિહુલત્તે,
 સન્વત્થ મહુનધંઓ, વિત્થર-પન્નાસ-ભાગુંડા. ૫૭

પણખિત-મહનંધઓ, સંદારદિસિ દહવિસુદ્ધ-ગિરિઅર્ધ,
 ગંતૂણ સજિજલીહિં, નિઅનિઅકુંડેસુ નિવડંતિ. ૫૮
 નિઅ-જિજિલઅ-પિહુંણતા, પણવીસંસેણ મુંતુમજ્જગિરિં,
 જમમુહા પુવ્વદહિં, ઈઅરા અવરોઅહિ-મુવિંતિ. ૫૯
 હેમવધ રોહિઅંસા, રોહિઆ ગંગદુશુણ-પરિવારા,
 એરણુવએ સુવણુ, -રૂપકૂલાઓ તાણુ સમા. ૬૦
 હરિવાસે હરિકંતા, હરિસલિલા ગંગ-ચઉશુણ-નંધઆ,
 એસિ સમા રમ્મયએ, નરકંતા નારિકંતા ય. ૬૧
 સીઓઆ સીઆઓ, મહાવિદેહમ્મિ તાસુ પત્તેયં,
 નિવડંધ પણુલક્ષ, દુતીસસહસ અડતીસ નંધસલિલં. ૬૨
 કુરુનંધ ચુલસીસહસા, છન્નેવંતરનંધઓ પધવિજયં,
 દો દો મહાનંધઓ, ચઉદ્ધ-સહસસા ઉ પત્તેયં. ૬૩
 અડસયરિ મહનંધઓ, ખારસ અંતરનંધઉ સેસાઓ,
 પરિઅરનંધ ચઉદ્ધસ, લક્ષ્ણા છપ્પન્ન સહસા ય. ૬૪
 એગારડ-નવકુડા, કુલગિરિબુઅલતિગે વિ પત્તેઅં,
 ઈંધ છપ્પન્ના ચઉ ચઉ, વક્ષખારેસુ તિ ચઉસદ્ધી. ૬૫
 સોમણુસિ ગંધમાયણિ, સગ સગ વિજ્જુપ્પલિ માલવંતિ પુણો,
 અદ્દંદ સયલ તીસં, અડ નંદણિ અદ્દ કરિકૂડા. ૬૬
 ઈંધ પણુસયઉચ્ચ છાસરિઠ-સય કુડા તેસુ દીહરગિરીણું,
 પુવ્વ-નંધ-મેરુ-દિસિ, અંતસિદ્ધકૂડેસુ જિણુલવણા. ૬૭
 તે સિરિગિહાઓ દોસય, -શુણુપ્પમાણા તહેવ તિહુવારા,
 નવરં અડવીસાહિઅ, -સયશુણુ-દારપ્પમાણુમિહ. ૬૮
 પણુવીસં કોસસયં, સમચઉરઅ-વિત્થડા દુશુણુમુન્ધા,
 પાંસાયા કૂડેસુ, પણુસય ઉચ્ચેસુ સેસેસુ. ૬૯

- બલ-હરિસહ-હરિકૂડા, નંદણુવણિ માલવંતિ વિજ્ઞપલે,
ધસાણુતરદાહિણુ, -દિસાસુ સહસુચ્ય કણુગમયા. ૭૦
- વેઅરૂઢેસુ વિ નવ નવ, કૂડા પણુવીસ-કોસ-ઉચ્યા તે,
સંવે તિસય છડુત્તર, એસુ વિ પુન્વંતિ જિણુકૂડા. ૭૧
- તાણુવરિ ચેઈહરા, દહ-દેવી-ભવણુ-તુલ્લે-પરિમાણુ,
સેસેસુ અ પાસાયા, અદ્દેગકોસં પિહુચ્યત્તે. ૭૨
- ગિરિકરિકૂડા ઉચ્યતણુઓ, સમ-અદ્દ-મૂલુવરિ-રંદા,
ચણુમયા નવરિ વિચરૂ, -મજ્ઞિમા તિતિ કણુગરવા. ૭૩
- જંખૂણુચ-ચયમયા, જગઈસમા જંખુ-સામલી-કૂડા,
અરૂઢેઢે તેસુ દહદેવિ, -ગિહસમા ચારુ-ચેઈહરા. ૭૪
- તેસિ સમોસહકૂડા, ચઉતીસં ચુદલકુંડ-જુઅલંતો,
જંખૂણુએસુ તેસુ અ, વેઅરૂઢેસું વ પાસાયા. ૭૫
- પંચસચે પણુવીસે, કૂડા સંવે વિ જંખુદીવમ્મિ,
તે પત્તેઅં વરવણુ, -જુઆહિ વેઈહિ પરિક્ષિખત્તા. ૭૬
- છસયરિ કૂડેસુ તહા, ચૂલા-ચઉવણુ-તરેસુ જિણુભવણુ,
ભણિયા જંખુદીવે, સદેવયા સેસઠાણેસુ. ૭૭
- કરિકૂડ-કુંડ-નઈ-દહ, કુરુ-કંચણુ-ચમલ-સમવિચરૂઢેસુ,
જિણુભવણુ-વિસંવાઓ, જો તં જાણુંતિ ગીઅથા. ૭૮
- પુન્વાવર-જલહિંતા, દસુચ્યદસપિહુલ મેહલચઉક્કા,
પણુવીસુચ્યા પન્નાસ-તીસ-દસ-જોઅણુ-પિહુતા. ૭૯
- વેઈહિં પરિક્ષિખત્તા, સખયરપુર-પન્ન-સરિઠ-સેણિહુગા,
સદિસિદ્ધ-લોગપાલો-વલોગિ ઉવરિલ્લ-મેહલયા. ૮૦
- હ હ-ખંડવિહિઅ-ભરહે, -ચવયા હ હ-ચુરુચુહાય રુપમંયા,
દો દીહા વેઅરૂઢા, તહા હુતીસં ચ વિજ્ઞએસુ. ૮૧

નવરં તે વિજયં તો, સખયરે-પણુપન્નપુર-હુસેણીઆ,
 એવં ખયરપુરાઈ, સગતીસસયાઈ ચાલાઈ. ૮૨
 ગિરિવિત્થર-દીહાઓ. અદુચ્ચ ચઉ પિહુ-પવેસદારાઓ,
 ખારસપિહુલાઉ અદુ-ચ્ચયાઉ વેચ્છૂં હુશુહાઓ. ૮૩
 તમ્મજ્જ-હુજેચ્છા, અંતરાઉ તિતિ વિત્થરાઉ હુનઈઓ,
 ઉમ્મગ્ગ-નિમગ્ગાઓ, કડગાઉ મહાનઈ-ગયાઓ. ૮૪
 ઇહ પઈલિત્તિ શુણ્ણવન્ન, મંડલે લિહઈ ચ્છિં હુ હુસમુહે,
 પણુસય-ધણુહ-પમાણે, ખારેગડ-જેચ્છાજ્જજેચ્છે. ૮૫
 સા તમિસશુહા જ્જે, ચ્છી પવિસેઈ મજ્જખંડંતો,
 ઉસહં અંકિચ્ચ સો જ્જે, વલઈ સા ખંડગપવાયા. ૮૬
 કયમાલ-નટ્ટમાલય, સુરાઉ વદ્ધઈ-નિખદ્ધ-સલિલાઓ,
 જ્જ ચ્છી તા ચિદ્ધંતિ, તાઓ ઉગ્ગડિય-દારાઓ. ૮૭
 ખહિખંડંતો ખારસ-દીહા નવવિત્થડા અઉજ્જપુરી,
 સા લવણા વેચ્છૂં, ચઉદ્ધ-હિચ્ચસયં ચિગારકલા. ૮૮
 ચ્છિવસ-નઈપવેસે, તિત્થદુગં માગહો પભાસો અ,
 તાણુંતો વરદામો, ઇહ સંવે ખિડુત્તરસયં તિ. ૮૯
 ભરહેરવચ્છે છછચ્ચર-મયાવસખિણિ-ઉસખિણીરૂવં,
 પરિભમઈ કાલચ્છં, હુવાલસારં સયા વિ કમા. ૯૦
 સુસમસુસમા ય સુસમા, સુસમહુસમા ય હુસમસુસમા ય,
 હુસેમા ય હુસમહુસમા, કમુજ્જમા-હુસુ-વિ ચ્ચરછ્છં. ૯૧
 પુન્નુત્તપલ્લિ-સમસય, આણુગહણાનિદ્ધિઠચ્છે હુવઈ પલિઓ,
 દસ કોડિકોડિ-પલિચ્છેહિં, સાગરો હોઈ કાલસ્સ. ૯૨
 સાગરચ્છેતિદુકોડા-કોડિમિચ્છે ચ્ચરતિગે નરાણુ કમા,
 આજી તિ હુ ઇગ પલિઆ, તિદુઇગકોસા તાણુચ્ચત્તં. ૯૩

તિહુધંગદિણેહિં તૂવરિ-ખયરામલમિતુ તેસિમાહારો, ૯૪
 પિદ્ધેકરંડા દોસય, છપ્પના તદલં ચ દલં.
 ગુણવન્નદિણે તહ પનર-પનરઅહિએ અવચ્ચપાલણ્યા,
 અવિ સયલજિઆ જુઅલા, સુમણ સુરુવા-ય સુરગઈઆ. ૯૫
 તેસિ મત્તંગ લિંગા, તુડિઅંગા જોઈ દીવ ચિત્તંગા,
 ચિત્તરસા મણિઅંગા, ગેહાગારા અણિઅયકૂખા. ૯૬
 પાણું ભાયણ પિચ્છણ, રવિપહ દીવપહ કુસુમ માહારો,
 ભૂસણ ગિહ વત્થાસણ, કપ્પહુમા-દસવિહા દિંતિ. ૯૭
 મણુઆઉસમ-ગયાઇ, હયાઈ-ચઉરંસ જાઈ-અદ્દંસા,
 ગો-મહિસુદ્દ-ખરાઇ, -પણુંસ સાણાઈ-દસમંસા. ૯૮
 ઇચ્ચાઈ તિરચ્છાણુ વિ, પાયં સંવારએસુ સારિચ્છં,
 તઈઆરસેસિ કુલગર-નયજિણુધમ્માઈ ઉપ્પત્તી. ૯૯
 કાલહુગે તિચઉત્થા-રગેસુ એગૂણુ-નવઈ-પક્ખેસુ,
 સેસિ ગએસુ સિજ્ઞંતિ, હુંતિ પઠમંતિમજિણિંદા. ૧૦૦
 ખાયાલસહસવરિસૂ-ણિગકોડાકોડિ-અયરમાણાએ,
 તુરિએ નરાઉ પુવાણુ, કોડિ તાણુ-કોસચઉરંસં. ૧૦૧
 વરિસેગવીસસહસ, ખપમાણુ-પંચમારએ સગકરચ્ચા,
 તીસહિઅ-સયાઉ નરા, તયંતિ ધમ્માઈઆણુતો. ૧૦૨
 ખારગિગવિસાઈહિં, હાહાભૂઆકયાઈ પુહવીએ,
 અગળીયં વિચ્છાઈસુ, નરાઈળીયં ણિલાઈસુ. ૧૦૩
 અહુમચ્છ-ચક્કવહનઈ-ચઉક્કપાસેસુ નવ નવ ણિલાઈ,
 વેઅડ્ઢોભયપાસે, ચઉઆલ સયં ણિલાણેવં. ૧૦૪
 પંચમ-સમ-છદ્દારે, હુકરચ્ચા વીસવરિસઆઉ નરા,
 મચ્છાસિણે કુંડવા, કૂરા ણિલવાસિ કુગંઠગમા. ૧૦૫

નિદ્રાજ્ઞા નિવસણા, ખંરવયણા પિયંસુઆઈઠિંરહિઆ,
 થીઓ છવરિસ-ગખલા, અઈદુહ પસવા બહુસુઆય. ૧૦૬
 ઈઅ અરછછેણુવસપ્પિણિ ત્તિ ઉસ્સપ્પિણી વિ વિવરીઆ,
 વીસં સાગરકેડા-કેડીઓ કાલચક્કમ્મિ. ૧૦૭
 કુરુદ્ધગિ હુરિરમ્મયદ્ધગિ, હેમવએરણુવધદ્ધગિ વિદેહે,
 કમસો સયાવસપ્પિણિ, અરયચઉક્કાઈસમકાલો. ૧૦૮
 હેમવએરણુવએ, હુરિવાસે રમ્મએ ચ રયણુમયા,
 સદાવઈ વિઅડાવઈ, ગંધાવઈ માલવંતદ્ધા. ૧૦૯
 ચઉ વટ્ટવિઅડ્ઠાસાઈ, અરણુ-પઉમ-પ્પલાસ-સૂરવાસા,
 મૂલુવરિ પિહુત્તે તહુ, ઉઅચત્તે જોયણુસહસ્સં. ૧૧૦
 મેરૂ વટ્ટો સહસ્સ-કંદો, લક્ષ્મીસિઓ સહસ્સુવરિં,
 દસગુણુ ભુવિ તં સનવઈ, દસિગારંસં પિહુલમૂલે. ૧૧૧
 પુઠ્ઠુવલ-વયર-સક્કર,-મયકંદો ઉવરિ જાવ સોમણુસં,
 કલિહંક-રયય-કંચણુ,-મઓ અ જંખૂણુઓ સેસો. ૧૧૨
 તદ્ધવરિ આલીસુઆ, વટ્ટા મૂલુવરિ ખાર ચઉ પિહુલા,
 વેરલિયા વરચૂલા, સિરિભવણુ-પમાણુ-ચેઈહરા. ૧૧૩
 ચૂલાતલાઉ ચઉસય, ચઉનવઈ વલયરૂવવિક્ખંભં,
 બહુજલકુંડં પંડગ-વણું ચ સિહરે સવેઈઅં. ૧૧૪
 પન્નાસજેઅણેહિં, ચૂલાઓ ચઉદિસાસુ જિણુભવણા,
 સવિદિસિ સક્કીસાણું, ચઉવાવિન્નુઆ ચ પાસાયા. ૧૧૫
 કુલગિરિચેઈહરાણું, પાસાયાણું ચિમે સમદ્ઠગુણા,
 યણુવીસ રુદ્ધં દુગુણા-યામાઉ ઈમાઉ વાવીઓ. ૧૧૬
 જિણુહરખહિદિસિ જોઅણુ-પણુ સય દીહદ્ધપિહુલ ચઉઉઆ,
 અદ્ધસસિસમા ચઉરો, સિઅકણુયસિલા સવેઈઆ. ૧૧૭

સિલમાણુદ્રઠસહસ્સં-સમાણુસીહાસણેહિ દોહિ જુઆ,
 સિલ પંડુકંબલા રત્ત-કંબલા પુન્વપચ્છિમચો. ૧૧૮
 જમુત્તરાઉ તાચો, ઇંગેગસીહાસણાઉ અઈપુન્વા,
 ચઉસુ વિ તાસુ નિયાસણુ-દિસિ ભવજિણુમજ્જણું હોઈ. ૧૧૯
 સિહરા છત્તીસેહિં, સહસેહિં મેહુલાઈ પંચ સચે,
 પિહુલં સોમણુસવણું, સિલવિણુ પંડગવણુસરિચ્છં. ૧૨૦
 તખ્યાહિરિ-વિક્ખંભો, બાયાલસયાઈ હુસયરિ જુઆઈ,
 અદ્દેગારસભાગા, મજ્જે તં ચેવ સહસૂણું. ૧૨૧
 તત્તો સઠ્ઠુસદ્દઠી-સહસેહિં નંદણું પિ તવ ચેવ,
 નવરિ ભવણુપાસાયં-તરદઠ દિસિ કુમારિકૂડા વિ. ૧૨૨
 નવસહસ નવસયાઈ, ચઉપત્તા છચ્ચિગારભાગાય,
 નંદણુબહિ-વિક્ખંભો, સહસૂણુ હોઈ મજ્જમ્મિ. ૧૨૩
 તદ્દહો પંચસચેહિં, મહિઅલિ તહ ચેવ ભદ્દસાલંવણું,
 નવરમિહ દિગ્ગય ચ્ચિઅ, કૂડા વણુવિત્થરં તુ ઇમં. ૧૨૪
 બાવીસ સહસ્સાઈ, મેરુચો પુન્વચો અ પચ્છિમચો,
 તં ચાડસીવિહત્તં, વણુમાણું દાહિણુત્તરચો. ૧૨૫
 છન્વીસ સહસ ચઉસય, પણુહત્તરિ ગંતુ કુરૂનઈપવાયા,
 ઉભચો વિણિગ્ગયા ગય-દંતા મેરૂમ્મુહા ચઉરો. ૧૨૬
 અગ્ગઆઈસુ પયાહિણેણુ, સિઅ-રત્ત-પીઅ-નીલાભા,
 સોમણુસ-વિજ્જુપ્પહ, ગંધમાયણુ-માલવંતકૂખા. ૧૨૭
 અહલોચવાસિણીચો, દિસાકુમારીઉ અદ્દ યેએસિં,
 ગયદંતગિરિવરાણું, હિદ્દઠા ચિદ્દંતિ ભવણેસુ. ૧૨૮
 ધુરિ અંતે ચઉપણુસય, ઉચ્ચત્તિ પિહુત્તિ પણુસયાડસિસમા,
 દીહત્તિ ઇમે છકલા, હુસય નવુત્તર સહસતીસં. ૧૨૯

તાણુતો દેવુત્તર-કુરાઉ ચંદ્રસંઠિયાઉ દુવે,
 દસસહસ-વિસુદ્ધમહા-વિદેહ-દલમાણુ-પિહુલાઓ. ૧૩૦
 નર્ધ-પુન્વાવર-ફૂલે, કણુગમયા બલસમા ગિરી દો દો,
 ઉત્તરકુરાઈ જમગા, વિચિત્તચિત્તા ય ઈચરીઓ. ૧૩૧
 નર્ધવહ-દીહા પણુ પણુ, હરયા હુહદારયા ઈમે કમસો,
 નિસહો તહ દેવકુરુ, સૂરો સુલસો ય વિન્નુપલો. ૧૩૨
 તહ નીલવંત ઉત્તર-કુરુ ચંદેરવય માલવંતુ ત્તિ,
 પઉમદહ-સમા નવરં, ઐએસુ સુરા દહ-સનામા. ૧૩૩
 અડસય ચઉતીસ જોઆણાઈ, તહ સેગ-સત્ત-ભાગાઓ.
 ઈક્કારસ ય કલાઓ, ગિરિ-જમલ-દહાણુ-મંતરયં. ૧૩૪
 દહ-પુન્વાવર-દસ-જોયણેહિ, દસ દસ વિચ્છેદકાણુ,
 સોલસગુણુપમાણા, કંચાણુગિરિણો હસય સંવે. ૧૩૫
 ઉત્તરકુરુ-પુન્વદે, જંબૂણુય જંબુપીઠમંતેસુ,
 કોસ-હુગુચ્યં કમિ વઠુંમાણુ, ચઉવીસગુણં મજ્ઞે. ૧૩૬
 પણુસય-વટ્ટ-પિહુતં, તં પરિખિતં ચ પઉમવેઈએ,
 ગાઉહુગુચ્ય-હપિહુતં, ચારુ-ચઉદાર-કલિઆઓ. ૧૩૭
 તં મજ્ઞે અડવિત્થર, ચઉચ્ય મણિપીઠિઆઈ જંબૂતરુ,
 મૂલે કંદે ખંધે, વરવયરા-રિદ્ધ-વેરુલિઓ. ૧૩૮
 તસ્સ ય સાહ-પસાહા, દલા ય ણિંટાય પલ્લવા કમસો,
 સોવન્ન-જયરુવા, વેરુલિ-તવણિજ્જ-જંબુણુયા. ૧૩૯
 સો રયયમય-પવાલો, રાયયવિડિમો ય રયણુ-પુદ્ગલો,
 કોસહુગં ઉન્વેહે, થુડ-સાહા-વિડિમ-વિક્ખંભે. ૧૪૦
 થુડસાહાવિડિમદીહ ત્તિ, ગાઉએ અરુદ પનર ચઉવીસં,
 સાહા સિરિસમલવણા, તમ્માણુ-સચેઈઅં વિડિમં. ૧૪૧

પુવિદ્વસિજજ તિસુ આસણાણિ, ભવણેસુ ણાઠિ અસુરસ્સ,
 સા જંખૂ ખારસ-વેઈઆહિં કમસો પરિક્ખિત્તા. ૧૪૨
 દહપઉપાણું જં વિત્થરં, તુ તમિહાવિ જંખુરૂખાણું,
 નવરં મહયરિયાણું, ઠાણે ઇહ અગ્ગમહિસીઓ. ૧૪૩
 દોસ-દુસએહિં જંખુ, ચઉદ્ધિસિં પુવ્વસાલ-સમભવણા,
 વિદ્ધિસાસુ સેસ-તિસમા, ચઉવાવિજ્ઞુયા ય પાસાયા. ૧૪૪
 તાણુંતરેસુ અઠ જિણુ-કૂડા તહ સુરકુરાઈ અવરદ્ધે.
 રાયયપીઠે સામલિ-રુક્ખો એમેવ ગરૂલસ્સ. ૧૪૫
 અત્તીસ સોલ ખારસ, વિજયા વક્ખાર અંતરનઈઓ,
 મેરુવણ્ણાઓ પુવ્વા-વરાસુ કુલગિરિ-મહનયંતા. ૧૪૬
 વિજયાણુ પિહુત્તિ સગરક, ભાગ ખારુત્તરા હુવીસસયા,
 સોલાણું પંચસએ, સવેઈ-નઈ પન્નવીસ-સયં. ૧૪૭
 સોલસ-સહસ્સ પણુસય, ખાણુઉઆ તહ ય દો કલાઓ ય,
 એએસિં સંવેસિં, આયામો વણુમુહાણું ચ. ૧૪૮
 ગયદંતગિરિવુચ્ચા, વક્ખારા તાણુ-મંતરનઈણું,
 વિજયાણું ચ ભિહાણાઈ, માલવંતા પયાહિણુઓ. ૧૪૯
 ચિત્તે ય ખંભકૂડે, નલિણીકૂડે ય એગસેલે ય,
 તિ ઉડે વેસમણે વિ ય, અંજણુ માયંજણે ચેવ. ૧૫૦
 અંકાવઈ પમ્હાવઈ, આસીવિસ તહ સુહાવહે ચંદે,
 સૂરે નાગે દેવે, સોલસ વક્ખાર-ગિરિનામા. ૧૫૧
 ગાહાવઈ દહવઈ, વેગવઈ તત્ત મત્ત ઉમ્મત્તા,
 ખીરોય સીયસોયા, તહ અંતોવાહિણી ચેવ. ૧૫૨
 ઉમ્મીમાલિણિ ગંભીર, માલિણી ફેણુમાલિણી ચેવ,
 સંવત્થ વિ દસજ્ઞેયણુ, ઉંડા કુંડુલવા એયા. ૧૫૩

- કચ્છ સુકચ્છો ય મહા, -કચ્છો કચ્છાવર્ધ તહા, ૧૫૪
આવત્તો મંગલાવત્તો, પુશ્પલો પુશ્પલાવર્ધ. ૧૫૪
વચ્છ સુવચ્છો ય મહા-વચ્છો વચ્છાવર્ધ વિ ય,
રમ્મો ય રમ્મચ્છો એવં, રમણી મંગલાવર્ધ. ૧૫૫
પચ્છ સુપચ્છો ય મહા, -પચ્છો પચ્છાવર્ધ તચ્છો,
સંચ્છો નલિણનામા ય, કુમુચ્છો નલિણાવર્ધ. ૧૫૬
વખ્ચુ સુવખ્ચો અ મહા, -વખ્ચો વખ્ચાવર્ધ તિ ય,
વગ્ગૂ તહા સુવગ્ગૂ ય, ગંધિલો ગંધિલાવર્ધ. ૧૫૭
એચ્છે પુન્વાવરગય-વિચ્છદ્ધલિય તિ નધદ્ધિસિ-દ્ધલેસુ,
લેરહદ્ધ-પુરિ-સમાચ્છો, ઇમેહિ નામેહિ નયરીચ્છો. ૧૫૮
ખેમા ખેમપુરા વિ અ, અરિદ્ધ રિદ્ધાવર્ધ ય નાયન્વા,
ખગ્ગી મંજૂસા વિ ય, ચોસહિપુરી પુંડરિગિણી ય. ૧૫૯
સુસીમા કુંડલા ચેવ, અવરાધઅ પહંકરા,
અંકાવર્ધ પચ્છાવર્ધ, સુભા રયણસંચયા. ૧૬૦
આસપુરા સીહપુરા, મહાપુરા ચેવ હવર્ધ વિજયપુરા,
અવરાધયા ય અવરા, અસોગા તહ વીઅસોગા ય. ૧૬૧
વિજયા ય વેજયંતી, જયંતિ અપરાજિયા ય ખોધન્વા,
ચક્કપુરા ખગ્ગપુરા, હોઇ અવજ્જા અઉજ્જા ય. ૧૬૨
કુંડુભવા ઉ ગંગા, -સિંધૂચ્છો કચ્છ પચ્છ-પમુહેસુ,
અદ્દુદ્ધસુ વિજએસું, સેસેસુ ય રત્ત-રત્તવર્ધ. ૧૬૩
અવિવક્ષિખગિણ જગધ, સવેધ-વણ્ણમુહચઉક્ક-પિહુલતં,
શુણ્ણતીસસય હવીસા, નધંતિ ગિરિઅંતિ એગકલા. ૧૬૪
પણ્ણતીસ સહસ ચઉસય, છડુત્તરા સયલવિજય-વિક્ષાલો,
વણ્ણમુહ-હગ-વિક્ષાલો, અડવન્ન સયા ય ચોયાલા. ૧૬૫

સગ સય પત્નાસા નઈ-પિહુત્તિ ચઉવન્ત સહસ મેરૂવણે,
 ગિરિવિત્થરિ ચઉ સહસા, સન્વસમાસો હવઈ લક્ષ્મં. ૧૬૬
 જોઅણુ-સયદસગંતે, સમધરણીઓ અહો અહોગામા,
 આયાલીસ-સહસેહિં, ગંતું મેરૂસ પચ્છિમઓ. ૧૬૭
 ચઉ ચઉતીસં ચ જિણા, જહન-મુક્કોસઓ અ હુંતિ કમા,
 હરિ-ચક્કિ-બલા ચઉરો, તીસં પત્તેઅમિહ દીવે. ૧૬૮
 સસિદુગ-રવિદુગ-ચારો, ઈહ દીવે તેસિં ચારખિત્તં તુ,
 પણુસય દસુત્તરાઈ, ઇગસદિઠ ભાગા ચ અડયાલા. ૧૬૯
 પનરસ ચુલસીઈસયં, છપ્પન્ન-ડયાલ-ભાગમાણાઈ,
 સંસિ-સૂર-મંડલાઈ, તયંતરાણિગિગહીણાઈ. ૧૭૦
 પણુતીસ જોઅણે ભાગ-તીસ ચઉરો અ ભાગ સગભાયા,
 અંતરમાણું સસિણો, રવિણો પુણુ જોઅણે દુન્નિ. ૧૭૧
 દીવંતો અસિઅસઓ, પણુસદ્દી અમંડલા તેસિં,
 તીસહિઅ-તિસય લવણે, દસિગુણવીસં સયં કમસો. ૧૭૨
 સસિસસિ-રવિરવિ અંતરિં, મજ્જે ઇગલક્ષુ તિસય સાહૂણો,
 સાહિઅદુસયરિ-પણુસય, બહિ લક્ષ્મો છસય સાઠહિઓ. ૧૭૩
 સાહિઅ પણુ સહસ તિહુંત્તરાઈ સસિણો મુહુંત્ત ગઈ મજ્જે,
 આવન્નહિઆ સા બાહિ, પઈમંડલ પઉણુચઉવુડ્ડી. ૧૭૪
 ન્ત સસિણો સા રવિણો, અડસયરિસઓણુ-સીસઓણુ હિઆ,
 કિંચૂણાણું અદ્ધાર-સાદ્ધભાગાણુ-મિહ વુડ્ડી. ૧૭૫
 મજ્જે ઉદયત્થંતરિ, ચઉનવઈ-સહસ પણુસય છવીસા,
 આયાલ સદિઠભાગા, દિણું ચ અદ્ધારસ-મુહુંત્તં. ૧૭૬
 પઈમંડલ દિણુહાણી, દુણહ મુહુંત્તેગસદિઠ-ભાગાણું,
 અંતે આરમુહુંત્તં, દિણું નિસા તરસ વિવરીઆ. ૧૭૭

ઉદયત્યંતરિ બાહિ, સહસા-તેસદિઠો છસય તેસદઠા.
 તહ ઇગસસિ-પરિવારે, રિક્ખઅડવીસા-ડસીઈ ગહા. ૧૭૮
 છાસદિઠ સહસ નવસય, પંચહત્તરિ તાર-કોડિકોડીણુ,
 સન્નંતરેણુ-વુસ્સેહં, ગુલમાણેણુ વા હુંતિ. ૧૭૯
 ગહ-રિક્ખ-તારગાણુ, સંખં સસિસંખ-સંગુણુ કાઉં,
 ઇન્ધિય-દીવુદહિંમિ ચ, ગહાઈમાણુ વિઆણેહ. ૧૮૦
 ચઉ.ચઉ બારસ બારસ, લવણે તહ ધાયઈમ્મિ સસિસૂરા,
 પરચો દહિદીવેસુ ચ, તિગુણા પુવ્વિદ્ધ-સંજુતા. ૧૮૧
 નરખિત્તં બ સમસેણિ, ચારિણો સિગ્ધ-સિગ્ધતર-ગઈણો,
 દિદિઠપહમિંતિ ખિત્તા-ણુમાણુચો તે નરાણેવં. ૧૮૨
 પણુસય સત્તત્તીઆ, ચઉત્તીસસહસ્સ લક્ખઈગવીસા,
 પુક્ખરદીવંદુ-નરા, પુવ્વેણુ અવરેણુ પિન્ધંતિ. ૧૮૩
 નરખિત્ત બહિં સસિરવિ, સંખા કરણુંતરેહિં વા હોઈ,
 તહં તત્થ ચ બોઈસિયા, અચલદ્ધપમાણુ-સુવિમાણુ. ૧૮૪
 જંખૂ પરિહિ તિલક્ખા, સોલસહસ હસય પઉણુઅડવીસા,
 ધાણુ અડવીસસય-ગુલ, તેરસસઠ્ઠા સમહિઆ ચ. ૧૮૫
 સગસય નઉઆકોડી, લક્ખા છપ્પત્ત ચઉનવઈ સહસા,
 સઠ્ઠસયં પઉણુહકોસ, સઠ્ઠાસદિઠકર ગણિઅં. ૧૮૬
 વટ્ટપરિહિં ચ ગણિઅં, અંતિમખંડાઈ ઉસુ જિઅં ચ ધાણુ,
 બાહું પયરં ચ ધણું, ગણેહ એએહિ કરણેહિં. ૧૮૭
 વિક્ખંલ-વગ્ગ-દહગુણુ, મૂલં વટ્ટસ્સ પરિચ્ચો હોઈ,
 વિક્ખંલપાયગુણિચો, પરિચ્ચો તસ્સ ગણિઅપયં. ૧૮૮
 ઓગાહું ઉસૂ સુન્નિચ્ચ, ગુણુવીસગુણો કલાઉસૂ હોઈ,
 વિઉસુપિહુંતે ચઉગુણુ-ઉસુગુણિચો મૂલમિહ જીવા. ૧૮૯

ધસુવગિગ છગુણિ જીવા-વગગજીએ મૂલ હોઈ ધણુપદ્મં.
 ધણુદુગ-વિસેસ-સેસં, દલિચં ણાહાદુગં હોઈ. ૧૬૦.
 અંતિમખંડસ્સુસુણા, જીવં સંગુણિચ ચઉદિ ભઈજીણં,
 લદ્ધંમિ વગિગએ દસ-ગુણમ્મિ મૂલં હવઈ પયરો. ૧૬૧.
 જીવા-વગગાણુ દુગે, મિલિચે દલિચે અ હોઈ જં મૂલં,
 વેઅદ્દાઈણુ તયં, સપિહુત્તગુણં ભવે પયરો. ૧૬૨.
 એયં ચ પયર-ગણિચં, સંવવહારેણુ દંસિચં તેણં,
 કિંચૂણં હોઈ ફલં, અહિચં પિ હવઈ સુહુમગણુણા. ૧૬૩.
 પયરો સોસ્સેહ-ગુણો, હોઈ ઘણો પરિચાઈ સંવં વા,
 કરણુ-ગણુણા-લસેહિં, જંતગ-લિહિઆઉ દદ્ધંવં. ૧૬૪.

પ્રથમઃ જંજૂદીપાધિકારઃ સમાપ્તઃ

અથ દ્વિતીયઃ લવણસમુદ્રાધિકારઃ

ગોતિત્થં લવણોભય, જોઅણુ પણુનવઈસહસ જા તત્થ,
 સમભૂતલાઉ સગસય-જલવુડ્ડી સહસમોગાહો. ૧૬૫.
 તેરાસિચેણુ મન્નિઝદ્ધ-રાસિણા સંગુણિજજ અંતિમગં,
 તં પઠમરાસિ-ભઈચં, ઉન્વેહં મુણુસુ લવણજલે. ૧૬૬.
 હિદ્ધંવરિ સહસદસગં, પિહુલા મૂલાઉ સતર-સહસુચ્યા,
 લવણુસિહા સા તદ્ધવરિ, ગાઉદુગં વડ્ઢઈ હુવેલં. ૧૬૭.
 ખહુમજ્જે ચઉદિસિ ચઉ, પાયાલા વયરકલસ-સંઠાણા,
 જોઅણુ-સહસ્સ જહા, તદ્ધસગુણુ હિદ્ધંવરિ રંદા. ૧૬૮.
 લક્ખંચ મન્નિઝ પિહુલા, જોઅણુલક્ખં ચ ભૂમિમોગાહા,
 પુન્વાઈસુ વડવામુહ, -કેજીવ-જૂવેસર-ભિહાણા. ૧૬૯.
 અન્ને લહુપાયાલા, સગ સહસા અડસયા સચુલસીઆ,
 પુન્વુત્ત-સયંસ-પમાણા, તત્થ તત્થ ખ્ખએસેસુ. ૨૦૦

- કાલો અ મહાકાલો, વેલંબ પલંબળે અ ચઉસુ સુરા,
પલિઓવમાઉળો તહ, સેસેસુ સુરા તયદ્ધાગિ. ૨૦૧
- સંવેસિ-મહોભાગે, વાગિ મન્નિઝદ્વયમ્મિ જલવાગિ,
કેવલ-જલ-મુવરિલ્લે, ભાગદુગે તત્થં સાસુવ. ૨૦૨
- બહુવે ઉદારવાયા, મુચ્છંતિ ખુહંતિ દુન્નિ વારાઓ,
એગ-અહોરતંતો, તયા તયા વેલ-પરિવુડ્ડી. ૨૦૩
- બાયાલ-સદિઠ-હસયરિ, સહસા નોગાણુ મન્નજુવરિ બાહિં,
વેલં ધરંતિ કમસો, ચઉહત્તરુ-લક્ષુ તે સંવે. ૨૦૪
- બાયાલ-સહસ્સેહિં, પુવેસાણાઈ-દિસિવિદિસિ લવણે,
વેલંધરાણુવેલં, -ધરરાઈણું ગિરિસુ વાસા. ૨૦૫
- ગોથૂભે દગભાસે, સંખે દગસીમ નામિ દિસિ સેલે,
ગોથૂભો સિવદેવો, સંખો અ મળોસિલો રાયા. ૨૦૬
- કહ્હોડે વિન્નપભે, કેલાસ રૂણપ્પહે વિદિસિ સેલે,
કહ્હોડણુ કદમઓ, કેલાસ રૂણપ્પહો સામી. ૨૦૭
- એએ ગિરિણો સંવે, બાવીસ-હિઆ ય દસસયા મૂલે,
ચઉસય ચઉવીસહિઆ, વિન્નિછન્ના હુંતિ સિહરતલે. ૨૦૮
- સતરસ-સય ઈગવીસા, ઉચ્ચત્તે તે સવેઇઆ સંવે,
કણ્ણગંક-રયય-ફાલિહ, દિસાસુ વિદિસાસુ રયણુમયા. ૨૦૯
- નવ ગુણુહત્તરિ જ્ઞેઅણુ, બહિ જલુવરિ ચિત્ત પણુ નવઇ ભાયા,
એએ મન્નજે નવ સય, તેસદ્દા ભાગ સગસયરિ. ૨૧૦
- હિમવંતંતા વિદિસી, -સાણાઈગયાસુ ચઉસુ દાઠાસુ,
સગ સગ અંતરદીવા, પઠમચઉહ્લં અ જગઇઓ. ૨૧૧
- જ્ઞેઅણુતિસએહિં તઓ, સયસયવુડ્ડી અ છસુ ચઉછેસુ,
અન્નુન્ન-જગઇ-અંતરિ, અંતરસમવિત્થરા સંવે. ૨૧૨

પઠમચઉક્કમ્મ અહિં, અરૂઠાંધઅ-જેઅણે અં વીસંસા,
 સયરિસ-પુરૂદી પરઓ, મજ્ઞદ્વિસિં સંવિ કોસડુગં. ૨૧૩.
 સંવે સવેધઅંતા, પઠમ-ચઉક્કમ્મિ તેસિ નામાધં,
 એગોરૂઅ આભાસિઅ, વેસાણિઅ એવ લંગૂલે. ૨૧૪
 ખીઅ-ચઉક્કે હયગય, ગોસક્કુલિપુન્વ-કણ્ણનામાણો,
 આયંસ મિંઠગ અઓ-ગોપુન્વમુહા ય તંધઅમ્મિ. ૨૧૫
 હય ગય હરિ વગ્ધ મુહા, ચઉત્થએ આસકણ્ણ હરિકણ્ણો,
 અકણ્ણ કણ્ણપાવરણ્ણ, દીઓ પંચમચઉક્કમ્મિ. ૨૧૬
 ઉક્કમુહો મેહમુહો, વિજ્ઞુમુહો વિજ્ઞુદંત છદ્ધમ્મિ,
 સત્તમગે દંતંતા, ઘણ-લદ્ધ-નિગૂઢ-સુદ્ધા ય. ૨૧૭
 એમેવ ય સિહરિમ્મિ વિ, અડવીસં સંવિ હંતિ છપ્પન્ના,
 એએસુ જુઅલરુવા, પલિઆ-સંખંસ-આઉનરા. ૨૧૮
 જોઅણુ-દસમંસ-તણ્ણ, પિટ્ઠિ-કરંડાણ્ણ-મેસિ ચઉસદ્દી,
 અસણ્ણં ચ ચઉત્થાઓ, ગુણ્ણસીદ્ધિણુ વચ્ચપાલણુયા. ૨૧૯
 પચ્છિમદ્વિસિ સુત્થિઅલવ, ણુસામિણો ગોઅમુત્તિ ધંશુદ્ધીવો,
 ઉભઓ વિ જંણુલાવણ્ણ, હ હ રવિ દીવા ય તેસિં ચ. ૨૨૦
 જગધ-પરૂપર-અંતરિ, તહ વિત્થર ખારજેઅણુસહસ્સા,
 એમેવ ય પુન્વદ્વિસિં, ચંદચઉક્કસ્સ ચઉ દીવા. ૨૨૧
 એવં ચિઅ ખાહિરઓ, દીવા અદ્ધદ્ધ પુન્વ-પચ્છિમઓ,
 હ હ લવણ્ણ છ છ ધાયધં, સંઠ સસીણું રવીણું ચ. ૨૨૨
 એએ દીવા જલુવરિ, ખહિ જોઅણુ સરૂઠઅદ્ધેસીધં તહા,
 ભાગા વિ અ ચાલીસા, મજ્ઞે પુણ્ણ કોસડુગમેવ. ૨૨૩
 કુલગિરિ-પાસાય-સમા, પાસાયા એસુ નિઅ-નિઅ-પહૂણં,
 તહ લાવણ્ણ-જોધસિઆ, દગ્ગાલિહ-ઉદ્ધલેસાગા. ૨૨૪

(અથ તૃતીયઃ શ્રાતકીખંડક્રીપાધિકારઃ)

જામુત્તર-દીહિણું દસસય-સમ-પિહુલ પાણુસયુચ્ચેણું,
 ઉસુયાર-ગિરિદુગેણું, ધાયધસંડો-દહ-વિહતો. ૨૨૫
 ખંડદુગે છ છ ગિરિણો, સગ સગ વાસા ય અરવિવરરૂવા,
 ધુરિ અંતિ સમા ગિરિણો, વાસા પુણુ પિહુલપિહુલયરા. ૨૨૬
 દહ-કુંડું ઉત્તમમે, રુમુસ્સયં વિત્થરં વિઅરૂઠાણું,
 વદગિરીણું ચ સુમે, -રૂવજ્જમિહુ જાણુ પુન્વસમં. ૨૨૭
 મેરૂદુગં પિ તહ મિચ્ચ, નવરં સોમાણુસ-હિરૂદુવરિ-દેસે,
 સગ-અડ-સહસ્સ ઊણુ ત્તિ, સહસપણુસીધ ઉચ્ચત્તે. ૨૨૮
 તહ પણુનવધં ચઉનઉચ્ચ, અદ્ધચઉનઉચ્ચ અદ્દહતીસા ય,
 દસય સયાધ કમેણું, પણુઠાણુ પિહુત્તિ હિરૂઠાઓ. ૨૨૯
 નર્ધ-કુંડ-દીવ-વણુમુહ, -દહ-દીહુરસેલ-કમલવિત્થારં,
 નર્ધ-ઉંડત્તં ચ તહા-દહ-દીહત્તં ચ ઈહ દુગુણું. ૨૩૦
 ઈગલક્ષુ સત્તસહસા, અડ સય ગુણુસીધ ભદસાલવણું,
 પુન્વાવર-દીહં તં, જામુત્તર અદ્દહસી-ભધંચં. ૨૩૧
 અહિ ગયદંતા દીહા, પણુલક્ષુપૂણુસયરિસહસ દુગુણુદ્દહા,
 ઈઅરે તિલક્ષુ છપ્પન્ન, -સહસ્સ સય દુન્નિ સગવીસા. ૨૩૨
 ખિત્તાણુમાણુઓ સેસ, -સેલ-નર્ધ-વિજય-વણુમુહાયામો,
 ચઉલક્ષુ-દીહ વાસા, વાસ-વિજય-વિત્થરો ઉ ઈમો. ૨૩૩
 ખિત્તંક-ગુણુ-ધુવંકે, દો સય ખારૂતરેહિ પવિભરો,
 સન્વત્થ વાસવાસો, હવેધ ઈહ પુણુ ધય ધુવંકા. ૨૩૪
 ધુરિ ચઉદ લક્ષુ દસહસ, દોસગનઉચ્ચા ધુવં તહા મજ્જે,
 દસય અડુત્તર સત્ત-સદ્દિઠસહસ છન્વીસ લક્ષુ ય. ૨૩૫
 ગુણુવીસ સયં ખત્તીસં સહસ ગુણુયાલ લક્ષુ ધુવમંતે,

નઈગિરિવંશુમાણુવિસુદ્ધ, નખત્તસોલંસપિહુ વિજયા. ૨૩૬
 નવસહસા છસય તિઉ, -ત્તરા ય છચ્ચેવ સોલભાયા ય,
 વિજયપિહુત્તં નઈગિરિ, વણુવિજયસમાસિં ચઉલક્ષ્મા. ૨૩૭
 પુવ્વં વ પુરી અ તર, પરમુત્તરંકુરુસુ ધાઈ મહધાઈ,
 રૂપા તેસુ સુદંસણુ, -પિયદંસણુ-નામ યા દેવા. ૨૩૮
 ધુવરાસીસુ અ મિલિઆ, એગો લક્ષ્મો ય.

અડસયરિ સહસા,

અદ્દં સયા ખાયાલા, પરિહિતિગં ધાયઈસંડે. ૨૩૯

(અથ ચતુર્થઃ કાલોદસ્યાધિકારઃ)

કાલોઓ સંવત્થ વિ, સહસુંડો વેલ-વિરહિઓ તત્થ,
 સુત્થિ અ-સમ-કાલ મહા, કાલસુરા પુવ્વપચ્છિમઓ. ૨૪૦
 લવણુમ્મિ વ જહસંભવ, સસિરવિદીવા ઈહં પિ નાયવ્વા,
 નવરં સમંતઓ તે, કોસહુગુચ્ચા જલસ્સુવરિં. ૨૪૧

(અથ પંચમઃ પુષ્કરદ્વીપાર્થસ્યાધિકારઃ)

પુક્કખરદલ-ખહિ-જગઈ વ્વ, સંઠિઓ માણુસુત્તરો સેલો,
 વેલંધર-ગિરિ-માણો, સીહનિસાઈ નિસઠ-વન્નો. ૨૪૨
 જહ ખિત્ત-નગાઈણું, સંઠાણો ધાઈએ તહેવ ઈહં,
 હુગુણો અ ભદસાલો, મેરુસુયારા તહા ચેવ. ૨૪૩
 ઈહ ખાહિર-ગયદંતા, ચઉરો દીહત્તિ વીસ-સયસહસા,
 તેઆલીસ સહસ્સા, ઉણુવીસહિઆ સયા હુન્નિ. ૨૪૪
 અખ્ખિલંતર ગયદંતા, સોલસ લક્ષ્મા ય સહસ છવ્વીસા,
 સોલહિઆં સયમેગં, દીહત્તે હુંતિ ચઉરો વિ. ૨૪૫
 સેસા પમાણુઓ જહ, જંખૂદીવાઉ ધાઈએ લણિઆ,
 હુગુણા સમા ય તે તહ, ધાયઈ-સંઠાઉ ઈહ નેયા. ૨૪૬

અગ્નિભેતરમજ્જભહિં, તિવ્રપ્પમણિરયણકણુયકંવિસીસા, ૧
 રયણજ્જણુરુપ્પમયા, વેમાણિઅન્નેધિસવણ કયા, ૨
 વદંમિ દુતીસંચુલં, તિતીસ ધણુપિહુલં પણસય, ધણુચ્ચ, ૩
 ઇધણુ સય ઇગકોસાં, તરયિરયણમય ચઉદારા, ૪
 ચઉરંસે ઇગ ધણુસય, પિહુ વપ્પા સઠ્ઠ કોસ અંતરિઆ, ૫
 પઠમ ણિઆણિઅતઠ્યાં, કોસંતર પુન્વમિવસેસં, ૬
 સોવાણુ સહસહસ-કર, પિહુ ચ્ચ ગંતું ભુવો પઠમ વપ્પો, ૭
 તો પન્ના ધણુ પયરો, તઓ અ સોવાણુ પણુ સહસા, ૮
 તો ણિઅ વપ્પો પણુધણુ, પયર સોવાણુ સહસ પણુ તત્તો, ૯
 તઠ્યો વપ્પો છાસય, ધણુ ઇગ કોસેહિં તો પીઠં, ૧૦
 ચઉદાર તિ સોવાણું, મજ્જે મણિપીઠયં જિણુતણુચ્ચ, ૧૧
 દો ધણુસય પિહુ દીહં, સઠ્ઠ કોસેહિ ધરણિયલા, ૧૨
 જિણુતણુઆરણુચ્ચો, સમહિઅન્નેઆણુ પિહૂ અસોગતર, ૧૩
 તહ હોઈ દેવછંદો, ચઉ સીહાસણુ સ પયપીઠા, ૧૪
 તહુવરિ ચઉ છત્તતયા, પડિરુવ તિગં તહુઈ ચમરધરા, ૧૫
 પુરઓ કણુય કુસેસય, ઠિઅ ક્કાલિહ ધમ્મ ચક્ક ચઉ, ૧૬
 ઝય છત્ત મયરં મંગલ, પંચાલી દામ વેઈ વર કલસે, ૧૭
 પઈદારં મણિ તોરણુ, તિય ધૂવઘડી કુણુંતિ વણા, ૧૮
 જોયણુ સહસ્સ દંડા, ચઉઝયા ધમ્મ માણુ ગય સીહા, ૧૯
 કકુભાઈ જુઆ સન્વં, માણુમિણું નિય નિય કરેણુ, ૨૦
 પવિસિઅ પુન્વાઈ પહૂ, પયાહિણં પુન્વઆસણુ નિવિદ્ધો, ૨૧
 પયપીઠ ઠવિઅ પાઓ, પણુમિઅ તિત્થં કહઈ ધમ્મં, ૨૨
 સુણિ વેમાણિણિ સમણિ, સલવણુજેઈ વણુદેવિદેવતિયં, ૨૩
 કપ્પ સુરનર ત્થિ તિઅં, ઠંતિગો ઇ વિદિસાસુ, ૨૪

ચક્ર દેવિ સમણિ ઉદ્દિષ્ઠિયા નિવિદ્ધા નરિ તિથિ સુર સમણા,
 ઇચ્છ પણ સગપરિસ સુણંતિ, દેસણું પઠમ વખંતો. ૧૬
 ઇચ્છ આવસસય વિત્તી વુત્તં, ચુનિય પુણ મુણિ નિવિદ્ધા,
 વેમાણિય સમણી, દો, ઉડ્ડ સેસા ડિયા ઉ નવ. ૧૭
 ગીચંતો તિરિ ઇસાણિ, દેવંદો અ જાણ તંદયંતો,
 તહં ચઉરંસે હંદ વાવિ, કોણુઓ વદ્દિ ઇક્કિયા. ૧૮
 ચીચ સિચ રત્તં સામા, સુરવણં જોઈ લવણારયણુવખે,
 ધણુ હંદ પાસ ગયં હંથા, સોમ જંમવરણુ ધણુજક્યા. ૧૯
 જયવિજયા જિઅઅપરાજિઅત્તિ, સિય અરણુપીયનીલાભા,
 ખીએ દેવીજુઅલા, અભયં કુસ પાસં મંગર કરા. ૨૦
 તંદઅ બહિ સુરા તુંખરં, ખટ્ટંગિ કવાલિ જડ મડેધારી,
 પુન્નાઈ દારપાલા, તુંખરદેવો અ પડિહારો. ૨૧
 સામન્ન સમોસરણે, એસ વિહી એઇ જઇ મહરિહ સુરો.
 સન્વ મિણં એગોવિ હુ, સં કુણુઈ લયણેયરસુરેસુ. ૨૨
 પુન્વ-મજ્જયં જત્થ ઉ, જત્થેઈ સુરો મહરિહ મધવાઈ,
 તત્થ ઉ સરણં નિયમો, સયયં પુણ પાડિહારાઈ. ૨૩
 હુતિઅ સમત્થ તિઅ, જાણુ પતિઅ અત્થ સુસમત્થો,
 ઈત્થં થુઓ લહુ જાણું, તિત્થયરો કુણુ ઉ સુપયત્થં. ૨૪

॥ શ્રી અમવ્ય કુલકમ્ ॥

જહ અભવિય જીવેહિં, ન ફસિયા એવમાધયા ભાવા, ૧
 ઈદત્તમાણુતરસુર, સિદ્ધાયનર નારયત્તં ચ.
 કેવલિ-ગણુહરહત્યે, પંવજ્જા, તિથવચ્છરં દાણું, ૨
 પવયણુ સુરી-સુરત્તં, લોગંતિય દેવસામિત્તં.
 તાયત્તીસસુરત્તં, પરમાહમ્મિય જીઅલમાણુઅત્તં, ૩
 સંભિન્નસોય તહ, પુવ્વધરા-હારય પુલાયત્તં.
 મઠનાણાઈસુલદ્ધી, સુપત્તદાણં સમાહિમરણત્તં, ૪
 ચારણ દુગ મહુસિખય, ખીરાસવ ખીણાણુત્તં.
 તિથયર-તિથપડિમા, તણુ-પરિલોગાઈ કારણેવિ પુણો, ૫
 પુઠવાઈય ભાવંમિ વિ, અભવજીવેહિં નો પત્તં.
 ચઉદસ રયણુત્તંપિ, પત્તં ન પુણો વિમાણુસામિત્તં, ૬
 સમ્મત્ત નાણુ સંયમ, તવાઈ ભાવા ન ભાવદુગે.
 આણુભવજીવતા ભત્તી, જિણાણુ સાહમ્મિઆણુ વચ્છલ્લં, ૭
 ન ય સાહેઈ અભવો, સંવેગત્તં ન સુખફળં.
 જિણુજ્જણુય-જણુણિ-જાયા, જિણુજ્જણુયા-જ્જણુણીજીગપહાણા, ૮
 આયરિયપયાઈ દસગં, પરમત્થ-ગુણુદ્ધં-મખપત્તં.
 આણુખંધ હેઉ સરુવા, તત્થ અહિંસા તિહા જિણુદિટ્ઠા, ૯
 દવેણુ ય ભાવેણુ ય, દુહાવિ તોસ ન સંપત્તા.

શ્રી પુણ્યપાપ કુલકમ્

- છત્તીસ દિણ સહસ્સા, વાસસચ્ચે હોઈ આઉ પરિમાણું,
ઝિજ્ઞંતં પદસિમયં, પિચ્છ ઉ ધમ્મંમિ જઈઅવ્વં. ૧
- જઈ પોસહસહિઓ તવ, -નિયમગુણેહિં ગમ્મઈ એગદિણું,
તા બંધઈ દેવાઉં, ઇત્તિઅ-મિત્તાઈ પલિયાઈ. ૨
- સગવીસ કોડી સયા, સતહુત્તરી કોડિલકૂળ સહસા ય,
સત્તસયા સતહુત્તરી, નવભાગા સત્ત પલિયસ્સ. ૩
- અઠ્ઠાસીઈ સહસ્સા, વાસસચ્ચે હુન્નિ લકૂળ પહરાણું,
એગોવિઅ જઈ પહરો, ધમ્મજુઓ તા ઇમો લાહો. ૪
- તિસય સગચત્ત કોડિ, લકૂળા બાવીસ સહસ બાવીસા,
હસય હવીસ, હુભાગા, સુરાઉ-બંધો ય ઇગપહરે. ૫
- દસલકૂળ અસીય સહસા, મુહુત્ત સંખાય હોઈ વાસ-સચ્ચે,
જઈ સામાઈઅ-સહિઓ, એગોવિ અ તા ઇમો લાહો. ૬
- બાણવય કોડીઓ, લકૂળા ગુણસરિઠ સહસ્સ પણવીસં,
નવસય પણવીસ જૂઆ, સતિહા અડભાગ પલિઅસ્સ. ૭
- વાસસચ્ચે ઘડિઆણું, લકૂળગવીસં સહસ્સ તહ સદ્દઠી,
એગોવિ અ ધમ્મજુઆ, જઈ તા લાહો ઇમો હોઈ. ૮
- છાયાલ કોડી ગુણતીસ-લકૂળ છાસદ્દઠી સહસ્સ સયનવગં,
તેસદ્દઠી કિંચૂણા, સુરાઉ-બંધો ઇ ઇગઘડિએ. ૯
- સદ્દઠી અહોરત્તણુ, ઘડીઆઓ જસ્સ જંતિ પુરિસસ્સ,
નિઅમેણુવિ રહિઆઓ, સો દિઅહુઓ નિખ્ફલો તસ્સ. ૧૦
- ચત્તારિ અ કોડીસયા, કોડીઓ સત્તલકૂળ અડયાલા,
ચાલીસં અ સહસ્સા, વાસસય હુન્તિ ઊસાસા. ૧૧

ઇક્કોવિ અ ઊસાસો, નં ય રહિઓ હોઈ પુણ્ણપાવેહિ,
 જમ પુણ્ણેણું સંહિઓ, એગોવિ અ તો ઇમો લાહો. ૧૨
 લક્ખં દુગ સહસ પણ્ણેત્ત, ચકિસયા અદ્દં એવ પલિયાઇ,
 કિંચૂણા ચઉભાગા, સુરાઉ અંધો ઇગૂસાંસે. ૧૩
 એગુણ્ણવીસં લક્ખા, તેસદ્દહી સહસ દુસય સત્તદ્દહી,
 પલિયાઇ દેવાઉં, અંધઈ નવકાર ઉસંસગ્ગો. ૧૪
 લક્ખિગસદ્દહી પણ્ણતીસ, સહસ દુસય દસ પલિયા દેવાઉં,
 અંધઈ અહિઅં છવો, પણ્ણવીસૂસાસ ઉસંસગ્ગો. ૧૫
 એવં પાવ-પરાયાણું, હવેઉ નિરયાઉઅસ્સ અંધોવિ,
 ઇઅ નાઉં સિરિ જિણ્ણ, કિત્તિઅંમિ ધમ્મંમિ ઉજ્જમ્મં
કુણ્ણહ. ૧૬

॥ શ્રી દેવેન્દ્રસૂરિ રચિતં દાનાદિકુલકમ્ ॥

- પરિહરિય રજ્જસારો, ઉખ્ખાડિય સંજમિહ્ન ગુરુભારો,
ખંધાઉ દેવદ્વસં, વિચરંતો જયઉ વીરજિણો. ૧
- ધમ્મત્થકામભેયા, તિવિહં દાણું જયંમિ વિક્ખયાયં,
તહવિ ય જિણિંદ્રમુણિણો, ધમ્મિયદાણું પસંસંતિ. ૨
- દાણું સોહગ્ગકરં, દાણું આરગ્ગકારણું પરમં,
દાણું ભોગનિહાણું, દાણું ઠાણું ગુણગણાણું. ૩
- દાણેણુ કુરધં કિત્તી, દાણેણુ ય હોઈ નિમ્મલા કંતી,
દાણાવન્નિજય હિયઓ, વધરી વિ હુ પાણિયં વહધ. ૪
- ધણુસત્થવાહુ-જમ્મે, જં ધયદાણું કયં સુસાહૂણું,
તક્કારણુમુસભજિણો, તેલુહ્ન-પિયામહો નઓ. ૫
- કરેણાઈ દિન્ન દાણો, જમ્મંતર-ગહિય-પુત્ત-કિરિયાણો,
તિથયર-ચક્ક-રિદ્ધિ, સંપત્તો સંતિનાહોવિ. ૬
- પંચસય-સાહુ-ભોઆણું, દાણાવન્નિજય-સુપુત્તપખ્ખભારો,
અચ્છરિય-ચરિઅ-ભરિઓ, ભરહો ભરહાહિવો નઓ. ૭
- મુદ્ધં વિણાવિ દાઉં, ગિલાણું પડિઅરણુ ભોગવત્થૂણિ,
સિદ્ધો અ રયણુકંબલ, ચંદણુ-વણિઓવિ તંમિ ભવે. ૮
- દાણેણુ ખીર-દાણું, તવેણુ સુસિઅંગ-સાહુણો ધણિઅં,
જણુ-જણિય-અમક્કારો, સંનઓ સાલિભદોવિ. ૯
- જમ્મંતર-દાણાઓ, ઉદ્ધસિયાડપુવ્વ-કુસલ-આણાઓ,
કયઉત્તો કયપુત્તો, ભોગાણું ભાયણું નઓ. ૧૦
- ધયપૂસ વત્થપૂસા, મહુરિસિણો દોસલેસ-પરિહીણા,
લક્કીઈ સયલ ગચ્છો, વગ્ગહગા સુગ્ગઈ પત્તા. ૧૧

- જીવંતસામિ-પડિમાઈ, સાસણું વિયરિગિણુ ભત્તીએ,
 પંવઘગિણુ સિદ્ધો, ઉદાઘણો ચરમ-રાયરિસી. ૧૨
- જિણુહર-મંદિય-વસુહો, દાઉં આણુકંપ-ભત્તિદાણાઈ,
 તિત્થપભાવગરેહિં, સંપત્તો સંપઘરાયા. ૧૩
- દાઉં સદ્દા-સુદ્દે, સુદ્દે કુમ્માસએ મહામુણિણો,
 સિરિ મૂલદેવ કુમરો, રજ્જસિરિં પાવિઓ ગરુઘં. ૧૪
- અઈદાણુ મુહર કવિઆણુ, વિરઘઅ-સયસંખ-કંવ વિચ્છરિઅં,
 વિઠ્ઠમનરિદ્ધ-ચરિઅં, અજ્જવિ દોએ પરિહુરઘં. ૧૫
- તિયદોઅ-અંધવેહિં, તખસવ-ચરિમેહિં જિણુવરિદ્દેહિં,
 કયકિચ્ચેહિવિ દિનં, સંવચ્છરિઅં મહાદાણું. ૧૬
- સિરિસેયંસકુમારો, નિરસેયસ-સામિઓ કહં ન હોઈ,
 દ્વાસુઅદાણુ-પવાહો, પયાસિઓ જેણુ ભરહંમિ. ૧૭
- કહ સા ન પસંસિજ્જઈ, અંદણુખાલા જિણિંદદાણેણું,
 છમ્માસિય તવ તવિઓ, નિવવિઓ જિએ વીરજિણો. ૧૮
- પઠમાઈ પારણાઈ, અકરિસુ કરંતિ તહ કરિસંતિ,
 અરિહંતા ભગવંતા, જરસ ધરે તેસિં ધુવ સિદ્ધિ. ૧૯
- જિણુભવણુ-ખિંખ-પુત્થય, -સંઘસરુવેસુ સત્તખિત્તેસુ,
 વવિઅં ધણું પિ જાયઈ, સિવદ્દલય-મહો આણુંતણુણું. ૨૦

॥ શ્રી શીલકુલકમ્ ॥

- સોહગ્ગ-મહાનિહિણો, પાએ પણમામિ નેમિજિણુવધણો,
આલેણુ ભુઅમલેણુ, જણુદણો જેણુ નિજિજણિઓ. ૧
- સીલં ઉત્તમ વિત્તં, સીલં જીવાણુ મંગલં પરમં,
સીલં દોહગ્ગહરં, સીલં સુદ્ધાણુ કુલલવણું. ૨
- સીલં ધમ્મ-નિહાણું, સીલં પાવાણુ ખંડણું લણિયં,
સીલં જંતૂણુ જએ, અકિત્તિમં મંડણં પવરં. ૩
- નરય-હુવાર-નિરુલણુ, કવાડ-સંપુડ-સહોઅર-અઘાયં,
સુરદોઅ-ધવલમંદિર, આરુહણે પવર નિસ્સેણિ. ૪
- સિરિ ઉગ્ગસેણુ-ધૂઆ, રાઈમઈ લહુઉ સીલવધ-રેહું,
ગિરિ-વિવર-ગઓ જએ, રહુનેમી ઠાવિઓ મગ્ગે. ૫
- પજ્જલિઓવિ હું જલણો, સીલપ્પલાવેણુ પાણિયં હવઈ,
સા જયઉ જએ સીઆ, જસે પયડા જસપંડાયા. ૬
- આલણિજલેણુ અંપાઈ, જઈ ઉગ્ગાડિઅં હુવારતિયં,
કસ્સ ન હરેઈ ચિત્તં, તીએ ચરિઅં સુલદાએ. ૭
- નંદઉ નમયાસુંદરિ, સા સુચિરં જઈ પાલિયં સીલં,
ગહિલત્તણુંપિ કાઉં, સાહિઆ ય વિડંબણા વિવિહા. ૮
- લદં કલાવઈએ, ભીસણુરન્નમિ રાયચત્તાએ,
જં સા સીલગુણેણું, છિન્નંગા પુણુ નવા જાયા. ૯
- સીલવઈએ સીલં, સક્કઈ સક્કોવિ વન્નિઉં નેવ,
રાયાનઉત્તા સચિવા, ચઉરોવિ પવંચિઆ જએ. ૧૦
- સિરિ-વદ્ધમાણુ-પહુણા, સુધમ્મલાભુત્તિ જઈ પદઠવિઓ,
સા જયઉ જએ સુલસા, સારયસસિ-વિમલસીલગુણા. ૧૧

- હરિ-હર-ખંભ-પુરંદર-મયભંજણ-પંચખાણ-ખલદખ્યો,
લીલાઈ જેણુ દલિઓ, સ થૂલભદ્રો દિસઉ ભદં. ૧૨
- મંણહરતારુભરે, પતિજંતોવિ તરુણિ-નિયરેણું, ... ૧૩
- સુરગિરિ-નિચ્ચલચિત્તો, સો વયરમહારિસી જયઉ. ૧૩
- થુણિઉં તરસ ન સહ્યા, સદૃશ સુદંસણસુ ગુણ-નિવહં,
જો વિસમસંકડેસુવિ, પડિઓવિ અખંડ-સીલધણો. ૧૪
- સુંદરિ સુનંદ ચિલ્લણ, મણોરમા અંજણા મિગાવઈ અ,
જિણુસાસણ-સુપસિદ્ધા, મહાસઈઓ સુહં દિંતુ. ૧૫
- અચ્ચંકારિઅ-ચરિઅં, સુણિગિણું કો ન ધુણઈ કિર સીસં,
જા અખંડિઅ-સીલા, લિલ્લવઈ-કયતિઆવિ દહં. ૧૬
- નિય-મિત્તનિય-ભાયા, નિય-જણુઓ નિય-પિયામહો વાવિ,
નિયપુત્તોવિ કુસીદો, ન વલ્લહો હોઈ દોઆણું. ૧૭
- સંવેસિંધિ વયાણું, ભગ્ગાણું અતિ કોઈ પડિઆરો,
પદ્મધડસ વ કળા, ન હોઈ સીલં પુણો ભગ્ગં. ૧૮
- વેઆલ-ભૂઆ-રૂખસ, -કેસરિ-ચિત્તય-ગઈદ-સખ્યાણું,
લીલાઈ દલઈ દખ્ખં, પાલંતો નિમ્મલં સીલં. ૧૯
- જ કેઈ કમ્મમુક્કા, સિદ્ધા સિજ્ઞંતિ-સિન્નિઝહિંતિ તહા,
સંવેસિંતેસિ ખલં, વિસાલ-સીલસ માહખ્ખં. ૨૦

॥ શ્રી તપકુલકમ્ ॥

- સો જયઉ જુગાઈજિણો, જસસંસે સોહએ જડામઉડો,
તવઝાણગિગ-પદીવિય-કમ્મિંધણુ ધુમ-પંતી વ્વ. ૧
- સંવચ્છરિય-તવેણું, કાઉસગગંમિ જે ઠિઓ લયવં,
પૂરિય-નિયય-પઇત્રો, હરઉ હુરિઆઈ બાહુબલી. ૨
- અથિરંપિ થિરં વંકં પિ, ઉબુઅં હુલ્લહંપિ તહ સુલહં,
હુસજજંપિ સુસજજં, તવેણુ સંપજજએ કજજં. ૩
- છદ્દહં છદ્દેણુ તવં, કુણુમાણો પઠમ-ગણુહરો લયવં,
અફખીણુમહાણુસીઓ, સિરિ ગોઅમસામિઓ જયઉ. ૪
- છજજઈ સાણુંકુમારો, તવબલ-ખેલાઈલદ્ધિ-સંપત્રો,
નિદ્દહુઅ-ખવલિ-અંશુલિં, સુવન્ન-કંતિં પયાસંતો. ૫
- ગો બંલ ગખલ ગખલણિ, બંલણિ ઘાયાઈ ગુરુઅ પાવાઈ,
કેગિણુવિંકણુયં પિવ, તવેણુ સુદ્ધો દઢપહારી. ૬
- પુવ્વલવે તિવ્વ-તવો, તવિઓ જંનંદિસેણુ મહરિસિણુ,
વસુદ્ધેવો તેણુ પિઓ, જાઓ ખયરી-સહસ્સાણું. ૭
- દેવાવિ કિંકરત્તં, કુણુંતિ કુલ-જઈ-વિરહિઆણુંપિ,
તવ-મંત-પલાવેણું, હરિકેસબલસ્સ વ રિસિસ્સ. ૮
- પડસયમેગપડેણું, એગેણુ ઘડેણુ ઘડસહસ્સાઈ,
જં કિર કુણુંતિ મુણિણો, તવકખ્પતરુસ્સ તં ખુ ફલં. ૯
- અનિઆણુસ્સ વિહીએ, તવસ્સ તવિયસ્સ કિં પસંસામો,
કિજજઈ જેણુ વિણુસો, નિકાઈઆણુંપિ કમ્માણું. ૧૦
- અઈહુક્કરતવકારી, જગગુરુણા કણ્હપુચ્છિએણુ તયા,
વાહરિઓ સ મહુખ્પા, સમરિજજઉ ઠંઠણુકુમારો. ૧૧

- પર્થ દિવસં સત્તજ્ઞે, વહિઊણું ગહિય-વીરજિણ-દિક્ષો,
 હુગ્ગાલિગ્ગહ-નિરઓ, અજ્ઞુણુઓ માલિઓ સિદ્ધો. ૧૨
- નંદીસર-રુઅગેસુવિ, સુરગિરિ-સિહરેવિ એગક્ષલાએ,
 જંધાચારણ મુણિણો, ગચ્છંતિ તવખ્પલાવેણું. ૧૩
- સેણિયપુરઓ જેસિં, પસંસિઅં સામિણા તવોરુવં,
 તે ધન્ના ધન્નમુણી, હન્નવિ પંચુત્તરે પત્તા. ૧૪
- મુણિઊણુ તવ સુંદરી, કુમરીએ અંભિન્નાણિ અણુવરયં,
 સરિઠંવાસ સહસ્સા, લણુ કસ્સ ન કંપએ હિઅયં. ૧૫
- જં વિહિઅમંબિલતવં, ખારસ-વરિસાઇ સિંવકુમારેણુ,
 તં દરેહું જંખુરુવં, વિમ્હઇ ઓ કોણિઓ રાયા, ૧૭
- જિણુકખ્પિય પરિહારિઅ, પડિમા-પડિવન્ન-લંદયાઇણું,
 સોઊણુ તવસરૂવં, કો અન્નો વહુઉ તવગન્વં. ૧૭
- માસદ્ધ-માસ-ખવઓ, ખલલદો રૂવવં પિ હુ વિરત્તો,
 સો જયઉ રન્નવાસી, પડિઓહિઅ-સાવયસહસ્સો. ૧૮
- ચરહરિઅ-ધરં ઝલહલિય,-સાયરં ચલિયસયલ કુક્કસેલ,
 જમકાસિ જયં વિણ્ણૂ, સંધકએ તં તવસ્સ ફલં. ૧૯
- કિ ખહુણા લણિએણું, જં કસ્સવિ કહુવિ કત્થવિ સુહાઇં,
 દીસંતિ લવણુમજ્ઞે, તત્થ તવો કારણું ચેવ. ૨૦

॥ શ્રી માવકુલકમ્ ॥

- કમઠાસુરેણ રધિંમિ, ભીસણે પલયતુલ્લ-જલખોલે,
ભાવેણ કેવલલક્ષ્મિં, વિવાહિઓ જયઉ પાસજિણો. ૧.
- નિચ્યુન્નો તંખોલો, પાસેણ વિણા ન હોઈ જહ રંગો,
તહ દાણસીલતવ-ભાવણાઉ અહલાઉ ભાવવિણા. ૨.
- મણિ-મંત-ઓસહીણું, જંતય-તંતાણું દેવયાણુંપિ,
ભાવેણ વિણા સિદ્ધી, ન હુ દીસઈ કરસ વિ લોચે. ૩.
- સુહભાવણાવસેણું, પસન્નચંદો મુહુત્તમિત્તેણ,
અવિજિણ કમ્મગંઠિં, સંપત્તો કેવલં નાણું. ૪.
- સુસ્સૂસંતી પાચે, શુરણીણું ગરહિજિણું નિયદોસે,
ઉપ્પન્ન-દિવ્વનાણા, મિગાવઈ જયઉ સુહભાવા. ૫.
- લયવં ધલાઈપુત્તો, શુરુચે વંસંમિ જો સમારૂઠો,
દદ્દૂણ મુણિવરિદં, સુહભાવા કેવલી જાઓ. ૬.
- કવિલો અ અંભણમુણી, અસોગવણિઆચે મજ્જયારંમિ,
લાહાલોહત્તિ પયં, ઝાયંતો જાયજઈસરો. ૭.
- અવગ-નિમંતણપુવં, વાસિયલત્તેણ સુદ્ધભાવેણ,
ભુંજંતો વરનાણું, સંપત્તો ફૂરગડ્ડૂઓ, ૮.
- પુવ્વલવસૂરિવિરઈય-નાણા-સાયણ-પભાવ-દુરમેહો,
નિયનામં ઝાયંતો, માસતુસો કેવલી જાઓ. ૯.
- હત્થિંમિ સમારૂઠા, રિદ્ધિં દદ્દૂણ ઉસલસામિસ્સ,
તક્ખણ સુહઝાણેણું, મરૂદેવી સામિણી સિદ્ધા. ૧૦.
- પડિજગરમાણીચે, જંઘાળલખીણ-મન્નિઆપુત્તં,
સંપત્તકેવલાચે, નમો નમો પુષ્કચૂલાચે. ૧૧.

- પન્નરસ તાવસાણું, ગોચમનામેણું, દિન્ને-દિશ્ખાણું,
ઉપ્પન્ન કેવલાણું, સુહલાવાણું નમો તાણું. ૧૨
- જીવસ્સ સરીરાઓ, લેચં નાઉં સમાહિપત્તાણું,
ઉપ્પાડિચ-નાણાણું, ખંદગસીસાણું તેસિ નમો. ૧૩
- સિરિ-વદ્ધમાણું-પાએ, પૂચ્ચત્થી સિંહુવારકુસુમેહિં,
ભાવેણું સુરલોએ, હુગ્ગયનારી સુહં પત્તા. ૧૪
- ભાવેણું ભુવણનાહં, વંદેઉં દહરોવિ સંચલિઓ,
મરિગિણું ચંતરાલે, નિયનામંકે સુરો જાઓ. ૧૫
- વિરયા વિરય-સહોદર, ઉદગસ્સ ભરેણું ભરિચસરિચાએ,
ભણિચાચ સાવિચાએ, દિન્ને મગ્ગુત્તિ ભાવવસા. ૧૬
- સિરિ-ચંડરૂદ-ગુરુણા, તાડિજ્જતો વિ દંડધાએણું,
તક્કાલં તસ્સીસો, સુહલેસો કેવલી જાઓ. ૧૭
- જં ન હું ભણિઓ ખંધો, જીવસ્સ વહંપિ સમિધંગુત્તાણું,
ભાવો તત્થ પમાણું, ન પમાણું કાયવાવારો. ૧૮
- ભાવચ્ચિય પરમત્થો, ભાવો ધમ્મસ્સ સાહગો ભણિઓ,
સમ્મત્તસ્સ વિ ખીચં, ભાવચ્ચિય ખિંતિ જગગુરુણો. ૧૯
- કિં ખહુણા ભણિએણું, તત્તં નિસુણેહ ભો! મહાસત્તા,
સુક્ખસુહ-ખીયભૂઓ, જીવાણુ સુહાવહો ભાવો. ૨૦
- ધંચ દાણુસીલતવ ભાવણાઓ, જો કુણુઈ સત્તિ-ભત્તિ-પરો,
દેવિંદ વિંદ-મહિચં, અધરા સો લહધં સિદ્ધિસુહં. ૨૧

॥ અથ શ્રી ગૌતમકુલકમ્ ॥

કુદ્ધાનરા અત્યપરા હવંતિ, મૂઢાનરા કામપરા હવંતિ,
બુદ્ધાનરા ખંતિપરા હવંતિ, મિસ્સા નરા તિન્નિવિ
આયરંતિ. ૧

તે પંડિયા જે વિરયા વિરોડે, તે સાહુણો જે સમયચરંતિ,
તે સત્તિણો જે ન ચયંતિ ધમ્મં, તે બંધવા જે વસણે
હવંતિ. ૨

કોહાલિભૂઆ ન સુહં લહંતિ, માણસીણો સોયપરા
હવંતિ; માયાવિણે હુંતિ પરસ્સ પેસા, હુંદા મહિચ્છા
નરયં ઉવિંતિ. ૩

કોહો વિસં કિં અમયં અહિંસા, માણો અરી કિં
હિય-મખપમાઓ; માયા ભયં કિં સરણું તુ સચ્ચં,
દોહો દુહો કિં સુહ-માહ તુદ્દહી. ૪

બુંદિ અચંડ ભયચે વિણીયં, કુંદં કુસીલં ભયચે
અકિત્તી; સંભિન્નચિત્તં ભયચે અલચ્છી, સચ્ચેઠિયં
સંભયચે સિરી ય. ૫

ચયંતિ મિત્તાણિ નરં કયઞ્ઘં, ચયંતિ પાવાઈ મુણિં
જયંતં; ચયંતિ સુક્કાણિ સરાણિ હંસા, ચચેઈ બુંદી
કુવિયં માણુસ્સં. ૬

અસંપહારે કહિચે વિલાવો, અંધયઅત્થે કહિચે
વિલાવો; ગિદ્ધિખત્તચિત્તં કહિચે વિલાવો; બહુ કુસીસે
કહિચે વિલાવો. ૭

દુદ્ધઠાહિવા દંડપરા હવંતિ, વિન્નહરા મંતપરા હવંતિ;
મુદ્ધા નરા કોવપરા હવંતિ, સુસાહુણો તંતપરા હવંતિ. ૮
સોહા ભવે ઉગ્ગતવસ્સ ખંતી, સમાહિન્નેગો પસમસ્સ
સોહા; નાણું સુખાણું ચરણસ્સ સોહા, સીસસ્સ સોહા
વિણ્ણમે પવિત્તી. ૯

અભૂસણો સોહઈ ખંભયારી, અકિંચાણો સોહઈ
દિફ્ખંધારી; ખુદ્ધિણ્ણુઓ સોહઈ રાયમંતી, લન્નણ્ણુઓ
સોહઈ એગપત્તિ. ૧૦

અપ્પા અરી હોઈ આણુવદ્દીયસ્સ, અપ્પા જસો
સીલમઓ નરસ્સ; અપ્પા દુરપ્પા આણુવદ્દીયસ્સ, અપ્પા
જિઅપ્પા સરણું ગઈ ય. ૧૧

ન ધમ્મકન્ન પર્મત્થિ કન્નં, ન પાણિહિંસા પર્મં
અકન્નં; ન પેમરાગા પર્મત્થિ ખંધો, ન યોહિલાલા
પર્મત્થિ લાલો. ૧૨

ન સેવિયંવા પમયા પરછા, ન સેવિયંવા પુરિસાઅવિન્ન; ન
સેવિયંવા અહિમાણી હિણા, ન સેવિયંવા પિસુણા
માણુસ્સા. ૧૩

જે ધમ્મિયા તે ખલુ સેવિયંવા, જે પંડિયા તે ખલુ
પુન્નિયંવા જે સાહુણો તે અલિવંદિયંવા, જે નિમ્મમા
તે પડિલાલિયંવા. ૧૪

પુત્તાય સીસાં ય સમં વિલત્તા, રિસીંય દેવાય સમં
વિલત્તા, મુદ્ધા તિરિદ્ધાં ય સમં વિલત્તા, મુચ્ચા દરિદ્ધાં
ય સમં વિલત્તા. ૧૫

સંવાકલા ધમ્મકલા જિણ્ણાઈ, સંવાકહા ધમ્મકહા
જિણ્ણાઈ; સંવં બલં ધમ્મબલં જિણ્ણાઈ, સંવં સુહં
ધમ્મસુહં જિણ્ણાઈ. ૧૬

જૂથે પસત્તસ્સ ધણસ્સ નાસો, મંસં પસત્તસ્સ દયાઈ
નાસો; મજ્જં પસત્તસ્સ જસસ્સ નાસો, વેસા-પસત્તસ્સ
કુલસ્સ નાસો. ૧૭

હિંસા-પસત્તસ્સ સુધમ્મનાસો, ચોરીપસત્તસ્સ સરીર-નાસો;
તહા પરત્થિસુ પસત્તયસ્સ, સંવસ્સ નાસો અહમા
ગઈ ય. ૧૮

દાણું દરિદ્રસ્સ પહુસ્સ ખંતી, ઇચ્છા નિરોહો ઈ સુહો-
ઈયસ્સ, તારૂં જો ઈદ્દિય-નિગ્ગહો ય, ચત્તારિ એયાણિ
સુહંકરણિ. ૧૯

અસાસયં જીવિયમાહુ લોચે, ધમ્મં ચરે સાહુ જિણ્ણો-
વઈટ્ઠં ધમ્મો ય તાણું સરણું ગઈ ય, ધમ્મં નિસેવિત્ત
સુહં લહંતિ. ૨૦

॥ શ્રી પુણ્યકુલકમ્ ૪૫ બોલ ॥

- સંપુત્ર-ધંદિયત્તં માણુસત્તં ચ આયરિય-ખિત્તં;
 જાઈ-કુલ-જિણુધમ્મો, લખ્ખંતિ પભૂય-પુન્નેહિં. ૧
- જિણુ-ચલણુકમલ-સેવા, સુશુરુપાય-પજ્જુવાસણું ચેવ;
 સજ્જાય-વાય-વડત્તં, લખ્ખંતિ પભૂય-પુન્નેહિં. ૨
- સુદ્ધો જોહો સુશુરુહિં, સંગમો ઉવસમં દયાલુત્તં;
 દ્વાખિન્નં કરણું જં, લખ્ખંતિ પભૂય-પુન્નેહિં. ૩
- સંમત્તં નિચ્ચલત્તં, વયાણુ-પરિપાલણું અમાયત્તં;
 પઠણું શુણ્ણુ વિણુઓ, લખ્ખંતિ પભૂય-પુન્નેહિં. ૪
- ઉસસગ્ગે અવવાયે, નિચ્છહ-વિવહારંમિ નિજિણુત્તં;
 મણુ-વયણુ-કાયસુદ્ધી, લખ્ખંતિ પભૂય-પુન્નેહિં. ૫
- અવિયારં તારુત્તં, જિણુણું રાઓ પરોવયારત્તં;
 નિચ્છંપયા ચ ઝાણે, લખ્ખંતિ પભૂય-પુન્નેહિં. ૬
- પરનિદા-પરિહારો, અપ્પસંસા અત્તણો શુણ્ણુ ચ;
 સંવેગો નિવેઓ, લખ્ખંતિ પભૂય-પુન્નેહિં. ૭
- નિમ્મલ-સીલાખ્ખાસો, દાણુલ્લાસો વિવેગસંવાસો;
 ચઉગધ-દુહ-સંતાસો, લખ્ખંતિ પભૂય-પુન્નેહિં. ૮
- દુક્કહ-ગરિહા સુક્કહા-ણુ મોયણું પાયચ્છિત્ત-તવચરણું;
 સુહઝાણુ નમુક્કારો, લખ્ખંતિ પભૂય-પુન્નેહિં. ૯
- ધય શુણ્ણુમણિ-લંઠારો, સામગ્ગી પાવિજિણુ જેણુ કઓ;
 વિચ્છિન્નમોહ-પાસા, લહંતિ તે સાસયં સુદ્ધં. ૧૦

॥ श्रीतत्त्वार्थाधिगमसूत्रम् ॥

प्रथमोऽध्यायः ॥

१ सम्यग्दर्शनज्ञानयारित्राणि मोक्षमार्गाः । २
तत्त्वार्थश्रद्धानं सम्यग्दर्शनम् । ३ तन्निसर्गादधिगमाद्वा ।
४ ज्ञवाज्ञवाश्रव-अन्ध-संवर-निर्जरा-मोक्षास्तत्त्वम् । ५
नामस्थापनाद्रव्यत्वावतस्तन्यासः । ६ प्रमाणनयैरधिगमः ।
७ निर्देश-स्वामित्व-साधनाधिकरण-स्थिति-विधानतः ।
८ सत्सङ्ख्या-क्षेत्र-स्पर्शन-कालान्तर-त्वावाप्यभङ्गत्वैश्च ।
९ मतिश्रुतावधिमनः पर्यायैवत्वानि ज्ञानम् । १० तत्प्रमाणे ।
११ आद्ये परोक्षम् । १२ प्रत्यक्षमन्यत् । १३ मतिः
स्थित्ताऽऽलिनिषेध धृत्यनर्थान्तरम् । १४ तद्विन्द्रियानिन्द्रिय-
निमित्तम् । १५ अवग्रहेडापायधारणाः । १६ भङ्गुभङ्ग-
विधक्षिप्रानिश्रिता-तुक्ताध्रुवाणां सेतराणाम् । १७ अर्थस्य ।
१८ व्यञ्जनस्यावग्रहः । १९ न व्यक्षुरनिन्द्रियाभ्याम् । २०
श्रुतं मतिपूर्वं, द्वयनेकद्वादशलेखम् । २१ द्विविधोऽवधिः ।
२२ सवप्रत्ययो नारकहेवानाम् । २३ यथोक्तनिमित्तः
षड्विकल्पः शेषाणाम् । २४ ऋणुविपुलमती मनःपर्यायः ।
२५ विशुद्धयप्रतिपाताभ्यां तद्विशेषः । २६ विशुद्धि क्षेत्र-
स्वामि-विषयेभ्योऽवधिमनःपर्याययोः । २७ मतिश्रुतयोर्निर्बन्धः
सर्वद्रव्येष्वसर्वपर्यायेषु । २८ रुपिष्ववधेः । २९ तदनन्तभागे
मन पर्यायस्य । ३० सर्वद्रव्यपर्यायेषु हेवलस्य । ३१ ओकादीनि
लाज्यानि युगपदेकस्मिन्नायतुल्याः । ३२ मतिश्रुतावधयो
विपर्यायश्च । ३३ सहस्रतो-रविशेषाद्येष्टेष्टोपलब्धेर्नमत्तवत् ।
३४ नैगम-सङ्ग्रह-व्यवहार-सूत्र शण्डा-नयाः ३५
आद्यशब्दौ द्वित्रिलेखौ ।

અથ દ્વિતીયોઽધ્યાયઃ

૧ ઔપશમિક-ક્ષાયિકૌ લાવૌ મિશ્રશ્ચ જીવસ્ય સ્વતત્ત્વ-
-મૌદયિક-પારિણાણિકૌ ચ । ૨ દ્વિનવાષ્ટાદશૈકવિં શતિત્રિલેદા
યથાક્રમમ્ । ૩ સમ્યકત્વચારિત્રે । ૪ જ્ઞાન-દર્શન-દાન-લાલ-
લોગોપલોગ-વીર્યાણિય । ૫ જ્ઞાના-જ્ઞાન-દર્શનદાનાદિલબ્ધ-
યશ્ચતુસ્ત્રિત્રિપંચલેદાઃ સમ્યકત્વચારિત્રસંયમાસંયમાશ્ચ ।
૬ ગતિ-કષાય-લિંગ-મિથ્યાદર્શના-જ્ઞાના-સંયતા-સિદ્ધત્વ-
લેશ્યાશ્ચતુશ્ચતુસ્ત્રયૈકૈકૈકૈકષટ્લેદાઃ । ૭ જીવલવ્યાલવ્યત્વાદીનિ-
ચ । ૮ ઉપયોગો લક્ષણમ્ । ૯ સ દ્વિવિધોઽષ્ટચતુર્લેદઃ ।
૧૦ સંસારિણો મુક્તાશ્ચ । ૧૧ સમનસ્કામનસ્કાઃ । ૧૨
સંસારિણસ્ત્રસ-સ્થાવરાઃ ૧૩ પૃથિવ્યખૂવનસ્પતયઃ સ્થાવરાઃ ।
૧૪ તેજોવાયૂ ક્ષીન્દ્રિયાદયશ્ચ ત્રસાઃ । ૧૫ પંચેન્દ્રિયાણિ ।
૧૬ દ્વિવિધાનિ । ૧૭ નિર્વૃત્યુપકરણે દ્રવ્યેન્દ્રિયમ્ । ૧૮
લબ્ધ્યુપયોગૌ લાવેન્દ્રિયમ્ । ૧૯ ઉપયોગઃ સ્પર્શાદિષુ ।
૨૦ સ્પર્શનરસનઘ્રાણચક્ષુઃશ્રોત્રાણિ । ૨૧ સ્પર્શ-રસ-ગન્ધ-
-વર્ણ-શબ્દાસ્તેષામર્થાઃ । ૨૨ શ્રુતમનિન્દ્રિયસ્ય । ૨૩
વાય્વન્તાનામેકમ્ । ૨૪ કૃમિ-પિપીલિકા-બ્રમર-મનુષ્યાદીના-
મેકૈકવૃદ્ધાનિ । ૨૫ સંજ્ઞિનઃસમનસ્કાઃ । ૨૬ વિગ્રહગતૌ કર્મ-
યોગઃ । ૨૭ અનુશ્રેણિ ગતિઃ । ૨૮ અવિગ્રહા જીવસ્ય ।
૨૯ વિગ્રહવતી ચ સંસારિણુઃ પ્રાકૂ ચતુર્થ્યઃ । ૩૦ એક-
સમયોઽવિગ્રહઃ । ૩૧ એકં ક્ષૌવાઽનાહારકઃ । ૩૨ સમૂચ્છ-
નગર્ભોપપાતાન્નન્મ । ૩૩ સચિત્ત-શીત-સંવૃત્તાઃ સેતરા
મિશ્રાશ્ચૈકશસ્ત્રોનયઃ । ૩૪ જરાથ્વણ્ડપોતબ્જનાં ગર્ભાઃ । ૩૫

નારકદેવાનામુપપાતઃ । ૩૬ શેષાણાં સમ્ભૂચ્છંનમ્ । ૩૭
 ઔદારિકવૈક્રિયાહારકતૈજસ કાર્મણાનિ શરીરાણિ । ૩૮ પરં
 પરં સૂક્ષ્મમ્ । ૩૯ પ્રદેશતોડસંખ્યેયગુણું પ્રાક્ તૈજસાત્ ।
 ૪૦ અનન્તગુણે પરે । ૪૧ અપ્રતિધાતે । ૪૨ અનાદિસ-
 મ્બન્ધે ચ । ૪૩ સર્વસ્ય । ૪૪ તદ્વાદીનિ ભાજ્યાનિ યુગપદ્દે-
 કસ્યાડઅતુલ્યઃ । ૪૫ નિરુપલોગમન્ત્યમ્ । ૪૬ ગર્ભસમ્ભૂ-
 ચ્છંનજમાદ્યમ્ । ૪૭ વૈક્રિયમૌપપાતિકમ્ । ૪૮ લઙ્ઘિ-
 પ્રત્યયં ચ । ૪૯ શુભં વિશુદ્ધમવ્યાધાતિ આહારકં અતુલ્લ-
 શપૂર્વધરસ્યૈવ । નારકસમ્ભૂર્છિનો નપુંસકાનિ । ૫૧ ન
 દેવાઃ । ૫૨ ઔપપાતિક-ચરમદેહોત્તમપુરુષા-ડસંખ્યેયવર્ષા-
 ગુણોડનપવત્યાયુષઃ ।

॥ અથ તૃતીયોડ્યાયઃ ॥

૧ રત્નશર્કરાવાલુકાપંકધૂમતમો મહાતમઃપ્રભા
 ભૂમયો ઘનામ્બુવાતાકાશપ્રતિષ્ઠાઃસપ્તાધોડધઃપૃથુતરાઃ ।
 ૨. તાસુ નરકાઃ । ૩ નિત્યાશુભતરલ્લેશ્યા-પરિણામ-દેહુવે-
 દના વિક્રિયાઃ । ૪ પરસ્પરોદ્દીરિતદુઃખાઃ । ૫ સંક્રિલ્પા-
 સુરોદ્દીરિતદુઃખાશ્ચ પ્રાક્ અતુલ્યઃ । ૬ તેષ્વેક-ત્રિ-સ-
 મ-દશ-સપ્તદશ-દ્વાવિંશતિ-ત્રયચ્ચિંશત્-સાગરોપમાઃ સ-
 ત્વાનાં પરા સ્થિતિઃ । ૭ જમ્બૂદ્વીપલવણાદયઃ શુભના-
 માનો દ્વીપસમુદ્રાઃ । ૮ દ્વિર્દ્વિર્વિષ્કમ્ભાઃ પૂર્વ પૂર્વ
 પરિક્ષેપિણો વલયાકૃતયઃ । ૯ તન્મધ્યે મેઝનાલિવૃત્તો
 યોજનશતસહસ્રવિષ્કમ્ભો જમ્બૂદ્વીપઃ । ૧૦ તત્ર ભરત-

હૈમવતહરિવિદેહરમ્યદ્દેરણ્યવતૈરાવતવર્ષાઃ ; ક્ષેત્રાણિ ।
 ૧૧ તદ્વિભાજિનઃ પૂર્વાપરાયતા હિમવન્મહાહિમવન્નિષ્-
 ધનીલરુદ્ધિમશિખરિણે । વર્ષધરપર્વતાઃ । ૧૨ દ્વિધાતકી-
 ખણ્ડે । ૧૩ પુષ્કરાર્ધે ચ । ૧૪ પ્રાગ્માનુષોત્તરાન્મનુ-
 ષ્યાઃ । ૧૫ આર્યામ્લિશશ્ચ । ૧૬ ભરતૈરાવત વિદેહાઃ
 કર્મભૂમયોડન્યત્ર દેવ કુરૂત્તરકુરૂભ્યઃ । ૧૭ નૃસ્થિતી
 પરાપરે ત્રિપદયોપમાન્તર્મુદ્દતે । ૧૮ તિર્યગ્યોનીનાં ચ ।

॥ અથ ચતુર્થોઽધ્યાયઃ ॥

૧ દેવાશ્ચતુર્નિકાયાઃ । ૨ તૃતીયઃ પીતલેશ્યઃ
 । ૩ દશાષ્ટપંચદ્વાદશવિકલ્પાઃ કલ્પોપપન્નપર્યન્તાઃ । ૪
 ઇન્દ્ર-સામાનિક-ત્રાયસ્ત્રિંશ-પારિષદાત્મરક્ષ-લોકપાલાનીક-
 પ્રકીર્ણકાલિયોગ્ય-કિલ્બિષિકાશ્ચક્રશઃ । ૫ ત્રાયસ્ત્રિંશલો-
 કપાલવજ્ર્યા વ્યન્તરજ્યોતિષકાઃ । ૬ પૂર્વ્યોદ્ગીન્દ્રાઃ ।
 ૭ પીતાન્તલેશ્યાઃ । ૮ કાયપ્રવીચારા આ ઐશાનાત્ ।
 ૯ શેષાઃ સ્પર્શરૂપશબ્દમનઃ પ્રવીચારા દ્વ્યોદ્વ્યોઃ । ૧૦
 પરેડપ્રવીચારાઃ । ૧૧ ભવનવાસિનોડસુર-નાગ-વિદ્યુત-
 સુપર્ણાગ્નિ-વાત-સ્તનિતોદધિ-દ્વીપદિક્કુમારાઃ । ૧૨ વ્ય-
 ન્તરાઃકિન્નરકિમ્બુરુષમહોરગગન્ધર્વચક્ષરાક્ષસભૂતપિશાચાઃ ।
 ૧૩ જ્યોતિષકાઃ સૂર્યાશ્ચન્દ્રમસો ગ્રહનક્ષત્રપ્રકીર્ણતાર-
 કાશ્ચ । ૧૪ મેરુપ્રદક્ષિણાનિત્યગતયો નૃલોકે । ૧૫
 તત્કૃતઃ કાલવિભાગઃ । ૧૬ બહિરવસ્થિતાઃ । ૧૭
 વૈમાનિકાઃ । ૧૮ કલ્પોપપન્નાઃ કલ્પાતીતાશ્ચ । ૧૯

ઉપચુપરિ । ૨૦ સૌધર્મશાન-સાનતકુમાર-માહેન્દ્ર-
 બ્રહ્મલોક-લાન્તક-મહાશુક-સહસારે-વાનત પ્રાણુતયો-
 રારણ્યુતયો-નવસુ ઐવેયકેષુ વિજય-વૈજયન્ત-જય-
 ન્તાપરજિતેષુ સર્વાર્થસિદ્ધે ચ । ૨૧ સ્થિતિ-પ્રભાવ-સુખ-
 -દ્યુતિ-લેશ્યા-વિશુદ્ધીન્દ્રિયાવધિવિષયતોડધિકાઃ । ૨૨ ગતિ-
 શરીર-પરિગ્રહા-ભિમાનતો હીનાઃ । ૨૩ પીત-પદ્મ-
 શુકલલેશ્યાદ્રિ-ત્રિશેષેષુ । ૨૪ પ્રાગ્ઐવેયકેભ્યઃ કલ્પાઃ । ૨૫
 બ્રહ્મલોકાલયા લોકાન્તિકાઃ । ૨૬ સારસ્વતાદિત્યવક્ત્રચરણ-
 ગદન્તોય-તુષિતાવ્યાબાધ-મરુતઃ અરિષ્ટાશ્ચ । ૨૭ વિજ-
 યાદિષુ દ્વિચરમાઃ । ૨૮ ઔપપાતિકમનુષ્યેભ્યઃ શેષાસ્તિ-
 યગ્ધ્યેનયઃ । ૨૯ સ્થિતિઃ । ૩૦ ભવનેષુ દક્ષિણાર્ધાધિ-
 પતીનાં પદ્યોપમમધ્યર્ધમ્ । ૩૧ શેષાણાં પાદોને । ૩૨
 અસુરેન્દ્રયોઃ સાગરોપમમધિકં ચ । ૩૩ સૌધર્માદિષુ
 યથાક્રમમ્ । ૩૪ સાગરોપમે । ૩૫ અધિકે ચ । ૩૬ સપ્ત
 સાનતકુમારે । ૩૭ વિશેષત્રિ સપ્ત-દશૈકાદશ-ત્રયોદશ-
 પંચદશભિરધિકાનિ ચ । ૩૮ આરણ્યુતતાદ્ધર્વમેકૈકેન નવસુ
 ઐવેયકેષુ વિજયાદિષુ સર્વાર્થસિદ્ધે ચ । ૩૯ અપરા પદ્યો-
 મમધિકં ચ । ૪૦ સાગરોપમે । ૪૧ અધિકે ચ । ૪૨
 પરતઃ પરતઃ પૂર્વા પૂર્વાનન્તરા । ૪૩ નારકાણાં ચ દ્વિતીયા-
 દિષુ । ૪૪ દશવર્ષસહસ્રણિ પ્રથમાયામ્ । ૪૫ ભવનેષુ ચ ।
 ૪૬ વ્યન્તરાણાં ચ । ૪૭ પરા પદરોપમમ્ । ૪૮ જ્યોતિ-
 પ્કાણામધિકમ્ । ૪૯ ગ્રાહાણામેકમ્ । ૫૦ નક્ષત્રાણામધર્મમ્ ।
 ૫૧ તારકાણાં ચતુર્ભાગઃ । ૫૨ જઘન્યા ત્વષ્ટભાગઃ । ૫૩
 ચતુર્ભાગઃ શેષાણામ્ ।

॥ અથ પંચમોઽધ્યાયઃ ॥

૧ અજીવકાયા ધર્માધર્માકાશપુદ્ગલાઃ । ૨ દ્રવ્યાણિ
જીવાશ્ચ । ૩ નિત્યાવસ્થિતાન્યરૂપાણિ । ૪ રૂપિણુઃ પુદ્ગલાઃ ।
૫ આડકાશાદેકદ્રવ્યાણિ । ૬ નિષ્ક્રિયાણિ ચ । ૭
અસંખ્યેયાઃ પ્રદેશા ધર્માધર્મ્યોઃ । ૮ જીવસ્ય ચ । ૯
આકાશસ્થાનન્તાઃ । ૧૦ સંખ્યેયાસંખ્યેયાશ્ચ પુદ્ગલાનામ્ ।
૧૧ નાણોઃ । ૧૨ લોકાકાશેઽવગાહઃ । ૧૩ ધર્માધર્મ્યોઃ
કૃત્સ્ને । ૧૪ એકપ્રદેશાદિષુ ભાજ્યઃ પુદ્ગલાનામ્ । ૧૫
અસંખ્યેયભાગાદિષુ જીવાનામ્ । ૧૬ પ્રદેશસંહારવિસર્ગાભ્યાં
પ્રદીપવત્ । ૧૭ ગતિસ્થિત્યુપગ્રહો ધર્માધર્મ્યોરુપકારઃ ।
૧૮ આકાશસ્થાવગાહઃ । ૧૯ શરીરવાહ્નનઃ પ્રાણાપાનાઃ
પુદ્ગલાનામ્ । ૨૦ સુખદુઃખ-જીવિતમરણોપગ્રહાશ્ચ । ૨૧
પરસ્પરોપગ્રહો જીવાનામ્ । ૨૨ વર્તના પરિણામઃ ક્રિયા
પસ્તવાપરત્વે ચ કાલસ્ય । ૨૩ સ્પર્શરસગન્ધવર્ણવન્તઃ
પુદ્ગલાઃ । ૨૪ શબ્દ-ગન્ધ-સૌક્ષ્મ્ય-સ્થૌલ્ય-સંસ્થાન-લેદ-
-તમશ્છાયાતપોદોતવન્તશ્ચ । ૨૫ અણુવઃ સ્કન્ધાશ્ચ ।
૨૬ સંઘાતલેદેભ્ય ઉત્પદ્યન્તે । ૨૭ લેદાદણુઃ । ૨૮
લેદસંઘાતાભ્યાં આક્ષુષાઃ । ૨૯ ઉત્પાદ-વ્યય-ધ્રૌવ્યયુક્ત
સત્ । ૩૦ તદ્ભાવાવ્યયં નિત્યમ્ । ૩૧ અર્પિતાનર્પિતસિદ્ધેઃ ।
૩૨ સ્નિગ્ધરુક્ષત્વાદ્ગન્ધઃ । ૩૩ ન જઘન્યગુણાનામ્ ।
૩૪ ગુણુસામ્યે સદશાનામ્ । ૩૫ દ્રવ્યધિકાદિગુણાનાં તુ ।
૩૬ ગ્ન્યે સમાધિકૌ પારિણામિકૌ । ૩૭ ગુણુપર્યાયવદ્
દ્રવ્યમ્ । ૩૮ કાલશ્રેત્યેકે । ૩૯ સોઽનન્તસમયઃ ।

૪૦ દ્રવ્યાશ્રયો નિર્ગુણા ગુણાઃ । ૪૧ તદ્ભાવઃ પરિણામઃ ।
૪૨ અનાદિરાદિર્મોશ્ચ । ૪૩ રૂપિવાદિમાન્ । ૪૪
યોગોપયોગૌ જીવેષુ :

॥ અથ ષષ્ઠોઽધ્યાયઃ ॥

૧ કાયવાહ્મનઃ કર્મયોગઃ । ૨ સ આશ્રવઃ । ૩ શુભઃ
પુણ્યસ્ય । ૪ અશુભઃ પાપસ્ય । ૫ સકષાયાયપાયયોઃ
સામ્પરાયિકૈર્થાપયયોઃ । ૬ અવ્રત-કષાયેન્દ્રિય-ક્રિયાઃ પંચ-
અતુઃપંચ-પંચવિંશતિસંખ્યાઃ પૂર્વસ્ય લેદાઃ । ૭ તીવ્રમન્દ
જ્ઞાતાજ્ઞાતભાવ-વીર્યાધિકરણ્ય વિશેષેભ્યસ્તદ્વિશેષઃ । ૮ અધિ-
કરણ્યં જીવાજીવાઃ । ૯ આદ્યં સંરમ્ભસમારમ્ભારમ્ભ-યોગ
કૃતકારિતાનુમત-કષાય-વિશેષૈસ્ત્રિસ્ત્રિસ્ત્રિતુશ્ચૈકશઃ । ૧૦
નિર્વર્તનાનિક્ષેપસંયોગનિસર્ગાં દ્વિચતુર્દિત્રિલેદાઃ પરમ્ । ૧૧
તત્પ્રદોષ-નિર્લવમાત્સર્યાન્તરાયા-સાદનોપધાતા જ્ઞાનદર્શનાવ-
રણ્યયોઃ । ૧૨ દુઃખ-શોક-તાપાકન્દન-વધ-પરિદેવનાન્યા-
ત્મપરોક્ષયસ્થાન્યસદ્દેહસ્ય । ૧૩ ભૂતવ્રત્યનુકર્યા દાનં સરાગં
સંયમાદિયોગઃ ક્ષાન્તિઃ શૌચમિતિ સદ્દેહસ્ય । ૧૪ કેવલિ-શ્રુત
સંઘઘર્મ દેવાવર્ણુવાદોદર્શનમોહસ્ય । ૧૫ કષાયોદયા તીવ્રાત્મ
પરિણામશ્ચારિત્રમોહસ્ય । ૧૬ બહ્વારમ્ભપરિગ્રહત્વં ચ નાર-
કસ્યાયુષઃ । ૧૭ માયા તૈર્ગ્યોનસ્ય । ૧૮ અલ્પારમ્ભપરિ-
ગ્રહત્વં સ્વભાવમાર્દવાર્જવં ચ મોનુષસ્ય । ૧૯ નિઃશીલવ્ર-
તત્વં ચ સર્વેષામ્ । ૨૦ સરાગસંયમા-કામનિર્જરા-બાલત-
પાંસિ દૈવસ્ય । ૨૧ યોગવક્રતા વિસંવાદનં આશુભસ્ય

नाम्नः । २२ विपरीतं शुलस्य । २३ दृशनिविशुद्धि-
 विनयसंपन्नता-शीलवतेष्वनतिवारो-ऽलीक्षणं ज्ञानोपयोग-
 संपेगौ शक्तितस्त्यागतपसी संध-साधुसमाधि-वैयावृत्यं क-
 रण-मर्द्धाद्याय-अहुश्रुतप्रवचनलक्षित-रावश्यकपरिहाणि-
 मार्गप्रलावना-प्रवचनवत्सलत्वमिति तीर्थकृत्वस्य २४ परा-
 त्मनिन्दा-प्रशंसे सहसद्गुणान्छादनोद्भावने च नीत्यैर्गोत्रस्य
 । २५ तद्विपर्ययो नीत्यैर्वृत्त्यनुत्सेकौ चोत्तरस्य । २६ विद्व-
 क्करणमन्तरायस्य ।

॥ अथ सप्तमोऽध्यायः ॥

१ हिंसाऽनृतस्तेयाग्रहपरित्रिडेभ्यो विरतिव्रतम् ।
 २ देशसर्वतोऽणुमहुती । ३ तत्स्थैयार्थं लावनाः पञ्च-
 पञ्च । ४ हिंसादिष्विहामुत्र व्यापायावद्यदृशनिम् । ५ दुःख-
 मेव वा । ६ मैत्रीप्रमोदकारुण्य-माध्यस्थ्यानि सत्त्व-गुणाधिक-
 -किलश्यमाना-विनेयेषु । ७ जगत्कायस्वभावौ च संपेगवैरा-
 ग्यार्थम् । ८ प्रभक्त्योगात्प्राणव्यपरोपणं हिंसा ९ अस-
 दलिधानमनृतम् । १० अदत्तादानं स्तेयम् । ११ मैथुन-
 मग्रहः । १२ भूच्छा परित्रिडः । १३ निःशब्दो व्रती १४
 अगार्यनगारश्च । १५ आणुव्रतोऽगारी । १६ द्विद्वेशानर्थ-
 दण्डविरति-सामायिक-पौषधोपवासोपसोगपरिलोका-
 -तिथि-
 संपिबलागव्रतसंपन्नश्च । १७ मारणान्तिर्की संपेगनां
 ज्ञेयिता । १८ शंकाकांक्षाविच्छिद्रित्साऽन्यदृष्टिप्रशंसा-
 -संस्तवाः सम्यग्दृष्टेरतिवाराः । १९ व्रतशीलेषु

पञ्च भञ्ज यथाकमम् । २० भञ्ज-वध-व्यविच्छेदा-तिला-
 शरीपण्णा-नपाननिरोधाः । २१ मिथ्योपदेश-रुद्ध्याभ्या-
 ष्यान-कृत्वेभक्त्या-न्यासापहार-साकारमन्त्रलेहाः । २२
 स्तेनप्रयोग-तदाहुतादान-विद्धराज्यातिक्रम-हीनाधिकमानो-
 न्मान-प्रतिरुपक्रव्यवहाराः । २३ परिविवाहकरणे-त्वरपरि-
 गृहीता-परिगृहीतागमना-नङ्गीडा-तीव्रकामासिनिवेशाः ।
 २४ क्षेत्रवास्तु-हिरण्यसुवर्ण-धनधान्य-दासीदास-क्षेत्रवृद्धि-
 -स्मृत्यन्तर्धानानि । २५ आनयन-प्रेष्यप्रयोग-शब्दरूपानुपात-
 -पुद्गलक्षेपाः । २७ कन्दर्प-कौकुब्ज-मौभर्या-समीक्ष्याधि-
 करणे-पलोगाधिकत्वानि । २८ योगदुष्प्रसिद्धाना-नाहर-
 स्मृत्यनुपस्थानानि । २९ अप्रत्यवेक्षिताप्रमार्जितोत्सर्गादन-
 निक्षेपसंस्तारोपक्रमणा-नाहर-स्मृत्यनुपस्थापनानि । ३०
 सञ्चित-सङ्गच्छ-संमिश्रा-लिषव-दुष्पद्वाहाराः । ३१ सञ्चि-
 तनिक्षेप-पिधान-परव्यपदेश-मात्सर्य-कालातिक्रमाः । ३२
 अवितमरणाशंसा-मित्रानुराग-सुभानुबन्ध-निदानकरणानि
 । ३३ अनुग्रहाथः स्वस्यातिसर्गो दानम् । ३४ विधि-
 द्रव्य-दातृ-पात्रविशेषात्तद्विशेषः ।

॥ अथ अष्टमोऽध्यायः ॥

१ मिथ्यादर्शनाऽविरति-प्रमाद-कषाय-योगा-भन्ध-
 डेतवः । २ सकषायत्वान्णवः कर्मणो योग्यान्पुर्णलानादत्ते
 ३ स भन्धः ४ प्रकृतिस्थित्यनुलावप्रदेशास्तद्विधयः । ५
 आद्यो ज्ञानदर्शनावरणवेदनीय-मोहनीयायुष्क-नाम-गोत्रा-

न्तरायाः ६ पञ्चनवद्वयष्टाविंशतियतुर्द्वयत्वारिंशद्विपञ्चलेद-
यथाकमम् । ७ भत्यादीनाम् । ८ यक्षुरयक्षुरवधिकेवलानानिद्रा-
निद्रानिद्राप्रयत्नाप्रयत्नाप्रयत्नास्त्यानगृद्धिवेदनीयानि च । ९
सहस्रद्वेधे । १० दशनिवारित्रयोद्वितीय-कषायनो-कषायवेदनी-
याभ्यास्त्रिद्विषोऽशनवलेदाः सम्यक्त्वमिथ्यात्वतद्बलानि कषा-
यनो-कषायावनन्तानुबन्ध्यप्रत्याभ्यानप्रत्याभ्यानावरणसंभवदन-
—विद्वदपाश्चैकशःकोधमानमायादोलाः ह्यस्यरत्यरतिशो-कलय-
शुशुप्सास्त्रीपुंनपुंसकवेदाः ११ नारकतैर्योग्येनमानुषदैवानि
। १२ गतिजतिशरीरांगोपांग-निर्माणुबन्धनसंघातसंस्थान-
संहनन-स्पर्शरसगन्धवर्णानुभूय-गुरुलघूपघातपराधातात-
पोद्योतोऽध्वासविहोयोगतयः प्रत्येकशरीरत्रसमुल्लगसुस्वर-
शुल्लसूक्ष्मपर्याप्तस्थिरादेययशांसि सेतराणितीर्थकृत्वं च । १३
उच्यैनीचैश्च । १४ दानादीनाम् । १५ आदितस्तिष्ठानाम-
न्तरायस्य च त्रिंशत्सागरोपमकोटीकोटयः परा स्थितिः । १६
सप्ततिर्भोदनीयस्य । १७ नामगोत्रयोर्विंशतिः । १८ त्रयस्त्रिं-
शत्सागरोपमाण्यायुष्कस्य । १९ अपरा द्वादशमुद्धूर्ता वेद-
नीयस्य । २० नामगोत्रयोरष्टौ । २१ शेषाणामन्तर्मुद्धूर्तम्
। २२ त्रिपाकोऽनुलावः । २३ स यथानाम । २४ ततश्च
निर्जरा । २५ नामप्रत्ययाः सर्वतो योगविशेषात्सूक्ष्मैकक्षेत्रा-
वगाढस्थिताः सर्वात्मप्रदेशेष्वनन्तानन्तप्रदेशाः । २६ सद्देध
सम्यक्त्व-ह्यस्य-रति-पुरुषवेद-शुलायु-नामगोत्राणि पुण्यम् ।

॥ अथ नवमोऽध्यायः ॥

१ आश्रयनिरोधः संवरः । २ स शुभिसमितिधर्मा-
नुप्रेक्षापरीषद्व्ययचारित्रैः । ३ तपसा निर्जरा च । ४
सम्यग्योगनिग्रहो गुप्तिः । ५ धर्माभाषैषणादाननिक्षेपोत्स-
र्गाः समितयः ६ उत्तमः क्षमाभाद्वर्णवशौचसत्य-
संयमतपस्यागाक्रियन्यग्रहयर्थाणि धर्मः । ७ अनित्याशरण-
संसारैकत्वाशुचित्वाश्रयसंवरनिर्जराद्वोक्तोधिदुर्लभधर्मस्वा-
भ्याततत्त्वानुचिन्तनमनुप्रेक्षाः । ८ मार्गाव्यवननिर्जरार्थ-
परिषोढव्याः परीषदाः । ९ क्षुत्पिपासाशीतोष्णदृशमशकना-
ग्न्यारतिस्त्रीयर्थाणिषदाशय्याऽऽक्रोशवधयायनाऽदात्मरोगतृष्ण-
स्पर्श भवसत्कारपुरस्कारप्रज्ञाऽज्ञानादर्शनानि । १० सूक्ष्म-
संपरायच्छदस्थवीतरागयोश्चितुर्दश । ११ ओकादश जने ।
१२ आहरसंपराये सप्ते । १३ ज्ञानावरणे प्रज्ञाऽज्ञाने ।
१४ दर्शनमोहान्तराययोरदर्शनादात्मौ । १५ चारित्रमोहे
नाग्न्यारतिस्त्रीनिषदाऽऽक्रोशयायनासत्कारपुरस्काराः । १६
वेदनीये शेषाः । १७ ओकादयो लाज्या युगपदेकेनविंशतेः
। १८ सामायिक-च्छेदोपस्थाप्य-परिहारविशुद्धि-सूक्ष्मसं-
पराय-यथाभ्यातानि चारित्रम् । १९ अनशनावमौढ्य-
वृत्तिपरिसंभ्यान-रसपरित्याग-विविक्तशय्यासन-कायकलेशा
आह्वं तपः । २० प्रायश्चित्त-विनय-वेद्यावृत्त्य-स्वाध्याय-
व्युत्सर्गध्यानान्युत्तरम् । २१ नवयतुर्दशपंचद्विलेहयथाक्रमं-
प्राग्ध्यानात् । २२ आलोचन-प्रतिक्रमण-तदुभयविवेक-
व्युत्सर्ग-तपश्छेद-परिहारोपस्थापनानि । २३ ज्ञानदर्शन
चारित्रोपचाराः । २४ आचार्योपाध्याय-तपस्वि-शैक्षक-गदान-

गणु-कुल-संघ-सार्ध-समनोशनानाम् । २५ वायना-पृच्छना-
 ऽनुप्रेक्षा-ऽऽम्नाय-धर्मेपिदेशाः २६ आह्याख्यन्तरोपध्याः ।
 २७ उत्तमसंभुननस्यैकग्रयिन्तानिरोधोध्यानम् । २८
 आमुद्धृतात् । २९ आर्तारौद्रधर्मशुक्लानि । ३० परे
 मोक्षहेतू । ३१ आर्त्तममनोशनानां सम्प्रयोगे तद्विप्र-
 योगाय स्मृतिसमन्वाहारः । ३२ वेदनायाश्च । ३३ विप-
 रीत मनोशनानाम् । ३४ निदानं च । ३५ तद्विरतदेश-
 विरतप्रमत्तसंयतानाम् । ३६ हिंसा-ऽनृत-स्तेय-विषयसं-
 रक्षणेभ्यो रौद्रमविरतदेशविरतयोः । ३७ आशा-ऽपाय-विपाके-
 संस्थानविषयाय धर्ममप्रमत्तसंयतस्य । ३८ उपशान्तक्षी-
 णकषाययोश्च । ३९ शुक्ले आधे । ४० परे देवदिनः । ४१
 पृथक्त्वैकत्ववितर्क-सूक्ष्मक्रियाऽप्रतिपाति-व्युपरतक्रियानिवृत्ती-
 नि । ४२ तत्त्रयेककाययोगायोगानाम् । ४३ ऐकाग्रये
 सवितर्के पूर्वे । ४४ अविचारं द्वितीयम् । ४५ वितर्कः श्रुतम्
 ४६ विचारोऽर्थं व्यञ्जनयोगसंक्रान्तिः । ४७ समग्रदृष्टि-
 श्रावक-विरता-नन्तवियोजक-दृष्टान्तमोहक्षपकोपशमकोपशा-
 न्तमोहक्षपक क्षीणमोह-जिनाःकर्मशाऽसंख्येयगुणनिर्जराः
 ४८ पुत्राक-अकुश-कुशील-निर्ग्रन्थ-स्नातका निर्ग्रन्थाः ।
 ४९ संयम-श्रुत-प्रतिसेवना-तीर्थ-लिङ्ग-देशोपपात-
 स्थानविकल्पतः साध्याः ।

॥ અથ દશમોડયાયિઃ ॥

૧ મોહક્ષયાદ્દશાનદર્શનાવરણાન્તરાયક્ષયાચ્ચ કેવલમ્
 ૨ બન્ધહેત્વભાવનિર્જરાભ્યામ્ । ૩ કૃત્સ્નકર્મક્ષયો મોક્ષઃ ।
 ૪ ઔપશમિકાદિભવ્યત્વાભાવાચ્ચાન્યત્ર કેવલ-સમ્યક્ત્વજ્ઞા-
 નદર્શનસિદ્ધત્વેભ્યઃ । ૫ તદનન્તરમૂર્ધ્વગમ્યત્યાલોકાન્તાત્
 ૬ પૂર્વપ્રયોગાદસંગત્વાદ્ બન્ધચ્છેદાત્તથાગતિપરિણામાચ્ચ
 તદ્ગતિઃ । ૭ ક્ષેત્ર-કાલ-ગતિ-લિંગ-તીર્થ-ચારિત્ર-પ્રત્યેક
 બુદ્ધ બોધિતજ્ઞાનાવગાહનાન્તર-સંખ્યાદપબહુત્વતઃ સાધ્યાઃ ।

ઇતિ શ્રી તત્ત્વાર્થાવિગમ સૂત્રાણિ

सिन्दूर प्रकरः

सिन्दूरप्रकरस्तपःकरिशिरःकोडे कषायाऽटवी,—
 द्वावार्चिर्निचयः प्रजोषद्विवस—प्रारंभ सूर्योदयः;
 मुक्तिस्त्री—कुचकुंल—कुंकुमरसः श्रेयस्तरैः पल्लव,—
 प्रोद्धासः कुमयोर्नभद्युतिलरः पार्श्वप्रलोः पातु वः. १
 संतः संतु भम प्रसन्नमनसो वाचां विचारोद्यताः,
 सूतेऽम्भः कुमदानि तत्परिमलं वाता वितन्वन्ति यत्;
 किंवाक्यर्थनयानया यद्वि गुणोऽस्त्यासां ततस्ते स्वयं,
 कर्त्तारः प्रयत्नं न येदथ यशःप्रत्यर्थिना तेन किम्. २
 त्रिवर्ग—संसाधन—मन्तरेण, पशोरिवायुर्विह्वलं नरस्य,
 तत्राऽपि धर्मं प्रवरं वदन्ति, न तं विना यद्बलवतोऽर्थं
 कामौ ३
 यः प्राप्य दुष्प्राप्यमिदं नरत्वं, धर्मं न यत्नेन करोति भूढः,
 क्लेशप्रणधेन सलब्धमब्धौ, चिन्तामणिं पातयति
 प्रमादात्. ४
 स्वर्णस्थाद्वे, क्षिपति स रजः पादशौचं विधत्ते,
 पीयूषेण प्रवरकरिणुं वाहयत्यैन्धलारम्;
 चिन्तारत्नं विकिरति कराद्वायसोऽष्टायनार्थम्,
 यो दुष्प्रापं गमयति मुधा मृत्युजन्म प्रसक्तः. ५
 ते धत्तूरतरुं वपन्ति लवने, प्रोन्मूढ्य कल्पद्रुमं,
 चिन्तारत्नमपास्य कायशकलं स्वीकुर्वन्ते ते जडाः;
 वक्रीय द्विरदं गिरीन्द्रसदृशं कीलुन्ति ते रासलं,
 ये लब्धं परिहृत्य धर्ममधमा धावन्ति लोगाशया. ६

અપારે સંસારે, કથમપિ સમાસાધ નૃભવં,
 ન ધર્મં યઃ કુર્યાદ્વિષયસુખ-તૃષ્ણા-તરલિતઃ;
 બ્રુહન્ પારાવારે પ્રવરમપહાય પ્રવહણં,
 સ મુખ્યો મૂર્ખાણામુપલમુપલબ્ધું પ્રયતતે. ૭
 ભક્તિં તીર્થકરે ગુરૌ જિનમતે સંઘે ચ હિંસાઽનૃતં,
 સ્તેયાપ્રહ્લપરિગ્રહાદુપરમં ક્રોધાઘરીણાં જયમ્;
 સૌજન્યં ગુણિસંગમિન્દ્રિયદમં દાનં તપો ભાવનાં,
 વૈરાગ્યં ચ કુરુષ્વ નિવૃત્તિપદે યદ્યસ્તિ ગંતું મનઃ. ૮
 પાપં લુપ્તપિ દુર્ગતિં દલયતિ વ્યાપાદયત્યાપદં,
 પુણ્યં સંચિનુતે શ્રિયં વિતનુતે પુણ્યાતિ નીરોગતામ્;
 સૌભાગ્યં વિદ્ધાતિ પદ્મવયતિ પ્રીતિં પ્રસૂતે યશઃ,
 સ્વર્ગં યચ્છતિ નિવૃત્તિં ચ રચયત્યર્ચાહતાં નિર્મિતા. ૯
 સ્વર્ગસ્તસ્ય ગૃહાંગણં સહચરી સામ્રાજ્યલક્ષ્મીઃ શુભા,
 સૌભાગ્યાદિ-ગુણાવલિર્વિલસતિસ્વૈરં વપુર્વેશ્મનિ,
 સંસારઃ સુતરઃ શિવં તરતલ-કોડે લુહત્યંજસા,
 યઃ શ્રદ્ધાભર-ભાજનં જિનપતેઃ પૂજાં વિધત્તે જનઃ. ૧૦
 કદાચિન્નાતંકઃ કુપિત ઇવ પશ્યત્યભિમુખં,
 વિદ્ધરે દારિદ્ર્યં ચકિતમિવ નશ્યત્યનુંદિનમ્;
 વિરક્તા કાંતેવ ત્યજતિ કુગતિઃ સંગમુદયો,
 ન મુચ્યત્યલ્પણું સહૃદિવ જિનાર્ચાં રચયતઃ. ૧૧
 યઃ પુષ્પૈર્જિનમર્ચતિ સ્મિતસુરસ્રીલોચનૈઃ સોઽચ્યતે,
 યસ્તં વંદત એકશસ્ત્રિજગતા સોઽહર્નિશં વંદતે;
 યસ્તં સ્તૌતિ પરત્ર વૃત્રદમનસ્તોમેન સ સ્તૂયતે,
 યસ્તં ધ્યાયતિ કલ્પસકર્મનિધનઃ સ ધ્યાયતે યોગિભિઃ. ૧૨

अवधमुक्ते, पथि यः प्रवर्तते,
प्रवर्त्तयत्यन्यजनं, य निःस्पृहः;
स एव सेव्यः स्वहितैषिणा गुरुः,
स्वयं तरंस्तारयितुं क्षमः परम्. १३

विदलयति कुणोधं, ओधयत्यागमार्थं,
सुगतिकुगतिभागौ पुण्यपापे व्यनक्ति,
अवगमयति कृत्याकृत्यलेहं गुरुर्यो,
लवणलनिधिपोतस्तं विना नाडस्ति कश्चित्. १४

पिता माता भ्राता, प्रियसहचरी सूनुनिवहः,
सुहृत्स्वामी भाद्यत्करिभटस्थः परिकरः;
निमज्जतं जतुं नरककुहरे रक्षितुमक्षं,
शुरोर्धर्माऽधर्मप्रकटनपराङ्कोऽपि न परः. १५

किं ध्यानेन लवत्वशेषविषय—त्यागैस्तपोभिः कृतं,
भूषुं लावनयाऽलमिन्द्रियदमैः पर्याप्तमाप्तागमैः;
किं त्वेकं लवनाशनं कुरु गुरुप्रीत्या गुरोः शासनं,
सर्वे येन विना विनाथलवत् स्वार्थाय नाऽक्षं गुणाः. १६

न देवं नादेवं, न शुलशुरुमेवं न कुशुरं,
न धर्मं नाऽधर्मं न गुणपरिणुद्धं न विगुणम्;
न कृत्यं नाऽकृत्यं न हितमहितं नापि निगुणं,
विक्षोभंते दोषा जिनवचनयक्षुर्विरहिताः. १७

मानुष्यं चिह्नं वदन्ति हृदयं व्यर्थं वृथा श्रोत्रयो,—
निर्माणं गुणदोषलेहकलनां तेषामसंलाविनीम्,
दुर्वारं नरकान्धकूपपतनं मुक्तिं पुधा दुर्लभाम्,
सर्वज्ञः समयो ह्यारसमयो येषां न कर्णातिथिः. १८

पीयूषं विषवज्जलं ज्वलनपत्तेजस्तमः स्तोमव-;
 निमित्रं शात्रववत् स्रजं भुजगवन्ध्यांतामणिं द्वाण्डवत् ;
 ज्योत्स्नां ग्रीष्मजघमवत् स मनुंते कारुण्यपण्यापणुं,
 जैनैर्द्रं मतमन्यदृशंसमं यो दुर्मतिर्मन्यते. १६

धर्मं जगदयत्यधं विधटयत्युत्थापयत्युत्पथं,
 लिन्ते भत्सरमुच्छिनत्ति कुनयं मथ्नाति मिथ्यामतिम् ;
 वैराग्यं वितनोति पुण्यति कृपां मुञ्चति तृणुं य य-
 तज्जैनं मतमर्थति प्रथयति ध्यायत्यधीते कृती. २०

रत्नानामिव रौडुणु-क्षितिधरः षं तारकाणामिव,
 स्वर्गः कल्पमहीरुडामिव सरः पङ्केरुडाणामिव;
 पाथेधिः पयसाभिवेदुमहसां स्थानं गुणानामसा,-
 वित्यादोभ्य विरम्यतां लगवतः संधस्य पूजविधिः. २१

यः संसार-निरास-दास-मतिमुद्धृत्यर्थमुत्तिष्ठते,
 यं तीर्थं कथयन्ति पावनतया येनाऽस्ति नाऽन्यःसमः,
 यस्मै तीर्थपतिर्नमस्यति सतां यस्मान्छुल्लं जयते,
 रक्षुतिर्यस्य परा वसन्ति य गुणा यस्मिन्स संधोऽर्थ्यताम्. २२

लक्ष्मीस्तं स्वयमभ्युपैति रत्नसा कीर्त्तिस्तमालिंगति,
 प्रीतिस्तं लज्जते मतिः प्रयतते तं लब्धुमुत्कण्ठया;
 स्वः श्रीस्तं परिरण्धु-मिच्छति मुहुर्मुक्तिस्तमालोकते,
 यः संधं गुणुराशिकेलिसदनं श्रेयोरुचिः सेवते. २३

यद्भक्तैः इलमर्द्धादिपदवी-मुभ्यं कृपेःसस्यवत्,
 अकित्वं त्रिदंशेद्रतादि तृणवत् प्रासंगिकं गीयते;
 शक्तिं यन्महिमस्तुतौ न दधते वायोऽपि वायस्पतेः,
 संधः सोऽधरः पुनातु चरणन्यासैः सतां मन्दिरम्. २४

कीडाभूः सुकृतस्य दुष्कृतरजः संहारवात्यालवो-
 दन्वन्नौर्व्यसनाशिमेषपटली संकेतहृती श्रियाम्;
 निःश्रेष्ठिस्त्रिदिवौकसः प्रियसभी मुक्तेः कुगत्यर्गला,
 सत्त्वेषु क्रियतां कृपैव लवतु क्लेशैरशेषैः परैः. २५
 यद्वि आवा तोये, तरति तरणिर्यद्बुद्धयति,
 प्रतीच्यां सप्तार्थिर्यद्वि लज्जति शैत्यं कथमपि;
 यद्वि क्षमापीठं स्यादुपरि सकलस्याऽपि जगतः,
 प्रसूते सत्त्वानां तदपि न वधः क्वाऽपि सुकृतम्. २६
 स कमलवनमग्नेर्वासरं लास्वदस्ता-
 दमृतमुरगवक्त्रात्साधुवादं विवादात्;
 इगपगममण्णुज्ज्वलितं कालकूटा-
 दलिलपति वधाद्यः प्राणिनां धर्ममिच्छेत्. २७
 आयुर्दीर्घतरं वपुर्वरतरं गोत्रं गरीयस्तरं,
 वित्तं भूरितरं भलं भडुतरं स्वाभित्वमुच्चैस्तरम्;
 आरोग्यं विजतांतरं त्रिजगति श्लाघ्यत्वमद्वेतरं,
 संसारांशुनिधिं करोति सुतरं येतः कृपाद्रान्तरम्. २८
 विश्वासायतनं विपत्तिदहनं द्वैः कृताराधनं,
 मुक्तेः पथ्यदनं जलाग्निशमनं व्याघ्रोरग-स्तंभनम्;
 श्रेयःसंवन्नं समृद्धिजननं सौजन्य-संश्लवनं,
 कीर्त्तेः केलिवनं प्रलावलवनं सत्यं वयः पावनम्. २९
 यशो यस्माद्भस्मी-लवति वनवडूनेरिव वनं,
 निदानं दुःभानां यद्वनिरुद्धाणां जलमिव;
 न यत्र स्याच्छायाऽऽतप ध्रुव तपःसंयमकथा,
 कथंचित्तन्मिथ्यावयनमलिधत्ते न भतिमान्. ३०

असत्यमप्रत्ययभूदकारणम्, कुवासनासङ्गं समृद्धिवारणम्,
 विपन्निदानं परवचनोर्जितं, कृतापराधं कृतिलिर्विवर्जितम्. 31
 तस्याऽग्निर्जलमर्णवः स्थलमरिर्भिन्नं सुराः किंकराः,
 कान्तारं नगरं गिरिगृहं महिर्माद्यं मृगारिर्भृङ्गः;
 पातालं गिलमस्त्रमुत्पलदलं व्यालः शृगादो विषम्,
 पीयूषं विषमं समं च वचनं सत्याजि-व्यतं वक्षितं यः. 32
 तमलिषति सिद्धिस्तं वृणीते समृद्धि,
 स्तमलिसरति कीर्तिर्भुञ्जते तं लवार्तिः;
 स्पृहयति सुगतिस्तं नेक्षते दुर्गतिस्तं,
 परिहरति विपत्तं यो न गृह्णत्यदत्तम्. 33
 अदत्तं नाऽऽदत्ते कृतसुकृतकामः किमपि यः,
 शुलश्रेष्ठिस्तस्मिन् वसति कलहंसीव कभले;
 विपत्तस्माद्दूरं व्रजति रजनीवांशरमणे—,
 विनीतं विद्येव त्रिदिवशिवलक्ष्मीर्लजति तम्. 34
 यन्निर्वर्तितकीर्तिधर्मनिधनं सर्वांगसां साधनं,
 प्रोन्मीलद्वधधनं विरचितद्विदष्टाशयोद्धोधनम्;
 द्यौर्गत्यैकनिधनं कृतसुगत्याश्लेषसंरोधनम्,
 प्रोत्सर्पत्प्रधनं जिघृक्षति न तद्वीमानदत्तं धनम्. 35
 परजनमनः पीडाकीडावनं वधलावना—,
 लवनमवनिव्यापिव्यापद्वेताधनमंडलम्;
 कुगतिगमने भार्गः स्वर्गापवर्गपुरार्गलं,
 नियतमनुपादेयं स्तेयं नृणां हितकांक्षिष्णुम्. 36
 दत्तस्तेन जगत्यकीर्तिं पटहो गोत्रे मषीकृत्थकः,
 आरित्रस्य जलांजलिशुष्णगुणारामस्य दावानलः;

संकेतः स कदापदां शिवपुरद्वारे कपाटो ददः,
 कामात्तस्त्यजति प्रणोधयति वा स्वर्णी परर्णी न यः. ३७
 व्याघ्रव्यालजलानलाद्विपदस्तेषां व्रजंति क्षयं,
 कल्याणानि समुद्धसन्ति विष्णुधाः सान्निध्यमध्यासते;
 कीर्तिः स्फुर्तिमियर्ति यात्युपचयं धर्मः प्रणुस्यत्यधं,
 स्तर्निर्वाणसुभानि सन्निदधते ये शीलभाषिजते. ३८
 हरति कुलकलंकं लुभ्यते पापपंकं,
 सुकृतमुपचिनोति श्लाघ्यतामातनोति;
 नमयति सुरवर्गं हन्ति दुर्गोपसर्गं,
 रचयति शुचिशीलं स्वर्गभोक्षौ सदीवम्. ३९
 तोयत्यग्निरपि स्नजत्यहिरपि व्याघ्रोऽपि सारंगति,
 व्याहोऽप्यश्वति पर्वतोऽप्युपलति द्वेडोऽपि पीयूषति;
 विघ्नोऽप्युत्सवति प्रियत्यरिरपि कीडातडागत्यपां,—
 नाथोऽपि स्वगृह्यत्यटव्यपि नृणां शीलप्रलावाद्भूवम्. ४०
 कालुष्यं जनयन् जडस्य रचयन् धर्मदुर्भोग्भूलनं,
 झिलश्यन्नीतिकृपाक्षमाकमलिनी दोषाम्भुंधिं वर्द्धयन्;
 मर्यादातटमुद्गुजन् शुभमनो—हंसप्रवासं दिशन्,
 किं न क्रुद्धेशकरः परिग्रहणदीपूरः प्रवृद्धिं गतः. ४१
 कलहकललविध्यः कोधगृध्रश्मशानं,
 व्यसनलुजगरंधं द्वेषदस्युप्रदोषः;
 सुकृतवनदवाग्निर्माद्विंशोदवायु—,
 नयनलिनतुषारोऽत्यर्थं मर्थानुरागः. ४२
 प्रत्यर्थी प्रशमन्य मित्रमधृतेर्भोडस्य विश्रामलूः,
 पापानां णनिशपदां पदमसह्यवानस्य दीलावनम्;

व्याक्षेपस्य निधिर्मदस्य सखिवः शोकस्य हेतुः क्लेशः,
 केलीवेश्म परिश्रुः परिहृतेर्योग्यो विविक्तात्मनाम्. ४३
 वह्निस्तृप्यति नेधनैरिह यथा नांभोभिरंभोनिधि,
 स्तद्वन्मोहधनो धनैरपि धनैर्जन्तुर्न संतुष्यति;
 न त्वेषं भनुते विमुच्य विलसं निःशेषमन्यं लवणं,
 यात्यात्मा तद्वहं मुधैव विदधाम्येनांसि लूयांसि किम्. ४४
 यो मित्रं मधुनो विकार-करणे संत्रास-संपादने,
 सर्पस्य प्रतिणिष्ठमंगद्वदने सप्तार्चिषः सोदरः;
 यैतन्यस्य निषुदने विषतरोः सप्रह्वयारी चिरं,
 स क्रोधः कुशलासिलापकुशलैः प्रोन्मूलमुन्मूल्यताम्. ४५
 क्लति क्लित-श्रेयःश्रेष्ठि-प्रसूनपरंपरः,
 प्रशमपयसा सिद्धो मुक्तिं तपश्चरण्द्रुमः;
 यदि पुनरसौ प्रत्यासत्तिं प्रकोपहविर्लुञ्जे,
 लज्जति लक्षते लस्मीलाव तदा विद्वद्वयः. ४६
 संतापं तनुते लिनत्ति विनयं सौहार्दमुत्साहय-
 त्युद्वेगं जनयत्यवधवयनं सूते विधत्ते कलिम्;
 कीर्तिं कृतति दुर्मतिं वितरति व्याहन्ति पुण्योदयम्,
 दत्ते यः कुगतिं स हातुमुग्रितो रोषः सदोषः सताम्. ४७
 यो धर्मं दहति रुमं हव ध्वोन्मथ्नाति नीतिं लतां,
 दन्तीवेदुक्कलां विधुंतुह धव झिलझाति कीर्तिं नृणाम्;
 स्वार्थं वायुरिवांशुहं विघटयत्युद्धासयत्यापहं,
 तृष्णां धर्मं ध्वोयितः कृतकृपादोपः स कोपः कथम्. ४८
 यस्माद्वावि-लवति वितति-हस्तपन्नदीनां,
 यस्मिन् शिष्टालिकुचितगुण-ग्रामनामापि नास्ति;

યશ્ચ વ્યાપ્તં વહતિ વધધી-ધૂમ્યયા કોધદાવં,
 તં માનાદ્રિ પરિહર દુરારોહમૌચિત્યવૃત્તેઃ. ૪૯
 શમાલાનં ભંજન્, વિમલમતિનાડીં વિઘટયન્,
 કિરન્ દુર્વાક્રૂપાંશૂલકરમગણ્યન્નાગમશૃણુમ્;
 ભ્રમન્નૂવ્યાં સ્વૈરં વિનયનયવીથીં વિદલયન્,
 જનઃ કં નાડનર્થં જનયતિ મદાંધો દ્વિપ ઈવ. ૫૦
 ઔચિત્યાચરણું વિલુપતિ પયોવાહં નભસ્વાનિવ,
 પ્રધ્વંસં વિનયં નયત્યહિરિવ પ્રાણુસ્પૃશાં જીવિતમ્;
 કીર્તિં કૈરવિણીં મતંગજ ઈવ પ્રોન્મૂલયત્યંજસા,
 માનો નિચ ઈવોપકારનિકરં હંતિ ત્રિવર્ગં નૃણામ્. ૫૧
 મુળ્લાતિ યઃ કૃતસમસ્તસમીહિતાર્થ-
 સંજીવનં વિનય-જીવિતમંગલાભમ્;
 જાત્યાદિમાન-વિષજં વિષમં વિકારં,
 તં માર્દવામૃતરસેન નયસ્વ શાંતિમ્. ૫૨
 કુશલ-જનન-વંધ્યાં, સત્ય-સૂર્યાસ્ત-સંધ્યાં,
 કુગતિયુવતિમાલાં મોહમાતંગશાલામ્;
 શમ-કમલ-હિમાનીં દુર્યશો-રાજધાનીં,
 વ્યસનશત-સહાયાં દૂરતો મુગ્ધ માયામ્. ૫૩
 વિધાય માયાં, વિવિધૈરુપાયૈઃ,
 પરસ્ય યે વંચનમાચરંતિ,
 તે વંચયંતિ ત્રિદિવાપવર્ગ-
 સુખાન્મહામોહસખાઃ સ્વમેવ. ૫૪
 માયામવિશ્વાસ-વિલાસમંદિરં,
 દુરાશયો યઃ કુરુતે ધનાશયા;

सोऽनर्थं सार्थं न यतंतमीक्षते,

यथा णिडादो लगुडं पयः पिणन.

५५

मुग्धप्रतारणुपरायणुमुन्निहते,

यत्पाटवं कपटलंपटयित्तवृत्ते;

अर्थत्युपलवमवश्यमिडाऽप्यकृत्वा,

नाऽप्यथलोन्नमिवामयमायतौ तत्.

५६

यद्गुर्गामटवीमटंति विकटं कामंति देशांतरं,

गाहंते गहनं समुद्रमतनु-क्ष्वेसां कृषिं कुर्वते;

सेवते कृपणं पतिं गणघटा-संधट्टुःसंयरं,

सर्पन्ति प्रधानं धनांघितधियस्तद्वोभविस्कूर्जितम्.

५७

मूलं मोहविषद्रुमस्य सुकृतांभोराशिकुंभोद्भूतः,

काधाग्नेररणिः प्रतापतरणि-प्रच्छादने तोयदः;

कीडासन्न कक्षेर्विवेकशशिनः स्वर्णानुरापन्नही-

सधुः कीर्तिलता-कलाप-कललो दोलः पराभूयताम्.

५८

निःशेषधर्मवनहाह विजृम्भमाणे,

हुःभौधलस्मनि विसर्पदकीर्तिधूमे;

आढं धनेधनसमागमहीभ्यमाने,

दोलानद्वे शल्लतां ललते गुणौघः.

५९

जतः कल्पतरुः पुरःसुरगवी तेषां प्रविष्टा गृहं,

यितारत्नमुपस्थितं करतद्वे प्राप्तो निधिः सन्निधिम;

विश्वं वश्यमवश्यमेव सुललाः स्वर्गापवर्गश्रियो,

ये सन्तोषमशेषदोषदहन-ध्वंसांशुदं णिभ्रते.

६०

वरं क्षिप्तः पाणिः कुपितक्षितिर्नो वक्षत्रकुडरे,

वरं अंपापातोन्नवलदनलकुंडे विरचितः;

वरं प्रासप्रांतः सपदि जठरांतविनिहितो,
न जन्यं दौर्जन्यं तदपि विपदां सन्न विदुषा. ६१

सौजन्यमेव विदधाति यशश्चयं य,
स्व श्रेयसं य विलवं य लवक्षयं य;
दौर्जन्यमावहसि यत् कुमते तदर्थं,
धान्येऽनलं दिशसि तज्जलसेकसाध्ये. ६२

वरं विलववध्यता, सुजनलावलाजं नृणां—
भसाधुचरितान्जिता न पुनरुज्जिताः संपदः;
कृशत्वमपि शोभते सहजभायतौ सुदरं,
विपाकविरसा न तु श्वयथुसंलवा स्थूलता. ६३

न धूते परदूषणं परगुणं वदत्यल्पमभ्यन्वहं,
संतोषं वहते परर्द्धिषु पराणाधासु धत्ते शुचम्;
स्वश्लाघां न करोति नोज्जति नयं नौचित्यमुद्धंघय—
त्युक्तोऽप्यप्रियमक्षमां न रचयत्येतच्चरित्रं सताम्. ६४

धर्मं ध्वस्तदयो यशश्च्युतनयो वित्तं प्रभक्तः पुमान्,
काव्यं निष्प्रतिलस्तपः शमदयाशन्योऽल्पमेधाः श्रुतम्;
वस्तुवाक्योक्तमदोयनश्चलमना ध्यानं य वाञ्छत्यसौ,
यः संगं शुष्टिनां विमुच्य विभतिः कल्याणुमाकांक्षति. ६५

हुरति कुमतिं, लिप्ते मोहं, करोति विवेकितां,
वितरति रतिं सूते नीतिं तनोति शुभावलम्बः;
प्रथयति यशो धत्ते धर्मं व्यपोहति दुर्गतिं,
जनयति नृणां किं नापीष्टं शुणोत्तमसंगमः ६६

लब्धुं शुद्धिकलापमापदमपाकतुं विहर्तुं यत्रि,
प्राप्नुं कीर्तिमसाधुतां विधुवितुं धर्मं समासेवितुम्;

રોહું પાપવિપાકમાકલયિતું સ્વર્ગાપવર્ગશ્રિયં,
 ચેત્ત્વં ચિત્ત ! સમીહસે ગુણવતાં સંગં તદંગીકુરુ. ૬૭
 હિમતિ મહિમાભોજે ચંડાનિલત્યુદયાં બુદ્ધે,
 દ્વિરદતિ દયારામે ક્ષેમક્ષમાભૃતિ વજ્રતિ;
 સમિધતિ કુમત્યગ્નૌ કંદત્યનીતિલતાસુ યઃ,
 કિમલિલપતા શ્રેયઃ શ્રેયઃ ? સ નિર્ગુણસંગમઃ. ૬૮
 આત્માનં કુપથેન નિર્ગમયિતું યઃ શૂકલાશ્વાયતે,
 કૃત્યાકૃત્યવિવેકજીવિતહૃતૌ યઃ કૃષ્ણસર્પાયતે;
 યઃ પુણ્યદ્રુમખંડખંડનવિધૌ સ્ફૂર્જત્કુઠારાયતે,
 તં લુપ્તવ્રતમુદ્રમિન્દ્રિયગણું જિત્વા શુભંચુર્ભવ. ૬૯
 પ્રતિષ્ઠાં યન્નિષ્ઠાં નયતિ નયનિષ્ઠાં વિઘટય—,
 ત્યકૃત્યેષ્વાધત્તે મતિમતપસિ પ્રેમ તનુતે;
 વિવેકસ્યોત્સેકં વિદલયતિ દત્તે ચ વિપદં,
 પદં તદોષાણાં કરણ—નિકુરમ્ભં કુરૂ વશે. ૭૦
 ધત્તાં મૌનમગારમુજ્જતુ વિધિપ્રાગલ્ભ્યમલ્ભ્યસ્યતા,
 મસ્ત્વંતર્ગણુમાગમશ્રમમુપાદત્તાં તપસ્તપ્યતામ્;
 શ્રેયઃપુંજનિકુંજલંજનમહાવાતં ન ચેદિન્દ્રિય—,
 વ્રાતં જેતુમવૈતિ ભસ્મનિ હૃતં જાનીત સર્વં તતઃ. ૭૧
 ધર્મધ્વંસધુરીણુમભ્રમરસાવારીણુમાપત્પ્રથા,
 લંકર્મીણુમશર્માનિર્મિતિકલાપારીણુમેકાંતતઃ;
 સર્વાન્નીનમનાત્મનીનમનયાત્યંતીનમિષ્ટે યથા,
 કામીનં કુમતાધ્વનીનમજ્યન્નક્ષૌધમક્ષેમભાક્. ૭૨
 નિમ્નં ગચ્છતિ નિમ્નગેવ નિતરાં નિદ્રેવ વિષકંભતે,
 ચૈતન્યં મદ્દિરેવ પુષ્યતિ મદં ધૂમ્યેવ દત્તેન્ધતામ્;

व्यापद्यं व्यपक्षेव युज्यति दृक्कवाक्षेव तृष्णां नय,
 त्युद्धासं कुक्षटांगनेव कमला स्वैरं परिभ्राज्यति. ७३
 दयादाः स्पृहयन्ति तस्करगणा मुञ्चन्ति भूमिभुजे,
 गृह्णन्ति म्छलमाकलय्य हुतभुजसमीकरोति क्षणात्;
 अंलः ज्वालयति क्षितौ विनिहितं यक्षा हरन्ते उठात्,
 दुर्वृत्तास्तनया नयन्ति निधनं धिग्भङ्गवधीनं धनम्. ७४
 नीचस्याऽपि चिरं यदूनि रययन्त्यायान्ति नीचैर्नतिं,
 शत्रोरभ्यगुणात्मनोऽपि विदधत्युच्चैर्गुणैर्लङ्घितं नम्;
 निर्वेदं न विदन्ति किञ्चिदकृतज्ञस्यापि सेवाकमे,
 कष्टं किं न मनस्विनोऽपि मनुजः कुर्वन्ति वित्तार्थिनः. ७५
 लक्ष्मीः सर्पति नीचमर्णवपयः संगोद्वाम्भोजिनी,
 संसर्गादिव कंटकाकुलपदा न द्रुवाऽपि धत्ते पदम्;
 चैतन्यं विषसन्निधेरिव नृणांमुज्ज्वासयत्यञ्जसा,
 धर्मस्थाननियोजनेन गुणिलिर्थाह्यं तदस्याः इलम्. ७६
 आश्रितं चिनुते धिनोति विनयं ज्ञानं नयत्युन्नतिम्,
 पुण्यति प्रशमं तपः प्रणलयत्युद्धासयत्यागमम्;
 पुण्यं कंदलयत्यऽधं दलयति स्वर्गं ददाति कमात्,
 निर्वाणश्रियमातनोति निहितं पात्रे पवित्रं धनम्. ७७
 दारिद्र्यं न तमीक्षते न लज्जते दौर्भाग्यमालम्बते,
 नाऽकीर्तिर्न परालयोऽसिलपते न व्याधिरास्कंदति;
 दैन्यं नाद्रियते हुनोति न हरः क्षिप्रश्रंति नैवापदः,
 पात्रे यो वितरत्यनर्थदहनं दानं निदानं श्रियाम्. ७८
 लक्ष्मीः कामयते भतिभृगयते कीर्तिस्तमालोकते,
 प्रीतिश्चुम्बति सेवते सुलगता नीरोगताऽऽलिंगति;

श्रेयः संछतिरभ्युपैति वृणुते स्वर्गोपलोगस्थितिः—
मुक्तिर्वाञ्छति यः प्रयच्छति पुमान् पुण्यार्थंभर्थं

निजम्. ७६

तस्यासन्ना, रतिरनुचरी, कीर्तिरुत्कंठिता श्रीः,
स्निग्धा बुद्धिः परित्यज्यपरा व्यङ्गवर्तिवक्रुद्धिः;
पाण्डौ प्राप्ता त्रिदिवकमला कामुकी मुक्तिरसंपत्,
सप्तक्षेत्र्यां वपति विपुलं वित्तभीजं निजं यः. ८०

यत्पूर्वार्जितकर्मशैलकुलिशं यत्कामहावानल,—
ज्वालाजलजलं यद्दुग्धकरणुग्रामाहिमंत्राक्षरम्;
यत्प्रत्यूहतमःसमूहो द्विवसं यद्विधिदक्षमीलता,
भूलं तद्विविधं यथाविधि तपः कुर्वीत वीतरुपृष्ठः. ८१

यस्माद्विघ्नपरंपरा विघटते दास्यं सुराः कुर्वते,
कामः शाम्यति दाम्यतीन्द्रियगणुः कल्याणमुत्सर्पति,
उन्मीलन्ति महर्द्धयः कलयति ध्वंसं व्ययः कर्मणां,
स्वधीनं त्रिदिवं शिवं च लवति श्लाघ्यं तपस्तप्त किम्? ८२

कांतारं न यथेतरो ज्वलयितुं दक्षो दवाग्निं विना,
दावाग्निं न यथापरः शमयितुं शङ्को विनालोधरम्,
निष्णातः पवनं विना निरसितुं नान्यो यथालोधरं,
कर्मौघं तपसा विना किमपरो हर्तुं समर्थस्तथा. ८३

संतोषस्थूलमूलः प्रशमपरिकरः, स्कंधगंधप्रपञ्चः,
पञ्चाक्षीरोधशाणः स्फुरदलयदलः शीलसंपत्प्रवालः
श्रद्धामलः पूरसेकाद्रिपुलकुलणलैश्वर्यं सौंदर्यलोगः,
स्वर्गादिप्राप्तियुष्यः शिवपदङ्गलदः स्यात्तपपादपोऽयम्. ८४

नीरागे तरुणीकटाक्षितमिव त्यागव्यपेतप्रलौ,
 सेवाकण्ठमिवोपरोपणुमिवांलोज्ज्वलनामशमनि,
 विष्वक्पर्षमिवोपरक्षितितले दानार्द्धद्वयात्पः,
 स्वाध्याययाध्ययनादि निष्कलमनुष्ठानं विना लावनाम्. ८५
 सर्वं लीप्सति पुण्यमीप्सति दयां धित्सत्यधं भित्सति
 क्रोधं हित्सति दानशीलतपसां साकल्यमाहित्सति;
 कल्याणोपययं चिकीर्षति लवांलोघेस्तटं लिप्सते,
 मुक्तिस्त्रीं परिरिप्सते यदि जनस्तद्दलावयेद् लावनाम्. ८६
 विवेकवनसारिणीं प्रशमशर्मसंश्रुवनीं,
 लवाण्वमडातरीं महनदावभेधावलीम्,
 अलाक्षमृगवाशुरां गुरुकषायशैलाशनिं,
 विमुक्तिपथवेसरीं लज्जत लावनां किं परैः. ८७
 धनं दत्तं वित्तं जिनवचनमव्यस्तमणिलं,
 क्रियाकांडं यष्टं रयितमवनौ सुप्तमसकृत्;
 तपस्तीव्रं तप्तं यरणुमपि चूर्णं चिरतरं,
 नयेच्चित्ते लावस्तुषवपनवत्सर्वमङ्गलम्. ८८
 यद्वशुलरजः, पाथो दप्तेन्द्रियद्विरदांकुशं,
 कुशलकुसुमोद्यानं भाद्यन्मनःकपिशृङ्खला;
 विरतिरमणीलीलावेशम स्मरन्वरलोपजं,
 शिवपथरथस्तद्वैराज्यं, विमृश्य लवादलयः. ८९
 अंडानिलस्कुरितमण्डययं दवार्यि,—
 वृक्षप्रजं तिभिरमंडलमर्कणिभम्,
 वज्रं महीधनिवहं नयते यथांतं,
 वैराज्यमेकमपि कर्म तथा समग्रम्. ९०
 नमस्या देवानां, यरणुवरिवस्या शुलशुरो,

स्तपस्या निःसीमश्रमपदमुपास्या शुण्वताम्.
 निषद्याडरण्ये स्यात् करण्डमविद्या च शिवदा,
 विरागः क्रूरागः क्षपण्यनिपुणोऽतः स्फुरति चेत्. ६१
 लोभान् कृष्णलुब्धं ग्लोभविषमान् राज्ञ्यं रजःसन्निभं,
 षंधून् षंधनिषंधनानि विषयग्रामं विषान्नोपमम्,
 भूतिं भूतिसङ्कोहरां तृणमिव सैण्यं विदित्वा त्यजन्,
 तेष्वसक्तिमनाविदो विदलते मुक्तिं विरक्तः पुमान्. ६२
 जिनोऽद्रपूज्य गुरुपर्युपास्तिः, सत्त्वानुकंपा शुभपात्रदानम्,
 गुणानुरागः श्रुतिरागमस्य, नृजन्मवृक्षस्य इदानीं भूनि. ६३
 त्रिसंध्यं देवार्थां विरचय चयं प्रापय यशः,
 श्रियः पात्रे वापं जनय नयमार्गं नय मनः
 स्मरकोधाधारीन् हृदय कलय प्राणिषु हयां,
 जिनोक्तं सिद्धांतं शृणु वृणु जवान्मुक्तिकमलाम्. ६४
 कृत्वाऽर्द्धत्पदपूजनं यतिजनं नत्वा विदित्वाऽऽगमं,
 हित्वा संगमधर्मकर्मठधियां पात्रेषु हत्वा धनम्,
 गत्वा पद्धतिमुत्तमकुम्भेषां जित्वाऽंतरारित्रजं,
 स्मृत्वा पंचनमस्कियां कुरु करकोऽस्थमिष्टं सुखम्. ६५
 प्रसरति यथा, कीर्तिर्दिक्षु, क्षपाकरसोदरा,
 ऽक्युदयजननी याति स्फूर्तिं यथा शुणुसंततिः
 कलयति यथा वृद्धिं धर्मः कुकर्महतिक्षमः,
 कुशलसुखलो न्याय्ये कार्यं तथा पथि वर्तनम्. ६६
 करे श्लाघ्यस्त्यागः, शिरसि गुरुपाद-प्रणमनं,
 मुणे सत्या वाणी श्रुतमधिगतं च श्रवणयोः

હૃદિ સ્વચ્છા વૃત્તિર્વિજયિ ભુજયોઃ પૌરુષમહો,
વિનાખ્યેશ્વર્યેણ પ્રકૃતિમહતાં મંડનમિદમ્.

૯૭

ભવારણ્યં મુકૃત્વા, યદિ જિગમિષુમુક્તિનગરીં,
તદાનીં મા કાર્ષીર્વિષયવિષવૃક્ષેષુ વસતિમ્,
યતશ્છાયાખ્યેષાં પ્રથયતિ મહામોહમચિરા,—
દયં જંતુર્યસ્માત્પદમયિ ન ગંતું પ્રભવતિ.

૯૮

સોમપ્રભાચાર્ય—મહા ચ યત્ન, પુંસાં તમઃપંકમપાકરૌતિ,
તદખ્યમુષ્મિન્તુપદેશલેશે,નિશમ્યમાંનેડનિશમેતિ નાશમ્. ૯૯
અભજદજિતદેવા—ચાર્યપદોદયાદ્રિ,
દુમણિવિજયસિંહાચાર્યપાદારવિંદે;
મધુકરસમતાં યસ્તેન સોમપ્રભેણ,
વ્યરચિ મુનિપ-રાજા સૂક્તમુક્તાવલીયમ્.

૧૦૦

॥ श्री वैराग्यशतकम् ॥

- સંસારંમિ અસારે, નત્થિ સુહં વાહિ-વેઅણા-પઉરે,
જાણુંતો ઇહ જીવો, ન કુણ્ણ ળિણ્ણદેસિયં ધમ્મં. ૧
- અન્નં કલ્લં પરં પરારિં, પુરિસા ચિંતંતિ અત્થસંપત્તિં,
અન્નલિગયં વ તોયં, ગલંતમાડ્ડઉં ન પિચ્છંતિ. ૨
- જં કલ્લે કાયવ્વં, તં અન્નં ચિય કરેહુ તુરમાણા,
ખહુવિગ્ધો હુ સુહુત્તો, માં અવરણ્ણં પડિક્ખેહ. ૩
- હી સંસાર-સહાવં, ચરિયં નેહાણુરાગ-રત્તાવિ,
જે પુવ્વણ્ણે દિદ્ધા, તે અવરણ્ણે ન દીસંતિ. ૪
- મા સુઅહ જગ્ગિઅવ્વે, પલાઘઅવ્વંમિ કીસ વીસમેહ,
તિન્નિ જાણા અણુલગ્ગા, રોગો અ જરા અ મચ્ચૂ અ. ૫
- દિવસનિસા-ઘડિમાલં, આઉ-સલિલં જીઆણુ ઘિત્તૂણું,
અંદાઈઅ-અઇદ્ધા, કાલ-રહદ્દં લમાડંતિ. ૬
- સા નત્થિ કલ્લા તં નત્થિ, ઉસહં તં નત્થિ કિંપિ વિન્નાણું,
જેણુ ધરિન્નજઇ કાયા, ખન્નજંતી કાલસપ્પેણું. ૭
- દીહરક્ખિંદ-નાલે, મહિઅર-કેસર દિસા-મહદલિલ્લે,
ઉ પીઅઈ કાલભમરો, જાણુમયરંદં પુહુવિપઉમે. ૮
- છાયામિસેણુ કાલો, સયલજીઆણું છલં ગવેસંતો,
પાસં કહુવિ ન મુંચઇ, તા ધમ્મે ઉન્નજમં કુણ્ણહ. ૯
- કાલંમિ અણાઇએ, જીવાણું વિવિહકમ્મ-વસગાણું,
તં નત્થિ સંવિહાણું, સંસારે જં ન સંલવઇ. ૧૦
- અંધવા સુહિણો સવ્વે, પિયમાયા પુત્તભારિયા,
પેઅવણાઉ નિઅત્તાંતિ, દાહિણું સલિલંજલિં. ૧૧

- વિહંતિ સુઆ વિહંતિ, અંધવા વદ્ધહા ય વિહંતિ,
 ઇક્ષો કહવિ ન વિહંતિ, ધમ્મો રે જીવ ! જિણુભણિઓ. ૧૨
- અડકમ્મ-પાસખદ્ધો, જીવો સંસાર-ચારએ ઠાઈ,
 અડકમ્મ-પાસમુક્ષો, આયા સિવમંદિરે ઠાઈ. ૧૩
- વિહવો સન્નજણુસંગો, વિસયસુહાઈ વિલાસલલિઆઈ,
 નલિણીદલગ્ગ-ધોલિર, જલલવ-પરિચંચલં સંવં. ૧૪
- તં કત્થ ખલં તં કત્થ, જીવણું અંગચંગિમા કત્થ,
 સંવમણિચં પિચ્છહ, દિદ્ધં નદ્ધં કયંતેણુ. ૧૫
- ધણુકમ્મ-પાસખદ્ધો, લવનયર-ચઉપ્પહેસુ વિવિહાઓ,
 પાવઈ વિડંબણાઓ, જીવો કો ઇત્થ સરણું સે. ૧૬
- ઘોરંમિ ગખલવાસે, કલમલ-જંખાલ-અસુઈખીલચ્છે,
 વસિઓ અણુંતખુત્તો, જીવો કમ્માણુભાવેણું. ૧૭
- ચુલસીઈ કિર લોએ, જોણીણું પમુહસયસહસ્સાઈ,
 ઇક્ષિક્કમ્મિ અ જીવો, અણુંતખુત્તો સમુપ્પન્નો. ૧૮
- માયા-પિય-ખંધૂહિં, સંસારતથેહિં પૂરિઓ લોઉ,
 અહુજોણિ-નિવાસીહિં, ન ય તે તાણું ચં સરણું ચ. ૧૯
- જીવો જાહિ-વુલ્લત્તો, સક્રો ઇવ નિજજલે તડપ્પકઈ,
 સયલો વિ જણો પિચ્છઈ, કો સક્રકો વેઅણા-વિગમે. ૨૦
- મા જાણુ સે જીવ તુમં, પુત્તકલત્તાઈ મન્નમ સુહહેઊ,
 નિઉણું ખંધણુ-મેયં, સંસારે સંસરંતાણું. ૨૧
- જણુણી જાય ઇ જાયા, જાયા માયા પિયા ય પુત્તો ય,
 અણુવત્થા સાંસારે, કમ્મવસા સંવજીવાણું. ૨૨
- ન સા જાઈ ન સા જોણી, ન તં ઠાણું ન તં કુલં,
 ન જાયા ન માયા જત્થં, સંવે જીવા અણુંતસો. ૨૩

તં કિંપિ નત્થિ ઠાણું, દોષો વાલગ્ગ-કોડિમિત્તાંપિ,
 જત્ય ન જવાં બહુસો, સુહદુક્ખ-પરંપરા પત્તા. ૨૪
 સંવાઓ રિદ્ધીઓ, પત્તા સંવેવિ સયણ-સંબંધા,
 સંસારે તા વિરમસુ, તત્તો જઇ મુણસિ અપ્પાણું. ૨૫
 એગો બંધઇ કમ્મં, એગો વહુ-બંધ-મરણ-વસણાઈ,
 વિસહઈ ભવંમિ ભમડઇ, એણુ ચિંચ અકમ્મવેલવિઓ. ૨૬
 અન્ને ન કુણઇ અહિયં, હિયંપિ અપ્પા કરેઇ નહુ અન્ને,
 અપ્પકયં સુહદુક્ખં, ભુજસિ તા કીસ દીણુસુહો. ૨૭
 બહુ આરંભ-વિઠત્તં, વિત્તં વિલસંતિ જીવ! સયણગણા,
 તજજણિય-પાવકમ્મં, અણુહવસિ પુણો તુમં એવ. ૨૮
 અહુ દુક્ખિ આઈ તહુ, ભુક્ખિ યાઈ જહુ ચિંતિ આઈડિભાઈ,
 તહુ થોવંપિ ન અપ્પા, વિચિંતિઓ જીવ! કિં ભણિમે. ૨૯
 બણભંશુરં સરીરં, જીવો અન્ને અ સાસયસરુવો,
 કમ્મવસા સંબંધો, નિબ્બંધો ઈત્ય કો તુજઝ. ૩૦
 કહુ આયં કહુ ચલિયં, તુમંપિ કહુ આગઓ કહું ગમિહી,
 અન્નુત્તંપિ ન યાણહુ, જીવ! કુડુંબં કઓ તુજઝ? ૩૧
 બણભંશુરે સરીરે, મણુઅભવે અબ્ભપડલ-સારિચ્છે,
 સારં ઇત્તિયમેત્તં, જં કીરઈ સોહણો ધમ્મો. ૩૨
 જમ્મહુક્ખં જરાહુક્ખં, રોગા ય મરણાણિ ય,
 અહો દુક્ખો હુ સંસારો, જત્ય કીસંતિ જંતુણો. ૩૩
 જીવ ન ઇંદ્રિયહાણી, જીવ ન જરરક્ખસી પરિપ્પુરઈ,
 જીવ ન રોગવિચારા, જીવ ન મમ્મૂ સમુલ્લિઅઈ. ૩૪
 જહુ ગેહંમિ પલિત્તે, કૂવં બણિઉં ન સક્કએ કોઇ,
 તહુ સંપત્તે મરણે, ધમ્મો કહુ કીરએ જીવ!. ૩૫

રુવમડસાસયમેયં, વિન્નજુલયા-ચંચલં જચ્ચે જીઅં,
સંઝાણુરાગ-સરિસં, ખણુરમણીઅં ચ તારુત્તં. ૩૬

ગયકન્ન-ચંચલાચ્ચો, લચ્છીચ્ચો તિઅસ-ચાવ-સારિચ્છં,
વિસયસુહં જીવાણં, ખુન્નજસુ રે જીવ! મા મુન્નજ. ૩૭

જહ સંઝાચ્ચે સહિણાણુ, સંગમે જહ પહે અ પહિઆણં,
સયયાણં સંજોગો, તહેવ ખણુલંગુરો જીવ!. ૩૮

નિસાવિરામે પરિભાવયામિ, ગેહે પલિત્તે કિમડહં સુયામિ,
ડન્નમંત-મડખ્યાણુ-મુવિક્ખયામિ, જં ધમ્મરહિચ્ચો
દિઅહા ગમામિ. ૩૯

જા જા વચ્ચઈ રયણી, ન સા પડિનિયત્તઇ,
અહમ્મં કુણ્ણમાણુસસ, અહલા જંતિ રાઈચ્ચો. ૪૦

જસસડત્થિ મચ્ચુણા સક્ખં, જસસ વ ડત્થિ પલાયણં,
જો જાણે ન મરિસામિ, સો હુ કંખે સુચ્ચે સિયા. ૪૧

દંડકલિઅં કરિંતા, વચ્ચંતિ હુ રાઈચ્ચો ચ દિવસા વ,
આઉસં સંવિલંતા, ગયાવિ ન પુણ્ણો નિયત્તંતિ. ૪૨

જહેહ સીહો વ મિયં ગહાય, મચ્ચૂ નરં જોઈ હુ અંતકાલે,
ન તસસ માયા વ પિયા વ ભાયા, કાલંમિ તંમિ સહુરા
ભવંતિ. ૪૩

જીઅં જલખિંદુસમં, સંપત્તીચ્ચો તરંગલોલાચ્ચો,
સુમિણુય-સમં ચ પિમ્મં, જં જાણુસુ તં કરિન્નજસુ. ૪૪

સંઝરાગ-જલખુખ્ખુચ્ચોવમે, જીવિચ્ચે ચ જલખિંદુ-ચંચલે,
જીવ્વણે ચ નઈ વેગ-સંનિભે, પાવજીવ! કિમિયં ન
ખુન્નજસે. ૪૫

અન્નત્થ સુઆ અન્નત્થ, ગેહિણી પરિઆણોડવિ અન્નત્થ,
ભૂઅખલિન્વ કુકુખં, પક્કિખત્તં હયકયંતેણુ. ૪૬

- જીવેણુ લવે લવે, મિલિયાઈ દેહાઈ જાઈ સંસારે,
તાણું ન સાગરેહિં, કીરઈ સંખા અણુંતેહિં. ૪૭
- નયણોદયંપિ તાસિં, સાગરસલિલાઓ બહુયરં હોઈ,
ગલિયં રુચમાણીણું, માગિણું અન્નમન્નાણું. ૪૮
- જં નરઓ નેરઈયા, હુહાઈ પાવંતિ ઘોર-ણુંતાઈ,
તત્તો અણુંતશુણિયં, નિગોઅમજાએ હુહં હોઈ. ૪૯
- તાંમ વિ નિગોઅમજાએ, વસિઓ રેજીવ ! વિવિહકમ્મવસા,
વિસહંતો તિફખહુહં, અણુંતપુગ્ગલપરાવત્તે. ૫૦
- નિહરીઅ કહવિ તત્તો, પત્તો મણુઅત્તણુંપિ રે જીવ !
તત્થવિ જિણુવર-ધમ્મો, પત્તો ચિંતામણિ-સરિચ્છો. ૫૧
- પત્તેવિ તંમિ રે જીવ, કુણુસિ પમાયં તુમં તયં ચેવ,
જેણું ભવંધકૂવે, પુણોવિ પડિઓ હુહં લહસિ. ૫૨
- ઉવલહો જિણુધમ્મો, ન ય અણુચિણુણો પમાય-દોસેણું,
હા જીવ અપ્પવેરિ ! અ સુખહું પરઓ વિસૂરિહિસિ. ૫૩
- સોઅંતિ તે વરાયા, પચ્છા સમુવરિઠયંમિ મરણુંમિ,
પાવપમાય-વસેણું, ન સંચિઓ જેહિં જિણુધમ્મો. ૫૪
- ધી ધી ધી સંસારં, દેવો મરિજીણુ જં તિરી હોઈ,
મરિજીણુ રાયરાયા, પરિપચ્ચઈ નિરય-જાલાહિં. ૫૫
- જાઈ અણાહો જીવો, હમસ્સ પુખ્કં વ કમ્મવાય-હઓ,
ધણુધનાહરણાઈ, ઘર-સયણુ-કુકુંળ મિલ્લેવિ. ૫૬
- વસિયં ગિરીસુ વસિયં, દરીસુ વસિયં સમુદ્દમજાંમિ,
રુક્ખજોસુ ય વસિયં, સંસારે સંસરંતેણું. ૫૭
- દેવો નેરઈઉ ત્તિ ય, કીડ પયંશુ ત્તિ માણુસો એસો,
રુવસ્સી ય વિરુવો, સુહભાગી હંખભાગી ય. ૫૮

- વાસાસુ ડરણુમજ્જે, ગિરિનિજ્જરણોદગેહિ વજ્જંતો,
 સીયાનિલ-હજ્જવિઓ, મઓસિ તિરિયત્તણે ખહુસો. ૮૨
- એવં તિરિય-ભવેસુ, કીસંતો હક્ખસયસહસ્સેહિં,
 વસિઓ અણુતપ્પુત્તા, જીવો ભીસણુભવારન્ને. ૮૩
- હુદ્દહ્દહ્દકમ્મ-પલયા,-નિલપેરિઉ ભીસણુમિ ભવરન્ને,
 હિંડંતો નરઓસુ વિ, અણુતસો જીવ ! પત્તોસિ. ૮૪
- સત્તસુ નરય-મહીસુ, વજ્જનલલદ્દાહ-સીયવિયણાસુ,
 વસિઓ અણુતપ્પુત્તો, વિલવંતો કરુણસદ્દેહિં. ૮૫
- પિય-માય-સયણુ-રહિઓ, હુરંતવાહીહિ પીડિઓ ખહુસો,
 મણુઅભવે નિસ્સારે, વિલાવિઓ કિં ન તં સરસિ. ૮૬
- પવણુવ્વ ગયણુમગ્ગે, અલક્ખિઓ ભમઈ ભવવણે જીવો,
 ઠાણુદ્રઠાણુમિ સમુન્નિઝઊણુ, ધણુ-સયણુ-સંધાઓ. ૮૭
- વિદ્ધિજ્જંતા અસયં, જમ્મજ્જરામરણુ-તિક્ખખકુંતેહિં,
 હહ-મડણુહવંતિ ઘોરં, સંસારે સંસરંત જિઆ. ૮૮
- તહવિં ખણુપિ કયાવિ હુ, અન્નાણુભુયંગ-હંકિયા જિવા,
 સંસાર-ચારગાઓ, ન ય ઉવ્વિવજ્જંતિ મૂઢમણા. ૮૯
- કીલસિ-કિયંતવેલં, સરીરવાવીઈ જત્થ પઈસમયં,
 કાલરહદ્દ-ઘડીહિં, સોસિજ્જઈ જીવિઅંભોહં. ૯૦
- રેજીવ ! ખુજ્જ મા સુજ્જ, મા પમાયં કરેસિ રેપાવ !
 કિં પરલોઓ શુરુદ્દક્ખ-ભાયાણું હોહિસિ અયાણુ !. ૯૧
- ખુજ્જસુ રેજીવ ! તુમં, મા સુજ્જસુ જિણુમયંમિ નાઊણું,
 જમ્હા પુણુરવિ એસા, સામગ્ગી હુલ્લહા જીવ !. ૯૨
- હલહો પુણુ જિણુધમ્મો, તુમં પમાયાયરો સુહેસી ય,
 હસહં ચ નરયદ્દક્ખં, કહ હોહિસિ તં ન યાણુમો. ૯૩

- અથિરેણુ થિરો સમલેણુ, નિમ્મલો પરવસેણુ સાહીણુ!,
 દેહેણુ જઈ વિઠપ્પઈ, ધમ્મો તા કિં ન પજજતં. ૯૪
- જહ ચિંતામણિરયણું, સુલહં ન હું હોઈ તુચ્છવિહવાણું,
 ગુણવિહવ-વનિજયાણું, જ્યાણુ તહ ધમ્મરયણુંપિ. ૯૫
- જહ દિદ્દહીસંજેગો, ન હોઈ જચ્ચંધયાણાં જવાણાં,
 તહ જિણુમય-સંજેગો, ન હોઈ મિચ્છંધજવાણું. ૯૬
- પચ્ચક્ખ-મડણુંતગુણે, જિણિંદધમ્મે ન દોસલેસોવિ,
 તહવિ હું અન્નાણુંધા, ન રમંતિ કયાવિ તંમિ જિયા. ૯૭
- મિચ્છે અણંતદોસા, પયડા દીસંતિ ન વિય ગુણલેસો,
 તહવિ ય તં ચેવ જિયા, હી મોહંધા નિસેવંતિ. ૯૮
- ધી ધી તાણુ નરાણાં, વિન્નાણે તહ ગુણેસુ કુસલત્તં,
 સુહ-સચ્ચ-ધમ્મરયણે, સુપરિક્ખં જે ન જાણંતિ. ૯૯
- જિણુધમ્મો ડયં જવાણાં, અપુવ્વો કપ્પપાયવો,
 સગ્ગાપવગ્ગ-સુક્ખાણું, ક્કલાણું દાયગો ઇમો. ૧૦૦
- ધમ્મો ખંધૂ સુમિત્તો ય, ધમ્મો ય પરમો ગુરુ,
 સુક્ખમગ્ગ-પયદાણું, ધમ્મો પરમ-સંદણો. ૧૦૧
- ચઉગઈ-ણુંતહહાનલ, પલિત્તલવકાણુણે મહાલીમે,
 સેવસુ રે જીવ! તુમં, જિણુવયણું અભિયકુંડ-સમં. ૧૦૨
- વિસમે લવમરુદેસે, અણુંતહહ-ગિમ્હતાવ-સંતત્તે,
 જિણુધમ્મ-કપ્પરૂક્ખં, સરસુ તુમં જીવ! સિવસુહદં. ૧૦૩
- કિં ખહુણા જિણુધમ્મે, જઈઅવ્વં જહ લવોદહિં ઘોરં,
 લહુ તરિય-મડણુંતસુહં, લહઈ જિઓ સાસયં ઠાણું. ૧૦૪

श्रीमान् हेमचन्द्राचार्यः प्रणितः.

श्री वीतरागस्तोत्रम्

- यः परात्मा परं ज्योतिः, परमः परमेष्ठिनाम्;
आदित्यवर्णुं तमसः, परस्तादात्मनन्ति यम्. ॥ १ ॥
- सर्वे येनोद्भूत्यन्त, समूलाः क्लेशपादपाः;
भूधर्ना यस्मै नमस्यन्ति, सुरासूरनरेश्वराः. ॥ २ ॥
- प्रावर्तन्त यतो विद्याः, पुरुषार्थप्रसाधिकाः;
यस्य ज्ञानं लवङ्गलावि-लूतलावावलासकृत्. ॥ ३ ॥
- यस्मिन्विज्ञानमानन्दं, ग्रह्यैकात्मतां गतम्;
स श्रेष्ठः स च ध्येयः, प्रपद्ये शरणं च तम्. ॥ ४ ॥
- तेन स्यां नाथवांस्तस्मै, स्पृहयेयं समाहितः,
ततः कृतार्थो लूयासं, लवेयं तस्य किंकरः. ॥ ५ ॥
- तत्र स्तोत्रेण कुर्यां च, पवित्रां स्वां सरस्वतीम्,
धृष्टं हि लवकान्तारै, जन्मिनां जन्मनः क्लमम्. ॥ ६ ॥
- इवाहं पशोरपि पशु-वीतरागस्तवः इव च;
उत्तितीर्षुररण्यानीं, पङ्क्त्यां पङ्गुरिवास्म्यतः. ॥ ७ ॥
- तथापि श्रद्धामुग्धोऽहं, नोपालयस्स्वप्नलक्ष्मिपि;
विश्रुङ्गलापि वाग्वृत्तिः, श्रद्धानस्य शोभते. ॥ ८ ॥
- श्रीहेमचन्द्रप्रलवाक्षीतरागस्तवाहितः,
कुमारपाललूपालः, आप्नोतु क्लमभीप्सितम्. ॥ ९ ॥

धृति प्रथमप्रकाशः

प्रियङ्गु-स्फटिक-स्वर्ण-पद्मरोगाञ्जनप्रलः,
 प्रलो ! तवाधौतशुचिः, कायः कभिव नाक्षिपेत्. ॥ १ ॥
 मन्दार-हामवन्नित्य-मवासित-सुगन्धिनि;
 तवाङ्गे लृङ्गतां यान्ति, नेत्राणि सुरयोषिताम्. ॥ २ ॥
 दिव्यामृतरसास्वाद-प्रांषप्रतिष्ठता ध्रुव;
 सभाविशन्ति ते नाथ ! नाङ्गे रोगोरगव्रजः. ॥ ३ ॥
 त्वय्यदृशितलादीन-प्रतिमाप्रतिरूपके;
 क्षरत्स्वेदविद्वीनत्व-कथाऽपि वपुषः कुतः ? ॥ ४ ॥
 न केवलं रागमुक्तं, वीतराग ! मनस्तव;
 वपुःस्थितं रक्तमपि, क्षीरधारासङ्घोहरम्. ॥ ५ ॥
 जगद्विलक्षणं किं वा, तवान्यद्वक्तुमीशमहे ?;
 यद्विस्मयमभीक्ष्णं, शुभ्रं मांसमपि प्रलो !. ॥ ६ ॥
 जलस्थलसमुद्भूताः, संत्यज्य सुमनः स्रजः;
 तव निःश्वाससौरभ्य-मनुयान्ति मधुव्रताः ॥ ७ ॥
 लोकोत्तरयमत्कारकरी तव लवस्थितिः,
 यतो नाहारनीहारौ, गोचरश्चर्म यक्षुषाम्. ॥ ८ ॥

धृति द्वितीयप्रकाशः

सर्वालिमुपयतो नाथ ! तीर्थकृन्नामकर्मजत्;
 सर्वथा स्रमुभीनस्त्वामानन्दयसि यत्प्रजः ॥ १ ॥
 यद्योजनप्रमाणेऽपि, धर्मदेशनसङ्गनि;
 संभान्ति कोटीशस्तिर्यग्गुह्यैः सपरिच्छदाः ॥ २ ॥

- તેષામેવ સ્વસ્વભાષા—પરિણામમનોહરમ્ ;
 અપ્યેકરૂપં વચનં, યત્તે ધર્માવળોધકૃત્ ॥ ૩ ॥
- સાગ્રેડપિ યોજનશતે, પૂર્વોત્પન્ના ગદામ્બુદાઃ;
 ચદંજસા વિલીયન્તે, ત્વદ્વિહારાનિલોર્મિભિઃ ॥ ૪ ॥
- નાવિર્ભવન્તિ યદ્ભૂમૌ, મૂષકાઃ શલભાઃ શુકાઃ,
 ક્ષણેન ક્ષિતિપક્ષિમા, અનીતય ઇવેતયઃ ॥ ૫ ॥
- સ્ત્રીક્ષેત્રપદ્રાદિભવો, યદ્દૈરાગ્નિઃ પ્રશામ્યતિ,
 ત્વત્કૃપાપુષ્કરાવર્ત્ત, વર્ષોદિવ ભુવસ્તલે ॥ ૬ ॥
- ત્વત્પ્રભાવે ભુવિ બ્રામ્યત્યશિવોઽષ્ટેદ્વિહિતમે,
 સમ્ભવન્તિ ન યન્નાથ !, મારયો ભુવનારયઃ ॥ ૭ ॥
- કામવર્ષિણિ લોકાનાં, ત્વયિ વિશ્વૈકવત્સલે;
 અતિવૃષ્ટિરવૃષ્ટિર્વા ભવેદન્નોપતાંપકૃત્ ॥ ૮ ॥
- સ્વરાષ્ટ્ર—પરરાષ્ટ્રેભ્યો, યત્ક્ષુદ્રોપદ્રવા દ્રુતમ્ ;
 વિદ્રવન્તિત્વત્પ્રભાવાત્, સિંહનાદાદિવ દ્વિપાઃ ॥ ૯ ॥
- ચત્ક્ષીયતે ચ દુર્ભિક્ષં, ક્ષિતૌ વિહરતિ ત્વયિ;
 સર્વાદ્ભુતપ્રભાવાદ્યે, જહ્ગમે કલ્પપાદ્યે ॥ ૧૦ ॥
- ચન્મૂર્ધ્નઃ પશ્ચિમે ભાગે, જિતમાર્ત્તેડમણ્ડલમ્ ;
 મા ભૂદ્રુપુર્ણાલોકમિતીવોત્પિણ્ડિતં મહઃ ॥ ૧૧ ॥
- સ એષ યોગસામ્રાજ્ય—મહિમા વિશ્વવિશ્રુત ;
 કર્મક્ષયોત્યો ભગવન્કસ્ય નાશ્ચર્યકારણમ્ ? ॥ ૧૨ ॥
- અનન્તકાલપ્રચિત—મનન્તમપિ સર્વથા,
 ત્વત્તો નાન્યઃ કર્મકક્ષમુન્મૂલયતિ મૂલતઃ ॥ ૧૩ ॥
- તથોપાયે પ્રવૃત્તસ્ત્વં, ક્રિયાસમભિહારતઃ;
 ચથાનિચ્છન્તુપેયસ્ય, પરાં શ્રિયમશિશ્રિયઃ ॥ ૧૪ ॥

મૈત્રી પવિત્રપાત્રાય, મુદ્ધિતામોદશાલિને;
કૃપોપેક્ષાપ્રતીક્ષાય, તુભ્યં યોગાત્મને નમઃ ॥ ૧૫ ॥

ઇતિ તૃતીયપ્રકાશઃ

મિથ્યાદેશાં યુગાન્તાર્કઃ; સુદેશામમૃતાંજનમ્,
તિલકં તિર્થકૃદ્દશ્યાઃ, પુરશ્ચક્રં તવૈધતે. ॥ ૧ ॥
એકોડયમેવ જગતિ, સ્વામીત્યાખ્યાતુમુચ્છિતા;
ઉચ્ચૈરિન્દ્રધ્વજવ્યાજતત્તર્જની જલવિદિષા ॥ ૨ ॥
યત્ર પાદૌ પદં ધત્તસ્તવ તવ સુરાસુરાઃ
કિરન્તિ પદ્મજવ્યાજમ્ચિદ્ધ્યં પદ્મજવાસિનીમ્. ॥ ૩ ॥
દાનશીલતપોભાવ-ભેદાદ્ધર્મં ચતુર્વિધમ્;
મન્યે યુગપદ્માખ્યાતું, ચતુર્વક્ત્રોડભવદ્ભવાન. ॥ ૪ ॥
ત્વયિ દોષત્રયાત્ ત્રાતું, પ્રવૃત્તે ભુવનત્રયીમ્;
પ્રાકારત્રિતયં ચક્રુસ્ત્રયોડપિત્રિદિવૌકસઃ ॥ ૫ ॥
અધોમુખાઃ કણ્ઠકાઃ રયુર્ધાન્યાં વિહરતસ્તવ;
ભવેયુઃ સમ્મુખીનાઃ કિં, તામસાસ્તિગ્મરોચિષઃ ? ॥ ૬ ॥
કેશરોમનખશ્મશ્રુ, તવાવસ્થિતમિત્યયમ્;
આહ્યોડપિ યોગમહિમા, નામસ્તીર્થયરૈઃ પરૈઃ ॥ ૭ ॥
શબ્દરૂપરસસ્પર્શ-ગન્ધાખ્યાઃ પંચ ગોચરાઃ
ભજન્તિ પ્રાતિકૂલ્યં ન ત્વદગ્રે તાર્કિકા ઈવ. ૧ ॥ ૮ ॥
ત્વત્પાદાવૃતવઃ સર્વે, યુગપત્પર્યુપાસતે;
આકાલકૃતકન્દર્પ-સાહાયકભયાદિવ. ॥ ૯ ॥
સુગન્ધ્યુદકવર્ષેષુ, દિવ્યપુષ્પોત્કરેષુ ચ;
ભાવિત્વત્પાદસંસ્પર્શાં, પૂજયન્તિ ભુવં સુરાઃ. ॥ ૧૦ ॥

જગત્પ્રતીક્ષ્ય ત્વાં યાન્તિ, પક્ષિણોડપિ પ્રદક્ષિણમ્; ૧
 કા ગતિર્મહતાં તેષાં? ત્વયિ ચે વામવૃત્તયઃ ॥ ૧૧ ॥
 પંચેન્દ્રિયાણાં દ્વૈઃશીલ્યં, ક્ષૂવ ભવેદ્ભવદન્તિકે;
 એકેન્દ્રિયોડપિ યન્મુગ્ધત્યનિલઃ પ્રતિકૂલતામ્. ॥ ૧૨ ॥
 મૂઢ્ઢનાં નમન્તિ તરવસ્ત્વન્માહાત્મ્યચમત્કૃતાઃ;
 તત્કૃતાથ શિરસ્તેષાં, વ્યથા મિથ્યાદેશાં પુનઃ ॥ ૧૩ ॥
 જઘન્યતઃ કોટિસહજ્યાસ્ત્વાં સેવન્તે સુરાસુરાઃ
 ભાગ્યસમ્ભારલભ્યેડથે, ન મન્દા અપ્યુદાસતે. ॥ ૧૪ ॥

ધતિ ચતુર્થપ્રકાશઃ

ગાયત્રિવાલિવિરુતૈન્નૃત્યન્નિવ ચલૈર્દલૈઃ
 ત્વદ્દશુણૈરિવ રક્તોડસૌ, મોહતે ચત્યપાદપઃ ॥ ૧ ॥
 આયોજનં સુમનસોડધસ્તાન્નિક્ષિપ્તખન્ધનાઃ;
 જ્ઞાનુદ્ધનીઃ સુમનસો, દેશનોવ્યાં કિરન્તિ તે. ॥ ૨ ॥
 માલવકૈશિકીમુખ્ય-ગ્રામરાગપવિત્રિતઃ;
 ત્વ દિવ્યોધ્વનિઃ પીતો, હૃષોદ્ગ્રીવૈર્મૃગૈરપિ. ॥ ૩ ॥
 તવેન્દુધામધવલા, ચક્રાસ્તિ ચમરાવલી;
 હંસાલિરિવ વક્ત્રાબ્જ-પરિચર્યાપરાયણા. ॥ ૪ ॥
 મૃગેન્દ્રાસનમારૂઢે, ત્વયિ તન્વતિ દેશનામ્;
 શ્રોતું મૃગાસ્સમાયાન્તિ, મૃગેન્દ્રમિવ સેવિતુમ્. ॥ ૫ ॥
 ભાસાં ચયૈઃ પરિવૃતો જ્યોત્સ્નાલિરિવ ચંદ્રમાઃ,
 ચકોરાણુમિવ દેશાં, દદાસિ પરમાં મુદમ્. ॥ ૬ ॥
 હન્દુભિર્વિશ્વવિશ્વેશ!, પુરે વ્યોમ્નિ પ્રતિધ્વનન્;
 જગત્યાપ્તેષુ તે પ્રાજ્યં, સામ્રાજ્યમિવ શંસતિ. ॥ ૭ ॥

तवोर्ध्वंभूध्वं पुण्यर्द्धि-कंसप्रहयाशिणी;
 छत्रत्रयी त्रिभुवन-प्रभुत्वप्रौढिशंसिनी. ॥ ८ ॥
 येतां यमत्कारकरीं, प्रातिहार्यश्रियं तव;
 चित्रीयन्ते न के दृष्ट्वा, नाथ ! मिथ्यादृशोऽपि हि ? ॥ ९ ॥
 धृति पञ्चमप्रकाशः

दावण्य पुण्यवपुषि, त्वयि नेत्रामृतांजने;
 माध्यस्थ्यमपि द्वौःस्थाय, किम्पुनर्द्वेषविश्रवः ? ॥ १ ॥
 तवापि प्रतिपक्षोऽस्ति, सोऽपि कोपाद्विविधतः,
 अनया किंवदन्त्यापि, किं लुपन्ति विवेकिनः ? ॥ २ ॥
 विप्रक्षस्ते विरक्तश्चेत्स त्वमेवाथ रागवान्,
 न विपक्षो विपक्षः किं; अधोतो घृतिमालिनः ? ॥ ३ ॥
 स्पृहयन्ति त्वद्योगाय, यत्तेऽपि लवसत्तमाः,
 योगमुद्राद्विराणां, परेषां तत्कथैव का ? ॥ ४ ॥
 त्वां प्रपद्यामहे नाथं, त्वां स्तुमस्त्वामुपास्महे;
 त्वत्तो हि न परस्मात्ता, किम्पूमः ? किमु कुर्महे ? ॥ ५ ॥
 स्वयं मदीमसायारैः, प्रतारणपरैः परैः,
 वंस्यते जगदभ्येतत्कस्य पूत्कुर्महे पुरः ? ॥ ६ ॥
 नित्यमुक्तान् जगज्जन्म-क्षेमक्षयकृतोद्यमान्,
 वन्द्यास्तनन्धयप्रायान्, को देवांश्चेतनः श्रयेत् ? ॥ ७ ॥
 कृतार्था जठरोपस्थ-दुःस्थितैरति द्वैतैः;
 लवादशाग्निहनुवते, डाढा ! देवास्तिकाः परे. ॥ ८ ॥
 अपुष्पप्रायमुत्प्रेक्ष्य, किञ्चिन्मानं प्रकल्प्य च;
 संभान्ति दृष्टे गेहे वा, न गेहेनर्दिनः परे. ॥ ९ ॥

कामरागस्नेहुरागा-वीषत्करनिवारणौ;
 दष्टिरागस्तु पापीयान्, दुरुच्छेदः सतामपि. ॥ १० ॥
 प्रसन्नमास्यं मध्यस्थे दशौ षोडशपृष्ठां वयः,
 धृति प्रीतिपदे भावं, भूढास्त्वय्यभ्युदासते. ॥ ११ ॥
 तिष्ठेद्वायुर्द्रवेदद्रि-ज्वलेज्जलमपि क्ष्वयित्,
 तथापि अस्तौ रागाद्यैर्नामो लवितुमर्हति. ॥ १२ ॥
 धृति षष्ठप्रकाशः

धर्माधर्मौ विना नाङ्गं, विनाङ्गेन मुष्णं कुतः ?,
 मुष्णाद्विना न वक्षुत्वं, तच्छास्तारः परे कथम् ?, ॥ १ ॥
 अद्वेष्टस्य जगत्सर्गे, प्रवृत्तिरपि नोचिता;
 न च प्रयोजनं किञ्चित्स्वातन्त्र्यात् परासया. ॥ २ ॥
 कीडया येत्प्रवर्तेत, रागवान्स्यात्कुमारवत्;
 कृपयाऽथ सृजेत्तर्हि, सुभ्येव सकलं सृजेत्. ॥ ३ ॥
 दुःखद्वौर्गत्यदुर्योनि-जन्माद्विद्वेशविद्धवलम्,
 जनं तु सृजतस्तस्य, कृपादोः का कृपालुता ?. ॥ ४ ॥
 कर्मापेक्षः सयेत्तर्हि, न स्वतन्त्रोऽस्मदादिवत्,
 कर्मजन्ये च वैचित्र्ये, किमनेन शिष्येण्डना. ॥ ५ ॥
 अथ स्वभावतो वृत्ति-रवितर्क्या भडेशितुः;
 परीक्षकाणां तर्ह्येष, परीक्षाक्षेपडिष्टिभः ॥ ६ ॥
 सर्वभावेषु कर्तृत्वं, ज्ञातृत्वं यद्वि सम्मतम्;
 मतं नः सन्ति सर्वज्ञा, मुक्ताः कायलूतोऽपि च. ॥ ७ ॥
 सृष्टिवादकुडेवाङ्-मुन्मुन्येत्यप्रमाणकम्;
 त्वच्छासने रमन्ते ते, येषां नाथ ! प्रसीदसि. ॥ ८ ॥
 धृति सप्तमप्रकाशः

- सत्त्वस्यैकान्तनित्यत्वे, कृतनाशाकृतागमौ;
 स्यातामेकान्तनाशेऽपि, कृतनाशाकृतागमौ. ॥ १ ॥
- आत्मन्येकान्तनित्ये स्यान्न लोभः सुभद्रः भयोः;
 ऐकान्तानित्यरूपेऽपि, न लोभः सुभद्रः भयोः. ॥ २ ॥
- पुण्यपापे बन्धमोक्षौ, न नित्यैकान्तदर्शने;
 पुण्यपापे बन्धमोक्षौ, नानित्यैकान्तदर्शने. ॥ ३ ॥
- कुमाकुमाभ्यां नित्यानां, युज्यतेऽर्थक्रिया न हि;
 ऐकान्तक्षणिकत्वेऽपि, युज्यतेऽर्थक्रिया न हि. ॥ ४ ॥
- यदा तु नित्यानित्यत्व-रूपता वस्तुनो भवेत्,
 यथात्थ भगवन्नैव, तदा दोषोऽस्ति कश्चन. ॥ ५ ॥
- शुद्धो हि कङ्कितुः स्यान्नागरं पित्तकारणम्;
 द्रव्यात्मनि न दोषोऽस्ति, शुद्धनागरलेषणे. ॥ ६ ॥
- द्रव्यं विरुद्धं नैकत्रा-ऽसत्प्रमाणप्रसिद्धितः;
 विरुद्धवर्णयोगो हि, दृष्टो मेयकवस्तुषु. ॥ ७ ॥
- विज्ञानस्यैकमाकारं, नानाकारकरम्भितम्;
 धर्मश्चैतथागतप्राज्ञो, नानेकान्तं प्रतिक्षिपेत्. ॥ ८ ॥
- चित्रमेकमनेकं च, रूपं प्रामाणिकं वदन्;
 योगो वैशेषिको वापि, नानेकान्तं प्रतिक्षिपेत्. ॥ ९ ॥
- धर्मिन्प्रधानं सत्त्वाद्यैर्विरुद्धैर्गुम्भितं शुल्लैः;
 साङ्ख्यः साङ्ख्यावतां मुञ्च्यो,
 नानेकान्तं प्रतिक्षिपेत्. ॥ १० ॥
- विमतिस्सम्भतिर्वापि, चार्वाकस्य न मृज्यते;
 परदोकात्ममोक्षेषु, यस्य मुह्यति शेमुषी. ॥ ११ ॥

तेनोत्पादव्ययस्थेम—संश्लिप्तं गोरसादिवत्; त्वद्वपसं कृतधियः, प्रपन्ना वस्तुतस्तु सत्. ॥ १२ ॥

धृत्यष्टमप्रकाशः

यत्रादपेनापि कालेन, त्वद्वलकतैः क्लृप्तमाभ्यते;
 कलिकालः स येकोऽस्तु, कृतं कृतयुगाद्विलिखः. ॥ १ ॥
 सुषमातो दुःषमायां, कृपा क्लृप्तवती तव;
 मेरुतो मरुभूमौ हि, श्लाघ्या कल्पतरौः स्थिति. ॥ २ ॥
 श्राद्धः श्रोता सुधीर्वक्ता, युज्येयातां यद्दीश ! तत्;
 त्वच्छासनस्य साआन्य—मेकच्छत्रं कलावपि. ॥ ३ ॥
 युगान्तरेऽपि येन्नाथ !, लवन्त्युच्छृङ्खला भलाः
 वृथैव तर्हि कुप्यामः, क्लृप्ते वामकेलये. ॥ ४ ॥
 कल्याणसिद्धयै साधीयान्, कलिरेव कषोपसः;
 विनाग्निं गन्धमहिमा, काकतुण्डस्य नैधते. ॥ ५ ॥
 निशि द्वीपोऽम्बुधौ द्वीपं, मरौ शाण्णी हिमेशिणी;
 कलौ दुरापः प्राप्तोऽयं, त्वत्पादाब्जरजःकणः. ॥ ६ ॥
 युगान्तरेऽसु भ्रातोऽस्मि, त्वदर्शनविनाकृतः,
 नमोऽस्तु क्लृप्ते यत्र, त्वदर्शनमन्यतः. ॥ ७ ॥
 भट्टदोषो दोषहीनात्पत्तः कलिरेवोत्पत्तः;
 विषयुक्तो विषदुराक्षणीन्द्र, ध्रुव रत्नतः. ॥ ८ ॥

धृति नवमप्रकाशः

मत्प्रसत्तेस्त्वत्प्रसादस्त्वत्प्रसादाद्वियं पुनः;
 धृत्यन्योन्याश्रयं लिन्धि, प्रसीद लगवन् ! भयि. १
 निरीक्षितुं इपक्षमीं, सङ्ख्याक्षोऽपि न क्षमः,
 स्वाभिन् ! सङ्ख्यजिह्वोऽपि, शक्तो वक्तुं न ते गुणान्. २
 संशयान् नाथ ! हस्ते, अनुत्तरस्वर्गिणामपि;
 अतः परोऽपि किं कोऽपि, गुणः स्तुत्योऽस्ति वस्तुतः ? ३
 छंदं विद्मं श्रद्धतां, कथमश्रद्धानकः ?
 आनन्दसुखसक्तिश्च, विरक्तिश्च समं त्वयि. ॥ ४ ॥
 नाथेयं घट्यमानापि, दुर्घटा घटतां कथम् ?
 उपेक्षा सर्वसत्त्वेषु, परमा योपकारिता. ॥ ५ ॥
 द्वयं विद्मं लगवंस्तव, नान्यस्य कस्यचित् ;
 निर्जन्यता परा या न्य, या योऽयैश्चकवर्तिता. ॥ ६ ॥
 नारका अपि मोहन्ते, यस्य कल्याणपर्वसु,
 पवित्रं तस्य आश्रितं, को वा वर्णयितुं क्षमः ? ॥ ७ ॥
 शमोऽद्भुतोऽद्भुतं रूपं, सर्वात्मसु कृपाद्भुता;
 सर्वाद्भुतनिधीशाय, तुभ्यं लगवते नमः. ॥ ८ ॥

धृति दशमप्रकाशः

निर्वन्तपरीषदुग्रभू-मुपसर्गान्प्रतिक्षिपन् ;
 आप्तोऽसि शमसौहित्यं, महतां कापि वैदुषी. ॥ १ ॥
 अरक्तो लुक्तवान्मुक्तिमद्विष्टो हतवान्द्विषः;
 अहो ! महात्मनां कोऽपि, महिमा लोकदुर्लभा. ॥ २ ॥
 सर्वथा निर्जिगीषेषु, लीतलीतेन आगंसः,
 त्वया जगत्त्रयं जिज्ये, महतां कापि आतुरी. ॥ ३ ॥

दत्तं न किञ्चित्कस्मैश्चिन्नात्तं किञ्चित्कुतश्चन;
 प्रभुत्वं ते तथाप्येतत्कला कापि विपश्चिताम्. ॥ ४ ॥
 यदेहस्यापि दानेन, सुकृतं नार्जितं परैः;
 उदासीनस्य तन्नाथ !, पादपीठे तवाबुद्धत्. ॥ ५ ॥
 रागादिषु नृशंसेन, सर्वात्मसु कृपाबुद्धिना;
 लीमकान्तगुणैर्नोन्मैः, साम्राज्यं साधितं त्वया. ॥ ६ ॥
 सर्वे सर्वात्मनाऽन्येषु, दोषास्त्वयि पुनर्गुणाः,
 स्तुतिस्तवेयं येन्मिथ्या, तत्प्रमाणं सत्तासदः. ॥ ७ ॥
 महीयसामपि महान्, महनीयो महात्मनाम्;
 अहो ! मे स्तुवतः स्वामी, स्तुतेर्गोचरमागमत्. ॥ ८ ॥

उत्प्रेकादशप्रकाशः

पदवल्यासादरैः पूर्वं, तथा वैराग्यमाहुरः,
 यथेह जन्मन्याजन्म, तत्सात्मीलावमागमत्. ॥ १ ॥
 दुःखहेतुषु वैराग्यं, न तथा नाथ ! निस्तुषम्,
 मोक्षोपायप्रवीणस्य, यथा ते सुखहेतुषु. ॥ २ ॥
 विवेकशाणैर्वैराग्य-शस्त्रं शातं त्वया तथा,
 यथा मोक्षेऽपि तत्साक्षादकुण्ठितपराक्रमम्. ॥ ३ ॥
 यदा भङ्गरेन्द्रश्रीस्त्वया नाथोपबुध्यते;
 यत्र तत्र रतिर्नाम, विरक्तत्वं तदापि ते. ॥ ४ ॥
 नित्यं विरक्तः कामेभ्यो, यदा योगं प्रपद्यसे;
 अलभेतिरिति प्राज्यं, तदा वैराग्यमस्ति ते. ॥ ५ ॥
 सुखे दुःखे लवे मोक्षे, यदौदासीन्यभीशिषे,
 तदा वैराग्यमेवेति, कुत्र नास्ति विरागवान् ? ॥ ६ ॥

દુઃખગર્ભે મોહગર્ભે, વૈરાગ્યે નિષ્ઠિતાઃ પરે,
જ્ઞાનગર્ભે તુ વૈરાગ્યં, ત્વચ્ચેકાયનતાં ગતમ્. ॥ ૭ ॥
ઔદાસીન્યેઽપિ સતતં, વિશ્વવિશ્વોપકારિણે;
નમો વૈરાગ્યનિધનાય, તાયિને પરમાત્મને. ॥ ૮ ॥

ઈતિ દ્વાદશપ્રકાશઃ

અનાહૂતસહાયસ્ત્વં, ત્વમકારણવત્સલઃ,
અનભ્યર્થિતસાધુસ્ત્વં, ત્વમસમ્બન્ધબાન્ધવઃ. ॥ ૧ ॥
અનકૃતસ્તિગ્ધમનસમમૃજેજ્વલવાક્પથમ્,
અધૌતામલશીલં ત્વાં, શરણ્યં શરણું શ્રયે. ॥ ૨ ॥
અચણ્ડવીરવૃત્તિના, શમિના શમવર્તિના,
ત્વયા કામમકુલ્યન્ત, કુટિલાઃ કર્મકણ્ટકાઃ. ॥ ૩ ॥
અભવાય મહેશાયા-ગદાય નરકચ્છિદે;
અરાજસાય બ્રહ્મણે, કર્મૈચિદ્ ભવતે નમઃ. ॥ ૪ ॥
અનુક્ષિતફલોદયા-દનિપાતગરીયસઃ,
અસંકલ્પિતકલ્પદ્રોસ્ત્વત્ત; ફલમવાપ્નુયામ. ॥ ૫ ॥
અસંકલ્પસ્ય જનેશસ્ય, નિર્મમસ્ય કૃપાત્મનઃ,
મધ્યસ્થસ્ય જગત્ત્રાતુ-રનંકસ્તેઽસ્મિ કિંકરઃ. ॥ ૬ ॥
અગોપિતે રત્નનિધાવવૃતે કલ્પપાદપે;
અચિન્ત્યે ચિન્તારત્ને ચ, ત્વચ્ચાત્માડયં મયાર્પિતઃ. ॥ ૭ ॥
ફલાનુધ્યાનવન્ધ્યોઽહં, ફલમાત્રતનુર્ભવાન્;
પ્રસીદ યત્કૃત્યવિધૌ, કિંકર્તવ્ય જડે મયિ. ॥ ૮ ॥

ઈતિ ત્રયોદશપ્રકાશઃ

भनोवयःकाययेष्टाः, कष्टाःसंहृत्य सर्वथा;	
श्लथत्येनैव लवता, मनःशल्यं वियोजितम्.	॥ १ ॥
संयतानि न व्याक्षाणि, नैवोन्मृङ्खलितानि च;	
धृतिस्मयङ्प्रतिपदा, त्वयेन्द्रियजयः कृतः.	॥ २ ॥
योगस्याष्टाङ्गता नूतं, प्रपञ्चः कथमन्यथा ?	
आणाललावतोऽप्येष, तव सात्म्यमुपेयिवान्.	॥ ३ ॥
विषयेषु विरागस्ते, चिरं सद्गुरोरेष्वपि;	
योगे सात्म्यमदृष्टेऽपि, स्वाभिनिदमलौकिकम्.	॥ ४ ॥
तथा परे न रज्यन्त, उपकारपरे परे;	
यथाऽपकारिणि लवा-नडो ! सर्वमलौकिकम्.	॥ ५ ॥
हिंसका अभ्युपकृता, आश्रिता अभ्युपेक्षिताः,	
धृष्टं चित्रं चरित्रं ते, के वा पर्यानुयुञ्जताम् ?	॥ ६ ॥
तथा समाधौ परमे, त्वयात्मा विनिवेशितः,	
सुष्मी दुःख्यस्मि नास्मीति, यथा न प्रतिपन्नवान्.	॥ ७ ॥
ध्याता ध्येयं तथा ध्यानं, त्रयमेकात्मतां गतम्,	
धृति ते योगमाहात्म्यं, कथं श्रद्धीयतां परैः ?	॥ ८ ॥
धृति व्यतुर्दशप्रकाशः	

जगन्नैत्रा शुष्णास्नात-रन्ये तावत्तप्तासताम्,	
उदात्तशान्तया जिग्ये, मुद्रयैव जगत्प्रयी.	॥ १ ॥
मेरुस्तृणीकृतो मोहात्पयोधिर्गोष्पदीकृतः;	
गरिष्ठेभ्यो गरिष्ठो यैः, पाप्मलिस्त्वमपोहितः.	॥ २ ॥
च्युतश्चिन्तामखिः पाण्डेस्तेषां लब्धा सुधा सुधा,	
यैस्त्वन्महासनसर्वस्व-भजानैर्नात्मसात्कृतम्.	॥ ३ ॥

- यस्त्वय्यपि दधौ दष्टि-मुद्मुकाकारधारिणीम्,
तमाशुशुक्षणिः साक्षा-हादध्यादभिदं हि वा. ॥ ४ ॥
- त्वच्छासनस्य साम्यं ये, मन्यन्ते शासनान्तरैः,
विषेणु तुल्यं पीयूषं, तेषां हुन्त ! हुतात्मनाम्. ॥ ५ ॥
- अनेउमूका लूयासुस्ते, येषां त्वयि भत्सरः-
शुभोदकाय वैकल्य-भपि पापेषु कर्मसु. ॥ ६ ॥
- तेभ्यो नमोऽञ्जलिरयं, तेषां तान्समुपास्महे,
त्वच्छासनामृततरसै-र्यैरात्माऽसिन्व्यतान्वहम्. ॥ ७ ॥
- ब्रुवे तस्यै नमो यस्यां, तव पादन्यांशवः;
यिरं यूडामणीयन्ते, धूमहे किमतः परम् ? ॥ ८ ॥
- जन्मवानस्मि धन्योऽस्मि, कृतकृत्योऽस्मि यन्मुहुः,
जतोऽस्मि त्वद्गुणुग्राम-रामणीयकलम्पटः. ॥ ९ ॥

इति पञ्चदशप्रकाशः

- त्वन्मतामृतपानोत्था, धृतः शमरसोर्भयः;
पराणयन्ति मां नाथ ? परमानन्दसम्पदम्. ॥ १ ॥
- धृतश्चानादिसंस्कार-मूर्च्छितो मूर्च्छयत्यलम्;
रागोरगविषावेगो, हुताशः कुरवाणि किम् ? ॥ २ ॥
- रागाहिगरदाघातो-ऽकाषं यत्कर्म-वैशसम्;
तद्वक्तुमभ्यशक्तोऽस्मि, धिग्मे प्रच्छन्नप्रापताम्. ॥ ३ ॥
- क्षणं सकतः क्षणं मुक्तः, क्षणं कुद्धः क्षणं क्षमी;
मोहाद्यैः क्रीडयैवाहुं, कारितः कपित्वापलम्. ॥ ४ ॥
- प्राप्यापि तव सम्भोधिं, मनोवाक्कायकर्मजैः;
दुश्चेष्टितैर्भया नाथ ! शिरसि न्वालितोऽनलः. ॥ ५ ॥

त्वय्यपि त्रातरि त्रात-यन्मोहादिभक्षिभुञ्जः,
 रत्नत्रयं मे ह्रियते, उताशो हा ! उतोऽस्मि तत्. ॥ ६ ॥
 भ्रान्तस्तीर्थानि दृष्टुस्त्वं, भयैकस्तेषु तारकः;
 तत्तवाङ्घ्रौ विदग्धोऽस्मि, नाथ ! तारय तारय. ॥ ७ ॥
 लवप्रसादेनवाहु-भियतीं प्रापितो भुवम्;
 औदासीन्येन नेदानीं, तव युक्तमुपेक्षितुम्. ॥ ८ ॥
 ज्ञाता तात ! त्वमेवैकस्त्वत्तो नान्यः कृपापरः;
 नान्यो भक्तः कृपापात्र-मेधि यत्कृत्यकर्मठः. ॥ ९ ॥

श्रुति षोडशप्रकाशः

स्वकृतं दुष्कृतं गर्हन्, सुकृतं आनुमोदयन्;
 नाथ ! त्वच्चरणौ याभि, शरणं शरणोन्मिलतः. ॥ १ ॥
 मनोवाङ्मयणे पापे, कृतानुभतिकारितैः,
 मिथ्या मे दुष्कृतं भूया-दपुनः क्रिययान्वितम्. ॥ २ ॥
 यत्कृतं सुकृतं किञ्चिद्रत्नत्रितयगोचरम्,
 तत्सर्वमनुमन्येऽहं; भार्गमात्रानुसार्यपि. ॥ ३ ॥
 सर्वेषामर्हदादीनां, यो योऽहंत्वादिको शुणुः;
 अनुमोदयामि तं तं, सर्वं तेषां भडात्मनाम्. ॥ ४ ॥
 त्वां त्वद्भक्तान् सिद्धांस्त्वच्छासनरतान्मुनीन्;
 त्वच्छासनं च शरणं, प्रतिपन्नोऽस्मि लावतः. ॥ ५ ॥
 क्षमयामि सर्वान्सत्त्वान्सर्वे, क्षाम्यन्तु ते भयि;
 मन्यस्तु तेषु सर्वेषु, त्वदेकशरणस्य मे. ॥ ६ ॥
 ऐकोऽहं नास्ति मे कश्चिन्न आहुमपि कस्यचित्,
 त्वद्भक्तिशरणस्यस्य, भम द्वैन्यं न किञ्चन. ॥ ७ ॥

યાવન્નાખ્નોમિ પદવીં, પરાં ત્વદનુભાવજામ્;
તાવન્મયિ શરણ્યત્વં, મા મુંચ શરણું શ્રિતે.

॥ ૮ ॥

ઇતિસપ્તદશ પ્રકાશઃ

ન પરં નામ મૃદ્દેવ, કઠોરમપિ કિંચન;
વિશેષજ્ઞાય વિજ્ઞપ્યં, સ્વામિને સ્વાન્તશુદ્ધયે.

॥ ૧ ॥

ન પક્ષિપશુસિંહાદિ-વાહુનાસીનવિગ્રહઃ,
ન નેત્રગાત્રવક્ત્રાદિ-વિકારવિકૃતાકૃતિઃ.

॥ ૨ ॥

ન શૂલચાપચક્રાદિ-શસ્ત્રાઙ્કકરપદ્ધવઃ,
નાઙ્ગનાકમનીયાઙ્ગ-પરિષ્વડ્ગપરાયણઃ.

॥ ૩ ॥

ન ગર્હણીયચરિત-પ્રકમ્પિતમહાજનઃ,
ન પ્રકોપપ્રમ્નાદાદિ-વિઠમ્પિતનરામરઃ.

॥ ૪ ॥

ન જગજ્જનનસ્થેમ-વિનાશવિહિતાદરઃ;
ન લાસ્યહાસ્યગીતાદિ-વિપ્લવોપપ્લુતસ્થિતિઃ.

॥ ૫ ॥

તદેવં સર્વદેવેભ્યસ્સર્વથાત્વં વિલક્ષણુઃ,
દેવત્વેન પ્રતિષ્ઠાપ્યઃ, કથં નામ પરીક્ષકૈઃ ?.

॥ ૬ ॥

અનુશ્રોતઃ સરત્પર્ણ-તૃણકાષ્ઠાદિયુક્તિમત્;
પ્રતિશ્રોતઃ શ્રયદ્રસ્તુ, કયા યુક્ત્યા પ્રતીયતામ્ ?.

॥ ૭ ॥

અથવાડલં મન્દબુદ્ધિ-પરીક્ષક પરીક્ષણૈઃ,
મમાપિ કૃતમેતેન, વૈયાત્યેન જગત્પ્રભો ?.

॥ ૮ ॥

યદેવ સર્વસંસારિ-જન્તુરૂપવિલક્ષણમ્;
પરીક્ષન્તાં કૃતધિયસ્તદેવ તવ લક્ષણમ્;

॥ ૯ ॥

કેધલોભભયાકાન્તં, જગદસ્માદ્વિલક્ષણુઃ;
ન ગોચરો મૃદુધિયાં, વીતરાજ ! કથમ્ચન.

॥ ૧૦ ॥

ઈત્યષ્ટાદશપ્રકાશઃ

तव येतसि वर्तेऽहमिति वार्तापि दुर्लभा;
 मन्थिते वर्तसे येत्त्व-मलमन्येन केनचित्. ॥ १ ॥
 निगृह्य कोपतः कांश्चित्, कांश्चित्तुष्ट्याऽनुगृह्य च,
 प्रतार्यन्ते मृदुधियः, प्रलम्बनपरैः परैः ॥ २ ॥
 अप्रसन्नात्कथं प्राप्यं, इक्षमेतदसङ्गतम्?;
 श्रित्तामण्यादयः किं न, इक्षन्त्यपि विचेतनाः. ॥ ३ ॥
 वीतराग! सपर्या-स्तवाज्ञापालनं परम्;
 आज्ञाऽऽराद्धा विराद्धा च, शिवाय च लवाय च. ॥ ४ ॥
 आकाशमियमाज्ञा ते, छेयोपादेयगोचरा;
 आश्रयः सर्वथा छेय, उपादेयश्च संपरः. ॥ ५ ॥
 आश्रयो लवहेतुः स्यात्संपरो मोक्षकारणम्;
 धर्तीयमार्हतीमुष्टि-रन्यदस्याः प्रपञ्चनम्. ॥ ६ ॥
 धर्त्याज्ञाराधनपरा, अनन्ताः परिनिर्वृताः;
 निर्वाणन्ति चान्ये द्वयचन, निर्वास्यन्ति तथाऽपरे. ॥ ७ ॥
 छित्वा प्रसादनादैन्य-मेक्यैव त्वदाज्ञया;
 सर्वथैव विमुच्यन्ते, जन्मिनः कर्मपञ्जरात्. ॥ ८ ॥

छत्तेकेनविंशतितमप्रकाशः

पादपीठलुङ्गभूधिनं, भयि पादरजस्तव;
 चिरं निवसतां पुण्य-परमाणुक्रणोपमम्. ॥ १ ॥
 भद्देशौ त्वन्मुआसङ्गते, दुर्षणाप्यज्जोर्मिलिः;
 अप्रेक्ष्यप्रेक्षणेऽभूत्, क्षणात्क्षालयतां मलम्. ॥ २ ॥
 त्वत्पुरे लुङ्गैर्लूयान्महलास्य तपस्विनः;
 कृतासेव्यप्रणामस्य, प्रायश्चित्त क्षिणावलिः. ॥ ३ ॥

- भम त्वदर्शनोद्भूताश्चिरं रोमांचकण्टकाः,
नुदन्तां चिरकाक्षोत्था-भसदर्शनवासनाम्. ॥ ४ ॥
- त्वद्वक्त्रकान्तिनयेत्स्नासु, निषीतासु सुधास्विव;
महीर्यैर्दोयनाम्भोजैः, प्राप्यतां निर्निमेषता. ॥ ५ ॥
- त्वदास्यलासिनी नेत्रे, त्वदुपास्तिकरौ करौ,
त्वद्गुणुश्रोतृणी श्रोत्रे, भूयास्तां सर्वदा भम. ॥ ६ ॥
- कुंठापि यद्वि सोत्कण्ठा, त्वद्गुणुं ग्रहणुं प्रति;
भमैषा लारती तर्हि, स्वस्त्येतस्यै किमन्यया? ॥ ७ ॥
- तव प्रेण्योऽस्मि द्वासोऽस्मि सेवकोऽस्म्यस्मि किङ्करः,
ओमिति प्रतिपद्यस्व, नाथ! नातः परं ध्रुवे. ॥ ८ ॥
- श्रीडेभयन्द्रप्रलवा-द्वीतरागस्तवादितः;
कुमारपाल-भूपालः, प्राप्नोतु क्लृप्तीप्सितम्. ॥ ९ ॥

॥ इति विंशतितमप्रकाशः समाप्तः ॥

શ્રી જીવાનુશાંતિ કુલકમ્

રે જીવ ! કિં ન જુજાસિ, ચઉગધં સંસારસાયરે ઘોરે,
 ભમિઓ અણુતકાલં, અરહદ્દધડિન્વ જલમજાએ. ૧
 રે જીવ ! ચિંતસિં તુમં, નિમિત્તમિત્તં પરો હવર્થ તુજા,
 અમુહ પરિણામ જાણિયં, ફલમેયં પુન્વકમ્માણું. ૨
 રે જીવ ! કમ્મભરિયં, ઉવએસં કુણ્ણસિ મૂઠ વિવરીઅં,
 હુગ્ગધં ગમણુ મણાણું, એસન્નિચ્ચ હવર્થ પરિણામે. ૩
 રે જીવ ! તુમં સીસે, સવણા દાઉણુ સુણુસુ મણુવયણું,
 જં સુદ્ધં નવિ પાવિસિ, તા ધમ્મ વિવન્નિજાઓ નૂણું. ૪
 રે જીવ ! મા વિસાયં જાહિ, તુમં પિન્નિછઉણુ પર રિદ્ધી,
 ધમ્મરહિયાણુ કુત્તો, સંપજજધં વિવિહસંપત્તી. ૫
 રે જીવ ! કિં ન પિન્નિછસિ, ઝિજ્ઞાસંતં જુન્વણું ધણું જાઅં,
 તહ્સવિહુ સિગ્ધં ન કુણ્ણસિ, આપહિઅં પવર જિણુધમ્મં. ૬
 રે જીવ ! માણુવન્નિજા, સાહસ પરિહીણુ દીણુગયલજ્જ,
 અન્નિછસિ કિં વિસત્થો, ન હુ ધમ્મે આયરં કુણ્ણસિ. ૭
 રે જીવ ! માણુયજમ્મં, અકયત્થં જુન્વણું ચ વોલીણું,
 ન ચ ચિણ્ણું ઉગ્ગતવં, ન ચ લન્ધી માણિઆ પવરા. ૮
 રે જીવ ! કિં ન કાલો, તુજા ગઓ પરમુહં નીયંતસ્સ,
 જં ઇન્નિચ્ચં ન પત્તં તં, અસિધારા વયં ચરમુ. ૯
 ઈય મા સુણુસુ મણેણું, તુજા સિરી જા પરસ્સ આઈત્તા,
 તા આયરેણુ ગિણુહુસુ, સંગોવય વિવિહપયત્તેણુ. ૧૦
 જીવિઅં મરણેણુ સમં, ઉપ્પજ્જધં જુન્વણું સહજરાએ,
 રિદ્ધી વિણાસ સહિઆ, હરિસ વિસાઓ ન કાયવો. ૧૧

॥ श्री इंद्रिय पराजय शतकम् ॥

सुन्धियन् सूरौ सो येव; पंडित्यो तं पसंसिभो निन्धयं;
 धंदिय-योरेहिं सया, न कुण्डित्यं नरस्य चरणधणं. १
 धंदिय-चवद तुरंगो, दुग्गध-मग्गाणु धाविरे निन्धयं;
 लाविय-भवस्सरूवो, इंसध जणुवयणु-रस्सीहिं. २
 धंदिय-धुत्ताणमडो, तिलतुस-मित्तं पि हेसु मा पसरं;
 जध द्विन्नो तो नीयो, जत्थ भणो वरिस-कोडिसभो. ३
 अनिधंदियेहि चरणं, कटुं व धुण्णेहिं किरध असारं;
 तो धम्मत्थीहिं दढं, जधअण्वं धंदिय-जयंभि. ४
 जड कागिणीध डेठं, कोडिं रयणुणु डारये कोध;
 तड तुम्ह-विसय-गिद्धा, ज्वा डारंति सिद्धिसुडं. ५
 तिलमित्तं विसयसुडं, दुडं चगिरिराय-सिंग-तुंगयरं;
 लव-कोडीहिं न निदुधं, जं जणुसु तं करिज्जसु. ६
 कुंजंता मडुरा विवाग-विरसा किंपागतुद्धा धमे;
 कम्हकंडुअणुं व दुङ्ख-जणुया दाविंति पुद्धिसुडं. ७
 मज्जण्डे मयतिण्डिअण्व, सययं मिच्छा लिसंधि-अपया;
 कुत्ता द्विंति कुज्जम्म-जेणुगडुणुं लोगा मडावेरिणो. ८
 सक्का अग्गी निवारेठं, वारिणु जदिय्यो वि डुं;
 सण्वोदहि-जद्वेणुवि, कामग्गी दुन्निवारयो. ९
 विसमिव मुडंभि मडुरा, परिणाम निकाम दाइणु विसया;
 कालमणुतं कुत्ता, अज्जवि मुत्तं न किं ज्जुत्ता. १०
 विषयरसासवमत्तो, ज्जुत्ताज्जुत्तं न जणुध ज्वो;
 जूरधं कलुणुं पच्छा, पत्तो नरयं मडाघोरं. ११
 जड निंण्डुमुप्पन्नो, कीडो कडुअं पि मन्नये मडुरं;
 तड सिद्धिसुड-पइक्खा, संसारडुडं सुडं णिंति. १२

અથિરાણુ અંચલાણુ ય, ખણુમિત્ત-સુહંકરાણુ પાવાણુ;
 દુગ્ગધ-નિખંધણુણુ, વિરમસુ એઆણુ લોગાણુ. ૧૩
 પત્તા ય કામલોગા, સુરેસુ અસુરેસુ તહય મણુએસુ;
 ન ય જીવ! તુજ્જ તિત્તી, જલણુસ્સ વ કટ્ટનિયરેણુ. ૧૪
 જહા ય કિંપાગફલા મણોરમા,

રસેણુ વન્નેણુ ય ભુજમાણુ;
 તે ખુટ્ટએ જીવિય પચ્ચમાણુ,

એઓવમા કામણુણુ વિવાગે. ૧૫
 સંવં વિલવિઅં ગીઅં, સંવં નટ્ટં વિડંખણુ,
 સંવે આભરણુ ભારા, સંવે કામા હુહાવહા. ૧૬

દેવિંદ-ચક્કવટ્ટિત્તણુધં, રજ્જાધં ઉત્તમા લોગા;
 પત્તા અણુતખુત્તો, ન ય હં તત્તિં ગઓ તેહિં. ૧૭

સંસાર-ચક્કવાદો, સંવેવિ ય પુગ્ગલા મએ ગહુસો;
 આહારિઆ ય પરિણામિઆ ય, ન ય તેસુ તિત્તો હં. ૧૮

ઉવલ્લેવો હોઈ લોગેસુ, અંલોગી નોવલિપ્પધં;
 લોગી લમઠ સંસારે, અલોગી વિપ્પમુચ્ચધં. ૧૯

અદ્દો સુક્કો અ દો જુહા, ગોલયા મટ્ટિઆમયા;
 દોવિ આવહિઆ કુટે, જો અદ્દો તત્થ લગ્ગધં. ૨૦

એવં લગંતિ દુમ્મેહા, જે નરા કામ-લાલસા;
 વિરત્તા ઉ ન લગ્ગંતિ, જહા સુક્કે અ ગોલએ. ૨૧

તણુકટ્ટેહિ વ અગ્ગી, લવણુસમુદો નર્મસહસ્સેહિ;
 ન ઈમો જીવો સક્કો, તિપ્પેટં કામલોગેહિં. ૨૨

બુત્તુબુવિ ભોગમુહં, સુર-નર-ખયરેસુ ખુણુ પમાઓણુ;
 પિત્તજ્જ નરએસુ ભેરવ, કલકલએ તઉતંખ પાણુધં. ૨૩

કે દોલેણ ન નિહચો,
 કરસ ન રમણીહિં લોલિઅં હિઅયં;
 કે મચ્ચુણ ન ગહિચો, કે ગિદ્ધો નેવ વિસચેહિં. ૨૪
 ખણ્ણમિત્ત-સુદ્ધા ખહુકાલ-હુદ્ધા,
 પગામ-હુદ્ધા અનિકામ-સુદ્ધા;
 સંસાર-સુદ્ધાસસ વિપદ્ધા-ભૂઆ,
 ખાણી અણુત્યાણુ ઉ કામલોંગા. ૨૫
 સવ્વ-ગહાણું પલવો, મહાંગહો સવ્વ દોસપાયદ્દી;
 કામગ્ગહો દુરપ્પા, જેણુ-લિભૂઅં જગં સવ્વં. ૨૬
 જહ કચ્છુદ્દો કચ્છું, કંદુઅમાણો હહં મુણ્ણં સુદ્ધા;
 મોહાઉરા માણુસા, તહ કામહહં સુહં ણિંતિ. ૨૭
 સદ્ધં કામા વિસં કામા, કામા આસીવિસોવમા;
 કામે પત્થેયમાણા, અકામા જંતિ દુગ્ગધં. ૨૮
 વિસચે અવધંદ્ધાંતા, પડંતિ સંસાર-સાયરે દ્યારે;
 વિસચેસુ નિરાવિદ્ધા, તરંતિ સંસાર-કાંતારે. ૨૯
 ઇલિયા અવધંદ્ધાંતા, નિરાવધંદ્ધા ગયા અવિગ્ગેણું;
 તમ્હા પવયણુસારે, નિરાવધંદ્ધેણુ હોઅવ્વં. ૩૦
 વિસયાવિદ્ધો નિવડધ, નિરવિદ્ધો તરંધ દુત્તર-લવોહં;
 દેવી-દ્દીવ-સમાગય-ભાઉઅ-બુઅલેણુ દિદ્ધંતો. ૩૧
 જં અધંતિદ્ધાં હુદ્ધાં, જં ચ સુહં ઉત્તમં તિલોઅંમિ;
 તં જાણુસુ વિસયાણું, પુદ્ધિદ્ધાઅ-હેઉઅં સવ્વં. ૩૨
 ઇંદિય-વિસય-પસત્તા, પડંતિ સંસાર-સાયરે જીવા;
 પદ્ધિવ્વ ઇન્નપદ્ધા, સુસીલગુણુ-પેહુણુ-વિહૂણુ. ૩૩

હરિ-હર-ચરિણુણુ, -ચંદ-સૂર-ખંઠાધણે વિ જે દેવા;
નારીણુ કિકરત્તં, કુણુંતિ ધિદ્ધી વિસય-તિન્ના. ૫૬

સીઅં ચ ઉણકું ચ સહંતિ મૂઠા,
ધત્થીસુ સત્તા અવિવેઅવંતા;

ધલાધપુત્ત વ્વ ચયંતિ જાઈ,
જાઅં ચ નાસંતિ રાવણુવ્વ. ૫૭

પુત્તણુ વિ જાવાણું, સુ દુઝ્ઝરાયંતિ પાવચરિઆઈ;
લયવં જા સા સા સા, પચ્ચાએસો હુ ધણુમો તે. ૫૮

જલલવ-તરલં જાઅં, અથિરા લચ્છીવિ લંશુરો દેહો;
તુચ્છા ચ કામલોગા, નિખંધણું દુક્ખ-લક્ખાણું. ૫૯
નાગો જહા પંકજલાવસન્નો, દટ્ટું થલં નાલિસમેઘ તીરં;
એવં જિઆ કામશુણેસુ ગિદ્ધા,

સુધમ્મમગ્ગે ન રયા હવંતિ. ૬૦

જહ વિદ્ઠંપુજ-શુત્તો, કિમી સુહં મજ્જએ સયાકાલં;
તહ વિસયાસુઈ-રત્તો, જાવો વિ મુણુઈ સુહં મૂઠો. ૬૧

મયરહરો વ જલેહિં, તહવિ હુ દુખ્પૂરઓ ઈમે આયા;
વિસયા-મિસંમિ ગિદ્ધો, લવે લવે વચ્ચઈ ન તત્તિં. ૬૨

વિસયવિસદ્ધા જાવા, ઉજ્જહરૂવાઈએસુ વિવિહેસુ;

લવ-સયસહસ્સ-હલહં, ન મુણુંતિ ગયંપિ નિઅજમ્મં. ૬૩

ચિટ્ઠંતિ વિસયવિવસા, મુત્તું લજ્જંપિ કેવિ ગયસંકા;

ન ગણુંતિ કેવિ મરણું, વિસયંકુસ-સલિલયા જાવા. ૬૪

વિસય-વિસેણું જાવા, જિણુધમ્મં હારિણિ હા નરયં;

વચ્ચંતિ જહા ચિત્તય, -નિવારિઓ ખંલદત્તનિવો. ૬૫

ધી ધી તાણુ નરાણું, જે જિણુવયણા મયંપિ મુત્તૂણું;

અઉગઈ-વિડંબણુકરં, પિયંતિ વિસયાસવં ઘોરં. ૬૬

મરણેવિ દીણવયણું, માણધરા જે નરા ન જંપતિ;
 તે વિ હુ કુણુંતિ લલિતં, બાલાણું નેહ-ગહ-ગહિલા. ૬૭
 સક્ષોવિ નેવ સક્ષર્ધ, માહુપ્પ-મહુપ્કુરં જયે જેસિં;
 તેવિ નરા નારીહિં, કરાવિઆ નિચય-દાસતાં. ૬૮

જીનંદણો મહુપ્પા, જિણુલાયા વયધરો ચરમદેહો;
 રહનેમી રાધમર્ધ-રાયમર્ધ કાસી હી વિસયા. ૬૯

મયણુ-પવણેણુ જઈતારિસાવિ, સુરસેલનિચ્ચલા ચલિયા;
 તા પક્ક-પત્ત-સત્તાણુ, ઈચર-સત્તાણુ કા વત્તા. ૭૦

જિપ્પંતિ સુહેણું ચિચ, હરિ-કરિ-સપ્પાઈણો મહાકુરા;
 ઈકકું ચિચ દુજજેઓ, કામો કય-સિવસુહ-વિરામો. ૭૧

વિસમા વિસય-પિવાસા, અણાઈ લવલાવણાઈ જીવાણું;
 અઈદુજજેઆણિ ચ તહ, ઈદિઆણિ ચંચલં ચિત્તં. ૭૨

કલમલઅરઈ અસુક્યા, વાહી દાહાઈ વિવિહ-હુક્યાઈ;
 મરણું પિચ-વિરહાઈસુ, સંપજજઈ કામ-તવિઆણું. ૭૩

પંચિદિય-વિસય-પસંગરેસિ, મણુવયણુ કાય નવિ
 સંવરેસિ; તં વાહિસિ કત્તિચ ગલ-પચેસિ, જં અદ્દ-
 કમ્મ નવિ નિજ્જરેસિ. ૭૪

કિં તુમંધો સિ કિં વા સિ ધત્તુરિઓ, અહવ કિં સંનિ-
 વાચેણુ આગિરિઓ, અમય સસુ-ધમ્મ જં વિસવ અવમન્નસે,
 વિસય વિસવિસમ અમિયં વ બહુ મન્નસે. ૭૫

તુજિત્ત તુહ નાણુ વિન્નાણુ ગુણડંબરો, જલણુ-જલાસુ
 નિવડંતુ જિચ! નિબ્બરો; પયઈ-વામેસુ કામેસુ જં
 રજ્જસે, જેહિં પુણુ પુણુ વિ નિરયાનલે પચ્ચસે. ૭૬

દહઈ ગોસીસ-સિરિખંડ છારકચો, છગલ-ગહણુદઠ ચોરાવણું
વિશ્લચો; કપ્પતર-તોડિ ચોરંડ સો વાવચો, જુનિજ વિસ-
ચેહિં માણુઅતણું હારચો. ૭૭

અધુવં જીવિયાં નચ્યા, સિદ્ધિમગ્ગં વિચ્યાણિયા;
વિણિઅદિજજ લોગેસુ, આઉં પરિમિઅમખણો. ૭૮
સિવમગ્ગ-સંઠિઆણુવિ,

જહુ દુજજેઆ જિઆણુ પાણુવિસયા;
તહ અન્નં કિંપિ જચો, દુજજેઅં નત્થિ સયલેવિ. ૭૯
સવિડંકુબ્ભરૂવા, દિદ્દઠા મોહેઈ જા માણું ઇત્થી;
આયહિઅં ચિંતંતા, દૂરયરેણું પરિહરંતિ. ૮૦
સચ્ચં સુચ્ચંપિ સીલં, વિન્નાણું તહ તવંપિ વેરગ્ગં;
વચ્ચઈ ખણેણુ સંવં, વિસય-વિસેણું જઈણુંપિ. ૮૧
રેણુવ ! મઈ વિગાખ્પય, નિમેસ સુહ-લાલસો કહં મૂઢ !;
સાસયસુહ-મસમતમં, હારિસિ સસિ-સોઅરં ચ જસં. ૮૨
પજ્જલિઅ-વિસયઅગ્ગી, ચરિત્તસારં ડહિજજ કસિણુંપિ;
સમ્મત્તં પિ વિરાહિઅ, અણુંત-સંસારિઅં કુજ્જા. ૮૩
ભીસણુ-ભવ-કંતારે, વિસમા જીવાણુ વિસયતિણ્હાઓ;
જાઓ નડિઆ ચઉદસ-પુન્નીવિ રૂલંતિ હુ નિગોઓ. ૮૪
હાં વિસમા હાં વિસમા, વિસયા જીવાણુ જેહિ પડિઅદ્ધા;
હિંડંતિ ભવસમુદે, અણુંતહકૂખાઈ પાવંતા. ૮૫
માં ઈદ્દજાલ-ચવલા, વિસયા જીવાણુ વિજ્જ તેઅ-સમા;
ખણુદિદ્દઠા ખણુનદ્દઠા, તા તેસિં કેા હુ પડિઅંધો. ૮૬
સત્તૂ વિસં પિસાઓ, વેચ્યાલો હુઅવહોવિ પજ્જલિઓ;
તં ન કુણુંઈ જં કુવિઆ, કુણુંતિ રાગાઈણો દેહે. ૮૭

જો રાગાઈણુ વસે, વસંમિ સો સંયલદુકખ લક્ષ્યાણું; ૮૮
 જસસ વસે રાગાઈ, તસસ વસે સંયલ-સુકખાઈ. ૮૯
 કેવલ દુહ-નિમ્મવિએ, પડિએ સંસાર-સાયરે જીવે; ૯૦
 જં અણુહવઈ કિલસં, તં આસવ-હેઊંચં સંવં. ૯૧
 હી સંસારે વિહિણુ, મહિલારૂવેણુ મંડિચં જલં; ૯૨
 ખજાંતિ જત્ય મૂઠા, મણુઆ તિરિયા સુરા અસુરા. ૯૩
 વિસમા વિસય-ભુચંગા,
 જેહિં ડંસિઆ જિઆ લવ-વણુંમિ;
 કીસંતિ દુહગીહિં, ચુલસીઈ-જેણિ-લક્ષ્યેસુ. ૯૪
 સંસારચાર-ગિમ્હે, વિસય-કુવાએણુ લુક્ષિઆ જીવા;
 હિઅમહિઅં અમુણુંતા, અણુહવંતિ અણુંતદુકખાઈ. ૯૫
 હા હા દુરંત દુદ્દા, વિસય-તુરંગા કુસિદ્ધિઅ દોએ;
 ભીસણુ-લવાડવીએ, પાડંતિ જિઆણુ મુદ્દાણું. ૯૬
 વિસય-પિવાસા-તત્તા, રત્તા નારીસુ પંકિલ-સરંમિ;
 દુહિઆ દીણુ ખીણુ, રૂલંતિ જીવા લવવણુંમિ. ૯૭
 ગુણુકારિઆઈ ધણિઅં. ૯૮

ધિધરજજી-નિઅંતિઆઈ તુહ જીવા;
 નિઅયાઈ ઇંદિઆઈ, વહિનિઅત્તા તુરંજીવ. ૯૯
 મય-વયણુ-કાયજોગા, સુનિઅત્તા તેવિ ગુણુકરા હંતિ;
 અનિઅત્તા પુણુ લંજંતિ, મત્ત-કિરિણુવ સીલવણું. ૧૦૦
 જહ જહ દોસા વિરમઈ, જહ જહ વિસએહિં હોઈ વેરગંગં;
 તહ તહ વિન્નાયવં, આસન્નં સે અ પરમ પયં. ૧૦૧
 દુક્કર-મેએહિં કયં, જેહિં સમણેહિં જીવણુત્યેહિં;
 ભગ્ગં ઇંદિય-સિન્નં, ધિધપાયારં વિલગ્ગેહિં. ૧૦૨

તે ધન્ના તાણુ નમો, દાસો હું તાણુ સંજમધરાણું;
 અદ્ધચ્છિ-પિચ્છરીઓ, જાણુ ન હિઅઓ ખડછંતિ. ૯૯
 કિં બહુણા જઈ વંછસિ, જીવ ! તુમં સાસયં સુહં અરૂહં;
 તા પિઅસુ વિસય-વિમુહો, સંવેગ-રસાયણું નિચ્ચં. ૧૦૦

આનુપૂર્વિ ગણવાની સમજણ

- જ્યાં ૧ છે તે-નમો અરિહંતાણું જાણવું.
 જ્યાં ૨ છે તે-નમો સિદ્ધાણું જાણવું.
 જ્યાં ૩ છે તે-નમો આયરિયાણું જાણવું.
 જ્યાં ૪ છે તે-નમો ઉવજઝાયાણું જાણવું.
 જ્યાં ૫ છે તે-નમો લોઓ સવ્વસાહુણું જાણવું.

એ રીતે ઉલટપાલટ (અવળા સવળા) આંકડા આવે તેને ઉપરની સમજણ પ્રમાણે ચિત્ત સ્થિર રાખીને ગણવા.

[१]

१	२	३	४	५
१	२	३	५	४
१	२	४	३	५
१	२	४	५	३
१	२	५	३	४
१	२	५	४	३

[२]

१	३	२	४	५
१	३	२	५	४
१	३	४	२	५
१	३	४	५	२
१	३	५	२	४
१	३	५	४	२

[३]

१	४	२	३	५
१	४	२	५	३
१	४	३	२	५
१	४	३	५	२
१	४	५	२	३
१	४	५	३	२

[४]

१	५	२	३	४
१	५	२	४	३
१	५	३	२	४
१	५	३	४	२
१	५	४	२	३
१	५	४	३	२

[५]

२	१	३	४	५
२	१	३	५	४
२	१	४	३	५
२	१	४	५	३
२	१	५	३	४
२	१	५	४	३

[६]

२	३	१	४	५
२	३	१	५	४
२	३	४	१	५
२	३	४	५	१
२	३	५	१	४
२	३	५	४	१

[७]

२	४	१	३	५
२	४	१	५	३
२	४	३	१	५
२	४	३	५	१
२	४	५	१	३
२	४	५	३	१

[८]

२	५	१	३	४
२	५	१	४	३
२	५	३	१	४
२	५	३	४	१
२	५	४	१	३
२	५	४	३	१

[९]

३	१	२	४	५
३	१	२	५	४
३	१	४	२	५
३	१	४	५	२
३	१	५	२	४
३	१	५	४	२

[१०]

३	२	१	४	५
३	२	१	५	४
३	२	४	१	५
३	२	४	५	१
३	२	५	१	४
३	२	५	४	१

[११]

३	४	१	२	५
३	४	१	५	२
३	४	२	१	५
३	४	२	५	१
३	४	५	१	२
३	४	५	२	१

[१२]

३	५	१	२	४
३	५	१	४	२
३	५	२	१	४
३	५	२	४	१
३	५	४	१	२
३	५	४	२	१

[१३]

४	१	२	३	५
४	१	२	५	३
४	१	३	२	५
४	१	३	५	२
४	१	५	२	३
४	१	५	३	२

[१४]

४	२	१	३	५
४	२	१	५	३
४	२	३	१	५
४	२	३	५	१
४	२	५	१	३
४	२	५	३	१

[१५]

४	३	१	२	५
४	३	१	५	२
४	३	२	१	५
४	३	२	५	१
४	३	५	१	२
४	३	५	२	१

[१६]

४	५	१	२	३
४	५	१	३	२
४	५	२	१	३
४	५	२	३	१
४	५	३	१	२
४	५	३	२	१

[१७]

५	१	२	३	४
५	१	२	४	३
५	१	३	२	४
५	१	३	४	२
५	१	४	२	३
५	१	४	३	२

[१८]

५	२	१	३	४
५	२	१	४	३
५	२	३	१	४
५	२	३	४	१
५	२	४	१	३
५	२	४	३	१

[१९]

५	३	१	२	४
५	३	१	४	२
५	३	२	१	४
५	३	२	४	१
५	३	४	१	२
५	३	४	२	१

[२०]

५	४	१	२	३
५	४	१	३	२
५	४	२	१	३
५	४	२	३	१
५	४	३	१	२
५	४	३	२	१

સમક્રિતના ૬૭ બોલ

૪ સદહણા. ૩ લિંગ ૧૦ વિનય. ૩ શુદ્ધિ.

૫ દૂષણ. ૮ પ્રસાવક. ૫ ભૂષણ. ૫ લક્ષણ

૬ જાતના. ૬ આગાર. ૬ ભાવના. ૬ સ્થાન.

૪ સદહણા—૧ જીવાદિક નવ તત્ત્વનો અભ્યાસ કરવો,
તથા તેના અર્થનો વિચાર કરવો.

૨ સાધુ મુનિરાજની સેવા કરવી.

૩ પાસત્યા, કુશીલિઆ, વેશ વિડંબક એવા સમક્રિતથી
બ્રહ્મ થયેલાનો સંગ ન કરવો.

૪ અન્યદર્શની મિથ્યાદષ્ટિનો સંગ ન કરવો.

૩ લિંગ—૧ સિદ્ધાંત-વિતરાગની વાણી સાંભળવાની અતિ
અભિલાષા.

૨ ચારિત્રધર્મ—વ્રતપચ્ચક્ર બાણકરવાની અતિઅભિલાષા-

૩ દેવશુદ્ધિપ્રમુખ-ઉત્તમ પુરુષોની સેવા કરવામાં સાવધાન.

૧૦ વિનય—૧ અરિહંત દેવનો, ૨ સિદ્ધ ભગવાનનો ૩
જિન પ્રતિમાનો. ૪ શ્રુત જ્ઞાનનો, ૫ ચારિત્રનો ૬
સર્વ સાધુનો. ૭ આચાર્યનો. ૮ ઉપાધ્યાયનો ૯ ચતુ-
વિધ સંઘનો. ૧૦ સમ્યક્ દર્શનનો વિનય કરવો.

૩ શુદ્ધિ—૧ મનશુદ્ધિ-વિતરાગે કહેલો ધર્મ સારરૂપ છે.
બીજી સંસારમાં સાર નથી, એવી વિચારણા કરવી તે
૨ વચન શુદ્ધિ-કલ્યાણ તો વીતરાગના ધર્મ થકી જ
છે, બીજી નથી એમ કહેવું તે.

૩ કાય શુદ્ધિ-કોઈ છેલો, કોઈ ભેલો, અનેક પ્રકારની પીડા

ઉપજવો, પાણુ વીતરાગ વિના બીજાની આગળ મસ્તક ન નમાવવું તે.

૫ દૂષણુ—૧ શંકા-વીતરાગના વચનમાં સંશય કરવો.

૨ કાંક્ષા-જિનમત વિના બીજા મતની વાંછા કરવી.

૩ વિચિકિત્સા-ધર્મના કૃણ વિષે સંદેહ કરવો.

૪ મિથ્યાત્વીની પ્રશંસા-કુલિંગી, દર્ભલિંગી પાખંડી લોકોની પ્રશંસા કરવી.

૫ મિથ્યાત્વીનો પરિચય-મિથ્યાત્વીની સોખત ન કરવી.

(આ ઉપર લખેલાં પાંચ દૂષણો સર્વ જણે વર્જવાં.)

૮ પ્રભાવકુ—૧ જિનમત તથા પરમતના શાસ્ત્રનો જાણુ.

૨ ધર્મનો ઉપદેશ દેનાર. ૩ ન્યાયથી વાદ કરનાર.

૪ નિમિત્તનો જાણનાર. ૫ ક્ષમાવંત નિર્દોષી અને

તપસ્વી. ૬ વિદ્યામંત્રનો જાણનાર. (આકાશગામિની

વિદ્યાએ સહિત). ૭ સિદ્ધિ સંપન્ન (અંજન યોગથી

શાસનનો જય કરનાર.) ૮ કવિ.

ઉપર કહેલા આઠેથી જૈનધર્મ દીપે છે તેથી

તેવા ગુણુવાળા પુરૂષોની સેવા કરવી.

૫ ભૂષણુ—જિન માર્ગને વિષે કુશળ (હોંશીયાર) હોય.

૨ તીર્થ અને ગીતાર્થની સેવા કરવી. ૩ દેવ ગુરૂ તથા

સિદ્ધાંતનો વિનય વેચાવચ્ચ કરવો. ૪ જૈનધર્મને વિષે

દ્રઢતા રાખવી. ૫. જિન શાસનને દીપાવવું અથવા વૃદ્ધિ

થાય તેમ કરવું.

૫ લક્ષણુ—૧ ઉપશમ-ક્રોધ, માન, માયા અને લોભ એ

ચાર કષાયનું ટાળવું તે. ૨ સંવેગ-મોક્ષના સુખની

અભિલાષા રાખવી. ૩ નિવેદ-સંસારના દુઃખ થકી ઉદાસ રહેવું. ૪ અનુકંપા-જીવને દુઃખ થકી નિવારણ કરવાની ઇચ્છા અર્થાત્ સર્વ જીવને વિષે દયાભાવ રાખવો. ૫. આસ્તિક્ય-શ્રી વીતરાગે ભાખ્યું તે સત્ય છે, જૂઠું કાંઈ પણ નથી, એવી દ્રઢ આસ્થા રાખવી.

૬ જાતના—૧ પરતીર્થિકાદિવંદન-અન્યતીર્થિના દેવ તથા અન્યતીર્થિની ગ્રહણ કરેલી પ્રતિમાને વંદન કરવું નહીં, તેમની આગળ જો હાથ જોડવા નહીં. ૨ નમસ્કરણ-તેમને નમસ્કાર કરવો નહીં. તેમની આગળ માથું નમાવવું નહીં ૩ અશનાદિ દાન-ખાવાપીવાનું ધર્મ-બુદ્ધિએ આપવું નહીં. ૪ કુપાત્રને પાત્રની બુદ્ધિએ ગંધપુષ્પાદિ પ્રેસરણ-તેમને ગંધ પુષ્પાદિ મોકલવાં નહીં. ૫ આલાપન-તેમની સાથે પ્રથમ બોલવું નહીં. ૬ સંલાપન-તેમની સાથે વારંવાર બોલવું નહીં.

૬ આગાર—૧ રાજભિયોગ=રાજના કહેવાથી કરવું. ૨. ગણભિયોગ-ધણા લોકોના કહેવાથી કરવું. ૩ યજ્ઞભિયોગ=સૈન્ય કે ચોરના જીલમથી કરવું. ૪ સુરાભિયોગ=દેવતાદિકની હઠથી કરવું. ૫ કાંતારવૃત્તિ=આજીવિકાને વાસ્તે કરવું. ૬ ગુરુ નિગ્રહ=માતા પિતા કે કળાચાર્ય પ્રમુખના કહેવાથી કરવું.

આ છ આગાર પોતાની સરજી ન હોવા છતાં લાચારીથી પણ કોઈના કહેવાથી સેવવા.

૬ ભાવના—૧ સમકિત કેવું છે !

૧ ચારિત્ર ધર્મરૂપી આડનું મૂળ છે.

૨ ચારિત્ર ધર્મરૂપી નગરમાં પેસવાનું ખારણું છે.

૩ ચારિત્ર ધર્મરૂપી મહેલનો પાયો છે.

૪ ચારિત્રાદિ ગુણરૂપી રત્નનો પાયો છે.

૫ ચારિત્રરૂપી જીવિતપણાનો આધાર છે.

૬ શ્રુત ચારિત્રરૂપી રસનું પાત્ર છે.

૬ સ્થાન—૧ જીવ છેજ. ૨ જીવ નિત્ય છે. ૩ જીવ કર્મને કર્તા છે. ૪ જીવ કર્મનો લોગવનાર છે. ૫ જીવને મોક્ષ છે. ૬ જીવને કર્મ રહિત થવાનો ઉપાય છે.

(સમ્યગ્ જ્ઞાન, દર્શન અને ચારિત્રથી)

શ્રાવકે વર્જવા યોગ્ય બાવીસ અભક્ષ્ય

૧ વડનાં ફળ. ૨ પીપળાનાં ફળ. ૩. પીપરનાં ફળ. ૪ ઉંખરનાં ફળ. ૫ કોહિંબડાં. ૬ મદિરા. ૭ માંસ. ૮ માખણ. ૯ મધ. ૧૦ હિમ. ૧૧ વિષ. ૧૨ કરા. ૧૩ કાચી માટી કાચું મીઠું ૧૪ રાત્રિ લોજન. ૧૫ બહુબીજ (ખસ ખસ અંજીર વગેરે) ૧૬ અનંતકાય. ૧૭ બોળ અથાણું. ૧૮ વિદળ (કાચા દૂધ દહીં અને છાશ સાથે કઠોળ ખાવું તે.) ૧૯ રીંગણાં. ૨૦ અન્નણ્યાં ફળ-ફૂલ. ૨૧ તુચ્છ ફળ (ખાવું થોડું અને ફેંકીદેવું ઘણું) (પીંડુ, જોર વગેરે.) ૨૨ અલિપ્ત રસ જેનો વર્ણ ગંધ રસ અને સ્પર્શ બદલાઈ જવાથી બે સ્વાદ થયેલાં, જેમકે:—વાશી રોટલી નરમ પુરી દૂધની મલાઈ વિગેરે) દહીં અને છાશ ૧૬ પ્રકાર પછી ઉત્કૃષ્ટથી અભક્ષ્ય.

બત્રીશ અનંતકાય

સર્વ કંદની જાતિ (સુરણ) ૨ વજ્રકંદ. ૩ લીલી હુગદર. ૪ બિલ્લાલી (ભોંયકોળું). ૫ થોરની જાતિ. ૬ લીલો કચુરો, ૭ લીલું આહું. ૮ સતાવરી વેલ. ૯ કુંવાર અને તેનાં શેલરાં. ૧૦ લસણ. ૧૧ ગલો. ૧૨ વંશ કારેલી. ૧૩ ગાજર. ૧૪. લુણી (સાજી) વૃક્ષ. ૧૫. લોઢક (પકાની) કંદ. ૧૬ કિસલય પત્ર. ૧૭. ગિરિ કલ્પિકા (ગરમર વેલ.) ૧૮ ખીરસુઓ. (ખરસધયો) ૧૯ થેગની ભાજી. ૨૦ લીલી મોથ. ૨૧ લુણીની છાલ. ૨૨ બિલ્લુડો. ૨૩ અમૃતવેલ. ૨૪ મૂળાનાં કંદ, ડાંડલી પત્ર, કુંલ, ફળ. ૨૫ બિલાડીના ટોપ. ૨૬. વિદળના અંકુર ૨૭ ઢક્ક વંથુલાની ભાજી. ૨૮. સુઅર વલ્લી. ૨૯ પલ્લંકાની ભાજી. ૩૦ કુણી આંબલી. ૩૧ આલુ (બટાટા) ૩૨ પિંડાલુ (કુંગળી).

ભાવના

સવારમાં ઉઠીને અરિકંત, સિદ્ધ, આચાર્ય, ઉપાધ્યાય અને સાધુ એ પંચ પરમેષ્ઠી તથા સ્વર્ગ, મૃત્યુ અને પાતાળમાં રહેલી શાશ્વતી અને અશાશ્વતી પ્રતિમાને નમસ્કાર કરીને આ પ્રમાણે વિચારવું, કે હું કોણુ? અને મારું ખરું સ્વરૂપ શું? તથા હું કઈ જાતિમાંથી આવ્યો અને કઈ જાતિમાં જઈશ. કર્મથી થયેલ આત્મ સ્વરૂપના નાશને ઉન્નિવેદવાને માટે આત્મી મળેલી ધાર્મિક સામગ્રીઓનો જેટલો બને તેટલો અદ્યુપયોગ કર. દારણ કે ચિંતામણિ રત્ન સમાન

મનુષ્ય ભવ, ધર્મશ્રવણ, શ્રદ્ધા, તદનુસાર વર્તન ગુરુ ગમ, વગેરે સામગ્રી પામવી મહાદુર્લભ છે, તેથી શક્તિ પ્રમાણે વ્રત પચ્ચક્ષ્ણાણાદિ નિયમો હે ભુવ! તું ગ્રહણ કરીને પાળ અને જેઓ પાળતા હોય તેઓની અનુમોદના આ પ્રમાણે કર, કારણ કે કરવું, કરાવવું અને અનુમોદવું એ ત્રણેમાં સરખું ફળ કહ્યું છે. મારા ભુવે આ ભવ અને પૂર્વના ભવોમાં ઇન્દ્રિય, કષાય, અવ્રત અને યોગ રૂપી આશ્રવોનાં જે જે દ્વારો સેવ્યાં હોય, સેવરાવ્યાં હોય, કે અનુમોદ્યાં હોય તેને હું મન વચન અને કાયાએ કરી વોસિરાવું છું અને હવેથી પણ તેવાં આશ્રવોનાં દ્વાર બંધ કરવાનો હું યથાશક્તિ પ્રયત્ન કરું તથા જેઓએ સમિતિ, શુભિ, પરિસદ્, યતિધર્મ, ભાવના આદિ અને બાર પ્રકારના તપ વડે તે દ્વારો રોક્યાં હોય, તેઓની હું ભાવથી અનુમોદના કરું છું. જેઓ ત્રિકાળ દેવદર્શન, દેવપૂજા, ગુરુવંદન, ધર્મશ્રવણ, સાધર્મિક વાત્સલ્ય, અને પ્રતિક્રમણ કરતા હોય, નવકારવાળી ગણુતા હોય, સમક્રિત મૂળ શ્રાવકનાં બાર વ્રત, તથા સાધુનાં પાંચ મહાવ્રત અને રાત્રિભોજન વિરમણ વ્રત લઈને પાળતા હોય, જ્ઞાન ભણુતા, ભણુવતા કે સંભાળતા હોય, જ્ઞાન ભંડાર કરાવતા હોય, નિઃસ્વાર્થ બુદ્ધિએ શુદ્ધ પુસ્તકો, પ્રતો છપાવી પ્રચાર કરતા, કરાવતા હોય, અભયદાન અને સુપાત્ર દાન દેતા હોય, નિર્મળ બ્રહ્મચર્ય પાળતા હોય, રસનેન્દ્રિય ઉપર કાળુ મેળવીને જેઓ નવકારશી, પોરસી, સાદ પોરસી, પુરિમઠું, અવઠું, એકાસણું, બિયાસણું, આંચબિલ અને ઉપવાસથી માંડીને છ માસ સુધીની તપશ્ચર્યા કરતા હોય, વીશસ્થાનક, આંચબિલની ઝોળી, વર્ધમાન

તપ, વરસી તપ, સિદ્ધિ તપ વગેરે તપસ્યા કરતા હોય. તેમની હું ભાવથી અનુમોદના કરું છું અને બને તેટલો તે તપ યથાશક્તિ કરું. સર્વ જીવોની સાથે મિત્રતા રાખું છું અને ચોરાશી લાખ જીવોની પ્રત્યે કરેલા અપરાધોને હું મન વચન અને કાયાએ કરી ખમાવું છું. તે સર્વે જીવો પણ મારા અપરાધોની ક્ષમા કરો. મારાં કરેલાં દુષ્કૃત્યોને નિંદું છું. પ્રાણાતિપાતાદિક પાંચ આશ્રવ, ક્રોધાદિ ચાર કષાય, રાગ, દ્વેષ, કલહ, અભ્યાખ્યાન (જુહું આળ) પૈશુન્ય, (ચાડી) રતિ અરતિ, પરપરિવાદ (પારકી નિંદા) માયા મૃષાવાદ અને મિથ્યાત્વ શબ્દ એ અઠારે પાપસ્થાનકો મેં સેવ્યાં સેવરાવ્યાં કે અનુમોદાં હોય તેની હું આત્મ-સાથે નિંદા કરું છું, જેઓ સંયમ અને તીર્થ રૂપી યાત્રા કરી પોતાના આત્માને નિર્મળ કરતા હોય, ઉપસર્ગ પરિસહ સમભાવે સહન કરતા હોય, તે મુનીશ્વરોને કોડો વાર હું નમસ્કાર કરું છું. અને તેમની માફક ધર્મમાં હે જીવ ! તું પોતાનું વીર્ય ફેરવ. જેઓ મન વચન અને કાયાને અશુભ માર્ગમાંથી રોકી શુભ માર્ગમાં જોડતા હોય, રાગ, દ્વેષ અને કષાયથી નિવૃત્ત થયા હોય, પોતાનું વીર્ય ધર્મ-ધ્યાન અને શુકલ ધ્યાનમાં ફેરવતા હોય, અને એક સમય પણ પ્રમાદ ન કરતા હોય તેઓના અધ્યવસાયો અને ક્રિયાઓની હું ભાવથી વિશેષે અનુમોદના કરું છું. બીજા સર્વ જીવો જૈનધર્મ માર્ગમાં જોડાય, અને તેઓ ધર્મમાં પોતાનું વીર્ય ફેરવી, કર્મ ખપાવી અમૃતપદ (મોક્ષ) પામે એમ હું ઇચ્છું છું.

૧૦૮ શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાનનો છંદ

પાર્શ્વ જીનરાજ સુણી આજ સંખેશ્વરા,

પરમ પરમેશ્વરા વિશ્વ વ્યાપી;

ભીડ ભાંગી જરા જાદવોની જઈ,

સ્થીર થઈ શંખપુરી નામ થાપી. ૧ પા૦

સાર કરી સાર મનોહારી મહારાજ તું,

માન મુજ વિનતી મન્ન માચી,

અવર દેવા તણી આશ કોણ કામની,

સ્વામીની સેવના એક સાચી. ૨

તુંહી અરિહંત ભગવંત ભવતારણો,

વારણો વિષમ ભય દુઃખ વાટે;

તુંહી સુખ કારણો, સારણો કાજ સહું,

તુંહી મનોહારણો સાચ માટે. ૩

અંતરીક્ષ, અમીઝરા, પાર્શ્વ પંચાસરા,

ભોંયરા પાર્શ્વ ભાભા ભટેવા:

વિજયચિંતામણી સોમચિંતામણી,

સ્વામી ક્ષીપ્રા તણી કરો સેવા. ૪

ફળ વૃદ્ધિ પાર્શ્વ મનમોહના,

મગસીયા, તાર સદ્વા નમું નાહી ત્રોટા;

સક બંનેચા પ્રભુ આશ ગુલ અરજીયાં,

બંભણ થંભણ પાર્શ્વ મોટા. ૫

ગેળી ગોડી પ્રભુ નીલકંઠા નમું,

અળધરા શામળા પાર્શ્વ ખ્યારા;

સુરસરાં કુંકણા પાશ્વ દાદા વળી,
સુરજ મંડળ નમું તરણ તારા. ૬

જગવલ્લભ કલીકુંડ ચિંતામણી,
લોઢીણા શૈરિસા સ્વામી નમીએ;
નાકોડ નાવલા કળીયુગા રાવણા,
પોશીના પાશ્વ નમી દુઃખ દમીએ. ૭

સ્વામી માણીક નમું નાથ સારોડીયા,
નકોડા જોરવાડી જગેશં;
કાપલી દોલતી પ્રસમીયા મુંજપરા,
ગાડરીયા પ્રભુ ગુણ ગીરેશ. ૮

હમીરપુર પાશ્વ પ્રણમું વળી નવલખા,
ભીડભંજન પ્રભુ ભીડ ભાંગે;
દુઃખભંજન પ્રભુ ડોકરીયા નમું,
પાશ્વ જીરાઉલા જગત જાગે. ૯

અવંતી ઉજ્જૈનીયે સહસ્રકૃણા સાહિબા,
મહેમદાબાદ કોકો કહેરા;
નારીંગા ચંચુ ચઢ્યા ચવલેસરા,
તવલી કૃળ વિહાર નાગેંદ્ર નેરા. ૧૦

પાશ્વ કલ્યાણ ગંગાણીયા પ્રણમીયે,
પદ્મ વિહાર નાગેંદ્ર નાથા;
કુરકટ ઇશ્વરા પાશ્વ છત્રા અહીં,
કમઠ દેવે નમ્યા શકે સાથા. ૧૧

- તીમીર ઘોઘો પ્રભુ હુધિયા વલ્લભા,
 શંખલ ધૃત કલ્લોલ ખુઠા,
 ધીંગડ મલ્લા પ્રભુ પાર્શ્વ ઝોટીંગળ,
 જાસ મહીમા નહીં જગત ગુઠા. ૧૨
- ચોરવાડી જનરાજ ઉદામણી,
 પાર્શ્વ અંજાવરા (અજારા) નેવનંગા,
 કાપડેરા (કાપરડા) વજેખો પ્રભુ છેછલી,
 સુખસાગર તણા કરે સંગા. ૧૩
- વિજયુલા કરકડું મંડળી કાવળી,
 મોઢેરીયા શ્રી ફલોધી અનીદા,
 ઔઆ કુલપાક કંસારીયા આડંબરા,
 અનીયલા પાર્શ્વ પ્રભુમું આનંદા. ૧૪
- નવસારી નવપલ્લવા પાર્શ્વજી,
 શ્રી મહાદેવ વરકાણો વાસી,
 પરોકલ ટાંકલ નવખંડા નમું,
 ભવતાણી જાય જેહથી ઉદાસી. ૧૫
- મનવાંછીત પ્રભુ પાર્શ્વજીને નમું,
 વળી નમું નાથ સાચા નગીના,
 હુઝ દોહગ તજ સાધુ મારગ ભજી,
 કર્મના કેસરીથી ન બીહના. ૧૬
- અશ્વ નૃપનંદ કુલચંદ પ્રભુ અલવરા,
 બીખડા પાર્શ્વ કલ્યાણ રાયા,
 હોચે કલ્યાણ જશ નામથી જય હોવે,
 જનની વામાને ધન્ય જેહ જાયા. ૧૭

- એક શત આઠ પ્રભુ પાર્શ્વનામે શુભ્ય!,
 સુખ સંપત્તિ લહ્યો સર્વ વાતે,
 રૂદ્ધિ, યશ, સંપદા, સુખ શરીરે સદા,
 નહી મળ્યા માહરે કોઈ વાતે. ૧૮
- સાચ જાણી સ્તવ્યો મન્ન માહરે ગમ્યો,
 પાર્શ્વ હૃદયે રમ્યો પરમ પ્રીતે,
 સમીહીત સિદ્ધિ નવનીધિ પામ્યો સહુ,
 મુજ થકી જગતમાં કો ન જીતે. ૧૯
- કાજ સહુ સારજે શત્રુ સંહારજે,
 પાર્શ્વ શંખેશ્વરા મોજ પાવું,
 નિત્ય પ્રભાત ઉઠી નમું નાથજી,
 તુજ વીના અવર કુણ કાજ ધ્યાવું. ૨૦
- અઠાર એકાશીએ ક્ષાદગુણ માસીએ,
 ખીજ કજ્જલ પખે છંદ દરીયે,
 ગૌતમ ગુરુ તણાં વિજયખુશાલ જે,
 ઉત્તમે સંપદા સુખ વરીયો. ૨૧

